R. P. F.

FRANCISCI MARIÆ SAMVELLII,

PRÆDICATORVM ORDINIS,

CLVSINI PATRITII, AC NOBILIS SENENSIS:

PRAXIS

Noua obſeruanda, in Eccleſiaſticis Sepulturis, Chriſti Fidelibus Catholicis tradendis.

DISPVTATIONVM

CONTROVERSIÆ

Plauſibiles ſanè, ac ſummopere ſcitû dignæ, & deſiderabiles: Cum ſuo præuio Apparatu in duos Tractatus diuiſæ.

In primo namquæ de his, qui liberè, ac Canonicè ſepulturam deligere valeant, differitur.

In ſecundo verò, quibus perſonis de iure Canonico eſt totalitèr Sepultura Eccleſiaſtica interdicta, diſputatur.

Romanorum Summorum Pontificum Bullis, diuerſarum Congregationum Eminentiſſimorum DD. Cardinalium, Authenticis Declarationibus, nec non etiam Sacræ Romanæ Rotæ Deciſionibus allatis, vnà cum DD. Allegationibus perornatæ ſunt.

Non modica quippe eruditione varia conferta, vtiles, ac neceſſariæ locorum Ordinarijs, Prælatis Regularibus, Parochis, Sacriſtis, Confeſſarijs, præſertim Monialium, Aduocatis, Procuratoribus, Doctoribuſquè, pro quotidiana Praxi, ad continuas lites ſedandas, exiſtunt.

Duobus Indicibus Diſputationum, ac Controuerſiarum, vno, Materierum altero, locupletatæ.

Reuerendiſs: P̄ri, F̄ri Thomæ Turcho Cremonenſi, Sacræ Theologiæ profeſſori, Magiſtro Generali, totius Ordinis Patrum Prędicatorum, dicatę.

ERRANT DVM NON ERRANT

LVCÆ,

APVD PEREGRINVM BIDELLIVM. M.DC.L.

SVPERIORVM PERMISSV.

REVERENDISSIMO
PATRI FRATRI
THOMAE
TVRCHO CREMONENSI,
SACRÆ THEOLOGIÆ PROFESSORI,
MAGISTRO GENERALI TOTIVS ORDINIS
PATRVM PRÆDICATORVM, D. DOMINICI.

EA est optimorum Parentum cura, Reuerendiss: Pater, vt liberis non solum gignendis operam, sed edendis etiam, contuntandisq́, vt cum splendore vitam agant, dispensent. nihil scilicèt ipsis natura carius, nihil pulchrius, prætiosius nihil elargiri potuit, pro quo maiori voluptate labores, atq́ opes collocarent. Videas statim ab lacte, vel optimos Institutores quæri, quorum opera morum, ac doctrinæ clariore luce fruantur, vel Virorum Principum Auspicia ambiri; quibus tuti non inuidiæ modò insanientis, machinamentis illudant, sed veluti è Sole sydera in se ipsos claritatem deriuent. Equidem, Reuerendiss: Pater, non magis Viris Literarum amantibus caros esse liberos suos, crediderim, quàm libros suos: in vtrisq́ enim se se veluti propagant, atq́ peremnãt. Hinc, vbi ex Scriniorum quasi vtero, prælorum nixu, in publicæ commoditatis auras prodiere, nihil prius habent Scriptores, quàm vt inuidiæ tenebris vindicati, tranquillæ lucis vsura securi fruantur, cumq́ ipsi per se non satis luceant, vt omnem Improborum nubem disturbent, alicuius Apollinis Auspicijs committunt, quibus cæcutientes illi, si contra obtendant omninò nihil videant, nisi se ignorantiæ nocte confusos. Id verò mihi quoq́, & communis ratio, & mea in Te obseruantia, & tua in toto Prædicatorum ordine, veluti Cælo suprema Authoritas, persuasit, ne scilicèt huic meæ proli Apolinem, aut Mæcenatem quàm Te ipsum, omni virtutum ac doctrinæ laude præfulgentem, perq́ omnem eruditionem Lauigatum, optarem. Frustra quippè sine tua luce fulgeat, qui totus in sepulturis versatur. Sub tuis tamen Auspicijs, nullam, vel in sepulturis ipsis mœtem reformidat.

Da Pater, huic etiam meo humanissimas illas manus, quibus monumenta queq; dignissima nostri ordinis exquiris, ac colligis publica luce donanda. Accipe pignus ac studij, in Te, mei, patriaq; beneuolentia complectere deuotissimæ mentis munusculum. Inter mortuorum Cadauera immortalitatem sperant labores mei, si Tu, quæ tua est humanitas nõ dedigneris. Conabitur maiora stylus meus, vbi tuæ aura benignitatis aspiret, neq; me fortasse inutilem stirpem, in tuo prædio reperies, si quid consueti fauoris impertias. Vt autem de his meis elucubrationibus aliquid dicam: recognosces in eis Nostrorum noua, ac vetera priuilegia, tot Maximorum Pontificum beneficentia Nobis impensa, tanta Summorum ante Te Ordinis nostri moderatorum diligentia vindicata Reuerendiss: præcipuè Fratris Stephani Vsus Maris Genuensis Magistri Generalis, qui in vnum Volumen collecta, non ad lucem solùm è tenebris reuocauit, sed ab Auditore etiam Apostolicę Camerę firmitatem ac robur curauit. Quòd vt Tibi gratissimum fore confido; neq; enim cuiquam maiorum cedere videris in familię tuę claritate, dignitateq; seruanda, atq; augenda; ità mihi dulcissimum futurum existima de tua posse aliquandò humanitate benè meis scriptis mereri.

Causam huic operi, cum multorum Amicorum preces, tum variæ circa functorum sepulturas exortę, exoruntesq; in dies difficultates, quà in Tuscia quà in Italia, et quà alibi apud exteras Gentes Europę, pręcipuam dedere. putoq; vtriusq; ni fallor, satis hac Tractatione fecisse. Nam cum huiusmodi difficultatum pręcipua Ratio ex priuilegiorum nostrorum ignoratione potissimùm in vulgus exundet, his passim allatis, ità facilè, dilucidèq; ea omnes enucleantur, vt nulla cuiquam negocium difficultatis vmbra facessere possit. Ideouè spero gratum fore Lectoribus, necessarium Parochis, ac toti Ecclesiæ Dei non inutile dummodo tuis Auspicijs indignum haud censeatur. Quòd si ad pedes tuos, suo cum Parente iacentem erigas, plenoq; caritatis sinu excipias hunc lucubrationum mearum, alterum fœtum, vt deuinctissimum, deuotissimumq; semper habebis, ità duobus eius Fratribus, qui nunc in scrinijs delitescunt, quorum alter disputationum Controuersias de Regularibus, & Monialibus, disputat: alter de septem Ecclesiæ sacramentis luculentissimè exponit, quorum sanè omnium operum meorum Elenchus adest infrà, aliquando videndi, cum cęteris alijs, spem facies. Vale.

Lucæ, in Conuentu nostro S. Romani, die 4. Decembris. 1649.

Paternitatis Tuæ Reuerendiss:

Humilis Seruus, ac deuotiss: subditus,

Frater Franciscus Maria Samuellius.

AP-

APPROBATIONES.

Ex commissione Reuerendiss: Patris Magistri Vicarij Generalis totius ordinis Prædicatorum, Fratris Dominici de Marinis; perlegi hunc librum, cuius Titulus est: Tractatus de Sepulturis:

Auctore Admodùm Reuerendo Patre, Fratre Francisco Maria, de Samuellis: & nihil in eo fidei Catholicæ dissonum, sed omnia consona deprahendi.

Quà propter, cum sit opus valdè vtile, doctrina Theologica plenum, continens varias, & curiosas difficultates valdè vtiles, & necessarias ad praxim exercendam; Ideò dignum iudicaui, vt in omnium vtilitatem typis demandari debeat.

In quorum fidem, manu propria subscripsi in Conuentu Sancti Marci de Florentia, die quinta Octobris. 1647.

Frater Albertus Galli, Sacræ Theologiæ Magister, eiusdem ordinis Alumnus.

Ex Præscripto Reuerendiss: Patris Magistri Fratris Dominici de Marinis, totius Ordinis Prædicatorum, Vicarij Generalis: Tractatum de Sepulturis, ab Admodum Reuerendo, Patre Fratre Francisco Maria Samuellio, eiusdem Ordinis conscriptum; vidi, & perlegi: Quà propter, cum Doctrina, quæ in eo continetur, neq; à fide Catholica, nec à sanis moribus abhorreat, dignum censeo, quod typis mandetur. Senis in Conuentu Sancti Spiritus, die 3. Nouembris. 1647. Frater Petrus Burghesius, Sacræ Theologiæ Lector, & Prior Conuentus Sancti Spiritus de Senis.

Facultas edendi.

Nos Frater Dominicus de Marinis Sacræ Theologiæ Magister, ac totius Ordinis Prædicatorum, Vicarius Generalis.

Cùm Nobis exposcas vt Tibi licitùm sit, elaboratum opus de Sepulturis ad publicam vtilitatem in lucem edere; Tenore præsentium, nostriq; Authoritate officij, Tibi Reuerendo Patri Fratri Francisco Mariæ de Samuellis, Prouinciæ nostræ Romanæ, hanc facultatem, quantum in Nobis est; Cócedimus, præmissa Recognitione, & Approbatione Admodum RR. PP. Fratris Alberti Galli Magistri, & Fratris Petri Burghesij Lectoris, ac Prioris Conuentus nostri Sancti Spiritus de Senis, quibus hanc curam demandauimus. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti Amen. In quorum fidem, &c. Datum Romæ, in Conuentu nostro S. Mariæ super Mineruam, die 14. Decemb. 1647.

Fran-

FRANCISCI MARRACCI.

IN stemma palmis, ac lilijs implexum, quod à Typographo in calce libri pro coronamento positũ, in operis tamen fatum, Authorisq; laudem optimè collineat.

Epigramma ad Lectorem.

AN casus, non causa fuit, quòd lilia palmis
Mista coronarent, candide Lector, Opus?
Causa fuit: nam prala inter sua pralia vicit.
Inuidiamq; Hominum, Tartareumq; genus.
Vicit iò Virtus. Auctoris tempora sacrum
Stemma decet, pectus lilia, palma manum

Eiusdem.
Epigramma in Authoris laudem.

PRo Tumulis cessent lites Manesq; quietos
Nemo prasereà, bustauè Sacra ciat.
Decidit lites doctè Samuellius omnes
Et quid Iura velint, quid renuantq; docet.

Eiusdem.
In Inuidiam, ac Authoris laudem.

RVmpere Tartareo submissum limine Monstrum
Inuidia: & Rabie Te pete caca tua.
Notior è Tumulis Samuellius ibit in Astra,
Tu, nec nota Tibi lurida bustà coles.

Guidonis Vanninij
Epigramma ad Lectorem.

QVis quis ades prius hos Lector. mirare labores,
Et lege Francisci, qua monumenta vides:
Iure vetustatis sacros hinc collige flores,
Mortis & horribilis, sic memor esse velis:
Si Tibi scripta placent Doctorum, scriptaq; sacra,
Hac vtrumq; tibi pagina docta parit:
Non claudit Clasinus opes, sed sponte ministrat,
Et dices Superùm quas tibi fundit opes;
Hinc abeat tinctus vultum ferrugine Liuor,
Hac sunt aterna scripta linenda Cedro.

SONETTO
Di Fra Giouambattista Calamai.

O Genti, ò Voi, che con eterni inchiestri,
Glorie scriuendo altrui, honor bramate;
Et à Sepolchri guerra, e à gl'anni fate;
Per viuere Immortali a i tempi nostri.
Se fù visto nel Mondo, ò, pur ne i Chiostri
Miracol' così grande, o, in altra etate,
Di tal' opra, e sì bella, omai cercate:
Che memoria in Volumi à noi si mostri;
Per lo stupor di quella in viui esempi,
Seran sue carte, Altari, e seran suoi
Come de Numi, Simulacri, o Tempi.
Seran future Genti inuidi à noi,
Che fiate, o, Samuelli, a i nostri tempi,
Per viuer Voi nell'opre, o l'opre in Voi.

DEL MEDESIMO.

IL Core, o, Samuelli hai sempre affisso;
Doue gloria t'inuita à suoi splendori:
Segui l'orme de Saui e de megliori,
Per andarne dal Volgo à pien diuiso.
Mà chi vago è di gloria, hoggi è deriso,
Per l'esempio di molti e di peggiori:
Ciascuno in questa età solo à Tesori:
Come al Sommo de beni hà il pensier fisso.
Pur con bassa fortuna hài il cor' sublime:
Fra i primi nel valor trapassi il segno:
T'alza virtù, se reo destin' ti opprime.
Se nulla all'opre di sì raro ingegno
Non hauesti, d'honor calchi le cime,
Nulla possiedi, & hai nell'Alma vn Regno.

VBi Vates in fine futurum versuum, ad D. Cesarij dictum allusit, dicentis ad rem.
Valdè dura & nimium dolenda conditio est, omni intensione studium corpori impendere, & fructum non recipere post laborem.

Hieronymi Bindi Sergardi, in Authoris laudem Elogium.

Scriptorum optimo Patri Francisco Maria Samuellio
Per quem mortuis assignantur sedes, aternaq; tranquillitas:
Tumulorum iura, qua iam fregerat Pythonissa Sauli
restitueres scribendo, Samuel, par eras.
Alter violatus è tumulis, hic de tumulis coronatus loquitur,
Scriptori vestro tã benè merito, quale pramiũ dabitis Manes?
Amori quale, lustranti apud Elysias myrtos
...... Heroidas dedisse fertur.
Silicerniat igitur tuo superstes silicernio.
Dapes ha tua sunt, ò Samuel, gloria.
Quarum dum astuas siti, tuis propinas labijs Vndas Pireneas
Quarum dum lasciuis in fontibus
Tua scribunt fata,
Et immortalitatis auguria sumunt Elarides aues
Vel Thebana,
Qua dum te non intelligunt, sis illis, aut tibi omen.
Loculorum genij serpentes, aternitatis tua, ac prudentia
Hyeroglyphica sunt,
Tibi laurus cupressus, est Ambrosia lethe.
Hinc cum Amphione sacer Vates
Fata cumules tam praclaro vestigio,
Vltimos gloria tangas sinus, dum Angitia melius loqueris,
Quò Corinthi iter aggressus est Achori patruelis
Sic gradiens aspera Pindi culmina eò molloscas honore
Quo patrias arenas Egilius
Teque suo filio Aidono ad Aideneum ducat.
Hac tuis praclaris vigilijs augurari fas est.
Ac talia est precatus praclarissimo Authori
Oblitcunis famulus, sed non incerto amore deditissimus
Qui tali his animi sensibus suam ingenuitatem
aperuit.

AVCTOR
BENEVOLO LECTORI.

EN tandem, Beneuole Lector, Praxim hanc nouam nostram obseruandam in fidis Iesu Christi Catholicis, Sepulturis Ecclesiasticis tradendis, quandò Deo placitum fuit lucem dedimus in totius Reipublicæ Christianæ Catholicæ vtilitatem; quam sanè ex Scribus, Nemo hactenus tali methodo, Stylo, Ordine, atq; materijs nouis varijs, vtilibus maximè, ac pernecessarijs, sub prælo misit. hoc prorsus opus, quale, quale existat, typis planè deprendum erat, anno Domini 1646. & vt volgò dicitur, post nubila, Phœbus, Dei auxilio, ortit, atq; toti Mundo ad illus. vtilitatem, commodum, ac profectum, est promulgatum, velint, ut non nulli, ipsis omninò inuitis. quod proinde haud ingratum, nisi me, mea fallant legentibus futurum erit; cum non pauca nouitate, varietate pulcherrima, cum non modica etiam eruditione cusuq; planè in eo necessaria reperiantur: qua de causa, mihi detrahentium linguas, & malecentium inuidiam, minime gentium à scribendo deterruisse, quæ in illo habentur necessaria, & ita, quo ad praxim in tota Christiana Catholica Republica. Etenim nec veteres Scriptores, eorum emuli, ac inuidi à scribendo nullatenùs deterruere, *D. Hieronymo Teste, in præmio in epist: ad bes ios Paulæ*, & Eustochio exaranre sic. *Numquid, aut Tertullianus B. Martyrem Cyprianum, aut Cyprianus Lactantium, aut Lactantius Hylarium deterruit à scribendo? taceo de cæteris mitalibus, qui mecum in libris suis garriunt: nisi & parua fuerint, magna eminere non possunt. Prum non dicitur, nisi secundum sequatur, & tertium, ad summa non scandimus nisi per ima gradiur.* ille.

Fateor, benigne Lector, verum proinde esse, quod idem *Hieronymus, tom. 1. epist:* 2. scribens Nepotiano, ait. *Libros edere, est confodientium linguis se prodere, atq; omnium maledicum tela se torquere.* quid ad Nos? eorum maledicentiam contemnimus, ac flocifacimus. valet hi, & qui dissidium volunt; figant ipsi stylum, vt dicitur, tria, scilicet verba coniungant; ululùm sudent, semetipsos experiantur, & ita ex labore proprio discant laborantibus in Dñini vinea Sabaoth ignoscere. Recordentur hi; ventum aquilonarem nubes dissipare, ac vultu tristem detrahentium linguas: & si sagitta mittatur contra duram materiam, non numqua reuertitur, ac vulnerantem vulnerat, & illic completur. Audiant me Detractores, ac Inuidi ius modi liberè proclamantem. Nemo cogitur legere, quod non vult: ego petentibus hanc de pulturis Ecclesiasticis praxim composui, non fastidiosis, gratis, non inuidis, studiosis, ac nó osentibus. si beneuole Lector, Accusatorem audis, siste; me Supplicem, quàm vindicem esse volonam vel ille aliquid ediderit, & pœnam talionis non deposco: vel nihil, & ego eum non conteno. quò enim væhementius arguar, eò modestius de me sentiam. Nos esse in mala tempora lapso nulli est dubium. verùm, nihil tam facile est, quàm otiosum, & dormientem, Inuidum, ac æmulum de alterius labore disputare: quiq; bona cum imitari non valeant, quod solum facere queut, inuident, & in eo se doctos, & eruditos arbitrantur si de alijs detrahant. de quibus riocinans *Eusebius Emissenus, in homil. exiens Iesus, &c. adducunt ei surdum, & mutuum, &* inquit. *Si videas hominem mendacem, litigiosum, maledicum, malè loquentem, male suadentem, & vaniloquijs vacantem, dic illius linguam non esse baptiZatam.* ille.

In præsentia autem placet Typografos admonere, ne cum ad eorum hanc nostram praxn nouam de Sepulturis manus peruenerit, sitim habeant illam denuò edendi absq; Authoris scietia; quia si aliqua addere occurrerit ne in. vanum, & absq; fructu diem, & operam perdant, & aborent, &c. sapienti pauca. sin autem, benigne Lector, errores aliquos inueneris, corrige humanitate tua. ac sapientia; quia in operum impressione, Argi oculos cicutire compertum est; proinde ne maledicito, sed æqui, ac boni consulito. Nec tibi ingratum fortasse erit Authoris infra, Elenchum positum, cęterorum operum, quæ in promptu habet, mittenda prælo; Deum proinde ora vt quàm primùm præstet in lucem, ac prolixorem vitam sanam condonet ei. Vale.

FRAN-

AVTHORIS
)mnium operum, quæ in promptu sunt, committenda prælo; Elenchus.

1. Pis noua obseruanda in Christi fidelibus Sepulturis tradendis. tom. 1. in fol.

2. Aogetica Disputatio Selecta de Vnico D. Petri Primatu, ac successorum eius Romanorum Summorum Pontificum. tom. 1. in fol.

3. Actiones copiosæ ad Tractatus de Canonica electione, Venetijs.

44. editos, disputationum Controuersiæ. tom. 1. fol.

4. Dutationum Controuersię de Regularibus, & Monialibus cum

ginta Controuersijs de Munerum Largitione. tom. 1. in fol.

5. Diutationum Cõtrouersię, de Regularium priuilegijs tam in corre Iuris, quàm extrà illud existentibus, à Romanis Summis æsulibus emanatis, atq; eis pręstitis in septẽ Ecclesiæ sacramenta. tom. 3. in fol.

6. Diutationum Controuersiæ de pace in scriptis præstanda Inimco veniam petenti. tom. 1. in fol.

7. Vidariumum elegans, Plausibile, desiderabile, & vtile rerum norum Selectarum, omnibus studiosis, Prædicatoribus, Accadnicis, & similibus Virtuosis deseruiens. tom. 1. in fol.

Et opei alia ab Authore exaranda, & conficienda, si Deus benedictus vam ei incolumen prolixorem sua benignitate præstiterit.

Ad Impræssores Admonitio.

Quæso omninò Typografi caueant, nè hanc nostram praxim de Sepulturis nouam in lucem denuò mittant, absq; Authoris scientia; quia si aliqua addere occurrat, ne diem, ac operam perdant, & in vanum laborẽt, &c.

APPA-

I N D E X

Tractatus Primi, Diſputationum, ac Controuerſiarum, de Eccleſiaſticis Sepulturis.

DISPVTATIO PRIMA.

De Sepeliendis mortuis in Eccleſia; de Sepulturæ Nominibus varijs, atq; de Sepulturarum Iuribus.

DISPVTATIO II.

De Sepulturæ electionis omnimoda, ac totali libertatè.

a D I-

DISPVTATIO V.

De Sepulturæ electione, à quibus personis Sæcularibus legitimè, ac Canonicè fieri possit, vel non possit, disputatur.

DISPVTATIO VI.

Con-

TRACTATVS SECVNDVS.

De personis Christi fidelibus, quibus Ecclesiastica sepultura prohibita existit.

DISPVTATIO PRIMA.

De his Hominibus, qui in Ecclesiastica sepultura vtriusq; sexus, de iure Canonico sepeliri nequeunt; & alia scitu digna curiosa disputantur.

DISPVTATIO II.

De mortuorum exequijs, ac ſuffragijs agendis die tertio, ſeptimo, nono, trigeſimo, quadrageſimo, & Anniuerſario.

INDEX

Copiosus omnium materierum, quæ sparsim in hoc opere de Sepulturis Ecclesiasticis, continentur.

fca.

Cœ-

APPARATVS
SEPVLCHRALIS
IN PLVRA DIVISVS PRÆLVDIA.

PRÆLVDIVM PRIMVM.

VT clarè, ac facilè methodo quadam procedamus in hoc opere noſtro per quàm vtili, & neceſſario de Sepulturis tradendis omnibus Chriſti Fidelibus ſub Romani Pontificis obedientia Viuentibus; in præſentia placet, benignum Lectorem admonere, nos priuilegia in eo adducentes ſumpſiſſe ex Tomo priuilegiorum Ordinis Fratrum Prædicatorum, cuius eſt Titulus huiuſmodi. 1

Priuilegia per complures Summos Pontifices Ordini Fratrum Prædicatorum conceſſa, & communicata, nō quidem omnia; ſed tantùm ea, quæ ex Archetypis, aut eorum Authenticis tranſumptis haberi potuerunt Iuſſu, Impenſis, & opera Reuerendiſſimi Patris Fratris Stephani Vſus maris Genuenſis tranſumpta, & impreſſa, & per R. F. D. Auditorem Apoſtolicæ Cameræ Authenticata.

Ac proindè illa allegantes nos intelligat beneuolus Lector minimè procedere voluntariè, ſed ratione, & authoritate ipſorum, quatenus ſunt in viridi adhùc obſeruantia, & vigore, & authentica exiſtunt, & quibus omnes cæteri Religioſi vti valeant per communicationem priuilegiorum licitè, legitimè, ac validè vſque modo.

Præludium II.

Regularium namq; priuilegia per non vſum, ſeu contrarium, vſum, aut per præſcriptionem minimè ſanè tolluntur. Hoc aſſerimus, & hìc hanc propoſitionem ponimus ob multorum Eccleſiaſticorum neſcientiam circà Regularium priuilegia, quæ inuidi, & male ipſorum affecti deſtruere totaliter vellent; at velint, nolint, hactenus in ſua efficacia permanent, & Dei auxilio permanebunt in viridi obſeruantia. 2

Huius autem noſtræ propoſitionis ratio ſubſtantialis, & adæquata eſt, quoniam Regulares, neq; illis renunciare, neq; per 3

contrarios actus valent eis præiudicium inferre penes ea, quæ à *Panormitano notantur in cap. accessisset de constitut:* in fine, vbi inquit, *quòd, quandò vnus vtitur, & non alter priuilegio amborum vniuersitati concesso, tunc non vtens, vtenti non preiudicat.*

4 Quod confirmatur ex Indulto Apostolico Eugenij IIII. cuius bulla incipit. *Etsi quaslibet personas, & est registrata fol. 252. inter priuilegia Ord: Prædicator: facta benedictinis; cuius verba hec sunt. Adijcientes etiam, quòd, si quandoq; contigerit per aliquem, aut plures actus contrà huiusmodi, aut quæcumq; alia decreta, priuilegia, Indulta, gratias, immunitates, &c. volumus in suo vigore, atq; robore permanere, licèt à quouis eorundem Regularium negligenter, seu ignoranter, aut scienter contra ipsa priuilegia aliquid attentari, quod nullum propter hoc eis præiudicium generatur. & asserit Glossa in cap. Abbat: de verb. significat: & ibi Butrius, ac Panormit: cum alijs.*

5 Contra Monasteria, loca, personas, & alia bona Religiosorum minimè currit præscriptio non vsus, & exemptus renuntiare nequit, quandò, videlicet, non solum cedit in suum fauorem, sed etiam aliorum; vt habetur *in cap. cum tempore de arbitris. vndè in Constitutio: ordin: prædicat: dist:* 1. *cap.* 18. pæna grauioris culpæ imponitur Renuncianti alicui priuilegio, ordini concesso absq; consensu totius Capituli generalis; & huiusmodi Renunciatio facta sine illo est statim nulla, *vt Syluest: Armilla, verb: exemptio, Ioan: de la Crux, lib.* 2. *cap.* 3. *dub.* 2. *conclus:* 5. *de priuileg:* omnes Dominicani edocent cum cæteris recitandis Scriptoribus, in tract: de priulegijs.

6 Quando Romanus Summus Pontifex aliqua priuilegia confirmat cum tali clausula: *quatenus sunt in vsu*, id est, *quæ ad huc sunt in vsu*, per huiusmodi clausulam, efficitur quòd, si sint aliqui anni transacti pro præscriptione contra talia priuilegia, incipiant de nouo priuilegia ex instanti talis confirmationis, ac si de nouo concederentur, & sic anni transacti nil deseruiunt præscriptioni; vt docet *Corduba in addict: ad compend: priuilegio: tit: absolutio quo ad seculares* 2. *vers: quod dic.* §. 15. *Ioan: de la Crux conclus:* 6. *vbi suprà, cum alijs nominandis communiter.*

7 Pari modo, si in confirmatione priuilegior: addatur talis clausula, *de nouo concedimus*, subtelligitur de priuilegijs aliàs non reuocatis, vt *Iulius II. sua bulla* 9. declarat; nisi alioquin addatur ista clausula, *Non obstantibus reuocationibus apostolicis.* Tunc enim per talem clausulam viuificantur, & de nouo conceduntur

duntur etiam priuilegia reuocata: vt asserunt *idem Corduba, Ioan: de la Crux vbi supra, Panorm: in cap: cum super de cauſ: poſſ: & propriet: Roſella, tit. abſolutio, 1. §. 122. & 123. Rodriquez, tom. 1. qq. regul. q. 8. art. 2. videant parochi Saculares Confectium Secularem, qui Clementi VIII. ſuam collectam priuilegiorum Mendicant: dedicauit*, vbi accuratè de his, & egregiè per tractat. Nam, aliàs dicta clauſula nihil operaretur, cum tamen verba poſita in literis Apoſtolicis aliquid operari debeant.

Nèc hactenus dictis, obſtat conſtitutio Gregorij XIII, qua priuilegia à Pio V. omnibus Regularibus conceſſa, ſua bulla exordiente, *etſi Mendicant: ordin*: reuocantur; quoniam per aliam ſuam poſteriorem conſtitutionem confirmatoriam priuilegiorum, ordin: S. Franciſ: ipſemet Gregorius, non ſolum literis Apoſtolicis contrarijs ſuorum prędeceſſorum, ſed etiam ſuis derogauit, inter quas dicta Conſtitutio reuocatoria edita reperiebatur; ſicut ſub eiuſdem Gregorij papatu per tunc temporis Cameræ Apoſtolicæ Auditorem D. Hieronymum Matthæum exequutorem literarum Apoſtolicarum in vim dictarum literarum confirmatoriarum ipſa, & Pij V. priuilegia, ad inſtantiam procuratorum ordinum Mendicantium, executioni demandata fuere, in illis dumtaxat partibus, & declarationibus, in quibus nonnulla decretis Trid: concilij cõtraria, ipſis Regularibus conceſſa videbantur. Nam in cæteris alijs, priuilegia eiuſdem Pij V. per dictam, ipſius Gregorij, Fratribus S. Hieronymi Ieſuatorum, & Sixti V. poſteriorem confirmationem, & renouationem, ſunt in priſtinũ ſtatum reducta, cum de rogatione pleniſſima, quibuſcumquè contrarijs &c. cuius literæ præludio quinto referuntur. 8

Ex quibus concluditur, Regulares, omnibus, & ſingulis priuilegijs prædictis, tàm per Breue, quàm viuæ vocis oraculo, ac per ſupplicationem, cum clauſula, quod ſola ſignatura ſufficiat in iudicio, & extrà, etiam in foro conſcientiæ, veluti, vt ſuprà confirmatis, & innouatis, frui, & vti liberè, & licitè poſſint; tradunt *Confectius, fol. 293. & 294. mihi, Rodriquez, Corduba, Ioan: de la Crux in locis citatis, cum alijs dicendis*. 9

Præludium III.

Omnia viuæ vocis oracula ante Pium quintum emanata in fauorem Regularium, tunc ab ipſius Papæ Pij V. tempore, vſq; modò, non ſunt amplius oracula, ſed facta ſunt priuilegia bullata 1

ſicut cætera alia Papalia Indulta, & priuilegia.

2 Primo probatur huiuſmodi propoſitio verbis eiuſdem Sanctiſſimi Pij V. in ſua bulla ſupra relata, exordiente, *Etſi Mendicantium ordinis*, in lucem data die 15. Iulij 1567. vbi confirmat omnia priuilegia, & viuæ vocis oracula, ſub ſequentibus clauſulis, & illa facit priuilegia bullata, ſicut cætera Indulta, & priuilegia; ſic ante finem, dicentis ibi.

3 *Ac inſuper, vt facilius, præmiſſa omnia illibata perſiſtant, omnia, & ſingula priuilegia, Immunitates, Indulgentias, facultates, libertates, Indulta, diſpenſationes, fauores, & gratias, quæ decretis Concilij Trid: aliàs, quam vt ſuperiùs eſt dictum, conceſſum, & declaratum non contrariatur expreſſè eiſdem fratribus, nec non monialibus quibuſcumq; & ſororibus tertij ordinis Prędicatorum Ordinum, reſpectiuè ordinibus, ac illorum Eccleſijs, domibus, & perſonis*, etiam viuæ vocis oraculo, *in genere, vel in ſpecie tàm per reco: me: Eugenium IIII. Sixtum IIII. Leonem X. Paulum III. & dictum Paulum IIII. & Pium etiam IIII. alios quoſcumq; Romanos Pontifices, etiam prædeceſſores noſtros, ac Nos, & ſedem eamdem, quomodolibet conceſſa, confirmata, innouata, nec non noſtras, & prædeceſſorum noſtrorum, ac alias quaſcumq; deſuper confectas literas, quarum omnium tenores, ac eorumdem prædeceſſorum noſtrorum, nomina, & alia de neceſſitate exprimenda, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, ex forma in illis tradita obſeruata inſertę forent etiam præſentibus, prò ſufficienter expreſſas haberi volumus, Authoritate Apoſtolica, tenore præſentium, perpetuò approbamus, & confirmamus, illiq; perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, eaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obſeruare debere, &c.*

4 Quid clarius? totam Bullam per extenſum recitat Confectius fol:243. vbi Sanctiſſimus Pontifex declarat multa capitula Trid. Concl: in fauorem Regularium, cuius declarationes hactenus à nemine Papa ſunt ablatæ, ſed permanent in ſuo robore, & obſeruantia viridi, & Gregorius XIII. vt infrà demonſtrabimus, non abſtulit, ſed authenticare fecit duas conſtitutiones Pij V. hanc & aliam, quam condidit in fauorem Regularium, per ſuum Auditorem Cameræ Apoſtolicæ, D. Hieronymum Matthæum, cuius literæ, ſtatim recitabuntur.

5 Secundò probatur verbis bullæ Gregorij XIII. relatæ à Laurentio Peyrino, tom. 2. Priuilegior. conſtitu. 1. vbi hæc ad rem habentur, in fauorem ſui ordinis Minimorum.

Omnia

Omnia, & singula priuilegia, Immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conseruationes, declarationes, *facultates, dispensationes, gratias, concessiones, Indulgentias, & Indulta spiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum alijs ordinibus mendicantibus, eisdem Correctori generali, & zelosis, ac alijs fratribus, Ecclesijs, domibus, Conuentibus, & locis eorum quibuscumq; in genere & in specie, etiam per solam signaturam*, etiam viuæ vocis oraculo, *vt præfertur, aut aliàs, tam præfatos, & alios quoscumq; Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem præfatam quam Imperatores, Reges, & alios principes, sub quacumq; forma, & expressione verborum concessa, &c. quatenùs sint in vsu, & sacris Canonibus, & decretis Sacri Concilij Trid: non aduersentur; approbamus, confirmamus, & innouamus, perpetuumq; robur, firmitatem obtinere, & firmiter obseruari, &c.*

3 Probatur verbis bullæ Sixti V. relatæ à Confectio fac: 221. quæ incipit: *Etsi Mendicãtium ordines*; edita die 3. Octobris 1587. anno 3. sui Papatus. vbi confirmat omnia priuilegia, & viuæ vocis oracula, his verbis. 6

Etiam singularibus personis, nec non Monasterijs, domibus, & Ecclesijs, & locis quibuscumq; in genere, & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, *vt præfertur, &c. vbi eadem verba Pij V. relata, repetuntur.*

4 *Probatur verbis Bullæ Clementis VIII. incipientis. Ratio pastoralis officij nostri, &c. relata à dicto Confectio, fac.* 237. *edita die* 20. *Decembris*, 1597. *anno 6. sui Pontificatus*; vbi confirmat, & innouat omnia priuilegia fratrum minorum de obseruantia, & monialium S. Claræ, & his vtitur verbis. 7

Etiam per solam signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, *vt præfertur, &c.* dicens eadem verba relata præfatorum Summorum Romanorum Pontificum, quæ breuitatis gratia transcribere consultò omittimus.

5 Probatur verbis bullæ Pauli V. exordientis *Iniuncti Nobis*, 1609. edita in fauorem patrum prædicatorum, & 1616. bulla exordiẽte, *Iniuncti Nobis*, in fauorem cõdita Cęlestinorũ, tom. 3. Bullarij, in Paulo V. registrata; vbi confirmat, & innouat omnia priuilegia, & oracula facta à suis Antecessoribus Romanis Pontificibus, vtens his verbis. 8

Etiam per solam signaturam, & viuæ vocis oraculo; *aut aliàs quomodolibet concessa ac semel, aut pluries confirmata, cum omnibus,*

&

& singulis in eis contentis clausulis, decretis, & declarationibus,&c. igitur manifestissimè ex his recitatis constat, *iam viuæ vocis oracula*, antè Pium V. Sanctissimum concessa Regularibus, per relatorum summorum Antistitum confirmationem, & renouationem, non esse amplius oracula, sed priuilegia de nouo facta bullata, & ideò eis vti valent Religiosi vtriusq; sexus.

9 6 Probatur hac ratione adęquata. Nam communis est sententia omnium Iuristarum, quod quando Romani Summi Pontifices priuilegia cõfirmãt cum his clausulis, & simul *viuæ vocis oracula*, idest, *ex certa scientia, motu proprio, de plenitudine potestatis*, & similibus; tunc per talem cõfirmationem, oracula euadunt, & fiunt priuilegia bullata, & vim eandem habent, quam priuilegia ipsa. ergo.

10 7 Quotiescumq; enim, oracula, & priuilegia de nouo conceduntur, & renouantur cum tali clausula, *Non obstantibus reuocationibus Apostolicis, &c.* viuificata, & de nouo concessa intelliguntur, quæ fuerãt reuocata, vt communiter *autumant doctores de priuilegijs scribentes, & de legibus, vt Suarez lib. 6. cap. 19. num. 12. Collector. priuilegior. Mendicant: verb. priuilegia, § 14. Portellus, p. 2. moral. cas. 26. num. 7. Peyrinus, Confectius, Ioan: de la Crux, Corduba, Rodriquez, Parnomitanus, & alij dicendi.*

Præludium IIII.

1 Omnia viuæ vocis oracula, concessiones, ac Indulta Regularibus præstita per supplicationem S. R. E. Cardinalium, & eorumdem propria manu firmata, nullatenùs sunt à Gregorio XV. abrogata nec ab Vrbano VIII. sed in suo pristino statu, & valore adhuc permanent, & in sua viridi obseruantia perseuerant.

2 Constat hæc nostra propositio, verbis eiusdem Gregorij XV. bullæ exordientis, *Romanus Pontifex*, die 2. Iulij 1622. edita, & est registrata tom. 4. Bullarij, fol. 132. vbi §. 2. hæc habentur verba. *Firmis tamen, & in suo robore permanentibus omnibus Indultis, & alijs concessionibus prædictis viuæ vocis oraculo. S. R. E. Cardinalium, ad ipsorum, vel aliorum quorumcumq: fauorem, propria manu. S. R. E. Cardinalium firmatis pro ipsis, vel alijs factis, & de quibus, ijdem S. R. E. Cardinales testimonium in scriptis prębuerunt.*

3 Bulla verò Vrbani VIII. exordiens: *Concessi nobis, &c.* data in lucem die 5. Maij 1629. registrata tom. 4. Bullarij fol. 429. non tractat de oraculis, sed de quibusdam clausulis, quibus in literis vtebantur non nulli Religiosi ad Indias proficiscentes, & in fauo-

fauorem Regularium condita est, & nihil ad rem nostram facit, vt videri est, in ipsa Bulla.

Consultò hanc posuimus propositionem in præsentia, vt nonnulli, has duorum Pontificum Bullas nescientes, nec vmquam legerunt, neq; viderunt, vt ob id falsa loquantur contrà Regularium oracula. 4

Præludium V.

Sanctissimi Pij V. Bullæ; *Etsi Mendicantium ordinis, &c. die* 15. *Iulij* 1567. *& alia, Ad hoc nos Deus, &c.* data in lucem 23. Septembris 1571. nullatenus à Gregorio XIII. fuere ablatæ; sed bene fuerunt authenticatæ, & publicatæ per suum Auditorem Cameræ Apostolicæ D. Hieronymum Matthæum, & de nouo confirmatæ ad instantiam Procuratorum generalium ordinum, & proindè in sua viridi obseruantia adhuc perseuerant sub sequentibus verbis. 1

Hieronymus Matthæus Protonotarius Apostolicus Sanctissimi Domini nostri Papæ Gregorij XIII. eiusq: Camerarij, & curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor, Romanæ Curiæ Iudex ordinarius, &c. Vniuersis, & singulis Dominis, &c. 2

Noueritis, & quod nuper fuit Nobis pro parte, & ad instantiam procuratorum generalium Reuerendissimorum patrum dominorum Superiorum Generalium, & Prouincialium, ac Priorum, seu Guardianorum, & aliorum fratrum ordinum, fratrum Mendicantium, & singulorum eorum in domibus, seù Monasterijs dictorū ordinum, & cuiuslibet eorum extrà Vrbem Almam commorantium principalium, maxima cum querela, reuerenter expositum, quòd licèt iuxtà plura, & diuersa priuilegia indulta, & concessiones, Apostolica authoritate, tam per Sanctissimum Dominum nostrum Gregorium, diuina prouidentia, Papam XIII. quam fælicis recordat: Pium V. & Pium IIII. & Paulum III. & quàm plures alios Romanos Pontifices supra dictorum prædecessores, dictis ordinibus, & eorum fratribus, & singularibus personis in genere, vel, in specie ex iustis tunc expressis causis, etiam, motu proprio, specialiter & expræsè concessa, & facta iuxtà eorumdem concessionem, & priuilegiorum literas apostolicas desuper confectas, & expeditas, & præsertim in vim diuersarum literarum Apostolicarum, à fælicis record: Pio Papa V. prædicto sub datum Romæ apud Sanctum Petrum 17. *kalend: Iulij, anno D.* 1567. *Pontificatus sui anno secundo, & sub datum Romæ, etiam, apud S. Petrum, sub annulo piscator: die* 23. *Septembris.* 1571. *Pontificat: eiusd: Pij Papæ V. anno* 6. *desuper expeditarum, & in vim, con-* 3

confirmatoriarum literarum earundem per literas Apostolicas eiusdem Sanctissimi Domini Nostri Gregorij XIII. sub annulo quoq; piscatoris, die 25. Martij, anno D. 1575. Pontificatus sui anno III. expedita.

4 *Quilibet dictorum ordinum, & quilibet eorum Frater, & Regularis persona in Ecclesijs suorũ Ordinũ, quando eis placuerit, & suis Superioribus deputari fecerit absq; alicuius ordinarij loci contradictione, vel licentia; verbum Dei, populo prędicare, Christi fidelium quorumlibet confessiones audire, & per dictos superiores transmissi, & examinati ad sacros etiam, presbyteratus ordines, etiam absq; eorum Ordinarij dimissorialibus literis recipi, & admitti possint: atq; coram Iudicibus Conseruatoribus supradictorum ordinum Mendicantium, huiusmodi suas lites, & causas decidi, & terminari facere possint: & à Solutione cuiuscunq; decimę, & quartę etiam funeralis, & alterius cuiuscumq; ordinarij, vel extraordinarij ordinis, & impositionis, exempti sint, & esse debeant.*

5 *Atq; etiam valeant Missas ab aurora vsq; ad meridiem, & alia diuina officia vbiq; locorum celebrare; Christi fidelium animarum curam in ecclesijs eorum respectiuè ordinibus cunctis exercere, & ecclesiastica sacramenta ministrare, & cuicumq; Christi fidelium, pro tempore defunctorum cadauera, qui se in ecclesijs dictorum ordinum sepeliri ordinauerint, vel si ab hęredibus defunctorum, seù curam funeralium habentibus ad id vocati fuerint, cruce sui ordinis eleuata, ad domum dictorum defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac ad ipsorum Ecclesias, alicuius Rectoris, seù Capituli pręsentia, vel interuentu, minimè expectatis, ex ipsorum defunctorum domibus leuare, accipere, & associare, atq; ad ipsorum fratrum ecclesias directè deferri, & illis sepeliri facere.*

6 *Quascumq; nouas dictorum ordinum, & cuiuslibet eorum, tàm virorum, quam mulierum domos, Conuentus, collegia; loci ordinarij, vel cuius vis alterius licentia desuper minimè requisita, erigere, & fundare liberè, & licitè quoq; valeant: & in possessione omnium, & singulorum pręmissorum, & cuiuslibet partis eorum existant, & plura alia priuilegia, Indulgentias, gratias, & concessiones super diuersis alijs rebus, & negotijs, quietem, & tranquillitatem spiritualem, & temporalem, status dictorum ordinum concernentem, apostolica authoritate sibi, vt prefertur concessa, habeant, in quorum pacifica possessione, vel quasi existunt, & ab aliquo propterea, quouis prætextu, & colore, vel ingenio, impediri, perturbari, aut inquietari non deberent, nec debeant.*

7 *Nihilominus, nonnulli potentes maleuoli, & dictorum fratrum principalium forsan inuidi, & æmuli, nullo Iuris adminiculo, nullaq́ causa, saltem legitima moti, literis Apostolicis præfatis, ac mandatis*

apostο-

Apostolicis, in eis expressis, temerè de facto malitiosè contrauenientes dictos exponentes, & eorum libito singulos super præmissorum priuilegiorum concessorum licentiam, & aliorum indultorum Apostolicorum, & cuiuslibet eorum libero vsu, & exercitio, atq; ipsorum Iudices, Conseruatores præfatos, diuersè, & indebitè molestare, perturbare, inquietare, & impedire velle se iactarunt, & iactant.

Cætera quæ sequuntur in his literis Auditoris Cameræ Apostolicæ supradicti, petantur *à Confectio, fol: 209. mihi, in sua collectione priuilegiorum mendicant: ordinum, dedicata Clementi VIII.* quæ quidem literæ expeditæ fuere, *anno* 1584. *die* 14. *Martij, & duodecimo anno Papatus Gregorij XIII.* Exquibus literis manifestissimè apparet veritas nostræ propositionis, quæ amplius in dubium non est reuocanda, si fuerint dictæ duæ Bullæ Pij V. reuocatæ à Gregorio XIII. vt benè etiam Nauarra testatur hác veritatem in summa Romæ edita, vbi cap. 27. sic astruit. *Quoniam verò, in cap. 21. num. 5. promisimus inserere tenorem cuiusdam Bullę fælicis recordat: Pij V. & moderationem eorum, de quibusdam in subiecta Gregorij XIII. Bulla, si exiret intereà, quę quia non exiuit solam subijcimus; prout suprà cap. 15. num. 68. & iam promisimus. Ille: Idem astruit Peijrinus, tom. 2. de priuileg: constitut: 7. Pij V. §. 1. num. 2. Henriquez lib. 7. de Indulg: cap. 24. num. 8. Thomas à Iesu, de procurator: omn: gent: saluand: lib. 12. cap. 8. Lalamas p. 1. Metho: cap. 7. §. 6. Diana p. 3. tract: 2. resolut:* 107. & alij nominandi, vt de communi sententia, & certissima. 8

Ex quibus omnibus hactenùs recitatis, sequitur; Regulares omnes teneri ad conseruationem, ac obseruantiam suorum priuilegiorum, & ea manu tenere facere à parochis, & à cæteris ecclesiasticis, quandò in suis Ecclesijs defuncti sepeliuntur, & necessariò amputare facere, ac de medio omninò tollere, ac totaliter abusus, corruptelas, ac omnes malas consuetudines ab illis contra priuilegiorum iura suorum, tùm dicta, tum dicenda in progressu huius operis de sepulturis; & si opus est, ad Sedem Apostolicam recurrere, quæ dubio procul, vt à Iure communi emanantia, & ab ipsamet sancta Sede concessa, indubitanter illa manutenebit; *Cum nemini abstrahi debeat Ius suum, Institu: de his, quæ sunt sui, §. Final.* & quia etiam, Ius suum vnicuiq; illæsum conseruari debet; & non derogare cum malis adinuentis consuetudinibus, in aliorum præiudicium, & contrà Ius tertij, vt de facto videtur in praxi. 9

Præludium VI.

1 Leges synodales Ecclesiarum particularium condi non possunt, nec Consuetudines introduci valent contrà ius, & in præiudicium tertij, idest, contrà Regularium priuilegia bullata Papalia, & à Iure communi concessa in materia de sepulturis, eisdem Regularibus præstita.

2 Nàm huiusmodi opus de sepulturis est à nobis elaboratum, & confectum penès Iura communia, Indulta Apostolica, & declarationes authenticas Congregationũ diuersarum Dominorum Cardinalium, & decisiones Sacræ Romanæ Rotæ, & minimè secundum Synodales leges Ecclesiarum particularium, cum opus confecerim tale, in genere, & in vniuersali pro omnibus Ecclesijs, & locis, in communi, iuxtà doctrinam Aristotelis docentis, scientiam esse tradendam de Vniuersalibus, & non de particularibus, & Plato iubet ad indiuidua quiescere.

3 1 Probatur igitur præfata nostra propositio. Nàm Inferior non potest tollere legem Superioris, *cap. cum Inferior, 16. de maiorit: Clementi: ne Romani, de elect:* sed leges Synodales, & consuetudines ecclesiarum particularium sunt inferiores Papa, qui Regularibus concessit priuilegia bullata in materia de sepulturis, non valent proindè in eorum fauorem concessa auferre eis. ergo nullæ sunt, & irritæ sic introductæ, & conditæ. ergo vera nostra propositio.

4 2 Probatur: Nàm Regularium priuilegia, à nemine Papa Inferiori sunt violanda, neq; directè, neq; indirectè, *cap. quanto 26. de priuileg:* sed consuetudines locorum, & leges Synodales nequeunt violare priuilegia bullata, & declarationes diuersarum Congregationum DD. Cardinalium, authenticè emanatas, in fauorem Regularium, in materia de sepulturis, & in communi, ergo vera propositio.

5 3 Leges Synodales, & consuetudines locorum, dum contrà Iura communia, & priuilegia bullata papalia mercantur, bonam fidem non præsumitur habere, *regul: 82. de regul: Iuris,* in 6. ergo sic factæ, nullæ sunt, & irritæ. ergo vera propositio.

6 4 Quæ namq; contrà ius fiunt, debent vtiq; pro infectis haberi; regula 64. de regul. Iuris in 6. sed quæ consuetudines sunt introductæ, & leges Synodales conditæ contrà ius commune, & priuilegia Regularia bullata Papalia, in materia de sepulturis, pro infectis haberi debent, & vt non existerent, nec factæ essent. ergo.

5 Leges

5 Leges Synodales, nèc consuetudines introduci, & condi possunt in detrimentum alterius, idest, contra Ius commune, & priuilegia regularia bullata Papalia, in hac materia de sepulturis; sed si quæ sint huiusmodi, nullæ, & irritæ manent. ergo vera nostra propositio. 7

6 Probatur Iuris auctoritate, *de consuetudine lib. 1. decretalium, cap. ad nostram;* vbi Papa Innocentius III. ad rem nostram inquit. *Nos igitur attendentes, quod consuetudo, quæ Canonicis obuiat institutis, nullius debeat esse momenti, cum sententia à non suo Iudice lata, nullam obtineat firmitatem.* Sed quæ consuetudines sunt locorum, & Synodales leges conditæ, sunt contra Iura, & priuilegia Regularia bullata Papalia, nullius sunt momenti in hac materia de sepulturis. ergo vera. 8

7 Nulla etenim consuetudo introduci valet cum præiudicio, & damno alieno, iuxtà *cap. cum olim, de consuetudine, in fine, lib. 1. decretal. vbi idem Innocentius III. statuit.* Sed si quæ sint consuetudines introductæ in materia de sepulturis contra ius commune, & Priuilegia regularia Papalia, nullæ existunt: quia sunt contrà ius tertij, idest in præiudicium, & damnum Regularium. ergo nullæ sunt. ergo vera nostra. 9

8 Consuetudo quoties non est rationabilis, est irrita, & inanis, ac nullius momenti, & valoris, sed quæ introducitur contra ius tertij, idest in damnum, & præiudicium priuilegiorum Regularium, non est rationabilis, sed irrationabilis, nimirum improbans priuilegia, & Iura communia concessa Regularibus, & præiudicans. ergo vera nostra propositio. 10

9 Consuetudo namq; nulla derogare, aut contrariare valet, non dum iuri communi in præiudicium tertij sed nec Papalibus bullatis Priuilegijs, in quibus etiam multò magis cauetur clausula huiusmodi in fine, consuetudinibus immemorabilibus quibuscumq; non obstantibus, vt apponitur in Bulla *Etsi mendicantium ordinis.* relata Pij V. vbi multæ declatationes capitum Trid: Concil: à Papa ponuntur in fauorem Regularium, & præsertim, de materia spectante ad funera. ergo vera manet nostra propositio. 11

10 Probatur; nàm consuetudines locales, & leges Synodales vim non habent derogandi priuilegijs Papalibus bullatis in fauorem Regularium præstitis in materia præsenti, de sepulturis; quia Regulares huiusmodi consuetudinibus locorum, & 12

Synodalibus legibus minimè subduntur; cum totaliter à Iurisdictione Ordinariorum locorum eximantur, & immediatè Sedi Apostolicæ subdantur, ergo debent in funeralibus Regulares agere, & operari iuxtà sua priuilegia sibi præstita à Sede Apostolica, in materia præsenti de sepulturis, quandò defunctorum corpora ad Regularium Ecclesias deferuntur tumulanda. ergo.

13 11 Nemini debet enim ius suum abstrahi, *Instit: de his, quę sunt, sui, & §. final.* siuè per Synodales constitutiones, siuè per consuetudines quascumq; quæ in simili, abusus, & corruptelæ sunt dicendæ; sed Regularibus non sunt sua Priuilegia Papalia bullata authentica per dictas consuetudines, & Synodales constitutiones tollenda. ergo.

14 12 Ius suum vnicuiq; illæsum conseruari tenemur, & quod suum est tribui debet; sed nullæ consuetudines valent contrà ius alienum, nec Synodales constitutiones, contrà Regularium iura, quæ circa materiam de sepulturis, à Sede Apostolica, & à Iure communi habent. ergo. vera propositio.

Præludium VII.

1 Sepultura est possessio, seu Terra, vbi quis est sepeliendus: vel dicatur; quod est locus concauus, in loco Ecclesiastico, vel Cœmeterio factus, in quo corpus catholici Christiani requiescit. *cap. cum nullus. 1. q. 2. sic S. Antonin: 3. p. tit: 10. cap. 1. §. 3. Cardinal. in clement: dudum, de sepultur: in 6. num. 2. Syluestr: Tabiena, Rosella, Armilla, Angelus, Pisanella, cum cęteris summistis, verb. sepultura.*

2 Quod, verò sit locus concauus patet *Ex cap. penult: de sepult: verb: effodit.* Quòd sit in loco ecclesiastico, vel cœmeterio, clarè constat, *ex cap. aurum 12. q. 2. diximus, corpus Catholici Christiani, ex cap. sacris, de sepulturis.* Nàm, qui non est Catholicus, nec sub D. Papæ obedientia viuit non est in loco sacro sepeliendus; quia omnibus Catholicis sepultura Ecclesiastica conuenit; nisi aliàs nominatim fuerint censurati, *cap. in Ecclesiastico, & cap. conquestus. 12. q. 2.*

3 Diximus, *Requiescit.* quoniam Defunctorum corpora requiescunt: qua de causa consecrationis ratione, à spiritibus immundis minimè vexari queunt, sicut in alijs locis, *Glossa scribit, cap. grauia, 13. q. 2.* Terra, autem huiusmodi seu possessio, vel quodlibet aliud vas, pro sepeliendis defunctorum corporibus, si est

per

per Dominum Episcopum, seu per alium, de illius authoritate ad sepulturam deputatum, erit locus Religiosus dicendus, siuè ibi quis sepultus sit siue nō; *ex cap. ecclesiaſ:* 13. *q.* 1. Si verò nō est, D. Episcopi authoritate, talis terra seu locus deputatus pro Ecclesiastica sepultura, licèt ibi quis tumulatus sit, non proinde est *Religiosus dicendus iuxtà iura canonica, vt benè aduertit Innocentius in cap. abolendæ, de sepulturis, cum alijs, & fauet cap. ad hæc de Religio: Dom:*

Qua de causa dicitur sepultura, terra deputanda, seu locus deputandus pro sepultura Ecclesiastica, qui locus, absq; simoniæ labe vendi, & emi licet dubio procul, vt infrà, suo loco diffusè ratiocinabimur, secùs verò, est asserendum, si iam ab Episcopo, pro sepultura, locus ille fuerit deputatus: seu illius authoritate ab alio: *cap. abolendæ, de sepultura: & cap. quæsta est, cap. postquam, & cap. præcipiendum.* 13. *q.* 2. 4

Sub sepulturæ autem nomine venit etiam locus quilibet, in quo mortui sepeliuntur. *L. Prætor ait, ff. de sepultur: violator:* & habetur, 2. *Regum, cap.* 2. *verſ:* 32. & 3. *Regum, cap.* 15. *verſ:.* 3. quia sepultura est humanæ conditionis memoria, iuxtà illud: *Homo es, ergo morieris. & cap. in Ecclesiastico,* 13. *q.* 2. *dicitur: Terram feris, terram geris, et in terram conuerteris.* 5

Preludium VIII.

1 Sanctus Thomas, diuinæ voluntatis, ac mentis Interpres, Angelicus Doctor, *in* 4. *diſt:* 25*: art:* 3. *quæstiuncula* 3. de sepultura Ecclesiastica ratiocinans, ad rem hanc nostram, ista sic scribit.

Sepultura adinuenta est, & propter viuos, & propter mortuos: propter viuos quidem, nè eorum oculi ex turpitudine cadauerum offendantur, & corpora fætoribus inficiantur; & hoc quantum ad corpus: sed etiam spiritualiter prodest viuis, in quantum per hoc astruitur Resurrectionis fides; sed mortuis prosunt ad hoc, quod inspicientes sepulturam, memoriam retinent defunctorum, vt prò defunctis orent. vnde, & monumentum à memoria accipit nomen; Dicitur enim monumentum; quia monet mentem, vt dicit Augustin: in 1. *de ciuit. D. & in lib. de cura prò mortuis agenda. Paganorum tamen error fuit, quo ad hoc; quod sepultura mortuo prosit, vt eius anima quietem accipiat. non enim credebant, prius Animam quietem posse accipere, quàm corpus sepulturæ daretur: quod omninò ridiculum, & absurdum est.*

Sed quod vlterius, sepultura in loco sacrato, mortuo prodest; non quidem est ex ipso opere operato, sed magis ex ipso opere operantis; dum scilicet, vel ipse defunctus, vel alius, & corpus eius tumulari in loco sacro dispo- 2

disponens, patrocinio alicuius Sancti eum committit, cuius precibus, per hoc credendum est adiuuari; & etiam patrocinio eorum, qui loco sacro deseruiunt, qui pro apud se tumulandis, frequentius, & spiritualius orant.

3 *Sed illa, quæ ad ornatum sepulturæ exhibentur, prosunt quidem viuis in quantum sunt viuorum solatia; sed possent & defunctis prodesse, non quidem per se, sed per accidens, in quantum scilicet per huiusmodi, homines excitantur ad compatiendum, & per consequens, ad orandum: vel in quantum ex sumptibus sepulturæ, vel pauperes fructum capiunt, vel Ecclesia decoratur. sic enim, sapient: cap. 4. sepultura inter cęteras eleemosynas computatur.* hactenùs D. Thom.

4 Et idem Sanctissimus Magister. 2. 2. *q.* 32. *art.* 2. *ad primum* hæc in proposito habet. *Sepultura mortui, non confert ei, quantum ad sensum, quem corpus post mortem habeat: & secundum hoc, dominus dicit, quod interficientes corpus non habent amplius, quid faciant. Et propter hoc etiam, Dominus non commemorat sepulturam, inter alia misericordiæ opera, sed enumerat solùm illa, quæ sunt euidentioris necessitatis. Pertinet ad defunctum, quid de eius corpore agatur; tum quantum ad hoc, quod viuit in memorijs hominum, cuius honor dehonestatur, si in sepultus remaneat: tum etiam quantum ad affectum, quem adhuc viuens, habebat de suo corpore cui piorum affectus conformari debet post mortem ipsius; & secundum hoc commendātur aliqui de mortuorum sepultura, vt Tobias, & illi, qui dominum sepelierunt, per August: in lib. de cura pro mortuis agenda cap.* 3. *tom.* 4. Ille.

Preludium IX.

1 Dubitandum minimè est; Sepulturam mortuis suorum corporum proficuam esse quoq; vt *D. Gregorius Papa, Magnus, cap. cum grauia,* 13. *q.* 2. mirabiliter demonstrat. Nàm in charitate mortui, aliquid purgabile secum deferunt; ne enim fidelium deuotio frustretur, est proinde, probabile. Ideoquè aliqui ex deuotione in aliquibus locis Religiosis sepeliri disponunt: vt proinde, *D. August: dixit, lib.* 1. *de Ciuit: Dei, Antiquorum Iustorum funera, officiosa pietate curata sunt, & exequiæ celebratæ, & sepulchra prouisa, ipsiq; cum viuerent, de sepeliendis, aùt transferendis suis corporibus, filijs mandauerunt, sicut pater Abraham, Isaac, & Iacob, &c.* ille. sed hoc non fecissent nisi sepultura, & huiusmodi aliquid mortuis conferret, & consequenter, proficua est.

2 Nàm ex diuina ordinatione, Ecclesia triumphans, Specialiter pro mortuis orat, qui in loco sacrato sepulti sunt, & qui in loco sacro deseruiunt, tenentur, cæteris paribus, frequentius, & speciali-

cialiter pro illis orare. Luminaria vtiq; & panni, & cæteri sumptus prosunt, & si non per se vt suprà cum D. Thoma dicebamus, per accidens tamen prosunt eis, quatenùs videlicèt homines excitantur per huiusmodi, ad compatiendum, & ad preces Deo fundendas, & in quantum pauperes fructum vtiq; capiunt, & ecclesia decoratur.

Vnde si quis nullam eligat sepulturam in vita, sed vult, ac mandat suum corpus inhumatum existere, non est ei obediendum; quia, e. g. vult canibus dari, aut in mari, seu flumine proijci demergendum; non est, inquam exaudiendus, *ex cap. nunc autem, dist: 21. in glossa nota: & ff. de condi: instit: l. quidam, sicut, enim legitur, Marcellinum Papam fecisse, in detestationem Idolatriæ*, quam commisit, *vt referunt D. Antoninus, 3. p. tit. 10. cap. 5. de sepultur: Sylvest: eod: verb: num. 5. §. quintò quæritur, Angelus, Rosella, & cæteri summistæ verb: sepultura.* 3

Præludium X.

Sepultura Ecclesiastica trifariam desumitur. Primo scilicèt, pro iure sepulchri, seu sepeliendi. Secundò pro ipso officio, quod cadaueribus impenditur. Tertiò pro loco, in quo quis est sepultus, vel est sepeliendus, siue Terra sit, siue arca lapidea, siue aliud. 1

De sepultura, primo modo dicendum est, quod ius mortuos sepeliendi, licèt de iure ciuili omnibus competat, quibus ius inest cadauerum corpora inferendi, *ff. de mortu: inferend: per totum.* Iure verò Canonico hoc non competit, nisi Ecclesijs parochialibus, vel populum habentibus sub se, vel quibus est per priuilegium concessum vt patribus prædicatoribus, & minoribus, & cæteris Regularibus. 2

Nàm Honorius Tertius Papa, qui ordinem patrum prædicatorum confirmauit, in tali sua confirmatione ad rem præsentem sic habet; *Sepulturam quoq; ipsius loci, liberam esse decernimus, vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberauerint, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint, nullus obsistat. Sic dicitur fac. 5. & 6. libri priuilegiorum, huius prædicator: ordinis, cui idem indulsit Gregorius Nonus, vt fac: 9. habetur priuilegiorum. Et in Iure communi, in extrauaganti: commun: in 6. cap. super Cathedram, de sepultur: & in cap: inter cunctas, de priuilegijs, in 6. & in Clementin: dudum, de Sepultur: in 6. quod sanè non est amplius priuilegium, sed lex communis canonica.* 3

Quod

4 Quod quidem huiusmodi ius competit etiam cæteris Regularibus sepeliendi, ac funerandi, ex Clemente IIII. Sixto IIII. Martino IIII. Leone X. Eugenio IIII. & nouissimè, ex Pio V. Sanctissimo, ex ordine patrum Prædicatorum assumpto ad Papatum, sua Bulla exordiente, *Etsi mendicantes ordinis, quæ reperitur tom: 2. Bullarij, in Pio V. fol.* 41. & adest declaratio nouissima Sacræ Congregationis Episco: & Regular. *die* 8. *Martij*, 1643. infra suo loco recitanda.

5 De sepultura tertio modo, nempè de loco, vbi cadauera sepelienda sunt, ille esse debet Ecclesia, vel circà Ecclesiam positus: & quoad Regulares attinet, sat est, vt sit Claustrum, Sacristia, & Capitulum potest esse locus sepulturæ pro Secularibus, & minime est necesse, vt consecratus sit, sed tantum sufficit, vt benedictus sit. Et hic locus sepulturæ deputatus est porrò religiosus, licèt nullus ibi sepultus sit, *cap. quæsta est, cap. postquam, & cap. præcipiendum*, 13. *q.* 2.

6 Verùm si non est sic deputatus, secundum Iura canonica, non est religiosus, vt suprà ratiocinabamur, quamvis ibi sit aliquis sepultus; at verò licèt, per solam illationem mortui, locus Religiosus efficeretur, de iure ciuili, *L. intantum, in fine. ff. de rerum diuisio: Innocent: in cap. abolendæ, de sepultur: Syluest: verb. sepultura q.* 1. *ibid: Angelus, num.* 2. *Rodriquez, tom.* 3. *qq. regular: q.* 58. *art.* 3. *Genuensis in sua praxi Neapolitana, cap.* 33. *Thesaurus, p.* 2. *verb. sepulchrum, cap.* 1. *cum alijs.*

Præludium XI.

1 Secundum fidem catholicam, pro certò asserendum est, mortuos sepelire, opus esse bonum, ac studiosum. Nàm Tobias maximè ob id laudatur in sacris literis, quòd mortuos sepeliebat, de qua re, *D. Ambros: lib. de Tobia, cap.* 1. & in nouo testamento laudantur mulieres, Ioseph, & Nicodemus, quia Christi corpus honorificè sepelierunt.

2 Defunctos sepelire cum debito honore, ac moderata pompa, pium est, quia est maximum testimonium fidei resurrectionis, defunctos religiosè, & honorificè tumulare: vnde religiosum est mortuos in Ecclesia sepelire, & in eorum memoria, oblationes, & sacrificia offerrè in templo iuxtà *lib.* 1. *Machabæor: cap.* 12. vbi Iudas laudatur quod miserit pecuniam multam offerendam in templo pro mortuorum peccatis.

3 Peccatum est mortale, nolle defunctos sepelire, cum homo possit

TRACTATVS PRIMVS
DE ECCLESIASTICÆ SEPVLTVRÆ ELECTIONIS LIBERTATE;
DISPVTATIO PRIMA.

De ſepeliendis Mortuis in Eccleſia, de Sepulturæ Nominibus varijs, ac de Sepulturarum Iuribus.

CONTROVERSIA PRIMA.

Quandò namq; Catholicorum Fidelium Corpora in Eccleſijs ſepelri incœperunt.

EXPLICATIONES.

VArijs relictis modis, & locis, tumulandi mortuos, tum apud Gentiles, tum apud Hębreos, cum noſtrum minimè ſit inſtitutum, de his ſermonem habere; ideò, dumtaxat de locis, vbi defunctorum corpora fidelium ſunt ſepelienda, ratiocinabimur modò, omnia per ſequentes Theſes reſoluemus. 1

CONCLVSIO I.

Nulla quamuis Gens ſit adeò barbara, ſeu ab humanitatis vſu aliena, quæ cadauera ſepeliri non probauerit; cum ſepultura iuris ſit naturæ, *L. ſcriptus hæres, §. ſed tunc locus, ff. de religio: & ſumpt: funer: quod etiam D. Chryſoſt: aſtruit in tract: de moribus.* 2

CONCLVSIO II.

In primitiua Eccleſia, augeſcente in dies Chriſtiana Religione, animarum cauſa, nè paſſim ferarum more, Chriſtianorum Catholicorum cadauera conderentur, locus quidam ſeparatus ac ſacer, ad defunctorum corpora excipienda præparata in Eccleſia maiori, quadraginta paſſuum; in minori vero, aut capella, triginta paſſuum, à Sanctis Patribus fuit conſtitutus. *cap. ſicut antiquitus tit. 17. q. 4. & Cœmeterium appellarunt.* 3

Id, quod etiam à Ligurgo olim fuit permiſſum, *teſte Plutarcho, in eius vita*; ea ratione, vt Iuniores humandis cadaueribus aſſueti, à continua quodammodo eorum conſuetudine, neq; turbarentur, neq; mortem horreſcerent, aut reformidarent. 4

CONCLVSIO III.

5 Loca, in quibus Defunctorum Catholicorum corpora sepeliebantur, immunitate Ecclesiastica gaudebant. *Ex cap. antiquitus*; 17. q. 4. & sic, vel in atrio, seu porticu siue in exedris Ecclesiæ condebantur.

CONCLVSIO IV.

6 De iure antiquo proibitum erat, vt in Ecclesia vllatenùs humana corpora sepelirentur, *cap. præcipiendum*, §. *prohibentes*, 13. *q. 2. ex Concilio Verensi, Bracarensi, & Moguntino, de quo in cap. nullus, cap. quibus, 13. q. 2. & patet in L. nemo, Cod. de sacro Sancta Ecclesia.*

7 Quæ dicta prohibitio procedit in Capella maiori, vt declarauit *Rota in Calaguritana de Amurio 12. Decembris 1603. coram Ludouisio, qui fuit postea Gregor. X V. Papa.*

Doctorum Allegationes.

8 *Nostras præfatas Theses autumant Burchardus, lib. 3. cap. 157. Durandus de modo celebrandi concil. generale, p. 3. cap. 11. cum cæteris allegandis.*

CONCLVSIO V.

9 In progressu temporis autem concessum est aliquibus personis dignis, ac præstantissimis, qui pietatis laude, ac gestarum rerum magnitudine celebriores fuere aliquando, vt in Ecclesia sepelirentur, fuit permissum.

Doctorum Allegationes.

10 *Ita namq; de nonnullis Summis Romanis Præsulibus, Episcopis, Imperatoribus, & alijs personis Ecclesiasticis legitur; Concil. Triburicense, cap. 17. Euagrius, lib. 4. cap. 3. & 30. Burchardus, lib. 3. cap. 17. Optatus Mileuitanus, lib. 3. de schismate donatistarum, Nicephorus, lib. 14. cap. 58. & alij.*

CONCLVSIO VI.

11 In Ecclesia ideò interdictum fuit mortuos sepeliri fideles; quia locus ille specialitèr est Deo dicatus, cui mors vltrà non dominabitur, & quoniam non censuerunt esse tumulanda in Ecclesia defunctorum corpora; vbi quotidie diuina celebrantur officia, ac Deus colitur, & veneratur, humata adesse cadauera, turpe sit, *cap. nullus 13. q. 2. cap. præcipiendum, ibidem.*

Doctorum Allegationis.

12 *Ità Glossa in d. cap. præcipiendum verb: sepeliatur, astruit Gratianus tom. 2. disceptat: forens: cap. 110. num. 34. Rota, in pampilionensi sepultura,*

turæ, 30. *Maij*, 1591. *coram Decano*, *cum alijs*.

Non temerè sanè postea corpora fidelium in Ecclesia inoleuit tumulari, quia, vt *D. Gregorius, in cap. cum grauia*, 13. *q.* 2. *ait. Cum grauia peccata non deprimunt, prodesse mortuis, si in Ecclesijs sepulti sint*; *& cap. non æstimemus*, 13. *q.* 2. *vnde minus eo in loco, à spiritibus vexantur in mundis*: ac proinde dicitur in Cœmeterijs esse defunctorum requies, *cap. aurum*, 12. *q.* 2. 13

Exedræ verò dicuntur quædam volsæ, quæ anterius Ecclesiæ parietibus adhærent, *ex Glossa, in d. cap. præcipiendū verò in Exedris*, quæ hodie dici queunt loca, quæ in præstyligijs Canonicorum, & Regularium, idest, Claustris, *vulgo dicuntur*; *vt ibid: Glossa aduertit*, *Buda in adnot: ad si verò. ff. de his*. vbi Exedræ cubiculum significant columnis fultum. aliæ significationes petantur *ab Alexandro ab Alexandris*, *lib.* 5. *dierum genial. cap.* 11. *ex Durando de diuin: offici: tit: de rebus Ecclesiast: cap.* 6. *fol.* 335. vbi Exedra est obsida quædam separata, modicum quidem à Templo, vel Palatio, sic dicta, quia extrà hæreat. 14

CONCLVSIO VII.

Quæ antiqua consuetudo renouata, & instaurata fuit à Carolo Magno; sic enim legitur de Theodosio Iuniore, qui iussit, Senioris Theodosij, ac Archadij corpora in porticu sepeliri. 15

Doctorum Allegationes.

Autumant hanc Thesem nostram, *D. Chrysostom: homil. quod Christus est Deus, aduers: gentes*, *& homil.* 66. *ad populum Antiochen: vbi agens de sepultura Constantini Magni*, *astruit, præ foribus*. *SS. Apostol: Constantinopoli*, *illius corpus sepulturæ mandatum fuit*, *& factus sit Constantinus Piscatoris Ianitor: vbi etiam Reges*, *& Imperatores Magni pendebant extrà Ecclesiam: Optatus Mileuitanus, lib.* 3. *vbi supra*, *Nicephor: lib.* 4 *cap.* 48. *& lib.* 14. *cap.* 58. *D. Gregorius, lib.* 4. *dialogo: cap.* 53. *Theodoret: epist: ad presbyterum Aurelium*, *Concil. Bracarense* 1. *cap.* 18. *huius consuetudinis meminit Baronius*, *tom.* 3. *annal. ad annum* 337. 16

CONCLVSIO VIII.

Loca præfata dicebantur *Cœmeteria*, quasi *dormitoria*: nàm Cœmeterium est Recubitorium mortuorum, qui etiam ab Ecclesia, *Dormientes dicuntur*; quia resurrecturi non dubitantur; & domus, in qua Hospites dormire solebant, *à Cretensibus Cœmeteriū appellatur*; & dormire, pro mori, passim in nouo testamento sumitur: *vt de Lazaro legitur, Ioan: cap.* 11. *& ad Thessalonicens: cap.* 4. 17

Docto-

4 Quod quidem huiusmodi ius competit etiam cæteris Regularibus sepeliendi, ac funerandi, ex Clemente IIII. Sixto IIII. Martino IIII. Leone X. Eugenio IIII. & nouissimè, ex Pio V. Sanctissimo, ex ordine patrum Prædicatorum assumpto ad Papatum, sua Bulla exordiente, *Etsi mendicantes ordinis, quæ reperitur tom: 2. Bullarij, in Pio V. fol.* 41. & adest declaratio nouissima Sacræ Congregationis Episco:& Regular. *die* 8. *Martij*, 1643. infra suo loco recitanda.

5 De sepultura tertio modo, nempè de loco, vbi cadauera sepelienda sunt, ille esse debet Ecclesia, vel circà Ecclesiam positus: & quoad Regulares attinet, sat est, vt sit Claustrum, Sacristia, & Capitulum potest esse locus sepulturæ pro Secularibus, & minime est necesse, vt consecratus sit, sed tantum sufficit, vt benedictus sit. Et hic locus sepulturæ deputatus est porrò religiosus, licèt nullus ibi sepultus sit, *cap. quæsta est, cap. postquam, & cap. præcipiendum*, 13. *q.* 2.

6 Verùm si non est sic deputatus, secundum Iura canonica, non est religiosus, vt suprà ratiocinabamur, quamvis ibi sit aliquis sepultus; at verò licèt, per solam illationem mortui, locus Religiosus efficeretur, de iure ciuili, *L. intantum, in fine. ff. de rerum diuisio: Innocent: in cap. abolendæ, de sepultur: Syluest: verb. sepultura q.* 1. *ibid: Angelus, num.* 2. *Rodriquez, tom.* 3. *qq. regular: q.* 58. *art.* 3. *Genuensis in sua praxi Neapolitana, cap.* 33. *Thesaurus, p.* 2. *verb. sepulchrum, cap.* 1. *cum alijs*.

Præludium XI.

1 Secundum fidem catholicam, pro certò asserendum est, mortuos sepelire, opus esse bonum, ac studiosum. Nàm Tobias maximè ob id laudatur in sacris literis, quòd mortuos sepeliebat, de qua re, *D. Ambros: lib. de Tobia, cap.* 1. & in nouo testamento laudantur mulieres, Ioseph, & Nicodemus, quia Christi corpus honorificè sepelierunt.

2 Defunctos sepelire cum debito honore, ac moderata pompa, pium est, quia est maximum testimonium fidei resurrectionis, defunctos religiosè, & honorificè tumulare: vnde religiosum est mortuos in Ecclesia sepelire, & in eorum memoria, oblationes, & sacrificia offerrè in templo iuxtà *lib.* 1. *Machabeor: cap.* 12. vbi Iudas laudatur quod miserit pecuniam multam offerendam in templo pro mortuorum peccatis.

3 Peccatum est mortale, nolle defunctos sepelire, cum homo possit

TRACTATVS PRIMVS

DE ECCLESIASTICÆ SEPVLTVRÆ ELECTIONIS LIBERTATE;

DISPVTATIO PRIMA.

De ſepeliendis Mortuis in Eccleſia, de Sepulturæ Nominibus varijs, ac de Sepulturarum Iuribus.

CONTROVERSIA PRIMA.

Quandò namq́; Catholicorum Fidelium Corpora in Eccleſijs ſepelri incœperunt.

EXPLICATIONES.

Varijs relictis modis, & locis, tumulandi mortuos, tum apud Gentiles, tum apud Hębreos, cum noſtrum minimè ſit inſtitutum, de his ſermonem habere; ideò, dumtaxat de locis, vbi defunctorum corpora fidelium ſunt ſepelienda, ratiocinabimur modò, omnia per ſequentes Theſes reſoluemus. 1

CONCLVSIO I.

Nulla quamuis Gens ſit adeò barbara, ſeu ab humanitatis vſu aliena, quæ cadauera ſepeliri non probauerit; cum ſepultura iuris ſit naturæ, *L. ſcriptus hæres, §. ſed tunc locus, ff. de religio: & ſumpt: funer: quod etiam D. Chryſoſt: aſtruit in tract: de moribus.* 2

CONCLVSIO II.

In primitiua Eccleſia, augeſcente in dies Chriſtiana Religione, animarum cauſa, nè paſſim ferarum more, Chriſtianorum Catholicorum cadauera conderentur, locus quidam ſeparatus ac ſacer, ad defunctorum corpora excipienda præparata in Eccleſia maiori, quadraginta paſſuum; in minori vero, aut capella, triginta paſſuum, à Sanctis Patribus fuit conſtitutus. *cap. ſicut antiquitus tit. 17. q. 4. & Cæmeterium appellarunt.* 3

Id, quod etiam à Ligurgo olim fuit permiſſum, *teſte Plutarcho, in eius vita*; ea ratione, vt Iuniores humandis cadaueribus aſſueti, à continua quodammodo eorum conſuetudine, neq́; turbarentur, neq́; mortem horreſcerent, aut reformidarent. 4

4 Quod quidem huiusmodi ius competit etiam cæteris Regularibus sepeliendi, ac funerandi, ex Clemente IIII. Sixto IIII. Martino IIII. Leone X. Eugenio IIII. & nouissimè, ex Pio V. Sanctissimo, ex ordine patrum Prædicatorum assumpto ad Papatum, sua Bulla exordiente, *Etsi mendicantes ordinis, quæ reperitur tom: 2. Bullarij, in Pio V. fol.* 41. & adest declaratio nouissima Sacræ Congregationis Episco:& Regular. *die* 8. *Martij*, 1643. infra suo loco recitanda.

5 De sepultura tertio modo, nempè de loco, vbi cadauera sepelienda sunt, ille esse debet Ecclesia, vel circà Ecclesiam positus: & quoad Regulares attinet, sat est, vt sit Claustrum, Sacristia, & Capitulum potest esse locus sepulturæ pro Secularibus, & minime est necesse, vt consecratus sit, sed tantum sufficit, vt benedictus sit. Et hic locus sepulturæ deputatus est porrò religiosus, licèt nullus ibi sepultus sit, *cap. quæsta est, cap. postquam, & cap. præcipiendum*, 13. *q*. 2.

6 Verùm si non est sic deputatus, secundum Iura canonica, non est religiosus, vt suprà ratiocinabamur, quamvis ibi sit aliquis sepultus; at verò licèt, per solam illationem mortui, locus Religiosus efficeretur, de iure ciuili, *L. intantum, in fine. ff. de rerum diuisio: Innocent: in cap. abolendæ, de sepultur: Syluest: verb. sepultura q.* 1. *ibid: Angelus, num.* 2. *Rodriquez, tom.* 3. *qq. regular: q.* 58. *art.* 3. *Genuensis in sua praxi Neapolitana, cap.* 33. *Thesaurus, p.* 2. *verb. sepulchrum, cap.* 1. *cum alijs*.

Præludium XI.

1 Secundum fidem catholicam, pro certò asserendum est, mortuos sepelire, opus esse bonum, ac studiosum. Nàm Tobias maximè ob id laudatur in sacris literis, quòd mortuos sepeliebat, de qua re, *D. Ambros: lib. de Tobia, cap.* 1. & in nouo testamento laudantur mulieres, Ioseph, & Nicodemus, quia Christi corpus honorificè sepelierunt.

2 Defunctos sepelire cum debito honore, ac moderata pompa, pium est, quia est maximum testimonium fidei resurrectionis, defunctos religiosè, & honorificè tumulare: vnde religiosum est mortuos in Ecclesia sepelire, & in eorum memoria, oblationes, & sacrificia offerrè in templo iuxtà *lib.* 1. *Machabeor: cap.* 12. vbi Iudas laudatur quod miserit pecuniam multam offerendam in templo pro mortuorum peccatis.

3 Peccatum est mortale, nolle defunctos sepelire, cum homo possit

TRACTATVS PRIMVS
DE ECCLESIASTICÆ SEPVLTVRÆ ELECTIONIS LIBERTATE;
DISPVTATIO PRIMA.
De ſepeliendis Mortuis in Eccleſia, de Sepulturæ Nominibus varijs, ac de Sepulturarum Iuribus.

CONTROVERSIA PRIMA.
Quandò namq; Catholicorum Fidelium Corpora in Eccleſijs ſepelri incœperunt.

EXPLICATIONES.

Varijs relictis modis, & locis, tumulandi mortuos, tum apud Gentiles, tum apud Hębreos, cum noſtrum minimè ſit inſtitutum, de his ſermonem habere; ideò, dumtaxat de locis, vbi defunctorum corpora fidelium ſunt ſepelienda, ratiocinabimur modò, omnia per ſequentes Theſes reſoluemus. 1

CONCLVSIO I.

Nulla quamuis Gens ſit adeò barbara, ſeu ab humanitatis vſu aliena, quæ cadauera ſepeliri non probauerit; cum ſepultura iuris ſit naturæ, *L. ſcriptus hæres*, §. *ſed tunc locus*, *ff. de religio: & ſumpt: funer: quod etiam D. Chryſoſt: aſtruit in tract: de moribus.* 2

CONCLVSIO II.

In primitiua Eccleſia, augeſcente in dies Chriſtiana Religione, animarum cauſa, nè paſſim ferarum more, Chriſtianorum Catholicorum cadauera conderentur, locus quidam ſeparatus ac ſacer, ad defunctorum corpora excipienda præparata in Eccleſia maiori, quadraginta paſſuum; in minori vero, aut capella, triginta paſſuum, à Sanctis Patribus fuit conſtitutus. *cap. ſicut antiquitus tit. 17. q. 4. & Cæmeterium appellarunt.* 3

Id, quod etiam à Ligurgo olim fuit permiſſum, *teſte Plutarcho, in eius vita*; ea ratione, vt Iuniores humandis cadaueribus aſſueti, à continua quodammodo eorum conſuetudine, neq; turbarentur, neq; mortem horreſcerent, aut reformidarent. 4

TRACTATVS PRIMVS

DE ECCLESIASTICÆ SEPVLTVRÆ ELECTIONIS LIBERTATE;

DISPVTATIO PRIMA.

De ſepeliendis Mortuis in Eccleſia, de Sepulturæ Nominibus varijs, ac de Sepulturarum Iuribus.

CONTROVERSIA PRIMA.

Quandò namq; Catholicorum Fidelium Corpora in Eccleſijs ſepelri incœperunt.

EXPLICATIONES.

VArijs relictis modis, & locis, tumulandi mortuos, tum apud Gentiles, tum apud Hębreos, cum noſtrum minimè ſit inſtitutum, de his ſermonem habere; ideò, dumtaxat de locis, vbi defunctorum corpora fidelium ſunt ſepelienda, ratiocinabimur modò, omnia per ſequentes Theſes reſoluemus. 1

CONCLVSIO I.

Nulla quamuis Gens ſit adeò barbara, ſeu ab humanitatis vſu aliena, quæ cadauera ſepeliri non probauerit; cum ſepultura iuris ſit naturæ, *L. ſcriptus hæres, §. ſed tunc locus, ff. de religio: & ſumpt: funer: quod etiam D. Chryſoſt: aſtruit in tract: de moribus.* 2

CONCLVSIO II.

In primitiua Eccleſia, augeſcente in dies Chriſtiana Religione, animarum cauſa, nè paſſim ferarum more, Chriſtianorum Catholicorum cadauera conderentur, locus quidam ſeparatus ac ſacer, ad defunctorum corpora excipienda præparata in Eccleſia maiori, quadraginta paſſuum; in minori vero, aut capella, triginta paſſuum, à Sanctis Patribus fuit conſtitutus. *cap. ſicut antiquitus tit. 17. q. 4. & Cœmeterium appellarunt.* 3

Id, quod etiam à Ligurgo olim fuit permiſſum, *teſte Plutarcho, in eius vita*; ea ratione, vt Iuniores humandis cadaueribus aſſueti, à continua quodammodo eorum conſuetudine, neq; turbarentur, neq; mortem horreſcerent, aut reformidarent. 4

CONCLVSIO III.

5 Loca, in quibus Defunctorum Catholicorum corpora ſepeliebantur, immunitate Eccleſiaſtica gaudebant. *Ex cap. antiquitus*; 17. q. 4. & ſic, vel in atrio, ſeu porticu ſiue in exedris Eccleſiæ condebantur.

CONCLVSIO IV.

6 De iure antiquo proibitum erat, vt in Eccleſia vllatenùs humana corpora ſepelirentur, *cap. præcipiendum, §. prohibentes*, 13. *q. 2. ex Concilio Verenſi, Bracarenſi, & Moguntino, de quo in cap. nullus, cap. quibus*, 13. *q.* 2. *& patet in L. nemo, Cod. de ſacro Sancta Eccleſia.*

7 Quæ dicta prohibitio procedit in Capella maiori, vt declarauit *Rota in Calaguritana de Amurio* 12. *Decembris* 1603. *coram Ludouiſio, qui fuit poſtea Gregor. X V. Papa.*

Doctorum Allegationes.

8 *Noſtras præfatas Theſes autumant Burchardus, lib. 3. cap. 157. Durandus de modo celebrandi concil. generale, p. 3. cap.* 11. *cum ceteris allegandis.*

CONCLVSIO V.

9 In progreſſu temporis autem conceſſum eſt aliquibus perſonis dignis, ac præſtantiſſimis, qui pietatis laude, ac geſtarum rerum magnitudine celebriores fuere aliquando, vt in Eccleſia ſepelirentur, fuit permiſſum.

Doctorum Allegationes.

10 *Ita namq; de nonnullis Summis Romanis Præſulibus, Epiſcopis, Imperatoribus, & alijs perſonis Eccleſiaſticis legitur; Concil. Triburicenſe, cap.* 17. *Euagrius, lib. 4. cap. 3. & 30. Burchardus, lib. 3. cap. 17. Optatus Mileuitanus, lib. 3. de ſchiſmate donatiſtarum, Nicephorus, lib. 14. cap. 58. & alij.*

CONCLVSIO VI.

11 In Eccleſia ideò interdictum fuit mortuos ſepeliri fideles; quia locus ille ſpecialitèr eſt Deo dicatus, cui mors vltrà non dominabitur, & quoniam non cenſuerunt eſſe tumulanda in Eccleſia defunctorum corpora; vbi quotidie diuina celebrantur officia, ac Deus colitur, & veneratur, humata adeſſe cadauera, turpe ſit, *cap. nullus* 13. *q. 2. cap. præcipiendum, ibidem.*

DoctorumAllegationis.

12 *Ità Gloſſa in d. cap. præcipiendum verb. ſepeliatur, aſtruit Gratianus tom. 2. diſceptat. forenſ. cap.* 110. *num.* 34. *Rota, in pampilionenſi ſepulturæ,*

turæ, 30. *Maij*, 1591. *coram Decano*, *cum alijs*.

Non temerè ſanè poſtea corpora fidelium in Eccleſia inoleuit tumulari, quia, vt *D. Gregorius, in cap. cum grauia*, 13. *q.* 2. *ait. Cum grauia peccata non deprimunt, prodeſſe mortuis, ſi in Eccleſijs ſepulti ſint*; *& cap. non æſtimemus*, 13. *q.* 2. *vnde minus eo in loco*, *à ſpiritibus vexantur in mundis*: ac proinde dicitur in Cœmeterijs eſſe defunctorum requies, *cap. aurum*, 12. *q.* 2. 13

Exedræ verò dicuntur quædam volſæ, quæ anterius Eccleſiæ parietibus adhærent, *ex Gloſſa, in d. cap. præcipiendũ verò in Exedris*, quæ hodie dici quæunt loca, quæ in præſtyligijs Canonicorum, & Regularium, ideſt, Clauſtris, *vulgo dicuntur*; *vt ibid: Gloſſa aduertit*, *Buda in adnot: ad ſi verò. ff. de his*. vbi Exedræ cubiculum ſignificant columnis fultum. aliæ ſignificationes petantur *ab Alexandro ab Alexandro*, *lib.* 5. *dierum genial. cap.* 11. *ex Durando de diuin: offici: tit: de rebus Eccleſiaſ: cap.* 6. *fol.* 335. vbi Exedra eſt obſida quædam ſeparata, modicum quidem à Templo, vel Palatio, ſic dicta, quia extrà hæreat. 14

CONCLVSIO VII.

Quæ antiqua conſuetudo renouata, & inſtaurata fuit à Carolo Magno; ſic enim legitur de Theodoſio Iuniore, qui iuſſit, Senioris Theodoſij, ac Archadij corpora in porticu ſepeliri. 15

Doctorum Allegationes.

Autumant hanc Theſem noſtram, D. Chryſoſtom: homil. quod Chriſtus eſt Deus, aduerſ: gentes, & homil. 66. *ad populum Antiochen: vbi agens de ſepultura Conſtantini Magni, aſtruit, præ foribus. SS. Apoſtol: Conſtantinopoli, illius corpus ſepulturæ mandatum fuit, & factus ſit Conſtantinus Piſcatoris Ianitor: vbi etiam Reges, & Imperatores Magni pendebant extrà Eccleſiam: Optatus Milevitanus, lib.* 3. *vbi ſupra*, *Nicephor: lib.* 4 *cap.* 48. *& lib.* 14. *cap.* 58. *D. Gregorius, lib.* 4. *dialogo: cap.* 53. *Theodoret: epiſt: ad presbyterum Aurelium*, *Concil. Bracarenſe* 1. *cap.* 18. *huius conſuetudinis meminit Baronius*, *tom.* 3. *annal. ad annum* 337. 16

CONCLVSIO VIII.

Loca præfata dicebantur *Cæmeteria*, quaſi *dormitoria*: nàm Cœmeterium eſt Recubitorium mortuorum, qui etiam ab Eccleſia, *Dormientes dicuntur*; quia reſurrecturi non dubitantur; & domus, in qua Hoſpites dormire ſolebant, *à Cretenſibus Cæmeteriũ appellatur*; & dormire, pro mori, paſſim in nouo teſtamento ſumitur: *vt de Lazaro legitur, Ioan: cap.* 11. *& ad Theſſalonicens: cap.* 4. 17

Docto-

Doctorum Allegationes.

18 *Tradunt hanc conclusionem D. August: epist: 22. D. Hieronym: epist: 49. ad Theodorum, D. Chrysost: homil: 21. ad Populum Antioch: nàm relatus D. Hieronym: in cap. 12. Matth: appellat tumulum mortuorum, sepulchrum vocat Plutharchus, lib. de Homero, Vualfridius, stabulum, lib. 1. de rebus Ecclesiæ, cap. 6. Durandus, lib. 1. cap. 5. ratio: diuin: offici: Durant: de ritibus Eccles: lib. 1. cap. 23. & alij.*

CONCLVSIO IX.

19 Cœmeterium dicitur, à *cimen*, quod est dulce, & *sterion*, quod est statio, id est *dulcis mortuorum statio*, qui requiescunt, expectantes aduentum Domini, vel originem ducit, *à Cis*, quod est, *antè*; ex eo quod ante Ecclesias constitui solebant; & locus sit, iuxtà Ecclesiam sepulturis deputatus: vel à *Cimicibus*, quasi quod ibi *Cimices*, idest *vermes*, continui sint: seu dicitur à verbo *Sopio*, vel *Dormio*. & sic *Dormitorium*; quia ibi, mortui dormiũt, quousq; Tuba canet, *Surgite mortui, venite ad iudicium*. vel etiam *Cœmeterium dicitur*, quasi *Cinisterium*: quia ibi *Cineres*, & ossa mortuorum teguntur, & reponuntur, quando à sepulchris extrahuntur. tandem, dicitur à *Cemen*, idest, *Aurũ*, & *Teron*, videlicèt, *Terra*, quasi *aurea terra*, quæ est cæteris prætiosior.

Doctorum Allegationes.

20 *Docent hanc nostram Thesim Belethus, de diuin: offic: cap. 159. Amalarius, de ecclesi: offici: lib. 3. cap. 35. Barbosa in collectan: doctor: ad hæc §. num. 6. de priuilegijs, alios citans scriptores.*

CONTROVERSIA II.

AN Christianorum Cœmeteria primitùs extrà Vrbem extiterint, ac post pacẽ præstitã, cum Ecclesia, intrà Vrbẽ fuerint?

CONCLVSIO I.

1 Christianorum Cœmeteria primitus varia patent exempla, extrà Vrbem fuisse, deindè post datam pacem intra extitisse, vt de corpore *Constantini Magni, & Honorij, Imperatorum, l. 2. Cod: de sacro Sancta Ecclesia* dicitur.

CONCLVSIO II.

2 In Cœmeterijs antiquitùs Episcopi vetustiores Synodas congregabant, & psalmos canebant, & Sacramenta administrabant, & Christianis tunc erant, quæ nunc Templa, & Orationum loca sunt; quare *Cœmeterium, pro oratorio etiam sumitur.*

Docto-

ritu, Caßaneus in suo cathalogo glori: mundi, p. 2. consid: 5. Volaterani philologia, lib. 31. tit. de modo funerandi, fol. 741. Herodianus in commodo Imperatore, vbi de modo funerandi principes, quem morem hodie, in Romanis Papis, & Cardinalibus, obseruant. Diogenes Cynicus interrogatus à Xeniade, quomodo post mortem sepeliri vellet; Respondit, in faciem versus; quia paulò post, Inferiora, in contrariam partem conuertentur, vt in eius vita, Laertius narrat.

CONCLVSIO VIII.

In quocumq; loco extra Cœmeterium, Christianus Catholicus sepelitur, Crux eius capiti apponi semper debet, ad denotãdum, illum fuisse Christianum Catholicum; quia hoc signum, Diabolus valdè veretur, & timet ad Crucis locum accedere, signaculo insignitum. 16

CONTROVERSIA III.

AN nomina sepulturarum sint varia, & quomodo inter se differant? vbi plura curiosa scitu digna resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Loca in quibus mortuorum corpora sepeliebantur, varijs, 1
sanè nominibus appellari solebant, videlicet, *Cœmeterium. polyandrum, seu polyandrium, monumentum, Area, Tumulus, Pyramis, Mausoleum, Sarcophagus, Bustum, Vrna, Puticuli, Dormitorium, Ergastulum, Cenotophium, Defunctorum Sacraquies, Sedes, Domus, Domusæterna, Thesaurus, Orciuum, Conditorium seu Condituum, Arca, Feretrum, Depositum, Sepulchrum, & Sepultura.*

Si quis vero plura Sepulchri nomina desiderat, petat *à Glossa, in l. quicumq; §. idem ait, de instit: rerum, & à Florentino, in l. monumentum ff. de religio: & sumpt: funer:* 2

CONCLVSIO II.

Cœmeterium idem est, *ac locus*, qui deputatur Sepulturis; 3
& dicitur Deputatum per D. Episcopi benedictionem, non verò ante; cuius appellatione non continetur Ecclesia, nec sufficit, quod ibi sit sepultus aliquis, nisi sit ab Episcopo benedictum; *de consecrat: Eccles: cap. 10.*

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc nostram Thesem communiter Doctores, Cardinalis, in Clement. 1. q. 4. de sepultur: Barbosa, de offic: episco: p. 2. allegati 27. num. 29. Syluest: verb. sepultura, §. 1. & alij. 4

Doctorum Allegationes.

18 *Tradunt hanc conclusionem D. August: epist: 22. D. Hieronym: epist: 49. ad Theodorum, D. Chrysost: homil: 21. ad Populum Antioch: nam relatus D. Hieronym: in cap. 12. Matth: appellat tumulum mortuorum, sepulchrum vocat Plutharchus, lib. de Homero, Vualfridius, stabulum, lib. 1. de rebus Ecclesiæ, cap. 6. Durandus, lib. 1. cap. 5. ratio: diuin: offici: Durant: de ritibus Eccles: lib. 1. cap. 23. & alij.*

CONCLVSIO IX.

19 Cœmeterium dicitur, à *cimen*, quod est dulce, & *sterion*, quod est statio, id est *dulcis mortuorum statio*, qui requiescunt, expectantes aduentum Domini, vel originem ducit, *à Cis*, quod est, *ante*; ex eo quod ante Ecclesias constitui solebant; & locus sit, iuxtà Ecclesiam sepulturis deputatus: vel à *Cimicibus*, quasi quod ibi *Cimices*, idest *vermes*, continui sint: seu dicitur à verbo *Sopio*, vel *Dormio*. & sic *Dormitorium*; quia ibi, mortui dormiūt, quousq; Tuba canet, *Surgite mortui, venite ad iudicium*. vel etiam *Cæmeterium dicitur*, quasi *Cinisterium*: quia ibi *Cineres*, & ossa mortuorum teguntur, & reponuntur, quando à sepulchris extrahuntur. tandem, dicitur à *Cemen*, idest, *Aurũ*, & *Teron*, videlicèt, *Terra*, quasi *aurea terra*, quæ est cæteris prætiosior.

Doctorum Allegationes.

20 *Docent hanc nostram Thesem Belethus, de diuin: offic: cap. 159. Amalarius, de eccles: offici: lib. 3. cap. 35. Barbosa in collectan: doctor: ad hæc s. num. 6. de priuilegijs, alios citans scriptores.*

CONTROVERSIA II.

AN Christianorum Cœmeteria primitùs extrà Vrbem extiterint, ac post pacē præstitā, cum Ecclesia, intrà Vrbē fuerint?

CONCLVSIO I.

1 Christianorum Cœmeteria primitus varia patent exempla, extrà Vrbem fuisse, deindè post datam pacem intra extitisse, vt de corpore *Constantini Magni, & Honorij, Imperatorum, l. 2. Cod: de sacro Sancta Ecclesia* dicitur.

CONCLVSIO II.

2 In Cœmeterijs antiquitùs Episcopi vetustiores Synodas congregabant, & psalmos canebant, & Sacramenta administrabant, & Christianis tunc erant, quæ nunc Templa, & Orationum loca sunt; quare *Cæmeterium, pro oratorio etiam sumitur.*

Docto-

ritu, Caßaneus in suo cathalogo glori: mundi, p. 2. consid: 5. Volaterani philologia, lib. 31. tit. de modo funerandi, fol. 741. Herodianus in commodo Imperatore, vbi de modo funerandi principes, quem morem hodie, in Romanis Papis, & Cardinalibus, obseruant. Diogenes Cynicus interrogatus à Xeniade, quomodo post mortem sepeliri vellet; Respondit, in faciem versus; quia paulò post, Inferiora, in contrariam partem conuertentur, vt in eius vita, Laertius narrat.

CONCLVSIO VIII.

In quocumq; loco extra Cœmeterium, Christianus Catholicus sepelitur, Crux eius capiti apponi semper debet, ad denotãdum, illum fuisse Christianum Catholicum; quia hoc signum, Diabolus valdè veretur, & timet ad Crucis locum accedere, signaculo insignitum. 16

CONTROVERSIA III.

AN nomina sepulturarum sint varia, & quomodo inter se differant? vbi plura curiosa scitu digna resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Loca in quibus mortuorum corpora sepeliebantur, varijs, sanè nominibus appellari solebant, videlicet, *Cæmeterium. polyandrum, seu polyandrium, monumentum, Area, Tumulus, Pyramis, Mausoleum, Sarcophagus, Bustum, Vrna, Puticuli, Dormitorium, Ergastulum, Cenotophium, Defunctorum Sacraquies, Sedes, Domus, Domus æterna, Thesaurus, Orciuum, Conditorium seu Condituum, Arca, Feretrum, Depositum, Sepulchrum, & Sepultura.* 1

Si quis vero plura Sepulchri nomina desiderat, petat *à Glosa, in l. quicumq; §. idem ait, de instit: rerum, & à Florentino, in l. monumentum ff. de religio: & sumpt: funer:* 2

CONCLVSIO II.

Cœmeterium idem est, *ac locus*, qui deputatur Sepulturis; & dicitur Deputatum per D. Episcopi benedictionem, non verò ante; cuius appellatione non continetur Ecclesia, nec sufficit, quod ibi sit sepultus aliquis; nisi sit ab Episcopo benedictum; *de consecrat: Eccles: cap. 10.* 3

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc nostram Thesem communiter Doctores, Cardinalis, in Clement. 1. q. 4. de sepultur: Barbosa, de offic: episco: p. 2. allegati 27. num. 29. Syluest: verb. sepultura, §. 1. & alij. 4

D CON-

Doctorum Allegationes.

18 *Tradunt hanc conclusionem D. August: epist: 22. D. Hieronym: epist: 49. ad Theodorum, D. Chrysost: homil: 21. ad Populum Antioch: nam relatus D. Hieronym: in cap. 12. Matth: appellat tumulum mortuorum, sepulchrum vocat Pluthарchus, lib. de Homero, Vualfridius, stabulum, lib. 1. de rebus Ecclesiæ, cap. 6. Durandus, lib. 1. cap. 5. ratio: diuin: offici: Durant: de ritibus Eccles: lib. 1. cap. 23. & alij.*

CONCLVSIO IX.

19 Cœmeterium dicitur, à *cimen*, quod est dulce, & *sterion*, quod est statio, id est *dulcis mortuorum statio*, qui requiescunt, expectantes aduentum Domini, vel originem ducit, *à Cis*, quod est, *antè*; ex eo quod ante Ecclesias constitui solebant; & locus sit, iuxtà Ecclesiam sepulturis deputatus: vel à *Cimicibus*, quasi quod ibi *Cimices*, idest *vermes*, continui sint: seu dicitur à verbo *Sopio*, vel *Dormio*. & sic *Dormitorium*; quia ibi, mortui dormiũt, quousq; Tuba canet, *Surgite mortui, venite ad iudicium*. vel etiam *Cœmeterium dicitur*, quasi *Cinisterium*: quia ibi *Cineres*, & ossa mortuorum teguntur, & reponuntur, quando à sepulchris extrahuntur. tandem, dicitur à *Cemen*, idest, *Aurũ*, & *Teron*, videlicèt, *Terra*, quasi *aurea terra*, quæ est cæteris prætiosior.

Doctorum Allegationes.

20 *Docent hanc nostram Thesem Belethus, de diuin: offic: cap. 159. Amalarius, de eccles: offici: lib. 3. cap. 35. Barbosa in collectan: doctor: ad hæc §. num. 6. de priuilegijs, alios citans scriptores.*

CONTROVERSIA II.

AN Christianorum Cœmeteria primitùs extrà Vrbem extiterint, ac post pacẽ præstitã, cum Ecclesia, intrà Vrbẽ fuerint?

CONCLVSIO I.

1 Christianorum Cœmeteria primitus varia patent exempla, extrà Vrbem fuisse, deindè post datam pacem intra extitisse, vt de corpore *Constantini Magni, & Honorij, Imperatorum, l. 2. Cod: de sacro Sancta Ecclesia* dicitur.

CONCLVSIO II.

2 In Cœmeterijs antiquitùs Episcopi vetustiores Synodas congregabant, & psalmos canebant, & Sacramenta administrabant, & Christianis tunc erant, quæ nunc Templa, & Orationum loca sunt; quare *Cœmeterium, pro oratorio etiam sumitur.*

Docto-

ritu, Caſſaneus in ſuo cathalogo glori: mundi, p. 2. conſid: 5. Volaterani philologia, lib. 31. tit. de modo funerandi, fol. 741. Herodianus in commodo Imperatore, vbi de modo funerandi principes, quem morem hodie, in Romanis Papis, & Cardinalibus, obſeruant. Diogenes Cynicus interrogatus à Xeniade, quomodo poſt mortem ſepeliri vellet; Reſpondit, in faciem verſus; quia paulò poſt, Inferiora, in contrariam partem conuertentur, vt in eius vita, Laertius narrat.

CONCLVSIO VIII.

In quocumq; loco extra Cœmeterium, Chriſtianus Catholicus ſepelitur, Crux eius capiti apponi ſemper debet, ad denotãdum, illum fuiſſe Chriſtianum Catholicum; quia hoc ſignum, Diabolus valdè veretur, & timet ad Crucis locum accedere, ſignaculo inſignitum. 16

CONTROVERSIA III.

AN nomina ſepulturarum ſint varia, & quomodo inter ſe differant? vbi plura curioſa ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Loca in quibus mortuorum corpora ſepeliebantur, varijs, ſanè nominibus appellari ſolebant, videlicet, *Cæmeterium. polijandrum, ſeu polijandrium, monumentum, Area, Tumulus, Pijramis, Mauſoleum, Sarcophagus, Buſtum, Vrna, Puticuli, Dormitorium, Ergaſtulum, Cenotophium, Defunctorum Sacraquies, Sedes, Domus, Domuſæterna, Theſaurus, Orciuum, Conditorium ſeu Condituum, Arca, Feretrum, Depoſitum, Sepulchrum, & Sepultura.* 1

Si quis vero plura Sepulchri nomina deſiderat, petat à *Gloſſa, in l. quicumq; §. idem ait, de inſtit: rerum, & à Florentino, in l. monumentum ff. de religio: & ſumpt: funer:* 2

CONCLVSIO II.

Cœmeterium idem eſt, *ac locus*, qui deputatur Sepulturis; & dicitur Deputatum per D. Epiſcopi benedictionem, non verò ante; cuius appellatione non continetur Eccleſia, nec ſufficit, quod ibi ſit ſepultus aliquis, niſi ſit ab Epiſcopo benedictum; *de conſecrat: Eccleſ: cap.* 10. 3

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc noſtram Theſem communiter Doctores, Cardinalis, in Clement. 1. q. 4. de ſepultur: Barboſa, de offic: epiſco: p. 2. allegati 27. num. 29. Syluеſt: verb. ſepultura, §. 1. & alij. 4

Doctorum Allegationes.

18 *Tradunt hanc conclusionem D. August: epist: 22. D. Hieronym: epist: 49. ad Theodorum, D. Chrysost: homil: 21. ad Populum Antioch: nàm relatus D. Hieronym: in cap. 12. Matth: appellat tumulum mortuorum, sepulchrum vocat Plutharchus, lib. de Homero, Vualfridius, stabulum, lib. 1. de rebus Ecclesiæ, cap. 6. Durandus, lib. 1. cap. 5. ratio: diuin: offici: Durant: de ritibus Ecclesi: lib. 1. cap. 23. & alij.*

CONCLVSIO IX.

19 Cœmeterium dicitur, à *cimen*, quod est dulce, & *sterion*, quod est statio, id est *dulcis mortuorum statio*, qui requiescunt, expectantes aduentum Domini, vel originem ducit, *à Cis*, quod est, *ante*; ex eo quod ante Ecclesias constitui solebant; & locus sit, iuxtà Ecclesiam sepulturis deputatus: vel à *Cimicibus*, quasi quod ibi *Cimices*, idest *vermes*, continui sint: seu dicitur à verbo *Sopio*, vel *Dormio*. & sic *Dormitorium*; quia ibi, mortui dormiũt, quousq; Tuba canet, *Surgite mortui, venite ad iudicium*. vel etiam *Cœmeterium dicitur*, quasi *Cinisterium*: quia ibi *Cineres*, & ossa mortuorum teguntur, & reponuntur, quando à sepulchris extrahuntur. tandem, dicitur à *Cemen*, idest, *Aurũ*, & *Teron*, videlicèt, *Terra*, quasi *aurea terra*, quæ est cæteris prætiosior.

Doctorum Allegationes.

20 *Docent hanc nostram Thesem Belethus, de diuin: offic: cap. 159. Amalarius, de eccles: offici: lib. 3. cap. 35. Barbosa in collectan: doctor: ad hæc s. num. 6. de priuilegijs, alios citans scriptores.*

CONTROVERSIA II.

AN Christianorum Cœmeteria primitùs extrà Vrbem extiterint, ac post pacẽ præstitã, cum Ecclesia, intrà Vrbẽ fuerint?

CONCLVSIO I.

1 Christianorum Cœmeteria primitus varia patent exempla, extrà Vrbem fuisse, deindè post datam pacem intra extitisse, vt de corpore *Constantini Magni, & Honorij, Imperatorum, l. 2. Cod: de sacro Sancta Ecclesia* dicitur.

CONCLVSIO II.

2 In Cœmeterijs antiquitùs Episcopi vetustiores Synodas congregabant, & psalmos canebant, & Sacramenta administrabant, & Christianis tunc erant, quæ nunc Templa, & Orationum loca sunt; quare *Cœmeterium, pro oratorio etiam sumitur.*

Docto-

ritu, Caßaneus in suo cathalogo glori: mundi, p. 2. consid: 5. Volaterani philologia, lib. 31. tit. de modo funerandi, fol. 741. Herodianus in commodo Imperatore, vbi de modo funerandi principes, quem morem hodie, in Romanis Papis, & Cardinalibus, obseruant. Diogenes Cynicus interrogatus à Xeniade, quomodo post mortem sepeliri vellet; Respondit, in faciem versus; quia paulò post, Inferiora, in contrariam partem conuertentur, vt in eius vita, Laertius narrat.

CONCLVSIO VIII.

In quocumq; loco extra Cœmeterium, Christianus Catholicus sepelitur, Crux eius capiti apponi semper debet, ad denotãdum, illum fuisse Christianum Catholicum; quia hoc signum, Diabolus valdè veretur, & timet ad Crucis locum accedere, signaculo insignitum. 16

CONTROVERSIA III.

An nomina sepulturarum sint varia, & quomodo inter se differant? vbi plura curiosa scitu digna resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Loca in quibus mortuorum corpora sepeliebantur, varijs, 1 sanè nominibus appellari solebant, videlicet, *Cœmeterium. polyandrum, seu polyandrium, monumentum, Area, Tumulus, Pyramis, Mausoleum, Sarcophagus, Bustum, Vrna, Puticuli, Dormitorium, Ergastulum, Cenotophium, Defunctorum Sacraquies, Sedes, Domus, Domus æterna, Thesaurus, Orciuum, Conditorium seu Condituum, Arca, Feretrum, Depositum, Sepulchrum, & Sepultura.*

Si quis vero plura Sepulchri nomina desiderat, petat *à Glossa, in l. quicumq; §. idem ait, de instit: rerum, & à Florentino, in l. monumentum ff. de religio: & sumpt: funer:* 2

CONCLVSIO II.

Cœmeterium idem est, *ac locus*, qui deputatur Sepulturis; 3 & dicitur Deputatum per D. Episcopi benedictionem, non verò ante; cuius appellatione non continetur Ecclesia, nec sufficit, quod ibi sit sepultus aliquis, nisi sit ab Episcopo benedictum; *de consecrat: Eccles: cap. 10.*

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc nostram Thesem communiter Doctores, Cardinalis, in Clement. 1. q. 4. de sepultur: Barbosa, de offic: episco: p. 2. allegati 27. num. 29. Syluest: verb. sepultura, §. 1. & alij. 4

D *CON-*

ritu, Caſsaneus in ſuo cathalogo glori: mundi, p. 2. conſid: 5. Volaterani philologia, lib. 31. tit. de modo funerandi, fol. 741. Herodianus in commodo Imperatore, vbi de modo funerandi principes, quem morem hodie, in Romanis Papis, & Cardinalibus, obſeruant. Diogenes Cynicus interrogatus à Xeniade, quomodo poſt mortem ſepeliri vellet; Reſpondit, in faciem verſus; quia paulò poſt, Inferiora, in contrariam partem conuertentur, vt in eius vita, Laertius narrat.

CONCLVSIO VIII.

In quocumq; loco extra Cœmeterium, Chriſtianus Catholicus ſepelitur, Crux eius capiti apponi ſemper debet, ad denotãdum, illum fuiſſe Chriſtianum Catholicum; quia hoc ſignum, Diabolus valdè veretur, & timet ad Crucis locum accedere, ſignaculo inſignitum. 16

CONTROVERSIA III.

AN nomina ſepulturarum ſint varia, & quomodo inter ſe differant? vbi plura curioſa ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Loca in quibus mortuorum corpora ſepeliebantur, varijs, 1
ſanè nominibus appellari ſolebant, videlicet, *Cæmeterium. polyandrum, ſeu polyandrium, monumentum, Area, Tumulus, Pyramis, Mauſoleum, Sarcophagus, Buſtum, Vrna, Puticuli, Dormitorium, Ergaſtulum, Cenotophium, Defunctorum Sacraquies, Sedes, Domus, Domuſæterna, Theſaurus, Orciuum, Conditorium ſeu Condituum, Arca, Feretrum, Depoſitum, Sepulchrum, & Sepultura.*

Si quis vero plura Sepulchri nomina deſiderat, petat *à Gloſſa, in l. quicumq. §. idem ait, de inſtit: rerum, & à Florentino, in l. monumentum ff. de religio: & ſumpt: funer:* 2

CONCLVSIO II.

Cœmeterium idem eſt, *ac locus*, qui deputatur Sepulturis; 3
& dicitur Deputatum per D. Epiſcopi benedictionem, non verò ante; cuius appellatione non continetur Eccleſia, nec ſufficit, quod ibi ſit ſepultus aliquis, niſi ſit ab Epiſcopo benedictum; *de conſecrat: Eccleſ: cap.* 10.

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc noſtram Theſem communiter Doctores, Cardinalis, in Clement. 1. *q.* 4. *de ſepultur: Barboſa, de offic: epiſco: p.* 2. *allegati* 27. *num.* 29. *Syluest: verb. ſepultura, §.* 1. *& alij.* 4

CONCLVSIO III.

5 Polijandrum, seu polijandrium dicitur quasi *Pollutum Antrum*, propter cadauera ibi sepulta; vel *Polijandrium dicitur*, vbi publica sepulchra reperiuntur.

CONCLVSIO IIII.

6 Monumentum dicitur factum ad perpetuam memoriam honoris causa nullo corpore in eo existente, quasi monens mentem; in quod si corpus, vel reliquiæ inferantur; fit sepulchrum; si nihil, erit monumentum memoriæ causa factum, *l. 2. §. monumentum, ff. de religio: & sumpt: funer:*

7 Vnde ideò dicitur *à monendo*, quia cuiuslibet Inspicientis mentem mouet, vt recordetur, quod cinis est, & in cinerem reuertetur. Vel *à memoria*, cum sit in defuncti memoria. vel *à muniendo*, quod muniendi causa fiat.

8 De memoria fit mentio in Afræ, & Sociarum passione, & de vtraq; *D. August: in tract: de cura pro mortuis habenda, cap. 4. vbi hæc scribit.*

Non ob aliud, vel memoriæ, vel monumentum, dicuntur ea, quæ insignita fiunt sepulchra mortuorum; nisi quia eos, qui Viuentium oculis morte subtracti sunt, nè obliuione etiam subtrahantur, in memoriam reuocant, & admonenda faciunt cogitarè. ille.

9 Et quamuis ad memoriam, aut honorem ponatur; attamen, pro tumulo quandoq; sumitur, ideoq; vbicumq; solent hæc verba apponi, *ob honorem*, seu *in memoriam Cænophicum* est aut *monumentum*; & non solum pro *Cænotophio*, sed pro qualibet re quæ ad nominis æternitatem paratur, poni solet. hinc cecinit poeta.

Qui candido Dido
Esse sui dederat monumentum, & pignus,
Amoris, &c.

CONCLVSIO V.

10 Area, ab Areis illis, in quibus frumentum trituratur, dicitur: de quibus Areis Sepulchrorum, D. Cyprianus ratiocinans in actis passionis, quæ hodie *Cæmeteria dicuntur*, sic inquit.

Eius corpus propter gentilium curiositatem; in proximo positum est cum cæreis, & Scolaribus in Areis Macrobij Candidi Procuratoris.

11 De huiusmodi etiam Area, in Martyrologio Romano, *sub 3. die Septembris sic habetur. Sancta Serapia passa est quarto Kalend: Augusti; & à B. Sabina in suo monumento, iuxtà Aream Vindiciani, sepulta*

pulta est. & Tertulianus ad Scapul: sub Hilarino Præside, cum de Areis sepulturarum nostrarnm acclamassent, Areę non sint, Areæ ipsorum non fuerunt, messes enim suas non egerunt.

CONCLVSIO VI.

Tumulus, quasi tumens humus, quæ eleuatur, Sepulto homine, & ponitur pro sepulchro; quia coaceruatur terra. *hinc dixit Iob, cap. 10. de vtero translatus ad tumulum.* 12

D. Hieronymus in cap. 10. Matth. & Cicero lib. 3. qq. tusculan: ex Homero, sic loquitur. 13

Quo magis est, æquum tumulis mandare peremptos. & poeta 3. Aeneid:
Hostilem ad tumulum Troiæ, sub menibus altis,
iussa mori.

CONCLVSIO VII.

Pijramis dicitur *à Pijra*, quæ erat Aceruus lignorum accensorum, dum comburebantur corpora, quorum cineres in Pijramidibus postea collocabantur; hinc pro sepulturis accipiuntur ex Herodoto. Erant altæ, & acutæ, & instar illius, quæ hodie cernitur propè portam Hostiensem à latere dextro, versus, D. Pauli Templum; in qua fuere collocatæ cineres Caij Cesti. 14

De quibus cecinit Martialis. *Barbara Pijramidum, silet miracula Memphis.* 15

Duæ, inter alias Pijramides reperiuntur vltrà Nilum, propè Babylonem; tertia verò Clusi in Tuscia, Ciuitas Regalis, vbi Rex Porsena residebat, cuius Ciuitatis Author huius operis, est patritius antiquus: quæ Pijramidis dicitur Sepulchrum fuisse ipsiusmet Regis Porsenæ, immensæq; magnitudinis extitisse, *vt est Author Thomas Porcacchius in septima tabula sepulchrali, fol.* 44. in quibus cineres Regum, & Imperatorum seruari solebant. 16

Pijramides Aegypti, inter septem orbis miracula annumerantur; sic dictæ, quòd in formam ignis ascenderent, & inter has tres numerantur; præsertim Pijramis amplissima ex arabicis lapidibus constabat, trecenta quadraginta sex milia hominum, viginti annis eam construxisse, *tradit Plinius, lib. 32. cap. 21. Herodotus, lib. 2. Arist: 3. politico: Diodorus, lib. 2. Phylostratus, lib. 1. Plutarchus, lib. 5. de Pijramidum dixtintione, Epigramatarius Grecus, lib. 4. Marcellinus, lib. 22. Vilapandius in Ezechielem, tom. 2. p. 2. lib. 5. disp. 4. cap. 63. fol. 559. & alij.* 17

CONCLVSIO VIII.

18 Mausoleum est propriè Principis Sepulchrum, & dictum est, *à Musolo Rege*, cuius Vxor Artimisia, pudicitia insignis construxit Sepulchrum miræ pulchritudinis: hinc alia sepulchra per Antonomasyam, sic appellata sunt,& prę sertim illud Cæsaris Augusti, quod Romæ cernitur.

Doctorum Allegationes.

19 *Ità asserit Glossa, cap. benè, dist. 96. verb: in Mausoleo, Valerius Maximus, lib. 4. cap. 6. cum alijs. Mausoleū Regis Carię, inter septem Orbis miracula adscribitur, hac vna potissimum de causa, quod in illo erat columna, in qua sculpenda, quatuor Excellentissimi, & Eminentissimi Sculptores claruere, idest, Scopus, Brisxes, Thimoteus, & Leochares.*

CONCLVSIO IX.

20 Sarchophagus etiam pro sepultura multotiès desumitur à Sarcophago lapide marmoreo, vel futili, in quo primùm corpora mortuorum condita, infra quadraginta dies, exceptis dentibus assumebantur; sic dictus, quod est *Caro*, & quod est, *Comedere*, quasi *carnem Comedens, seu Consumens*.

Doctorum Allegationes.

21 *Meminit D. August. lib. 18. de Ciuit: Dei cap. 5. tom. 5. dicens. Arca enim, in qua mortuus ponitur, quod omnes iam, Sarchophagum vocant, à nostris pro sepulchro vsurpatur. L. libertis, ff. de aliment: & cibar: legati, Plinius, lib. 2. cap. 96. & lib. 35. cap. 17. istor: Valer: Maxim: lib. 11. & alij.*

CONCLVTIO X.

22 Bustum pro loco, in quo mortui Corpus fuit combustum, & sepultum, *quasi benè vstum*. Vrna, in qua cineres combustorum, & exustorum conseruabantur. Puticuli, in quibus cadauera plebeorum humabantur, à putrescendo dicti. Dormitorium, à dormiendo; quia ibi mortui requiescunt. Mori namq; pro requiescere sumitur: *vt D. Paulus primò ad Thessalonicens: cap. 4 dicit. Nolumus vos ignorare de dormientibus, &c.*

CONCLVSIO XI.

23 Ergastulum, per antiphrasim, à verbo greco, quod est, *Operari*, vel *Laborare*; quasi quod cadauera in sepulchris non laborant, sed quiescunt in Domino, vt dicitur *Apocal: cap. 24. Amodò dicit Spiritus, vt requiescant à laboribus suis*.

CONCLVSIO XII.

24 Cænotophium etiam honoris dumtaxat, & memoriæ causa

factum

factum dicitur, nullo corpore existente in illo: quod à Grecis dicitur *sepulchrum inane*, *& tumulus*. *L. monumentum*, *ff. de religio: & sumpt: funer:*

De huiusmodi Cænotophio fit memoria *in l. vel qua*, *6. ff. de religio: & sumpt: funer: §. si adhuc*, *super quo Asinius*, *fol.* 204. dum disputat an Cænotophium dicatur Religiosum; & *num.* 2. astruit honorarium appellari, tumulum à Suetonio in Claudio, & apud Athenienses est maximè vsurpatum hoc nomen. 25

CONCLVSIO XIII.

Sepulchrorum nomina alia, vt Sacra quies, Sedes, Thesaurus, Orciuum, Conditorium, seu Condiriuum mentionem agunt infrascripti Scriptores: Domus æterna, Arca. &c. 26

Doctorum Allegationes.

Ità scribunt Cassiodorus, lib. 6. epist: 8. l. penult: cod: de sepultur: violat: Tibullus, lib. 3. eleg: 2. Tertullianus, de Resurrect: car: cap. 37. Accius poeta, apud Gellium, lib. 1. cap. 24. Plinius, lib. 7. cap. 16. L. qui in insulis, §. diuersos. ff. de religio: & sumpt: funer: 27

CONCLVSIO XIIII.

Feretrum est quoq; Sepulchrum plebeiorum, ac damnatorum, *vt Glossa autumat, in l. quicumq. §. libistinarij, ff. de instiut: act:* ponitur aliquandò pro sepulchro Potentum, 2. *Regum, cap.* 3. 28

CONCLVSIO XV.

Depositum est capsa in altum posita, in qua corpora defunctorum deponuntur, quæ deposita à Summo Papa Pio V. ablata fuere per suam Bullam incipientem, *Cum primum, &c. §. & vt in Ecclesijs, &c. die* 1. *Aprilis*, 1566. *de qua in Bullario, tom.* 2. *fol.* 179. *Unde Rituale Romanum, tit: de exequijs, verb: vbi viget:* dicitur: *Cui locus sepulturæ dabitur in Ecclesia, humi tantum detur.* 29

CONCLVSIO XVI.

Sepulchrum est, vbi Corpus, & hominis ossa condita sunt, vel in quo mortuus est sepultus. *L.* 2. *§. sepulchrum. ff. de religio: & sumpt: funer:* nunc vero est locus sepulturæ, & sepulchri appellatione omnes sepulturæ cōtinentur. *L. Prætor ait §. sepulchrum, ff. de sepulchro: violat:* 30

Dictum est autem à sepeliendo, sicut simulacrum, quasi *semipulchrum*; cum non ità intus, vt foris est, pulchrum existat: vel quod sit sine re pulchra, seu quia, sine pulsu mortui sint; siue quod in eo corpora à viuis sepelliantur, hoc est, separantur; aut à supino sepultum sit, sepulchrum, mutato *T.* in *C.* vnde sepul- 31

chrum,

CONCLVSIO VIII.

18 Mausoleum est propriè Principis Sepulchrum, & dictum est, *à Mausolo Rege*, cuius Vxor Artimisia, pudicitia insignis construxit Sepulchrum miræ pulchritudinis: hinc alia sepulchra per Antonomasyam, sic appellata sunt,& prçsertim illud Cæsaris Augusti, quod Romæ cernitur.

Doctorum Allegationes.

19 *Ità asserit Glossa, cap. benè, dist. 96. verb: in Mausoleo, Valerius Maximus, lib. 4. cap. 6. cum alijs. Mausoleū Regis Cariç, inter septem Orbis miracula adscribitur, hac vna potissimum de causa, quod in illo erat columna, in qua sculpenda, quatuor Excellentissimi, & Eminentissimi Scultores claruere, idest, Scopus, Brisxes, Thimoteus, & Leochares.*

CONCLVSIO IX.

20 Sarchophagus etiam pro sepultura multotiès desumitur à Sarcophago lapide marmoreo, vel futili, in quo primùm corpora mortuorum condita, infra quadraginta dies, exceptis dentibus assumebantur; sic dictus, quod est *Caro*, & quod est, *Comedere*, quasi *carnem Comedens, seu Consumens*.

Doctorum Allegationes.

21 *Meminit D. August. lib. 18. de Ciuit: Dei cap. 5. tom. 5. dicens. Arca enim, in qua mortuus ponitur, quod omnes iam, Sarchophagum vocant, à nostris pro sepulchro vsurpatur. L. libertis, ff. de aliment: & cibar: legati, Plinius, lib. 2. cap. 96. & lib. 35. cap. 17. istor: Valer: Maxim: lib. 11. & alij.*

CONCLVTIO X.

22 Bustum pro loco, in quo mortui Corpus fuit combustum, & sepultum, *quasi benè vstum*. Vrna, in qua cineres combustorum, & exustorum conseruabantur. Puticuli, in quibus cadauera plebeorum humabantur, à putrescendo dicti. Dormitorium, à dormiendo; quia ibi mortui requiescunt. Mori namq; pro requiescere sumitur: *vt D. Paulus primò ad Thessalonicens: cap. 4 dicit. Nolumus vos ignorare de dormientibus, &c.*

CONCLVSIO XI.

23 Ergastulum, per antiphrasim, à verbo greco, quod est, *Operari*, vel *Laborare*; quasi quod cadauera in sepulchris non laborant, sed quiescunt in Domino, vt dicitur *Apocal: cap. 24. Amodò dicit spiritus, vt requiescant à laboribus suis.*

CONCLVSIO XII.

24 Cænotophium etiam honoris dumtaxat, & memoriæ causa

factum

factum dicitur, nullo corpore existente in illo: quod à Grecis dicitur *sepulchrum inane*, *& tumulus*. *L. monumentum*, *ff. de religio: & sumpt: funer:*

De huiusmodi Cænotophio fit memoria *in l. vel quæ*, *6. ff. de religio: & sumpt: funer: §. si adhuc*, *super quo Asinius*, *fol.* 204. dum disputat an Cænotophium dicatur Religiosum; & *num.* 2. astruit honorarium appellari, tumulum à Suetonio in Claudio, & apud Athenienses est maximè vsurpatum hoc nomen. 25

CONCLVSIO XIII.

Sepulchrorum nomina alia, vt Sacra quies, Sedes, Thesaurus, Orcinum, Conditorium, seu Conditiuum mentionem agunt infrascripti Scriptores: Domus æterna, Arca. &c. 26

Doctorum Allegationes.

Ità scribunt Cassiodorus, lib. 6. epist: 8. l. penult: cod: de sepultur: violat: Tibullus, lib. 3. eleg: 2. Tertullianus, de Resurrect: car: cap. 37. Accius poeta, apud Gellium, lib. 1. cap. 24. Plinius, lib. 7. cap. 16. L. qui in insulis, §. diuersos. ff. de religio: & sumpt: funer: 27

CONCLVSIO XIIII.

Feretrum est quoq; Sepulchrum plebeiorum, ac damnatorum, *vt Glossa autumat*, *in l. quicumq. §. libistinarij*, *ff. de institut: act:* ponitur aliquandò pro sepulchro Potentum, 2. *Regum, cap.* 3. 28

CONCLVSIO XV.

Depositum est capsa in altum posita, in qua corpora defunctorum deponuntur, quæ deposita à Summo Papa Pio V. ablata fuere per suam Bullam incipientem, *Cum primum, &c. §. & vt in Ecclesijs, &c. die 1. Aprilis, 1566. de qua in Bullario, tom. 2. fol.* 179. *Vnde Rituale Romanum*, *tit: de exequijs*, *verb: vbi viget:* dicitur: *Cui locus sepulturæ dabitur in Ecclesia, humi tantum detur.* 29

CONCLVSIO XVI.

Sepulchrum est, vbi Corpus, & hominis ossa condita sunt, vel in quo mortuus est sepultus. *L.* 2. *§. sepulchrum. ff. de religio: & sumpt: funer:* nunc vero est locus sepulturæ, & sepulchri appellatione omnes sepulturæ cōtinentur. *L. Prætor ait §. sepulchrum, ff. de sepulchro: violat:* 30

Dictum est autem à sepeliendo, sicut simulacrum, quasi *semipulchrum*; cum non ità intus, vt foris est, pulchrum existat: vel quod sit sine re pulchra, seu quia, sine pulsu mortui sint; siue quod in eo corpora à viuis sepelliantur, hoc est, separantur; aut à supino sepultum sit, sepulchrum, mutato *T.* in *C.* vnde sepulchrum, 31

chrum, pro *ore* seu *ventre*, sepe vsurpatur; vt astruunt *Artemidorus, lib. 1. cap. 82. Valer: Maxim: lib. 4. cap. 6. de Artemisia*, & alij, & dicta nomina pro synonimis accipiuntur in præsentia, licèt differant nomine. *L. si idem, Cod: de codicillis.*

CONTROVERSIA IIII.

AN Iura Sepulturarum, seu Sepulchrorum dentur? vbi plura ad rem scitu digna resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Ius sepulturæ est ius competens Ecclesiæ ad sepeliendum in suo Cœmeterio, ab Ordinarij loci assignatione proueniens. *ex cap. Ecclesia. 13. q. 2.*

CONCLVSIO II.

2 Actus vnicus, quasi possessionis sufficit, ad effectum manutentionis in possessione sepeliendi; *cap. cum Ecclesia Sutrina, de causa possessio: & propietatis.*

CONCLVSIO III.

3 Ex depositione Testium extraiudicialiter, de Sepultura Corporum, in aliqua Ecclesia resultat acquiescentia Curati. *L. 1. §. an opere, ff. de noui oper: nunciat:*

Doctorum Allegationes.

4 *Tradunt has nostras Theses Abbas, in cap. cum Ecclesia Sutrina, num. 23. Ruinus, consil. 106. num. 9. lib. 5. Puteus, decis: 192. & lib. 1. decis: 17. inter impressas, Glossa, ad l. 1. §. an opere, ff. de noui oper: nunciat: Rota in vna Vlixbonensi, declarationis concordiæ, 5. Maij. 1599. coram Iusto, cum alijs referendis.*

CONCLVSIO IIII.

5 Ius Sepulturæ acquisitum censetur, per cadauerum Maiorum illationem, cum Insignibus familiæ: & quando illorum deficit progenies, quibus tale ius competit, & extinguitur, mox liberè ad Ecclesiam redit, quæ liberè eundem locum alijs vendere, queit, sicut de vsufructu illo exstincto, cui facta est concessio, *L. penult: cod: de vsufructu.*

CONCLVSIO V.

6 Patre de crimine lesæ Maiestatis damnato, filius eius iura Sepulturæ perdit. *L. 1. §. interdum, de suis, & legitimis hæredibus.*

CONCLVSIO VI.

7 Ad Sepulturæ Ius acquirendum priuatiuè quoad alios, licentia exigitur abinitio, sepulturam ædificandi, vnà cum ipsa ædificatione subsequuta.

Docto-

Doctorum Allegationes.

Defensores harum Thesum sunt Syluest. verb. Sepultura, q. 3. Petrus de Vbaldis, cap. 10. num. 6. de cano: portione Episco: Rota, in Calaguritana Sepulturæ. 21. Maij, 1616. coram Coccino, & in Burgensi Sepulturæ, 9. Decembris, 1605. coram Ortembergo, Lambertinus, de Iure patronat: p. 1. lib. 1. art: vlt: vers: bene verum, & vers: si de cætero, cum alijs. Et tale ius non censetur acquisitum ex solo cursu decennali, & Cadauerum illatione, vt in d. Burgensi. 9. Decembris, & in d. Calaguritana, nec etiam tale ius probatur ex Insignibus, & descriptionibus super lapide Sepulchrali, vt in d. Burgensi per doctrinam Bartoli, in l. reliqui: ff. de religio: & sumpt: funer: Bellamerus, decis: 145. nu. 7. & alij. 8

CONCLVSIO VII.

Ius Sæpulturæ minimè censetur acquisitum priuatiuè quoad alios, ex iure patronatus, quod quis in Ecclesia habet. 9

CONCLVSIO VIII.

Sepulturæ valida concessione haud probata, Ecclesia habet intentionem fundatam, quod illius Sepultura sit libera, & non alicuius priuatæ familiæ, *iuxtà §. sacræ institu: de rerum diuisio:* 10

CONCLVSIO IX.

Sepulturæ signum, vbi non est, dari non potest mandatum de manutenenda. 11

Doctorum Allegationes.

Docent has nostras assertiones Rota Toletana Capellaniæ, & Sepulturæ. 27. Iunij, 1616. coram Vbaldo, Lambertinus, p. 1. lib. 1. q. 11. art. 13. eadem Rota in d. Burgensi Sepulturæ, 9. Decembris, 1605. coram Ortembergo, & Lancellotto. 5. Maij, 1603. & de Iure, quælibet Ecclesia ad sepulturam, quem vult recipere valet. Et eadem Rota in pampilonensi sepulturæ. 15. Decembris, 1606. coram Lodouisio, qui fuit Papa Gregorius. XV. decis: 283. Innocent: in cap. 1. Abbas, in cap. certificari, de sepultur: cum alijs. 12

CONCLVSIO X.

Si quis, in alicuius Sepulchrum, porticum, vel stillicidium inmiserit, cum eo poterit agi, vi, aut clam, etiam quod ipsum non tangat; cum in sepulchro actum sit, & sepulchrum est non solum, quod respicit humationem, sed etiam omne id, suprà; Et ideò nomine sepulchri agi potest. quia sepulchri appellatione omnis Sepulturæ locus continetur; *L. si vitem, §. penult: ff. quod vi, & clam.* 13

CON-

CONCLVSIO XI.

14 Ius sepelliendi ad descendentes, ac Posteros, minimè vero ad hæredes extraneos transit.

CONCLVSIO XII.

15 Ius sepeliendi dicitur priuatum,& non publicum, quod dari, legari, & vendi potest, cum vniuersitate bonorum.

Doctorum Allegationes.

16 *Tradunt has conclusiones Genuensis, cap. 109. num. 2. in sua praxi, Lambertin: de iure patronat: lib. 1. p. 2. q. 10. art. 3. Rocchus, de iure patronat: verb: Ecclesi: q. 6. cum cæteris dicendis.*

CONCLVSIO XIII.

17 Iura sepulchrorum ij etiam, retinent quibus vt indignis hæreditas aufertur; *L. 1. & l. cum fratrem, cod: de his, quibus vti indignis. L. quia per inde. ff. ad senat: consult: Trebell:*

18 Cuius est Ratio; quia hæres esse non desinit. *L. ex facto, §. Iulianus, ff. de vulg: & pupill: substitut: & §. restitutum, Institut: de fidei commiss:* solum ius sepulturæ filius amisit, cuius Pater est decrimine lesæ Maiestatis damnatus, vt suprà diximus. Nam Iura sepulchri nequeunt sibi constituere ij, qui, iura diuina, & humana profanè polluerunt, & suus hæres excluditur à fisco Prælato, *ex d. l. 1. §. interdum.*

19 Hinc est, vt si quis offerat se, & sua bona Monasterio, hoc ius ad posteros minimè transit; qui si grauantur restituere hereditatem, minimè tenentur, hoc ius restituere.

CONCLVSIO XIIII.

20 Hæreditate restituta, ius sepulturæ apud heredem remanet. *L. quia patricidæ, § restitutam, ff. ad Trebell:* licèt ille extraneus sit, & coactus adiret hæreditatem.

CONCLVSIO XV.

21 Exhæredatis Sepulchra familiaria non tolluntur, & licèt, Sepulchrorum Iura transeant, cum bonorum vniuersitate; non tamen est verum in fideicommisso vniuersali.

22 Cuius est ratio; quia apud hæredem remanet *L. quia perinde, ff. de ad senat: Consult: Tribell: Imola, in l. si patronat: filius, in prin:* Iura vero patronatus remanent apud hæredem, hæreditatem restituentem: quod non solum locum habet in iure patronatus Ecclesiastico, sed etiam Laicorum; *Baldus in l. cum virum, num. 21. vers: extra quod, Cod: de fidei commisso.*

CON-

CONCLVSIO XVI.

Sepulchrorum Iura fœminæ vtiq; retinent, quæ in aliam familiam transeunt, siuè proximiores, siuè remotiores sint. *L. liberorum, ff. de verb: significat:* & sicut Masculi succedunt, & maximè, quandò sunt ex familia Paterna, & domo Patris, aut sunt Hęredes. 23

CONCLVSIO XVII.

Iura Sepulchrorum filij emancipati etiam habent. *L. institu: de hered: §. emancipati: quæ ab intest: de ser:* & Testator iura sepeliendi prohibere valet, iusto odio commotus. *L. 3. §. si quis in hæreditarium, ff. de sepult: violat;* 24

Doctorum Allegationes.

Multi ex Doctoribus relatis has Theses edocent, Rocchus, de iure patro: vers: is, vel ipse., *à quo, num. 14. cum cæteris dicendis.* 25

CONTROVERSIA V.

SEpulchorum namq; Iura, quo pacto acquirantur? vbi scitu digna multa resoluuntur ad rem.

CONCLVSIO I.

Sepulchrorum Iura adipiscuntur *Ex. l. familiaria, & ex. l. hæreditaria. ff. de religio, & sampt: funer.* Familiaria certè cibi, ac familię, hæreditaria verò sibi, & hæredibus, quis constituit: sed in vtroq; hęredibus, & cæteris Successoribus, qualescumq; fuerint, licet sepelire, & mortuum inferre. 1

CONCLVSIO II.

Sepulchra particulari, seu singulari titulo transferri haud valent, vt de legato. *L. Iulianum, §. final: ff. de l. 1.* compræhenditur tamen in legato ius inferendorum Cadauerum. vndè si Testator velit externæ familiæ, mortuos inferri in eius sepulchrum, non ipsum sepulchrum, sed ius, vt legit inferendorum Cadauerum necesse est. *L. monumenta, Cod: de legatis.* 2

CONCLVSIO III.

Sepulchrum Iure dominij vendicari non potest: si tamen Monumentum purum fuerit, legari valet. 3

Doctorum Allegationes.

Ità autumant Salicetus. L. si Sepulchrum, Cod: de religio: & sumpt: funer: Bertacchinus, de episco: lib. 4. q. 13. Lambertinus, lib. 1. p. 2. q. 6. de Iure patronat: cum alijs. 4

CONCLVSIO IIII.

A Sepulchrorum iure, fide commissarius excluditur, sed apud 5

hæredem remanet etiam, vt quis in minima parte, hæres esset, & in iure vtriq; Patronatus, Conclusio ista extenditur. *L. quia per inde. ff. ad Tribell.*

CONCLVSIO V.

6 Sepulchrorum dominium nequit pręscribi, sed dumtaxat inferendorum Cadauerum. *L. monumenta, Cod: de Legibus.*

CONCLVSIO VI.

7 Sepulturæ ius, quod quis suæ familiæ constituit, spectat ad Filios, Nepotes, Pronepotes, & deinceps ad omnes natos, tàm Masculos, quàm Fœminas, etiam si essent emancipati, siuè hæredes fuerint, siuè abstineant: quod non procedit, quandò Sepulchra acquisita essent, pro se, & suis hæredibus, ac successoribus, & non alijs.

Doctorum Allegationes.

8 *Has Theses defendunt Sebastianus Medices, q. 15. num 12. de Sepultur: Rocchus, de iure patro: num. 21. de curte, Asinius, l. familiaria, §. 1. ff. de religio: & sumpt: funer: num. 3. l. penult: ff. de mortuis inferendis, Couarruuias, in cap. Raynutius, §. 5. num. 11. de testam: & alij nominandi.*

CONCLVSIO VII.

9 In ius Sepulchrorum Substituti succedunt. *vt Alexander in l. centurio, num. 44. de vulgar: & pupill: autumat.*

CONCLVSIO VIII.

10 Sepulchrum cedit fundo vendito, nisi sit exceptum, vel nisi habeat aditum ex publico. *L. si mercedem, §. si eum.*

CONCLVSIO IX.

11 Sepulchri ius non potest vsu capi in nullius bonis, vt habetur. *§. nullus institu: de rerum diuisione.*

Doctorum Allegationes.

12 *Docent has Theses Bartol: in d. l. si mercedem, ff. de actio: emptionis, Baldus, in l. final. Cod: de edict: D. Adriani, cum alijs.*

CONCLVSIO X.

13 In Sepulchri ius non venit vsus frutuarius, etiam omnium bonorum, sed bene succedit in iure Patronatus; quia vsus fructus, morte finitur, & ius inferendi confertur post mortem.

CONCLVSIO XI.

14 In Sepulchri iure bonorum possessor succedit. *§. quos autem, institut: de bonorum possess:* est enim Successor vniuersalis.

CON-

CONCLVSIO XII.

Sepeliri poteſt hæres in Sepultura, quamuis in poſſeſſione non ſit miſſus: quia in puris incorporalibus, ius habere ſufficit, ſecus ſi non adijciſſet hæreditatem. 15

Doctorum Allegationes.

Docent has aſſertiores Aſinius, in l. 2. §. ſed fructuarius ff. de religio; & ſumpt: funer: Lambertinus, lib. 1. p. 2. art. 3. q. 15. de iure patro: Rocchus, num. 14. de iure patronat: verſ: ipſe, vel is, à quo, Innocent: in cap. cum in noſtris, de conceſſione præbendar: Lambertin: vbi ſuprà, q. 2. art. 34. & alij. 16

CONCLVSIO XIII.

Sepulchri ius, ſi hæreditas diuidatur, vni tantum adiudicari nequit; Et ſi hæredes Conſtructores Sepulchri extinti ſunt, ſepultura alijs concedi poteſt. nàm mortuo vſuario, ad proprietarium vſus redit, *cap. ad Apoſtolicam, de ſinomia.* 17

CONCLVSIO XIIII.

Ius Sepulchri, cum re temporali permutari nequit; aliàs, ſimonia committeretur, ſed benè cum alia ſepultura, cum venia ſcilicet Domini Epiſcopi. 18

CONCLVSIO XV.

Ius ſepulturæ, per donationem omnium bonorum transfertur, licèt donatum ſit ſpirituale, donatio namq; valebit, Domino Epiſcopo conſentiente. 19

CONCLVSIO XVI.

Ius ſepulturæ comprænhenditur per locationem perpetuam vniuerſitatis, ſed pignore dato, vniuerſitate bonorum, ſepulturæ datum ius non intelligitur, ac dos data, cum bonorum vniuerſitate, tranſire facit iura ſepulturæ. 20

CONCLVSIO XVII.

Ius Sepulturæ in publicatione omnium bonorum, tranſit ad Fiſcum Eccleſiaſticum, ſecus, ad Laicum. 21

CONCLVSIO XVIII.

Iuri Sepulchrorum renũciari nequit in illorum videlicèt præiudicum, qui de parentela manent, quandò illis tantum de parentela competit, ſicut de iure Patronatus dicitur. 22

CONCLVSIO XIX:

Ius Sepulturæ transfertur priuilegio, niſi ſit familiare, vel hæreditarium, & habet ſimilitudinem cum Iure Patronatus. nàm multa, quæ procedunt cum iure Patronatus, etiam procedunt 23

in iure sepulturæ. Et Ius funerandi præscribi valet, secùs vero est asserendum, cuius memoria non existit.

Doctorum Allegationes.

24 *Amplectuntur has theses Rocchus, num. 23. vbi supra, de iure patronatus, & num. 30. 37. & 65. 72. & 89. & vers: in Ecclesiam, num. 13. Lambertinus, de iure patronat: lib. 1. q. 2. art. 3. p. 2. cum alijs nominandis.*

CONTROVERSIA VI.

AD quem namq; pertinet facultatem concedere sepeliendi, putà, in tali loco? vbi plura de sepulchrorũ Iure, resoluũtur.

CONCLVSIO I.

1 Ad Dominum Episcopum loci spectat facultatem præstare sepeliendi in tali loco: quandò vero est alicui concessum priuilegium, in alicuius constructione sepulturæ, sepeliendi loco, tunc satis erit Rectoris consensus, quã, illo renuente dare, ad Diœcesanum est recurrendum.

CONCLVSIO II.

2 Ius sepulturæ de Episcopi consensu valet legari Laico, secùs verò est dicendum, si Ecclesiæ legetur.

CONCLVSIO III.

3 Sepulturæ Ecclesiasticæ si quis Iure priuatur, nequit tale ius in alterum transferri, putà, si hæreticus sit, vel huiusmodi.

CONCLVSIO IV.

4 Donato fundo, Sepulturæ ius censetur in illo donatum esse, quandò aliundè ad illud accedi nequit: sicut etiam, data vniuersitate bonorum in feudum, etiam donatum intelligitur ius sepulturæ; & pari modo de concessione facta in emphyteusim.

Doctorum Allegationes.

5 *Tenent has nostras conclusiones Rocchus, de iure patronat: vers: ipse vel is, à quo, q. 13. Lambertinus, de iure patronat: q. 2. art. 1. & 7. cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO V.

6 Sequestro facto, de iure sepulturæ minimè intelligitur factum esse: ac Depositarius ius habet mortuos inferendi, atq; ius sepulturæ transfertur sententia, & iuramento.

CONCLVSIO VI.

7 Sepulturam Constituens, nulla sibi facta reseruatione iuris, censetur tacitè ius sepeliendi reseruatum; sicut contingit de construente

ſtruente Eccleſiam; & ſicut plures conſtruunt ſepulturam, omnes æqualiter ius habent ſepeliendi; cum ſepultura ſit indiuiſibilis.

Doctoroum Allegationes.

8 *Ita Rocchus de iure patronat: vbi ſupra, & Lambertinus. d. l. q. 2. art. 1. & 4. & q. 3. art. 3. & 4. & alij.*

CONCLVSIO VII.

9 Teſtator ſi mandat Sepulturam in certo loco conſtrui, cum certa pœna, ſi heres non poteſt, quia à Superiore denegatur facultas; tamen menti Teſtatoris ſatisfecit, ſi alibi eam conſtruat, *Ex cap. nemo de conſecrat: diſt:* 1.

10 Nàm hæres in tali caſu, alibi tenebitur Sepulturam conſtruere. quando verò locus non eſt à Teſtatore expreſſus, vbi vult, vt ſepultura conſtruatur, & hæredes inter ſe diſcordes fuerint, electio ſepulturę conſtruendę loci, ad Epiſcopum ſpectabit. *Ex cap. nemo de conſecrat: diſt.* 1. vel in Parochia conſtruetur, niſi ex aliqua Teſtatoris coniectura, mens aliter colligatur. vt citati *Scriptores, Rocchus, & Lambertinus, in allegatis locis aſtrruunt.*

CONCLVSIO VIII.

11 In Sepulturæ conſtructione, in Eccleſia patronata non requiritur conſenſus Patroni: quia ſicut in illa fundari valet Capella, inuito Patrono, ſic multò magis ſepultura conſtrui valebit.

CONCLVSIO IX.

12 Sepulturam, qui pecunia alterius conſtruit, ſi dominus pecuniæ id ratum habuerit, ſepulturæ dominus efficitur, ſin minus, ad reſtitutionem Conſtruens pecuniæ tenebitur.

CONCLVSIO X.

13 Bona fidei commiſſo ſubiecta, pro ſepulturæ conſtructione alienari nequeunt; benè tamen, pro exequijs faciendis Teſtatori, iuxtà ſui ordinis ſtatum alienari queunt.

Doctorum Allegationes.

14 *Tradunt has Theſes Lambertinus, lib. 1. de iure patro: p. 1. q. 3. art. 17. Rocchus, de iure patron: verſ: Eccleſiam, q. vlt. Paulus, de Citadinis, de iure patronat: p. 3. q. 3. art. 2. cum alijs.*

CONCLVSIO XI.

15 Sepulturam, ſi quis incipit conſtruere, & alter eam perficiat, ambo erunt domini; licèt Diœceſanus eum quiuerit compellere ad perficiendum, qui eam incepit, & infrà terminum ſibi benè viſum, cogere ad eam perficiendam; cum ex ſola inchoatione illius, ſepulturæ Ius acquiratur, minimè ſine eius perfectione.

CON-

CONCLVSIO XII.

16 Sepulturam promittens construere, ad illam perficiendam compelli potest, quia pollicitatio, de iure canonico actionem producit, vt quis cogatur ad aliquod perficiendum etiam antequam in cœperit. *Ex cap. qualiter, de pactis.*

Doctorum Allegationes.

17 *Sequuntur has nostras assertiores Paulus de Cittadinis, de iure patro: p. 3. q. 14. & q. 18. Medices, de sepultur: q. 16. num. 13. & alij allegati, & referendi.*

CONTROVERSIA VII.

AN valeat Conuentio, vt minimè liceat Emptori in loco empto, Ecclesiam, Capellam, aut Sepulturam ædificare? vbi alia de sepulchrorum iure, resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Huiusmodi conuentio nec valet, nec tenet: quia Laicus, licèt Imperator sit, vel vir Sanctus, nequit legem rei Ecclesiasticæ imponere; vel aliquid disponere contrà libertatem Ecclesiasticam. *Authent: cassa, Cod: de sacro Sancta Eccles:* sed dicta conuentio est contrà Religionem. ergo non est admittenda. *L. si quis sepulchrum, in prin: ff: de religio: & sumpt: funer:* cum Religionis fauor multa inducat.

Doctorum Allegationes.

2 *Docent Bartol. in l. 2. Cod: de commu: ser: manumiss:, Lambertinus, lib. 1. p. 1. q. 3. art. 23. de iure patro: fol. 16. de sepultu: n. 9. fol. 192. & alij, & conclusio intelligitur, priusquam Ecclesia sit ædificata, vel esset incæpta ad ædificandum.*

CONCLVSIO II.

3 Ad sepulturam ædificandam in casu necessitatis, Vniuersitas, vel aliquis particularis cogi potest; putà, si Ecclesia est adeò parua, vt Cœmeterium sufficiens non habeat ad mortuos summendos suæ parochiæ, Diœcesani authoritate.

CONCLVSIO III.

4 Sepulturam si quis construat, de Rectoris Ecclesiæ consensu, pro se, atq; tertia persona, quæ nihil expendit, ius sepulturæ, ambobus acquiritur: qûia ille, nomine alterius construxisse videtur.

CONCLVSIO IIII.

5 Sepulturam, si Testator mandet construendam per hæredem, infrà certum tempus, & hic hæres moriatur, mortui hæres tenebitur;

bitur; ſi centum verò pro ſepultura legauerit conſtruenda, ſub certa forma;ſi centum illa non ſufficiant,poterunt in alium pium vſum, ad Ordinarij arbitrium illa centum conuerti in aliam etiam ſepulturam: ſimiliter,ſi mandauerit, conſtrui ſepulturam in teſtamento imperfecto, eius voluntas eſt ſeruanda.

Doctorum Allegationes.

Docent Paulus de Cittadinis, p. 3. q. 29. cauſa .1. de iure patro: has Theſes noſtras, Calderinus, conſil. vlt. de iure patro: Doctores, in l. hac conſultiſſima, §. ex in perfecto, Cod: de teſtam: Lambertinus, lib. 1. p. 4. q. 3. art. 13. de iure patro: cum alijs. 6

CONCLVSIO V.

Sepulturæ ius acquirit, qui illam funditus reædificat collapſam, & adpiſcitur. 7

CONCLVSIO VI.

Sepulturam nequit Meretrix, de bonis turpitèr acquiſitis, ædificare, ac omninò prohiberi debet ab ijs, ad quos ſpectat talis prohititio. 8

CONCLVSIO VII.

Sepultura conſtructa de bonis, quorum reſtitutio fieri debet, minimè ad hæredes tranſmittitur; quia de illis, nec eleæmoſyna fieri debet: ſi verò illorum bonorum Dominus ratum habuerit, ei ius ſepulturæ acquiritur. 9

CONCLVSIO VIII.

Mota lite ſuper quaſi poſſidente ius ſepulturæ, non proindè retardarur quò minùs, eo iure vtatur, dummodo non ſit talis vſus clandeſtinus, & Dominus ſtatim reclamauit, notitia habita. 10

CONCLVSIO IX.

Sepultura conſtructa de Teſtatoris mandato pro tantum videlicet Doctoribus, nequit Ordinarius diſponere, vt etiam pro alijs deſeruiat: quia aliàs, eſſet contrà Teſtatoris mentem, & voluntatem,& iniuria quoq; fieret Doctoribus; & diſpenſatio, ſine legitima cauſa, & contrà ius tertij fieri nequit, & non tenet. 11

CONCLVSIO X.

Ius ſepulturæ probatur ex antiquiſſima poſſeſſione, & eiuſdem conſtructione, etiamſi, nulla facta reſeruatio fuerit, & Patronus eius, Teſtis eſſe poteſt, in iuris cauſa ſepulturæ. 12

Doctorum Allegationes.

Tradunt has Theſes Lambertinus, de iure patro: lib. 1. p. q. 6. art. 7. & q. 8. art. 10. & 11. Medices, q. 16. num. 26. de ſepultur: & idem 13

Lam-

Lambert: lib: 2. p. 1. q. 10. art. 1. & 7. & 12. num. 6. & p. 2. q. 10. & alij.

CONCLVSIO XI.

14 Sepulturarum causa est summaria, quæ, & quomodo intelligatur, consuletur *Clementina, sepe, de verb: signific:*

CONCLVSIO XII.

15 Sepultura si sit intra fines duarum parochialium, erit cōmunis quoad iura parochialia; quod est dicendum idem, si intrà fines fuerit duarum Diæcesium; & quo ad Iudicem, locus erit præuentioni, si ius sepulturæ disputatur, si pares erunt, vel æquales, ad Superiorem est recurrendum.

CONCLVSIO XIII.

16 Concurrentibus pluribus ad aliquem mortuum eligendum in sua Sepultura, si pares fuerint, Ecclesiæ electio ad Parochum spectabit; si dispares fuerint, ad maiorem numerum; veruntamen, Parochus Ecclesiæ, casu quo electio ad eum spectet, meliorem eliget, personæ inspecta qualitate.

CONCLVSIO XIV.

17 Super iure Sepulturæ in causa litis vertentis, pro Ecclesiæ interesse, in iudicio Rector Ecclesiæ aget.

CONCLVSIO XV.

18 Ius Sepulturæ, Dñus Episcopus nequit alteri cōcedere, inuito Dño, etiā pio loco: & Ecclesia destructa, ius Sepulturę amittitur, per nō vsū simpliciter eius ius nō amittit, sed benè p cōtrariū vsū.

Doctorum Allegationes.

19 *Tenent has Theses Glossa cum Doctoribus, in cap. licèt 16. q. 3. Medices, q. 16. num. 33. & 41. de sepultur: Lambertin: lib. 2. p. 3. q. 5. art. 4. de iure patro: & lib. 3. q. 2. art. 10. & lib. 4. q. 7. art. 6. cum alijs allegandis.*

CONTROVERSIA VIII.

AN iuris causa Sepulturæ, ad forum Ecclesiasticum attineat, & quo pacto, Ius sepulturæ amittatur? vbi plura scitu digna ad rem resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Ius Sepulturæ per Simoniam amittitur, per Rectoris occisionem, si viuus, in illa sepeliatur; per hæresim, per crimen lesæ maiestatis, & alijs modis, & similibus casibus Ecclesia libera manet, si nimirum vnus erat Dominus sepulturæ; secus si plures.

2 Nàm

Nàm in tali casu vnius amissionis, alteri accrescit, si est sepultura familiaris; si hæreditaria parocho Ecclesiæ. 2

CONCLVSIO II.

Iuris causa Sepulturæ ad forum Ecclesiasticum pertinet, & proinde, in Laicum compromitti nequit, nec super iure sepulturæ transactio fieri potest; sed si quis alicui, Ius suum sepulturæ promittat, à Iudice Laico, in tali casu compelli queit. 3

CONCLVSIO III.

A Sepultura de violenta expulsione, Iudex sæcularis cognoscere valet, quando nempè est inter Laicos merè; & omnis violentia dicitur personalis iniuria. *L. itaq; fullo, ff. de furtis; & ex cap. cum sit generale, de foro competenti.* 4

Doctorum Allegationes.

Tradunt has assertiones Lambertin: lib. 3. de iure patron: q. 8. art. 2. & q. 9. art. 7. & 10. p. 3. Glossa, in cap. cæterum, de iudic: Medices, q. 44. & q. 16. tract: 1. num. 46. & 50. de sepultur: & alij. 5

CONCLVSIO IV.

Funerandi iuris cognictio, est verum, ad Iudicem Ecclesiasticum spectare, quò verò ad expensas ad Laicum Iudicem attinere. *L. hæreditas, §. final: ff. de petit: hæred:* vbi habetur, quòd quamuis, stricto iure nulla teneatur actione hæres ad sepulturam faciendã; attamen, principis, vel D. Episcopi authoritate compellitur ad supremæ voluntatis obsequium. Et hodie standum est *Decreto Trid: Concilij, sess: 22. cap. 8. de Reformat:* vbi Episcopi, tamquam Sedis Apostolicæ Delegati, omnium piarum dispositionum, tàm in vltima voluntate, quàm inter viuos, executores sunt. 6

CONCLVSIO V.

Capella alicui concessa etiam cum iure patronatus, non intelligitur Ius concessum sepeliendi, nisi de eo mentio expressa sit; sed sufficit D. Episcopi tacita licentia, quæ est intelligenda, quando scilicèt sepultura est in loco patenti, & Episcopus non contradicit, & præsertim, si dicta Capella, vbi est sepultura, ab eo fuerit visitata. 7

Doctorum Allegationes.

Tenent has theses Archidiaco: in cap. 1. de pact: in 6. in Clement: dudum §. huiusmodi, de sepultur: in 6. Rota, p. 1. diuers: decis: 222. & seqq. Genuens: in sua Praxi, cap. 40. nu. 17. Gratianus, p. 2. discept: forens: cap. 210. fol. 38. cum alijs recitandis. 8

F *CON-*

CONCLVSIO VI.

9 Actus alienationis Sepulturæ absq; Ordinariorum locorum venia fieri nequeunt: & qui in sepulturæ possessione est, dicitur esse in possessione illius, quò ad vsum, ne inutilis dicta possessio reddatur, contrà dispositionem *Tex: in l. si quando, ff. de legat: 1. & l. penult: ff. de vsu, & habito*.

CONCLVSIO VII.

10 Si sententia feratur, nè Cadauer tradatur sepulturæ Ecclesiasticæ, non potest appellari: quia hominis sepultura temporis dilationem non recipit. *Cap. ex parte, de sepultur:*

CONCLVSIO VIII.

11 Hęres nō sepeliens sui Antecessoris Cadauer punitur in pœnā quadraginta librarum auri, fisco applicandarum; & eandem pœnam patiuntur Creditores defuncti, sepulturam impedientes.

Doctorum Allegationes.

12 *Asserunt has assertiones Abbas, in cap. abolendæ, num. 1. de sepultur: & cap. ex parte, 1. de sepultur: Nauar: consil. 1. de sepultu: num. 11. Rocchus, de iure patro: verſ: in Ecclesia, q. 6. Lambertin: lib. 1. p. 5. q. 41. de iure patrō: art. 13. num. 3. Rota, in Abulensi Sepulturæ, 20. Februarij, 1611. coram Decano, Glossa, & Ioan: Andrea, in d. cap. ex parte, de sepultur: & ibi Ancharan: num. 4. Bellencinus, de subsidio charitatiuo, q. 15. num. 1. Gramaticus, decis: 82. Guilelmus, in cap. Raynutius, verb. mortuo, art. 16. de testament: Medices, q. 14. nu. 9. & 10. de sepultur: Genuens: cap. 41. num. 16. & alij.*

Dubitatio Curiosa est in præsenti.

13 An si fiat legatum fratribus D. Francisci, sub condictione; Si ipsi Testatorem, in sua Ecclesia ad sepulturam receperint, putà, Capuccini, vtrum debeatur, si ibi sit sepelire prohibitum? sit in ordine pro Responsione.

CONCLVSIO IX.

14 Dicimus, tale Legatum adhuc valere, & tenere, quamuis, ibi Testator sepultus non sit; sic namq; constitutionibus Capuccinorum prohibentibus; vel quòd Testator manet excommunicatus, & propter alia huiusmodi.

15 Nàm huiusmodi condictio, vt impossibilis reijcitur, & habetur, prò non apposita, *L. 1. ff. de condict: institu:* ergo vera assertio. Quòd verò Capuccini, & alij fratres Reformati D. Francisci, capaces legatorum sint, declarauit Sacra Concilij congregatio *die prima Martij. 1590. sic: Congregatio Concilij censuit, tàm Legatum*

rerum

rerum immobilium, quam institutionem hæredis factam sub modo licito, nempe, vt vendantur, & conuertantur in necessitates Ecclesiæ, validam esse. Idemq; si modus non fuisset adiectus, cum sub modo licito, Legatum, & illius institutio facta intelligatur. Ita est. Anto: Card: Caraffa.

DISPVTATIO SECVNDA.

DE SEPVLTVRÆ ELECTIONIS LIBERTATE OMNIMODA, AC TOTALI.

CONTROVERSIA PRIMA.

AN Clerici Sæculares, & Regulares vtriusq; sexus, licitè valeant infirmum inducere, in propria ipsorum Ecclesia, ad sepulturam eligendam?

EXPLICATIONES.

Quilibet namq; homo debitam habens ætatem, siuè vir, siuè mulier sit, Ecclesiasticam sepulturam sibi eligere valet; dummodo à Iure non prohibeatur: nàm Ecclesiasticę Electio sepulturæ est pars vltimæ voluntatis, cuius libertas auferri nequit. *Ex cap. cum liberum, de sepultur: cap. contra, 13. q. 2. cap. animarum, de sepultur: in 6. l. 1. Cod: de Sacro Sancta Ecclesia.* Et ex alijs Iuribus, certò id constat. 1

Et cum huiusmodi electio Ecclesiasticæ sepulturæ, libera esse totaliter debeat, ideò nullus valet aliquem, ex Ecclesiasticis personis inducere ad vouendum, iurandum, aut promittendum, ad sepulturam eligẽdam in aliqua Ecclesia ipsorum, vel ab electa retrahi, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ à Iure emanata, cuius verba placet per sequentes Theses recitare, quarũ sit.

CONCLVSIO I.

Animarum periculis, & scandalis, quæ frequenter, ex his proueniunt, obuiare volentes; vniuersis Religiosis, & Sæcularibus Clericis, cuiuscumq; status, vel conditionis existant: In virtute Sanctæ obedientiæ, ac sub interminatione Maledictionis æternæ, districtissimè prohibemus, nè aliquos ad vouendum, iurandum, vel fide interposita, seu aliàs, promittendum inducant, vt apud eorum Ecclesias, sepulturam eligant, vel iam electam, vlterius non immutent. 2

CONCLVSIO II.

3 *Si secus autem actum fuerit, talem electionem decernimus, nullius penitus existere firmitatis. Statuentes, vt hi, qui sic elegerint, nec sic apud sic electas Ecclesias, nullatenus sepeliri, necontrà votum, iuramentum, aut promissionem huiusmodi à se factam, materiam habeant veniendi, possint eligere sepulturam; sed contradictione quacumq; cessante, sepeliantur omninò, apud illas Ecclesias, apud quas sepeliendi de iure fuissent, si aliàs, sepultura non electa, forsitam decessissent.*

CONCLVSIO III.

4 *Si verò ijdem Religiosi, vel Clerici, prædictos in suis Ecclesijs, vel Cœmeterijs, præsumpserint sepelire, ad restitutionem tam sepultorum Corporum, si petatur, quàm etiam omnium, quæ occasione sepulturæ illorum peruenerint quomodolibet ad eosdem, infra decendium integraliter faciendam, ipsos esse censemus: quam nisi fecerint, Ecclesiæ ipsæ, apud quas sepulti fuerint, nec non, & Cœmeteria earumdem, ex tunc eo ipso sint, & tamdiù maneant Ecclesiastico interdicto supposito, donec ab eis facta fuerit restitutio plenaria omnium prædictorum.*

5 Satis D. Bonifatius Papa VIII. in sua constitutione *cap. 1. lib. 3. tit. 12. de sepultur: in 6. decretal:* Modò autem audiantur verba pænalia Clementis V. hanc dictam cōstitutionem approbātis, *cap. cupientes, de pænis, in 6. sic dicentis.*

CONCLVSIO IV.

6 *Sanè, temerarios violatores constitutionis illius (idest Bonifatij VIII.) quæ Religiosis, & Clericis Sæcularibus prohibet, ne aliquos ad vouendum, iurandum, vel fide interposita, seu aliàs, promittendum, inducant, vt sepulturam, apud eorum Ecclesias eligant, vel iam electam, vlterius non immutent. Similem sententiam, pœna in dicta constitutione contentæ, in suo perdurante robore, incurrere volumus ipso facto, ab alio, quàm à Sede Apostolica, præterquàm in mortis articulo, nullatenus absoluendos, nullis priuilegijs, aut statutis cuiuscumq; tenoris existant, super his valituris. hæc Clemens V.*

Dilucidatio Huius Iuris Canonici.

7 Canonis istius Materia est auaritiæ, tollens sepulturæ libertatem: & quòad personas est particularis, nempè ligans solos Religiosos, & Clericos Sæculares. quòad actiones, ponit vnam actionem habentem tres terminos, nempè inducere ad vouendum, iurandum, vel promittendum.

Vbi

Vbi colligendo; tres casus sunt adnotandi, in quibus ligat iste Canon. primus est, si inducat ad vouendum, secundus, si adiurandum, tertius, si ad promittendum: & hoc siuè promissio sit nuda siuè fide interposita; duo autem sunt, quæ voueri, iurari, vel promitti prohibentur, idest, vel electio sepulturæ, vel electæ non mutatio apud inducentiũ Religiosorum, seu Clericorũ Ecclesias. 8

Itaut, ad incurrendum hunc Canonẽ requiritur Primò: quòd agatur de sepultura apud Inducentis Ecllesiam. secundò requiritur inductio ad horum alterum, promittendum, vouendum, vel iurandum. tertiò requiritur, quòd iusta inductio sit cum opere subsequuto, hoc est, quòd Inductus hoc voueat, iuret, vel promittat; quia talis pæna est stricti iuris, & effectum necessariò requirit. quartò, quod Inducens sit Religiosus, vel Clericus. quintò, quòd interueniat temeritas, propter verbum; *Sanè temerarios violatores:* vnde si ex Ignorantia, putans se benè facere Religiosus, seu Clericus transgrederetur dictam constitutionem, sed non remaneret excommunicatus: & similitèr si exhortatur ad eligendam sepulturam in sua Ecclesia, non tamen inducit ad vouendum nec ad iurandum, nec ad promittendum; non est excommunicatus, & est Papalis Excommunicatio. Sed magis elucescet talis Constitutio Canonica ex sequentibus, Controuersiæ huius, assertionibus. 9

CONCLVSIO V.

Regulares omnes vtriusq; sexus, ac Clerici Sæculares ad sepulturam eligendam in suis Ecclesijs inducentes, tãquam aliquid præiudiciale cæteris Ecclesijs facientes, in quibus de iure sepeliri deberent, non solum lethaliter peccãt, verùm etiam, eo ipso excommunicati manent, si videlicet cum voto, iuramento, vel fide inter posita, aut promissione, id faciant. 10

Diximus, *Regulares omnes vtriusq; sexus*, quia in recitato Canone, nomine *Religiosorum*, secundum omnem proprietatẽ, & vsum loquendi comprehenduntur etiam *Moniales:* quæ proindè incurrunt in excommunicationem ipso iure, ipsæ quoq; inducentes, in suis Ecclesijs exterioribus, personas ad eligendam sepulturá. 11

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc Thesem nostram, D. Caiet: in summ: cap. 49. Syluest: verb: excommun: 7. nu. 49. Nauar: in summ: cap. 27. nu. 103. Toletus, lib. 2. summ: cap. 56. num. 3. Gambarum, de cas: reser: cap. 7. num. 4. Sayrus, lib. 3. de censur: cap. 29. num. 39. D. Antonius, 3. p. tit, 24. cap. 17. 12

cap. 57. Angelus, verb: sepultura, num. 35. & 37. Rodriquez, tom. 3. qq. regulari, q. 85. art. 7. Miranda, tom. 2. q. 35. art. 18. Suarez, tom. 1. de censur: disp: 22. sect: 4. nu. 26. Pellizarius, cap. 8. de Monialibus nu. 16. Alphonsus de Leone, de censur: recollect: 4. lib. 5. §. sepulturam eligere, de officio Curati, Barbosa, in collect: Doctorum, ad 3. decretal: in cap. de vxore, & p. 3. de offici: Episco: allegat: 50. nu. 100. & cap. 26. de officio Curati, Reynerius, in Catalogo censurarum, extra Bullam Cœnæ, cap. 2. Lauorius, tit. 2. cap. 11. nu. 2. variar: Lucubrat: & de indulgentijs, cap. 21. num. 21. Tamburinus, tom. 3. de iure Abbat: q. 6. nu. 48. Filliuccius, tract: 11. nu. 170. Pasqualigus, decis: 373. num. 1. Glossa, ad relata iura, Portellus, de dub: regul. verb. sepultura, num. 6, Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 101. Bonacina, de censur: disp. 2. q. 5. punt: 4. Lezana, tom. 1. cap. 9. nu. 25. & tom. 4. verb. sepultura quoad Regulares, num. 6. & 7. & cæteri omnes, de communi sententia.

CONCLVSIO VI.

13 Præfata excommunicatio compræhendit omnes, qui ad sepulturam eligendam inducunt in proprijs Ecclesijs cum obligatione irreuocabili, qualis esset, quæ fieret, mediante voto, iuramento, & alio quocũq; modo promissionis, quo, quis ità maneat obligatus, vt salua fide, nequeat electionem sepulturæ mutare, vt diximus cõclusione. 4. suprà, *vel iam electam, vlterius non immutent.*

CONCLVSIO VII.

14 Regulares vtriusq; sexus omnes, & Clerici Sęculares nequeunt illum inducere, qui iam in suis Ecclesijs sepulturã elegit, vt cum iuramento, voto, vel promissione obligatoria, talem electionem iam factam non mutet; *vel iam electam, vlterius non immutent.* quia dicta Iura volunt, vt quilibet mutare pro suo libito sepulturam queat & aliam eligere, vbi voluerit, vsq; ad vitæ finem.

Doctorum Allegationes.

15 *Docent has Theses nostras omnes allegati Scriptores, & insuper, Geminianus, in cap. licèt; §. quamuis, de sepultur: in 6. Cæsar de Grassis, decis: 1. num. 1. de sepultur: Anchara: consil: 214. nu. 5. & seqq: Marianus Antoni: lib. 1. variar: resolutio: 112. cas: 59: vers: 3. Corduba de Lara, in l. 1. si quis à liberis, §. parens, num. 96. & seqq: ff. de liberis agnoscen: Guttierez, de iuramento confirmatorio, p. 2. cap. 4. num. 11. Vgolinus, de officio Episco: cap. 17. num. 1. vers: item locum, Melchior Phebo Lusitanus, decis: 8. tom. 1. Rodriquez, tom. 4. summa, cap. 130. nu. 7. illius Nepos, Hieronym: Rodriquez, in qq. enucleat: resolut: 128. Barbosa, de Curati officio, cap. 26. cum alijs recitandis.*

CON-

CONCLVSIO VIII.

Regulares vtriusq; sexus, ac Clerici Sæculares si adhortarentur, vel aliquem persuaderent magnis præcibus ad sepulturam eligendam, absq; tamen voto, iuramento, & promissione in suis Ecclesijs; & non intendant eum obligare, vt electionẽ nequeat mutarẽ; nec peccant, nec in excommunicationem incidunt. 16

1 Prbatur Conclusio sic. Nàm per huiusmodi persuasionem, & exhortationem præcibus factam, libertas haud aufertur, vt aliũdè adhuc non possit sibi sepulturam eligere; quoniam licèt, in tali loco sepulturam elegerit, attamen valet alibi eam eligere; quia non est cum voto, iuramento, aut promissione facta. ergo. vera assertio. 17

2 Huiusmodi namq; persuasio non est intellecta ab Hortante præcibus, & Consulente, ipsum obligare cum voto, iuramento, & promissione, in dicto Canone interdictis his modis, vt non valeat proindè, electionẽ sepulturæ iam factã immutare. ergo. 18

3 Cum enim simus in Materia pænali, & ideò satis odiosa, non sunt relata Iura extendenda, vltrà quòd non exigunt, sed potius sunt restringenda, iuxtà *Iuris regulam in 6. odia, &c.* ergo. nam Iura allegata non pertingunt ad sensum, quem in nostra Conclusione intendimus. 19

4 Iuxtà etenim *Glossam, in cap. 1. de sepultur: in 6.* finis legis extendi nequit, qui est, liberam potestatem eligendi sepulturam vsq; ad mortem; sed dum non interuenit votum, iuramentum, & promissio, semper libertas remanet electionis. ergo. 20

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc nostram Thesim, D. Antonin: 3. p. tit. 24. cap. 51. Caiet: vbi supra, Syluest: Angel. d. l. num. 33. Archidiaco: in allegata iura, Nauar: & Suarez, in locis citatis, Rodriquez vterq; in relatis locis, cum cæteris allatis Doctoribus, vbi supra, Iacobus Mancinus, in sua practica visitandi Infirmos, p. 1. tract. 5. dub. 3. vers: hoc vero, & alij omnes allegati, & allegandi. 21

CONCLVSIO IX.

Regulares vtriusq; sexus, & Clerici Sæculares, ad sepulturam eligendam inducentes in testamento, seu codicillo, vel cum obligatione non irreuocabili, seu cum voto, aut, iuramento, vel promissione, non apud propriam Ecclesiam, sed alienam; non peccant, nec in excommunicationem dictam incurrunt, & qui simpliciter idem agunt sine iuramẽto, voto, & promissione in quauis Ecclesia. 22

Pro-

23 Probatur pars prima huius assertionis: nam Testamentum, seu Codicillum, non est votum, Iuramentum, aut promissio. ergo Conclusio: vera nàm, à diuersis non fit illatio. ergo.

2 Pars probatur; quia in dictis Iuribus tantum vetatur votum, Iuramentum, & promissio, cum quibus libertas Sepulturam eligendi amittitur; at cum est reuocabile non impeditur libertas sepulturæ eligendæ. ergo vera conclusio.

24 3 Pars tandem probatur; quia Iura allegata loquuntur dumtaxat de Ecclesijs proprijs, & non alienis, & vbi lex non loquitur, nèc nos loqui, & intelligere debemus scilicet de alienis Ecclesijs; & pœnæ sunt restringendæ, & non ampliandæ. ergo.

Doctorum Allegationes.

25 *Sequuntur assertionem relatus Syluest: d. l. citans Ancharanum, & Ioan: Andreæ, Thesaurus, in sua praxi, p. 2. verb: sepultura, cap. 3. Rodriquez, tom. 4. summ: cap. 103. & tom. 3. qq. regular: q. 59. art. 7. dub. 4. Toletus, lib. 1. summ: cap. 36. nu. 3. Sayrus, lib. 5. de censur: cap. 12. num. 9. Bonifacius Vitalin: ad dicta iura, Filliuccius, tract: 15. cap. 7. q. 3. Suarez, Portellus, Pasqualigus, Lezana, cum alijs suprà nominatis in dictis locis, & alij de communi sententia, Bonaci: disp: 2. q. 5. punc: 4. de censur:*

CONCLVSIO X.

26 Prædicta excommunicatio compræhendit omnes Inducentes, cum voto, Iuramento, aut promissione, ad sepulturam eligendam, tàm Electores si prò se eligant, quàm pro alijs.

27 Nàm constitutio dicta vniuersaliter loquitur de ijs, qui ad sepulturam eligendam apud proprias Ecclesias inducunt.

CONCLVSIO XI.

28 Sepulturæ electio facta contra allegata Iura, est ipso facto nulla, & irrita, & incurritur in excommunicationem statim, Papæ reseruatam, à qua non potest absolui, nisi in mortis articulo: & iste est sepeliendus, vbi fuisset humandus, priusquam sepulturam elegisset.

CONCLVSIO XII.

29 Inducens ad sepulturam eligendam cum voto, Iuramento, aut promissione apud alienam Ecclesiam, e. g. Franciscanus apud Ecclesiam Seruorum, cum fraude scilicet ad instantiam nempè ipsorum Seruorum, adhùc talis electio esset non solum ipso iure nulla, sed remanet Inducens ipso facto excommunicatus.

CON-

CONCLVSIO XIII.

Regularis, ac Clericus Sæcularis ad ſepulturam eligendam in Eccleſia aliena poſſunt inducere; ſicut etiam Laicus valet inducere in certo loco ad ſepulturam eligendã,& talis electio valebit. 30

Cuius ratio eſt adequata; quia ceſſat fraus, & ratio finalis legis *cap.* 1. *de ſepultur:* cuius verba ſuprà retulimus; vbi de Sæcularibus inducentibus ad ſepulturam eligendam non fit mentio aliqua, nèc eſt eis interdictum. ergo. 31

Doctorum Allegationes.

Aſſerũt has omnes Theſes, dicti omnes Doctores, Villalobos, p. 1. *ſumm: tract:* 17. *difficult:* 21. *nu.* 4. *Hieronymus Rodriquez reſolut:* 128. *Portellus, num.* 5. *verb: ſepultura, Lauorius, cap.* 11. *nu.* 11. *tit.* 2. *var: Lucubrat: Petrus de Vbald: de cano: portio: Epiſco: cap.* 11. *Tamburinus, tom.* 2. *diſp:* 13. *q.* 15. *num.* 3. *cum alijs dictis ſuprà, & dicendis, de communi ſententia.* 32

CONCLVSIO XIV.

Regulares omnes, ac Clerici Sæculares ſi præſumpſerint ſepelire prędictos à ſe inductos; vltrà excõmunicationem contractam; tenentur intrà decendium, reſtituere cadauera illa, ſi petantur, & omnia, quæ occaſione illorum ſepulturæ obuenerunt; aliàs Eccleſia ipſo iure remanet interdicta, donèc fuerit plenaria reſtitutio facta in integrum, & totaliter. 33

Doctorum Allegationes.

Ità autumant Gloſſa, in d. cap. 1. *de Sepultur: in* 6. *& habetur in d. cap. cupientes, de ſepultur: in Clement: Syluest: verb. excommun:* 7. *num.* 44. §. 16. *Ancharan: in his iuribus, vbi inquit, Malè accipiens, ſemper eſt in mora reſtituendi, & omnes Canoniſtæ, & Doctores inſuperioribus allegati.* 34

CONCLVSIO XV.

Parochus, ſi corpus illius, qui alibi ſepulturam elegit, violenter rapuerit, & funus priuſquàm ad illorum manus deueniret, quibus debebatur ſpoliauit; tenetur in integrum reſtituere quid quid accepit, & Cadauer ipſum: & in pænam huius ſceleris, perdidit quartam parochialem, ad ſimilitudinem hęredis ſubthraentis res hęreditarias, qui in eis quartam trebellianicam perdit, ac ius inſtitutionis debitum, quod aliàs erat detracturus. 35

Ratio huius eſt eſſentialis; quoniam Prælatus valet præiudicare Eccleſiæ, in acquirendis, ſecùs in acquiſitis. *L. Paulus, ff. ad legem falcidiam. l. reſcriptum, ff. de his, qui vt indign:* 1. *&* 36

G *cap.*

cap. si Episcopum, 16. q. 6. *& cap. vlt:* 16. q. 1.

Doctorum Allegationes.

37 *Amplectuntur vterq; Rodriquez, Syluest: verb. sepultura, num.* 11. *in locis supra dictis, Oldradus consil.* 224. *Lauorius, num.* 8; *vbi suprà, Hostien: in cap. liberum, de sepultur: Portellus vbi suprà, Barbosa, cap.* 26. *de officio Curati, Gauantus, in manuali: Episco: verb. sepultura, nu.* 2. *Mancinus, dub:* 2. *fol.* 495. *& cæteri supra relati, ac nominandi, de communi sententia.*

CONCLVSIO XVI.

38 Quilibet motu proprio, cum voto, & iuramento sibi sepulturam eligere valet nouam, antiqua relicta etiam in loco minus Religioso; *Extra de sepultur: cap. cum quis*, & sic facta electione sepulturæ, tenetur deindè seruare huiusmodi votum seu Iuramentum; nisi, aliàs, sit factus Episcopus, aut Regularis, vel talis sepulturæ locus sit quasi dissipatus, & huiusmodi, *cap. inter, de domi: Religio:*

Doctorum Allegationes.

39 *Sustinent assertionem hanc nostram Syluest: verb: sepultura, nu.* 5. *& verb. excommun:* 7. *num.* 49. §. 16. *citans Archidiaconum, Lauorius, num.* 16. *d. l. Lapus, allegat:* 59. *cum cæteris allegatis in superioribus, & allegandi.*

CONCLVSIO XVII.

40 Quis sumens fideicommissum Maioratum, aut donationem, & se obligans cum Iuramento, ad sepulturam eligendam, secundum Testatoris voluntatem; tenetur ad eius obseruantiam; & sibi imputet, quòd cum ea conditione se obligauerit.

41 Cuius rei est ratio substantialis; quia res transit cum suo onere. *L. Meuius, & l. qui heredi, ff: de condict: & l. de condict: Institu:*

Doctorum Allegationes.

42 *Ità astruunt Molina, lib.* 1. *cap.* 24. *num.* 40. *de primogenit:, Lauorius, cap.* 11. *tit.* 2. *variar: lucubrat: Gratianus, tom.* 2. *discept: forens: cap.* 210. *num.* 19. *& alij recitati suprà, ac recitandi.*

CONCLVSIO XVIII.

43 Si quis elegit, nullam se velle habere sepulturam, sed in Mare proijci, vel in flumen dari, & huiusmodi; non est ei obediendum, in similibus casibus, sicut narratur, fecisse Marcellinum Papam, in detestationem Idolatriæ ab eo commissæ, vt dicitur, *cap. nunc autem. dist:* 21. sed omninò est danda tali personæ sepultura Ecclesiastica, aliàs, capax, *si est.*

CON-

CONCLVSIO XIX.

Propoſitum ſepulturam eligendi, ſine illius ſequuta electione de facto, non ſufficit; cum propoſitum in mente retentum, nihil operetur. *L. ſi repetenda, Cod. de condict: ob caſus.* 44

Doctorum Allegationes.

Doctores ſunt harum aſſertionum in allegata Iura, cap. nunc autem, & Syluest: verb. ſepultura, num. 5. Gloſſa, ad dicta Iura, Hoſtienſ: verb. ſepultura, cum cæteris relatis, ac referendi. 45

CONCLVSIO XX.

Sæcularis ſi quis, motu proprio, ad nullius inſtantiam Regularis, & Sæcularis Clerici, verè, ac realiter, aliquem, ad ſepulturam eligendam induceret in aliqua determinata Eccleſia, cum voto, ſcilicèt, aut iuramento, ſeu promiſſione, ex vi Iuris Canonici recitati, nèc læthaliter peccat, nec eſt excõmunicatus. 46

Cuius ratio eſt adequata; quia dicta Iura tantum loquuntur de Religioſis, & Clericis Sæcularibus inducentibus ad ſepulturam eligendam cum iuramento, voto, aut promiſſione, minimè vero, de Sæcularibus, ſeu Laicis, & à diuerſis non fit illatio, *L. Papinianus exuli, ff. de minor: & cap. ad audientiam de decimis.* nàm ad incurrendam talem Iuris pænam, neceſſe eſt vt ſit Religioſus, & Clericus Eccleſiaſticus. ergo. 47

Doctorum Allegationes.

Docent omnes Doctores allegati num. 12. & ſequentibus, de communi ſententia, & alij allegandi, nulli eſt dubium. 48

CONTROVERSIA II.

AN Inducentes ad ſepulturam eligendam cum voto, Iuramento, aut promiſſione, mortaliter peccent, & excommunicati ipſo Iure exiſtant; effectu non ſequuto?

CONCLVSIO I.

Illi, qui ſic ad ſepulturam eligendam inducunt ex Regularibus vtriuſq; ſexus, & ex Clericis Sęcularibus, dubium non eſt, quòd mortaliter peccant; ſed in excommunicationem haud incurrunt, effectu minimè ſequuto. 1

Cuius eſt ſufficiens, ac adequata ratio; quia quãtum eſt de ſe, malum actum intendunt, & in obiectum interdictum tendunt quatenus prohibitum eſt, quòd ſufficit, vt actus malitiam contrahat, quæ eoipſo contrahitur, quòd illius obiectum eſt rationi diſſonum; ergo per illos non ſtetit, effectum huius inductionis non ſequutum fuiſſe. 2

3 2 Pars probatur, quòd non sunt excommunicati; quia talis illorum inductio non est operata, ad quod intendebatur ab Inducentibus, idest, suum effectum. ergo. quia talis actus inductionis consistit in quadam continua successione, vt exigatur effectus consumatio.

Doctorum Allegationes.

4 *Tradunt omnes Doctores allegati num. 12. Superioris Controuersia, vno excepto Emanuele Rodriquez, qui deindè se retractauit, tom. 4. summ: iam citato suprà, Bonifac: Cardinal: & Geminianus in commentar: ad dicta iura, Thesaurus, p. 2. suæ praxis, cap. 3. verb. sepultura, Zabarella, in cap. cupientes, num. 4. vbi scribit; verba esse intelligenda cum effectu, & præsertim vbi agitur de pœna spirituali, Barbosa, cap. 26. nu. 26. de officio Curati, Hieronym: Rodriquez, resolut: 128. Auila, p. 2. de censur: cap. 5. disp: 3. dub. 5. Sanchez, lib. 3. de matrimo: disp: 2. num. 5. Coninchus, de censur: disp: 13. dub. 8. num. 75. Nauar: lib. 5. consil. 37. nu. 2. de sent: excõmu: & in summ: cap. 27. nu. 103. Angelus, verb. sepultura, nu. 37. Syluest: ibid: & verb. excommun. 7. num. 49. & cæteri de censuris scribentes.*

CONCLVSIO II.

5 Iura allegata omninò inductionem prohibent ad sepulturam eligendam cum voto, &c. minimè verò inductionis attentationem, quæ non habetur nisi sepulturæ electionis effectus sequatur.

6 Ratio est optima; quia absq; sepulturæ electione quis non dicitur Inductus ad eligendum effectu non sequuto: ac ideò si electio non sequatur, inductio non habetur; quia hæc est illa, qua quis inducitur; sed non attentatio ad inducendum facit vt quis euadat excommunicatus: sicut, qui tentat Clericum percutere, & non percutit, non incidit in excõmunicationem *si quis suadente.*

CONCLVSIO III.

7 Improbabile est omninò asserere, Inducentes etiam effectu non sequuto, in excommunicationem incidere.

8 Iam certè, conclusio constat ex dictis rationibus; & quia vtiq; odia, & pœnæ sunt omninò restringendæ, & quoniam non debetur plus sapere, ac intelligere Legislatoribus, & ipsis iuribus, quæ solum modo effectum requirunt illius rei, quam sub censura prohibent, & indiscreta satis esset tàm lex ipsa, quàm indiscretus Legilator ad innodandum excommunicatione aliquem, propter solam indutionem ad sepulturam eligendam cum voto, &c. absq; huius inductionis effectu non sequuto.

CON-

CONTROVERSIA III.

AN lætaliter peccet, & in excommunicationem incidat, qui ad sepulturam eligendam inducit cum obligatione apud illam Ecclesiam, apud quam, de Iure sepeliri debuerat.

CONCLVSIO I.

Improbabile omninò non est, asserere, Illum non peccare mortifere; nec excommunicatum remanere eo ipso, qui inducit ad sepulturam eligendam apud illam Ecclesiam, apud quam de iure sepeliri debuerat. 1

1 Probatur assertio sic: Nam iura recitata sunt in fauorem Ecclesiæ, vbi defunctus de iure sepeliri debet. ergo. Inducens ad sepulturæ obligationem in dicta Ecclesia, vires tribuit dictis Iuribus, nèc contrà ipsa agit. ergo vera conclusio. 2

2 Quæ enim in Ecclesiæ fauorem facta sunt, in illius damnum, & pænā, retorqueri nō debent, *de regul. Iuris, quòd ob gratiā, &c. in 6.* Sed dictus Inducēs agit in fauorem Ecclesię, dum cum voto, &c. inducit ad sepulturam eligendam in Ecclesia, in qua de iure sepeliri debet. nàm certat de debito retinendo, *Cod: de condict: l. final.* 3

Doctorum Allegationes.

Sequuntur Assertionem Ioānes Andreæ, & Ancharanus, in citatis Iuribus, non displicet Syluestro verb: excommun: 7. *num.* 49. *ad finem, placet Rodriquez, tom.* 4. *summ: cap.* 170. *num.* 3. *astruit Hieronym: Rodriquez, num.* 6. *resol.* 18. *& sunt amplexi alij.* 4

CONCLVSIO II.

Cæterum, absolutè asserendum est, stando in libertate Iuris sepulturam eligendi, vt dicta volunt Iura, Inducentem huiusmodi mortaliter peccare, & in excommunicationem incidere cum voto, &c. ad sepulturam eligendam apud illam Ecclesiam, apud quam, de iure sepeliri debuerat. 5

1 Veritas assertionis stat manefestissima in dictis Iuribus, in quibus habetur, *vel iam electam, vlterius non immutent.* q. d. etiam apud illam Ecclesiam, in qua de Iure sepeliri debet. nam præfata iura, omninò, ac totaliter volunt, & requirunt essentialiter liberā potestatem vsq; ad mortem sepulturæ electionem, mutandi, & deligendi semper, vbi sepeliri volunt. ergo vera assertio. 6

2 Probatur; quia, vbi Inductio interuenit cum voto, Iuramento, &c. sepulturam eligendi in Ecclesia, in qua de Iure est sepeliendus inductus, eam mutare non posset sic; quòd à dictis 7

Iuribus

Iuribus omninò prohibetur sub peccato mortali, & excommunicatione ipso facto incurrenda: quia tunc astringitur nequire amplius sepulturã mutare,& aliam deligere. ergo vera conclusio.

8 3 Vbicumq; namq; actus prohibitus interuenit, ibi etiam peccatum adest; & censura simul posita tali peccato, & actui prohibito, suum sortitur effectum: sed actus per allata Iura, prohibita est inductio ad sepulturam eligendam cum voto, &c. quòd prohibetur, tamquam continens specialem deformitatem ad rectam rationem; quia per hunc actum auaritia ostenditur; quia præsumitur ex desiderio emolumenti, quod Ecclesiæ Ministris prouenit ex sepultura. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

9 *Syluest: verb: sepultura, num. 4. insinuat hanc Thesim nostram, docet Pasqualigus, decis: 375. nu. 7. Portellus fauet: de dub: regul: verb: sepultura, num. 4. & alij allegati in superioribus, & allegandi.*

CONCLVSIO III.

10 Si quis, nulla promissione, voto, aut Iuramento pręcedente, in aliqua Ecclesia sibi sepulturam eligat, ac postea talem suam electionem factam sepulturæ,iuret, aut vouet, aut promittat eam non mutare, talis electio est nulla, vt si ab intestato, & absq; electa sepultura obiret, & decederet, per dicta Iura.

CONCLVSIO IIII.

11 Sepulturæ electio omnibus Adultis est libera, dum modò à Iure non prohibeantur, etiam in Regularium Ecclesijs, quòd à parochis minimè impediri valet, & reuocare queunt electam vsq; ad mortem.

12 Iàm sunt hæ duæ Theses manifestæ, ex relatis Iuribus: nàm quilibet per testamentum, vel alio modo sibi sepulturam eligere, vel construere facere queit vbi vult, *cap. cum liberum, cap: cum quis, de sepultur: in 6.*

Doctorum Allegationes.

13 *Sustinent has duas assertiones omnes allegati Scriptores, Natta, consil. 432. num. 6. Cæsar de Graffis, decis: 1. num. 1: de sepultu: Zecchius, de Republica Ecclesiast: cap. 28. de parocho, nu. 17. Fallentia. 2. Riccius, p. 4. suæ praxis, decis: 128. & 563. Bellettus, disquisit: cleric: p. 1. tit: de clerico debitore, §. 3. num. 17. Vgolin: de officio Episco: cap. 17. num. 2. Geminian: in cap. licèt, §. quamuis, de sepultur: in 6. Tuschus, conclus: 97. num. 5. lit: p. Barbosa, cap. 26. num. 19. de offic: parochi, vbi refert talem declarationem Sacræ Rituum Congregationis, In vna*

Capuana

Capuana die 31. Martij, 1619. Respondit ad relationem Eminentissimi Cardinalis Pij, Curatum Casalis, Cacapulle, Capuana Diœcesis, non posse prohibere Alicornio Natali, eiusdem Terræ, ius sepulturæ pro se, & successoribus in Ecclesia per ipsum Alicornium ædificata, reseruata quarta funerali proprio parocho.

CONCLVSIO V.

Cadauer tumulatum per vim aut per temeritatem, vel alio quouis modo de facto in alia Ecclesia non electa, est omninò restituendũ illi Ecclesiæ, vbi de Iure erat humandum cum omnibus funeralibus, obuentionibus, & oblationibus. *Ex cap. cum liberum, cap. in nostra, cap. ex parte, de sepultur.* 14

Doctorum Allegationes.

Recitati omnes Doctores in superioribus astruunt thesem hanc, communiter, Abbas, in citatis nunc iuribus, & ibi Glossa, & Doctores, Oldradus, consil: 224. Syluest: verb: sepultura, num. 11. §. 2. Hostiens: in cap. cum liberum, de sepultur: Lauorius, cap. 9. num. 221. tit. 2. variar: Lucubrat: & alij. 15

CONCLVSIO VI.

Sepultura electa in vna Ecclesia, in alia mutari fas est: vndè, mortua puella quadam duodecim annorum, eius pater dixit, velle in parochia humundam esse, foueam aperire fecit, & campanas pulsare; voluntate mutatus, fecit sepelire alibi: cuius rei factum, fuit dubitatum, si Ecclesia parochialis repetere corpus poterat, & omnia emolumenta; resolutum fuit, non posse. 16

Quia, quilibet potest nouam eligere sepulturam, vt suprà dicebamus, relicta antiqua, quamuis, sit electio facta minùs religiosa, *cap. 2. de sepultur: & argum: l. 3. in fine, cum lege sequenti. ff. de alien: leg:* 17

Doctorum Allegationes.

Ità sentiunt citati Doctores supra, Lapus, allegat: 59. Lauorius, cap. 11. num. 16. tract: 2. cum alijs dicendis. 18

CONCLVSIO VII.

Si quis tantum ex deuotione motus, absq; tertij præiudicio, sano iudicio, sepulturam sibi elegerit, vt vereatur mortis tempore, nè ab alijs sit impulsus ad suam electionem factam, remouendam, eam sibi elegit cum iuramento; tenetur illam seruare, & talis electio tenet, & non est indispendium salutis. *cap. cum contingat, de iure iurando, & cap. 1. de pactis, in 6. iuncta. l. si quis, in quibus §. 1. ff. de legat:* 19

Docto-

Doctorum Allegationes.

20 *Aſſerunt hanc concluſionem Hoſtienſ: in ſumm: tit: de ſepultur: §. cum licitum, verſ: quid ei quis, Lauorius, tit: 2. cap. 11. num. 16. Dilectus, de arte teſtandi, Cautela. 7. quo remedio tit. de ſepulturis, & alij.*

CONTROVERSIA IIII.

AN ignorantia, & qualis ſit ſufficiens, vt ad ſepulturam eligendam, Inducentes cum obligatione, in excommunicationem non incurrant?

CONCLVSIO I.

1 Inducens ad eligendam ſepulturam cum voto, Iuramento, &c. cum ignorantia probabili, minimè in excommunicationem incidit, per allegata Iura allata in ſuperioribus.

2 1 Probatur aſſertio: quia quandò ignorantia probabilis concurrit, quæ à læthali culpa excuſat, ſeu quòd quis ignoret prohibitionẽ, vt probabiliter putet ſe poſſe tali modo inducere ad ſepulturam eligendam, cum voto, &c. non peccat, nec conſequenter excommunicatus euadit. ergo vera concluſio.

3 2 Ignorantia ſiquidem probabilis ſi à mortali peccato excuſat, neceſſariò ſequitur, locum excommunicationem non habere; quia excommunicatio non contrahitur niſi ob contumaciam, cum peccato mortali coniunctam, *iuxta cap. nullus, cap. nemo, 11. q. 7. & cap. 1. de iudic: & cap. à nobis, & cap. Sacro Sancta, de ſentent: excommu: & cap. Romano, §. caueant, de ſent: excomu: in 6. ergo.*

Doctorum Allegationes.

4 *Scribentes de cenſuris tenent hanc noſtram Theſem, amplectitur, D. Caiet: in ſumm. verb: excommu: cap. 10. caſ: 49. & cap. 49. ſuprà citato, ſequitur Nauar: in manuali, cap. 27. num. 103. Suarez ſauet, tom. 5. de cenſur: diſput: 22. ſect: 4. num. 26. docet Paſqualigus, deciſ: 376. & alij proſequuntur illam.*

CONCLVSIO II.

5 Ad incurrendam præfactam excommunicationem, aliquid amplius requiritur, quàm ad peccandum; vndè ignorantiam aliquam, quæ à peccato non excuſaret, poſſe ab incurſu cenſuræ excommunicationis excuſare.

6 Nàm, relatum *cap. cupientes, §. ſanè de pœnis, in 6.* excommunicationem fulminat contrà *Temerarios violatores*; ſed talis dictio, *Temerarios* importat *auſum temerarium*; quippè, qui non interuenit

quandò

quandò ex ignorantia inculpabili, seu probabili, & bona fide, & sinè malitia, & dolo, ac fraude, & simpliciter procedit quis ad inducendum aliquem, ad sepulturam eligendam cum voto, Iuramento, &c. licèt ignorantia ob negligentiam non excuset à culpa, dummodò non crassa, & affectata sit.

Doctorum Allegationes.

Tenent conclusionem hanc nostram omnes Doctores nuper relati, & qui de censur: ratiocinantur, & Nos prolixè sermonem de hac re habemus, in tract: de Monialibus, Cõtrouersia de Mulierum ingressu, ad Regulariũ clausuram. Et cum sint leges pænales non sunt extendendæ, sed semper restringendæ, & exponendæ, vt minus noceant, vt omnes autumant Scriptores de censuris tractantes. 7

CONCLVSIO III.

Probabile admodum est, Inducentem ad sepulturam eligendam cum voto, Iuramento, &c. cum ignorantia, quoq; crassa, & affectata, non proindè in excommunicationem incurrere. 8

Probatur, hac adequata, & validissima ratione. Nàm ignorãtia affectata, seu crassa sufficit ad excludendũ *ausum temerarium,* qui necessariò requiritur ad incurrendam dictam excommunicationem *cap. cupientes, de pænis, quoniam ausus temerarius* dicit contra talem excommunicationem ire; & ideò velle ipsam *temerario ausu* infringere, & non obseruare eam, est prosumptuosè, & superbè agere in eam. 9

Quarè necessaria est intentio contraueniendi in hoc ius canonicum, quæ locum non habet, quacumq; ignorantia, & crassa, & affectata interueniente. nàm ignorantia affectata, seu crassa, etiam efficit, vt non habeatur præ oculis dicta constitutio. & *audere* importat enim contemptum quendam, vt inter alios Doctores, *Innocentius rectè aduertit, in cap. cum Medicinalis, de sentent: excommunic: in 6.* ergo vera conclusio. 10

Nàm nullum Ius Papale particulare, in suis constitutionibus Romani Summi Pontifices numquam intendunt ligare sibi subdictos, sub alicuius censuræ pæna, statim incurrendæ, si non adsit *Ausus temerarius* illius, qui in contemptum, & ex industria, malitia, & prosumptione, data opera superbè contrafaciat Papalibus constitutionibus, vt hęretici agũt; cũ omnis nostra actio à suo fine bono, vel malo specificetur, vt egregie more suo Sanctis. D. Thom: p. 2. de actibus humanis edocet. Et hanc assertionem omnes Doctores allegati vsq; modò sequuntur, & docent communiter. 11

H CON-

CONTROVERSIA V.

AN Sepulturæ electio ex ſuggeſtione facta, ſit nulla?

CONCLVSIO I.

1 Parochus ad infirmum communicandum accedens, debet ipſum in genere interrogare, in qua, videlicèt, Eccleſia ſepeliri vult; quia ſi in ſpecie interrogat ipſum, dicenſ: *Non vis ſepeliri in Parochia, vel in tali Eccleſia?* talis electio, ſecundum communiorem ſententiam, & probabiliorem; eſt nulla, & irrita.

2 Probatur; nàm omnis electio ſepulturæ facta per ſuggeſtionē eſt nulla, *cap. 1. de pactis, in 6.* ſed talis eſt præfata à parocho facta Infirmo. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

3 *Defendunt hanc concluſionem Crauetus, conſil. 16. volum. 1. Burſachius, conſil. 226. num. 18. volum. 3. Riccius, p. 2. deciſ: 662. fol. 782. alios multos allegans, & p. 4. reſolut: 293. nu. 3. Lauorius, cap. 11. nu. 3. tit. 2. Aſinius, l. 5. ff. de religio: & ſumpt: funer: nu. 42. Gratianus, tom. 2. diſceptat: cap. 210. num. 18. Barboſa, cap. 26. nu. 36. de offic: parochi, & lib. 2. cap. 16. de Iure Eccleſiaſt: Genuenſ: cap. 6. Lezana, tom. 3. verb. ſepultura, num. 10. & alij, de communi ſententia.*

CONCLVSIO II.

4 Eſt admodum probabile, ſepulturæ electionem factam per ſuggeſtionem, abſq; interuentu inductionis cum voto, Iuramento,, & promiſſione, à perſonis Eccleſiaſticis, eſſe ratam, validam, & bonam, ſtando in vi dictarum Iurium, *Et cap. 1. de pactis in 6.*

5 1 Probatur; quia cum ſimus in materia odioſa, ac pænali, non debemus illam extendere, ac dilatare de vno caſu, ad alium diuerſum, ſed potius debemus eam reſtringere, & arctare, iuxta *regulam Iuris in 6. odia. 11.* ergo vera concluſio.

6 2 Verba enim Canonum, & Papalium Conſtitutionum ſunt ſemper in ſua propria ſignificatione ſumenda. *L. non alitèr, ff. de legibus, 3. & ex cap. ex literis de ſponſalibus, & in cap. 1. de pactis, in 6.* & in allegatis Iuribus, nulla fit mentio de Suggeſtione, ſed tantum de non inducendo à perſonis Eccleſiaſticis ad ſepulturam eligendam cum voto, aut iuramento, ſeu promiſſione. ergo.

7 3 Nàm Caſus, de quo Ius canonicum non loquitur, cenſetur omiſſus ac Iuris diſpoſitioni relictus, *L. commodiſſimè, ff. de liber: & poſthum:*

posthum: & l. præcipimus, Cod: de appellat: Rota, decis: 675. num. 2. p. 4. diuers: sed D. Bonifat: VIII. & Clemens V. in recitatis Iuribus suis, nullam memoriam agunt de huiusmodi suggestione, non facienda ab Ecclesiasticis personis. ergo reliquerunt, & non vetarunt illam. ergo vera conclusio.

4 Lex enim, vbi non distinguit; nèc nos distinguere debemus, *cap. solitę, de maior. & obedient: & l. de pretio, ff. de publi: in rer: act:* Sed duo dicti Papæ in suis allegatis Constitutionibus, nullam fecerunt distintionem de suggestione, hoc est, illam minimè interdixerunt personis Ecclesiasticis, sicut vetarunt eis, inductionem cum voto, iuramento, &c. ad sepulturam eligendam. ergo vera conclusio. 8

5 A diuersis etenim, non fit illatio, & consequentia non valet; *L. Papinianus. Exuli, ff. de minorit: & cap. ad audientiam; de decimis.* sed à prohibitione inductionis cum voto, aut iuramento, &c. ad sepulturam eligēdam, per suggestionem nō valet illatio, seu consequentia, quia sunt res disparatæ, & dissimiles, & nulla est inter hæc, proportio, & vgualitas etiam indirecta, nèc de illa esse sensum, ac mentem dictorum Summorum Pontificum, vt prohibeatur. ergo. 9

6 Nullo namq; iure cauetur, Sepulturam electam, esse irritā, per suggestionem factā, & aliàs, etiam sic facta sepulturæ electio per suggestionem, in eligente maneat adhuc eius libera voluntas, illam mutandi, & aliam sumere. ergo. 10

7 Huiusmodi siquidem suggestio, nullam irritandi vim habet sepulturæ electionem. ergo cum fuerit sic facta, tenet illius Electio; ergo non prohibetur à dictis Iuribus. ergo vera assertio. 11

8 Suggestio sanè electionis sepulturæ, de se minimè mala existit. ergo non est interdicta. ergo per illam electio sepulturæ facta, bona, & rata manet; quia suggestio non est de obiecto illicito, ac malo, quod ab Electore fieri nō valeat. ergo vera Thesis. 12

9 Stante igitur, à nullo Iure, Suggestionem interdictam esse, dummodo non sit facta cum obligatoria inductione à dictis Ecclesiasticis personis, nempe, cum voto, aut iuramento, &c. ergo est bona, & rata manebit. ergo vera assertio. 13

Doctorum Allegationes.

Per quàm plures Doctores, ex allegatis in superioribus, docent hanc Thesem nostram, & præcipuè Commentatores ad dicta Iura, Summistæ, & Theologi, quos denuo recitare omittimus breuitatis causa. 14

CONTROVERSIA V.

AN Sepulturæ electio ex ſuggeſtione facta, ſit nulla?

CONCLVSIO I.

1 Parochus ad infirmum communicandum accedens, debet ipſum in genere interrogare, in qua, videlicèt, Eccleſia ſepeliri vult; quia ſi in ſpecie interrogat ipſum, dicenſ: *Non vis ſepeliri in Parochia, vel in tali Eccleſia?* talis electio, ſecundum communiorem ſententiam, & probabiliorem; eſt nulla, & irrita.

2 Probatur; nàm omnis electio ſepulturæ facta per ſuggeſtionē eſt nulla, *cap.* 1. *de pactis, in* 6. ſed talis eſt præfata à parocho facta Infirmo. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

3 *Defendunt hanc concluſionem Crauetus, conſil.* 16. *volum.* 1. *Burſachius, conſil.* 226. *num.* 18. *volum.* 3. *Riccius, p.* 2. *deciſ:* 662. *fol.* 782. *alios multos allegans, & p.* 4. *reſolut:* 293. *nu.* 3. *Lauorius, cap.* 11. *nu.* 3. *tit.* 2. *Aſinius, l.* 5. *ff. de religio: & ſumpt: funer: nu.* 42. *Gratianus, tom.* 2. *diſceptat: cap.* 210. *num.* 18. *Barboſa, cap.* 26. *nu.* 56. *de offic: parochi, & lib.* 2. *cap.* 16. *de Iure Eccleſiaſt: Genuenſ: cap.* 6. *Lezana, tom.* 3. *verb. ſepultura, num.* 10. *& alij, de communi ſententia.*

CONCLVSIO II.

4 Eſt admodum probabile, ſepulturæ electionem factam per ſuggeſtionem, abſq; interuentu inductionis cum voto, Iuramento, & promiſſione, à perſonis Eccleſiaſticis, eſſe ratam, validam, & bonam, ſtando in vi dictarum Iurium, *Et cap.* 1. *de pactis in* 6.

5 1 Probatur; quia cum ſimus in materia odioſa, ac pœnali, non debemus illam extendere, ac dilatare de vno caſu, ad alium diuerſum, ſed potius debemus eam reſtringere, & arctare, iuxta *regulam Iuris in* 6. *odia.* 11. ergo vera concluſio.

6 2 Verba enim Canonum, & Papalium Conſtitutionum ſunt ſemper in ſua propria ſignificatione ſumenda. *L. non aliter, ff. de legibus,* 3. *& ex cap. ex literis de ſponſalibus, & in cap.* 1. *de pactis, in* 6. & in allegatis Iuribus, nulla ſit mentio de Suggeſtione, ſed tantum de non inducendo à perſonis Eccleſiaſticis ad ſepulturam eligendam cum voto, aut iuramento, ſeu promiſſione. ergo.

7 3 Nàm Caſus, de quo Ius canonicum non loquitur, cenſetur omiſſus ac Iuris diſpoſitioni relictus, *L. commodiſſimè, ff. de liber: & poſthum:*

poſthum:

posthum: & l. præcipimus, Cod: de appellat: Rota, decis: 675. num. 2. p. 4. diuers: sed D. Bonifat: VIII. & Clemens V. in recitatis Iuribus suis, nullam memoriam agunt de huiusmodi suggestione, non facienda ab Ecclesiasticis personis. ergo reliquerunt, & non vetarunt illam. ergo vera conclusio.

4 Lex enim, vbi non distinguit; nèc nos distinguere debemus, *cap. solitę, de maior. & obedient: & l. de pretio, ff. de publi: in rer: act:* Sed duo dicti Papæ in suis allegatis Constitutionibus, nullam fecerunt distintionem de suggestione, hoc est, illam minimè interdixerunt personis Ecclesiasticis, sicut vetarunt eis, inductionem cum voto, iuramento, &c. ad sepulturam eligendam. ergo vera conclusio. 8

5 A diuersis etenim, non fit illatio, & consequentia non valet; *L. Papinianus. Exuli, ff. de minorit: & cap. ad audientiam; de decimis.* sed à prohibitione inductionis cum voto, aut iuramento, &c. ad sepulturam eligēdam, per suggestionem nō valet illatio, seu consequentia, quia sunt res disparatæ, & dissimiles, & nulla est inter hæc, proportio, & vgualitas etiam indirecta, nèc de illa esse sensum, ac mentem dictorum Summorum Pontificum, vt prohibeatur. ergo. 9

6 Nullo namq; iure cauetur, Sepulturam electam, esse irritā, per suggestionem factā, & aliàs, etiam sic facta sepulturæ electio per suggestionem, in eligente maneat adhuc eius libera voluntas, illam mutandi, & aliam sumere. ergo. 10

7 Huiusmodi siquidem suggestio, nullam irritandi vim habet sepulturæ electionem. ergo cum fuerit sic facta, tenet illius Electio; ergo non prohibetur à dictis Iuribus. ergo vera assertio. 11

8 Suggestio sanè electionis sepulturæ, de se minimè mala existit. ergo non est interdicta. ergo per illam electio sepulturæ facta, bona, & rata manet; quia suggestio non est de obiecto illicito, ac malo, quod ab Electore fieri nō valeat. ergo vera Thesis. 12

9 Stante igitur, à nullo Iure, Suggestionem interdictam esse, dummodo non sit facta cum obligatoria inductione à dictis Ecclesiasticis personis, nempe, cum voto, aut iuramento, &c. ergo est bona, & rata manebit. ergo vera assertio. 13

Doctorum Allegationes.

Per quàm plures Doctores, ex allegatis in superioribus, docent hanc Thesem nostram, & præcipuè Commentatores ad dicta Iura, Summistæ, & Theologi, quos denuo recitare omittimus breuitatis causa. 14

H 2 CON-

CONTROVERSIA VI.

AN Regulares vtriusq; sexus, & Clerici Sæculares inducentes aliquem, vt se obliget ad sepulturam eligendam, seu electam, non mutandam, apud suas Ecclesias, in quibus de iure, & præcisa tali electione, sepeliri iam debet, adhuc possit in illa Ecclesia sepeliri, post talem factam obligatoriam inductionem?

EXPLICATIONES.

1 Prò huius tituli controuersiæ maiori Intelligentia, fit huiusmodi casus. Petrus de iure debet Florentiæ in Cathedrali Ecclesia sepeliri, quia ibi suorum Maiorum est sepultura. nunc euenit casus, Vnum, ex Sacristis huius Ecclesiæ, Petrum inducere, vt iuret, se velle, in ea Ecclesia Cathedrali sepeliri, in qua, iàm de iure sepeliri debet, si Petrus aliàs, motu proprio, voluntatem non mutet. modo controuertitur, si stante tali Inductione facta à Sacrista illius Ecclesiæ cum iuramento, iuret Petrus, vt velit in ea Ecclesia sepeliri, si moriens Petrus, possit adhuc, in tali Ecclesia sepeliri, postquam totaliter iurauit, se velle ibi sepeliri, per inductionem factam illi, à dicto Sacrista: his paucis præmissis, fit.

CONCLVSIO I.

2 Sepultura electa, in ea Ecclesia, in qua de Iure debet sepeliri, per Inductionem factam à Sacrista dicto, cum iuramento à Petro habito, non potest amplius Petrus in ea Ecclesia sepeliri, ex vi huius iuratoriæ inductionis à Sacrista factæ, sed alibi est sepeliendus, & Sacrista mortaliter peccauit, & mox euasit excommunicatus, stando in vi dictorum Iurium.

3 1 Probatur verbis dictorum Iurium, *cap.* 1. *de sepultur: in* 6. vbi dicitur ad rem nostram: *Statuentes, vt his, qui sic elegerint*, (idest, cum iuramento, &c.) *nec apud sic electas Ecclesias, nullatenùs sepeliri possint*. ergo vera conclusio.

4 2 Nàm, vt dicitur *ex Regula Iuris, in* 6. *cum quid prohibetur, prohibentur omnia, quæ sequuntur*. ergo interdicta electione sepulturæ facta cum iuramento, &c. interdicitur etiam, vt ibi, in Ecclesia eadem sepeliatur. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

5 *Tenent hanc conclusionem multi Canonistæ Glossatores ad dicta Iura, & præsertim Glossa, in dictum cap.* 1. *de sepultur: verb. apud quas, versus finem, cum alijs dicendis.*

CON-

CONCLVSIO II.

Verùm, absolutè dicimus, pręfatum Petrum sepeliendum esse in Ecclesia Cathedrali, in sepultura suorum Maiorum, licèt, dictus Sacrista eum cum iuramento induxerit ad ibi sepeliendum. 6

1 Probatur; quia Papa Bonifacius in sua prædicta Constitutione tantum effectum electionis interdicit, quam electionem declarat nullam, & irritam decernit. Et ità res ad iuris terminos reducitur, idest, vt sepeliatur Petrus, vt de iure erat sepeliendus in Ecclesia, vbi suorum Maiorum adest sepultura; & ideo talis electio se habet, ac si nulla esset habita; & sicut seruando ius commune, sepeliri debuisset in ipsa Florentina Cathedrali, non sanè, ex vi electionis eo modò factæ, sed ex Iuris determinatione. ergo vera conclusio. 7

2 Petrus dictus de iure sepeliendus erat in sepulchro suorum Maiorum, quod reperitur in Metropolitana Florentina, *ex cap. Ebron.* 13. *q.* 2. cum seqq. in quo Petrus est sepeliendus, non certè, iure obligatorio promissionis cum iuramento, factę Sacristæ, sed iuris potestate, per quam Petrus debet in ea de iure tumulari; sicut de duobus seruis, vno remisso, alter remanet; *de vasu pol. ff. de serui. verbo praced: si domos.* ergo vera assertio. 8

Doctorum Allegationes.

Docent hanc nostram Thesem, ex Canonistis, Ioan: Andrea, in cap. 1. *Animarum, de sepultur: in* 6. *vbi, inquit, quod nostra assertio est indubitata: quia talis Iuris Constitutio in fauorem Ecclesiæ emanauit, cui sepultura debetur; vnde in eius pænam non est retorquendum, inxta Iuris regulam in* 6. *quod ob gratiam; Syluest: verb: ex commu:* 7. *num.* 49. *allegans Ancharanum, & verb. sepultura, nu.* 5. *Rodriquez, tom.* 3. *qq. regul. q.* 58. *art.*7. *dub.* 1. *Hierony: Rodriquez, resolut:* 128. *nu.* 6. *Pasqualigus, decis:* 378. *& alij communiter.* 9

CONCLVSIO III.

Quamuis prænominatus Petrus, de iure sic inductus ad iurandum, vt in Ecclesia Cathedrali velit sepeliri, vbi erat iam humandus, & per dictam Canonicam Cōstitutionem, D. Bonifatij VIII. illa non sit sepultura priuatus; attamen, dictus Sacrista, qui eum sic induxit grauitèr peccauit, cum abstulerit Petro libertatem alibi, sepulturam eligendi, contra directè allegata Iura à principio, quæ totalem libertatem volunt, & requirunt circà sepulturæ electionem. 10

Docto-

Doctorum Allegationes.

11 *Ità astruit Syluest: verb: excommun: 7. num. 49. ad finem, vbi sic ait: licèt Inducens peccet, auferendo libertatem eligendi, quem sequuntur multi suprà relati, & referendi scriptores.*

CONTROVERSIA VII.

AN Sepulturam eligens apud Sanctum Marcum, e. g. & deinde, hanc etiam mutans, aliam eligat cum voto, aut iuramento, & promissione à Iure interdicta tali electione; debeat in Ecclesia S. Marci prius electa sepeliri, an pro vt de iure.

CONCLVSIO I.

1 Stando in iure Constitutionis, D. Bonifatij VIII. iam superius relatæ, absolute loquendo, asserimus, præfatum esse humandum in Ecclesia S. Marci, vbi sibi liberè sepulturam elegit, propter dicti Iuris verba, quæ sunt, *si aliàs, sepultura non electa, decessissent.*

1 Probatur sic; nam secunda sepulturæ electio facta cum voto, aut iuramento, &c. est nulla per allegata à principio Iura, D. Bonifatij VIII. ergo ista nulla existente, remanet bona, & rata illa electio sepulturæ apud S. Marcum.

3 2 Nàm huiusmodi secunda electio sepulturæ, facta cum voto, &c. nullitèr; non vitiat, nec annullat proindè electionem priorem, apud D. Marcum factam ergo remanet bona, quia, liberè elegit eam; ergo in ea est tumulandus, cum secundum *Iuris regulam in 6. vtile, per inutile non vitiatur.* ergo vera assertio.

Doctorum Allegationes.

4 *Defendunt hanc nostram Thesem Rodriquez, tom. 3. q. 58. art. 7. dub. 2. qq. regul:, illius Nepos, Hieronym: Rodriquez, in compendio. qq. regul: resolut: 128. nu. 7. cũ alijs relatis in superioribus, & referendis.*

CONCLVSIO II.

5 Attenta tamen Iuris dispositione, benè, & accuratè, probabilius est asserere, præfatum electorem minimè esse tumulandum in Ecclesia S. Marci, postea ab ipso electa; sed proùt de iure.

6 1 Probatur verbis Canonis Apostolici, D. Bonifatij VIII. sic statuentis, *cap. 1. Animarum, de sepultur: in 6. Statuentes, vt hi, qui, sic elegerint, nèc apud sic electas Ecclesias, nullatenùs sepeliri, nèc alibi; ne contrà votum, iuramentum, aut promissionem huiusmodi à se factam, materiam habeant veniendi, possint eligere sepulturam: sed contradictione quacumq; cessante, sepeliatur omninò apud illas Ecclesias, apud quas sepeliendi de iure fuissent, si aliàs sepultura non electa, forsitan disce-*

discessissent. ergo vera assertio: nam Papa in pœnam statuit huius electionis, quòd eligentes nequeant alibi sepulturam eligere, nè contrà votũ, aut iuramentum,&c. faciant, sed tumulentur apud eas Ecclesias; apud quas de iure humari debuissent. ergo sicut non valebat secunda vice, sepulturam deligere, sic prima electio irrita manet; quia Iuramentum,&c. à se factum, suum debet sortiri effectum.

2 Nàm, præfatus eligens nequit nouam sepulturam eligere, nè contraueniat Iuramento facto,&c. & consequenter non vult Papa, vt sepeliatur secundum dispositionem propriæ voluntatis, sed secundum iuris dispositionem; sed si prior electio eius, locũ haberet, contraueniret iuramento, &c. ergo vera conclusio. 7

3 Papa Bonifatius VIII. in sua recitata constitutione decernit in pænam electionis factæ contra suam cõstitutionem talem, præfatum eligentem non posse de nouo sibi sepulturam deligere, sed humari deberi prout de iure,& talis eius pæna vult suum sortiatur effectum, vt talis non sepeliatur secundum eius voluntatẽ, sed secundum illius Iuris dispositionem. ergo vera est cõclusio. 8

4 Romanus Summus Pontifex valet decernere iuramentum non obligari, quo, quis electionem sepulturæ fecit, quando, videlicèt, legitima causa subest, non obligari, inquam, tali iuramento electæ sepulturæ, vt patet in citata constitutione, in qua declaratur, nullam esse de facto, talem sepulturæ electionem factam cum iuramento,voto,&c. & dicitur proindè,vt ibi talis elector non sepeliatur, sed prout de iure, idest, aut humetur in Ecclesia parochiali, si suorum maiorum non habet, aut in sepulchro suorum maiorum, si habeat. 9

Doctorum Allegationes.

Tradunt nostram hanc Thesem Syluest: verb: excommu: 7. num. 49. & verb: sepultura, nu. 1. Pasqualigus,decis: 379. nu. 3. Angelus, verb: sepultura, nu. 39. & alij communiter recitati suprà, & nominandi. 10

CONTROVERSIA VIII.

AN, si vnus ex Regularibus vtriusq; sexus, & ex Clericis Secularibus, ad sepulturam eligendam inducat apud suam Ecclesiam, cum obligatione ipsius eligentis,&c. irrita electio talis, ac nulla maneat?

CONCLVSIO I.

Improbabile minimè est, si dicatur, vnum dumtaxat, ex personis 1

ſonis Eccleſiaſtcis dictis inducere aliquem, cum iuramento, aut voto, ſeu promiſſione, ad eligendam ſepulturam peccare quidem mortaliter, & ſi auſu temerario id faciat, ſtatim excommunicatum manere; attamen, electionem huiuſmodi eſſe ratam.

2 1 Probatur ſic: nàm Eccleſia tantum punit ex omnium, vel maioris partis, facto; *L. iubemus, Cod: de ſacro Sancta Eccleſia, & ex cap. nos, 16. q. 6.* ergo.

3 2 Ex Iuris regula, *in 6. quæ eſt: delictum perſonæ non debet in detrimentum Eccleſiæ redundare:* ſed ſi vnus ex Eccleſiaſticis dictis, inducit ad eligendam ſepulturam ex tribus interdictis modis, non debet in Eccleſiæ damnum redundare. ergo.

Doctorum Allegationes.

4 *Aſtruunt concluſionem Archidiaco: in cap. 1. de ſepultur: in 6. Angelus, verb: ſepultura, num. 33. citans Ioan: Andrea, & Hoſtienſ: Syluest: ibid: Rodriquez, tom. 4. ſumm: cap. 130. num. 5. & tom. 3. qq. regular: q. 59. art. 7. dub: 3. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 128. nu. 8. Portellus, de dub: regul: verb: ſepultura, nu. 6. Petrus, de Vbald: cap. 11. num. 11. de cano: Portio Epiſco: Lezana, tom. 3. nu. 8. verb: ſepultura, quo ad Regulares, & alij.*

CONCLVSIO II.

5 In vi ſtando conſtitutionis, D. Bonifatij VIII. recitatæ, & ad eam manu tenendam, dicimus, vnum ex perſonis Eccleſiaſticis dictis, ſufficere, nullam reddere, & irritam facere ſepulturæ electionem inductam, cum voto, aut iuramento, vel promiſſione obligatoria facta.

6 1 Probatur verbis ipſius conſtitutionis, quę ſunt talia. *Vniuerſis Religioſis, & Sæcularibus Clericis, cuiuſcumq; ſtatus, & conditiones exiſtant, &c.* vbi dictio, *Vniuerſis* eſt vniuerſalis compræhendes omnes, & ſingulas perſonas Maiores, & inferiores, Regulariũ vtriuſq; ſexus, & Sæcularium Clericorum cuiuſcumq; ſtatus; aliàs talis conſtitutio inanis redderetur, ſi perſonæ indiuiduę, & ſingulares non compræhenderẽtur in ea; nam ſi maior pars alicuius Eccleſiæ Sæcularis, aut Regularis non induceret ad hunc modum, ſepulturam eligendam, numquam contrà talem conſtitutionem contrafieret, ſed hoc eſt falſum; ergo. & antecedens, ex quo hoc falſum ſequitur.

7 2 Nàm, e.g. Parochus in ſua Eccleſia ſolus exiſtens, inducit ſuum Parochianum, vno, ex dictis modis, ad eligendam ſepulturam in ſua Parochia, & illam habet ſuorum Maiorum, alibi: vel

vel Sacrista Regularis, aut alia priuata persona silenter, suum amicum diuitem inducit ad iurandum, vel vouendum, ad sepulturam eligendam in sua Ecclesia. ergo nulla redditur talis Bonifaciana Constitutio tàm rigorosa, &c.

3 Intentio Papæ est sanè, tollere omninò animarum pericula, & scandala à populo Christiano, quæ indies ex mala inductione electionis sepulturæ cum voto, aut iuramento, &c. fiebat ab Ecclesiasticis, oriebantur. ergo illius Constitutio in præsentia est sumenda in eo sensu, & forma, in qua necessaria est ad finem intentum. ergo vera assertio. 8

4 Præfata Constitutio est personalis, idest, singulas personas comprehendens; nàm communitas, siuè Regularis, siuè Sæcularis Ecclesiastica sit, componitur ex singulis personis, & consequenter actus personales respicit talis Constitutio, & non totam communitatem, vel maiorem partem. ergo vera assertio. nàm Bonifacius VIII. singulis personis dictis Ecclesiasticis interdicit inductionem sepulturæ eligendæ cum voto, &c. apud suas Ecclesias. ergo. 9

5 Si namq; præfata electio sepulturæ, modo prohibito facta, nulla esset; ergo non erit à Papa benè in hoc prouisum; sed hoc est falsũ. ergo & antecedens, quia ad hũc eadẽ scandala, & inconuenientia sequerentur, vt prius, idest, ad alectionem sepulturæ faciendam, cum voto, iuramento, &c. sed est asserendum tamen, ab illo esse benè prouisum. ergo vera conclusio. 10

CONCLVSIO III.

Sepulturæ electio, ex vnius Regularis, & Clerici Sæcularis inductione, nulla existens, ex vi Iuris Bonifacij VIII. non proindè est in præiudicium alicuius Ecclesiæ, nèc damnum patitur aliquod, in tali casu. 11

1 Probatur; quia illa Ecclesia, pro qua fuit talis nulla inductio facta cũ voto, aut iuramento, &c. nullo suo priuatur iure legitimo, quod ex tali facto acquisiuit. non enim ratione illius electionis ius acquisiuit; quia fuit facta contrà Bonifacianam Constitutionẽ, & ideò nulla est, & ideò nullum ius transfertur illi Ecclesię, apud quã electio sepulturæ est facta. ergo si illi ius non præstatur, non fit ei præiudicium aliquod. ergo vera conclusio. 12

2 Inducentis enim delictum, & inducti, ad sic sepulturam eligendam, Ecclesiæ non præiudicatur in aliquo, nèc damnificatur: quia talis Ecclesia nihil mali patitur, & tunc pateretur, quandò in 13

do in aliquo sui læderetur;minime verò quando ei non præbetur id, quod suum non est. ergo.

Doctorum Allegationes.

14 *Tradunt has duas Theses nostras multi ex allegatis Doctoribus,& maximè Zaccharias Pasqualigus decis: 380.n.2. & seqq. cũ alijs nominãdis.*

CONCLVSIO IIII.

15 Prælatus Regularis, aut alius officialis, & Clericus Sacrista, si nomine Communitatis, aut ipse Parochus, aliquem inducunt ad iurandum, vel vouendum, seu promittendum ad sepulturam eligendam in suis Ecclesijs, non solum est nulla talis electio, sed manent ipso facto excommunicati, vt à principio dictum est.

16 Cuius est ratio optima; quia Prælatus, siuè Regularis, siuè Sæcularis sit, repræsentat totam Ecclesiam,seu Conuentum,cum sit persona publica; sicut etiam Sacrista, in nomine Conuentus, aut Capituli, & Parochus multò magis ergo.

Doctorum Allegationes.

17 *Affirmant hanc conclusionem omnes Doctores citati nu. 4. & nu. 14. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO V.

Ex vnius Regularis, & Clerici Sæcularis de Ecclesia, delicto, propter prædicta, Ecclesia tota damnum patitur; nàm interdicta remanet & oẽs alij in hanc pænã incurrunt quousq; male accepta in integrum restituant; & sic ex facto vnius de collegio, tota communitas delinquit.

Doctorum Allegationes.

18 *Tenent hanc Thesim communitèr Doctores, in cap. 1. de sepulturis in 6. Ancharanus ad cap. Animarum, de sepultur. in 6. Syluest: verb. excommun: 7. num. 49. ante finem, Glossa in cap. 1. de sepultur: in 6. cum alijs dictis, ac dicendis.*

CONCLVSIO VI.

19 Sepulturæ electio, quæ fit ex pacto etiam in loco sacro, vbi quis, aliàs, esset sepeliendus, simoniam inducit.

20 Probatur; quia, cum hoc ius sepulturæ firmum non sit, sed variabile, vsq; ad mortem; sed per huiusmodi pactum non esset variabile,sed stabile,& sic, quasi per pactum inducitur quid plus, quod non erat de iure communi.

Doctorum Allegationes.

21 *Ità astruunt Felinus, cap. ad audientiam. 2. col. 8. in med: vers: exprimere, nu. 9. Fallent: 1. de rescript: Dominicus,in cap. 1. de sepultur num. 6.*

num. 6. verſ: apud quas, & verſ: facienda, Gratianus, Riccius, Lauorius, in locis dictis, num. 3. Contro: quinta, cum alijs relatis, ac allegādis.

CONCLVSIO VII.

22 Præfatum pactum, ſeu Iuramentum de ſe obligando ad aliquam certam eligendam ſepulturam, ſi liberum fuerit, ideſt, ad nullius inſtantiam, & ſuggeſtionem Parochi, tunc valeret, & cogi poſſet ad illius obſeruantiam, niſi aliquod ſuperueniat, quod ante iuramentum cogitatum non fuit; e. g. ſi fiat Epiſcopus, aut Religioſus, vel locus eſſet occupatus, aut diſſipatus.

23 Cuius ratio eſt adequata; quia non prohibetur ſimpliciter promiſſio, ſed conuentio, & inductio ad inſtantiam perſonæ Eccleſiaſticæ. ergo.

Doctorum Allegationes.

24 *Tenent concluſionem Syluest: num. 5. verb. ſepultura, Medices, p. 1. q. 15. de ſepultur: Lauorius, tit. 2. cap. 11. num. 4. Vitalin: in cap. cupientes, num. 38. de pœnis, Aymo, conſil: 10. num. 11. & 13. Rota, per Cæſarem de Graſſis, deciſ: 2. num. 12. de ſepultur: Gratianus, tom. 2. num. 20. cap. 210. diſcept: Forenſ: Francus, in cap. 1. num. 3. de ſepultur: in 6. & ibi Ancaranus, cũ alijs; Riccius, p. 2. deciſ: 662. & alij.*

CONCLVSIO VIII.

25 Pactum initum inter Regulares, & Parochos, licèt teneat de non ſepeliendis in ſuis Eccleſijs non nullos Parochianos: tamen, non valet pactum, quod Parochianus promiſit cum iuramento, voto, & obligatione, ſe electurum ſepulturam, vel electam non dimiſſurus.

26 Nàm aliàs, eſſet *contrà cap. 1. & cap. liberum, de ſepultur: & cap. 1. de pact: in 6. & Iura dicta.*

Doctorum Allegationes.

27 *Ità ſentiunt Gloſſa, in cap. 1. de pactis, in 6. ad illa verba, & illi, apud vos elegerint ſepeliri, & Gloſſatores ad hunc locum, & ad relata Iura, & citati nuper, cum alijs referendis.*

DISPVTATIO TERTIA.

DE ECCLESIASTICORVM, AC PAROCHORVM MVNERE, QVATENVS AD FVNERA SPECTAT, DISSERITVR.

CONTROVERSIA I.

AN Ecclesiastici Sæculares, vt Canonici, & Parochi in associatiore funeris ad Ecclesias Regulares, queant super funus, officium peragere?

CONCLVSIO I.

1 Ecclesiastici omnes, siuè Canonici, siuè Parochi in associando funere, ad Regularium Ecclesias, nullo pacto super Cadaueris Corpus valent officium peragere; sed hoc de iure, dūtaxat ad Regulares ipsos, in quorū Ecclesia humatur defunctus.

2 1 In primis constat assertio in iure, *ex Constitut: D. Bonifacij VIII. super cathedram, de sepultur: in 6. in extrauagant: Commu: & ex cap. inter cunctos, de priuileg: in 6. & ex cap. dudum de sepultur: in 6. in clement:* in quibus locis, datur ius sepeliendi, ac funerandi fratribus Prædicat: & Minoribus in suis Ecclesijs, & cæteris Regularibus postea idem concessum fuit.

3 2 Probatur ex pluribus authenticis Decisionibus Sacrarum Congregationum DD. Cardinalium. *Nām sic decisum fuit in Briunensi. 18. Iunij. 1591. in Squillacensi. 18. Nouembris, 1606. in Catanensi, Ciuitatis Platiæ, 12. Octobris, 1619. in Nicotonensi. 5. Iunij, 1615. in Adrianensi; 18. Februarij, 1629. & die 2. Martij, 1629. & 5. Iulij, 1631. & in Eugubina, 12. Martij, 1612. & 5. Iulij, 1614. & in Placentina ex Leuin: 23. Martij, 1619. & in Sulmonensi: 7. Augusti, 1629.* & aliæ multæ reperiuntur similes factæ super hanc rem declarationes.

4 3 Probatur ex Decreto emanato ab Illustriss. & Reuerendiss. D. Auditore Cameræ Apostolicæ. 6. Iunij. 1640. circà Cadauerum funera à Parochis, & Regularibus, ex Decretis Sacrę Congregationis obseruanda, executioni mandari iubentur, sub pænis & censuris cōtrà Inobedientes, designatis; & est sequētis tenoris.

5 1 *Vniuersis, & singulis, R. R. DD. Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Scolasticis, Curatoribus, Custodibus, Thesaurarijs, Sacristis, Parochialiumq; & Collegiatarum Ecclesiarum Rectoribus, seu Locum-*

*Locumtenentibus earum, Plebanis, Viceplebanis, Curatis, vel non Curatis,
cæterisq; presbyteris, nec non Clericis, Notarijs, & Tabellionibus quibuscumq; illiq; vel illis, ad quem, vel ad quos præsentes nostræ literæ peruenerint, seu quomodolibet præsentabuntur, salutem in Domino, & nostris
huiusmodi; immò veriùs Apostolicis firmiter obedire mandatis.*

2 *Noueritis, ex parte, & ad instantiam R. R. Fratrum S. Francisci* 6
*Minoris, & strictioris obseruantiæ, ac quorumcumq; eorundem R. R.
Fratrum Conuentuum, in quibus vis Mundi partibus existentium principalium instantium Decretum Sacræ Congregationis Rituum, de, & super
declaratione, quod officium super Cadaueribus in Ecclesijs Regularium spectet ad ipsos Regulares, ad supplicationem dictorum instantium emanatum,
sub die 17. Nouembris, 1638. nobis præsentatum fuisse sub infrascripto
tenore, videlicèt.*

3 *Sacra Rituum Congregatio, iuxtà aliàs, resoluta: Respondit: of-* 7
*ficium super Cadaueribus, in Ecclesijs Regularium, spectare, & pertinere
ad ipsos Regulares, non autem ad Curatos defunctorum: & ita in posterum
seruari mandauit, non obstante contraria consuetudine. die 27. Nouembris,
1638. C. Episcop: Cardinalis Pius. Iulius Cincius Secret: † loco sigilli.*

4 *Nèc non aliud Decretum Eminentissimorum D D. Cardinalium Sa-* 8
*cri Concilij Trid: Interpretum, de, & super declaratione, quod quoties Cadauera defunctorum, & alia, quæ in huiusmodi ministerio adhiberi solent,
ab ipsis met fratribus peragi debeant, ad instantiam eorumdem met R. R.
Fratrum pariter æditum, die 3. Decembris. 1639. Nobis præsentatum
fuisse sub infrascripto tenore.*

5 *Die 13. Decembris, 1639. Sacra Congregatio Eminentissimorum Car-* 9
*dinalium Concil. Trid. Interpretum, censuit, quoties Cadauera defunctorum, ad Ecclesias Fratrum Mendicantium deferuntur, officia Mortuorum, & reliqua, quæ in huiusmodi Ministerio adhiberi solent, non à Canonicis, neq; à Clero, sed à Fratribus obiri, & peragi debere. Ioan: Bapt:
Cardinal. Pamphilius. Franciscus Paulutius, Sacr. Congregat: Secretar:
Concilij. † loco sigilli.*

6 *Consanguinei verò, talium defunctorum illis parentare in parochia-* 10
*libus, alijs presbyterorum, etiam Cathedralibus Ecclesijs compelli nullo
modo possint. si quæ verò, immemorabilis consuetudo in contrarium super
præmissis existere prætendatur, legitimè probetur; interim præsens Decretum
ad vnguem seruetur, pro vt eadem Sacra Congreg: seruari mandauit.
Romæ die 14. Ianuarij, 1639. Cardinalis Antonius Barbarinus. Cæsar
Fachinettus Secretarius: † loco sigilli.*

7 *Nèc non aliud decretum. S. Cong: Rituum, sub die 14. Ianuarij, 1640.* 11
ad sup-

ad supplicationem dictorum R. R. instantium, emanatum, sub eo, quod electio, & numerus Religiosorum prò associandis Cadaueribus, ad libitum hæredum defunctorum spectet, Nobis præsentatum fuisse, sub infrascripto tenore videlicèt.

12 8 *Sacra Congregatio Rituum, iuxtà, aliàs, resoluta, respondit, electionem, & numerum Religiosorum, pro associandis cadaueribus, ad libitum hæredum defunctorum spectare, & pertinere, & ità vbiq; seruari debere, declarauit die 14. Ianuarij. 1640. Paulus Cardinalis Crescentius. Iulius Cincius Secret: † loco sigilli.*

13 9 *Nec non pariter, aliud decretum S. Congreg. Eminentissimorum, DD. Cardinalium negotijs Episco: & Regul. præpositę, ad supplicationes paritèr eorũdem R. R. Fratrum instantiam, emanatum die 14. Ianuarij 1639. de, super eo, quod defunctorum Cadauera sepelienda, ab Aedibus defunctorum, ad eorũdem Fratrum Ecclesias, recto tramite deferri licitè possunt: Nobis præsentatum pariter fuisse, sub infrascripto tenore videlicèt.*

14 10 *Sacra Congregat: Cardinalium, negotijs Episco: & Regular: præposita, censuit, defunctorum Cadauera in Ecclesijs dictorum Fratrum sepelienda ab Aedibus defunctorum, ad eorum Fratrum Ecclesias, recto tramite deferri licitè posse, monito, tamen prius, & requisito, ac expectato proprio Parocho defunctorum, à quo benedictionem, & vltimum vale recipere possint: quo venire expressè recusante, possint ijdem Fratres, etiam ipso inuito, dicta Cadauera ad suas Ecclesias transportare.*

15 11 *Post quorum quidem præ insertorum decretorum præsentationem, ex parte, & ad instantiam dictorum R. R. Fratrum, coram Nobis, infrascripta die, comparitum, & expositum extitisse; quod licèt ex forma preinsertorum decretorum, officia super Cadaueribus in Ecclesijs ipsorum R. R. Fratrum celebranda, ad ipsos R. R. Fratres spectent, & pertineant non autem ad Curatos defunctorum, ac etiam paritèr ijdem vel R. R. Fratres instantes, possint, & valeant defunctorum Cadauera, in ipsorum Ecclesijs sepelienda, ab Aedibus defunctornm, ad eorumdem Fratrum Ecclesias recto tramite deferre, seruata ad hoc præinserti vltimi decreti forma.*

16 12 *Ac etiam ex forma secunda decreti præinserti, officia mortuorum, & reliqua, quę in huiusmodi ministerio adhiberi solent, non à Canonicis, neq; à Clero, sed à Fratribus predictis peragi debeant.*

17 13 *Ac etiam ex forma quarta preinserti decreti, electio, & numerus Religiosorũ pro associandis Cadaueribus, ad libitũ hęredũ defunctorũ spectet, et pertineat, preinsertaq; decreta inuiolabiliter obseruari debiteq; executioni absq; vlla contradictione, in omnibus, & per omnia, ac iuxtà eorum tenorẽ, & formam, debeant.* Tamen

14 *Tamen ad eorum aureſ deueniſſe, aſſertum extitit, quod non nulli in* 18
executione præſentium nominandorum, & cognominandorum neſcitur quo
iure dicti, qua ratione ſuffulti iactarunt, & iactant, ſe velle præfatos
R. R. Inſtantes, contrà formam præinſertorum decretorum, vt in eorum
contemptum, de, & ſuper præmiſſis in partibus moleſtare, & inquietare,
& forſan moleſtant; Ideò ad Nos vti executorem eorūdem met decreto-
rum recurſū habuerunt, vt de opportuno Iuris remedio prouidere dignemur.

15 *Nos igitur attendentes requiſitionem huiuſmodi fore iuſtam, rationiq;* 19
conſonam; Vobis omnibus, & ſingulis ſupradictis, & veſtrum cuilibet
inſolidum, tenore præſentium committimus, & in virtute Sanctæ obedientiæ
ſtrictè præcipiendo mandamus quatenus ſtatim viſis, ſeu receptis pręſenti-
bus, & poſtquam vigore preſentium fueritis requiſiti, ſeu aliter veſtrum
fuerit requiſitus ex parte veſtra: Immò verius Apoſtolica Aucthoritate,
nec non ad omnem inſtantiam, quę vobis omnibus, & ſingulis ſupradictis,
& veſtrum cuilibet fiet ex parte cuiuſuis Conuentus dictorum Fratrum
moneatis, & requiratis primo, ſecundo, & tertio, & peremptorio termino,
ac monitione Canonica prout nos etiam monemus, & requirimus omnes,
& ſingulos prędictos, & in executione pręſentium nominandorum, &
cognominandorum, tàm coniunctim, quàm diuiſim, & aliàs, omni meliori
modo, quatenus infra ſex dierum ſpatium, quorum duos pro primo, duos
pro ſecundo, & reliquos duos, pro tertio, vltimo, & peremptorio termino,
ac monitione Canonica aſſignamus, & Vos aſſignetis eiſdem, ſub mille du-
catorum auri, in auro, R. Camerę Apoſtolicæ applicandę, & prò illis man-
dati executioni ſuſpenſioni, à diuinis, priuationis beneficiorum, inhabili-
tatis ad illa, & ad alia impoſterum obtinenda, ac in iuris ſubſidium qua-
tenus opus ſit excommunicationis, alijſq; Eccleſiaſticis pænis, & ſententijs,
ſi ſecùs, &c.

16 *Debeant, & quilibet veſtrum debeat pręinſertis Decretis, in omnibus,* 20
& per omnia obtemperare, dictaq; pręinſerta decreta fore, & eſſe extenden-
da, debiteq; executioni demandāda, ipſoſq; in iuris ſubſidium, excōmunican-
das, & declarandas fore, & eſſe, ob non paritionem illorum, ac niſi illis
peruenerint, declarari vidiſſe, ac de omnibus damnis, expenſis, & intereſſe
pręmiſſorum occaſione quomodolibet paſſis, & factis, & in futurum forſi-
tan, faciendis, & patiendis, integrè ſatisfeciſſe, & in alijs ſe condemnare
vidiſſe. & quaſcumq; ſententias, & declaratorias, decreta, ſeù mandata
in pręmiſſis, neceſſaria, & opportuna, aliaq; de iure, quomodolibet requiſi-
ta, fieri, ferri, & decerni relaxari vidiſſe, & audiuiſſe ad fauorem R. R.
pręfatorum Inſtantium deducentium in pręmiſſis omne ius, omne remediū,
prędicto, & omni alio meliori modo, &c.

21 *Et*

21 17 *Et insuper inhibeatis eisdem prout Nos tenore præsentium inhibemus, & inhibendo, expressè præcipimus, & mandamus, reuisis, & receptis præsentibus, sub pęnis, & censuris antedictis, audeant, seù præsumãt, aut aliquis audeat, aut præsumat quidquam contrà formam pręinsertorum decretorum innouare, seù attentare, aut innouari facere sub quouis prętextu, causa, ingenio, vel quæsito colore; quod si secùs factum fuerit, id totum reuocare, & in pristinum statum reducere curabimus, iustitia mediante: alioquin, prædictos sic monitos, si in pręmissis se fore grauatos senserint, modo, & forma præmissis, peremptorie citatis, & citari curetis, prout Nos etiam citamus eosdem, quatenus decima quinta die post præsentium executionem, si dies ipsa iuridica fuerit: alioquin, prima die iuridica ex tunc proxima immediatè sequenti compareant Romæ in iudicio legitimè coram Nobis, vel nostro in ciuilibus causis, R. R. D. Locumtenente, infrascripto, causam eorum grauaminis allegaturi, aliaq; dicturi, & facturi, prout iustitia suadebit, & ordo dictauerit rationis, &c.*

22 Quarè ex his omnibus recitatis, huius Decreti Auditoris Cameræ Apostolicæ est in specie adnotandum, Sacræ Congregationis Regular: & Episco: intentionem esse; vt non solum defunctorum Cadauera, qui sibi sepulturam elegerant in Regularium Ecclesijs, in eisdem sepeliantur, & ab ipsis officia peragantur; sed etiam, casu, quo alibi sepeliantur, restituantur dictis Ecclesijs, vt ex recitatis Iuribus in superiori Disputatione Controuersia prima, & sequentibus; & prout de facto constat, ex declaratione eiusdem S. Congregationis prima die Martij, 1641. in qua decretauit, quod si Cadauer corruptum reperiatur, vt ab alijs discerni nequeat, & trasferri ad Ecclesiam, vbi erat sepultura electa, quod Parochus decretum faciat, per quod declaret, non proindè præiudicatum fuisse Iuri sepulturæ, & alijs rationibus dictorum Regularium.

23 Cuius sanè ratio est adæquata; quia dicit *S. Gregorius. 13. q. 4. quod vltima voluntas defuncti seruanda est omnibus modis*. in quo loco *inquit Glossa, vltima voluntas defuncti pro lege seruanda est. Authent: de nupt: §. disponat. col.* 4. Quod ideò eadem Sacra Congreg. Regular: & Episco: voluit, defunctum quemdam, præter illius voluntatem, non sine violentia, in quadam Ecclesia Cathedrali tumulatũ fuisse; transferri pręcepit ad illam Ecclesiam, vbi sepulturam sibi elegerat. 21. Iulij. 1607. & 22. Februarij, 1641. eadem S. Congregatio ordinauit, vt Episcopus Placentinus restitui faceret à Parocho quodã suę diœcesis patribus Minoribus

Cada-

Cadauer cuiusdam puellæ, cui pater eius elegerat sepulturam in ipsorum Ecclesia, cum omnibus emolumentis funeralium, & funeris eleęmosynis, &c.

Doctorum Allegationes.

Tradunt præfatam nostram Thesem communiter scribentes de Regularium priuilegijs, Peÿrinus, de priuileg: Minimo: Const: 2. Iulij II. §. 22. num. 57. & in addict: Decreto. 9. Alexander Peregrinus, p. 2. in compendio priuilegio: sui Instituti, tit: sepultura in scholio §. 3. Barbosa in collectanea Bullarij verb. sepultura quòad Regulares, & verb. defunctus, & de offici: Curati, cap. 26. Lezana, tom. 2. cap. 1. nu. 47. & tom. 3. verb. defunctus, nu. 1. & tom. 4. verb. sepultura, quòad Regulares, nu. 4. Portellus, tom. 2. respons: moral. cas: 63. & cateri omnes referēdi. 24

In præsentia est etiam sciendũ, quòd dicitur supra, nu. 7. idem fuit decisum, ac decretatũ à S. Congregat. Concilij Trid: Cosmas Torres Cardinalis. P. Fagnanus Secretar: loco † sigilli. 1626. & die 29. Iulij 1636. C. Episcopus Portuens: Cardinalis Pius. Cæsar Fachinettus Secretar: & horum omnium antea *à Iulio II. sua constitut: 2. §. incipiente, virtute conspicuus; & à Pio V. sua Bulla, & si Mendicanti: ordinis*, §. 27. & quod habetur num. 9. §. 5. fuit Sancitum, à S. Congregatione Rituum. 21. Nouembris, 1637. C. Episco: Portuens: Card: Pius. Cęsar Fachinettus Secret: † loco Sigilli. quod verò asseritur num. 22. 8. §. fuit Sancitũ ab eadem S. Congregatione Rituum, posse videlicèt hæredes defunctorum, vocare numerum Religiosorum, sibi benè visum, etiam Parochis inuitis, & inscijs. Romæ. 21. Nouembris, 1637. C. Episco: Portuensis, Cardinalis Pius. Cæsar Fachinettus Secret: † loco sigilli. 25

CONCLVSIO II.

Ecclesiastici omnes, tàm Parochi, quàm Canonici, & Sæculares presbyteri, & Clerici, minimè possunt licitè, ac iuridicè, in Regularium Ecclesijs, defunctorum corpora humare prout de iure, ac authoritate propria, absq; Superiorum Ecclesiarũ venia. 26

Ità concessit Sixtus IIII. ordini Fratrum Prædicat: sua constitutione exordiēte: *Regimini vniuersalis Ecclesiæ* vbi sic habetur: *Inhibentes districtius, vt nulli Religiosi, vel Saculares, vobis inuitis, aliquorum corpora defunctorum, in vestris Ecclesijs, & Cæmeterijs, sepelire, aut in Ecclesijs vestris missarum solemnia, vel pro Animabus corũ, qui ad loca vestra tumulanda feruntur, ibidem exequias celebrare sine vestro assensu, & voluntate præsumant*. Ille. 27

28 Quod posteà vtiq; Sacra Rituum Congregat: instituit, ac decretauit, dum Respondit Rectori loci Baraxas, non licere Curatis sepelire in Regularium Ecclesijs, sine expressa licentia Guardiani, & Superiorum aliorum locorum Regularium, nulla consuetudine immemorabili non obstante. die 29. Iulij 1636. C. Episco: Portuensis, Cardinalis Pius. Cæsar Facchinettus Secretar: † loco sigilli.

29 Horum omnium est ratio adæquata; quia tum Ecclesiæ, tum cætera lota omnia Regularium sunt exempta, & immediatè Sedi Apostolicæ subiecta, de quibus ipsa Summa Sedes Apostolica curam gerit, protegit, fouet, ac defendit omnia Regularium Iura, ab ipsa Sancta Sede desumpta. de his videatur infrà, disput. 4. Contro: 12. num. 13.

CONTROVERSIA II.

AN Parochi in processionibus, & in defunctorum associatione, Canonicos de nouo institutos alicuius Ecclesiæ Collegiatæ, præcedere debeant; atq; in horum diplomate Apostolico Institutionis, nullum Ius, ac priuilegium à Sede Apostolica conceditur, vt ipsos Parochos præcedant.

CONCLVSIO I.

1 Parochus, cùm in actu Animarum curæ gerat Episcopi vices, qui Rector Parochialis dicitur, *cap. bona rei.* 12. *q.* 2. ideò, tamquã subrogatus, in illius locum, videtur alijs præferendus in sua dictione, cæteris alijs, absolutè loquendo.

2 Probatur conclusio. *Ex regula, si eum,* §. *qui iniuriarum, ff. si quis caut: & l. vni:* §. 1. *Cod. de rei vxorię act:* & per alia aducta *à Barbosa, de axiom: Iuris vsu freq: axiom:* 213. *num:* 1.

CONCLVSIO II.

3 Parochi sunt præferendi Canonicis, si non Cathedralibus, qui efficiunt vnum Corpus, cum suo Episcopo; saltem, Collegiatæ Ecclesiæ de nouo institutis; inquorum Diplomate, non adest, vt ipsis Parochis pręcedant, qui suo iure Antianitatis gaudẽt.

4 1 Probatur; Nam parochus est oculus dexter Episcopi, cuius gerit vices; & ipsi Canonici, etiam Cathedralis Ecclesiæ, honorare debent pastores, quales sunt Domini parochi, & sese coram Deo, humiles cognoscere debent; licèt, praua quædam huius Seculi iudicia, aliud acclament: Nàm cura est dignior Canonicatu, & præsertim, Collegiarum Ecclesiarum. ergo.

2 Cu-

2 Curatus etenim administrationem habet Maiorem, quæ 5
præcedentiam inducunt, *cap. cum illis, de præbend:* curæ, enim, exercitium in se continet periculum Magnum, cum sit ars artium; & est tantò prætiosior, quantò periculosior; nec omnis Sacerdos est ad animarum curam Idoneus; *cap. penult: de act: & qualit:* ergo.

3 Cura siquidem superat etiam Canonicatum, ratione scientię; 6
cum in Curato Maior scientia exigatur, quam in Canonico non curato, cum teneatur confiteri, & discernere peccata, & Euangelium declare, & concionari, &c. ergo.

4 Probatur ratione ordinis; quia in Canonico non Parocho, ordo 7
subdiaconatus sufficit; sed Parochus Sacerdos esse debet necessariò; quia habet omnia Sacramenta Ecclesiæ administrare, ac Missas celebrare, vt muneri suo satisfaciat, *iuxtà Trid: Consil: sess: 21. cap. 3. de Reformat:* & funeralia peragere suorũ Parochianorũ.

5 Canonici de nouo instituti cuiuscumq; Ecclesiæ, si in suo di- 8
plomate, seù Bulla, non fuerit expressum hoc ius, & priuilegium, vt Parochis præcedant tenere debent aliàs, locum, post Parochos, tàm in processionibus generalibus, quàm in associatione defunctorum; quia iam Parochi sunt in sua pacifica possessione talis præcedentiæ, qua priuandi non sunt, si Papa eos non priuat tali præcedentia. ergo.

6 Canonici de nouo instituti alicuius Ecclesiæ non habent nec 9
ius sepeliendi, nec funerandi, sed Parochi vtrumq; habent à Iure. ergo præcedere debent.

7 Probatur ex decreto facto à S. Congregat: Rituum, de re ista 10
quæ interrogata; An Canonici Ecclesiæ Collegiatæ S. Angeli Terræ Saxoferratensis, quandò associant defunctorum Corpora sepelienda in Ecclesia Parochiali, debeant ipsum Parochum, qui stolam fert, pręcedere.

Respõdit. Illum presbyterum, seu Curatum, qui stolam fert, & ad eius Ecclesiam funus defertur, alios omnes præcedere debere. die 14. Octobris 1609.

In cuius decisione sunt meritò ad notãda illa verba: *Illum pres-* 11
byterum, seu Curatum, qui stolam defert. Sacram Congregationem consultò se fundare quo ad præcedentiam, *in stolæ delatione;* quasi honor, & reuerentia huic signo in primis debeatur Sacerdotali, siuè, qui eam defert sit prior, seu Curatus, seu alius presbyter. nàm contigit quandoq; Parochum non posse, alium mittit presbyterum; & ideò, consultò dixit S. Congregatio, *Illum presbyterum.*

12 8 Ex alia decisione, S. Congregation: Rituum facta sub his verbis, de parochis, & collegiatis Canonicis, circà præcedentiam. Attenta discrepantia, antiquarum resolutionum. S. Congregat: quæsitum fuit, cui debeatur præcedentia in funeralibus, an proprio Parocho defuncti, an verò Capitulo Ecclesię Collegiatæ: Sacra Congregat: Respondit.

13 *In associatione funerum, salua legitima loci consuetudine, deberi Capitulo Collegiatæ suprà parochum, etiam proprium defuncti; sinè præiudicio tamèn, in reliquis, iurium, & pręeminentiarum eidem Parocho, de iure, vel de iure cōpetentium. Romæ 14. Maij, 1644. Cardinalis Capponius præfectus S. Congregatio: M. Gallius, Ioc. Congregat: Secretar: † loco sigilli.*

14 *Quod idē fuit decisū, die 15. Iulij. 1614. in Eugubina, & alia Pręnestina Cauarū, die 13. Iulij, 1619. & Ostiensi Ceren. 28. Aprilis. 1607.*

15 Ex quibus verbis Sacræ Congregatio: manifestè apparet, ipsam manutenere velle locorum consuetudinē, & Iura, & præeminentiam parochorum quo ad omnia; sed ex consuetudine, & de Iure, e. g. parochi Senarum omnes præcedunt in associatione funeris. ergo vera conclusio.

16 9 Nàm ex vsu, & praxi antiquissima præscripta, & immemorabili, de qua testatur Cardinalis Sancta Seuerina, Pœnitentiarius Maior, & osseruantissimus Sacrarum Cæremoniarum, vbi *in suo opusculo Sacerdotali, cap. de delatione corporis ad Ecclesiam*, inquit. *Parochus indutus super pelliceo, & stola nigri coloris, vel etiam pluiali eiusdem coloris, pro consuetudine, aut si videbitur, ratione loci, vel personæ, alioquin, sine eo, cum suo Clero, cum alijs presbyteris, & clericis, qui adfuerint, præcedente Cruce illius Ecclesiæ, ad quam Corpus portandum est, quę Crux sola defertur, cum ad domum defuncti peruenerit, ipse solus, cum Clerico deferente vas aquę benedictę, ingreditur locum, vbi defunctus iacet, quem prius aqua benedicta aspergit, deinde linteo Corpus defertur ad feretrum, ordinatur processio, pręcedant Confraternitates Laicales, tùm deferens Crucem, & sequitur Clericus Regularis, & Sęcularis per ordinem, ac vltimo loco Parochus, vt suprà indutus, qui incipit Responsorium Subuenite Sancti Dei.* ergo vera assertio.

17 10 Canonici de nouo instituti, cuius vis Collegiatę, si dicunt habere hoc ius sepeliendi, & funerandi in sua Ecclesia; eis incumbit hoc onus contrà Parochos probare, & manifestare habuisse à Sede Apostolica, in institutione suæ Collegiatæ Ecclesiæ; sed si non probant iuridicè, ac legitimè, manifestum est signum non habere. ergo eo non gaudent de iure, ergo vera assertio.

Cano-

11 Canonici huiuſmodi carentes ſepeliendi, ac funerandi iure, ſe habent ſicut cæteri Clerici in hoc particulari, aſſociandi funus, ſed Clerici non præcedunt Parochos. ergo nèc tales Canonici Iure funerandi, ac ſepeliendi carentes. ergo. 18

12 Parochi ſi quidem hoc ius funerandi, & ſepeliendi fundatum habent in actu funerandi in Iure, *cap. ſuper Cathedram, de ſepultur: in 6. in cap. dudū, de ſepultur: & extrà de ſepultur:* ſed tales Canonici in nullo Iure habent hoc ius fundatum, nèc in Bulla Inſtitutionis ſuæ Eccleſiæ, nèc alio modo, vt ſcilicèt, in aſſociatione funeris habeant Parochos præcedere. ergo. 19

13 Ille eſt præferendus, qui maiorem habet poteſtatem, adminiſtrationem, ac iuriſdictionem: ſed Parochi in his omnibus, Canonicos dictos præualent. ergo. 20

Probatur Minor, quia in ſuos Parochianos habent poteſtatem, iuriſdictionem, & adminiſtrationem Sacramentorum, quod tales Canonici nullum horum habent, nèc faciunt vnum Corpus cum Epiſcopo; ergo quo iure volunt Parochos præcedere? ergo vera aſſertio; quæ deſumitur liquidò, *ex cap. ad hęc, de offici: Archidiaco: & ex Autentica, Conſtitu: Nouel.* 81. §. *& generaliter, verb. & nobiliores, & ibi gloſſa.* vbi loquitur, de Iuriſdictione, adminiſtratione, & poteſtate; iuxtà dicta, & quia ratione Stolæ debent præcedere ipſos Canonicos.

14 Dignior minus dignum præcedere debet, *cap. Epiſcopus,* 2. *diſt:* 95. Sed Parochi ſunt digniores dictis Canonicis; quia Curam animarum habent, & populis pręſunt, & maiorem ſcientiam habere debent; & Cura eſt dignior Canonicatu, *cap. cum illis, de prębend: & dignit.* ergo. 21

15 Qui enim pluribus præeſt, & Maioribus negotijs, de iure eſt dignior, *cap. per ſingulos.* 2. *q.* 3. *caſ:* 9. *& authent: nouel. is de defenſio: ciuit:* §. *nos igitur:* ſed Parochi præſunt ſuis Populis, quòad animarum curā, quam dicti Canonici non habent. ergo. & talis eſt vſus, argumento, *Papa Eugenius IIII. epiſt: ad Henricum Cantuarienſem Archyepiſcop:* prò præcedentia ſtabilienda Cardinalium in ordine ad Archiepiſcopos, ſic ait. *Quis etiam non videat Cardinalatus dignitatem, Archyepiſcopali Maiorem eſſe dignitatem? quia cū illa priuatæ vnius patriæ præſit vtilitati, Iſta publicæ totius populi Chriſtiani, illa, vnam dumtaxat Eccleſiam, iſta, cū Sede Apoſtolica, vniuerſas. Ille.* 22

16 Fauet aſſertioni Rituale Romanum, *de exequijs, fol.* 150. vbi Parochus in funeribus præcedit omnibus, incedendo ante feretrum; 23

trum; quod, & Romæ seruatur; quia, in sua parochiali Ecclesia, parochus vocatur Prælatus,& tantam habet aucthoritatem,quantam habet Prælatus cum Capitulo, in Ecclesia Collegiata; & in propria Ecclesia dicitur Imperator, & Rex, *cap. duo.* 23. *q.* 4. *& Apostolorum vices tenet: Romanus, consil. vlt.*

24 17 Canonici sic de nouo instituti alicuius Ecclesiæ Collegialitèr cum non habeant ius vllum sepeliendi, & funerandi, in sua Ecclesia nequeunt corpora defunctorum humare,& ab Aedibus, vbi existunt cum Cruce leuare inconsultis parochis. ergo sunt inferiores,& ab eis dependent. ergo parochi ipsos præcedũt.

Doctorum Allegationes.

25 *Docent conclusionem nostram Syluest: verb. sepultura, num.* 3. *verb. cano: portio, nu.* 15. *vers: prima secundum Petrum, Angelus, ibid: nu.* 3. *Rota, tom.* 1. *p.* 2. *aliàs, p.* 5. *decis:* 577. *num.* 27. *Barbosa, de officio parochi,cap.* 9. *nu.* 8. *& in collectan: bullar: verb. Parochus, Gratianus, tom.* 2. *disceptat: forens: cap.* 289. *& tom.* 3. *cap.* 992. *fol.* 295. *Lezana, tom.* 3. *verb. defunctus,nu.* 4. *Molina, lib.* 2. *cap.* 14. *de canonicis, Bonacina, de sepultur: disp.* 3. *q.* 21. *punt:* 5. *num.* 3. *Riccius, p.* 4. *suæ praxis, resolut:* 304. *nu.* 2. *Hieronym: Garat: de Iuribus parochi, tit.* 3. *cap. vlt: Tamburinus, tom.* 3. *de iure Abbat: fol:* 457. *vbi refert quandã Rotæ decisionem,* 1627. *in lucem datam,& tom.* 1. *disp.* 25. *q.* 2. *nu.* 31. *ait,in hac materia præcedentiæ esse potissimùm consuetudinem inspiciendam, vt resoluit Bald. in cap. cum olim nu.* 1. *de consuetudine, & in l. obseruare, §. antequam verò, nu.* 13. *ff. de officio Proconsulis, Felinus, in cap. statuimus, de Maiorit: & obedient: & pro adductis rationibus, allegantur etiam, Glossa, in cap. statuimus, verb. consueta, verb. maioritas, de officio Delegati,in* 6. *Geminianus,in cap. Episco: nu.* 2. *dist:* 17. *Abbas, nu.* 1. *consil.* 21. *lib.* 1. *Menochius,consil.* 11. *nu.*6. *&* 56. *Decius,consil.* 161. *nu.* 2. *vers:* 7. *ista conclusio, Loffredus, in paraphrasi feud: in cap. omnes, vers: confirmatur prædicta, Cassanus,in Catalogo Mundi, p.*4. *considerat:* 52. *nu.* 8. *Gama, decis:* 1. *nu.* 52. *Peregrinus,consil.* 74. *nu.* 20. *lib.* 1. *Ioan: de Siluis, de beneficijs, q.* 61. *nu.* 2. *Collegium Bononiense, consil.* 1. *nu.* 13. *&* 26. *Vitalin: in clementi:* 1. *nu.* 29. *deprabend: & nu.* 30. *&* 32. *Staphilius, de lit: grat: §.* 6. *nu.* 2. *Nauar: cap.* 2. *summ: nu.* 2. *& in capit.* 1. *§. caueant: de penit: & remiss: Parisius, lib.* 4. *de Resignat: q.* 11. *& q.* 11. *n.* 29. *& lib.* 10. *q.* 2. *num.* 27. *& alij.*

CONCLVSIO II.

26 Si in funeralibus contingat Capitulum nouæ collegiatæ cuiuslibet, nisi consuetudo aliàs, obstet, aut aliud Ius, præcessisse,

aut

aut præcessurum parochis ignorantiæ causa, aut adulationis, vel alterius interesse ducti, ipsi parochi tollerarunt, vel permiserunt; proindè minimè nocerè debet, ac præiudicare successoribus parochis.

Ratio est adequata huius nostræ assertionis; quia in materia 27
præcedentiæ, & præeminentiæ est seruanda talis consuetudo, vt qui sunt in tali possessione, manutenendi sunt; quòd notatur, *in cap. 1. de feud: man: & in cap. Imperialem, §. præterea, ducatus, de prohibit: pheudi alienand: & in cap. de success: pheudi*. nàm non amittitur ius Prælationis, illa non vtendo, aut alios patiendo precedere: cum non possit expresè tali iuri renunciari, in Ecclesiarum præiudicium, & successorum, nèc etiam tacitè; quia materia præcedentiæ est magni præiudicij, nèc compromitti valet absq; Superioris aucthoritate.

Doctorum Allegationes.

Affirmant hanc nostram assertionem Baldus, in cap. cum olim, de consuetudine, Decianus, lib. 3. consil. 19. nu. 44. fol. 19. & lib. 7. consil. 21. num. 74. Rota, decis: 4. de elect: in nouis, Menochius, consil. 26. nu. 3. lib. 2. Nauar: consil. 2. de maiorit: & obedientia, cum alijs allegatis, & allegandis. 28

CONCLVSIO III.

Canonici huiusmodi iure sepeliendi, & funerandi carentes 29
in sua Collegiata Ecclesia, nequeunt proindè Crucem erigere; quandò defunctorum Corpora ad Ecclesiam suam portantur ad sepeliendа; sed Crux parochialis Ecclesiæ, proprij defuncti est à parocho erigenda, quamuis totum Capitulum Ecclesiæ Collegiatæ funus associet.

1. Probatur. Nàm Crucem erigere in funeralibus tantum pos- 30
sunt hi, qui de iure sepeliendi, ac funerandi habent ius, & sub se populum, aut ex priuilegio; sed Capitulum nouitèr erectum cuius vis Ecclesiæ Collegiatæ, non habens, neutro modo, hoc ius. ergo Crucem in funeralibus nequit erigere.

2 Probatur verbis ipsis recitatis suprà, Sacræ Congregat: Ri- 31
tuum; vbi dicitur: *Sine præiudicio tamen in reliquis, Iurium, & preheminentiarum, eidem Parocho de iure, vel de consuetudine competentium.* vbi declaratur, de iure ad parochos spectare præcedentiam super Canonicos præfatos, de consuetudine immemorabili, & debent proinde in ea manu teneri; & Crucem etiam de iure erigere ad eos attinet, quia sub se populum habent, & non ad præfatum Capitu-

pitulum, quòd omni iure caret funerandi, & sepeliendi, & consequenter Crucem erigendi. ergo vèra conclusio.

32 3 Constat etiam assertio ex his, quæ suprà num. 16. ex Cardinali Sancta Seuerina recitauimus nimirum, vnam tantum Crucem esse erigendam ab illa Ecclesia, ad quam fertur funus ad sepeliendum; sed quia Capituli Ecclesia de nouo instituta non est Parochialis, nec vllū ius eā ferendi habet. ergo illā erigere nequit.

33 4 Si namq; Canonici prçfati, nouitèr instituti, in quorum Bulla, nullum adest ius, & priuilegium erigendi Crucem, quando Cadauera, in eorum Ecclesia tumulantur, & eam erigentes, damnificarent sanè ac magnum inferrent præiudicium ipsis Parochis, ad quos de iure spectat illam eleuare quandò mortui Parochiani sepeliuntur in sua Ecclesia Collegiata, quæ est publicum Cœmeterium omnium parochorum illius loci, & Ciuitatis; & tales Canonici puniri possent de perturbata possessione, & Iure pacifico, quod parochi benè fundatum habent, Crucem erigendi, & non ipsi Canonici. ergo.

34 5 Ecclesia Collegiata siquidem horum Canonicorum, non dumtaxat est commune Cœmeterium, sed quò ad animarum curam subest, e.g. Collegiata Senensis parochis S. Christophori, & S. Petri de ouili: quo, ergo, iure, tales Canonici crucem erigere prçtendunt, si nullum Ius parochiale in sua Ecclesia habent? ergo ad ipsos parochos, & minimè ad Canonicos dictos attinet, Crucem erigere.

35 6 Nèc in præsentiarum valet dicere; Canonici Ecclesiæ Collegiatæ de nouo instituti habent facultatem Crucem erigendi in processione, putà, Sanctissimi Sacramenti Corporis Christi. ergo, & in associatione defunctorum, quandò sepeliuntur in sua Ecclesia. negatur consequentia; & ratio negationis est; quia *à diuersis non fit illatio. l. Papinianus exuli. ff. de minorit: & cap. ad audientiā, de decimis*. non inquā, valet cōsequentia; Nam eis fuit permissum, vt eo die erigant Crucē, ad tollenda scandala, & rixas, præcedētiæ causa, respectu cæterorū presbyterorū, qui sub cruce Cathedrali proficiscuntur in omnibus processionibus, &c. ergo.

Doctorum Allegationes

36 *Allegantur prò hac nostra These omnes citati Scriptores suprà nu. 21. & præsertim Gauātus, in manu: Episco: verb. exequia, nu. 14. Lauerius, tit. 2. cap. 3. n. 208. 212. et 220. et cap. 11. n. 25. & seqq. variarū Lucubrat: Gratianus, tom. 2. discept: forens: cap. 298. num. 88. & alij communiter.*

CON-

CONCLVSIO IIII.

Stante, quod præfati Canonici, nullum ius, in sua Ecclesia Collegiata, de nouo instituta, habent, nèc scilicèt funerandi, nèc sepeliendi, nec Crucem erigendi; necessariò, quoq; sequitur, minime eos prætendere posse à Parochis medietatem funeralium, quando mortui humantur in sua Collegiata Ecclesia, & licèt totum eius Capitulum adsit in associatione defuncti ad sepulturam. 37

In primis, manifestissima, ac certissima manet conclusio, ex hactenus allegatis, me hercule, non est dubitandū; deinde probat. 38

1 Nàm Canonici prædicti, licèt Capitulariter procederēt in associatione mortuorum, quando sunt in sua Ecclesia tumulandi, in tali casu, se omninò habent, sicuti cæteri Clerici; quia in Bulla Institutionis huius Collegiatæ, nullum Ius habetur, & eis præstatur, vt valeant Crucē erigere, ac ius sepeliendi, & funerandi. quo pacto ergo prætendere volunt funeralium medietatem, iuridicè, & legitimè, ac licitè? ergo.

2 In allegato Decreto Sacræ Congregationis Rituum, non cauetur, Canonicos præfatos à Parochis desumere funeralium medietatem, quando capitulariter ad suam Collegiatam Ecclesiam ad sepeliendum mortuos, associant; sed tantum statuit quod; *Sine praiudicio in reliquis, iurium, & prahaminentiarum eidem Parocho de iure, vel de iure competentium:* sed ipsis Parochis de iure totum funus competit; quia ipsorum Ecclesia est commune Cœmeterium Parochorum, qui etiam, non nulli, vt suprà, diximus, habent sub se talem Ecclesiam quò ad animarum curam. ergo vera assertio. 39

3 De Iure namq; communi solum Parochis, curam animarum habentibus competunt funeralium emolumenta, *cap.* 1. *& cap. relatum, de sepultur:* & ex alijs Iuribus; quoniam dantur eis in recōpensationem laborum, quos ipsi sustinent in celebrando diuina, & in sacramentis administrandis defuncto, quos labores Canonici præfati minimè sustinuerunt, & ideò eis medietas funeralium ob nullum ius, & sub nullo prætextu, funeralium medietas competit. ergo. 40

Doctorum Allegationes.

Sustinent nostram hanc assertionem Surdus, consil. 525. *num.* 14. *Manica, decis:* 284. *num.* 6. *Lezana, tom.* 2. *cap.* 1. *num.* 48. *cum alijs suprà nominatis.* 41

CONCLVSIO V.

Quandò etiam pręfatorum Canonicorū Sacrista, seu Capellanus, 42

L ad fu-

ad funus associandum proficiscitur, in eorum Ecclesia sepeliendum, non potest Crucem erigere, nèc locum habere super Parochum defuncti, nèc funeralia peragere in ipsa Ecclesia, sed hæc omnia de iure pertinent ad defuncti Parochum agere.

43 Constat veritas huius conclusionis ex allegatis vsque modò; nàm si ipsi Canonici nequeunt etiam capitulariter associantes funus ad suam Ecclesiam, erigere Crucem, & cætera funeralia prosequi, cum ius nullum sepeliendi, & funerandi retineant. ergo multò magis non valebit hæc agere ipsorum Sacrista. Nàm, Nemo dat, quod non habet, sed ipsi Canonici nullum ius habent circa funeralia. ergo non possunt ista Sacristę præstare ergo.

Doctorum Allegationes.

44 *Tradunt Felinus, in cap. cum olim, num. 1. verf: sed vera solutio, de officio delegati, hanc Thesē, Rota, in Burgensi præheminentiarū, 4. Ianuarij, 1611. coram Penia, Lauorius, cap. 11. nu. 61. & seqq. tit. 2. variar: Lucubrat: Praxis Neapolita: de sepultur: cap. 61. num. 21. Gratianus, tom. 2. discept: forens: cap. 298. nu. 4. Barbosa, de officio Parochi, cap. 26. nu. 8. Sperellus, decis: 26. nu. 9. Romanus, consil. 218. & alij.*

CONCLVSIO VI.

45 Sacrista præfatæ Ecclesiæ Collegiatæ nequit etiam Cruces affigere portis eiusdem Ecclesiæ, sed tantum ad ipsos Parochos, sub quorum cura, & dictione manet ipsa Collegiata Ecclesia attinet.

46 Cuius ratio est adequata, & efficacissima; quia ius affigiendi Cruces ad Ecclesias, ad Parochos spectat, e. g. in Ciuitate Senarum, ex consuetudine immemorabili, & non ad Sacristam præfatæ Ecclesiæ, si Curatus non sit. ergo vera conclusio, quæ etiam patet de se, per ea, quæ in superioribus diximus.

Doctorum Allegationes.

47 *Amplectuntur assertionem nostram Gauantus, in manuali Episco: num. 21. verb. Parochorum munera, Piacesius, de visit: beneficio: simplici: nu. 33. & 34. Genuensis, in sua praxi, cap. 17. nu. 12. Barbosa, de Parochi officio, cap. 17. num. 11. & de hac assertione, Decisio adest S. Congregat: 18. Maij, 1602. relata ab his citatis Scriptoribus, cum alijs referendis.*

CONCLVSIO VII.

48 In Funeralibus quando, e. g. est vocatum totum Capitulum Cathedralis Ecclesiæ, ad funus associandum, Parochus defuncti, locum dare tenetur illius Canonicis, & ipse immediatè post eorum Clericos locū tenere debet honorationem, & hoc fit totum,

pro-

propter reuerentiam Matricis Ecclesiæ.

Adest de re ista, sequens autenthica decisio Sacræ Rituum Congreg: in vna Viterbiensi, infrascripti tenoris, videlicet. 49

In Sacra Congregatione, expositum fuit, oriri differentias inter Canonicos, & Clerum Cathedralis Viterbiensis, dum simul ad funus alicuius defuncti associandum accedunt.

Prætendentibus Parochis, stola, & Cotta indutis, præcedentiam, in casu proposito super vniuersum Ecclesiæ Cathedralis Clerum, & Capitulum; Archydiacono, & Archypræsbytero dumtaxat exceptis: & contra, non conuenire, existimantibus dignitatibus, & Canonicis Ecclesiæ Cathedralis, vt simplex Parochus suprà Clerum, & Canonicos Ecclesiæ Cathedralis, qui simul cum Archydiacono, & Archypresbytero, vnum corpus constituunt, locum obtineant. 50

Quibus auditis; eadem Sacra Rituum Gongregat. à Decretis factis in similibus, non esse recedendum, censuit; Nempe vt locus dignior in funeralibus semper relinquatur Capitulo, & Clero Ecclesiæ Cathedralis: Parochum verò defuncti, vel Parochum Ecclesiæ, ad quam corpus defuncti defertur, digniorem locum obtinere, & præcedere quoscumq; alios presbyteros, non autem Ecclesiæ Cathedralis, & debere incedere antè Capitulum Ecclesiæ Cathedralis. 51

In Ecclesia verò, vbi Corpus defuncti sepelitur, ad Parochum ipsius Ecclesię pertinere officium facere, & expreßè declaratum fuit, in vna Pisauriensi, die 20. Decembris, 1603. & sic in Ciuitate Viterbiensi etiam seruandum esse, censuit; nisi, aliàs, immemorabilis consuetudo ad fauorem Parochorum legitimè probetur. & ità declarauit Romæ, 20. Iunij, 1611. Dom. Episco: Ostiensis Cardinalis Pinellus. Io. p. Mucant: Secretar: † loco sigilli, & anteà 30. Augusti 1603. eadem Congregat. in vna Sutrina, hoc idem statuit, in vna Pisauriensi. 22. Martij. 1633. 52

CONCLVSIO VIII.

Archypresbyter, qui est secunda dignitas, in Ecclesia Cathedrali Viterbiensi, cui Animarum cura incumbit, ac stolam defert, præcedere debet Archydiaconum, qui est prima dignitas, ratione stolæ. 53

Ità declarauit eadem S. Congregat: Rituum, in vna Viterbiensi, & Troiana, die 4. Maij 1613, & pluris anteà, & posteà fuit hoc idē decisū. 54

Doctorum Allegationes.

Antumant conclusionem hāc nostram, Lauorius, cap. 11. num. 67. & seqq. Barbosa, vbi supra, Praxis Neapolitana, cap. 24. cum multis, ex suprà relatis, & dicendi. 55

CONCLVSIO XI.

56 Parochi propriam cultram habentes, in defunctorum Bara, seù feretro supponendam quandò nempè, Cadauer ad humandum ducitur, prò qua, certa pecuniæ quantitas ab ipsis exigi solet haud queunt, Heredibus defuncti interdicere, vt nè aliundè ab alijs desumant aliam.

57 1 Probatur; quia talis Parochi vetatio, de cupiditate non modica, ac Auaritia saperet; et si cum suis Parochianis pactum ageret, dè cultra, & Conuentio existeret, aperta simonia esset. ergo vera assertio.

58 2 In re namq; sua, quilibet est dominus faciendi, quod sibi beneplacet; iuxtà *regulam Iuris, in 6. & l. fluminum, ff. de damno infecto; & res qualibet, libera præsumitur. l. si pares, ff. de noui oper: nunc.* nèc Parochi ad hoc valent suos Parochianos compellere; & licèt, huiusmodi consuetudo disponendi propriam culturam Parochorum obseruata esset vltrà decem annos, non ideò præscribitur; quia sapit de simonia, recipiendo certam pecuniæ quantitatem propter hoc: tum etiam quoniam, hæc sunt meræ facultatis. *L. 1. Cod. de annal. except:* tum vtiq; fundata esset in cupiditate & auaritia, & proinde simonia committeretur.

Doctorum Allegationes.

59 *Docent hanc nostram Thesem Socinas, volum. 2. consil. 272. Riccius, p. 3. decis: 124. Lauorius, tit. 2. variar: Lucubrat: cap. 3. num. 220. cum alijs dictis, & dicendis.*

CONCLVSIO X.

60 Parochus tenetur funus peragere in sua Ecclesia, quandò Cadauer ibi tumulatur, quamuis, ibi sit totum Capitulum Ecclesiæ Cathedralis cum suis dignitatibus præsens.

61 *Sic, namq; decretauit S. Rituum Congregat: in Pisauriensi, die 20. Decembris, 1603. & in Melitensi. 18. Nouembris, 1606. & in Ostiensi Corę. 28. Aprilis, 1607. & in Prænestina Cauarum. 18. Augusti, 1618. ergo vera assertio.*

CONCLVSIO XI.

62 Parochus, & Sacrista Ecclesiæ Cathedralis, quamuis amouibiles sint, quandò Capitulum interuenit in funeralibus, præcedunt proprium Parochum defuncti.

63 Cuius est ratio: quia fiunt corpus cum Capitulo vnum, vt num. 51. dicebamus, & sic etiam de nouo decretatum fuit. 22. *Martij. 1633. à S. Congreg: Rituum.*

CON-

CONCLVSIO XII.

Præcedentia inter Parochos tum Sçculares, tum Regulares, quandò in funeralibus adsunt, est procedendum, & obseruandũ, vt cum ex Parochia, cui Sæcularis præsit, defunctus effertur tumulandus;cui Regularis pręsit,&c. ipsi sunt præferendi, qui stola, & superpelliceo fuerint induti, pares progrediantur, & Parochus præcedit in funere vbi Cadauer tumulatur, & procedatur etiam secundum vniuscuiusq; patriæ consuetudinem immemorabilem in hoc. 64

CONTROVERSIA III.

AN Crux Parochialis, in funeralibus erigenda sit quando funus defertur ad Ecclesias Regulares tumulandum? vbi alia scitu digna curiosa resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Absolutè, & simplicitèr loquendo, de communi vsu, & praxi, 1
atq; de iure Canonico, dicimus;vnam tantum Crucem erigendã esse in funeralibus; quod fit deuotionis causa, in memoriam passionis D. N. Iesu Christi Crucifixi, & in signum videlicèt, quod funus est hominis illius, qui dum in terris vixit, & moribundus existens, dicto signaculo Sanctæ Crucis insignitus fuit; minimè, verò fertur, ratione, & causa alicuius Interesse præcedentiæ, & auaritiæ, ad emolumenta acquirenda, vt abusus non in nullis locis, & corruptela introducta manet.

CONCLVSIO II.

Illa dumtaxat Crux est in funeralibus ferenda absolutè, & 2
simplicitèr illus Ecclesię videlicèt,in qua corpus defũcti sepelitur.

In primis certa manet Conclusio ex immemorabili consuetu- 3
dine Ecclesiæ vniuersalis per ea, quæ in Superiori Controuersia, num. 16. ex Rituali communi Cardinalis Sanctæ Seuerinæ, & Pauli V. verb. exequię;vbi vnam tantum Crucem volunt erigendam esse, & illam esse, in cuius Ecclesia Corpus defuncti tumulatur, ergo vera conclusio. 4

2 *Probatur ex pluribus decretis nouissimè emanatis à diuersis Sacris Congregationibus DD. Cardinalium; nàm Sacra Rituum Congreg: petita fuit à Regularibus Terræ Matthalicæ Camarinensis Diœcesis sub his verbis.*

An Crux Parochialis Ecclesiæ deferri etiam debeat quandò Cadauer defertur ad Ecclesiam Regularium, attenta consuetudine, & semper delata est vna tantum Crux illius Ecclesiæ, ad quam Corpora fuerint delata?

Re-

Respondit: Vnicam tantùm Crucem in Cadaueribus efferendis, esse deferendam; & illam esse debere illius Ecclesiæ, ad quam Corpus defuncti defertur. Romæ, die 21. Nouembris 1637. C. Episco: Portuensis, Cardinalis Pius. Cæsar Fachinettus Secretar:† loco sigilli.

5 3 Ex alia decisione. S. Cong: Regular: & Episco: sub his verbis facta. 1640.

1 *Non licere ferre in processionibus Cruces, vel noua insigna præter solitũ.*

2 *Presbyteros alicuius Parochiæ non posse Crucem propriam erigere in processionibus, sed incedere sub Cruce Parochiæ.*

3 *Quòd in funeralibus vna tantum Crux deferri debeat illius Ecclesiæ, ad quam Corpus defuncti defertur; dummodò non interueniat Capitulum Cathedralis Ecclesiæ, sub qua omnes associantes funus, incedere debent.*

6 4 Ex item alia declaratione S. Congregat: Episco: & Regular: facta. 28. Nouembris 1642. vt videlicèt, vna *solummodò Crux deferatur ab illa Ecclesia, ad quam Cadauer tumulandum fertur. & est conforme statuto Cleri Romani, cap. 5. & Concilio Lateranensi, §. Parochos cum Cruce, &c.* ergo vera assertio.

7 5 Constat ex Iure *inter cunctas de priuilegijs, in 6.* vbi habetur. *Iubemus, vt Corpora defunctorum, qui apud eos (idest, patres prædicatores) elegerunt dum viuerent sepulturam, processionaliter cum Cruce, turibulo, & aqua benedicta, cantando, seù legendo officium mortuorum, vel psalmos, & alienas ingrediendo Parochias possint aßumere, & ad suas deferre Ecclesias tumulanda.* sic Papa Benedictus XI. ex ordine Fratrum Prædicatorũ assumptus. Idem statuit Sixtus IIII. sua Bulla *incipiente: Regimini vniuersalis Ecclesiæ.* & est autenthicè registrata *fol: 148. priuilegior: dicti ordinis.* ergo.

8 6 Ex declarationibus authenticatis à Hieronymo Matthæo Auditore Gregorij XIII Cameræ Apostolicæ; cuius literæ authenticationis, Bullæ Pij V. *& si Mendicantium ordinis*, relatæ *à Confectio per extensum fol. 289.* hæc ad rem nostram habentur.

Et cuicumq; Christi fidelium, pro tempore defunctorum Cadauera qui se in Ecclesijs dictorum ordinum, sepeliri ordinauerit, vel si ab hæredibus defunctorum, seù curam funeralium habentibus, ad id vocati fuerint; Cruce sui ordinis eleuata, ad domum dictorum defunctorum accedere, & illa exindè auferre, ac ad ipsorum Ecclesias, alicuius Rectoris, seù Capituli præsentia, vel interuentu, minimè expectatis, ex ipsorum defunctorum domibus leuare, accipere, associare, atq; ad ipsorum fratrum Ecclesias directè deferri, & in illis sepeliri facere. hæc ibi. ergo. quod idem asseritur in dicta Bulla Pij V. *et si Mendicantium ordinis*; relata ab eodem

Con-

Confectio fol: 243. quã dictus Gregorius XIII. authenticare fecit per dictum suum Auditorem Cameræ Apostolicæ, anno 12. sui Papatus, ad instantiã Procuratorũ Generalium ordinũ Regulariũ.

7 Item, ex alijs declarationibus Congregationum diuersarum, DD. Cardinalium, *in vna Narnensi Sancti Gemini, 38. Septembris, 1614. in Barensi Terra Medugni. 2. Augusti, 1631. & in Adranensi. 22. Nouembris, 1631. & in Messanensi. 12. Februarij, 1633. & in vna Florentina 9. Aprilis 1633. & aliæ referendæ, quæ sanè sufficiunt in præsentiarum.* 9

Doctorum Allegationes.

Defensores harum duarum Thesum, sunt Gratianus, tom. 2. discept: forens: cap: 289: nu. 120. Peyrinus, tom. 3. priuilegiorum, in calce Tomi, Barbosa, in collectan: bullar. verb. Crux, et cap. 26. de offic: Parochi nu. 78. Nouarius in Lucerna Regular: verb. Crux, nu. 1. Aldanus, in resolut: Canonica: dub. 2. nu. 4. Mancinus, in sua praxi Infirmorum, dub. 26. fol. 496. Lezana, tom. 2. verb. Crux, nu. 2. & tom. 3. verb. defunctus, num. 3. cum alijs de communi sententia. 10

CONCLVSIO III.

Introduci mininè potest pro vtroq; foro, Consuetudo à Parochis suas Cruces deferre in funeralibus quoties Cadauera suorum Parochiarum Ecclesiarum, tumulantur in Regularium Ecclesijs, vel in alijs Ecclesijs non Regularibus, cum damno, & præiudicio illarum Ecclesiarum, vbi defuncti humantur, eo ducti interesse, & Auaritia, ad lucrandam medietatem funalium; aliàs, semper rixæ, & contentiones erunt inter Parochos, & Regulares, & ideo ad Sedem Papalem recurrant. 11

1 Probatur, Nàm quoties Parochi suam attollẽt Crucem, quandò Corpora defunctorum in Ecclesijs Regularium sepeliuntur, semper existimabitur, vt hoc faciãt solummodò ratione auaritię, ad lucrandam medietatem funalium, sed hoc agere nequeunt pro vtroq; foro, absq; peccato; cum fiat magno damno, & detrimento ipsarum Ecclesiarum, quibus de iure omnia funeralia perueniunt, & debentur secundum mentem defunctorum, qui reliquerunt sepeliri velle in Ecclesijs Regularium, cum tali eleęmosyna funeralium. ergo. 12

2 Nàm in dubio semper contra Clericos in tali casu est iudicandum, cum agatur de solutione temporali, putà, de funalibus soluendis per medietatem Parochis, ob Crucis suæ erectionẽ; quod fit, nè Auaritia in funalium exactione notentur, cum præiudicio, & dam-

& damno in vtroq; foro, Ecclesiarum Regularium. *cap. quantò, de censibus, Abb. in cap. 1. vers: notant: vltim: de decimis, Bellamerus, consil. 31. col. 7. post med: vers: sed etiam, nu. 13. & omnes Doctores idem astruunt*; in dubio esse præsumendum, talem abusum inductum esse, causa Auaritiæ.

14 3 Introduci namq; non potest consuetudo, & vsus, per actus extorsiuos in prçiudicium tertij, qui in se peccatum habent auaritię, & cupiditatis, nèc non forè sapiant in prima causa, simoniæ: sed Regulares merè coactè, & per vim, & extorsionem Parochis medietatem funalium soluunt; quia sub tali interesse Crucem erigunt. *cap. final. de consuetudine*; & in proprijs terminis, *Castro, consil. 401. lib. 7. nu. 4. Guglielm: Redoanus, de simonia mentali, p. 3. cap. 16. nu. 33. tom. 11. fol: 96. cum alijs allegandis tradunt.* ergo.

15 4 Nulla est consuetudo perniciosa Ecclesiæ admittenda; sed ista est perniciosissima Ecclesijs Regularium à Parochis introducta, erigendi Crucem ob interesse lucrandi medietatem funalium in mortuorum funeralibus. ergo non est tolleranda, sed auferenda omninò; ergo nulla est.

16 5 Quæ enim sunt propriæ facultatis, & libertatis, consuetudinẽ non inducunt restrictiuam liberæ potestatis, & dum lis inter Parochos, & Regulares adest de re ista, nequeunt interim, dũmodò diffinita non est, ac perpetuò decisa à Sede Apostolica recipere Parochi talem medietatem funalium: Immò vt bene visum est hactenus, est lex Canonica, & dicisiones per quam plurimæ authenticæ sunt emanatæ; vt vna tantum Crux scilicèt, deferatur in funeralibus. ergo vera conclusio.

17 6 Consuetudo, quæ est de se irrationabilis, nullo iure sustinetur, & est totaliter remouenda; sed Crucem deferre à Parochis in funeralibus, ob medietatem lucrandi funalium, est irrationabilis; quia cum præiudicio, & damno Ecclesiarum Regularium est introducta, & contrà allegata Iura, prohibentia talem erectionem Crucis à Parochis faciendam, & præsertim, sub tali Interesse auaritiæ: & quia in Dei Ecclesia non est similis vsus duas deferendi Cruces simul à dextris, & sinistris associatas; est, mehercule; derisio, abusus indecentissimus, & irrationabilis, ideò, à dictis Iuribus interdictus. ergo.

18 7 Nulla consuetudo licitè, legitimè, & validè absq; maioris partis, & sanioris populi consensu introduci valet, aliàs, irrita est, & nullius roboris, & firmitatis existitit, sed Parochi sic eam introduxe-

duxerunt, absq; Regularium consensu, & voluntate; & cum præiudicio, & damno in vtroq; foro, eorumdem, causa, & occasione recipiendi per vim, & coactè, funalium medietatem ab ipsis Regularibus; quia Crucem detulerunt in occasione defuncti sepulti in Ecclesijs Regularium; alioquin, talem medietatem non sumerent funalium. ergo vera conclusio.

8 Ad introducendam consuetudinem necessariò Iurisdictio, & potestas supræma independens exigitur, & id multò magis, quandò est in præiudicium tertij introducta, nulla manet: Parochi verò carent penitùs Iurisdictione, ac potestate dicta, ad introducendam consuetudinem talem perniciosissimam Regularium Ecclesijs, erigendi Crucem in funeralibus, ad lucrandam funalium medietatem. ergo. 19

9 Nulla consuetudo, & lex fit, cum non adsit consensus totius multitudinis, ad quam præstare pertinet, vt docet D. Thom. p. 2. q. 97. art. 3. ad 3. sed Parochi sine Regularium consensu, & participatione ipsorum, introduxerunt præfatum abusum erigendi suam Crucem, ad lucrandam funalium medietatem. ergo nulla est, ergo vera conclusio. 20

10 Quoties enim consuetudo introducitur, aut contrà publicam vtilitatem, aut contrà priuatam etiam, in eius præiudicium, nihil valet, & ipso iure, inanis est; *vt docent Bartolus, in l. de quibus, Parnomit: in cap. de tregua, & pace, & ibi Glossa, & Goffredus, Syluestr. verb. consuetudo, nu. 9. q. 6. & est communis Canonistarum opinio*; sed talis consuetudo, at melius, dicam, corruptela, & abusus, à Parochis introductus contrà vtilitatem publicam, & priuatam Ecclesiarum, putà, Regularium Senensium, Crucem erigendi in funeralibus, ad funalium medietatem lucrandã. ergo nulla est: ergo vera assertio. 21

11 Consuetudo introducta in rebus Ecclesiasticis, absq; maiorũ Superiorum Auctoritate, quorum interest, non solum est temeraria pręsuntio ambitiosa, sed nulla etiam existit: sed Parochi absq; Regularium Prælatorum authoritate, & fortasse quoq; suorum Antistititum, introduxerint huiusmodi abusum damnosum alijs, & se ipsis, pro vtroq; foro, nulla est. ergo vera conclusio. 22

12 Consuetudo, quæ violentèr introducitur, aut est sic introducta, omninò est irrita; sed huiusmodi est ista à Parochis introducta, Crucẽ suam portandi in funeralibus ob *Interesse* ad piscendi funalium medietatem. ergo vera conclusio. 23

24 13 Omnis siquidem consuetudo, cuius fundamentum consistit in emolumento, & lucro temporali, in actibus Ecclesiasticis, & functionibus, ab auaritia, & cupiditate lucrandi dependens, est totaliter ab Ecclesiasticis Parochis auferenda, at huiusmodi est ista, quæ est à Parochis introducta in funeralibus, Crucem erigendi, ad medietatem funalium lucrandã. ergo vera conclusio.

25 14 Consuetudo, quæ est peccati mortalis nutritiua, non dumtaxat est nulla, ac friuola eo ipso, sed per nullam immemorabilem consuetudinem acquirit præscriptionem. *cap. non satis; cap. incolas, de simonia, cap. cum tanto de consuetudine: Rota, in Calagurritana præheminentiarum, 24. Aprilis, & 18. Decembris. 1592. coram Gypsio, Parisius, consil. 23. lib. 1. nu. 49. & alij de cõmuni sententia autumãt:* sed Parochorum præfata consuetudo suam Crucem erigendi ad lucrandam medietatem funalium est nutritiua peccati mortalis, auaritiæ, & simoniæ, vt dictum est, & in damnum magnum Ecclesiarum Regularium. ergo.

26 15 Consuetudo; quæ est admodum onerosa, ac perniciosa, nec valet, nec tollerabilis est; sed huiusmodi est ista Parochorum, qui introduxerunt Crucem suam erigere in mortuorum associatione, quando ipsi tumulantur in Regularium Ecclesijs, ipsis satis valde onerosa, & perniciosa, ob solutionem medietatis funaliũ, quorum causa, ad illa lucranda, talem introduxerunt abusum. ergo vera conclusio.

27 16 Consuetudo etsi immemorabilis existat, quandò est contrà libertatem, & exemptionem Ecclesiarum, manet irrita; sed horum Parochorum est huiusmodi; quia Ecclesiarum Regularium libertatem, & exemptionem, ac aliarum Ecclesiarum offendunt, propter solutionem medietatis funalium. ergo vera assertio.

28 17 Tandem probatur nostra Thesis, hac euidentissima adequata, & totali Ratione inuincibili: Nàm stante iure communi, Domini Benedicti vndecimi, *inter cunctas, de priuileg: in 6.* cuius verba à principio retulimus, & constitutionibus Pij V. & Gregorij XIII. dictis. & per quam multis decretis authenticis Congregationum diuersarum DD. Cardinalium de Cruce vna tantum erigenda in mortuorum associatione ab illa Ecclesia, vbi tumulatur defunctus; ad illius introducendam Consuetudinem, cum sit immediatè contrà prędicta Iura Pontificia, necessariò Papę scientia, ac consensus huius perniciosæ Consuetudinis, & præiudicialis tertiò exigitur, aliàs, numquam per contrariam consuetudinem

imme-

immemorabilem dicta Iura, & leges abrogantur; idest, vt perpetuò vbiq; in Dei Ecclesia, in mortuorum associatione vna tantum Crux ab illa Ecclesia deferatur, vbi defunctus humatur.

Et ne dum scientia præfatę Consuetudinis, sed melius dicam, corruptelæ malę, & damnosę, requiritur; sed vtiq; expræssus Papę consensus, ad eam introducendam contrà relata Iura, & Decreta, licèt immemorabiliter durata fuerit. Et in præsentiarum, ignorantia dictorum Iurium, & Decretorum non proinde Parochos tales excusat, sed perquàm maximè accusat eos in vtroq; foro ad restitutionem in integrū. ergo manet certissima nostra cóclusio; quæ si in iudicio fuisset Romæ deducta iustitia exigente minimè tolerata fuisset talis perniciosa consuetudo; nàm multa sanè per patientiam, & prò bono pacis, ac ratione scandali tollerantur, quæ in iudicio deducta, iustitia exigente, nō tollerarentur; vt est textus *in cap. cum iam dudum, 18. in fine, de præbend:* quem ad rem *Glossa allegat in §. leges, verb. abrogatæ, dist. 4.* 29

Hanc doctrinam, cum Superioribus allegatis docent Abb. in cap. vlt: num. 8. de consuetudine, Salas, de legibus, q. 97. tract: 14. disp. 19. sect: 6. num. 59. & 62. Rota, in Treuerensi Abbatis. S. Maximi. 24. Ianuarij, 1621. coram Coccino Decano; Rota, item, in Romana obseruationis contractus, 23. Octobris 1551. coram Chiffanensi, relata à Verallo, decis: 204. num. 3. p. 3. in Romana Concordię. S. Petri. 12. Februarij, 1618. coram Caualerio. Glossa, in d. §. leges, verb. abrogatæ, dist: 4. Archidiacono: in cap. cum, de beneficio, num. 2. vers: nàm, circa medium, de præbend: in 6. vbi asserit, casum esse expressum, in cap. consequens, & cap. nolite, 11. dist: cap. facta, 9. q. 3. & cap. illum, & cap. ridiculum, 12. dist: Ioan: Andreæ, in d. cap. cum de beneficio, post principium, Geminian: ibid. nu. 6. Franchus, num. 3. D. Antonin: p. 1. summ: tit. 16. cap. vnic: §. 2. ante finem, & alij. 30

Doctorum Allegationes.

Sunt asserentes nostram præfatam conclusionem cum suis annexis, Rota, decis: 10. de consuetudine, in antiquis, Abbas, in cap. Clerici, de iudic: & consil. 53. nu. 1. p. 2. & in cap. quantò, consil. 7. Rolandus, consil. 23. num. 9. lib. 2. Soccinas, in cap. si quis clericus, fallent: 19. de foro competent: Alexand: consil. 8. nu. 1. & consil. 149. nu. 10. Surdus, consil. 301. num. 12. Molina, de iust: & iure, disp: 672. Azzorius, tom. 1. lib. 5. cap. 12. q. 1. Suarez, tract: de defensione fidei, lib. 4. cap. 32. num. 14. & cap. 34. num. 12. Bartol. in l. 1. ff. de legibus, Baldus, in l. vlt: de legibus; & alij communiter. 31

CONCLVSIO IIII.

32 Parochi huiusmodi, qui vsq; modò, contrà Iura Papalia, & Decreta multa, plurium Sacrarum Congregationum DD. Cardinalium, medietatem funalium acceperunt, ob Crucis erectionem in associandis defunctis ad sepulturam Regularium Ecclesiarum, in vtroq; foro tenentur in integrum ad restitutionem quousq; lite pendente, non sit diffinita; licèt, iam diù determinata sit pro vtroq; foro, per allegata Iura, & Decreta, quorum ignorantia tales Parochos minimè excusat.

33 Iàm sanè conclusio remanet verissima, ex hactenus adductis, & eisdem rationibus probata manet: Nàm horum Parochorum consuetudo cum non sit licitè, iustè, & legitimè introducta, vt visum est; sequitur necessariò, minimè recipere posse, iustè, & validè, talem medietatem funalium pro sua Cruce erigenda in funeralibus, quia illam non legitimè erigunt eius causa, talem medietatem funalium sumere. ergo tenentur ad restitutionem, &c. nàm vt dicit *Petrus de Rauenna, singular: 109. cereos debere remanere fratribus sepelientibus, quasi sequela Cadaueris: & notat etiam, Baldus per text: in l. vnic: §. qui Domini, Cod: de latin: libert: tollen:*

CONCLVSIO V.

34 Parochi non solum nequeunt Crucem erigere in mortuorum associatione, qui in Regularium Ecclesijs humandi sunt; verum etiam, tantummodò mortuos associare tenentur vsq; ad portam Ecclesiæ, si non fuerint legitimè impediti, & absq; sua Cruce.

35 1 Constat assertio ex Decreto emanato *die 22. Februarij 1641. à S. Congregatione Episco: & Regular: ad instantiam Procuratoris Generalis Haremitarum discalceatorum D. August: nempè, Parochum teneri associare Cadauera vsq. ad Regularium Ecclesiam si in ea sepeliri elegerint, nisi fuerit legitime impeditus.* ergo vera conclusio quòad omnes suas partes, idest, non posse, nèc debere Parochum suam portare Crucem in Ecclesia Regularium.

36 2 Probatur conclusionis pars 2. Nàm parochi nullum ius deferendi Crucem in Regularium Ecclesijs habent, cum sint exemptę à locorum ordinarijs, & Sedi Apostolicę immediatè subiectę, &c. ergo nequeunt eam portare: quia Crucis erectio indicat Iurisdictionem, vbi Cadauer tumulatur; sed Parochi nullum ius, & iurisdictionem habent in Regulariũ Ecclesijs. ergo nequeunt eam erigere neq; erectam ibi habere.

37 3 Ad liberam potestatem sepeliendi, ac funerandi interest, vt

vna

vna tantum Crux feratur ab his, vbi defunctus tumulatur. ergo Parochus nequit eam erigere quandò in Regularium Ecclesijs mortuus sepelitur; quia ipsi Regulares liberam à Iure, habēt sicut Parochi, Iurisdictionem sepeliendi, & funerandi, quorum interest suam tantum Crucem portare, in mortuorum associatione.

4 Parochi namq; cum Crucis erectione non solum derogant Iuri exemptionis Ecclesiarū Regularium; verū vtiq; iuri funeralium cum maximo præiudicio earundem Ecclesiarum: quia per illius erectionem habent licèt, iniustè, funalium medietatem: sed hæc Parochi licitè, & iustè non valent agere. ergo nèc etiam Crucem erigere. 38

CONCLVSIO VI.

In defunctorum associatione, si Capitulum Cathedralis incedat cum Regularibus, tantum vna Crux est ferenda ab Ecclesia Cathedrali, ob illius reuerentiam, Cadauer si sepeliatur in Ecclesia Regularium, non erigenda est ab eis alia Crux; si verò ab Ecclesia Cathedrali non defertur, eam Regulares erigent, si cadauer est tumulandū in sua Ecclesia. Sic *Sacra Rituum Cōgregatio sanciuit, in vna Pisauriensi.* 22. *Martij*, 1631. 39

Doctorum Allegationes.

Tradunt Thesem hanc Fuscus, lib. 1. *de visit: cap.* 23. *num.* 2. *Lauorius, tit.* 2. *cap.* 11. *nu.* 26. *vari: lucubrat. Mancinus, dub:* 26. *fol.* 496. *de sepultur: Molfesius, p.* 2. *tract:* 13. *cap.* 8. *num.* 54. *summa, Barbosa, de Parochi officio, cap.* 26. *num.* 78. *Genuensis, in sua praxi, cap.* 62. *num.* 12. *Aldanus, in Resolut: Canoni: dub:* 2. *num.* 4. *& alij.* 40

CONCLVSIO VII.

Confratres quandò sunt ad funus vocati associandū, Crucem nullo pacto erigere valent; nisi adesset in aliquo loco consuetudo immemorabilis illam erigendi processionaliter, *Sic S. Rituum Congregat: in vna Adrianensi.* 22. *Nouembris*, 1631. *decretauit.* 41

Doctorum Allegationes.

Ità tenent hāc nostrā Thesem Barbosa; cap. 26. *de offic: Parochi, nu.* 61. *Mancinus, dub.* 26. *fol.* 496. *de sepultu: cū alijs supra relatis, et referendis.* 42

CONTROVERSIA IIII.

AN Parochi, ac cæteri curam Animarum gerentes, accipere plus valeant in funeralibus, quæ apud Regularium Ecclesias fiunt, quàm, quæ habentur in proprjis Ecclesijs?

CON-

CONCLVSIO I.

1 Ad sepulturæ libertatem in Regularium Ecclesijs interest, Parochum, & omnes curam Animarum habentes, minimè posse, in funeralibus maiorem recipere eleęmosynam, quæ præbētur, ac fiunt in Regularium Ecclesijs, quàm quæ recipiuntur in suis proprijs Ecclesijs.

2 1 Conclusio probatur sic. Nàm alioquin, id esset virtualis quædam coactio, ad sepulturam semper eligendam in propria Parochia; sed hoc est interdictum à Iuribus citatis *in secunda disput: contro: 1. & seqq: cap. animarum, cap. liberum, cap. ex parte, de sepultur: & alijs Iuribus, in 6. & extrà de sepultur:* ergo.

3 2 Probatur, ex constitutione Clementis VIII. incipiente *expositum, & est secunda in ordine*, quę refertur *à Rodriquez, in suo Bullario*; vbi Papa mandat sub pœna latæ sententię, ipsi Papæ reseruatę; nè Indiarum Parochi Occidentalium, maiorem eleęmosynam exigant ab ijs, qui sepeliuntur in Regularium Ecclesijs Minorum Fratrum, quàm ab ijs, qui in Parochialibus Ecclesijs.

Quę concessio fuit extensa non solam toti ordini Fratrum Minorum, sed cæteris ordinibus Regularibus per communicationem priuilegiorum.

4 3 Ex Vrbani VIII. Constitutione facta ad instantiam Procuratoris Generalis Conuentualium D. Francisci, & est in ordine. 20. Constitutio incipiens: *cum sicut dilectus filius Basilius, Procurator Generalis, &c. emanata die 11. Martij* 1638. per extensum relata *à Peyrino, in addict: Constitut:* 20. vbi Papa Ordinarijs locorum committit, vt prouideāt ipsi, ac decernant, nè Parochi plus percipere valeant in sepulturis, quæ fiunt in Ecclesijs Regularium, quàm in eis, quæ fiunt in proprijs, & aliorum Clericorum Ecclesijs.

CONCLVSIO II.

5 Parochi minimè valent licitè, ac legitimè accipere vnū scutum, vltrà quartam funeralem ab illis, qui sepeliūtur in Regularium Ecclesijs, si ibi sepulturam eligunt. *sic enim declarauit. S. Episco: & Regular: Congreg: 16. Augusti:* 1641.

CONCLVSIO III.

6 Parochi, ac cæteri Animarum curam habentes, de iure, ac legitimè plus recipere minimè possunt in Cadaueribus extraneorum, quàm Ciuium, aliorum propriorum locorum.

7 Constat in primis conclusio, *ex cap. 1. de sepultu: in 6.* nam aliàs auaritia nimis esset, ac de simonia vtriq; valdè saperet, *iuxtà cap.*

de em-

de emptio: & vendictio: deindè probatur ex decreto emanato à S. Congregatione Trid: Concil: *die* 27. *Maij* 1627. & ex alijs eiusdem decisionibus.

CONCLVSIO IIII.

Parochi, ac cæteri Animarum curam tenentes, pauperum Cadauera, debent gratis, & amore sepelire: & si aliàs, nemo adsit, qui sepeliat, incumbit præceptum misericordiæ fidelium sepeliendi corpora sub mortali peccato: proindè Romæ Pius IIII. sua Constitutione, incipiente, *diuina*, & *est* 22. 1560. *emanata:* hoc Confraternitatis Mortis mandauit: & nouissimè S. Episco: & Regular: Cong: eidem præcepit, & declarauit *in vna Cassanensi.* 5. *Maij*, 1617. *fieri à Parochis*. 8

Doctorum Allegationes.

Docent has omnes nostras Theses Rodriquez, in suo Bullar: verb: Clemens VIII. Peyrinus, tom. 3. priuilegior: constit: 22. cum addict: & in calce tomi. Aldanus, in cōpendio Canonicor: resolut: lib. 4. tract. 17. nu. 15. Mancinus, dub. 2. fol. 488. de sepultur: Lauorius, tit. 2. cap. 10. num. 8. & cap. 11. nu: 36. varia: Lucubrat: Genuens: resolut: 638. fol. 468. Barbosa, cap. 26. num. 83. de offic: Parochi, Portellus, de dub. Regular: in addict: verb. sepultura, Lezana, tom. 4. verb: sepultura, quo ad Regulares, Bannes, ad 2. 2: D. Thom. q. 32. art. 2. conclus: 3. Valentia, tom. 3. ad 2. 2. D. Thom. disp: 3. q. 9. Punt. 2. Sà, verb. sepultura, Laymam, lib. 3. tract. 5. cap. 12. nu. 2. Bassæus, in summ: verb. sepultura, & alij. 9

CONCLVSIO V.

Parochi, & alij omnes, curam Animarum gerentes, nequeunt licitè, & legitimè, defunctorum hæredes obligare ad maiorem eleęmosynam præstare, quandò Cadauera in Regulariũ Ecclesijs humantur; & insupèr, hæredes non tenentur soluere Curatis vltrà quartam funeralem, aliquid aliud, & ad ipsos hęredes spectat prolibito vocare ad funus numerum Sacerdotum tàm Sęcularium, quàm Regularium, benè visum. 10

Constat conclusio ex decreto emanato à S. Congregat: Episc: & Regular: *in vna Materanensi, die* 25. *Martij* 1642. & *ex alio decreto. S. Congreg: Rituum facto.* 21. *Nouembris*, 1627. *C. Episco: Portuensis Cardinalis Pius. Cæsar Fachinettus Secret.* † *loco sigilli.* & autumant ijdem plures, nunc citati auctores. 11

Quod verò nequeant maiorem eleęmosynam Parochi recipere quandò Cadauera in Ecclesijs Regularium vtriusq; sexus tumu- 12

mu-

mulantur, adſunt duæ Bullæ Pauli V. vna condita in fauorem Diſcalceatorum Eremitarum D. Auguſt: incipit. *Expoſitum nobis.* 1607. *die* 16. *Februarij ædita:* Altera *die* 25. *Iunij.* 1608. *incipit. Expoſitum nobis,* quæ ſunt regiſtratę *tom.* 3. *Bullarij, in Paulo V.*

CONTROVERSIA V.

AN Parochi, ac cæteri Animarum Curam gerentes teneantur funus proſequi vſq; ad Eccleſiam, in qua eſt ſepeliendum? vbi multa alia ſcitu digna ad rem reſoluuntur ad Curatos attinentia circà funeralia.

CONCLVSIO I.

1 Parochus legitimè potens, ſed nolens defunctum aſſociare, quandò defertur ad ſepeliendum ad Regulares Eccleſias, tantùm mala animi paſſione motus, non ſolum grauiſſimè peccat, peccato ſcandali, ſed agit contrà ſepulturæ libertatem, & contra decreta Apoſtolica in iure inſerta, & extrà, & declarationes multas Sacræ Congregationis emanatas authenticè, de re hac.

2 1 Conſtat, aſſertio ex authenticata deciſione facta à S. Congregatione Epiſco: & Regul. relata ſuprà *Controuerſia* 1. *nu.* 13. *&* 14. & eadem ſimiliter *Congreg: Epiſco: & Regul: decretauit, in vna Nicotorenſi.* 5. *die Iulij.* 1615. *&* 1627. *in Hyſpaniam ad Nuncium Apoſtolicum eandem ſimilem miſſam fuiſſe à S. Congregatione.*

3 2 Probatur. Nàm proprius Parochus nullatenus excludendus eſt quandò Cadauer eſt in Eccleſijs Regularium ſepeliendum, licèt ab hæredibus ſint tantùm vocati Religioſi; vt deciſum fuit, etiam *à S. Congregat: Epiſco: & Regular: in vna Montiſpiloſi.* 1881. & vt ſuprà retulimus, *num.* 42. *Contro:* 3. Sacra eadem declarauit Congreg: ad inſtantiam Procuratoris Generalis Diſcalceatorum D. Auguſtini, Parochum teneri aſſociare defunctum vſq; ad portam Eccleſiæ Regularis, in qua ſepelitur, niſi aliàs, ſit legitimè impeditus.

CONCLVSIO II.

4 Parochi, & reliqui curam Animarum gerentes, quandò non interueniunt in funeris aſſociatione, ſepeliendi in Regularium Eccleſijs, priuantur in pænam illis obuentionibus, quæ ſoluuntur ob illius aſſociationem, minime verò quarta funerali. *vt declarauit Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: die prima Februarij,* 1641.

Doctorum Allegationes.

5 *Tradunt has duas aſſertiones Portellus, tom.* 2. *reſponſ: moral. caſ:* 66. *Bar-*

Barbosa, de Parochi potest: cap. 26. num. 62. & 80. Lezana, tom. 4. verb. sepulturu quoàd Regulares, n. 5. et 10. cum alijs dictis, et dicendis.

CONCLVSIO III.

Canonici Ecclesię Cathedralis, quando est Cadauer in eorum Ecclesia tumulandum, irrequisito proprio Parocho licitè, ac liberè leuare illud queunt de domo, aut Ecclesia Parochiali, & ad Matricem Ecclesiam deferre *sic declarauit Sacra Rituum Congregat: in Thelesina. 18. August: 1629. et in vna Adrianensi, 29. Nouēb. 1631.* 6

CONCLVSIO IIII.

Parochus interdicere minimè valet quin Defunctus sepeliatur in Ecclesia per ipsum ędificata, & electa; reseruata tamen Parocho sua quarta funeralis. 7

Sic enim *decretauit Sacra Rituum Congregat: in vna Capuana, die 30. Maij. 1629. ad relationem Eminentissimi Cardinalis Pij, Curatum Casalis Casæ Puellæ Capuanæ diœcesis, non posse prohibere Alicornio Natali, eiusdē Terræ, ius sepulturæ pro se, & suis Successoribus, in Ecclesia per ipsum Alicornium ædificatá, reseruata quarta funerali proprio Parocho.* 8

Postea dubitatum fuit, an casu veniente, liceat mortuos sepelire in dicta Ecclesia absq; dicti Parochi præsentia, si vocatus venire recusauerit, & noluerit. *Eadem Sacra Rituum Congregatio eodem Eminentissimo Pio referente, sub die 23. Decembris. 1629. censuit, si Curatus requisitus, interesse recuset, vel petitam licentiam, deneget, posse in dicta Ecclesia tradi sepulturæ corpora supradictorum defunctorum, sine ipsius licentia, ac interuentu.* 9

CONCLVSIO V.

Defunctorum Corpora, siue in suis ædibus, siue in Parochia maneant, & debent in Regularium Ecclesijs tumulari, ac Parochus monitus, & requisitus, & insuper expectatus, & venire recuset; Regulares licitè, valent recto tramite ad suas Ecclesias deferre ipsum, etiam Parocho inuito. 10

Ità decretauit Sacra Episco. & Regular: Congregat: & respondit ad 4. dubium, in vna Nepesina. 11

CONCLVSIO VI.

Ecclesiæ parochiali nihil debetur, quādò defunctorū Corpora ibi sunt posita, vt posteà suo tempore, ad Ecclesias Regularium transferantur ad tumulanda, sed tantum Parocho quarta funeralis est præstanda. *Sic, namq; censuit Sacra Congreg: in vna Placentina. 23. Martij. 1619.* 12

CONCLVSIO VII.

13 Defunctorum Corpora quando ſepulturæ præbentur in Parochijs proprijs,aut in alijs Eccleſijs Clericorum,aut Laicorum Cõfraternitatum, & Oratorijs, ad Parochos ſpectat per quam viam incedere funus debeat, aut ſtandum erit iuxta vnius cuiuſq; patriæ conſuetudinem, videlicèt, ad Hæredes defuncti, vt ipſi declarent per quam viam funus incedere debeat, ſpectabit.

14 *Sacra, ità, Epiſco: & Regular: Congregat: declarauit die 2. Ianuarij. 1594. in vna Caſtellanenſi, & ſic etiam tenetur Parochus funus proſequi, vt ſuprà diximus, vſq; ad portã Eccleſiæ; eadem. S. Congregat: decretauit,in una Brixianẽſi. 18. Iunij. 1591. & Nicotorẽſi. 5. Iunij. 1615.*

Doctorum Alegationes.

15 *Sequuntur has Theſes omnes noſtras Lauorius, cap. 11. tit. variar: lucubrat: fol. 197. de ſepultur: Barboſa, de officio Parochi, cap. 26. nu. 7. Lezana in citatis locis, cum alijs referendis.*

CONCLVSIO VIII.

16 Defunctorum Corpora quandò ſepeliuntur in Oratorijs, aut Capellis, & Sacellis, atq; in Confratrum Eccleſijs, quorum locorum eſt Sacerdos Sæcularis Capellanus, ſpectat ad Parochum, & non ad ipſum Capellanum officia peragere, & ſepulturæ illa tradere.

17 *Ità ſtatuit. S. Epiſco: & Regular: Congregat: 2. Iulij, 1591. & 3. Ianuarij. 1594. & 20. Auguſti. 1601. Scripſit Epiſcopis, Bergomenſi, & Laudenſi, & S. Rituũ Congregat: in Neapolitana. 18. Maij. 1602. & in Cæſaraguſtana. 14. Ianuarij, 1612. & in vna Mediolanenſi. S. Celſi. 29. Nouembris, 1632. & harum deciſionum ratio adequata eſt; qui Capellani horum locorum ius ſepeliendi, & funerandi non habent, vt Parochi à Iure poſſident. ergo vera aſſertio.*

Doctorum Allegationes.

18 *Autumant hanc noſtram Theſem Barboſa, & Mancinus, in citatis locis, cum alijs pluribus allegatis, & allegandi.*

CONCLVSIO IX.

19 Ad funera aſſocianda accedere non debent Confratres Eccleſiarum; & ſi vocati fuerint, Crucem, vt ſuprà diximus, erigere non valent.

20 Sic, namq; deciſum fuit à S. Rituum Congregatione, in vna Bononienſi. 9. Decembris, 1517. & in vna Adrianenſi. 21. Nouembris, 1631. ad 2. dubium.

CON-

CONCLVSIO X.

Quandò defunctorum hæredes numerum Religiosorum, & Sacerdotum Sæcularium in funeralibus associandis non destinauerint, & sit aliàs, loci consuetudo immemorabilis, vt tale munus ad Parochos attineat, illis ideo cura erit vocare quos voluerit. 21

Ità Sacra Episco: & Regular: Congregat: in vna Cassinensi. 5. Maij. 1617. & Sacra Rituum Congreg: 20. Augusti, 1601. in Laudensi, & Rota, in Alexandrina funeralium, die prima Iulij, 1630. coram Merlino, et eadem. S. Rituum Congreg: in vna Ferrariensi. 7. Septēb. 1613. 22

Doctorum Allegationes.

Tradunt has conclusiones nostras omnes relati Doctores in suis locis, Aldanus, Lauorius, Barbosa, Lezana, Mancinus, fol. 498. dub. 27. de funeralibus, cum alijs. 23

CONCLVSIO XI.

Parochi seruare tenentur constitutiones Synodales locorum ordinariorum quòad tempus, & horā diei sepeliendi suos defunctos Parochianos, licèt de Iure Trid. Concil. sit spatium viginti quatuor horarum, & eleæmosynam recipere iuxta consuetum. 24

Doctorum Allegationes.

Asserunt Conclusionem Posseuinus de officio Curati. Barbosa, de offic: Parochi, cap. 26. num. 57. cum alijs dictis, & dicendis. 25

CONCLVSIO XII.

Parochi caueant omninò, nè aliquem inducant ad sepulturam eligendam cum voto, iuramento, aut promissione obligatoria, in sua Ecclesia, iuxta tradita *disp. 2. Contro: prima diffusè.* 26

Doctorum Allegationes.

Præter relatos Doctores in dictis locis supra, tradunt assertionem etiam Melchior phebo Lusitanus decis: 8. nu. 3. tom. 1. Lauorius, tit. 2. cap. 11. var: lucubrat; Barbosa, de offic. Parochi, cap. 26. num. 25. & 38. cum cæteris de communi opinione. 27

CONCLVSIO XIII.

Consuetudo vbi est immemorabilis, vt Parochus in funeralibus confessionem faciat coram populo interueniente in defunctorum exequijs, illam conseruet, ac faciat. 28

Ità Sacra Rituum Congreg: in Spoletana Terra de Visso. 20. Iunij, 1609. vbi in Spoletana Diœcesi est huiusmodi consuetudo. Etsi fiat in Regularium Ecclesijs à Parocho, à Superioribus habeat expressam licentiam, aut tacitam quamdòq; sufficiet; nàm, aliàs, Iurisdictionalia, in aliena Iurisdictione, Parochus nequiret absq; Superiorum venia peragere. 29

N 2 CON-

CONCLVSIO XIV.

30 Parochus, vt Superius eſt pronunciatum, ſicut non tenetur Eccleſiam ingredi, ſed vſq; ad portam illius, vbi cadauer ſepelitur in Regularium Eccleſijs; pari modò, in eiſdem Eccleſijs Regularibus ſtolam nequit deferre.

31 Cuius eſt adequata ratio; quoniam ſtola de ſe à Parocho delata in huiuſmodi funeralibus Iuriſdictionem, & authoritatem ſuper Cadauer importat, quæ durat vſq; Eccleſiæ Regularis portam, & in Eccleſia nullam Iuriſdictionem habet officia peragere funeralia, ſed ad Religioſos ipſos attinet, vt Contro: prima huius diſputationis diximus, ex decretis authenticis Sacræ, Congreg:

CONTROVERSIA VI.

AN Parochi ob ſepulturæ Ius minimè ſolutum, ſeu prætextu compoſitionis quartæ funeralis, aut ratione debiti, à defuncto in vita contracti, ad Creditoris inſtantiam, retinere Cadauer inſepultum poſſint? vbi plura alia curioſa reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Parochus ſepelire tenetur in ſua Parochiali Eccleſia omnes morientes ſine electa ſepultura, vel ſuorum Maiorum eam non habentes: ſi verò aliàs habeant, vel ſibi elegerunt eam, in his locis ſunt tumulandi.

2 Concluſio ſtat certiſſima *in cap. is, qui, in Clementi: dudum, de ſepulturis, in 6.* nàm hoc Ius eſt propriè parochiale.

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt communitèr Canoniſtæ, & Summiſtæ noſtram hanc Theſem in allegatis Iuribus, & verb: ſepultura, Abbas, in Rubrica, de Parochis, num. 2. & in cap. abolendæ, in 6. de ſepultur. Vgolinus, de poteſt: Epiſcò. cap. 17. num. 1. Riccius, in ſua praxi, p. 4. reſol. 292. Barboſa, de officio Parochi, cap. 26. num. 1. & cæteri omnes.*

CONCLVSIO II.

4 Parochos, in aſſociatione defuncti, intereſt in itinere officia peragere, vſq; ad Eccleſiam Regularium ſi ibi ſepeliatur, vel ad alium presbyterum, loco ipſius, cui cōmiſit parochialia peragere.

5 Patet aſſertio non ſolum ex iuribus recitatis, ſed vtiq; *ex cap. ex parte, cap. 1. & cap. licèt, & ex alijs iuribus, de ſepultur: in 6. & extrà de ſepultur.* nàm Parochus, qui defunctum Sacramentauit, ius ſuper eum habet vſq; ad vltimam benedictionem, & portam Eccleſiæ Regularium, ſi ibi tumuletur.

CON-

CONCLVSIO III.

Parochos intereſt ſcribere diem mortis, ac ſepulturæ ſui Parochiani, ad id habens librum pręparatum vbi cum omni ſinceritate, ac fidelitate procedere, ac incedere debet, ſine dolo, & malitia, ac fraude vlla. 6

Doctorum Allegationes.

Has duas aſſertiones amplectuntur omnes recitati Scriptores nuper, & inſuper Crauetus, de antiquit: tempor: p. 1. §. vidimus, & copioſè, nu. 1. Ioſeph Ludouit: concluſ: 29. ampliat. 24. Peruſius, deciſ: num. 17. p. 1. Buran: decis: 886. nu. 1. Rota, in Eluen: Eremitorij. 7. Februarij. 1631. coram Merlino, Barboſa, de Parochi offic: cap. 7. num. 13. & alij. 7

CONCLVSIO IIII.

Parochi omninò nequeunt, propter ſepulturæ ius minimè ſolutum, Cadauer inſepultum retinere, & huius cauſa pænari poſſet grauiter ab Epiſcopo. 8

Cuius eſt ratio adequata; quia nulla ratio eſt, & Chriſtianæ pietati repugnat etiam, & maximè, ob pecuniarum lucrum, & intereſſe, quòd pręſertim de ſordida auaritia ſapit valdè, Cadauer, inhumatum retinere. qua de cauſa. 9

Sacra Congregat: ſcripſit Epiſcopo Cotronienſi, nè cuiuſdam Leonoræ foreſtę Cadauer, occaſione ſepulturæ iuris ſepeliretur, fuit à dicto Epiſcopo prohibitum, eidem literas mandauit, vt ſtatim receptas, dictum Cadauer ſepulturæ traderetur. Et vt ſuprà diximus, eſt mortale peccatum; contrà præceptū miſericordiæ nolle fideliū corpora ſepelire ſub quouis prætextu. ergo. 10

CONCLVSIO V.

Parochi nullatenùs queunt, etiam ſub quouis prætextu compoſitionis quartę funeralis, defunctorum Corpora inſepulta retinere, aut impedire, & retardare, nè ſuo legitimo tēpore ſepeliātur. 11

Hac enim de cauſa, Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: in vna Cotronienſi. 17. Septembris, 1617. nunc relata, ſcripſit tali Epiſcopo, & decretauit, vt ſtatim ſepeliretur præfatum Corpus Leonoræ; & idem declarauit in vna Caſſanenſi. 5. Maij, 1617. Nā ſepultura nemini negari poteſt ſub quouis colorato prętextu, niſi ijs, quibus à Iure ſtatutum eſt, vt ſuo loco infrà dicetur; & ſepultura cōceſſa, cōceditur quoq; defūcti delatio proceſſionaliter. 12

Doctorum Allegationes.

Suffragantur huic noſtræ Theſi, Poſſeuinus, de Parochiali officio, cap. 14. nu. 3. Barboſa, de Parochi officio, cap. 26. nu. 55. & 56. & in Collect. Bullar: verb. Cadauer, nu. 5. & verb. ſepultura, & in collect: Doctorū, 13

in cap.

in cap. accessorium, nu. 3. de regul. in 6. & num. 55. de Iure Ecclesiast: Soarez in suo hencheridio, verb. Cæmeterium verb. sepulturam impedire, Mancinus, dub. 4. fol. 488. de sepultur. Gauantus, in Manuali Episco. verb. sepultura, et verb. exequiæ. nu. 1. Medices, p. 2. q. 7. de sepultur: Ioãnes Andreæ, in cap. ex parte, de sepultur: Oldradus, consil. 225. nu. 13. & 14. Tuschus. lit. A. conclus: 75. num. 9. & 10. Lezana, tom. 4. verb. sepultura, num. 13. & alij communiter.

CONCLVSIO VI.

14 Parochi nullatenùs, etiam ad instantiam Creditoris defuncti, valent sepulturam ei tardare, sed tenentur suo legitimo, ac statuto tempore, illum sepelire pro vtroq; foro.

15 1 Probatur ex diuinis literis, *Ecclesiastici, cap. 3. vbi dicitur. Noli mortuo denegare gratiam.* idest, *sepulturam. 13. q. 2. cap. in Ecclesiastico.* ergo vera assertio.

16 2 Nàm mors soluit omnia, & debita, & sponsalia, & contractus, & cunctas obligationes. *L. ne corrupt: de Relig: & sumpt: funer:* ergo vera assertio.

17 3 *In authent: Cod: eod:* habetur; *si aliquis ad domum sui debitoris vadit, & moribundum, vel illius familiam molestauerit, aut res suas occupauerit, suam amittit actionem, & tantum quantum accepit, in integrum restituere tenetur, & tertiam partem bonorum suorum fisco applicandum amittit; & Imfamis euadit. Et in authent: sed neq; eod: Cod: additur:* quòd post mortem Testatoris intra nouem dies non debet debitum peti; & si interim aliqua promissio fieret, non valet.

18 4 Improbitate namq; Creditorum factum est, funus haud posse celerius, aut tardius fieri, ac defuncto sepulturam præbere; quia Seueri Imperatoris ædicto Sæuitiam Iurisconsulti monuerunt; quæ leges exuluerunt tempore D. Ambrosi.

19 5 Nàm reuerentia, quæ viuo debetur, mortuo multò magis etiã debetur; ex textu *in l. apud celsum, §. aduersus, ff. de except: ibi.* sed viuo debitori suo Creditor non sic acriter, & in humanè tractaret, & irreuerẽter molestaret. ergo multò magis hęc & similia Charitatis, & Pietatis signa, & reuerentię, ac honoris, & humanitatis sunt mortuis præstanda.

CONCLVSIO VII.

20 Parochi, nec etiam sepulturam retardare prò vtroq; foro possunt defunctis, propter aliam quamcumq; obligationẽ, *L. commissu;* nèc propter testamentum ad pias causas; nec propter solutionem legatorũ piorũ, nèc illis vtiq; mortuis impediri valet sepultura, qui decimas non præstarunt. 1 Pro-

1 Probatur; Nàm nimis esset impium si propter dicta mortuis sepultura impediretur, aut denegaretur *ex cap. æstimemus. 13. q. 2. & adest decisio S. Episco: & Regul: Congreg: Archipresbytero Altemuræ facta 17. Ianuarij 1584. & Episcopo Nucerino paganorum; 7. Iunij. 1594. et constat etiam, ex Codice de sepult: violat: l. cum sit: & Authent: qui domum, &c.* 21

2 Nàm, qui impedit, nè defunctus sepeliatur sub quouis prętextu & occasione, incidit in pęnã *legis Iuliæ, vt, l. qui cœtu. 5. ff. ad legem Iuliam, de vi public.* Cuius pæna est hodie deportatio, ac tenetur pæna sepulchri violationis. 22

CONCLVSIO VIII.

Defuncti sepultura, neq; vigore Instrumenti executiui, nec illius fideiussores, nèc coniuncti, impediri, molestari, ac inquietari possunt, & sepulturam retardare, & generaliter, ex quacumq; causa defuncti affines, & parentes, & cognatos nequeunt Creditores molestare. 23

Cuius ratio est adequata; quia si consanguinei, affines, & mortui Cognati, & fideiussores molestari non possunt vi iuris communis; ergo multo magis impediri non poterit corpus defuncti; vt non sepeliatur suo legitimo tempore; cum lex improbet, ac interdicat omne sepulturæ impedimentum. *L. final: Cod: de sepult: violat:* Atq; de luctus impedimento, quo Consanguinei adstringuntur erga defunctum, cecinit Ouidius quoq; 11. metamorph: inquiens. 24

Surge, age, da lachrymas, lugubriaq; indue.

Et Terent: in Naut: *Mediocriter vestitam veste lugubri.*

& ideò iuxta varios modos, & mores Regionum non tenetur quis respondere infra quadraginta dies, in quibus luctus solent mortuorum seruari.

Doctorum Allegationes.

Tradunt has nostras omnes Theses recitatas, Syluest: verb. sepultura, nu. 12. Grammaticus, decis: 82. Nauar. consil. 2. de decimis, & in sum: cap. 23. nu. 66. Lauorius, cap. 1. tit. 2. nu. 121. & cap. 9. nu. 116 & cap. 14. num. 21. variar: lucubrat: Salicetus, in l. final: Cod: de sepulchro: violator: Ripa tract: de remedijs contra pestem, num. 114. Pisanella, verb. sepultura, num. 1. ad finem, Sà, verb. sepultura, num. 2. Bellencinus, de subsidio Charitatiuo, q. 12. num. 5. Molfesius, tom. 2. summ: tract: 13. cap. 8. nu. 274. Mancinus, dub. 2. fol. 488. de sepultur: Ancharanus, in cap. ex parte, nu. 4. Couaruuias, lib. 2. variar: resolut: cap. 5. 25

cap. 5. nu. 10. & in cap. vlt: num: 2. & 3. de testa: Turrecremata, in cap. si quis. 2. q. 6. Rubeus, in aphoris: Episco: nu. 10. verb. sepultura. Henriquez, de fideiussoribus, p. 4. cap. 27. nu. 73. & cap. 10. nu. 37. Soarez, in l. post. rem iudicatam, vers: 9. limita, ff. de re iudicata, fol. 150. Bartol. in l. final. §. donec, Cod: de iur: deliber: Cassaneus, in suo Catalogo, gloriæ Mumdi, p. 1. considerat: 74. & p. 2. considerat: 1. & in suo Monologio, verb. Iniuria, & verb. defunctus, Cælius Rodiginius, lect: antiquit: lib. 17. cap. 21. & lib. 9: cap. 45. Tertulianus, de Monogamia Anniuers: quæ pro defunctis celebrari solet; Gratian: tom. 2. discept: forens: cap. 243. num. 13. ad finem, Angelus, verb. sepultura, Naldus, verb. sepultur: in sum: nu. 11. cũ cæteris omnibus, vt de cõmuni opinione.

CONCLVSIO IX.

26 Creditor defuncti licèt eius corpus, vt quoddam pignus petat, vt sequestretur, donèc pecunia ei restituatur; Attamen Iudex Ecclesiasticus, Creditorem huiusmodi audire non debet, & Parocho præcipiat, seù ijs, qui eum tumulare debent, si sint Regulares, vt quàm citius eius corpus tumulent *per Authent: vt cum de appellat: cognoscitur.*

Doctorum Allegationes.

27 *Affirmant hanc nostram assertionem omnes scribentes in l. cum sit iniustum, Cod: de sepulchro: violator: Viuus, in sua Sylua, opinio. 171. vbi asserit, non esse audiendum talem Creditorem, si appellat, & cæteri Doctores, cum glossa, in cap. ex parte, de sepultur: l. final. Cod: de Appellat: Farinaccius, lib. 5. variarum, qq. criminal. tit. de delict: & pænis; q. 20. num. 139. & alij allegandi communiter.*

CONCLVSIO X.

28 Creditor à tempore, quo defunctus ægrotauit, & mortuus est, & insepultus manet, petit suum creditum, in varias, ob id incidit pænas, & puniri potest.

Doctorum Allegationes.

29 *Sic Autumãt Menoc: de arbitr: Iudicijs, cum Authent: item qui, Cod: de sepulcr: violator: Farinaccius vbi supra, cum alijs allatis, et nominãdis.*

CONCLVSIO XI.

30 Hæres non sepeliens sui antecessoris Cadauer, punitur pæna quinquaginta librarum auri, Fisco applicanda.

31 Cuius est ratio adequata; quia non minus interest Rempublicam viuentes homines conseruare, quàm mortuos sepelire.

Doctorum Allegationes.

32 *Ità Baldus astruit, in l. final. col. vlt: ad medium: nu. 7. Cod: de neg: gest:*

gest. Felinus, in cap. constringit, el. 1. num. 2. col. 2. de sent: excomm: Grammat: decis: 82. Abbas, cap. ex parte, 1. de sepultur: Guglielmus Benedictus, in cap. Raynutius, verb: mortua, art. 56. de testam. Medices, q. 14. de sepultur: num. 9. & 10. Lauorius, cap. 9. num. 124. tit. 2. variar: lucubrationum, & alij.

CONCLVSIO XII.

Ille, qui defunctum sepeliendo, minimè prò hærede se gerere videatur, talis est æstimandus. *L. scriptus. ff. de religio: & sumpt: funer:* 33

Doctorum Allegationes.

Docent hanc assertionem Bartolus, in d. l. scriptus, num. 1. & dat cautelam, vt fiat Instrumentum protestationis coram duobus Testibus. l. at si quis, §. plerumq. ff. eodem, l. prò hærede. ff. de acquirendis hæred: vbi traduntur ad actum pietatis, vt sepelire defunctum; quædã ad actum custodiæ, vt pascere iumenta hæreditaria, & in his non inducitur actio: quædam, quæ fieri non possunt nisi ab hærede, vt alienare res hæreditatis, conuenire debitores, & huiusmodi. & in his, indubio præsumitur aditio. quædam, autem sunt actus indifferentes, vt locare res hæreditis, & huiusmodi; quæ facere potest, vtì hæres, & custos; nec magis ordinatum ad vnum actum, quàm ad alterum; & tunc statur assertioni suæ, cum iuramento, quo animo fecerit. Medices, q. 31. num. 4. Lauorius, num. 125. cap. 9. tit. 2. var: lucubrat: cum alijs inferendis. 34

CONTROVERSIA VII.

AN Parochus, intrà Ecclesias vnitas Monasterij Regularium in funeralibus licitè, ac legitimè stolam ferre queat, ac cæteras peragere functiones? vbi alia scitu digna, ad rem curiosa, traduntur.

In medium per extensum placet referre Romanę Rotæ decisionem factam de titulo huius nostrę Cõtrouersię, & est sequens. 1

Eminentissimus Cardinalis Virile. Argumentum.

Parochus intus Ecclesias vnitas Monasterij Regularium, non potest in funeribus stolam deferre, & alias exercere functiones. 2

Decisio octuagesima Septima.

Cùm præsuppositio quòd Bulla Alexandri III. de qua *in summa, num.* 1. sit in forma probanti denegarunt Domini Parochi S. Mariæ ad Clauiam manutenentiam circà delationem stolæ, & exercitium aliarum functionũ intùs Ecclesiam Sanctę Margaretę, moti fuerunt; quia, aut Rector. S. Mariæ prętendit manutentionẽ ex actibus possessorijs gestis intùs dictam Ecclesiam, & de huius- 3

modi possessione non docetur, & Testes vtì examinati sine citatione Oliuetanorum, non probant; *cap. 2. de testibus; l. si quandò Cod: eodem.*

4 Aut Rector prætendit manutentionem sola iuris assistentia: & cum ex Bulla Alexandri III. Ecclesia S. Margaretæ sit vnita Monasterio S. Mariæ in organo Oliuetanorum, vtiq; intrant declarationes. S. Congregationes Concilij,& Rituum; *summa. nu. 3.* quòd dum Cadauera defunctorum sepeliuntur in Ecclesijs Regularium Parochus, intrà dictam Ecclesiã non potest se intromittere, nec aliquos actus exercere.

5 In Ecclesia enim vnita Monasterio Regularium non habet Parochus iuris assistentiam, ex eo, quòd sit sita intrà suos limites: *Abbas, in cap. dilectus, num. 3. & 11. de Capellijs Monachorum, & in cap. ad audientiam, el. 1. num. 8. de Eccles: ædifican: & in cap. venerabilis, num. 46. de except. Calderinus, consil. 6. num. 1. vers: ita sciat, de Religios: domi:*

6 Vltrà quòd ex sola assistentia Iuris turbida non datur manutenentia. *Seraphinus, decis: 312. num. 1. & ibi Additionator*, & fuit dictum *in Montis Regalis iurisdictionis. 4. Nouembris, 1596. coram bona memoria Penia.*

7 Non obstant decreta, & sententia Vicarij Veronensis; quia dederunt causam liti, & officiunt Oliuetanos non citatos. *Baldus, in l. ab eo num. 17. Cod: quò modò, & quandò Iudex, tabul. decitat. conclus: 1. num. 310. Cesar de graffis, decis: 8. in fine, de dolo, & com: Targ: decis: 467. num. 3.* Rituale Episcopi non loquitur in Ecclesia vnita Monasterio Regularium.

8 Quò ad quartam petitionem funeralium, Informantes prò Oliuetanis, Religiosè procedẽtes afferunt Rectori quartam ipsorum funeralium, quæ in die sepulturæ cum corporibus mortuorum deferuntur. & ita vtraq; &c. Hactenus Rotæ decisio.

9 Cui addi valet, quòd cum stola à Parocho delata, vt de iure significet iurisdictionem, quam super Cadauer Parochianum suum habet, extra inquam, Ecclesiam Regularium; bene res sic se habet; at cum intrà Ecclesiam Regularium defunctus adest; illius authoritas, ad ianuam Ecclesiæ super ipsum cessat, & spirat, sicut simul, & semel stolæ delatio; quia Regulares Ecclesiæ sunt à Iurisdictione Ordinariorum exemptæ, & hac de causa; nouissimè. 22 Februarij 1641. Sacra Episco:& Regularium Congreg: ad instantiam Procuratoris Generalis Hæremitarum Discalcea-

torum

torum D. Auguſtini,Parochum,ſi non fuerit legitimè impeditus, teneri defunctum proſequi, & aſſociare vſq; ad portam Eccleſiæ Regularium,& ibi ſtolam deponere . His pręhabitis,ſit in ordine.

CONCLVSIO I.

Parochi,de iure,ac legitimè,nullatenus ſtolam in funeralibus, 10
in Eccleſijs Regularium tenere poſſunt, ac debent; Etſi in aliquibus locis tenent ſtolam, aut erit ob neſcientiã Regularium huius rei , & Parachorum ſimul ; aut ob tollerantiam , prò bono pacis, ad ſcandala, & alia ſimilia euitanda , ſed ipſi Parochi tenentur de iure eam deponere, cum ad Eccleſiæ ianuam peruenerint .

Iàm enim ſatis clarè conſtat hæc noſtra concluſio, ex Rotæ 11
deciſione, & ratione nuper à nobis ducta, & à deciſione de hac re facta à S. Epiſco: & Regular: Congregatione relata. ergo. Nàm ſtolę delatio in Parocho in funeralibus importat tum pręcedentiã tùm Iuriſdictionem, qua vtraq; caret cum ad Ianuam Eccleſiæ Regularium Parochus peruenerit , in funeralium aſſociatione, qui nèc etiam ad pompam , & ornamentum , ſtolam deferre debent in dictis Regularium Eccleſijs; quoniam maior ſuperbia eorum oſtenditur,& cõtemptus contrà iura, & exemptiones Eccleſiarum ipſarum Regularium,& ipſamet humana vrbanitas neceſſariò requirit,vt in domo,& loco alieno exempto,Ius alterius non exerceatur à Parocho;quod eſſet etiam mortale peccatũ,per vim & in contemptum alterius perturbare Iuriſdictionem ; ideò Regulares nullo pacto id tollerent, & ipſi Parochi non portẽt ſtolam nullo modo.

De veritate noſtræ Theſis adſunt multæ declarationes factæ 12
à Sacris varijs Congregationibus DD. Cardinalium . *Nam ſic decretauit Congregatio Epiſco: & Regular: in vna Briarenſi. 18. Iunij. 1591. & Nicotorenſi. 5. Iunij. 1615. & Rituum 12. Maij. 1602. & 5. Iulij. 1614. in Placentina, ex Licienſi. 23. Maij. 1619. Catanienſi Ciuitatis Platiæ. 12. Octobris. 1619. in Adrianenſi, 18. Februarij, 1629. & die 2. Martij, 1629. & 5. Iulij. 1631. & in Eugubina, 13. Martij, 1612. & 5. Iulij, 1614. et in Sulmonenſi. 7. Auguſti, 1629. et in vna Brixienſi. 18. Iunij, 1529.* Fuit item decretatum, Parochum vſq; ad Ianuam Eccleſiæ Regulariũ debere Cadauer aſſociare , & omnia ſua quòad Iuriſdictionem , ſtolæq; delationem debent finire .

Nèc contrà prædicta allegari poteſt conſuetudo aliqua, & iam 13
immemorabilis, alicuius loci , quia nulla conſuetudo introduci

O 2 valet

valet, contrà Ius Ecclesiarum exemptarum Regularium, & perturbationem Iurisdictionis Regularium, vt insuperioribus, alia, cum occasione ad saturitatē à nobis est clarissimè demonstratū.

CONCLVSIO II.

14 Canonici Ecclesiæ Matricis capitulariter associantes Cadauer, ad Regularium Ecclesias, discedere debent postquam venerint vsq; ad Ecclesiæ Ianuam; & si consuetudo adsit immemorabilis, vt Ecclesiam ingrediantur; attamen, quòad officia peragenda, interest illa peragere Regulares; vt constat authenticè, Sacram Episcopo: & Regularium decretasse, & scripsisse Canonicis Ecclesiæ Cathedralis Cremonēsis, vt in superioribus tale decretum est à nobis adductum.

Doctorum Allegationes.

15 *Tenent has duas nostras Theses Barbosa, in Collectan: Bullarum, verb. Parochus, & de officio Parochi, cap. 26. num. 82. Tamburinus, tom. 1. de Iure Abbat: disp. 15. q. 17. num. 15. & 23. Lauorius, cap. 9. num. 120. tit. 2. variar: lucubrat: Mancinus, dub. 6. fol. 498. de sepultur: Aldanus, in compendio resolut: Canonic. dub. 2. num. 23. et alij.*

CONCLVSIO III.

16 Parochum interest officia funeralia peragere in sua Parochia, quandò defunctus ibi sepelitur, licèt totum Capitulum præsens sit Ecclesiæ matricis, & minimè interest presbyteros Cleri, nisi hoc ageret ex Parochi commissione.

17 *Ità decretauit Sacra Rituū Congreg: in vna Pisauriensi. 20. Decemb. 1603. & in vna Melitonensi, 18. Nouembris, 1606. & in Ostiensi Corę, 28. Aprilis. 1607. & in Prenest: Cauarum. 18. Augusti, 1618. & in Viterbiensi. 25. Iunij. 1611.*

CONCLVSIO IIII.

18 Parochus defuncti officium peragere debet in Clericorum Regularium Vrbis Romæ Ecclesijs, & præsertim, Bernabitarum: *Ex Sacra Congregat: Rituum, in vna Bernabitarum. 20. Maij. 1604.*

CONCLVSIO V.

19 Parochum interest functiones peragere, quæ populi, & Animarum curam concernunt etiam in Ecclesijs, quæ sub Laicorum Magistrorum gubernio sunt; minimè verò ad Capellanos deputatos ab ipsis Magistratis; *vt Sacra Rituum Congreg: in vna Neapolitana. 18. Maij, 1602. & in Cęsaraugustana, 14. Ianuarij, 1607. decretauit.*

Docto-

Doctorum Allegationes.

Docent has Theses nostras Barbosa, in sua bullarum Collectan: verb. Parochus, & cæteri suprà citati, & citandi communitèr. 20

CONTROVERSIA VIII.

AN Parochus defunctorum Corpora propè Altare, aut sub Bradellis tumulare valeat in Ecclesia sua Parochiali? vbi plura curiosa digna scitu resoluuntur ad rem.

CONCLVSIO I.

Sepulturæ ius cócedere spectat ad loci Ordinarium, & ad Legatum de Latere; & quādò de nouo fieri debet in Ecclesia sepultura, licentia est in scriptis obtinēda ab Ordinario loci *iuxtà Pij V. constitutionem emanatam primo die Aprilis, 1566. incipientem, cum primum.* 1

CONCLVSIO II.

Sepultura in Ecclesia fieri non potest de consensu tantum Capituli & secus agentes ab Episcopo puniri queunt; cuius authoritas necessariò de iure requiritur. *Ex cap. Ecclesias. 13. q. 1.* & talis sepulturæ locus esse debet apud Ecclesiam: Cœmeterium verò esse aliquantulum debet remotum ab Ecclesia, ad fætorem euitandum, in loco tamen Religioso est condendum. *Ex cap. sicut 17. q. 4.* 2

CONCLVSIO III.

Parochi, & Regulares in suis Ecclesijs non possunt corpora defunctorum sepelire propè Altare, aut sub Altarium bradellis. *Ex cap. præcipiendum, 13. q. 2.* & ex Pio V. suæ recitatæ constitutionis, & extant plures etiam declarationes Congregationum, DD. Cardinalium Eminentissimorum. 3

Nàm sic decretauit. S. Episco: & Regular: Congreg: 8. Februarij. 1594. quæ scripsit Episc: Termularū. et 13. Septēbris, 1593. Eipiscopo Interamnesi. et 2. Maij, 1601. Episco: Messanensi. et 10. Nouembris. 1599. Archyepiscopo Tranensi. 4

Et si ibi constructæ reperiantur, sub illo Altari celebrari missa non debet, sed interdici donec Corpora aliò transferantur.

Vndè in actis Ecclesię Mediolanensis, p. 2. decretum Visitatoris Apostolici, verb. sepultura, est huiusmodi. Sepulchrorum ipsorum imposterum ędificandorum, ostium longè absit ab altaris scabellis ligneis, vel bradella, cubitis ad minùs tribus, sepulchra verò ipsa, ad scabellum ligneum non pertingant. 5

CON-

CONCLVSIO IIII.

6 In Regularium Ecclesijs construendi sepulturam, dare licentiam debent prior Prouincialis, aut Visitatores prouinciæ, iuxtà præscriptum dictæ Bullæ Pij V. quòad formam, & locum, & huiusmodi.

CONCLVSIO V.

7 Canonici, ac cæteri de Capitulo nequeunt pro suo libito, pauimentum Ecclesiæ frangere, pro defunctis tumulandis, absq; venia in scriptis data, ab Ordinario loci, ad præscriptum Pij V. Bullæ allegatæ.

Doctorum Allegationes.

8 *Tradunt has nostras omnes Theses, Innocent: in cap. abolendę, de sepultur: in 6. Genuensis, in sua praxi, cap. 41. num. 18. Gauantus, verb. sepultura, et verb. Cadauer: Naldus, in summ: verb. sepultura, nu. 219 Gratianus, tom. 1. discept: forens: cap. 110. nu. 3. Act: Mediolanens: p. 2. cap. 16. & 27. §. vbi, fol. 329. & p. 2. tit. de sepultur: fol. 21. Riccius, resolut: 585. num. 1. Molfesius, p. 2. summ: tract: 13. cap. 8. num. 18. Abb. in cap. Abolendę, de sepultur: 2. Cardinal. in clementi: dudum, num. 1. de sepultur: §, humi, in. 6. Medices, q. 6. num. 6. de sepultur: Barbosa, in Collectan: bullarum, verb. Cadauer, & cap. 26. de officio Parochi, Lauorius, cap. 8. tit. 2. nu. 3. 6. 7. & 8. variar: lucubrat: Borchardus, in suo directorio lib. 3. cap. 15. Mancinus, dub. 3. fol. 498. de sepultur: Cherubinus in suo Bullar: in Pio V. Peyrin: tom. 3. fol. 105. columna prima §. 5. & alij.*

CONCLVSIO VI.

9 Altaria non sunt consecranda, sub quibus sunt defunctorum corpora humata, nisi illis remotis, & esse debent sepulturæ remotæ ab Altaribus, vt missam celebrantes non cogantur pedibus supra mortuos insistere.

10 Assertio habetur *cap. pręcipiendum. 13, q. 2. cap. Ecclesię, de consecrat: dist: 1. & ex Actis Mediolanens: p. 2. decret: visitator. Apostol: verb. sepultur: fol. 171.*

Doctorum Allegationes.

11 *Subscribunt assertioni huic nostrę, D. Antoninus, 3. p. tit. 12. cap. 6. §. in fine, Fuscus de visitat: lib. 1. cap. 3. nu. 15. & seqq. Rodoanus, de simonia Mentali, p. 3. cap. 8. fol. 95. inter tract: primę partis, Lauorius, num. 24. vbi suprà, cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO VII.

12 In Ecclesijs Collegiatis Vrbis Romę Capitula in suis Ecclesijs, huius-

huiusmodi licentiam, facultatem habent præstandi sepulturam construendi, absq; alterius consensu, in suis Collegiatis.

CONCLVSIO VIII.

Parochi in suis Parochialibus Ecclesijs, ius habent veniam præbendi sepulturã ædificandi, *ex cap. Fraternitatem, de sepulturis*; mox enim, quòd Ecclesia est erecta Parochialis, ius habet sepulturæ & Ecclesia est illius sponsus, & ius super eam in his habet. 13

Doctorum Allegationes.

Astruunt hanc nostram assertionem Medices, q.16. nu. 2. de sepulturis, Lauorius, num. 10. vbi suprà, cum cæteris relatis, & referendis. 14

CONCLVSIO IX.

Ecclesiam Curatam, qui in commendam habet ad tempus, & non in perpetuum, nequit licentiam dare sepulturam ædificandi. *ex cap. nemo deinceps, de elect: in 6.* cum talis non dicatur realiter Prælatus, & sponsus verus illius Ecclesiæ, sed tantum Custos, & Procurator. 15

Huiusmodi namq; difficultas 1626. ventilata fuit in officio Reuerendiss. Vicisgerentis Romæ, inter Capitulum S. Petri,& Oeconomum Ecclesiæ N. qui humare fecit in quadam Ecclesię parte N. absq; Capituli consensu, à quo dicta Ecclesia dependet, relicta sepultura ordinaria, nèc solutis emolumentis, cui de iure debebantur, nèc vocato Vespellione, qui erat vocandus;fuit cõdemnatus ad exhumandũ suis sumptibus cadauer,& ad resarcienda emolumenta, cui de iure debebãtur,& ad expensas faciendas. 16

Doctorum Allegationes.

Doctores sic autumant, in d. cap. nemo deinceps, in 6. Petrus de Vbaldis, Canoni: portio: Episco: & Parochi,cap. 9. num. 39. p. 1. Lauorius, cap. 8. tit. 2. nu. 11. variar: lucubrat: cum cæteris nominatis, et nominãdis. 17

CONCLVSIO X.

Si contingat aliquem sepeliri in loco sacro, donèc ad sacrum locum transferatur, ad caput eius, Crux apponatur, vt statuitur in Rituali Romano Pauli V. §. de exequijs vbi etiam habetur, nullum Cadauer esse transferendum ex sepultura vbi iacet,ad aliũ locum extrà Ecclesiam, sine Episcopi licentia. 18

CONCLVSIO XI.

Sepeliendi ius, quãuis solis Parochis de iure competat; tamen ex Ordinarij loci venia dari cum iusta causa potest alij Ecclesiæ non parochiali; *Ex cap. dudum de sepultur: in 6.* 19

Docto-

Doctorum Allegationes.

20 *Ità affirmant Doctores in cap. certificari, de sepultur: Abbas, num. 9. Molina de iust: et iure, tract: 2. disp: 254. vers: ius sepeliendi, Rubeus in aphorism: Episco: verb. sepultura, num. 9. cum alijs.*

CONCLVSIO XII.

21 Sepulturæ perpetuæ corpora Sanctorum tradita, nequeunt transferri absq; Papæ Auctoritate seu Ordinarij loci venia, vel Synodi, excepta in Incendij occasione. Si verò non sint perpetuæ sepulturæ datę, transferri valent ad locum religiosum, absq; alia prædictorum licentia. *Ex cap. corpora, de consecrat: dist:* 1.

Doctorum Allegationes.

22 *Astruunt hanc nostram cōclusionem, D. Antoninus, p. 3. tit. 12. cap. 8. ante primum §. Angelus, verb. Reliquia, §. qua auctoritate, num. 1. Rubeus, num. 8. verb. sepultura, in aphoris: Episco: & cæteri suprà allegati, & allegandi.*

CONCLVSIO XIII.

23 Sepultura prò paruulis baptizatis specialis habeatur, seù locus in Cœmeterio; *vt statuitur in Rituali Romano dicto, §. de exequijs.*

CONCLVSIO XIV.

24 In Cœmeterijs non debent reponi superlectila, nèc pannos Soli exponere ad exicandos. *cap. relinqui, de custo: Ecclesiast.*

Doctorum Allegationes.

25 *Sequuntur assertionem Gratianus, in cap. nō oportet, de cōsecrati: dist: 1. vbi praecipitur, nè fidelibus liceat prandia ad sepulchra defunctorum deferre, & mortuis sacrificare; Abbas, in cap. Ecclesia, de immunit: Ecclesiast: Fuschus, lib. 1. de visit: cap. 10. Lauorius, num. 16. vbi suprà, & alij.*

26 Et quoniam ad Ecclesiam fideles accedentes sepulchra suorū aspicientes, eorum recordantur, & prò eis præces fundunt Deo, *cap. cum grauia, 13. q. 2.* ideò Ecclesia in Cœmeterijs, vas aquæ benedictę apponere cōsueuit, vt defunctorū ossa queant aspergi. *Ex.d. act: Eccles: Mediolanens: lib. 4. tit. de Cœmeterijs, decret: Visitator: Apostol. p. 1. cap. 40. & ex concilio, cap. Nannetensi.*

CONCLVSIO XV.

27 Mortuorum officia, & Missæ diebus Dominicis, valent celebrari, & alijs diebus festiuis, prò defunctis; quorum Corpora adhùc super Terram sunt; minimè vero si fuerint sepulta. *Ità Sacra Rituum Congreg: in vna Egitaniensi. 4. Maij 1603. & sic est praxis.*

CON-

CONCLVSIO XVI.

Nec Parochi queunt hęredes defuncti in Ecclesia Regularium humati obligare vt faciant tot officia, & legata apud se, quot fiunt apud Religiosos sub pæna excommunicationis facta à Clemente VIII. aliàs libertas tolleretur eligendi sepulturam. 28

Ita refert Rodriquez in suo Bullario, fol. 1225. Portellus, cas. 12. p. 2. & alij.

CONTROVERSIA IX.

AN quarta funeralis de iure in funeralibus, Parocho solui debeatur?

CONCLVSIO I.

Canonica portio, quæ ab alijs quarta funeralis vocatur, est iure Canonico inducta, ob sacramenta, quæ suis Parochianis Parochus ipse administrat; ideò illi de iure debetur. *Ex cap. 1. relatum, cap, de his, de sepultur: & cap. cum super, de sepultur: et ex Clementi: dudum, de sepultur: in 6.* 1

CONCLVSIO II.

Talis Canonica portio de consuetudine induci potest, vt sit Medietas, vel Tertia Pars; quæ tamen consuetudo esse debet rationalis, & legitimè præscripta spatio videlicet quadraginta annorum. quod intelligitur de quarta à Iure non expressa. nàm, si à Iure sit expressa, sat est consuetudo etiam non præscripta. *Ex cap. antiquas, 10. q. 1. cap. certificari, de sepultur.* 2

Doctorum Allegationes.

Scribunt has duas nostras Theses, Nauar: q. 21. num. 8. tom. 2. consilior: Riccius, p. 4. resolut: 299. num. 1. & 2. Hierony: Rodriquez, resolut: 18. num. 1. Baldus, lib. consil. 70. Lapus, de cano: portio: cap. 1. num. 4. Lauorius, cap. 17. num. 4. tit. 2. Tuschus, lit. q. conclus: 23. Vgolinus, de officio: Episco: cap. 17. num. 2. Barbosa de offici: parochi, cap. 25. num. 1. & 2. Petrus de Vbaldis, p. 2. de cano: portio: cap. 5. Miranda, tom. 2. q. 48. art: 5. conclus: 1. tom. 2. Medices, q. 7. de sepultur: & alij nominandi. 3

CONCLVSIO III.

Necesse haud est, ad hoc vt detur infrà dimidiam, vel quartam partem, quòd talis consuetudo sit spatio quadraginta annorum præscripta, sed sat est spatio decem annorum tantùm. 4

CONCLVSIO IIII.

Illa Ecclesia, apud quam defunctus est sepultus illorum partem, 5

P quæ

quæ defunctus pro anima sua eidem Ecclesiæ reliquit, tradere Ecclesiæ Parochiali, in qua domicilium habebat; *Ex cap. 1. de sepultur: & cap. dudum in Clement. in 6. de sepultur.*

Doctorum Allegationes.

6 *Tenent has Theses Lauor: num. 8. & 33. ubi supra, Barbosa, nu. 3. d. l. Zechius de Republic: Ecclesiast: cap. 28. de parochis, nu. 18. Rodriquez, tom. 1. qq. Regular: q. 39. art. 2. Caraccia, tract: de quarta funerali, cap. 1. Miranda, tom. 2. q. 48. art. 10. conclus: 1. Menochius lib. 1. præsumpt: 109. num. 56. & alij.*

CONCLVSIO V.

7 Funeralis portio vsq; ad quartam partem exclusiuè præscribi potest spatio decem annorum absq; titulo, sed consuetudo quadraginta annorum cum titulo, aut immemorabili consuetudine infra quartam, seu nihil debeatur.

Doctorum Allegationes.

8 *Est assertio hæc nostra Alexandri, consil. 196. nu. 15. vers: de præscript: lib. 2. Syluestri, verb. cano: portio, num. 2. & 3. Lapi, de cano: portio, cap. 2. num. 64. Petri de Vbaldis, de cano: parochi: cap. 5. nu. 3. & cap. 6. num. 34. Barbosæ, num. 16. d. l. Molinæ, de iust: & iure, disp: 215. num. 7. & aliorum.*

CONCLVSIO VI.

9 Defunctorum heredes quamuis secundum veriorem sententiã minimè teneri quartam funeralem soluere penès *cap. 12. 14. & 15. q. causa. 13. & cap. non satis, & cap. cum Ecclesia, de simonia;* Attamen, contrarium asserere, improbabile non est.

Doctorum Allegationes.

10 *Sic Superiorem partem assertionis defendit Caracciola, cap. de quarta funerali, cum alijs supra citatis, & citandis: secunda verò pars tuetur à Couarruuia, in cap. offic: nu. 9. vers: nec obstat, de testam: sub tit. delegat: imputat: Molina, disp: 215. num. 5. cum alijs.*

CONCLVSIO VII.

11 Parochianus quandò in aliena Ecclesia sepulturam eligit, & Legatum æquiualens propriæ parochiali Ecclesiæ relinquit, iuxtà veriorem sententiam, & communiorem, censendum est legasse animo compensandi in quartam portionem legatorum, quæ Ecclesiæ alienæ reliquit.

Doctorum Allegationes.

12 *Tradunt conclusionem hanc nostram Lopez. l. 5. verb. de Mas, tit. 1. p. 1. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 6. Federicus de Senis,* con-

consil. 3. *Anto:, Imola, & Abbas, in cap. officij, de testam: Salicetus, & Alexand: in authentica Cod: vnde vir, Vxor, Miranda, tom.* 2. *q.* 48. *art.* 11. *conclus:* 2. *Portellus, de dub. Regular: verb. cano: portio, nu.* 7. *Hieron: Rodriquez, resolut:* 18. *num.* 8. *cum alijs allegandis.*

CONCLVSIO VIII.

Quarta funeralis Ecclesiæ debetur, in qua Parochianus consueuit Missam audire, ac diuina, & Sacramenta recipere: cap. cum quis de sepulturis, in 6. & sic de iure, Rectoribus, & Curatis, atq; Vicarijs perpetuò curam Animarum habentibus, est quarta funeralis soluenda; *cap. requisisti, de testamen: cap. cum ex eo, de elect: & ex Clementi: dudum, §. sanè, de sepultur: in* 6. 13

Doctorum Allegationes.

Defendunt hanc Thesim nostram Rodriquez, tom. 1. *qq. regul: q.* 39. *art.* 5. *Rota, decis:* 376. *num.* 1. *p.* 1. *recent: vbi de Ecclesia Parochiali, & eadem, in Mediolanensi quartæ funeralis:* 14. *Martij,* 1622. *coram Merlino, Mantica decis:* 294. *Caualerius, decis:* 101. *Vgolinus de officio Episco: cap.* 17. *nu.* 11. *Barbosa, cap. de offic: Parochi, nu.* 19. *Riccius, p.* 4. *resolut:* 299. *num.* 4. *& alij.* 14

CONCLVSIO IX.

Quarta funeralis Ecclesiæ Cathedrali etiam debetur, vel præscriptione, vel ex eo, quod illam sibi reseruauit, quandò fuerunt Parochiæ erectæ, in signum superioritatis: & in tali casu; inter Clericos Ecclesiæ Cura diuidetur, non residente penès certam personam. 15

Doctorum Allegationes.

Tuentur conclusionē hanc nostrā, Rota, decis: 376. *nu.* 2. *et* 3. *Riccius, resolut:* 299. *nu.* 4. *Barbosa, nu.* 22. *in allegatis locis, cum alijs nominādis.* 16

CONCLVSIO X.

Consuetudine in Ciuitate existente quòd ius, Peregrinos, & Viatores spectet sepeliendi ad Matricem Ecclesiam; quarta funeralis Parocho non debetur intrà cuius limites Viator retentus pro debito, & cum cautione habilitatus, decedit ex hac vita. *Ità Sacra Rituum Concilij Trid: declarauit in Pisaurienfi.* 22. *Ianuarij,* 1628. *Congreg: DD. Cardinalium Eminentissimorum.* 17

CONCLVSIO XI.

Si in vna Ecclesia Parochianus diuina solet audire, & in altera Sacramēta sumere, Canonica portio ei debetur, à quo sacramenta desumit: *Ex cap.* 1. *de sepultur:* sed si vtraq; ius funerandi habet, in tali casu, datur locus præuentioni; *per cap. duobus, de rescript: in* 6. 18

Doctorum Allegationes.

19 *Scribuntur nostris ijs assertionibus Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 5. Barbosa, num. 23. & 24. cap. 25. de offic: parochi, Syluest: verb. cano: Portio, nu. 11. Gregor: Lopez, l. 1. in glossa, los sacramentos, tit. 13. p. 1. cum alijs.*

CONCLVSIO XII.

20 Quarta funeralis quandò de consuetudine non constat, vel alia ratione, cui debeatur Episcopo nè an Paracho; in tali casu Parochus præfertur cum ipse curam magis specialem habeat, quàm Episcopus, qui generalem retinet curam.

21 Præterea etiam probatur; quia Parocho quarta funeralis debetur ex causa onerositatis, *Ex cap. 1. de sepultur:* & vt aes alienũ; Episcopo verò ex cura lucratiua; & potior est condictio prætendentis ex causa onerosa, *Ex texta in lege, Sanctorũ, Cod: de iure Delib.*

Doctorum Allegationes.

22 *Suffragãtur conclusioni Rota, in Neritonensi quarta funeralis. 9. Iunij, 1608. coram Manzanedo, Abb. in cap. certificari, nu. 11. de sepultur: Petrus de Vbald: de quarta Canoni: p. 2. cap. 84. num. 14. Barbosa, num. 25. vbi suprà cum alijs.*

CONCLVSIO XIII.

23 Quarta funeralis Parochiæ debetur, licèt, si quis propter bellum, aut pestem in Villa, seu alium locum se contulerit, animo redeundi, seu animi gratia, & ibi obierit, vbi domiciliũ habebat.

Doctorum Allegationes.

24 *Amplectuntur conclusionem Abbas, in cap. de his, de sepultur: Ioannes Andreæ, in cap. is, qui, de sepultur: in 6. Rodriquez, tom. 3. qq. Regular: q. 46. art: 3. Hieron: Rodriquez, resolut: 18. nu. 22. Miranda, tom. 2. manual: Prælat: q. 48. art. 9. conclus: 2. Villalobos, p. 2. summ: tract. 31. difficult: 2. nu. 3. Barbosa, nu. 26. cap. 25. de offici: Parochi, et alij.*

CONCLVSIO XIIII.

25 Quarta funeralis suæ Parochiali Ecclesiæ debetur, etiam si quis ægrotus ad aliam Parochiam deferri se fecerit, & ibi mortuus fuerit, cum ob domicilij mutationem, in tali casu, Ecclesia Parochialis sua non perdat ius quartæ funeralis, si ibi decedat ex hac vita. *Ex cap. dudum, in Clement: de sepultur: in 6.*

Doctorum Allegationes.

26 *Auctores sunt huius Thesis Abbas, in cap. de his, de sepultur: Syluest: verb. cano: portio, nu. 15. §. 19. alios allegans, Hostiens: & Raijmund: Barbosa num. 27. vbi supra, & alij.*

CON-

CONCLVSIO XV.

Quartam Parochialem ille soluere tenetur, qui in ægritudine constitutus se cum bonis suis ad Religionem, in aliam Ecclesiam transtulerit: Secùs verò est dicendum, si sanus bona sua Monasterio, aut alteri Ecclesię pręstiterit. Et est casus *in cap. de his, de sepultur.* 27

Doctorum Allegationes.

Tenent assertionem Miranda, tom. 2. q. 48. art. 9. conclus: 3. Hierony: Rodriquez, resolut: 18. num. 15. Barbosa, nu. 28. vbi supra, cum alijs nominandis. vnde benè in præsentia aduertit Tiraquellus, de retract: legis, §. 1. glossa, 8. nu. 33. nempè, Canonicam portionem non deberi Ecclesiæ, cuius Parochianus Religionem ingreditur, & anno præcedente professionis obijt, nisi ingressus esset cum animo exeundi; quòd idem Zecchius astruit cap. 38. de parocho, nu. 18. Fallent: 3. de Republic: Ecclesiast: & alij. 28

CONCLVSIO XVI.

Sepultura electa apud Ecclesiam, vbi Maiores defuncti ab antiquo sepeliri solent, quarta funeralis ei non debetur; sed Ecclesię, in qua diuina audire consueuit, & sacramenta percipere, vt expressè habetur, *cap. 2. de sepultur: in 6.* 29

Doctorum Allegationes.

Doctores sunt huius assertionis Azzorius, p. 2. lib. 9. cap. 13. q. 8. Miranda, tom. 2. q. 48. art: 9. conclus: 4. Barbosa, nu. 29. vbi suprà Villalobos, p. 2. summ: tract. 31. difficult: 7. num. 3. cum alijs dicendis. 30

CONCLVSIO XVII.

Parochi culpa, si Ecclesia sua Parochialis fuerit interdicta, & in alia eius Parochianus tumuletur, Parochus nihil percipiet de funeris obuentionibus. 31

Cuius est ratio adequata, quia, cum nullus in ea sepeliri queat & ius sit apud alias Ecclesias sepeliendi, & culpa Parochi sit interdicta, consequenter illa, quæ sepulturæ causa fiunt, sunt illius Ecclesiæ, in qua sepelitur defunctus. 32

Doctorum Allegationes.

Sustinent assertionem Syluest: verb. cano: Portio, nu. 8. §. 7. Geminianus, in cap. 1. de sepultur: in 6. Miranda, tom. 2. q. 48. art: 10. conclus: 10. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art: 3. Azzorius casu. 5. & 6. vbi suprà, Portellus, in addict: ad dub: regular: verb. cano: Portio, num. 3. Hierony: Rodriquez, resol: 18. nu. 4. Barbosa, nu. 30. cap. 25. de offic: Parochi, cum alijs dicendis. 33

CON-

CONCLVSIO XVIII.

34 Defunctus, si dum vixit sepulturam sibi elegit in alia Ecclesia priusquàm esset interdicta Ecclesia Parochialis, huiusmodi sequens interdictum non tollit quartam funeralem Parochialem, quam antea hebere cœperat, vt desumitur, *Ex cap. 1. de his, de sepultur: cap. dudum, in clement: de sepultur: in 6.*

Doctorum Allegationes.

35 *Defendunt assertionem Federicus de Senis, consil. 3. num. 9. vbi asserit, quòd quarta funeralis Parocho debetur etiam, vel condictione ex Canone, vel actione ex testament:, Petrus de Vbaldis, de canoni: Parochiali, cap. 3. num. 3. & Lapus de Castellione, de canon: portio: nu. 56. Barbosa, num. 32. cap. 25. de parochi officio, cum alijs.*

CONCLVSIO XIX.

36 Canonicæ portionis Ecclesiæ Parochialis, vel Matricis renunciatio facta in præiudicium, est nullius valoris, nisi aliàs, fiat cum protestatione, quòd per hoc non fiat Ecclesiæ iuri præiudicium. Sic docent omnes citati doctores suprà.

CONTROVERSIA X.

DE quibus namq; Quarta Parochialis solui Parocho debeat?

CONCLVSIO I.

1 Parocho quarta funeralis, seu Canonica portio debetur de ijs, quæ in die funeris fiunt, ac præbentur ab hæredibus defuncti, in ipsius exequijs, diei sepulturæ.

2 Ità sua Constitutione *inter cunctas de priuileg: Benedictus XI. sanciuit, in 6. Sixtus IIII. sua Constitutione incipiente, Regimine vniuersalis Ecclesiæ, registrata authenticè fol. 148. in lib. de priuileg: Ord. Fratrum Prædicator: & nouissime, Pius V. sua Constitu: exordiante; & si Mendicantium ordinis: vbi declarat Papa cap. 13. sess 25. Trid: Concilij dicens; huiusmodi quartam esse debere, de ijs, quæ in die funeris offeruntur, ac præstantur, et exequiæ fiunt super corpus defuncti super Terrã existentis.*

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt assertionem relatus Papa Benedictus XI. vbi in nominata sua Constitutione sic habetur. funeralia verò intelligantur hoc casu, quæ cum funere deferuntur; de candelis tamen, quas Fratres portant, portio non petatur. Ioan: de la Crux, lib. 2. de statu Religioso, cap. 9. dub. 5. conclus: 3. Caraccia, de quarta funerali, c. 93. fol. 41. Guttierez, de iuram: confirmat: p. 2. cap. 4. num. 3. Petrus de Vbaldis, de cano: Parochiali, cap. 4. num. 10. Rodriquez, tom. 1. qq. Regular: q. 39. art: 2. Couarruuias,*

ruinas, in cap. vlt. nu. 7. de testam: & ibi Abb. Molina, de iust. & iure, tract: 2. disp. 2 1 5. num. 4. & 9. Syluest: verb. Cano: portio, num. 7. & 1 5. §. 3. Barbosa, cap. 2 5. num. 3 6. de offici: parochi, & cæteri omnes de communi sententia.

CONCLVSIO II.

Funeralia de Iure cõmuni, ac Regularium priuilegijs seclusis, illa dicuntur, quæ ratione sepulturæ obueniunt, & quæcumq; occasione funerum ad Ecclesiam perueniũt, cum defuncti corpore. *cap. cum liberum, cap. nostra, de sepulturis.* 4

Doctorum Allegationes.

Conclusio est communissima inter omnes Doctores; quam sequuntur Albericus, in l. Seruo alieno, 1 1 6. §. ineptas, num. 1 3. ff. de legat: 1. Barbosa, num. 37. vbi suprà Riccius, decis: 5 7 1. num. 4. in 2. edict: & p. 4. resolut: 3 0 0. Federicus de Senis, consil. 6. nu. 2. vbi autumat, quod Mortuaria, seu funeralia de iure dicuntur, quæ funeris occasione deueniunt, etiam præter morientis voluntatem: Glossa, verb: funeralibus, in clement: dudum, de sepultur: in 6. Azzorius, p. 2. lib. 6. cap. 1 4. q. 1 3. vers: funeralia, Petrus, de Vbald: cap. 4. vbi suprà, num. 1 6. Rubeus, cõsil. 2 3. nu. 5. Bertacchinus, in suo repertorio, verb. quarta parochialis, Henriquez, consil. 8 6. nu. 9. Portellus, de dub. regular: verb. cano: portio, num. 5. Hiero: Rodriquez, resolut: 1 8. nu. 3. vbi inquit: siuè ante corpus sit in Terra conditũ, siuè post, & vsq; ad trigesimum diem, & quãdò fit memoria de funere: Calderinus, consil. 4. de sepulturis, vbi ait, quod in casu, propter pestem non possit die obitus solẽnitèr tumulari; Ioãnes Francis: Leo in suo thesauro fori Ecclesiast: p. 2. cap. 1 4. nu. 1 2. & in casu, quo exequiæ post diem funeris factę fuerunt cum maxima pompa; Syluest: verb. cano: portio, nu. 1 5. §. 3. Zabarella, in clement: dudum, de sepultur: in 6. §. verùm, vers: 3. quæro, vbi plurium sententiam refert asserentium, quòd cum funus dicatur à funibus, quibus Mortui ligari consueuerũt, & postquã mortuus est terræ conditus, funes amplius locũ non habent, ideò hi putant, funeralia non dici, nisi quãdiù corpus est in funibus super Terrã: sed inquit ipse Zabarella, desipit qui sic sapit; nèc insistendum est in hoc, scientia grammaticorum, 3 6. dist: cap. si quis. Dic ergò melius, quòd siuè ante corpus reconditum terræ, siuè postea obueniant occasione funeris, dicuntur funeralia, & debetur Cano: portio. ille. & alij tenent assertionem. 5

CONCLVSIO III.

Parocho quarta funeralis non debetur de Candelis præstitis alijs Clericis, & Sacerdotibus Secularibus, ac Regularibus, in manibus habentibus. 6

Nàm

7 Nàm deferentes sibi ipsas acquirunt, nèc de illis portio vlla debetur ipsi Parocho, cum propter defuncti associationem illas sunt per eleęmosynam lucrati, vt iam declarauit *Papa Benedictus XI. & Pius V. in suis relatis Bullis, ex ordine Prædicat: assumpti.*

Doctorum Allegationes.

8 *Docent Hieron: à Sorbo, in compendio priuilegio: verb. Cano: portio, fol.* 103. *Piasecius, in sua praxi Episco: p.* 2. *cap.* 3. §. *funeralium, pagi.* 190. *Rodriquez, tom.* 1. *qq. regular. q.* 39. *art:* 2. *Caraccia, cap.* 3. *de quarta funeral. Barbosa, num.* 39. *cap.* 25. *de offic. parochi, & alij citati supra, ac citandi.*

CONCLVSIO IIII.

6 Quandò ex malitia, fraude, & dolo fit funus priuatè, idest, absq; vlla solemnitate, & pompa, & Cadauer sic tumulatur præsente Parocho, cui est præstita sua quarta funeralis; & die sequenti inter Missarũ solemnia funus soluitur cum maxima pompa, & solemnitate, & quantitate Candelarum, funalium, Religiosorum, Confratrũ, & presbyterorum in illa, scilicet, Ecclesia, vbi Cadauer fuit die pręcedenti sepultũ, & in tali solemni funere, Parochus non fuit vocatus consultò, in tali casu, ei quarta funeralis debetur de iure: quia fraus, Malitia, & dolus cum dãno Parochi interuenit, & ideo nocere ei non debet.

10 *Sic declarauit Sacra Episco: & Regular: Congreg: semel, & iterum, partibus benè auditis hinc indè, super casum quendam funeralem, Senis occursum die* 3. *Augusti,* 1621. *nemine dissidente, deberi quartam Parocho, ex his funeralibus diei sequentis factis solemniter, ob fraudem, ac malitiam interuentam, quibus demptis, nulla quarta funeralis Parocho præstita esset.*

CONCLVSIO V.

11 Parocho non debetur quarta funeralis interstitiorum, seu cereorum Confraternitatum Sæculariũ ad funus associandum, sed debentur de candelis, seu Cereis accensis, quæ circà Crucem, & Cadauer deferuntur: nèc etiam quarta funeralis Parocho debetur de intorstitijs, quæ à locis pijs, ad associandum pauperes personàs defunctas ad sepulturam, deferuntur.

12 *Ità Sacra Episco: & Regular: Congreg: declarauit die* 5. *Martij.* 1616. *à Parochis Montis S. Petri Angelorum Firmanæ diæcesis, Consulta; Eminentissimo Cardinali Lancellotto referente, &* 29. *Nouemb.* 1588. *eadem decretauit quòad secundam partem Thesis.*

Doctorum Allegationes.

Sustinent conclusionem Caraccia, cap. 3. de quarta funerali, Petrus, de Vbaldis, de Cano: Portio Parochi, cap. 4. num. 10. Barbosa, num. 40. & 41. d. lo: Federicus de Senis, consil. 4. num. 8. alij. 13

CONCLVSIO VI.

In funeralibus, quæ Romæ habentur, Intorstitia, Cerei, & Candelæ, quę per viam deferuntur, & circà Cadauer accēduntur, sunt diuidenda pro æquali portione, inter Parochum defuncti, & Ecclesiam, in qua ipse tumulatur. 14

Sic namq; Vrbanus VIII. die 21. Martij 1629. Decretum approbauit Congreg: R. R. DD. præfatorum de Vrbe, habitæ coram Eminentiss. Vrbis Vicario; vbi, ad remouendas dissentiones, discordias ac scandala euitanda, & alijs iustis de causis resolutum fuit, atq; decretatum, prout in conclusione diximus. 15

Et ideò, quandò huiusmodi Intorstitia, seu Cerei, & candelæ in præfatis Ecclesijs Romæ, prò celebrādis diuinis officijs, corpore præsenti accenduntur, et peracto officio, sunt extinguēda, et cuiquam medietatem consignandā esse.

CONCLVSIO VII.

Quarta funeralis debetur Parocho de ijs, quæ dantur pro missis dicendis, de armis, libris, banderijs, Culcitra, seu pallio, quæ in ferretro deferuntur; nisi alitèr, de consuetudine, seu ex priuilegio, in contrarium sit, de his non soluenda, & de pannis sericis, seu aureis vestibus, putà stamine, vel cilicio. *Ex cap. cum inter nos, de verb. significat: & cap. in nostra, de sepultur:* 16

Doctorum Allegationes.

Docent assertionem Glossa, in Clementina dudum de sepulturis, in 6. verb. funeralibus, §. verum, Baldus, in repit: cap. si pater, de testam: in 6. Alexander consil. 196. num. 5. & 16. vers. nèc excusarentur, in fine, lib. 2. Syluest: verb. cano: portio, num. 9. Petrus de Vbaldis, cap. 4. nu. 5. & 10. de cano: portio: Barbosa, p. 3. de officio Episc: allegat: 86. num. 20. & cap. 25. nu. 43. de officio parochi, Oldradus, consil. 211, num. 7. & alij nominandi. 17

CONCLVSIO VIII.

Parocho quarta funeralis non debetur de illis, quæ in alicuius funere offeruntur, qui tempore interdicti contrà Regularium voluntatem in sua Ecclesia sepelitur de facto. *cap. ex parte, cap. liberum, cap. in nostra, de sepultur:* 18

Cuius est ratio adequata; quia quarta non debetur in casu prohibito; & tenetur restituere omnia, quæ habuit cum corpore 19

Q defun-

defuncti, nisi aliàs per priuilegium habeatur, quòd scilicèt tempore Interdicti Regulares queant aliquos sepelire.

Doctorum Allegationes.

20 *Ità astruunt Albericus, in l. seruo, 118. §. ineptas, num. 22. ff. delegat: 1. Federicus de Senis, cōsil. 119. Geminian: in cap. 1. de sepulturis, in 6. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 3. Syluest: verb: Cano: portio, num. 8. §. septimus, Barbosa, num. 45. cap. 25. de offic: parochi, & alij communiter.*

CONCLVSIO IX.

21 Parocho non præstatur quarta funeralis de ijs, quæ in funere Nouitij Regularis mortui in Religione, aut in domo parentum, cum licentia suorum prælatorum, ad quorum domum se contulerat ad se curandum.

Doctorum Allegationes.

22 *Asserentes sunt Ancharanus, & Franchus, in cap. nullus, de tempore Ordin: in 6. Syluest: verb. Cano: portio, num. 8. §. quartus, Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 4. Villalobos, p. 2. summæ, tract: 30. difficult. 7. num. 10. Hieronym: Rodriquez, resolut: 18. nu. 5. Miranda, tom. 2. q. 48. art. 9. conclus: 3. Barbosa, vbi suprà, 46. Azzorius, p. 2. lib. 9. cap. 13. q. 4. cas: 3. & cæteri communiter.*

CONCLVSIO X.

23 Parocho quarta funeralis debetur, si quis Nouitius iam ante Religionis ingressum, morbo affectus, propter eum moritur in Religione, & qui etiam postulat cum habitu Religioso sepeliri: & qui ingressus Religionem non habuit propositum vitam mutandi, & item, qui ingrediens Religionem sua retinet bona, & de huius legatis factis per ipsum, canonica portio etiam debetur.

Doctorum Allegationes.

24 *Tradunt conclusionem Syluest: verb. cano: portio, nu. 8. & 12. Molina, de iust: et iure, disp. 215. nu. 4. Petrus de Vbaldis, de cano: Parochiali, cap. 6. num. 24. Barbosa, num. 46. vbi suprà, cum cæteris referendis.*

CONCLVSIO XI.

25 Parocho quarta funeralis non debetur de legatis factis Ecclesijs, vel locis pijs, prò fabrica, ornamentis, cæreis, luminaribus, Anniuersario, post diem sextum, & de alijs, ad cultum diuinum perpetuum spectantibus.

Doctorum Allegationes.

26 *Docent conclusionem Syluest: nu. 15. §. 2. cum seqq. vbi suprà, Molina, num. 8. d. l. Barbosa, nu. 47. cum cæteris recitandis.*

CON-

CONCLVSIO XII.

Parocho non debetur quarta funeralis de legatis factis Ecclesijs Regularium in quibus, quis sibi sepulturam elegit, sed non cum dolo, malitia, & fraude. *Ex cap. 1. & 2. de sepultur.* 27

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur assertionem Syluest: verb. cano: portio, nu. 15. in fine, Oldradus, consil. 225. num. 16. & 18. Couarruuias, in cap. vlt. de testam: 2. & 8. Rodriquez, tom. 1. qq. regular. q. 39. art. 2. Molina, nu. 4. disp. 215. de iust: & iure, Alberic: nu. 10. d. l. Barbosa, nu. 51. cum cæteris dicendis. 28

DISPVTATIO IIII.

De Sepultura, quoàd Regulares spectante, personas; in qua multa scitu digna, & curiosa resoluuntur.

CONTROVERSIA I.

AN Regulares de iure, quartam funeralem Parocho teneantur soluere, quandò Cadauera in suis Ecclesijs tumulantur,

CONCLVSIO I.

Regulares de iure communi, quartam funeralem Parocho tenentur soluere, quandò in suis Ecclesijs defuncti humantur, *Ex Clementi: cap. dudum, in 6. & ex Trid: Concil. sess: 25. cap. 13. sub sequentibus verbis.* 1

Decernit Sancta Synodus, quibuscumq; in locis, iam ante annos quadraginta, quarta, quæ funeralium dicitur: Cathedrali, aut Parochiali Ecclesiæ solita esset persolui, ac posteà fuerit ex quocumq; priuilegio alijs Monasterijs, Hospitalibus, aut quibuscumq; locis Pijs concessa; Eadem post hac integro iure, & eadem portione, quæ ante solebat Cathedrali, vel Parochiali Ecclesiæ persoluatur. non obstantibus concessionibus, gratijs, priuilegijs, etiam mari magno nuncupatis, aut alijs quibuscumq; satis Trid: Concilium. 2

CONCLVSIO II.

Regulares Ordinis Cisterciensis, non solùm à quadraginta annis, antequam Trid: Cõcilium celebraretur citrà; verum etiam nèc à tempore immemorabili, huiusmodi quartam funeralẽ præstarunt Parocho, aut Cathedrali Ecclesiæ; & proinde, nèc modò tenentur illam persoluere. 3

Cuius ratio est optima, & adequata; quia Trident: Concil. hoc priuilegium minimè eis abstulit, quia à fundatione huius or- 4

 dinis

dinis vſq; ad confirmationem ipſius Trid: Concilij, hanc quartam talis ordo vmquam ſoluit. ergo nec nunc.

Doctorum Allegationes.

5 *Ità defendit hanc aſſertionem Collector priuilegiorum huius ordinis, §. 2. Rodriquez, tom. 1. qq. regular. q. 39. art. 2. cum cæteris Compillatoribus Regular: priuilegiorum. Et Pius V. ſua conſtitutione,* Et ſi Mendicantiũ *ordinis, 1367. edita, quæ tom. 2. Bullarij habetur in Pio V. vbi declarat hunc locum Concilij Trid: quod ipſum tantum loquitur de Monaſterijs Regularium ante annos quadraginta fundatis, quæ ipſam quartam ſoluere conſueuerunt; ſed dictus ordo Ciſtercienſis vmquam anteà conſueuit hanc quartam funeralem ſoluere. ergo nèc hodie tenetur.*

CONCLVSIO III.

6 Regularium omnium Monaſteria fundata ante quadraginta annos Trid: Concil: celebrationem, ac in dies ædificantur, non tenentur, vi Trid: Concil: quartam funeralem de iure, parocho ſoluere.

7 1 Probatur verbis *Trid: Concil: dicentis. Idm ante quadraginta annos.* vbi excipit Monaſteria Regularia ædificata à quadraginta annis citrà ante ipſius Concilij celebrationem, & quæ in dies ædificantur, putà Cõuentus S. Muſtiolæ de Cluſio, vbi Fratres Reformati, D. Franciſci morantur, nuper ædificatus, & non vndequaq; eſt perfectus, ſed fabricatur quotidie, quartam funeralem parocho non debent de iure ſoluere, nèc tenentur ipſi Fratres.

8 2 Probatur auctoritate *Pij V. Sanctiſſimi*; qui in ſua Bulla, *Et ſi Mendicantium ordinis,* hæc habet. *Quartam autem funeralem de qua ſeſſ. 25. cap. 13. nequaquam ſoluere teneantur Monaſteria, quæ à quadraginta annis citrà fundata exiſtunt poſt, cum Concilium ipſum loquatur tantum de Monaſterijs ante annos quadraginta fundatis, quæ ipſam quartam ſoluere conſueuerunt.* &c. ergo vera concluſio. & hæc ſimilia verba *habet in alia ſua Bulla, incipit, ad hoc vos Deus. relata in Bullario fol. 41.*

9 3 Ex Bulla *Clementis VIII. 26. incipiente Quòd ſemel.* conceſſa Patribus Carmelitis diſcalceatis, qui poſtquam contraditorium iudicium, & cauſa bene ventilata, liberantur à quartæ funeralis ſolutione.

10 4 Eiſdem Diſcalceatis Fratribus *à Paulo V. ſua Bulla incipiente, Decet Romanum Pontificem.* 1605. emanata; vbi totalitèr liberat ab ſolutione quartæ funeralis, his verbis. *Volumus, Mandamus, Decernimus, & Declaramus omnia, & ſingula huius ordinis, B. Mariæ*

de Monte

de Monte Carmelo, Monasteria, seù Domus, in quibuscumq; Mundi partibus à quadraginta annis ædificata, illorumq; Conuentus, & Fratres nullo modo, nullauè ratione teneri ad solutionem quartæ funeralium, & ob non solutionem quartæ funeralium, aliquas sententias, censuras, & pœnas incurrere posse. ergo.

5 Ex declaratione Sacræ Congregationis Concilij facta ad supplicationem Patris Prouincialis Fratris Petri à Menna, Ordinis Minimorum, S. Francisci de Paula, sub his verbis. 11

Sacra Congreg: Concilij censuit Monasteria ædificata à quadraginta annis citrà, aut quæ in dies ædificantur, vel in futurum ædificabuntur non teneri ad solutionem quartæ funeralium huiusmodi; præsupposito, quòd huiusmodi Monasteria sint eius Religionis, cui à Sede Apostolica indultum sit, vt quarta funeralium non debeant soluere Episcopo. 12

Doctorum Allegationes.

Est communissima nostra hæc assertio, quam docent Caraccia, tract: de quarta funeralium, cap. 1. fol. mihi, 20. §. nec Sacri Concilij, Guttierez, de iuramento confirmatorio, p. 2. cap. 4. nu. 3. Confectius, in summario priuilegio: Mendic: tit. de sepultur: Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 2. Hieronym: Rodriquez, eius nepos, resolut: 18. num. 2. Lezana, tom. 1. cap. 3. num. 13. & tom. 2. cap. 1. num. 29. & tom. 4. verb. quarta funeralis, nu. 5. & tom. 3. verb. cano: portio, num. 8. Peyrinus, tom. 1. priuilegior: Minimorum, in constitu: pyrrhi, nu. 14. & tom. 2. in constit: Pij V. §. 12. num. 14. Miranda, tom. 2. q. 48. art. 7. Ioan: de la Cruz, de priuileg: lib. 2. cap. 9. dub. 5. Magister Festus, in summar: Constitu: Ord: Fratrum Prædicator: cap. 22. p. 1. Cassarubius, in compend: priuilegior: Regular: verb. quarta funeralis, & verb. sepultura, & verb. cano: portio, Quaranta, in suo bullario, verb. priuilegia Regular: vbi refert aliam declarationem Sacr: Congreg: in fauorem Fratrum Minorum Conuentus S. Ludouici de Neapoli, Barbosa, de parocho, cap. 25. nu. 13. et in addict: ad Concil: Trid: cap. 13. sess: 25. Sorbus, verb. sepultura, & quarta funeralis, Portellus, de dub. regular: verb: cano: portio, num. 1. & seqq. Naldus, in summ: verb. sepultura, Ascanius Tamburinus, Amicus Carissimus, & Dominus meus, tom. 3. disp. 15. q. 17. num. 14. Rota in Leciensi quartæ funeralis, 15. Ianuarij 1618. coram Coccino Decano, & eadem Rota prò Patribus Prædecatoribus in Hispalensi, quart: funeral: 4. Ianuarij. 1590. coram Pamphilio Sene; & cæteri omnes. 13

CONCLVSIO IIII.

Regularium Monasteria omnia per quadraginta annos ante Trid: 14

Trid: Concil: celebrationem, & per immemorabilem consuetudinem, vt de ordine Cistercienſi diximus, non dederunt parocho quartam funeralem, nèc modò illam tenentur præstare, licèt per plures actus ab aliquibus Monasterijs ignoranter, aut quomodòlibèt soluta fuerit.

15 Constat concluſio ex recitatis Concilij verbis in primis. deindè *ex cap. cum accessissent de constitut: iuncta gloſſa. final: vbi dicitur; quòd cum priuilegium datur ad non faciendum aliquid, non proinde perditur vnico; aut bino actu contrario, ſed requiritur neceſſariò diſcurſus quadraginta annorū vt cap. cum accedentibus ex cap. terra de priuilegijs, dicitur.* Sed cum per conſuetudinem immemorabilem inducta eſt à Regularibus quarta funeralis non ſoluenda. ergo ex Iuris diſpoſitione non tenentur eam ſoluere.

16 3 Nàm, etiam ſi per ſpatium quadraginta annorum, quarta funeralis ſit ſoluta, adhuc præſcriptio non tenet: quia contrà bona, & Regularium Iura, non niſi centonaria præſcriptio currit, ad instàr Romanæ Eccleſiæ, vt conceſſit *Eugenius IIII. Benedictinis,* & eſt aſſertio de mente *Pij V. in ſuis relatis Bullis.*

Doctorum Allegationes.

17 *Suſtinent Theſem hanc noſtram, Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 46. art: 2. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 18. Miranda, tom. 2. q. 48. art: 3. Portellus, in addict: ad dubia Regular: nu. 8. verb. Cano: partio. Barboſa, de officio Parochi. cap. 25. num. 31. Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, nu. 5. verſ: ſecundum quòd, Innocent. & Parnorm: in cap. dudum, de ſepultur: in 6. & alij.*

CONCLVSIO V.

18 Regularium Monasteria omnia ædificata à quadraginta annis citrà ante Trid: Concilij celebrationem, & confirmationem, & quæ in dies ædificantur, vt non compræhenſa in Decreto Conciliari Tridentino, conſequenter ad quartam funeralium minimè Parocho tenentur ſoluere.

19 Præter ea, quæ concluſione 3. per totum recitauimus; *Sacra Congregat: Trid: Concilij, ſepiſſimè decretauit ad illius mentem, Monaſteria Regularia non compræhendi, quæ à quadraginta annis citrà, & quæ continuò fabricantur: vt in Roſſanenſi. 21. Septembris, 1595. & 3. Martij, 1594. declarauit, non deberi quartam funeralium ſoluere Parocho, quandò in Eccleſijs Regularium Cadauera tumulantur.*

Doctorum Allegationes.

20 *Præter allegatos Doctores in ſuperioribus, tenent hanc aſſertionem Petrus de pe-*

de perusio, tract: de Canonica parochi, Bertacchinus, de Episco: p. 4. lib. 4. num. 42. Petrus Gregorius lib. 2. Syntagmat: cap. 25 nu. 10. Chopin: de Sacra polytica, tit. 7. num. 13. & 14. Guttierez, de iuram: cõfirmator: p. 2. cap. 4. num. 2. Tuschus, tom. 6. verb. quarta, conclus: 21. Farinaccius in declarationibus Cardinal. Decis. 92. recolect: Barbosa, ad cap. 13. sess: 25. Trid: Concilij, & cap. 25. num. 13. de parochi officio; Caraccia, de quarta funeral. cap. 1. fol. 20. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art: 2. Hieronym: Rodriquez, resolut: 18. nu. 2. Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, num. 5. vers: 3. & 4. cum alijs.

CONCLVSIO VI.

Regulares vi suorum priuilegiorum, quibus est in specie derogatum *Decreto Concilij Vienensis, Clementis V. cap. dudum, de sepultur: in 6.* non tenentur de iure quartam funeraliũ soluere parocho, quando mortui in suis Ecclesis sepeliuntur. 21

1 Probatur conclusio *ex Constitutione Sixti IIII. incipiente, Regiminis vniuersalis Ecclesiæ.* cõdita in fauorem ordinis Fratrum Prędicatorum, & authenticè registrata in tomo priuilegiorum huius ordinis *fol. 143.* vbi hæc habentur. 22

Verùm, ne dubitationes ac Controuersiæ, quæ aliàs, Vos pluribus laboribus, & expensis vexauerunt, de cætero Vobis fiant, ex certa scientia, decernimus, vt dictum priuilegium, Gregorij Papæ XI. in iudicio, & extrà, in qualibet sua dispositionè inuiolabiliter obseruetur, non obstantibus constitutionibus Apostolicis illa presertim felicis recordationis Clementis Papę V. prędecessoris nostri, edita in Cõcilio Viennensi, quę incipit, dudũ. nec nõ priuilegijs, & gratijs, cõcessionibus Apostolicis in genere, vel in specie, quibus vis Ecclesijs, personis, seù locis, sub qua vis forma, vel expressione verborũ, etiam si de his habẽda esset in presentibus mẽtio specialis, seù per quę presẽtibus non expressa, aut totaliter de verbo aduerbum non inserta earum in toto, vel in aliqua parte sui effectus possit aliqualitèr impedire, & alijs contrarijs quibuscumq́. Nos autem, ex nunc irritum decernimus, & inane, si secùs super his, aut eorum aliquo à quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignorantèr contigerit attentari. Declarantes clausulam illam, videlicèt, salua tamen iustitia *Ecclesiarum illarum à quibus mortuorum corpora assumuntur, in omnibus alijs debere intelligi, præterquam in his, de quibus in ipso priuilegio specialitèr cauetur, quòd Canonica portio minimè exigatur. nulli ergo, &c. hæc Sixtus IIII.*

2 Probatur *ex constitutione Pauli IIII. exordiente, & Apostolicæ Sedis prouida dispositione.* condita in fauorem Fratrum Prædicatorum; vbi omnia priuilegia huius ordinis confirmat, & circà quartam 23

non soluendam à Religiosis his; sic habetur.

Nec non Monasteria, domus, & loca huiusmodi, illis tàm in genere, quàm in specie concessis, vt prefertur, vti potiri, & gaudere possint, & debeāt, ac ab ipsis impositionibus, grauaminibus, oneribus, decimis, quarta, & quinta etiam funeralium, & aliorum quorumcumq; etiam legatorum, & oblatorum, & cōcessorum pro tempore; nèc non pedagijs, & gabellis, ac omnibus, & singulis alijs supràdictis, libera penitus immunia, & exempta sint, & esse censeantur; cōcedimus, ac statuimus, & ordinamus, sicq; in præmissis omnibus, & singulis, per quoscumq; quauis auctoritate fungentes Iudices, & personas, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis alitèr iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & interpretari, atq; definiri debere. irritum quoq; & innane si secùs super his à quoquam, quauis authoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attemptari, declaramus, &c.

24 3 Ex priuilegio concesso *à Iulio II. & à Paulo III. Minoribus de obseruantia, & Minimis præstito ab eodem Iulio II.* quę indulta omnia manent in Bullario, & in Monumentis ordinum priuilegiorum, & sunt registrata etiam authenticè in libro priuilegiorum ordinis Fratrum Prædicat:

25 4 *Ex Constitutione Nicolai V. facta pro Carmelitis,* sub his verbis. *Vobis prò fabrica Ecclesiarum, & Conuentuum vestrorum, Ecclesiasticis ornamentis, luminaribus, Anniuersarijs, septimo, vigesimo, trigesimo, & alijs diuinis cultibus, pictantijs, indumentis, calceamentis, celebrandis, & habendis in eisdem; nèc non annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliqua domus, prædiaq; cum hortis, & alijs locis, ordinis eiusdem obligata noscuntur per Christi fideles eleemosynę pietatis intuita, siuè in funeralibus, oblationibus, sepulturis, vltimis voluntatibus, legatis, aut aliàs, quomodolibet, etiam absolutè iàm erogata sunt, & in posterùm erogentur bonis, & etiam elargientur, nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere, aut ad id valeatis coarctari; & nè quis à vobis, vel vltimarum executoribus voluntatum, seù decedentium hæredibus de præmissis bonis aliquid extorquere, vel exigere præsumat, strictius inhibemus, non obstantibus, pia memorię Clementis Papę V. prędecessoris nostri, in Concilio Viennensi edita, quę incipit,* Dudum, *& alijs constitutionibus, & ordinationibus, nèc non priuilegijs,* & concessionibus, &c. quę omnia, in amplissima forma corroborat, confirmat, & de nouo concedit præfata hactenùs dicta circa quartam funeralem non soluendam à Regularibus, *Sixtus IIII. sub bulla, exordiente, dū attenta,* registrata authenticè in lib. priuileg: Patrum Prædicaror:

Quæ

Quæ ſanè priuilegia recitata, & alia multa referenda, quæ breuitatis gratia omittuntur recitare, minimè gentium ſunt à Trid: Concil: derogata, quòd tantum exigit quartam funeralem eſſe parochis ſoluendam ab ijs Monaſterijs Regularibus, quæ antè illius celebrationem per quadraginta annos conſueuerunt eam ſoluere, & illa Monaſteria, quæ vmquam conſueuerunt, aut per præſcriptam conſuetudinem, ſeu per relata priuilegia, non ſoluebant, nec hodiè ſoluere illam tenentur de iure, vt recitati Doctores, *num.* 13. 17. & 19. cum alijs dicendis aſtruunt. 26

CONCLVSIO VII.

Controuerſia, ſeu lis, ſi inter Parochos, & Regulares oriatur, de quarta funerali ſoluenda à Regularibus, ipſis Parochis, onus incumbit ipſiſmet parochis probare, Eccleſias Regulares teneri ſoluere dictam quartam funeralem antè Concilij Trid: celebrationē per quadraginta annos ante ſcilicèt, eis Regulares ſoluiſſe, in defunctorum funere. 27

Cuius ratio eſt adequata; quia Regulares ſunt in ſua pacifica poſſeſſione, per recitata priuilegia, ac per immemorabilem præſcriptam conſuetudinem; à qua remouendi non ſunt, ſi per vnum, aut plures actus, eam ſoluiſſent. Immò, ſi per tres, aut quatuor actus eam non ſoluiſſent, amplius minimè tenentur: quia, cum ſimus in odioſis, ac lege prohibente, ius Regularium Eccleſia acquirit, manens in poſſeſſione amplius non ſoluendi quartam funeralem parochis. ergo vera concluſio. 28

CONCLVSIO VIII.

Si in aliqua Eccleſia, ex conſuetudine, talis quarta funeralis eſſe intelligatur tertia pars, vel medietas funeralium, talis conſuetudo debet etiam poſt Trid: Conciliū ſeruari; & multò magis ſi ante illud fuerit executioni demandatum. Nàm eſt in fauorem Eccleſiæ, & præſertim, ſi immemorabilis ſit conſuetudo, in ea Eccleſia, eſt proindè adhuc ſeruanda. 29

Doctorum Allegationes.

Tradunt has omnes Theſes præfati allegati Doctores, & in ſpecie Barboſa, ad dictum locum Concil. Trid. ſeſſ: 25. cap. 13. Baldus, conſil. 20. Tuſchus, concluſ: 23. & 30. lit. q. cum alijs referendis. 30

CONCLVSIO IX.

Quæ hactenùs dicta à nobis ſunt vera manent ex vi priuilegiorum conceſſorum Regularibus, à diuerſis Summis Romanis Pontificibus, & ad diſcernendum verum à falſo; quod proinde, in 31

R corro-

corroboratione prædictorũ, sequentẽ Rotalẽ decisionem, in medium placet afferre per extẽsum circà solutionẽ quartę funeralis.

1 *REVERENDISS: DOMINO COCCINO DECANO*;

Liciensis Quartę funeralium, Lunę. 15. Ianuarij. 1618.

Argumentum.

2 *Clerici Regulares Teatini exempti sunt à solutione quartę funeralium, per Cõmunicationem priuilegiorum specialium, prędicatoribus, Minoribus, & Minimis concessorum.*

DECISIO 841

3 *Domini censuerunt; Monasterium Clericorum Regularium non teneri ad solutionem quartę funeralium Reuerendiss: Episcopo. Nàm etsi de iure communi, ista quarta spectat ad Episcopum, vel Parochum; Clementin: dudum de sepultur: in 6. & cap. 1. & 4. cum alijs, eod: tit. cap. cum quis pariter, eod: tit. 6. Attamen secùs est, quandò Monasterium eximitur à dicta solutione, ad text: in cap. priuilegia, dist: 3. cap. in nostra, de sepulturis.*

4 *In Casu autem nostro, de quo agitur; nè dum prædictum Monasteriũ eximitur, sed etiam tota Religio est exempta à dicta solutione quartę funeralium; cum Paulo IIII. & Gregorius XIV. dictis Clericis Regularibus communicauerint omnia priuilegia, alijs Regularibus concessa. quarè etiam censentur communicata priuilegia eximentia à dicta solutione quartę, inter quę, adest priuilegium Iulij II. cõcessum Minimis anno 1506. et aliud eiusdem Pontificis concessum Minoribus de obseruantia. anno 1544. & postremò, aliud Pauli IIII. cõceßum Ordini Prędicatorum, anno 1556. quę per extẽsum refert Archãgelus Carraccia, de quarta funerali, cap. 1.*

5 Neq; obstat *Conciliũ Trid: sess: 25. cap. 13. de Reformat:* quia cũ istum Monasterium sit fundatum post publicationem Concilij, & quatenus esset fundatum ante, cum non esset solitum soluere dictam quartam, Concilium ei non obstat, vt declarauit Sanctissimus Pius V. in sua constitutione anno 1567. quam refert *Archangelus Caraccia, loco citato, Guttierez, de iuramẽto confirmator: p. 2. cap. 4. nu. 3. Emanuel Rodriquez, in qq. regular: tom. 3. q. 41. art. 2. & ita etiam resoluit Cõngreg: Illustrissimorum Interpratum, vt refert Rodriquez, loco prædicto.*

6 Quod autem hoc Monasterium fuerit fundatum post confirmationem Concilij, ex eo probatur; quia Concilium fuit confirmatum *die 27. Ianuarij 1564.* Religio autèm Clericorum Regularium fuit confirmata *à Clemente VII. die 14. Iunij 1524.* vnde per necesse inferendum est, quod hoc Monasterium sit fundatũ intrà 40. annos, de quibus loquitur Concilium. Et quatenus esset fun-

fundatum extrà dictos annos 40. non probatur, quòd esset solitũ soluere quartam funeralium.

Neq; est verum, quòd prædicta constitutio Pij V. fuerit reuocata per Gregorium XIII. vt in eius Bulla, quam refert *Nauar. in Manuali, cap.* 27. in fine; quia cũ dicta Bulla Pij V. cõtineret, per Gregorium redacta fuit ad terminos Concilij, vt censuit Congr: Illustrissimorum Interpretum, vt refer Caraccia, loco citato, qui etiam, in fine tractatus, refert ipsam declarationem, & benè aduertit Guttirez, loco citato. Et ità fuit resolutum, vna parte tantum informate. *Satis Rota*. 7

CONTROVERSIA II.

AN Regulares quartam funeralem soluentes, de quibus eam soluere debeant, & quo tempore, ac die?

CONCLVSIO I.

Regulares quartam funeralem soluentes, eam soluere debent tantum de ijs, quæ ratione funeris obueniunt in ipsa solum die funeris, minimè gentium, in alijs diebus. 1

1. Probatur assertio *Ex extrauaganti, Inter cunctas, inter communes, D. Benedicti Papæ X I. in 6.* vbi sic habetur. *Funeralia verò intelliguntur hoc casu, quæ cum funere deferuntur, de candelis tamen, quæ Fratres portant, portio non petatur.* ergo vera conclusio. 2

2. Ex *Pij V. Sanctissimi, Declaratione facta in constitutione, & si Mendicantium ordinis, &c.* in superioribus relata; *vbi declarans, cap. 13. sess: 25. Trident: Concilij*, sic ille inquit: *Et vbi solui consueuit, id tantum ceræ, & aliorum, quæ in aliquibus partibus deferri contigerit tempore, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur.* hæc eadem dicit in alia sua Bulla incipiente, *Ad hoc nos Deus, &c. in Bullario tom. 2.* ergo. 3

3. Nàm funeralia illa dicuntur, quę ratione sepulturę obueniunt, *iuxta cap. liberum cap. nostra de sepultur:* Et de candelis, quæ Fratres in manibus habent, iuxtà allegatas Papales constitutiones, *& Sixti IIII. constitutionem exordientem, Regimini vniuersalis Ecclesiæ, &c. registrata authenticè in libro priuilegior: Fratrum Prædicat:* ad quorum fauorem est condita, non datur quarta funeralium, sed tantum de cereis, quæ deferuntur circà Crucem, & cadauer, vt in Italia est praxis. 4

Doctorum Allegationes.

Defensores huius nostræ Thesis sunt Couarruuias in cap. vlt: num. 7. 5

de testam: vbi post Abbatem, autumat moribus receptum esse, vt Ecclesiæ Parochiali quarta portio à Regularibus soluatur ex ijs tantum, quæ offeruntur tempore, quo funus, seu exequiæ defuncti super terram existentis, celebrantur. Cardinalis, in clementina dudum, §. verùm de sepultur: in 6. Syluest: verb. Canonica portio, num. 7. §. 9. Molina, de iust: & iure, tract: 2 disp: 2 1 5. nu. 4. & 9. Petrus de Vbald. de cano: portione Parochialis, cap. 4. nu. 10. & 16. Caraccia, de quarta funerali, cap. 3. fol. 45. mihi, Guttierez, de iuram: confirmator: p. 2. cap. 4. nu. 3. Ioan: de la Crux, lib. 2. de priuileg. cap. 9. dub. 5. conclus: 3. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 3. Hieronym: Rodriquez, eius nepos, in compendio qq. regular: resol. 18. nu. 3. Portellus, de dub: regular: verb. cano: portio, num. 5. Barbosa, de officio parochi, cap. 25. num. 36. & 39. Miranda, tom. 2. manual. Prælator: q. 48. art. 3. Naldus, in summa, verb. sepultura, & verb. funeralia, Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, nu. 7. & 9. Albericus, in l. seruo aliena, 116. §. ineptas, nu. 13. ff. de legat: 1. Riccius, decis: 571. nu. 4. in 2. edit: & p. 4. resolut: 300. Azorius, p. 2. lib. 6. cap. 4. q. 13. vers: funeralia, Rubeus, consil. 23. nu. 5. Bertacchinus, in suo repertorio, verb. quarta funeralis, Henriquez, consil: 86. nu. 9. Ioan. Franciscus Leo, in Thesauro, for: Ecclesiast: p. 2. cap. 14. num. 12. Sorbus, in compendio priuilegior: Regular: verb. cano: portio, fol. 103. Piasecius, in praxi Episco: p. 2. cap. 3. de visit: Regular: §. funeral: fol. 190. Petrus de Rauenna consil. 109. benè aduertit, cereos remanere debere, ait, fratribus sepelientibus, quasi cadaueris sequelas; quòd etiam autumat Baldus per text: in l. vnic: §. qui Domini, Cod: de latin: libert: tollend: & cæteri omnes nominandi.

CONCLVSIO II.

6 In funere tumulando, si cōtingat, fraudem, malitiam, ac dolum interuenire, quandò scilicèt Cadauer in Regularium Ecclesia est sepeliendum, & Parocho sua quarta funeralis præbetur, iam de Iure; sed die sequenti solemniori pompa, idest, magno adhibito Regularium, Confraternitatum, & presbyterorum numero, in Ecclesia videlicet Regulari, in qua antecedenti die, Cadauer inserò simplicitèr fuit cum Parocho tumulatum, cui data fuit sua quarta funeralis, prò illius anima solemnis missa cantatur cum distributione Candelarum, funeraliumq; in maiori quantitate diei præcedentis; in huiusmodi casu, Parochus debet suam quartam funeralem in tali die etiam habere; quòd aliàs, de iure, illi non deberetur.

7 Prius-

Priusquam ad probationes huius Thesis deueniatur, & legenti sit clara, & manifesta; placet, casum *Senis*. 1620. *Mense Augusti accursum, in mediū afferre, propter quem, consultò posuimus hanc assertionē.* 7

Nàm, cum Domina Clarix vxor Domini Vghi Bensis Equitis Sancti Stephani Papæ Martiris, cuius est grandis Magister, Magnus Dux Etruriæ, in eius tumulatione facta in Ecclesia D. Dominici, fuerint plurimi Religiosi, & Laicorum Confraternitates, vnà cum parocho, & alio Sacerdote, pro associando Cadauere, ab ipso Domino Equite inuitati omnes, candelis, ac funalibus emptis, & cæteris necessarijs pro tali funere præparatis; Parochus autem S. Antonij, cuius Ecclesia parochialis est Ecclesiæ D. Dominici propinqua, recusauit cum vno solo Sacerdote accedere ad associandum dictum Cadauer, ad dictam Dominicanam Ecclesiam, sub prætextu, vt alij plures Sacerdotes essent vocandi iuxtà morem patriæ, & personæ qualitatem. qua de causa, dictus Dominus Eques indignatus vehementer de huiusmodi parochi actione; paucis adhibitis Regularibus, deserò priuatìm fecit suam sepelire vxorem, et dare fecit parocho suam quartam funeralem. Sequenti verò die, magno adhibito Regularium, Secularium Sacerdotum, & Confraternitatum numero, præsentibus etiam vespillonibus, in dicta Ecclesia, vbi missa solemnis prò defuncta vxore eius fuit decantata, et cum maiori quantitate funalium, seù Intorstitiorum.

His sic sequutis; præfatus parochus Sancti Antonij petijt horum dictorum, quartam funeralem; quam Fratres Dominicani recusàrunt præstare illi: de qua re, lite orta: fuit commissa Sacra Congregationi Episco: et Regular: et Archiepiscopus Alexander de Petruccis Senensis informauit Sacram dictam Congregationem, quæ D. Cardinali Eminentissimo Muto hanc causam cōmisit. vndè hinc inde, partibus auditis pluriès, atq; pluriès, & Senis examinatus dictus Eques Bensius, reuoluto anno die 3. Augusti. 1621. Sacra Congreg: respondit, prout in conclusione diximus. 8

Cuius fundamentalis ratio est; quia Parochus recipere debebat quartam funeralem diei sequentis, ea de causa, quoniam omnia præfata fuere celebrata die sequenti cum dolo, fraude, & malitia, in Parochi damnum, vt ex informationibus, per examen factis, constitit: nàm inter cætera, dictus Eques non manebat cum Parocho in bona amicitia, & stomacho; Et proindè, quoties fraus, concurrit in huiusmodi funeralibus, aut dolus, seu malitia, ac odiū in Parochum, quarta funeralis ei debetur, vt diximus. 9

Prætereà confirmatur; nàm, quis moritur, & ad suggestionem alicuius Religiosi, cui legat, vt nimirum, alibi sepulturam eligat eo fine, vt ad quartam funeralem in tali casu, non teneatur de ijs, 10

quæ

quæ præter ceram, Parocho obueniret, seclusis priuilegijs dictis, secundum *Clemẽtinam dudũ de sepultur: in 6.* Attamen Parocho de omnibus obuentionibus supra dictis, ei quarta portio de legatis obueniret: quia scilicèt in fraudem, & dolum, & cum malitia, hoc factum est. Et hac de causa Sacra Congreg: declarauit præfatum Parochum debere habere quartam funeralem de his, quæ die sequenti facta sunt funeralia.

Doctorum Allegationes.

11 *Tradunt hanc nostram Thesem sic explicatam, Syluest: verb: cano: portio, §. 7. allegans Glosam, Imolam, Archid: Zabarellam, & alios, Calderinus, consil. 4. de sepultur: Lauorius, tit. 2. tom. 1. variar: Lucubrat: cap. 3. num 17. Barbosa in collectan: bullar: verb. quarta funeralis, & cap. 21. num. 38. de officio parochi, Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, num. 9. & alij.*

12 Parochum præfatum, namq; liberè fatendum est, sanè causam, & originem extitisse omnium malorum, nulli est dubium: quoniam ipse renuit funus associare ad Ecclesiam vsq; Dominicanã, cum eo designato Sacerdote à Domino Equite, sub prætextu maioris numeri Sacerdotum; cum ad eum haud spectabat, & tacere omninò debebat, secundum plures declarationes factas de hac re à Sacra Congregatione de numero Sacerdotum vocandorum, ad hæredes defuncti corporis spectare, minimè ad Parochũ, vt clarè diximus suprà, *Disp: 3. contro: 1. num. 12. & in presentia libet quoq, aliam decisionem afferre Sacrę Cõgregat: Episco: & Regular: quę est huiusmodi, inter Archiepiscopũ Mediolanẽsem, & Regulares orta ob id controuersia, & lis est.*

13 *Liberum sit hæredibus defuncti, vnum, pluraue officia pro defuncto in Ecclesijs Regularium celebrari facere: nec non tot ex Regularibus eiusdem Conuentus vocare, quot eis videbitur. Parochi, à Regularibus, in quorũ Ecclesijs parochianum sepeliri contigerit, non plus portionem sibi iure, seu consuetudine debita, quę quarta dicitur, exigatur. quid clarius ad rem nostram?*

14 *Item, eadem Sacra Songreg: 13. Nouembris, 1601. Episcopo Laudensi, ità rescripsit: Curatus non debet vocare ad funus alios Sacerdotes, quàm destinatos ab Herede mortui. Et eadem, in vna Mathelica diæcesis Cameritensis, respondit. Ad hæredes defuncti spectare numerum Religiosorum vocare ad funus sibi beneuisum, & Sacerdotum. Et in alia Materanensi, eadem Sacra Congregatio, die 21. Martij, 1642. sic declarauit.*

1 *Esse*

1. *Esse in arbitrio hæredum defuncti vocare ad funus numerum Sacerdotum tam Regularium, quam Secularium, sibi bene visum.* 2. *Non posse obligari ad maiorem eleemosynam, quando sepultura fuerit electa in Regularium Ecclesijs.*

3 *Quòd in tali casu, non teneantur soluere vltrà quartam funeralem.*

Similiter eadem Sacra Congregat: de Monialium Ecclesijs, sepeliendis Cadaueribus, sic decreuit. Si corpora defunctorum sepelienda in Ecclesijs Monialibus, Regularibus subiectarum deferantur, parochis non liceat ad dictas Ecclesias deferrè, nisi de consensu Superioris, vel Confessarij, qui tunc præsens aderit. hæredes autem non astringantur à Regularibus, quibus Monasterium subest ad funus euocare. 15

Ex quibus omnibus decisionibus clarè constat, ad Parochum non pertinere vocare numerum Sacerdotum Secularium, sed ad hæredes, in maiori, vel minori numero tàm Regularium, quàm Secularium. ergo malè fecit dictus parochus S. Antonij, ex cuius inconuenienti, sequuta fuere cætera dicta. 16

Nèc enim D. Episcopus, nèc Parochus valent defunctorum hæredes astringere, vt in funere conuocent Ecclesiæ parochialis tantum presbyteros exclusis alijs, donec numerus illorum completus fuerit. quia cum talis conuocatio priuilegium totius Cleri respiciat, vtiq; restringendo, aut eam moderando, ad proprios Clericos parochialis Ecclesiæ, dubio procùl, sepulturæ Ecclesiasticæ libertas restringitur, ac tollitur, *vt in vna Calaguritana funerum Rota, die 22. Iunij, coram Orano, 1604. diffiniuit. Syluest: verb: Immunitas, num 7. Sotus detestatur huiusmodi abusus, & corruptelas, de iust: & iure, q. 6. art. 2. cum alijs, de communi sententia omnium Doctorum.* 17

Et quamuis, dicta fraus, ex parte Domini Equitis, vt parochus scilicèt, quarta funerali diei sequentis priuaretur; *cum fraudem facere dicatur is, qui non facit, quod debet. l. in fraudem, & l. seq. ff. de his, quę in fraudem cred: & dolus non præsumitur nisi probetur. l. quoties, qui dolo, ff. de probatio: Surdus, decis:* 104. *nu.* 15. Attamen, si fuerit, in quam, nocere non debet Religiosis, D. Dominici, *L. vnic. Cod: vt nullus ex Vicar. lib.* 10. Tùm, quia in D. Equitis arbitrio fuit comitari corpus cum maiori, vel minori numero Regularium. vndè fatendũ est sanè, saltem indirectè Fratribus Dominũ Equitem nocuisse; quia non erat in potestate sua, ac libera voluntate commutandi ea, quæ prò sepultura suæ vxoris destinata erant, in parochi præiudicium. nàm in suis positionibus, D. Equites fate- 18

tur

tur se emisse ceram sepulturæ, & funeris occasione, & eādem apparet fuisse diei sequentis consumptam in Dominicana Ecclesia: licèt namq; mutare potuerit voluntatem, sed non cum damno & parochi præiudicio; & erogatio cum fuerit dilatata per industriam, quarta funeralis parocho debetur, ac si in ipso die depositionis factæ fuissent exequiæ: *in cap. in nostra, vbi Glossa, verb. nisi dolo, de sepultur: Ancharanus, num. 7. & intrat etiam textus, in l. vestimentum, cum ibi notatis per Bartolum, ff. de verb. & arg: l. astruunt.*

CONCLVSIO III.

19 Regulares minimè tenentur hodie, vi suorum priuilegiorum, parochis præstare quartam funeralem de omnibus eis relictis, putà, de missis, candelis, oblationibus funeralibus sepultuarijs, legatis vltimæ voluntatis, nèc alijs pro victu, & ornamentis, aut alijs quomòdolibet legatis, & largitis: nèc ipsi, nèc qui eis illa soluunt coarctari possunt ad ea soluenda, tam parochis, quàm Episcopis; non obstare *cap. dudum de sepultur: in 6.* & alijs statutis, quibus in specie est derogatum à Summis varijs Pontificibus per suas Constitutiones; sed tantùm tenentur meram quartam funeralem parocho soluere in die dumtaxat sepulturæ.

20 1 Constat conclusio *Ex Bulla 12. Eugenij IIII.* per extensum relata in libro priuilegior: Patrum Prædicator: authenticè *Ex Bulla 37. Sixti IIII.* prò Carmelitis, vbi conceditur, quòd si Papa mandet alicui dari causæ piæ, aut non piæ, de legatis pijs, non intelligitur de legatis relictis Religiosis, nisi de eis mentio fiat expressa, sub his verbis, & Bulla incipit, *dudum attenta.*

21 *Etsi fortaßè per nos, aut Sedem Apostolicam de piè legatis dispositis, & relictis in genere, vel in specie, decima, vel alia portio, seu quarta alteri pię, vel non pię causæ; ex qua vis causa hactenus concessa foret, aut in posterum concedi, soluiq; aut dari, vel mandari continget; Fratres prædictos, & illorum domos, ac eis legata, & relicta, aut aliàs, in eorū fauorem disposita, in concessione & mandatis huiusmodi decernimus, & volumus non includi, nisi de ipsis fratribus, & præsenti decreto, & voluntate nostra, non per generales Clausulas, quæ etiam specialem mentionem importare viderentur, sed vera, & specificata mentio fiat in eisdem.*

22 Vbi Papa loquitur in tali sua Bulla de quarta Relictorū pro ornamentis Ecclesiæ, pallis, planetis, cortinis, pamnis, victu fratrū, & huiusmodi; cum circà huiusmodi, à Trid: Concil. nihil in contrarium disponatur, ac proindè Regularia omnia priuilegia in sua vi, & robore manent. Ex

2 *Ex constitutione Pij V. Sanctissimi, exordiente; Et si Mendicantium ordinis, &c.* vbi habetur ad rem nostram. 23

Non autem de Missis, seu legatis, vel alijs, fratribus ipsis seu Monialibus huiusmodi, relictis, aut aliàs, quomodolibet donatis, solui debet: sic intelligi decretum quò ad quartam huiusmodi soluendam debere decernimus; vbi verò non est consuetudo soluendi quartam huiusmodi, de nullo suprascriptorum, solui debere declaramus. Nec ad quartam, seu aliam partem omnium eorum, quę etiam, pro ornamento Ecclesię, palliorum, planetarum, cortinarum, & pannorum, & aliorum, quæ dictis Ecclesijs relinqui, vel dari cōtigerit, etiamsi pro victu fratrum, aut aliàs relinquantur, aliquid contribuere teneantur. hæc ibi, & similia eadem habentur adamussim in alia sua Bulla incipiente. Ad hoc Deus. quas bullas per extensum recitat Confectius in suo summario, & collect: priuilegiorum Mendicant: quod opus dicauit Clementi VIII.

Et quòd est de viris Regularibus dictum, idem adamussim est asserendum de Monialibus, & prȩsertim subiectis ipsismet Regularibus; vt ex recitatis verbis Pij V. manifestissimè constat.

3 Ad huc probatur *Ex declaratione facta à Sacra Episco: et Regular: Congregatione, nempè locorum Ordinarios minimè posse à Regularibus exigere quartam legatorum piorum, nisi eam soluere essent consueti, & soliti, aut à quadraginta Annis citrà, eam exigerint.* 24

4 Ratione probatur; Nàm Monasteria, Ecclesiæ, & Regulares non subduntur locorum Ordinarijs, sed immediatè Sedi Apostolicæ, & Domini Episcopi curam Regularium non habent. ergo vera conclusio; pro quà, decisionem Rotæ, & Dominorum Eminentissimorum Cardinalium suprà recitauimus. 25

5 Casu, quo, nèc iure communi, nèc ex priuilegijs, Regulares exempti non essent à solutione præfata canonicȩ portionis; tamē remanent adhùc exempti ab ea, ratione cōsuetudinis præscriptæ, de ea haud soluenda: quia iam totaliter ab Aula recessit per immemorabilem cōsuetudinem perpetuā non soluendi illam. ergo. 26

Quarè in præsentia est sciendum ad rem nostram, ex Panormitano, & ex alijs Canonistis, quòd quandò *Consuetudo est præter ius ad eam valet præscribendam, tempus decem annorum; quandò verò, est contrà ius, exigitur tempus quadraginta annorum.* 27

Doctorum Allegationes.

Tradunt præfatam nostram assertionem Syluest: verb. Canonica portio, num. 6. q. 9. Cassarubius, verb. eodem, & quarta funeralis, recitans priuilegia Innocentij IIII. Alexandri IIII. Clementis IIII. Peyrinus, 28

tur se emisse ceram sepulturæ, & funeris occasione, & eãdem apparet fuisse diei sequentis consumptam in Dominicana Ecclesia: licèt namq; mutare potuerit voluntatem, sed non cum damno & parochi præiudicio; & erogatio cum fuerit dilatata per industriam, quarta funeralis parocho debetur, ac si in ipso die depositionis factæ fuissent exequiæ: *in cap. in nostra, vbi Glossa, verb. nisi dolo, de sepultur: Ancharanus, num. 7. & intrat etiam textus, in l. vestimentum, cum ibi notatis per Bartolum, ff. de verb. & arg: l. astruunt.*

CONCLVSIO III.

19 Regulares minimè tenentur hodie, vi suorum priuilegiorum, parochis præstare quartam funeralem de omnibus eis relictis, putà, de missis, candelis, oblationibus funeralibus sepultuarijs, legatis vltimæ voluntatis, nèc alijs pro victu, & ornamentis, aut alijs quomòdolibet legatis, & largitis: nèc ipsi, nèc qui eis illa soluunt coarctari possunt ad ea soluenda, tam parochis, quàm Episcopis; non obstare *cap. dudum de sepultur: in 6.* & alijs statutis, quibus in specie est derogatum à Summis varijs Pontificibus per suas Constitutiones; sed tantùm tenentur meram quartam funeralem parocho soluere in die dumtaxat sepulturæ.

20 1 Constat conclusio *Ex Bulla 12. Eugenij IIII.* per extensum relata in libro priuilegior: Patrum Prædicator: authenticè *Ex Bulla 37. Sixti IIII.* prò Carmelitis, vbi conceditur, quòd si Papa mandet alicui dari causæ piæ, aut non piæ, de legatis pijs, non intelligitur de legatis relictis Religiosis, nisi de eis mentio fiat expressa, sub his verbis, & Bulla incipit, *dudum attenta.*

21 *Et si fortaßè per nos, aut Sedem Apostolicam de piè legatis dispositis, & relictis in genere, vel in specie, decima, vel alia portio, seu quarta alteri pię, vel non pię causę; ex qua vis causa hactenus concessa foret, aut in posterum concedi, soluiq́ aut dari, vel mandari continget; Fratres prædictos, & illorum domos, ac eis legata, & relicta, aut aliàs, in eorũ fauorem disposita, in concessione & mandatis huiusmodi decernimus, & volumus non includi, nisi de ipsis fratribus, & præsenti decreto, & voluntate nostra, non per generales Clausulas, quæ etiam specialem mentionem importare viderentur, sed vera, & specificata mentio fiat in eisdem.*

22 Vbi Papa loquitur in tali sua Bulla de quarta Relictorũ pro ornamentis Ecclesiæ, pallis, planetis, cortinis, pamnis, victu fratrũ, & huiusmodi; cum circà huiusmodi, à Trid: Concil. nihil in contrarium disponatur, ac proindè Regularia omnia priuilegia in sua vi, & robore manent. Ex

2 *Ex constitutione Pij V. Sanctissimi, exordiente; Et si Mendicantium ordinis, &c.* vbi habetur ad rem nostram. 23

Non autem de Missis, seu legatis, vel alijs, fratribus ipsis seu Monialibus huiusmodi, relictis, aut aliàs, quomodolibet donatis, solui debet: sic intelligi decretum quò ad quartam huiusmodi soluendam debere decernimus; vbi verò non est consuetudo soluendi quartam huiusmodi, de nullo suprascriptorum, solui debere declaramus. Nec ad quartam, seu aliam partem omnium eorum, quę etiam, pro ornamento Ecclesiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, & pannorum, & aliorum, quæ dictis Ecclesijs relinqui, vel dari cōtigerit, etiamsi pro victu fratrum, aut aliàs relinquantur, aliquid contribuere teneantur. hac ibi, & similia eadem habentur adamussim in alia sua Bulla incipiente. Ad hoc Deus. quas bullas per extensum recitat Confectius in suo summario, & collect: priuilegiorum Mendicant: quod opus dicauit Clementi VIII.

Et quòd est de viris Regularibus dictum, idem adamussim est asserendum de Monialibus, & prȩsertim subiectis ipsismet Regularibus; vt ex recitatis verbis Pij V. manifestissimè constat.

3 Ad huc probatur *Ex declaratione facta à Sacra Episco: et Regular: Congregatione, nempè locorum Ordinarios minimè posse à Regularibus exigere quartam legatorum piorum, nisi eam soluere essent consueti, & soliti, aut à quadraginta Annis citrà, eam exigerint.* 24

4 Ratione probatur; Nàm Monasteria, Ecclesiæ, & Regulares non subduntur locorum Ordinarijs, sed immediatè Sedi Apostolicæ, & Domini Episcopi curam Regularium non habent. ergo vera conclusio; pro qua, decisionem Rotæ, & Dominorum Eminentissimorum Cardinalium suprà recitauimus. 25

5 Casu, quo, nèc iure communi, nèc ex priuilegijs, Regulares exempti non essent à solutione præfata canonicę portionis; tamē remanent adhùc exempti ab ea, ratione cōsuetudinis præscriptæ, de ea haùd soluenda: quia iam totaliter ab Aula recessit per immemorabilem cōsuetudinem perpetuā non soluendi illam. ergo. 26

Quarè in præsentia est sciendum ad rem nostram, ex Panormitano, & ex alijs Canonistis, quòd quandò *Consuetudo est præter ius ad eam valet præscribendam, tempus decem annorum; quandò verò, est contrà ius, exigitur tempus quadraginta annorum.* 27

Doctorum Allegationes.

Tradunt prefatam nostram assertionem Syluest: verb. Canonica portio, num. 6. q. 9. Cassarubius, verb. eodem, & quarta funeralis, recitans priuilegia Innocentij IIII. Alexandri IIII. Clementis IIII. Peyrinus, 28

tom. 1. de priuilegijs, cap. 4. dub. 5. Magist: Festus, in summar: constit: Patri Prædicat: cap. 27. Cardinalis, in Clementina dudum de sepultur: in 6. §. verùm, Couarruuias, cap. vlt. de testam: num. 6. Armilla, verb. oblationes, Molina de iust: & iure, tract. 2. disp. 215. Confectius, in summario priuilegior: Mendicantium, tit. 2. cap. 1. de sepult: Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 2. & vlt. & tom. 2. q. 58. art. 3. & tom. 3. q. 36. art. 1. Quaranta in suo bullar: verb. priuilegia Regular: Vera Crux, in compendio priuilegior: vbi affert sententiam de hac re in fauorem datam Regularium, ab Archyepiscopo Mexicano, canonicam, scilicèt, portionem non esse à Regularibus soluendam, Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. regular: resolut: 18. Portellus, cap. 2. Oldradus, consil: 225. nu. 15. & 20. Barbosa, in Collectan: bullarij, verb. quarta funeralis, & cap. 25. num. 32. de officio parochi, & allegat: 86. nu. 20. de potest: Episco: Tamburinus, tom. 1. de Iure Abbat: disp: 15. q. 16. num. 4. Lauorius, tit. 2. varia: lucubrat: cap. 17. Miranda, tom. 2. q. 48. art. 2. 5. et 6. in suo manuali prelat: Lezana, tom. 3. verb. cano: portio, num. 6. & tom. 4. verb. quarta funeralis, num. 7. & cæteri omnes communiter.

CONCLVSIO IIII.

29 Quid quid à Christi fidelibus in Monasterijs, & Ecclesijs Regularium offertur ipsis Religiosis ibi seruiẽtibus proficere debet, nèc super hoc ab Episco: vel cęteris Presbyteris molestari queunt; sicut etiam oblata à Mulieribus puerperis, suos filios Domino præsentantibus, & alia huiusmodi, cum non nulli ignorantes ausi sunt temerè contrarium dicere.

30 Conclusio manet in terminis diffinita *in cap. 1. de statu Monachorum, & cap. 16. nimis iniqua, de excessu Prelat:* quam docent omnes recitati Doctores nupèr, cum alijs nominandis.

CONCLVSIO V.

31 Quartam funeralem deberi dicimus proprio Parocho, quandò videlicèt Parochianus sibi elegit sepulturam in Regularium Ecclesijs; at si Defunctus mortuus fuerit extrà propriam parochiam, tunc quarta funeralis debetur illi parocho, in cuius parochia mortuus est.

32 *Sic namq; ad instantiam patrum Conuentualium, D. Francisci, Sacra Episco: & Regular: declarauit, die 19. Iulij 1641. & die 28. Martij. 1642. eadem Congreg: Item declarauit; non debere quartam, eo quòd Defuncti Corpus dum ad sepulturam ferretur, per aliam Parochiam transierit.*

C A-

CASUS NUMERANTUR.

In quibus generaliter, quarta funeralis, de iure ab Ecclesijs Regularium minimè est præstanda. 33

1 *Quandò consuetudo adest, eam non soluendi ab Ecclesijs, per immemorabilem vsum, & praxim.*

2 *Quandò, adsunt priuilegia derogatoria iuri communi, & Trid: Concil: decreto per speciales clausulas expressè.*

3 *Quandò aliquid legatur in vsus priuilegiatos: de quibus* in cap. final. de testam: vbi hæc habētur. *De his, quæ in ornamentis, vel pro eis, fabrica, luminaribus, Anniuersario, septimo, vigesimo, trigesimo die, siue alijs ad perpetuum cultum Diuinum legantur Ecclesijs, &c.*

4 *Quandò quis in Ecclesia sepelitur contrà Religiosorum voluntatem.*

5 *Quandò Ecclesiæ aliquid inter viuos donatur, seù quandò, in vita soluit Legatum.*

6 *Quandò post sepulturæ electionem Religiosus effectus est in eo Monasterio.*

7 *Quandò quis Ecclesiæ legat, in qua non sepelitur.*

8 *Quandò Ecclesia parochialis est parochi culpa interdicta.*

9 *Quandò quis sepulturam elegit in aliqua Ecclesia, sed posteà illam reuocauit electionem, & in alia tumulatur.*

10 *Quandò si quis elegerit de facto; tamen non sepelitur in ea Ecclesia ex aliquo casu.*

11 *Cum Legatur prò incertis malè ablatis.*

12 *Quandò legatur Parochiali Ecclesiæ quantum illi debebatur ratione quartæ.*

13 *Quandò tempore testamenti, & legati non elegit sepulturam, sed posteà, tempore Mortis, & hoc non in fraudem Parochiæ.*

14 *Cùm ille non potuit Sacramenta per longum tempus à Parocho recipere aut diuina audire in sua Parochia.*

15 *Quandò fit depositio funeris in aliqua Ecclesia solum ad tempus.*

16 *Non debetur etiam ex Legatis factis Religiosis Particularibus: quia Iura tantum loquuntur Legatis Ecclesijs.*

De quibus casibus videri possunt summistæ, verbo cano:portio, Angelus, 34
num. 14. *Syluest: Molina, Azorius, Rodriquez, Miranda, Portellus, cum alijs, in superioribus allegatis, & allegandis.*

CONCLUSIO VI.

Parochus siuè Sęcularis, siuè Regularis sit, absolutè loquendo nequit aliquid accipere, seu petere prò mortuis tumulandis, nisi adsit consuetudo immemorabilis locorum, pro labore, vel pro 35

S 2 cera,

cera, aut sepulturæ apertione; tunc talis consuetudo est seruanda: at à pauperibus nihil est accipiendum, sed gratis, & Dei amore sepeliendi sunt.

36 Nàm mortuos sepeliendi, est de se officium pietatis, & charitatis, ac proindè nihil est sumendum, vt benè inter alios Doctores, *Abbas edocet, in cap. obolenda, de sepultur: nu. 6. & cap. 8. ad Apostolicam, de simonia.*

CONCLVSIO VII.

37 Locorum Ordinarij Regulares cogentes ad Canonicam portionem soluendam, quam de iure non debent, manent ab ingressu suæ Ecclesiæ interdicti; & Parochi eo ipso in excommunicationem incidunt cogentes non solum Regulares, sed etiam ipsos testamentarios, & Defunctorum hæredes.

Ità Sixtus IIII. sua constitutione edita, 1424. præfatas pœnas tulit; si videlicèt, directè, vel indirectè solutionem quartæ alicuius Parochialis, vel canonicæ, vel alterius portionis, seù oneris, dum apud Fratres, fideles tumulantur, cogunt quo qua modo Fratres, vel testamentarios, vel defuncti hæredes.

38 Et constat etiam assertio *ex Trid: Concil: sess: 25. cap. 13.* vbi habetur, quòd quarta funeralis est soluenda, vbi consuetudo adest; & nullatenus asserit, cogendos esse Religiosos, & compellendos sub censuris ab Ordinarijs locorum, si illam non soluant; cum excõmunicare sit actus Iurisdictionis, & locorum Ordinarij nullam habeant super Regulares Iurisdictionem. ergo vera assertio.

Doctorum Allegationes.

39 *Communiter à Doctoribus in Superioribus relatis docetur conclusio, vt Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, num. vlt. Portellus, Hieron: Rodriquez, cum cæteris omnibus recitatis.*

CONCLVSIO VIII.

40 Solent hodie defunctorum hæredes, seu Consanguinei vocare in die funeris, & inuitare Sacerdotes, ac Regulares, & egenos, & pauperes, ad Cadauera associanda vsq; ad sepulturam: vt proindè *Sacra Episco: et Regular: Congr: die 30. Iunij 1604. Episcopo Cremonensi rescripsit, vt oportunè, & cum circumspectione prouideat, vt abusui, mortuos sepeliendi priuatè, sinè Religiosis viris, & luminaribus, aliquo remedio opportuno prouideat.*

Doctorum Allegationes.

41 *Est ad mentem hac nostra Thesis multorum Sanctorum Patrum,*

quam

quam autumant, D. Hieronym: epist: ad Pammachium de morte suæ vxoris, D. Chrysost: homilia 32. in Matth: & homil: 61. in Ioan: & in cap. 11. pri. Corinth: homil: 27. Origenes, in 3. cap. Iob. D. Ambros: orat: funebri, de morte Satyri, & curato funere, eleemosyna præstabantur, vt idem Chryst: homil. 4. ad Philippens: & homil. 84. in Ioan: & in orat: de morte testatur, D. August. serm. 34. & epist. 64. ad Aurelium Episcop: D. Hieron: & Origenes vbi suprà, & præsertim D. Hiero: ad Pammachium, de obitu Paulinæ Vxoris.

Tandem, prò complemento omnium hactenùs dictorum, in hac nostra Controuersia, placet in medium portare per extensum, Rotæ decisionem, & non voluntariè hæc dixisse. 42

REVERENDO PATRI DOMINO QVEIPO.

Eluen: Iurium Parochialium, Veneris. 6. Iunij, 1631.

Argumentum.

Parochi à Religiosis ratione sepulturà nihil aliud exigere possunt, nisi quartam funeralium, quæ tempore sepulturæ oblata fuerint. 1

Parochus Cocolibri, Eluens: Diæcesis, vrgebat hæredes, & executores Testamentarios eorum, qui in Monasterio Prædicatorum, eiusdem loci sepulturam elegerunt ad celebrandum nouennarium, & caput Anni, in Ecclesia Parochiali, postquam in dicto Monasterio Prædicatorum celebratum extiterat. 2

Super quo orta Controuersia, & causa ad Rotam deuoluta, & mihi commissa, proposui dubium. An parocho liceat hæredes cogere, seu executores testamentorum defunctorũ, qui sepeliuntur in Ecclesia Fratrũ, ad celebrari faciendũ in Ecclesia Parochiali diuina officia nouennalia, seu (capo d'anno) quæ iam in Ecclesia Fratrum fuerant celebrata; & Dominis visum fuit, id parocho nõ licere, quia in iure communi, quo libera cuilibet sepulturæ electio permissa est, dũtaxat quarta Canonica parocho reseruatur; cap. 1. cap. is, qui, cap. in nostra, cap. certificari, cap. cum super de sepultur: quæ non generaliter, sed cum restrictione; de qua, in cap. vlt: de testam: quàm vis per textum in clement: dudum de sepultur: in 6. fuerit ampliata: 3

Vsu tamen, & consuetudine generali ad quartam funeralium restricta fuit; vt post Cardinalem, in d. clement: dudum, §. verùm, tradunt Couarruuias, in d. cap. final. de testam: nu. 6. Molina, de Iust: & Iure, tract. 2. disp. 7. Rodriquez, tom: 1. q. 39. art. 2. & de ea tantum loquitur Concil. Trid. sess: 25. cap. 13. de Reformat. 4

Funeralia autem sunt, quæ cum funere deferuntur, vt tradit Glossa, verb. funeralibus, in d. clement: dudum, de sepultur: in 6. & Petrus de Vbald: de canon: Episco: & parocho debita, p. 2. cap. 4. num. 10. & 6. 5

quam

quam dumtaxat consistere in cera, & in alijs oblationibus, quæ deferuntur tempore, quo Defunctorum Corpora ad sepulturam deferuntur; non autem de missis, & Legatis, aut alijs oblationibus eorum, qui apud dictos fratres sepeliuntur; declarauit Sancta Memoria, Pius V. 17. Kalendas Iulij, anno 1567. vt referunt Guttierez, de iuram: confirmat: p. 2. cap. 4. num. 3. Rodriquez, in d. q. 39. art. 2.

6 *Vnde, cum iure communi ex oblationibus factis, aut relictis Monasterio non deberetur, nisi quarta Ecclesiæ parochiali, & hoc vsu, & consuetudine ad quartam funeralium fuerit restitutum, & ex constitutione Sanctæ Memoriæ Pij V. declarantis Concilium Trid: in d. cap. 13. fuerit constitutum, vt à fratribus non deberetur, nisi quarta eorum funeralium, quæ tempore sepulturæ fuerint oblata; idq; Sixtus IIII. ad fratrũ fauorem, iam constituerat, vt refert Syluest: in summ: verb. canonica portio, in fine.*

7 *Prætentio dicti Parochi omni iure destituta videtur præcipuè, quia Sancta Memoria, Pius V. 9. Iulij, 1571. in statuto decreto ad principatum Cathaloniæ prohibuit, ne parochi à fratribus vltrà quartam funeralium, quidpiam exigerent. Et cum hec omnia fuerint, tàm fauore liberæ sepulturæ, quàm fratrum constituta, omninò, & directè impugnantur per parochos agentes contrà heredes, & testamentarios eligentium sepulturam in Monasterijs, cum per hoc grauamen ab huiusmodi sepulturæ electione fideles auerterentur; atq; ità finis dictarum constitutionum frauderetur, quòd licere non debet per regulam text: in l. non dubium, Cod. de legibus, & cap. quòd vna via, de regul. iuris in 6. & ità vna tantum parte informate, &c. Satis Rota.*

Dubium curiosum scitu desiderabile

8 Suboritur in præsentia, si sepulturæ electio in aliqua Regularium Ecclesia non legando valeat, parochiali Ecclesiæ non legando quartam funeralium?

9 Respondetur; huiusmodi nimirum electionem omninò valere; quia Iura tantum volunt, quòd de Ecclesiæ relictis, sepulturæ detur Canonica portio Ecclesiæ parochiali, aut quarta funeralis, minimè verò, vt teneatur expresso suo iudicio relinquere; sic est intelligendum *capit: primum de sepultur:* vbi haud prohibetur sub excommunicatione si alitèr eligatur; sed si Canonica portio non soluatur; *& à diuersis non fit illatio. L. Papinianus, exuli; ff. de minorit: & cap. ad audientiam, de decimis.*

10 Nec obstat etiam *cap. 2. de sepultur:* vbi licèt præcipiatur, relinqui quartam non tamen ex illius omissione annullatur sepulturæ

pulturæ electio, sed vult vt debeatur etiamsi non relinquatur. nàm aliàs, esset vtiq; contrà sepulturæ electionem, ac multi auerterentur ab eligendo eam, & sic cogerentur in Ecclesia parochiali sepeliri, quòd est *contrà iura, tit. de sepultur:* quæ requirunt, & volunt, vt sit omninò, ac totaliter libera sepulturæ electio.

Doctorum Allegationes.

Astruunt hanc nostram responsionem Abbas, in cap. de his, de sepultur: not: 2. per text: ibi, Gregorius Lopez, in l. tit. 1. p. 1. & lib. 5. per text: ibi. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 6. cum cæteris in superioribus allegatis. 11

CONTROVERSIA V.

AN Regularis Nouitius, in anno sui nouitiatus moriens extrà Monasterium, in domo suorum parentum, ad quam petijt, causa suam curandi infirmitatem cum licentia suorum Superiorum, & in Ecclesia sui Monasterij sepulturam éligens, quarta funeralis, de iure parocho debeatur; vbi plura curiosa, scitu digna ad rem, resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Constantissimè tenendum, ac asserendum est; Regulares Nouitios gaudere priuilegijs omnibus, quibus professi Religiosi fruuntur, à Sede Apostolica concessis, licèt in Apostolicis literis tantum de professis mentio fiat. 1

1 Probatur; nàm licèt talis Regularis Nouitius, formalitèr non sit Religiosus; nihilosecius materialiter est talis, & in fauorabilibus, priuilegijs cæterorum Religiosorum fruitur: quia in oneribus, in obseruantijs, ac laboribus sunt pares Religiosis professis, Nouitij. ergo vera conclusio. 2

2 Probatur, *Ex l. cui, ff. de bon: poss. ex text: Mili:* vbi ius non solum concedit testandi facultatem iure militari; sed illis, qui non sunt milites, dummodò in militia reperiantur, labores, & pericula sufferentes: ac pari modo, iure communi si Nouitius intrà annum sui nouitiatus delicta committat, punitur à suo Prælato, sicut cæteri puniuntur Religiosi professi. ergo vera assertio. 3

CONCLVSIO II.

Regularis Nouitius in parentum suorum domo obiens, est in Ecclesia sui ordinis, absolutè sepeliendus, parocho in consulto, & absq; solutione quartæ funeralis ei præstanda. 4

1 Probatur assertio; Nàm Nouitius eisdem gaudet priuilegijs, quibus 5

quibus cæteri fruuntur professi Religiosi; sed hi in suis Ecclesijs sepeliuntur in consulto parocho, & sine solutione quartæ funeralis, ei danda. ergo.

6 2 Nàm Nouitius à parocho non recipit sacramenta, nèc illi subest quòad animæ curam, & est totalitèr exemptus à Curati, & Ordinarij Iurisdictione. ergo sub nullo titulo est parocho quarta funeralis præstanda.

CONCLVSIO III.

7 Nouitius, in anno sui nouitiatus in domo parentum recedens ex hac vita, ad quam abijt, cum Superioribus suis licentia, eligere sibi valet sepulturam licitè, & liberè vbicumq; voluerit; & eam eligens in Ecclesia sui ordinis parocho inconsultò ibi sepeliri debet, absq; quarta funerali illi danda, licèt in sæculo fuerit suus parochianus.

8 1 Probatur pars prima assertionis: Nàm Nouitius dùm non est professus, habet *velle*, *& nolle*, id est, profitendi, & non profitendi suę Religionis vota solemnia, ergo valet sibi sepulturam eligere licitè, ac liberè.

9 2 Eadem pars prima probatur: Nouitius namq; in odiosis cōpræhensus minimè gentium venit, sed dumtaxat in fauorabilibus; sed non posse sibi sepulturam eligere, est quid satis odiosum, & graue onus ac maxima priuatio propriæ voluntatis. ergo vera pars huius assertionis.

10 3 Probatur pars secunda, Nouitius est exemptus à parochi Iurisdictione, & quāuis, e. g. ab eo recepisset omnia sacramenta, ob maximam distantiam à suo Monasterio; nihilosecius, vi suorum priuilegiorum, quibus ipse licitè, & liberè gaudet, sicut cæteri professi Religiosi sui ordinis, qui morientes extrà sua Monasteria, non soluitur parocho quarta funeralis, & ipso inconsulto, vbicumq; sit, valent liberè, ac licitè sui Religiosi illum ad suam Ecclesiam ferre dubio procùl. ergo vera tota conclusio.

Doctorum Allegationes.

11 *Has nostras Theses omnes edocēt Rodriquez, tom. 2. qq. regular. q. 39. art. 4. Azzorius, p. 2. lib. 9. cap. 13. Hierony: Rodriquez, resolut: 18. num. 5. in compend. qq. regular: Laymam, lib. 3. sect. 5. cap. 12. nu. 8. versi. dico: 4. Mancinus, dub. 31. in sua praxi infirmor: fol. 498. Pasqualigus, decis. 381. nu. 6. Sanchez, lib. 6. summ: cap. 14. nu. 10. Miranda, tom. 2. Manual. prælat: q. 48. art. 9. conclus: 3. Villalobos,*

p. 2.

p. 2. summ: tract. 3. difficult. 2. nu. 13. Castro pal. 3. disp. 4. §. 8. punc. 7. num. 8. Lezana, tom. 4. verb. Nouitij, num. 41. Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 169. *Barbosa, de officio parochi, cap.* 25. *num.* 46. *& alij. Ex summistis, Sylaest. verb. sepultura, q. 9. dico: 7. & verb. canonica portio, num.* 8. §. 4. *Armilla, verb. sepultura, num. 6. Tabiena, num.* 5. *q.* 4. *ibid. Nauar. lib. consil. tit. de Regular. in prima edict. Ancharanus, & Franchus, in cap. final. de sepultur: in 6. num. 2. & in cap. nullus, de tēpor: ordin: in 6. Glossa, cap. final. de sepultur: in 6. cum cæteris Canonistis. solus est hac in re hallucinatus Iulius Lauorius tom.* 1. *variar: lucubrat. tit. 2. cap. 11. num.* 100. *putans Nouitium non posse sibi sepulturam eligere; sed sanè toto cœlo errauit.*

CONCLVSIO IIII.

Regularis Nouitius priusquam moriatur, licitè, ac liberè valet etiam testari, ac cætera exercere, & peragere queit, in quibus proprium *velle, & nolle* requiritur. 12

Cuius ratio est adequata; quia Nouitius nondum professus, non est voto obedientiæ formalitèr adstrictus, sed tantum materialitèr; & proindè ipse, *in cap: Religiosus, de sepultur:* non compræhenditur, sed tantum Religiosus professus. ergo vera conclusio; quam docent omnes relati Doctores, *num.* 11. & alij. 13

CONCLVSIO V.

Regularem Nouitium, si contingat mori extrà Monasterium satis remotè, ita vt, ad illud non commodè transferri valeat, & absq; sepulturę electionè, de iure in tali casu, est sepeliendus in sepultura suorum maiorum, si habeat, aliàs in parochiali Ecclesia, in qua sacramenta recepit. 14

Pars prima constat *Ex cap.* 1. *de sepultur: & cap. is, qui de sepultur: in 6.* vbi definitur, quòd quando quis moritur non electa sepultura, in ea est sepeliendus, in qua maiores sui sepeliri consueuerunt: sed Nouitius, in fauorabilibus potitur gratijs, & priuilegijs Regularium, ac Secularium; quia cum potuisset sepulturam sibi licitè, ac libere eligere, & non elegit, & in tali casu, adinstar Secularis, est in sepultura suorum maiorum sepeliendus. 15

Secunda pars, etiam de se manifesta est *Ex d. cap. is, qui, & ex cap. dudum, §. huiusmodi, de sepulturis, in 6. cap. ex parte, cap. in nostra, & ex alijs Iuribus.* 16

CONCLVSIO VI.

Regularis Nouitijs dùm est sepeliendus in Ecclesia parochiali, aut in alio loco, extrà Ecclesiam sui Monasterij, quòad expensas 17

T fune-

funerales, si parentes habet diuites, ad eos spectabit; si pauperes fuerint, ad Monasterium eas facere pertinebit.

Doctorum Allegationes.

18 *Tradunt has duas nostras Theses, Rodriquez, tom. 3. qq. regular. q. 60. art. 3. Layman, tract: 5. cap. 12. sect: 5. num. 6. Mancinus, dub. 12. fol. 491. in sua praxi visit: Infirm: Lauorius, tom. 1. var: lucubrat: tit. 2. cap. 16. num. 46. Lezana, tom. 4. verb. nouitijs nu. 4. & cęteri suprà allegati, num. 11. cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO VII.

19 Regularis Nouitius in Monasterio decedens, absq; sepulturæ electione cum habitu Religioso; tùm vi priuilegiorum, tùm ex consuetudine immemorabili, est omnino in Ecclesia sui Monasterij tumulandus, licèt Impubes sit, & non sui iuris, quò ad sepulturæ electionem.

20 Cuius ratio est formalis; quia fuit sacramẽtatus à Religiosis suis, & cùm habitu Religioso decessit, ac intrà clausuram, & potitur priuilegijs omnibus, quibus cæteri omnes Religiosi professi fruuntur. ergo vera assertio.

Doctorum Allegationes.

12 *Defendit assertum hoc nostrum Syluest: verb. sepultura, d. l. sequitur Archydiacon: in cap. cum quis, de sepultur: & in his iuribus Turrecremata suffragratur, Lauorius, num. 99. amplectitur, & docent omnes num. 11. nominati.*

CONCLVSIO VIII.

22 Qui morbo iàm affectus, Religionem ingreditur, & causa morbi huius moritur, illa Monasteria, quæ ex consuetudine, vt suprà diximus, quartam soluunt parocho etiam nunc in tali casu præstare illam debent, seclusis Regularium priuilegijs.

CONCLVSIO IX.

23 Qui cum habitu Religioso sepeliri petit, ac Nouitius, qui animum, & propositum non habuit mutandi vitam; atq; qui Religionem in egreditur, suis retentis bonis, quarta funeralis, in horum sepultura est parocho præstanda iuxtà probabilem sententiam Doctorum, seclusis Regularium priuilegijs.

Doctorum Allegationes.

24 *Sustinent has duas Theses nostras Syluest: verb. cano: portio, num. 8. vers: quintus, & nu. 12. Molina, vbi suprà, disp. 215. nu. 4. tract: 2. de iust: & iure, Petrus de Vbaldis, de cano: parochi: cap: 6. num. 24. Portellus, tom. 2. cas: 59. in respons: moral. vbi resoluens quæstionem, de No-*

de Nouitio, in domo paterna, mortuus, & declarauit non velle esse Religiosum, non electa sepultura, esse sepeliendum in suorũ maiorum sepultura.

Verùm de his præfatis personis decedentibus in Regularium Monasterijs, vbi omnia sacramenta ab ipsis Religiosis acceperunt, est ratiocinandum, & in praxi faciendum, iuxtà tradenda in Controuersia 15. infrà, ob Bullas ibi recitandas, & alia, in fauorem de iure Regularium; & dicti Auctores sic dixerunt; quia non viderunt huiusmodi Bullas Papales conditas in gratiam Patrum Prædicatorum. 25

CONTROVERSIA IIII.

AN Regulares morientes extrà Monasterium inconsulto parocho ad suam Ecclesiam, sui Religiosi deferre licitè, ac liberè queãt, absq; quarta funerali parocho pręstanda? vbi alia curiosa scitu digna resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Regulares decedentes ex hac vita extrà proprium Monasterium, parocho inconsulto, licitè, ac liberè, indubitanter valent pleno iure sui Religiosi deferre ad propriam Ecclesiam, prò sepultura eis præbenda. 1

Sic namq; declarauit Sacra Congregat. Concilij, die 2. Iulij 1620. ad petitionem Cardinalis Ludouisij Archyepiscopi Bononiensis, qui sic tale proposuit dubium. An cùm Fratres aliqui extrà Monasterium moriantur, & à Curatis sacramenta receperunt, possint ab eorum Superioribus, ad suas Ecclesias deferri, parochis inconsultis? ità respondit ad Decimum: Regulares extrà claustra decedentes, posse ad eorum Ecclesias deferri, etiam parochis inconsultis. 2

Cuius est ratio adequata; quia Regulares sunt ab Ordinarijs locorum exempti, & à Parochiorum cura circà animæ gubernationem; licèt per accidens, & casualiter, & indirectè prò hic, & nunc, in necessitatis causa, à parochis sacramẽtati fuerint, & ob Dei amorem, &c. 3

Doctorum Allegationes.

Affirmant hanc Thesem nostram Peyrinus, tom. 2. priuilegior: in constitut. 7. Pij V. Sanctissimi, num. 13. vers. ad decimum, Barbosa, de Officio Parochi. cap. 26. num. 68. Mancinus, dub. 9. fol. 490. in sua praxi, Lezana tom. 1. cap. 12. num. 41. & tom. 4. verb. sepultura quoad Regulares, nu. 16. Diana, p. 5. tract. 3. resolut. 110. Archangelus Romanus, de priuilegijs, lib. 3. verb. sepelitio. & alij recitati ac recitandi de communi sententia. 4

CONCLVSIO II.

5 Regulares decedentes extrà sua Monasteria, & quamuis à parochis sacramentati fuerint in necessitatis casu, & si deindè sepeliantur in proprijs Ecclesijs, sui ordinis, non debetur nihilhominùs parocho quarta funeralis.

6 Patet conclusio ex dictis, in superiori assertione, & probatur eadem ratione.

CONCLVSIO III.

Regulares prendere volentes suum Religiosum, mortuum extrà Conuentum, nequit parochus impedire sub prætextu, vt ad Ecclesiam parochialem priùs cadauer deferatur, & quartam funeralem sibi soluant.

7 In primìs constat conclusio ex declaratione facta de re ista à Sacra Congregatione Episco: & Regular: in vna Puteoleana, die 22. Maij, 1615. deindè, quia parochus nullum ius super Regularem mortuum extrà Monasteriũ habet, & ideò nullam prætensionem circa quartæ funeralis solutionem prætendere potest.

8 Deindè etiam suadetur, quia aliàs, sepultura quòad Regulares libera non esset, si parochus, sub prætextu quartæ funeralis solutionis, impediret nè Religiosus sepeliatur in Ecclesia; quòd directè est contrà Iura de sepulturis, vt in Superioribus est ostensum, parochũ non posse sepulturam impedire sub prætexu quartę funaralis solutionis: ergo multò magis Religiosis impedire sepulturam valuerit. ergo vera conclusio; quam tenent omnes recitati num. 4. & nominandi Authores.

CONTROVERSIA V.

AN Regulares licitè, ac liberè exhumare valeant Cadauera suę Ecclesiæ, & in alia loca, eiusdem Ecclesiæ transferre?

CONCLVSIO I.

1 Nullum Cadauer perpetuæ sepulturæ traditum, ex nulla Ecclesia, cuiusuis Regularis ordinis sit, asportari valet, nisi de licentia D. Episcopi in aliam Ecclesiam.

2 Veritas huius assertionis stat diffinita *in cap. corpora Sanctorum, de consecrat: dist: 1. & ex Rituali Romano, §. de exequijs: & constat, etiam ex l. final: dum, l. nemo humanum, Cod: de Religio: & sumpt. funer:*

CONCLVSIO II.

3 Regulares liberè valent, & licitè exhumare absq; D. Episcopi venia, Cadauera in aliquo loco, ad tempus deposita, vt inde

ad de-

ad destinatum locum transferantur in eadem Ecclesia. vel si defuncti amici, vel consanguinei Regularibus licentiam prębuerint, vt vbi ipsi voluerint, sepeliantur, ac perpetuò reponantur.

Doctorum Allegationes.

Sequuntur has duas nostras Theses Hierony: Rodriquez, in compend: qq: regular: solut: 127. num. 25. Villalobos, tom. 2. summ: tract. 31. difficult: 6. num. 4. Gauantus, in suo manuali Episco. verb. sepultura, num. 26. Bacchardus, in suo directorio, lib. 3. cap. 159. Iuo, ibid. p. 3. cap. 122. Lauorius, tit. 2. cap. 8. num. 14. tom. 1. variar: lucubrat: Mancinus, dub. 3. fol. 498. in sua praxi visit: Infirm: Diana, p. 3. tract. 2. de dub. Regul. resolut: 120. Thesaurus, p. 2. sua praxis, Ecclesiast: cap. 2. fol. 616. vers: limita. 3: Genuens: in sua praxi, cap. 91. num. 12. Portellus, de dub. regular: verb. Ecclesia, nu. 7. in compendio priuilegior: verb. Ecclesia, §. 17. Lezana, tom. 4. verb. sepultura quòad Regulares, num. 21. & alij communiter. 4

CONCLVSIO III.

Defunctus aliquis quandò in Ecclesia depositatur, vt indè in aliam transferatur, fieri debet testimonium authenticum videlicèt, talem defunctum ibi minimè tumulari perpetuò, sed tantũ ad tempus depositari: ac tale instrumentum tempore translationis præsentari debet ante Iudicem Ecclesiasticum, & ab illo veniam petere transferendi, & Superiori illius Ecclesiæ ad quam transfertur, notificari debet, & tunc Missa dicta *de Requie*, ad destinatum locũ transferri pôt. *L.* 1. *Cod: de Religio: & sumpt: funer:* 5

CONCLVSIO IIII.

Si Ecclesia vetustate diruta sit, vel in aliquo loco noua fiat Ecclesia cum Ordinarij licentia, defunctorum corpora in nouam Ecclesiam transferri valent. 6

Nàm hoc non est sepulturam mutare, sed eam renouare. ergo vera conclusio.

CONCLVSIO V.

In Extrauaganti prima, de sepultur: statutũ est, nè causa transferendi Cadauer de Terris Catholicorum ad alium locum eorundem, ipsum Cadauer exenteretur, vel concidatur, aut elixeatur; sed integrum transferatur, aut ibi relinquatur, donèc incineretur, & tunc transferatur. 7

Et si quis contrà hæc attentare præsumpserit crudelitèr, modis prædictis corpus defuncti, tractando, aut faciendo tractari, excõmunicationem incurrat, Papæ reseruatam, & cadauer illud, 8

si in

si inhumanè tractatum fuerit, Ecclesiastica sepultura careat.
9 Et ad incurrendam talem excommunicationem sat est, vna ex illis actionibus fuerit commissa, id est, aut *exenteratio*, aut *concisio*, aut *elixatio*, actu consumato, minimè vero attentato.

Doctorum Allegationes.

10 *Autumant has nostras Theses, Angelus, verb. excommun: 5. cas: 32. Suarez, tom. 5. de censur: disp: 22. sess: 5. nu. 1. Thesaurus, p. 2. cap. 2. vbi suprà, cum alijs nominandis, Lezana, vbi suprà, & cæteri relati.*

CONCLVSIO VI.

11 Dicimus secundùm veriorem, ac probabiliorem sententiam, ad mentem dictæ Extrauagantis, pænam priuationis sepulturæ, cadaueri sic inhumanè tractato, esse latæ sententiæ, si casus est notorius, & hic locum non habere *Extrauagantem ad euitanda.* si verò casus est occultus, potest restitui præstinæ sepulturæ, non tamen aliò transferri.

12 Nàm iàm Cadauer erat in quasi possessione Ecclesiasticæ sepulturæ, ac ideò potest pristinæ sepulturæ restitui. *& docent omnes, cum alijs Doctoribus, nuper citati, & citandi scriptores.*

CONTROVERSIA VI.

AN Regulares decedentes ex hac vita, extrà suum Monasterium, queant licitè, ac liberè secundùm ius commune sepulturam sibi eligere.

EXPLICATIONES.

1 In præsentiarum est sciendum, Religiosis professis, interdictam esse sepulturæ electionem; *Ex cap. final: de sepultur: in 6.* quia carent proprio *velle, & nolle*; quòd etiam extenditur, quandò sunt extrà suum Monasterium, & extrà sua loca exempta, vbi moriuntur. vndè Controuertitur modò, si quandò commódè deferri nequeunt ad proprium Monasterium; in huiusmodi casu valeant sibi sepulturam eligere? prò cuius decisione sit.

CONCLVSIO I.

2 *Religiosi, nisi à proprijs Monasterijs adeò forsitan sint remoti, quòd ad ea cum moriuntur, commodè portari non possint; nequeunt, cum velle, & nolle non habeant sibi eligere sepulturam; sed sunt apud sua Monasteria tumulandi.*

3 Sunt verba Iuris per extensum *D. Bonifacij VIII: lib. 3. decretal. tit. 12. cap. de sepultur: in 6.* super quam constitutionem, *Glossa, duo notat: primùm, quòd sepulturam eligere, ab habitu propriæ voluntatis dependet,*

pendet. 2. quòd Religiosus nequit sepulturam eligere, nisi esset in loco remoto à suo Monasterio, quia velle, & nolle caret, ac proprio iure, & libertate.

CONCLUSIO II.

Regulares professi omnes, extra suâ Monasteria decedentes, & loca exempta ab Ordinarijs locorum, atq; commodè deferri valent ad propria Monasteria, parochis ipsis inconsultis, sunt in suis proprijs Ecclesijs tumulandi. 4

Conclusio iam certissima est ex traditis *in controuersia quarta superiori.*

Doctorum Allegationes.

Est communissima hac nostra Thesis inter omnes Canonistas, quam tenent Glossa, Franchus, Ioan: Andreæ, Imola, Turrecremata, Archidiac: Felinus, Panormit: Dominic: Archaran: & alij, ad dictum locum cap. vlt. de sepult: in 6. Summistæ omnes, Syluest: Tabiena, Armilla, Angelus, Rosella, verb. sepultura, Nauar: commentar: 2. de Regular: nu. 43. Vgolinus, de officio Episco: cap. 17. nu. 9. latè, Barbosa, cap. 26. de officio parochi, num. 30. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 1. & 2. Sanchez, tom. 2. summ: Moral. lib. 6. cap. 14. Riccius, in sua praxi, p. 4. resolut: 293. num. 39. Zecchius, de Republica Ecclesiast: cap. 28. lib. 1. de parocho, nu. 19. Peyrinus, tom. 2. de priuileg: in constitu: 7. Pij V. nu. 13. verf: ad decimum, fol. 194. Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 19. Pasqualigus, decis: 382. Castro Paleus, disp: 4. §. 8. punt. 13. num. 1. & seqq. & alij nominandi. 5

CONCLUSIO III.

Regulares professi omnes decedentes extrà sua loca exempta, & monasteria, ad quæ commodè transferri non possunt, ex vi iuris dicti communis, licitè, ac liberè, & legitimè queunt pleno Iure sepulturam sibi eligere. 6

Nàm in dicto Iure, *cap. Religiosi*, datur limitatio; videlicèt quòd quandò Religiosi moriuntur extrà claustra, & commodè possunt ad propriam Ecclesiam transferri, in tali casu nequeunt sibi sepulturam eligere; quia proprio *velle, ac nolle* carent: at quandò sic remotè moriuntur; quia transferri non valent, possunt in tali casu sibi sepulturam eligere, & de se disponere quòad sepulturam. 7

Doctorum Allegationes.

Communiter docent Canonistæ cum Glossa ad d. text. verb. commodè, hanc nostram Thesim, Monachus, ibid: in fine, Archidiac: verb: eligere, ibid: Ancharan: in calce, ibid: Abbas, in cap. nimis iniqua, nu. 2. de excess: 8

præ-

prelat: Nauarrus, vbi suprà, Rosella, verb. sepultura, 2. num. 1. Tabiena, q. 4. ibid: Syluest: q. 6. eod: verb: Armilla, num. 6. & Angelus, nu. 6. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 2. vers: aduertendum tamen est, Sanchez, d. l. Pasqualigus, num. 3. vbi suprà, Lauorius, tom. 1. tit. 2. cap. 11. num. 92. & 93. variar: lucubrat: Barbosa, vbi suprà, & in Collectan: Doctor: cap: final: de sepultur: in 6. num. 1. & 2. & cap. cum liberum, de sepultur: Layman, lib. 3. tract. 5. cap. 9. nu. 6. Hieron: Rodriquez, in compend: qq. regular: resolut. 128. nu. 16. Turrecremata, cap. facultatis, art. 3. nu. 7. et 13. q. 2. Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 110. Lezana, tom. 1. cap. 9. nu. 10. & tom. 4. verb. sepultura, quòad Regulares, num. 16. Riccius, l. d. Castro Paleus, p. 3. disp. §. 8. punct. 13. nu. 10. Confectius, in summar: priuilegior: Mendicant: tit. 22. cap. 1. de sepult: & cæteri omnes.

CONCLVSIO IIII.

9 Regulares professi omnes morientes in proprijs Monasterijs de iure communi relatò, in suis Ecclesijs sepeliri debent, nèc licitè nèc legitimè queunt sibi sepulturam eligere.

10 Nàm decedentes in proprijs Monasterijs, carent *velle*, & *nolle*, & sub obedientia superioris existunt immediatè, vt patet ex verbis recitatis in prima assertione.

Doctorum Allegationes.

11 *Prò hac These nostra recitantur omnes Doctores num. 5. allegati, & 8. & insuper Petrus de Vbaldis, tract: de quarta funerali, cap. 9. num. 33. Sperellus, decis. 89. num. 1. & alij dicendi.*

CONCLVSIO V.

12 Regularis professus si contingat mori in alieno Monasterio Regularium, absq; sepulturæ electione, & remotè distet Monasterium sui ordinis, est sepeliendus, in ipsorum Religiosorum Ecclesia, vbi ab ipsis omnia recepit sacramenta. *Sic namq; euenit D. Thomæ Angelico Doctori, qui in itinere Fossenouæ, Deo animam reddidit; dum ad Concilium Lugdunense petebat, ex commissione Gregorij X. ibiq; tumulatus fuit.*

CONCLVSIO VI.

13 Regulares professi, in proprijs Monasterijs ægrotãtes, ac priusquàm moriantur, cum licentia sui Superioris, licitè, ac legitimè sibi sepulturam eligere valent.

14 Cuius ratio est adequata; quia proprium velle Religiosi est in voluntate sui Superioris, qui ius habet præstandi talem licentiam, quæ in iure relato non prohibetur, nèc contrarium cauetur. ergo vera conclusio. Do-

Doctorum Allegationes.

Asserunt hanc Thesem nostram ferè omnes recitati Scriptores in Supe- 15
rioribus, & præsertim Tabiena, verb. sepultura, q. 4. nu. 5. Rodriquez, tom. 3. qq. regular. q. 60. art. 1. Lezana, tom. 1. cap. 9. nu. 10. in fine, Pasqualigus, decis: 382. num. 6. cum alijs dictis, ac dicendis.

CONCLVSIO VII.

Regulares professi morientes extrà sua propria Monasteria, 16
& eligentes sibi sepulturam, hoc licitè, & legitimè faciunt, cum suorum Superiorum licentia interpretatiua, & voluntate eorundem in huiusmodi casu, remotè manentes, & decedentes à suis Monasterijs.

Cuius ratio est adequata; quia, cum illorum Cadauera nequeāt 17
cōmodè ad suas transferre Ecclesias, ex hoc proindè valent suorum Superiorum voluntatem interpretari, quòd nolunt ad Monasterium deferri, propter incommoditatem. ergo sepeliri ibi debent, vbi sibi sepulturam eligunt, & sic in tali casu *velle*, & *nolle* habent.

CONCLVSIO VIII.

Regularis professus, si contingat in itinere, extra Monasterium 18
proprium, remotè satis, mori, aut in domo aliqua Secularis amici, aut benefactoris, seu in Tauerna, absq; electa sibi sepultura, tumulari debet in parochiali Ecclesia, vbi accepit omnia sacramēta.

Doctorum Allegationes.

Has Theses nostras autumant communitèr Canonistæ in cap. final. 19
Religiosi de sepultur: in 6. Dominic: Ancharanus, cum alijs Canonistis: Sanchez, tom. 2. summ: lib. 6. cap. 14. nu. 4. Barbosa, cap. 26. nu. 30. de officio parochi, Butrius, in cap. 1. nu. 9. de sepultur: Sperellus, & Laurinus in allegatis locis, Mancinus, dub: 11. num. 6. in sua praxi visitand: Infirm: Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 110. Lezana, tom. 4. verb. sepultura quòad regular: num. 6. Pasqualigus, decis: 383. nu. 1. Glossa, d. cap. final. Religiosi, de sepultur: in 6. vers: nota 1. & ibi Barbosa, Collectan: Doctorum, Laymam, num. 6. vbi suprà Riccius, & Petrus de Vbaldis, in dictis locis.

CONCLVSIO IX.

Præfatus Regularis modo dicto, extra Monasterium suum de- 20
cedens, quò ad expensas funerales, si sua Religio bona temporalia possidet, ad suum Conuentum spectat eas soluere, vel ad ipsum, si quæ pecuniæ in eius morte fuerint inuentę: si verò nec apud ipsū, nec eius ordo bona tēporalia habet, amore Dei ē sepeliēdus.

Conclusio, quòad priorem partem constat *ex cap. vnic: de Cleric: ægrotant: de sepultur: & ex l. si quis sepulchrum, ff. de Religio: &* sumpt: funerum. Secunda pars autem constat *ex declarat: Sacræ Congreg: Episco: & Regular: in vna Cassanensi, die 15. Maij, 1612. & die 24. Nouembris, 1634. & die 24. Septembris. 1636. eadem etiam Congreg: declarauit, Clerum Secularem nihil prætendere posse, exequiarum causa, & sepulturæ Regularium morientium extrà sua Monasteria, & loca exempta.*

Doctorum Allegationes.

21 *Amplectuntur hanc nostram assertionem Rodriquez, tom. 3. qq. regul: q. 60. art. 3. Petrus de Vbald: d. l. Layman, lib. 3. tract. 5. sect. 5. cap. 12. num. 6. Maneinus dub. 12. fol. 991. in sua praxi infirmor. Lauorius, tom. 1. tit. 2. variar: lucrubrat: cap. 16. num. 45. Sanchez, tom. 2. summ. lib. 6. cap. 14. nu. 5. Lezana, tom. 4. verb. sepultura quòad Regulares, num. 16. Barbosa, cap. 26. nu. 30. de officio parochi, Castro Paleus disp: 4. §. 8. punc: 17. nu. 6. p. 3. cum cæteris relatis, ac referendis.*

CONCLVSIO X.

22 Regularis professus si moriatur in suis locis exemptis Grangijs, , & similibus, & ibi adsit Capella, seu Sacellum, cum sepultura, aut Cœmeterio, de iure cōmuni in his locis est sepeliēdus.

Doctorum Allegationes.

23 *Sic enim volunt Doctores omnes allegati num. 8. suprà, Franchus, cap. final: Religiosi, de sepultur: in 6. Sanchez, tom. 2. summ: lib. 6. cap. 14. num. 4. Diana, & Barbosa, in dictis locis, Bellectus, de cleric: debit: cap. 15. num. 35. cum cæteris nominandis.*

CONTROVERSIA VII.

AN Regularis professus moriens extrà suum proprium Monasterium, in quo est assignatus, valeat sepulturam sibi eligere si ibi, vbi moritur, adsit Monasterium, aliàs sui ordinis; & quid verò est dicendum si non adsit?

CONCLVSIO I.

1 Regularis professus aduena decedens in Monasterio, aliàs sui ordinis, de Iure nequit sibi sepulturam diligere; sed est tumulandus in Ecclesia, seu Cœmeterio, vbi cæteri Religiosi illius Monasterij sepeliuntur.

2 Cuius est ratio formalis; quia iste Religiosus Aduena manet sub obedientia Superioris illius Monasterij, à quo fuit ad hospitium receptus, & benedictionem accepit, & proprio velle, & nolle

caret,

caret, ac proindè nequit sibi eligere sepulturam absq; licentia sui Superioris huius Monasterij.

Quòd idem est asserendum, si præfatus Religiosus extrà Monasterium reperiatur ad quod commodè transferri valet: quia in tali casu, proprium censetur Monasterium, cum sit eiusdem ordinis, & subdatur Superiori viciniori illius Monasterij, ad quod accessit, & abijt. 3

Doctorum Allegationes.

Docent hanc nostram assertionem cum suis annexis, omnes Doctores allegati in superiori Controuersia, num. 5. & 8. & in proprijs terminis contrà Glossam in cap. final. Religiosi, de sepultur: in 6. Butrius, in cap. 1. num. 9. de sepultur: in 6. Sanchez, tom. 2. summ: lib. 6. cap. 14. nu. 4. Barbosa, de offic: paroch: cap. 26. num. 30. Pasqualigus, decis. 383. num. 3. & 4. cum alijs nominandis. 4

CONCLVSIO II.

Præfatus Religiosus quotiès Aduena est extrà suum Monasterium, quòad habitationem, & ad aliud diuertit sui ordinis, licèt sit in aliena Prouincia, tamen semper manet subditus Superiori illius Monasterij, vbi cum sua benedictione receptus est; & decedens, nequit sibi sepulturā deligere absq; ipsius Superioris veniā. Si verò sint diuersi ordinis prælatus Monasterij, & ipse Aduena Religiosus receptus ad hospitium ab eo, amore Dei, & moriens, in eò Monasterio, sibi eligere valebit sepulturam, ante suum obitum dubio procul, aliàs est sepeliendus in eadem Ecclesia. 5

Ratio est adequata huius assertionis; quia remotè manens prȩfatus Religiosus à suo Monasterio ordinis, in tali casu habet proprium ius, id est, *velle*, & *nolle*, cum non subdatur Superiori, à quo fuit receptus, & sint diuersi ordinis, ac proindè, sibi valet sepulturam eligere. 6

Doctorum Allegationes.

Habet hac nostra Thesis Doctores omnes allegatos, num. 5. & 8. Superioris Controuersiæ, & quos suprà retulimus, & alios nominandos, de communi sententia Doctorum. 7

CONCLVSIO III.

Si contingat, e. g. Minoritam Reformatum, Senis in domo Benefactoris, quia non adest Monasterium sui instituti, sed tantum est Conuentus Minorum de obseruantia; mori, & recipere Sacramenta etiam, à parocho sui Benefactoris, ante suum obitum, Sepulturam eligere sibi non poterit, sed tenetur sepeliri, 8

V 2 & trans-

& transferri ad Conuentum Minorum de obseruantia, ab ipsis Fratribus Minoribus, inconsulto ipsomet parocho, quamuis non sint Reformati, sed sunt eiusdem ordinis.

9 Cuius est ratio adequata; quia tàm ipse defunctus Religiosus Minorita Reformatus, quàm ipsi Fratres Minores de obseruantia, Senis Conuentum habentes, viuunt sub obedientia eiusdem Generalis, & sub eadem Regula, licèt sint quò ad Conuentus, & modum viuendi differentes, & distinti, & separati: Et parochus iuxtà tradita, non potest in sua Ecclesia sepelire, nec quartam funeralem prætendere, nèc eum ad Ecclesiam associare, quia ius super eum non habet.

CONCLVSIO IIII.

10 Regularis professus, remotè moriens extrà suum Monasteriũ proprium, in aliqua Ciuitate, & loco, vbi Monasterium sui ordinis non reperitur, sed in domo suorum Cognatorum, e. g. aut sororis, seu consanguineorum, potest sibi sepulturam eligere, & decedens sine ipsius electione, aut in Ecclesia Cathedrali, seu Parochiali sepelitur, iuxtà Superiora dicta.

11 Nàm quidam Religiosus professus Conuentus D. Dominici de Perusio, ordin: Patrum Prædicat: decessit ex hac vita in Ciuitate Clusina, quondàm Sede Regis Porsenæ Tuscię, & à me recepit omnia Sacramenta, & sepelire eum feci in sepultura Canonicorum, Ecclesiæ Cathedralis, eiusdemq; sumptibus, Mense Augusti. 1623. factæ fuere exequię, & expensæ honorificę.

CONTROVERSIA VIII.

AN Regulares Superiores, tàm Maiores, quàm Minores Locorum, sepulturam sibi deligere valeant? & quid est asserendum de Subprioribus, ac Vicarijs locorum?

CONCLVSIO I.

1 Generales omnes Regulares ordinum, sepulturam sibi deligere dumtaxàt posse, asserere improbabile minimè est; minimè verò inferiores cæteros Superiores.

2 Cuius ratio esse potest; quià Generales ordinum, non subduntur nisi summo Romano Pontifici; at ipsis, cæteri omnes Superiores, tàm Prouinciarum, quàm Conuentuum subduntur, & proindè non habent proprium ius, id est, *velle*, & *nolle*. ergo vera cõclusio: cuius ratio militat *cap. Religiosi, de sepultur:* vbi declaratur; ideò Religiosos nequire sibi sepulturam eligere; quia carent ipsi proprio *velle*, ac *nolle*. Docto-

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc assertionem Sylvest: verb. sepultura, q. 6. Armilla. ibid: num. 6. Layman. lib. 2. tract. 5. cap. 9. num. 6. vers. porrò, Zecchius, de Republ. Ecclesiast. lib. 2. cap. 28. de parocho, nu. 19. Angelus, verb. sepultura, num. 29. Sanchez, tom. 2. lib. 6. cap. 14. num. 7. Castro Paleus, p. 3. disp. 4. §. 8. punc. 13. num. 2. & cateri omnes communiter asserentes posse generales videlicèt, sibi eligere sepulturam. 3

CONCLVSIO II.

Regulares omnes Superiores inferiores, putà, Priores Prouinciales, Visitatores, idest, Prouinciæ, Priores, Abbates, Guardiani, Rectores, & huiusmodi Superiores locales, valent etiam secundùm veriorem sententiam, sibi sepulturam eligere. 4

Cuius ratio est adequata; quoniam, licèt Prior Prouincialis, aut Visitator Prouinciæ, vel Abbas, aut Prior, & huiusmodi Superiores locorum Regularium, Generali suo subdantur; tamen adhùc in multis, *velle*, ac *nolle* habent, circà sepulturæ dispositionem, eam sibi eligendi. ergo vera assertio. 5

Nàm Ratio, quià *cap. Religiosi, de sepultur: in 6.* non possunt sibi sepulturam eligere, est; quià non habent proprium *velle*, & *nolle*, sed hi Superiores nominati, ac nominandi locorum Regularium habent *velle*, & *nolle*. ergò. 6

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc nostram conclusionem Abbas, in cap. de Vxore, num. 5. de sepultur: in 6. Franchus, in d. cap. Religiosi, de sepultur: in 6. num. 2. Rosella, verb. sepultura, num. 2. Tabiena, nu. 6. q. 4. ibid. Rodriquez, tom. 3. qq: Regular: q. 60. art. 1. eius nepos Hieronym: Rodriquez, in compend. qq. Regular: resolut: 128: num. 16. Sanchez, num. 7. Castro Paleus, num. 1. in dictis locis suprà, Pasqualigus, decis. 384. num. 3. Lezana, tom. 1. cap. 9. nu. 10. Ioan: Andrea, in d. cap. final. de sepultur: in 6. num. 6. Hostiensis: in cap. de Vxore, num. 4. & alij nominandi. 7

In præsentia verò, dicere non valet, nèc minimè obstat, Superiores inferiores Generali, eorum voluntatem subesse Generalis voluntati, & consequenter, ex eius voluntate annullari posse, horum inferiorum suorum electionem sepulturæ. 8

Respondetur: nulli est dubium, ex Generalis voluntate, posse annullari eorum electionem ante mortem; sed post mortem, nequit annullare talem electionem; quià iam morte est talis eorum electio sepulturæ confirmata, cum effectu, quem iam obtinuit eorum dispositio voluntatis. ergo vera manet conclusio.

CCN-

CONCLVSIO III.

9 Præfati Superiores nominati, valent etiam multò magis sibi sepulturam eligere, extrà sua Monasteria, Prouinciam, & extrà suas dictiones, sibi sepulturam eligere inquam, vbicumq; reperiantur, decedentes ex hac vita, pleno iure.

10 Cuius ratio est adequata; quia potestas sepulturam eligendi, minimè se extendit ad hæc, vel illa loca; sed ad omnia, in quibus locum habet sepultura Ecclesiastica: vndè si semel alicui conuenit, debet conuenire in ordine ad omnia absolutè absq; vlla restritione. ergo vera conclusio.

CONCLVSIO IIII.

11 Licèt consuetudo non adsit fortasse inter Superiores Maiores, ac inferiores prædictos, sepulturam eligẽdi sibi ante obitũ suum; nihilosecius, de iure valent, absolutè loquendo; vt proindè, Sanctissimus Pater Dominicus, dum animam agebat, tunc quodam Religioso rogante, vbi corpus suum sepeliri iuberet, respondit; *Ad pedes fratrum meorum.*

21 *Sic namq; in eius vita gestis habetur, tamquam Generalis Magister totius sui ordinis fundator, & Pater elegit sepeliri ad pedes suorum fratrum alumnorum, ad suam humilitatem profundissimam demonstrandam.*

13 Nàm huiusmodi facultas eligendi sibi sepulturam competit dictis Prælatis Maioribus, ac Minoribus, non quidem ex priuilegio aliquo, sed ex iure communi, *cap. final. Religiosi, & cap. 1. de sepultur: in 6.* quia tale ius extenditur ad omnes personas, aliàs, capaces, quæ quocũq; modo habent ius suum, id est, *velle*, & *nolle*.

Doctorum Allegationes.

14 *Hæ duæ assertiones habent auctores eosdem, quos retulimus num. 7. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO V.

15 Subpriores, ac Vicarij Monasteriorum morientes dùm subditi manent suis Superioribus localibus, sinè dubio, haud sibi eligere valent sepulturam, sicut, & illi, qui in Grangijs extrà Monasterium manent, cum titulo Prioratus, vel sub aliò, putà, Vicariatus, seu Præsidentis, non habentes in spiritualibus, nèc in temporalibus dominium, nèc sub se subditos.

16 1 Constat conclusio *ex cap. 1. §. in eos autem, de priuileg: in 6.* qui huiusmodi Religiosi Priores, seu Vicarij horum locorum subduntur in temporalibus, ac spiritualibus Superioribus Monasteriorum, & sub se subditos non habent. ergo.

Nàm

2. Nàm *velle*, ac *nolle* horum dictorum officialium est coniunctum cum *velle*, & *nolle*, suorum Prælatorum localium; sed qui non est Prælatus propriè, ac formalitèr caret *velle*, & *nolle*, & non est sui iuris. ergo nequeunt sibi sepulturam eligere. 17

3. Præfati Priores, ac Vicarij dictorum locorum sub se subditos non habent, nèc sunt Prælati formalitèr, & non habent proprium *velle*, & *nolle*. ergo. 18

CONCLUSIO VI.

Subpriores Conuentuum in carentia Prælati Conuentualis, & manentes in spiritualibus, ac temporalibus cum Iurisdictione omnimoda; sicut etiam dicti Priores, & Vicarij dictorum locorum, habētes sub se subditos, omnimodam potestatem, & Iurisdictionem; & in tali casu, habentes *velle*, & *nolle*, queunt sibi sepulturam eligere. 19

Doctorum Allegationes.

Tenent has duas Theses nostras Franchus, in cap. final. Religiosi, de sepultur: in 6. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 1. Sanchez, tom. 2. summ: lib. 6. cap. 14. num. 8. Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. regular: resolut: 28. num. 16. Pasqualigus, decis: 388. Lauor: tit. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 92. Abbas, in cap. quarta de offic: Ordinarij: & alij nominandi. 20

CONTROVERSIA IX.

AN Regulares Diffinitores Capituli Generalis, & Prouincialis, Consultores Teatini, ac Assessores Generalis pro tēpore Eremitani, D. August: an hi oēs queant sibi licitè, ac legitimè sepulturā eligere? & quid etiā de Visitatoribus est dicēdum?

CONCLUSIO I.

Regulares Diffinitores tàm Capituli Generalis, quàm Prouincialis legitimè, ac Canonicè electi, quousq; horum durat officium talis diffinitoratus, & huiusmodi honor, licitè, ac pleno iure sibi valent sepulturam eligere. 1

Cuius est formalis ratio; quia tale diffinitoratus officium in Religionibus in se habet supremam authoritatem in toto ordine, & in tota Prouincia respectiuè, quousq; durat, quàm ipsi Prelati electi Canonicè, qui absq; illorum interuentu, nihil perficere valent, & omnes simul possunt determinare, & exequi, quæ necessaria sunt exequenda in tota Religione; vel Prouincia habentes proprium *velle*, aut *nolle* in gubernatione spirituali, ac 2

tem-

temporali, & sunt omnes Comprælati, ordinis totiùs, aut totiùs Prouinciæ. ergo vera assertio.

CONCLVSIO II.

3 Consultores Patres Teatini in absentia Patris Generalis, in Curia Romana residentes, est satis probabile, vt licitè valeant sepulturam sibi eligere.

4 1 Probatur; quia tales Consultores repræsentāt supremum tribunal Religionis, apud quod tribunal plena, ac perfecta potestas in spiritualibus, ac temporalibus residet, ac viget. ergo vera conclusio.

5 2 Nàm tales Consultores in Generalis absentia, per se ipsos, ea omnia operari, & agere valēt, ac resoluere ea, quæ etiam non patiuntur tēporis dilationē, in vtroq; foro. ergo vera conclusio.

6 3 Nàm quandò Generalis extrà Vrbem reperitur res graues valet, quæ occurrunt, vnà cum Visitatoribus resoluere; si non patiantur tēporis dilationē; at secus est asserēdum, si temporis dilationē sufferunt; vt dicitur, *3. p. constitu: huius Institu: in commentarijs, cap. 5. §. si dum Pater Generalis.* quare quò adhoc, Pater Generalis, & Patres Consultores, sunt æqualis potestatis; & si queat Generalis pleno iure sepulturam sibi eligere. ergo, & Patres Consultores poterunt illam sibi eligere; nàm habēt proprium *velle*, & *nolle*.

7 4 Ius enim sepulturam eligēdi, est ius singulare, seu personale, quòd videlicèt singulis personis competit: minimè verò, communitati. ergo quandò ratione dignitatis hoc ius eligēdi sepulturam, conuenit, etiam necessariò omnibus, & singulis personis, in tali constitutis dignitate. ergo vera assertio.

CONCLVSIO III.

8 Consultores præfati; si extrà Vrbem maneant absentes, nèc etiam Romæ Generalis reperiatur; adhuc valent sibi sepulturam eligere.

9 Cuius ratio est bona, quia horum dignitas, ac potestas Authoritasq; eos sequitur quocunq; ierint; ac proindè perseuerat in eis proprium *velle*, & *nolle*. ergo vera conclusio. Nàm Prælati semper existunt vbicumq; fuerint, & tale dum habuerint officium, possunt suam auctoritatē exercere, siuè Romæ, siuè aliundè fuerint, & Superiorem non habent.

CONCLVSIO IIII.

10 Consultores Præfati etiam in præsentia Reuerēdissimi Patris

Gene-

Generalis eorum pleno iure, licitè, ac liberè valēt sibi sepulturam eligere; tùm Romæ, tùm alibi manentes.

1 probatur; quia, hi Consultores etiam coram Generali eorum proprium *velle*, ac *nolle* retinent; ad quod sat est, vt de iure queant sepulturam sibi eligere. nàm vnum efficiunt tribunal cum Generali isti Consultores, & supræmam Iurisdictionem, & authoritatem in Religione habent cum Generali, & ius proprium. ergo. 11

2 Horum, enim Consultorum proprium *velle*, ac *nolle* in grauioribus rebus, in quibus penès suas constitutiones, votum decisiuum habēt, & stat cōtra *velle*, ac *nolle* Patris Generalis ipsius: vndè si tres ipsorum cōcordent in voto, ac Patri Generali discrepent, nihil fit, & nihil concluditur. ergo vera conclusio. 12

3 Licèt namq; Generalis sit caput supræmum totius Religionis, quam etiam ipse repræsentat; attamèn quia supræma ipsa Iurisdictio non est dumtaxàt apud ipsum solum, sed etiam apud Consultores, ideò non remanet in Generali aliqua superior Iurisdictio, per quam sibi subijciat dictos Consultores; qui vt vno verbo dicatur, sunt totius Religionis Congeneralis. ergo. 13

4 Nàm si casus contingeret; Aliquem ex Consultoribus errare; minimè posse à solo Generali puniri; sed à toto Collegio, idest, à Patre Generali, & à cæteris Consultoribus simul. ergo vera conclusio. 14

CONCLVSIO V.

Assessores Patris Generalis Eremitani, D. Augustini etiam ipsi cum sint Congeneralis totius ordinis, habent proprium ius, videlicèt, *velle*, ac *nolle*, consequenterq; ius sibi sepulturam eligendi facultatem retinent. 15

Nàm in sua Religione supremam authoritatem habent in gubernatione in spiritualibus, ac temporalibus, & rationes eędem militant de his Assessoribus, quæ militant de prædictis Consultoribus Theatinorum; hi omnes habent proprium, *velle*, ac *nolle*, ergo & ius eligendi sibi sepulturam habent. 16

Doctorum Allegationes.

His Theses omnes desumpsimus ex constitut: horum ordinum, & docent Alexander Peregrinus, in commentar: ad constitu: Theatinorum, p. 3. cap. 1. lit. a & e & §. si dum Pater Generalis, & lit. g. §. 7. & §. in contrarium, lit. a, in fine Pasqualigus, decis: 385. cum alijs nominandis. 17

CONCLVSIO VI.

18 Regulares Visitatores Prouinciarum, apud quas superioritas residet totius Prouinciæ, in spiritualibus, ac temporalibus, & proprium ius habent *velle*, & *nolle*, etiam ipsi, dum manent in tali officio Visitatoratus, sibi sepulturã eligere queunt sicut, & cæteri officiales Regulares habentes authoritatem super alios, in spiritualibus, ac temporalibus, & proprium ius, valent eligere inquam sibi sepulturam propter relatas rationes in superioribus, quæ in omnibus superioribus Regularibus militant adamussim, & eędem sunt omninò.

CONTROVERSIA X.

An Prælati omnes Regulares, ac Officiales præfati, sepulturam sibi eligentes, & illorum prælatura, & officijs finitis, & determinatis; si decedant ex hac vita, sepeliri debeant in electa sepultura.

CONCLVSIO I.

1 Regulares præfati Superiores Maiores, ac Minores, & cæteri dicti officiales, qui priusquam decesserint sibi sepulturam elegerunt, & superstites euasi cum finitione, & determinatione suorum honorum, & officiorum postea decedentes ex hac vita; minimè gentium, valent amplius in electa sepultura tumulari.

2 1 Probatur; quia sepulturę electio est actus vltimæ voluntatis, vt benè *Glossa, cap. 1. de sepultur: in 6. aduertit in addict: vers: & sic ratio.* ergo vltimam voluntatem respicere debet, quæ si ius eligendi non habet, nec electio valida erit; nec validè anteà facta perseuerare potest, vt valida sit, nõ perseuerante in eo statu voluntate, vt semper eligere valeat. ergo vera assertio.

3 2 Electio enim sepulturę est longè antè obitum facta, in morte autem robur habet, vt pars vltimæ voluntatis; quia moriens censetur illam electionẽ approbare per suam vltimam voluntatem: sed quandò finitur prælatura, & officium Prælati, & officiales præfati decedunt ex hac vita, non amplius habẽt *velle*, & *nolle*, & proprium ius, vt queant sibi sepulturam eligere. ergo vera conclusio.

CONCLVSIO II.

4 Verùm enim, verò si horum Superiorum, & officialium Prælati, qui super sunt, volunt eorum electionẽ, iam anteà factam, ratam habere; sic poterunt in ea sepeliri, aliàs non.

Cuius

Cuius est ratio adequata; quia in tali casu, de nouo ipsi sepulturam eligere cēsentur: quia horum Prælatus potest eis dare talē facultatem, vt ibi sepeliantur sepultura, quam iàm elegerunt, quandò ipsi poterant; iuxtà tradita suprà. ergo. 5

CONCLVSIO III.

Quandò Regularis Prælatus localis, aut Magister, vel Cathedraticus publicæ Vniuersitatis, de hac vita decedit, non potest, secundum statum humilitatis Religionis, ab ipsis suis Religiosis deferri illorum Cadauer p Ciuitatem, & plateas, cum Musica, & Ritibus extraordinarijs. 6

Ità declarauit Sacra Concilij Congreg: respondens ad 15. dubium, inter multa proposita ipsi Congregationi à Cardinali Ludouisio Archyepisc: Bononiensi, qui posteà fuit Gregorius. 15. Papa, die 2. Iulij. 1620. 7

Doctorum Allegationes.

Has Superiores duas Theses autumant Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 1. allegans Petrum, de Vbaldis, eius Nepos, Hieronymus Rodriquez, resolut: 128. in compend: qq. regular: num. 16. Laurentius de Franchis, in contro: inter Episco: & Regular: q. 61. Sanchez, tom. 2. lib. 6. summ: cap. 14. nu. 8. Castro Paleus, disp: 4. p. 3. §. 8. punc: 13. num. 1. Pasqualigus, decis: 387. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit: 2. cap. 11. num. 91. & alij. 8

CONTROVERSIA XI.

AN Regulares professi, cum suorum Superiorum localium venia sibi sepulturam eligere queant licitè, & si ijdem locorum Prȩlati, prò sibi subditis sepulturam eligere valeant?

CONCLVSIO I.

Regularis professus cum licētia sui localis Prælati, licitè, ac validè sibi sepulturam eligere potest priusquam ex hac vita decedat, non est dubitandum. 1

1 Probatur; Nàm Prælatus localis Regularis, vt suprà diximus sibi sepulturam eligere queit; quia *velle*, & *nolle*, habet. ergo hoc idem ius retinet vt in sibi subditum trasferēdum vtiq; valeat sepulturam eligendi. nàm maiori potestate secum vti nequit, quàm cum sibi subditis: si quidem, tota potestas dispensandi secum competens Prælato prouenit ex gubernandi officio subditos, & per consequens magis cum sibi subditis, quàm secum, illa vti valebit. 2

2 Nàm totalis ratio, *Cap. Religiosi, de sepultur: in 6.* consistit, quia 3

Religiosus professus caret *velle*, & *nolle*; ergo nequit sibi sepulturam eligere; sed Religiosus professus licitè omnia agere valet cum sui Superioris licentia. ergo & sepulturam eligere; quia Superioris voluntas est sic in subditum traslata ad sibi sepulturam eligendam. ergo vera conclusio.

4 Consequentia constat; quia *d. cap. Religiosi, de sepultur: in 6.* minimè vetat Prælato loci, non posse huiusmodi veniam præbere sibi subditis sepulturam eligendi; & cum in materia odiosa versemur, sunt huiusmodi pænæ restringendæ. ergo.

5 3 Præfatum *cap. Religiosi de sepultur: in 6.* tantum probat, Religiosum professum non posse sibi sepulturam eligere; quia caret proprio *velle*, & *nolle*; sed minimè probat, non posse cum sui Superioris licentia, sepulturam eligere. ergo assertio vera.

Doctorum Allegationes.

6 *Tuentur multi ex relatis Doctoribus hanc nostram Thesim, & in specie Rodriquez vbi suprà, art. 1. q. 60. tom. 3. qq. regular: Pasqualigus, decis: 382. nu. 1. Sanchez, num. 4. cap. 14. tom. 2. summ: lib. 6. Castro Paleus, p. 3. disp. 4. §. 8, punc: 13. num. 7. & alij nominandi.*

CONCLVSIO II.

7 Improbabile minimè est, asserere Regularem Superiorē localē haud posse sibi subditis sepulturam eligere licitè, & validè.

8 Cuius est ratio adequata: quia, nullo iure, huiusmodi potestas reperitur, vt Prælati locales queant eligere sibi subditis sepulturam, nō quidem, quò ad realitatē, sed dumtaxat, quò ad subiectionem Regularem, in executione mandatorum Regulæ, & constitutionum. ergo vera assertio.

Doctorum Allegationes.

9 *Docent conclusionem hanc nostram Petrus de Vbaldis de cano: Episco: cap. 11. num. 6. Ioannes Asinius, in l. familiaria sepulchri. ff. de Religiae & sumpt: funer: num. 11. Sanchez, num. 6. Castro Paleus, num. 2. vbi suprà, Lauorius, tit. 2. cap. 11. num. 154. tom. 1. variar: lucubrat: cum alijs allegandis.* ergo.

CONCLVSIO III.

10 Probabilius sanè longè est, ac in praxi tutum, Regularem Prælatum localem, tuta conscientia posse licitè, ac validè, pro sibi subdito sepulturam eligere.

11 1 Probatur, quia subditus Regularis in sua professione totum suum *velle*, ac *nolle* in Prælatum transtulit; vndè voluntas Prelati, est voluntas subditi: nā subditus sinè proprio *velle*, & *nolle*

rema-

remanet; cum *velle* Superioris sit eiusdem subditi *velle*, ac ideò, quòd aliàs subditus potest *velle*, queit superior prò subdito *velle*; cùm ipse subditus in suum Prelatum totalem suam propriam voluntatem trasmiserit: ergo vera conclusio.

2 Nàm dum Nouitius professionem emittit suo Prælato, omnia sua iura in Religionem trasfert, ac in Prælatum, vt præsentãtem ipsam Religionẽ: vndè si religio est hereditatum capax, seu bonorum stabilium, ius acquirit ad omnia bona stabilia, ac hæreditates. ergo cùm profitetur ius habet ad sepulturæ electionem, transfert etiam hoc ius in suum Prælatum pro sub tempore: ergo poterit prò illo suus Prælatus sepulturam deligere. 12

3 *Lex, seù constitutio, vbi non distinguit, aut non loquitur, nec nos loqui, seù distinguere debemus, cap. solitè, de maiorit: & obedi: & l. de pretio, ff. de publicat: in rer: act: sed d. cap. Religiosi, de sepult: in 6.* non loquitur, nèc minùs distinguit de Prælato Regulari vt non valeat prò sibi subditis sepulturam deligere. ergo dum contrarium non constat, nèc statuitur, minimè hæc facultas denegatur Prælato. ergo si ipse prò se valet eligere sibi sepulturam, poterit quoq; pro sibi subdicto multò magis: cum eadem militet ratio. 13

Doctorum Allegationes.

Defendunt hanc nostram Thesim Rodriquez tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 1. eius nepos Hieronyc Roriquez, in compendio, qq. regular: resolut: 128. num. 16. Zaccharias Pasqualigus, decis: 386. num. 5. cum cæteris allegandis. 14

CONCLVSIO IIII.

Non est omninò improbabile, asserere Regulares, qui manualibus beneficijs præficiuntur, quæ sunt de membris Monasterij, posse sibi sepulturam deligere. 15

Desumitur assertio *Ex cap. 1. de statu Monachor: ex clement: 1. de rescript: ex cap. cum defuncti, de Iudic:* & ratio est; quia in tali statu *habet velle & nolle*, & inter cæteros autumat *Lauorius, tom. 1. lucubrat: variar: tit: 2. cap. 11. num. 94.* 16

CONTROVERSIA XII.

AN Regulares sint ad defunctorum funera vocandi, & in eis quo pacto gerere se debeant? vbi plura curiosa digna, ad rem resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Illi, qui sunt ad funus vocati, debent omnes conuenire, aut in 1

Ec-

Ecclesia parochiali, aut domo, aut in loco vbi Cadauer reperitur, etiam Regulares quandò vocati fuerint, aut in eorum Ecclesijs mortui sunt tumulandi; & indè, cum Clero Seculari discedere, & proficisci simul omnes ad Ecclesiam in qua defunctus est sepeliendus.

2 *Ità declarauit Sacra Episco: & Regular: Congregat: in vna Viglieuanensi. 13. Nouembris, 1600. & in vna Bononiensi, die 9. Decembris, 1617. & in eadem Bononiensi, die 2. Iulij, 1620. Congreg: Concilij, ad instantiam Cardinalis Archyepisc: Ludouisi, in §. ad 4. dubium, qui posteà fuit Papa Gregorius XV. Item, Congregat. Rituum, in vna Thelesina, 12. Februarij. 1633. et in Limanensi, 15. Decembris 1632. & Congregat: Episco: & regular: in vna Tropiensi, die 16. Februarij, 1631. & in vna Senogaliensi. die 26. Augusti. 1616.*

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt hanc Thesem nostram Peyrinus, tom. 1. de priuileg: in constitu: 26. Leonis X. num. 10. & 29. Nouarius, in Lucerna Regular: verb. defunctus, nu. 5. citans Aldanum, Barbosa, in sua collect: bullar: verb. Regularis, verb. defunctus, & cap. 26. num. 63. de offic: parochi, & num. 64. & 65. Lezana, tom. 1. cap. 12. nu. 41. & tom. 2. cap. 1. num. 4. & tom. 3. verb. defunctus, num. 3. vbi aliam refert declarationem Congregat: Episco: & regul: die 28. Nouembris, 1642. non licere nimirum, Regularibus per plateas, ac vias Parochum, & Clerum expectare, sed debere cum eis coniungi in Ecclesia parochiali.*

CONCLVSIO II.

4 Defunctorum corpora, quandò in Regularium Ecclesijs sunt tumulanda, deponi debent in Ecclesia parochiali, & ex illa posteà directè sunt ad Ecclesiam Regularium deferenda, & non ad Ecclesiam Cathedralem prius sunt portanda; consuetudine quacumq; immemorabili non obstante.

Doctorum Allegationes.

5 *Ità diffiniuit Sacra Episco: & regular: Congreg: nostram Thesem, asserentibus Barbosa, verb. defunctus, in sua collectan: bullar: Lezana, tom. 3. verb. defunctus, num. 3. & tom. 4. verb. sepultura quò ad regulares, num. 186. similiter, Rituum Congreg: in vna Vrbratiensi. 25. Februarij, 1606. in vna Impolignanensi, 21. Maij. 1618. & in vna Torpiensi. 8. Februarij. 1631. & Tabaliensi 12. Februarij. 1633. & Pius V. in sua constitu: incipiente Romanus Pontifex.*

CONCLVSIO III.

6 Defunctorum Corpora, quæ in Regularium Ecclesijs sepeliun-

liuntur, & manent in Ecclesiæ parochiali interim, quousq; tumulentur; nihil est præstandum Ecclesiæ parochiali, nisi parochialibus iuribus exceptis.

Ità decretauit Sacra Rituum Congreg: in vna Placentina, 23. Martij, 1619. quòd idem sic diffiniuit Rota Romana. 7

CONCLVSIO IIII.

Ad Regulares spectat per quam viam funus incedere debet, 8
declarare, quandò ad eorum Ecclesias defunctorum Corpora sepelienda deferuntur.

Sic Sacra Congregat: Episco: & Regular: declarauit, die 22. Aprilis, 9
1588. in vna Buuntina.

Doctorum Allegationes.

Docent hanc nostram Thesem Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 10
2. cap. 9. num. 116. Lezana, tom. 4. verb. sepultura, quoad Regulares, nu. 18. & absolutè, circa praxim vniuscuiusq; loci standum est.

CONCLVSIO V.

Regulares minimè decet defuncti Corpus, quandò est in eo- 11
rum Ecclesia sepeliendum, in domo, aut alibi benedicere, nèc officium aliquod super ipsum agere; quousq; non est intus Ecclesiam eorū, sed hæc omnia ad eius parochum spectāt; tantum per viam preces sunt dicendæ pro illius anima à Regularibus.

Ità declarauit Sacra Concilij Congregat: in vna Squillacensi die 18. 12
Nouembris, 1608. & in vna Catanensi Ciuitatis Platia, die 12. Octobris, 1619.

CONCLVSIO VI.

Ad Regularium Ecclesias, cum fuerit Corpus defuncti delatū 13
ad humandum, statim parochus antequam Ecclesiam intret, stolam deponere tenetur de iure, & neq; officium aliquod super illud de iure peragere valet iuxtà in superioribus tradita.

1 Probatur; Nàm Stolæ delatio iurisdictionem importat; sed 14
parochi in Regularium Ecclesijs nullam iurisdictionem habent, nèc exercere queunt. ergo vera conclusio.

2 *Nàm Sacra Rituum Congregatio declarauit in vna Eugubina. 12.* 15
Martij, 1622. non per Parochos, seù alios presbyteros Seculares, sed per eosdem met Regulares Officium fieri debet, quandò defunctorum Corpora in Ecclesijs Regularium sepeliuntur. quod id declarauit eadem Congreg: die 5. Iulij, 1614. et in vna Placentina, et Liciensi, 13. Martij, 1619. & Catanensi Ciuitatis Platia, 12. Octobris, 1616. & in vna Sulmonensi, 8. Augusti, 1629. & in vna Adrianensi, 12. Februarij, & 2.

Mar-

Martij, 1629. & die 15. Iulij, 1631. ad relationem Cardinalis S. Georgij, Sacra Congregat: respondit: Immemorabilem, per Capitulum Andriense, pratensam, non esse probatam; & officium super Cadaueribus in Ecclesia Sanctæ Mariæ veteris, ordinis fratrum Minorum de obseruantia, ad ipsos spectare, non obstante quacumq; consuetudine immemorabili allegata.

Doctorum Allegationes.

16 *Auctores sunt harum duarum assertionũ Barbosa, in collectan: Bullar: verb. Defunctus, Cadauer, Parochus, & Regularis, & cap. 26. nu. 81. & 82. de officio parochi, Peyrinus, tom. 1. de priuileg: minimor: constit. 2. Iulij. 2. §: 22. num. 17. Alexand: Peregrinus, p. 2. in compen: suor: priuilegior: tit. sepultura, in scholio §. 3. Lezana, tom. 2. cap. 1. nu. 47. & tom. 3. verb. defunctus, num. 7. & tom. 1. similiter, cap. 12. nu. 38. & alij.*

17 *Eadem insupèr Sacra Congreg: Episco: & Regular: idem rescripsit Abbati Montis Casini, & Episco: Castellentensi, die 3. Ianuarij, 1594. Tamburinus, tom. 1. de iure Abbat: disp. 15. q. 17. num. 21. mordicus defendit, non esse stolam à Parocho deferendam in Regular: Ecclesijs; Item in vna Turritana, 24. Nouembris, 1617. & in vna Camerinensi, 21. Martij, 1642. & Idem est dicendum de Canonicis, &c. de qua re videatur suprà disp. 3. contro: prima, & 2. per totum.*

CONTROVERSIA XIII.

AN Regularium numerus, in defunctorum associatione, ad eorum Ecclesias, sit à parochis, vel ab ipsis Hęredibus defuncti præficiendus, sicut etiam Clericorum, quandò videlicèt; defertur ad sepeliendos. vbi alia curiosa scitu digna resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Religiosorum Regularium, ac presbyterorum Sęcularium, numerum vocare ad funus associandum, quandò defunctorum Corpora sunt in Ecclesijs Regularium tumulanda; dumtaxàt ad hæredes spectat, quòd eis benè visum fuerit, & nullatenùs ad parochos, non obstante super hoc, quocumq; illorum pretextu.

2 *Ità decretauit Sacra Episco: & Regular: Congreg: in vna Cassanensi, die 5. Maij, 1617. & Sacra Rituum Congreg: in vna Landensi, 26. Augusti, 1601. & Episco: & Regular: Congreg: in vna Camerinensi. 21. Martij, 1642.*

Doctorum Allegationes.

3 *Autumant hanc Thesem nostram Barbosa, in collectan: Bullar: defunct:*

funct: & verb. Regularis, quòad sepulturam, & de offic: parochi, cap. 26. num. 57. Lezana, tom. 4. verb. sepultura quòad Regulares, nu. 18. & nos suprà disp: 3. contro: prima, num. 11.

CONCLVSIO II.

In Regularibus Ecclesijs, quandò defunctorum Corpora sunt sepelienda, Parochus non valet hæredes defuncti obligare ad eleęmosinam recipiendam, nèc etiam Regulares ipsi, eidem ad aliquid aliud, vltrà quartam funeralem tenentur soluere. 4

Ità declarauit Sacra Episco: & Regular: Congreg: in vna Materanensi, die 21. Martij, 1642. Nàm hoc esset virtualis coactio ad sepulturam eligendam in Ecclesia parochiali; quòd est totaliter interdictum. de qua re Nos suprà diximus, disp: 3 Contro: 2. per totum. Et tenent conclusionem hanc nostram omnes nuper allegati Doctores num. 3. cum alijs nominandis. 5

CONCLVSIO III.

In Regularium Ecclesijs sepulturæ electio à Parocho nullo pacto impediri potest, alioquin esset contrà sepulturæ libertatem agere, & excómunicatus manet ipso iure, *per cap. 1. de sepultur: in 6.* 6

Ità Sacra, etiam, Episco: & Regular: Congreg: declarauit die 8. Maij, 1643. & insuper parentibus licere in quauis Ecclesia, etiam Regularium, suos filios minores, qui ad annos pubertatis non peruenerunt, sepelire, nec à Parochis impediri posse. 7

Quòd proindè, ab eadem Sacra Congregat: anteà, 1641. die 22. Februarij ordinatum fuit, vt Episcopus Placentinus faceret restitui à quodã suo Curato Diœcesis, patribus Minoribus Cadauer cuiusdam puellæ, cui pater ipsius sepulturam elegerat in Ecclesia ipsorum Minorum, cum omnibus funeris eleæmosinis. 8

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc nostram Thesem communitèr Canonistæ, & in specie Portellus, tom. 2. respons: moral. cas: 63. Peyrinus, in addict: decret: 7. in fine operis, Hierony: Rodriquez, in compend: qq. regular: Resolut: 128. Riccius, p. 4. resolut: 293. Barbosa, de iure Ecclesiast: lib. 2. cap. 10. num. 21. Lezana, tom. 4. verb. sepultura quò ad Regulares, & alij. Sacra Rituum Congreg: in vna Ciuitatis Castellanæ, die 12. Decembris, 1620. et Episco: & Regular: Congreg: 21. Octobris, 1616. sic declarauit. 9

CNCLVSIO IIII.

Regulares à Parochis haud impediri possunt, nec prohiberi, defunctorum Corpora associare; nèc similitèr Parochi cogere queunt defunctorum hæredes, Missas celebrari facere in suis parochialibus Ecclesijs. 10

Y Nàm

11 Nàm hoc est agere contrà sepulturæ libertatem, vt *declarauit Sacra Congreg: & ab Vrbano Papa VIII. fuit confirmatum die 15. Iunij, 1633. in forma Breuis; & horum omnium antea fuit ordinatum à Sixto IIII. in sua constitution: exordiente, Regimini vniuersalis Ecclesiæ, condita in fauorem Fratrum Prædicator: & est registrata authenticè in tomo priuilegiorum huius ordinis, in qua, hæc ad rem habentur.*

Nec cogantur inuiti, etiam prætextu, cuiuscumq; consuetudinis, ipsi, vel defunctorum Consanguinei, illa ad Parochiales Ecclesias, aut alia loca deferre, & cum illis, vel sine inibi celebrare, vel celebrari facere prò eisdem defunctis aliqua diuina officia ante, vel post sepulturam eorumdem. hæc ibi.

Doctorum Allegationes.

12 *Amplexores huius nostræ Thesis sunt Peyrinus, tom. de priuileg: Minimor: cap. 12. constit: 30. Vrbani VIII. Lezana, tom. 4. verb. sepultura quoàd Regulares, num. 13. & alij nominandi.*

CONCLVSIO V.

13 In Regularium Ecclesijs quandò Corpora defunctorum sepeliuntur, nullo pacto Parochis licet, vltra quartam funeralem, recipere vnum scutum ab illis, qui sepulturam in eorum Ecclesijs Regularium elegerunt.

14 *Sic Sacra, Episco: & Regular: Congreg: declarauit, die 18. Augusti. 1641. & anteà Vrbanus VIII. statuit in forma Breuis. 11. Martij. 1638.* locorum Ordinarijs committens, vt prouideant, ac decernant, nè Parochi plus percipere possint in sepulturis, quæ fiunt in Ecclesijs Regularium, quàm in eis, quæ fiunt in proprijs, seu aliorum Clericorum Ecclesijs.

Doctorum Allegationes.

15 *Asserunt hanc nostram Thesem Laurentius Peyrinus, in addict: constit: 20. tom. 3. priuilegio: Minimor: Lezana, tom. 4. verb. sepultura, quoàd Regulares, num. 5. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO VI.

16 In Regularium Ecclesijs quandò defunctorum Corpora sunt tumulanda, & prius Parochus ea spoliat; in pænam huius facinoris, perdit ius, quòd habet, & quartam funeralem, & tenetur in integrum restituere cum Corpore, quidquid accepit.

17 *Ità Sacra Episco: & Regular: Congreg: declarauit die 20. Martij, 1643. quæ iussit Parocho cuidam, vt restitueret ceram, quàm abstulerat, cum quidam defunctus sepeliendus deferretur ad Ecclesiam Regularem.*

Do-

Doctorum Allegationes.

Sustinent assertionem hanc nostram, Oldradus, consil. 224. Sylvest: verb. sepultura, num. 11. Hostiensis, in cap. cum liberum, de sepultur: Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 61. art. 3. eius nepos, Hierony: resolut: 18. num. 14. Barbosa, de offic: paroch: cap. 26. num. 27. Portellus, de dub: regular: verb. Cano: portio, nu. 6. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 8. Mancinus, dub. 2. fol. 495. in sua praxi visit: Infirm: Gauantus, in manual: Episc: verb. sepultura, num. 2. Lezana, tom. 4. verb. sepultura quoad regulares, num. 10. & alij. 18

CONCLVSIO VII.

In Regularium Ecclesijs, nèc Parochi, nèc alij Sęculares presbyteri, aut Canonici, & Clerici valent absq; consensu Superiorum locorum Regularium nèc in Cœmeterijs suis sepelire defunctorum cadauera, Missas celebrare solẽnes, officia recitare, aut exequias prò illorum Animabus, cum ad huiusmodi loca Regularium deferuntur, celebrare, & alia peragere. 19

Ità Sacra Episco: & Regular: requisita an Rectores Parochialium Ecclesiarum loci de Baraxas habeant, aut prætendere possint ius sepeliendi Cadauera defunctorum, in Ecclesia Conuentus Conceptionis dicti, absq; desuper licentia Superioris Conuentus. Respondit Sacra Congregat: non licere Curatis sepelire Cadauera defunctorum, nèc officia facere in Ecclesijs Regularium, non obstante contraria consuetudine. videantur cætera de re ista, decisa à Sacra Congregatione, disp. 3. Contro: 1. per totum suprà. 20

Probatur ratione conclusio; quia Ecclesiæ Regulares sunt exemptæ à locorum Ordinarijs, & immediatè Sedi Apostolicæ subiectæ, & proindè nullum ius exercendi aliquid Parochi habẽt sine venia Superiorum locorum. Et de veritate huius assertionis, ad sunt priuilegia *Clementis IIII. & Sixti IIII. & cæterorum Summorum Pontificum.* 21

Doctorum Allegationes.

Astruunt assertionem nostram Cassarubius in compend: priuilegior: Mendicant: verb. sepeltio, & sepultura, num. 1. 3. 4. 8. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 85. art. 10. Peyrinus, in adict: tom. 3. de priuileg: Minimor: in fine, decret: 9. Lezana tom. 4. verb. sepultura, quòd Regulares, num. 12. & alij. 22

CONCLVSIO VIII.

Regulares nequeunt de iure exhumare Cadauera perperuò sepulturæ tradita in suis Ecclesijs, absq; D. Episcopi licentia, eo fine, vt à Curia Sęculari Cadauer recognoscatur. 23

42 *Ità namq; Sacra Episco: & Regular: Congreg: die 11. Septembris. 1643. Episcopo Placentino ordinauit, vt quosdam reprahenderet Regulares, qui permiserant exhumari Cadauer defuncti cuiusdam, vt à curia Sæculari ricognosceretur, absq; D. Episcopi consensu.*

CONTROVERSIA XIIII.

AN Regulares de iure Communi, pleno iure, liberè, ac licitè, è domo, aut ab Ecclesia Parochiali inconsultis Parochis, Cadauer sumere, & ad suas Ecclesias transferre valeāt, quandò scilicèt, in suis Ecclesijs tumulanda sunt?

CONCLVSIO I.

1 Regulares omnes de iure communi, pleno iure, liberè, ac licitè, è domo, aut ab Ecclesia Parochiali, inconsultis ipsimet Parochis, Cadauara sepelienda in suis Ecclesijs, valent sumere, & ad ipsas suas Ecclesias portare.

2 1 Probatur, *ex iure communi Benedicti* 11. *in extrauaganti inter cunctas, de priuileg: in 6. vbi* hæc habentur in fauorem Patrum Prædicat: condita.

Iubemus, vt Corpora Defunctorum, qui apud eorundem Fratrum loca elegerint, dum sepulturam, processionalitèr cum Cruce, turribulo, & aqua benedicta, cantando, seù legendo officium mortuorum, vel psalmos, & alienas ingredientes Parochias, possint aßumere, & ad suas Ecclesias deferre, tumulanda.

3 2 *Ex cap. super Cathedram, tit: de sepultur: in 6. quòd est D. Bonifacij VIII. & ex cap. dudum, de sepultur: in 6. in Concilio Viennensi sub Clemente V. condito, vbi hac habentur in fauorem Fratrum Prædicator: ac Minorum, huiusmodi decreta condita. Huiusmodi quoq; statuto, & ordinationibus nostris adijcimus, vt Fratres dictorum ordinum in Ecclesijs, vel locis, vbilibet constitutis, liberam, vt sequitur, habeāt sepulturam, videlicèt, quòd omnes ad eam recipere valeant, qui sepeliri elegerint, in locis, & Ecclesijs memoratis. hactenus D. Bonifacius VIII. & Clemens V. & Viennense Concilium.*

4 4 *Ex Bulla Pij V. exordiente,* Ad hoc nos Deus, *relata per extensum tota à Confectio, in collecta Bullar: de priuileg. Mendicant: fol. 168. vbi fol. mihi 171. hac ad rem habētur. Nèc non Fratres ipsi, quacumq; Corpora Defunctorum, qui se in eorum Ecclesijs sepeliri ordinauerint, vel si à Defunctorum hæredibus, siuè curam funeris habentibus, vocati fuerint, ipsorum Fratrum Cruce eleuata, etiam sine dictorum Canonicorū, ac Capitulorum personarum, nèc non Curatorum, vel aliorum presby-*

terorum interuentu, ex ipsorum Defunctorum domibus, leuare, atq; accipere, & associare, ac ad ipsorum Fratrum Ecclesias directè deferri, & in eorum Ecclesijs, non tamen tempore Interdicti, sepeliri facere, saluo, dumtaxat, iure Parochiali. Nèc Fratres ipsi ad alterius cuius vis contrariæ consuetudinis, vsus, siuè moris obseruationem teneri, vel super præmissis à quoquam, qua vis auctoritate molestari, seù perturbari possint, vel debeant. hac ibi. quid clarius dici potest?

Vbi Sanctissimus Pontifex cum clausulis efficacissimis derogat cæteris constitucionibus suorum Antecessorum, tàm in corpore Iuris insertorum, quàm extrà corpus Iuris, & huiusmodi Bulla non est contra Iura cómunia, nèc Decreta Trid: Concilij, quod de re istâ non ratiocinatur, ac proindè *Gregorius XIII. ipsam & aliam eiusdem Sanctissimi Pij V. & si mendicant: ordin: authenticare fecit per suum Auditorem Cameræ Apostolicæ, D. Hieronymum Matthæū, qui posteà fuit Cardinalis creatus, vbi ad rem nostram, hæc habentur; & tota series harum literarum per extensum à Confectio in sua collectanea Bullar: priuilegiorum Mendicant: fol. 209. refertur.* 5

4. *Et cuicumq; Christi fidelium, prò tempore defunctorum Cadauera,* 6
qui se in Ecclesijs dictorum ordinum, sepeliri ordinauerint, vel si ab hæredibus defunctorum, seù curam funeralium habentibus, ad id vocati fuerint, Cruce sui ordinis eleuata, ad domum dictorum defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac ad ipsorum Ecclesias, alicuius Rectoris, seù Capituli præsentia, vel interuentu, minimè expectatis, ex ipsorum defunctorum domibus leuare, accipere, & associare, atq; ad ipsorum Fratrum Ecclesias directè deferri, & in illis sepeliri facere. hæc ibi. ergo verissima est nostra conclusio, quæ modò ratione.

5 Probatur. Nàm liberam habere facultatem funerandi, & 7
sepeliendi Corpora in Regularium Ecclesijs, ipsos Regulares, importat, & significat, Religiosos posse processionalitèr cum Cruce, defuncti domum, aut Ecclesiam Parochialem intrare pleno iure, liberè, ac licitè, & ipsum defunctum accipere, & ad Ecclesiam Regularē deferre: Sed dicta iura, & Bullæ Papales, Regulares pares in hoc faciunt Parochis, qui pleno Iure attollere queunt à suis Ecclesijs Cadauera. ergo pari modo ipsi Regulares.

6 Nàm concessa sepultura *liberè* adinstar Parochorum; est 8
etiam concessum necessariò iter ad funus accipiendum, vel vti in simili, concesso haustu aquæ, est iter concessum ad id sumendam aquam. *ff. de serui: rustic: præd: l. §. pen. & vlt.* & sic concessa sunt omnia præparatoria, & necessaria ad finem consequendum,

42 *Ità namq; Sacra Episco: & Regular: Congreg: die 11. Septembris. 1643. Episcopo Placentino ordinauit, vt quosdam reprehenderet Regulares, qui permiserant exhumari Cadauer defuncti cuiusdam, vt à curia Sæculari ricognosceretur, absq; D. Episcopi consensu.*

CONTROVERSIA XIIII.

AN Regulares de iure Communi, pleno iure, liberè, ac licitè, è domo, aut ab Ecclesia Parochiali inconsultis Parochis, Cadauer sumere, & ad suas Ecclesias transferre valeât, quandò scilicèt, in suis Ecclesijs tumulanda sunt?

CONCLVSIO I.

1 Regulares omnes de iure communi, pleno iure, liberè, ac licitè, è domo, aut ab Ecclesia Parochiali, inconsultis ipsimet Parochis, Cadauara sepelienda in suis Ecclesijs, valent sumere, & ad ipsas suas Ecclesias portare.

2 1 Probatur, *ex iure communi Benedicti 11. in extrauaganti inter cunctas, de priuileg: in 6. vbi* hæc habentur in fauorem Patrum Prædicat: condita.

Iubemus, vt Corpora Defunctorum, qui apud eorundem Fratrum loca elegerint, dum sepulturam, processionalitèr cum Cruce, turribulo, & aqua benedicta, cantando, seù legendo officium mortuorum, vel psalmos, & alienas ingredientes Parochias, possint assumere, & ad suas Ecclesias deferre, tumulanda.

3 2 *Ex cap. super Cathedram, tit: de sepultur: in 6. quòd est D. Bonifacij VIII. & ex cap. dudum, de sepultur: in 6. in Concilio Vienensi sub Clemente V. condito, vbi hac habentur in fauorem Fratrum Prædicator: ac Minorum, huiusmodi decreta condita. Huiusmodi quoq; statuto, & ordinationibus nostris adijcimus, vt Fratres dictorum ordinum in Ecclesijs, vel locis, vbilibet constitutis, liberam, vt sequitur, habeât sepulturam, videlicèt, quòd omnes ad eam recipere valeant, qui sepeliri elegerint, in locis, & Ecclesijs memoratis. hactenus D. Bonifacius VIII. & Clemens V. & Viennense Concilium.*

4 4 *Ex Bulla Pij V. exordiente,* Ad hoc nos Deus, *relata per extensum tota à Confectio, in collecta Bullar: de priuileg. Mendicant: fol. 168. vbi fol. mihi 171. hæc ad rem habētur. Nèc non Fratres ipsi, quæcumq; Corpora Defunctorum, qui se in eorum Ecclesijs sepeliri ordinauerint, vel si à Defunctorum hæredibus, siuè curam funeris habentibus, vocati fuerint, ipsorum Fratrum Cruce eleuata, etiam sine dictorum Canonicorū, ac Capitulorum personarum, nèc non Curatorum, vel aliorum presby-*

terorum

terorum interuentu, ex ipsorum Defunctorum domibus, leuare, atq; accipere, & associare, ac ad ipsorum Fratrum Ecclesias directè deferri, & in eorum Ecclesijs, non tamen tempore Interdicti, sepeliri facere, saluo; dumtaxat, iure Parochiali. Nèc Fratres ipsi ad alterius cuius vis contrariæ consuetudinis, vsus, siuè moris obseruationem teneri, vel super præmissis à quoquam, qua vis auctoritate molestari, seù perturbari possint, vel debeant. hæc ibi.. quid clarius dici potest?

Vbi Sanctissimus Pontifex cum clausulis efficacissimis derogat cæteris constitutionibus suorum Antecessorum, tàm in corpore Iuris insertorum, quàm extrà corpus Iuris, & huiusmodi Bulla non est contra Iura cōmunia, nèc Decreta Trid: Concilij, quod de re istâ non ratiocinatur, ac proindè *Gregorius XIII. ipsam & aliam eiusdem Sanctissimi Pij V. & si mendicant: ordin: authenticare fecit per suum Auditorem Cameræ Apostolicæ, D. Hieronymum Matthęū, qui posteà fuit Cardinalis creatus, vbi ad rem nostram, hæc habentur; & tota series harum literarum per extensum à Confectio in sua collectanea Bullar: priuilegiorum Mendicant: fol.* 209. *refertur.* 5

4. *Et cuicumq; Christi fidelium, prò tempore defunctorum Cadauera, qui se in Ecclesijs dictorum ordinum, sepeliri ordinauerint, vel si ab hæredibus defunctorum, seù curam funeralium habentibus, ad id vocati fuerint, Cruce sui ordinis eleuata, ad domum dictorum defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac ad ipsorum Ecclesias, alicuius Rectoris, seù Capituli præsentia, vel interuentu, minimè expectatis, ex ipsorum defunctorum domibus leuare, accipere, & associare, atq; ad ipsorum Fratrum Ecclesias directè deferri, & in illis sepeliri facere.* hæc ibi. ergo verissima est nostra conclusio, quæ modò ratione. 6

5 Probatur. Nàm liberam habere facultatem funerandi, & sepeliendi Corpora in Regularium Ecclesijs, ipsos Regulares, importat, & significat, Religiosos posse processionalitèr cum Cruce, defuncti domum, aut Ecclesiam Parochialem intrare pleno iure, liberè, ac licitè, & ipsum defunctum accipere, & ad Ecclesiam Regularē deferre: Sed dicta iura, & Bullæ Papales, Regulares pares in hoc faciunt Parochis, qui pleno Iure attollere queunt à suis Ecclesijs Cadauera. ergo pari modo ipsi Regulares. 7

6 Nàm concessa sepultura *liberè* adinstar Parochorum; est etiam concessum necessariò iter ad funus accipiendum, vel vti in simili, concesso haustu aquæ, est iter concessum ad id sumendam aquam. *ff. de serui: rustic: præd: l. §. pen. & vlt.* & sic concessa sunt omnia præparatoria, & necessaria ad finem consequen- 8

dum,

dum, *cap. prudentiam, & cap. præterea, de offic: delegat:* ergo.

9 7 Dictio, namq; *liberè*, excludit omnem moram, & conditionem, *cap. extirpandæ, §. penult: de præbendis, & cap. si beneficia, de præbend: in 6. & de offic: Ordinarij, §. quòd si fortè, in 6. & ibi Ioan: Andrea, & Archid: de homicid: pro huma: in 6.* ergo vera conclusio: quià si Parochus obstaret ipsis Religiosis non ferendi Cadauer ad suas Ecclesias quandò ipsi volunt, *liberè* non agerent, nèc liberam potestatem haberent funerandi, & sepeliendi, quòd est falsum, & contra dicta Iura, & Bullas. ergo vera assertio.

10 8 Dictio enim, *liberè*, secundum Doctores multos importat quandam prærogatiuã absolutam, seu dominium super actum, cui adijcitur. *L. procurator, cui libera, ff. de procurat: l. iusiurandum, quòd ex conuentione, §. final. ff. de iure iurando; & de elect: cap. cum nobis olim, in fine, Barto: in alio, ff. de aliment: & cibar: l. 1. Panormit: in cap. cum liberum, de sepultur: & in cap. vestra de locat:* sed liberum dominium quis non habet super actum, circà quem, cum illum vult exercere, aliqualitèr impeditur. nàm omnis prohibitio, siuè temporalis, siuè perpetua, libertati contradicit. *l. libertati: ff. de stat: hom:* ergo vera conclusio.

11 9 Si enim dicta Iura cõmunia, & Papales Bullæ recitatæ impediri possent à Parocho, vt Religiosi non possint *liberè* vti iure, funerandi, ac sepeliendi in suis Ecclesijs Cadauera, frustra essent hæc omnia; quia libera sepultura non est, quæ etiam ad modicum tempus impeditur: sed hoc est falsum vt Parochus impedire valeat dicta Iura, & Bullas. ergo eis vti *liberè* valeãt. ergo vera conclusio.

12 10 In Contractibus, namq; videtur tacitè actum, vt consuetudo loci seruetur; *vt in l. quòd si nolit, §. quia assidua. ff. de ædib: ædificand.* ergo multò magis est de rigore seruandum, ac manutenendum in possessione dictorum iurium, & Bullarum, Regulares liberam facultatem funerandi, ac sepeliendi habere, processionaliter cum Cruce, inconsultis Parochis Cadauera deferri, & in suis Ecclesijs sepeliri facere.

13 11 De quidditate, & essentia huius dictionis *liberè*, etenim est, vt non exigatur consensus alicuius; nàm aliàs, agere *liberè*, minimè diceretur; vt benè cauetur, *in cap. de multa, de præbend: & in cap. licèt Episco: de præbend: in 6.* sed præfata Iura, & Bullæ necessariò aliquid operari debent; sed dum à Parocho impediri posset Religiosis ius *liberè* funerandi, & sepeliendi, nihil operarentur,

quod

quod non est asserendum. de qua dictione multa iterum erunt dicenda. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

Docent nostram conclusionem Oldradus consil. 23. & 25. num. 13. & 14. & Mordicùs eam defendit; Geminian: in cap. animarum, de constitut: in 6. Cardinalis, & Ioan: de Lignano, in d. Clementina dudum de sepultur: in 6. Syluest: verb. sepultura, §. 4. & verb. Cano: portio, num. 15. Tabiena, verb. sepultura, num. 3. Armilla num. 4. ibid: Angelus, num. 4. ibi, Panormit: in cap. nostra, de sepultur: vbi astruit, quòd priuilegiati possunt sepeliendorum Corpora de Parochia, vbi iacent, capere, & sic non tenentur recipere de manibus Curati, vel ad ipsius mandatum; Glossa, in relata iura, Ancharanus, consil. 56. & in Clement: dudum, de sepultur: in 6. §. huiusmodi, num. 28. & in cap. cum liberum, nu. 4. de sepultur: Medices, de sepultu: q. 7. p. 2. Tamburinus, tom. 1. de Iure Abbat: disp. 15. q. 17. nu. 19. & 20. Rota, decis: 333. num. 1. p. 1. diuers: Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 61. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: art. 3. ante finē, Abbas, in cap. dudum, de sepultur: in 6. nu. 8. & in cap. minùs, de excessibus Prælator: Sorbus, de priuilegijs Mendicant: verb. sepultura, Confectius, in d. l. item Rota, decis: 4. num. 11. & 19. p. 2. diuers: Caputaq; decis: 198. p. 2. ac cæteri Canonistæ communiter. 14

CONCLVSIO II.

Pręfata Iura communia concessa Patribus Prædicatoribus, ac Minoribus, *à Concilio Lateranensi, sub Iulio II. inchoato, & sub Leone X. finito*, minimè ablata fuere, sed in suo vigore, & efficacia permanent, nèc à diuersis decisionibus, Sacræ Congregationis, Episco: & Regular: Rituum, & Concilij, derogata sunt. 15

1 Probatur, ex ipsis met verbis *Concilij Lateranensis Constitutione inchoante, Sacro approbante Concilio, &c. & per extensum recitatur intèr priuilegia Patrum Prædicator: fol.* 176. vbi hæc habētur. *Parochias autem cum Cruce ad leuanda Corpora, seù funera eorum, qui apud Ecclesias, domorum, & locorum eorundem, suam elegerint sepulturam intrare non possint, nisi prius præmonito, & requisito, ac recusante Parochiano presbytero, & tunc sinè eius, ac Ordinarij præiudicio: Nisi eisdem Fratribus super hoc, antiqua consuetudo, quæ sit in viridi obseruantia, & cum pacifica possessione, suffragetur.* 16

Vbi namq; sunt obseruāda illa verba, *Nisi eisdem Fratribus, &c.* in quibus apparet, Concilium nō derogare dictis iuribus, sed manutenere in sua possessione pacifica Religiosos, qui antè, & post 17

Con-

Concilium Lateranense vsi fuere dictis iuribus, sumendi nempè, corpora mortuorum, ex domibus ipsorum, inconsultis Parochis, quòd etiã in multis locis hodie Religiosi hac facultate, & libertate adhuc vtũtur, quòd proindè Sacra Cong: Decretũ super hoc mandauit, & à nobis est relatum *disp.* 3. *contro:* 1. *num.* 14. in quo tamen, minimè derogatur dictis Iuribus, & Papalibus Bullis *Pij V. & Gregorij XIII.* quæ sunt declarationes super *cap.* 12. *sess:* 25. *Trid. Concil.* factæ *à Pio V.* super hanc materiam de sepulturis, & authenticatæ posteà *à Gregorio XIII.* per suum Auditorem Cameræ Apostolicæ, *D. Hierony: Mattheum fuerunt*.

18 2 Nàm dato, & minimè concesso, quòd dictum Lateranense Concilium reuocasset dicta iura, quorum non meminit penitùs; attamen *Pius V.* per suam relatam Bullam *Ad hoc nos Deus*, derogat quò ad hoc cum clausulis specialibus, eius memoriam agens, Concilio Lateranensi, circà ingressum liberum ad domos, vel parochias, facere posse pleno Iure Regulares, & sumere cadauera inconsultis parochis, & ad suas Ecclesias deferre.

19 3 Probatur validissimè, & efficacitèr, decisione facta super hanc rem, à Sacra Romana Rota, sub his verbis per extensum.

1 *REVERENDO PATRI DOMINO MANZANEDO*

Seguntina Iunij Sepeliendi, Mercurij. 5. *Iunij.* 1613.

Argumentum.

2 An Regulares sepelire valeant Cadauera in suis Ecclesijs, inconsultis Parochis.

DECISIO 84.

3 Rota censuit, vtriq; parti dandum esse mandatum de manutenendo cumulatiuè, sed nulli priuatiuè ad alium: mouebatur; quia de possessione Prioris, & Fratrum Monasterij Sanctę Mariæ de Carmelo Discalceatorum, sepeliendi in dicto Monasterio defunctorum Corpora, constat ex Testibus, qui licèt deponant de quinq; corporibus, per Fratres in sua Ecclesia sepultis.

4 Attamen, quia duo erant Corpora fundatorum, dicti Conuentus, prius in Cathedrali sepulta, & posteà ad Monasterium translata. Et aliud erat corpus Petri de Alcazar, quòd circà mediam noctem, & quasi clandestine, fuit ad dictum Conuentum portatum; de istis tribus actibus; Domini parum curarunt, sed tantum de Corporibus Mariæ Algar Vxoris Domini Flores, & Ioannis de Ledesmo, quæ Corpora apparent sepulta in dicto Monasterio absq; aliqua licentia Capituli, seu Capellani Maioris,

ex qui-

ex quibus veniunt Fratres manutenendi, *ad text. in §. retinendum, institu: de interdict: Caputaq. decis: 98. p. 2. Rota, decis: 4. nu. 11. & 19. p. 2. diuers:* maximè cum adhunc effectum, vnicus actus sufficiat, *cap. cum Ecclesia Sutrina, vbi Abbas, nu. 23. de caus: possess: & propriet: Ruinus, consil. 108. num. 9: lib. 5. Puteus decis: 101. lib. 1. & decis: 17. num. 1. & 2. inter impressas.*

Quæ possessio iuuat ex eo, quòd reperitur titulata in Bulla Clementis VIII. dantis istam facultatem dictis Fratribus discalceatis sepeliendi in eorum Ecclesijs, absq; alicuius licentia, & absq; eo, quòd ipsi, nec defunctorum consanguinei, & Hæredes, pretextu cuiusuis consuetudinis cogi valeant ad dicta corpora deferenda ad Ecclesiam Parochialem, vel alia loca, cum clausula, *sublata, & decreto irritanti*; quæ derogant possessioni Capituli, quòad dictos Fratres, & illius manutentionem impediunt. *Sarnesis, in regula de Triennali possess: q. 49. num. 3. Aegidius, decis: 135. Cassadorus, super regul. decis: 7. nu. 3. Gabriel de clausulis, conclus: 3. nu. 10. & tenuit Rota, in vna Cesaraugustana dismembrat: 13. Martij. 1607. coram Iusto; & in alia Adrianensi decimarum, 14. Decembris, 1607. coram Me.* 5

Quę iuuant ex eo, quòd cuilibet licet sibi sepulturam eligere in qualibet Ecclesia, cap. 1. cap. cum liberum, cap. de vxore, & cap. seqq. de sepultur: et vtrobiq. Doctores, Rota decis: 333. p. 1. nu. 1. inter impressas. 6

Nec obstat, cum dicta possessione, non probari scientiam, & patientiam Capituli, seu Capellani Maioris; quia vltra quòd illa non est necessaria, stante dicta Bulla Clementis VIII. visum fuit, illam satis probari ex Testibus deponentibus de contradictione facta per Capellanum Maiorem sepultura Dominæ Mariæ de Algar, ex qua extra iudicialiter facta videtur resultare acquiescentiā ipsius Capellani Maioris, & Fratrum. l. 1. §. in operis vbi glossa, & Doctores, ff. de nou: oper: nunciant: & fuit dictum, in Vlixiponensi declarationis concordiæ, 5. Maij, 1599. coram Iusto. 7

Quò verò, ad Capellanum Maiorem, & Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, non controuertitur esse in possessione sepeliendi in sua Ecclesia; tamen dictum fuit, hoc procedere cumulatiuè, non verò, priuatiuè ad dictum Monasterium, & Fratres, cum non probetur Capituli prohibitio, seu Capellani, de non sepeliendo in Monasterio, cum acquiescentia Fratrum illius, prout requiritur ad acquirendam possessionem priuatiuè, quòad alios; ad text: in l. & in Prouinciali, Cod: de seruit: nat: Butrius, in cap. significantes, num. 11. vers: vel quia, aliàs de appellat: 8

l. final: de vsu capion: & ibi Doctores, §. plurima, Institu: de rer: diuis: vbi omnes tradunt, decis: 13. num. 1. p. 1. inter impressas: & potius in casu nostro, de contraria acquiescentia Capellani, constat ex Testibus suprà citatis.

9 *Nec obstat, probari per Capitulum, quòd Parochiani Ecclesiarum San. Iacobi, & San. Vincentij, numquam fuerant sepulti in alijs Ecclesijs sine licentia Capituli, et Capellani Maioris: cum hec probatio non afficiat Fratres Carmelitanos, circà quos nihil de ista prohibitione, & acquiescentia probatur: & vulgare est, quòd tantum sit præscriptum, quantum possessum.*

10 *Vltrà quòd, nec dicta possessio Parochianorum videtur vniformis; cum Testibus Fratrum appareat plures fuisse sepultos extrà Ciuitatem, & in alijs Ecclesijs, sine prædicta licentia. vndè nèc venit attendenda, ad tradita, per Bartolum in l. 2. in fine princ: ff. solut. Matrimo: Aymo, consil; 96. num. 15. Alexand: consil: 5. nu. 7. lib. 1. Decius, consil. 8. num. 4. vers: quia, vt narratur, decis: 72. num. 28. p. 2. diuers: ex quibus ità fuit resolutum, &c. Satis Rota Decisio; qua nostras assertiones dictas corroborat, & autumat, quid de iure sit dicendum.*

Quid verò, quòad praxim, prò bono pacis, sit faciendum? sit in ordine pro Responsione.

CONCLVSIO III.

11 Ad omnes rixas, contentiones, iurgia, lites, Controuersias, & scandala remouenda, ac mala omnia, hac tempestate, quàmuis Regulares in hoc pares Parochis sint, atq; de iure communi, pleno Iure valeant inconsultis Parochis, corpora defunctorum leuare ex parochia, aut domo; & ad suas Ecclesias deferre ad sepelienda; pro bono, tamen pacis, consultò agent, si requisito Parocho, & sua bona gratia, & venia, ipsa capiant, & ad Ecclesias suas sepelienda deferant.

12 *In primis constat assertio, ex decreto authenticè relato, disp. 3. contro: 1. num. 14, deindè ex declaratione Sacræ Congreg: Rituum, in vna Thelesina, die 18. August. 1629. & in vna Adrianensi. 29. Nouembris, 1631. ad primum dubium, & eadem interrogata, si Cadauer tolli possit ab ipsis Regularibus, & à quibuscumq; non vocato, nèc expectato Parocho, nisi ipse Parochus aliud permiserit, vel adesse recusauerit; Respondit, non posse. Romæ. 21. Nouembris. 1637. C. Episco: Portuensis, Cardinalis Pius, Cæsar Fachinettus Secret: loco sigilli. †*

13 *Item, eadem Sacra Congreg: in vna Vercellensi Terra Crescentini. 26. Februarij, 1611. & in vna Cataniensi Ciuitatis Platiæ. 26. Octobris. 1619. et hac de causa emanarunt huiusmodi declarationes Sacræ Congr: quia*

quà Regulares vtebantur iure suo, iuxtà recitata Iura, & Bullas Papales, quæ adhuc sunt in suo pristino statu, cum non sint sublatæ, nèc ablata, per varias declarationes Sacræ Congreg: factas; nullam mentionem de eis facientes, ac proindè eis etiam modo, de iure, vti valent, nèc per contrarium vsum sunt tali iure priuati; & si non vtuntur eis indies, fit ab eis, pro bono pacis, ob quam, multa à Religiosis tollerantur iniusta, ac patiuntur ad scandala tollenda.

Præterea, refertur aliud Decretum, sub his verbis. Significatum est 14
Sacræ Congregationi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinaliũ, negotijs Episco: & Regular: Præpositorum; Non nullos Fratres, præsertim, ordinis Minorum de obseruantia; cuiusdam consuetudinis prætextu, quam neq; antiquitate vallari, neq; obseruantia viridi initi, neq; pacifica, & non interrupta possessione, firmatam esse constat; contendere sibi licere, defunctorum funera, proprio eorum Parocho absente, eoq; inrequisito, efferri, & leuare. Idq; haud leues controuersias, & altercationes, aliquibus in locis, non sine Populi scandalo, & Dei offensione excitasse; ideò volens eadem Sacra Congreg: omnem eiusmodi dissensionem, & scandalorum materiam, & occasionem præcidere, atq; in futurum prouidere, vt tam Parochi, quam Fratres ipsi vnanimi inter se voluntate, & ea, qua par est charitate vltima, hæc pietatis Christianæ officia defunctis præstent, declarat, & huius decreti tenore statuit, prædictis Fratribus, ordinis Minorum de obseruantia, alijsq; quibusuis Regularibus quorumcumq; ordinum, & Congregationum, tàm Mendicantium, quàm non Mendicantium existant; nullo modo licere, etiam specialis alicuius consuetudinis prætextu, Parochias cum Cruce processionaliter, aut aliàs ad efferenda, & leuanda defunctorum Corpora, seu funera, intrare, vel illa leuare, & efferre; nisi vocato, & expectato proprio defuncti Parocho, eoq; ibidem præsenti, si tamen ipse alitèr fieri non consentiat, & permittat, vel nisi requisitus venire, expressè omninò recuset: atq; ità obseruari mandat, & districtè præcipit. firmis tamen, & in suo robore permanentibus ijs omnibus, quæ super quarta funerum, & canonica portione, alijsq; iuribus ad sepulturam pertinentibus, ac Sacris Canonibus, & Conciliorum Decretis Summorum Pontificum Constitutionibus hactenùs sancita, atq; ordinata sunt, vel aliàs, ex particulari consuetudine, vel alio iure obseruantur. Romæ, die 13. Ianuarij, 1604. Alexander Cardinalis Florentinus, Hieronymus Aguchius Secretar: † loco sigilli.

In quorum verborum Decreto, sunt necessariò, & omninò 15
adnotanda illa verba, nimirum; *Firmis tamen. &c.* vsq; in finem. nàm Regulares non operantur, in leuandis mortuis ab Ecclesia

Parochiali, inconsultis parochis, *vi alicuius consuetudinis*, vt totum hoc decretum præsupponit, sed *vi relatorum Iurium Communium, & Bullarum Pij V. & Gregorij XIII. & vi aliorum multorũ priuilegiorum, putà Eugenij IIII. pro benedictinis, Sixti IIII. Clementis IIII. & Quinti. Iulij II. Leonis X. Clementis VIII. nouissimè concessi Carmelitis Discalceatis, & aliorum Summorum Pontificum; qui Regularibus talia indulta concesserunt, quibus omnibus non derogat præfatum decretum, sed vult omnia manere in sua obseruantia, & robore. Et si modò Sacra ipsa Congreg: informaretur Regulares niti, non in consuetudine aliqua, sed in iure communi, & dictis Bullis, & priuilegijs, ad corpora leuanda ab Ecclesia Parochiali, inconsulto Parocho, decretaret dubio procul in fauorem Regularium, qui à dictis Iuribus, & Bullis sunt pares facti Parochis: quia Regulares pleno iure, habent liberam facultatem, & ius funerandi, & sepeliendi absq; Parochi dependentia, à citatis Iuribus, & Bullis, in quorum possessione persueuerant pacificè; quæ non interrumpitur, per interruptam possessionem, & per non vsum, dictorum Iurium, & Bullarum, hic, & nunc ex vi Indulti Eugenij IIII. facti benedictinis, & est registratum, in tomo priuilegior: Fratrum Prædicator: fol. 251. incipit, & si quaslibet personas, &c. vbi hæc ad rem habentur.*

16 *Sepulturam quoq; in locis, & Monasterijs, præfatæ Congreg: præsentibus, & futuris, liberam esse volumus, & eorum deuotioni, & liberę voluntati, qui se illic sepeliri deliberauerint; nisi fortè excommunicati, seù interdicti sint, aut etiam publicè Vsurarij nullus obsistat; saluo tamen iure illarum Ecclesiarum, à quibus corpora assumuntur. adijcientes etiã, quòd si quandoq; contigerit, per aliquem, aut plures actus contra huiusmodi, aut quæcumq; alia decreta, priuilegia, indulta, gratias, immunitates, & ordinationes, præfata Congregatini concessa, aut illorum aliquod, à quocumq; cuiuscumq; conditionis, dignitatis, gradus, seù status existat, ex negligentia, vel ignorantia præsentium, vel futrorum, quibus hæc conceduntur, aut alia quauis causa, propter quam fuerit alitèr attentatum, vel pro tempore obseruatum ignoranter, vel scienter; nullum tamen præiudicium decretis, priuilegijs, indultis, gratijs, immunitatibus, & ordinationibus huiusmodi, volumus generari, sed in suo vigore, atq; robore permanere: non obstantibus, in Constantiensi, & alijs Concilijs, a Fœlic: recordat: Innocentio IIII. Martino V. & alijs Summis Pontificibus, prædecessoribus nostris editis constitutionibus, et ordinationibus, etiam si de illis specialis, & expressa mentio præsentibus, habenda esset, quibus omnibus, quòad præmissa, derogamus.*

17 *Itaq; ex his omnibus, sequitur, præfatum decretum Sacræ Congregat:* mini-

minime officere Iuribus cap. ſuper Cathedram, & cap. dudum, de ſepultur: in 6. nèc etiam, declarationibus à Sanctiſſimo Pio V. factis ſuper cap. 13. ſeſſ: 25. Trid: Concil. quæ vt communes leges habentur, & à Gregorio XIII. fuerunt authenticatæ per ſuum Auditorem Cameræ Apoſtolicæ, D. Hieronymum Mathæum, quæ omnia vult ipſa Sacra Congregat: vt ſint in ſuo robore, & obſeruantia, quèm admodùm legenti, manifeſtiſſime apparet, per totum. §. firmitatem, & in ſuo robore permanentibus, &c. vſq; in finem incluſiuè. nàm dicta Sacra Congregat: ſuum relatum decretum, totum fundauit, ſub prætextu conſuetudinis cuiuſdam; quòd ſanè, Regularium fundamentum ſunt recitata Iura, & Pij V. declarationes, cum ſua authenticatione facta à Gregorio XIII. quę leges ſunt.

Doctorum Allegationes.

18 *Præfatas has noſtras Theſes, cum ſuis annexis, ſequuntur Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 58. art. 3. ad finem, eius nepos Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. regular: reſolut: 109. nu. 7. Syluest: verb. cano: portio, num. 15. in fine, Villalobos, p. 2. ſumm: tract: 31. difficult: 5. num. 3. Barboſa, de officio parochi, num. 66. & 67. & in collectanea Bullar: verb. Cadauera, Peyrin: tom. 1. priuilegior: Minimor: conſtitu: 26. Leonis X. §. 16. num. 20. Quaranta, in ſumm: Bullarij, verb. priuilegia regular: Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 3. nu. 207. & cap. 11. num. 73. & 74. Lezana, tom. 2. cap. 1. num. 31. ad finem, & alij nominandi.*

CONCLVSIO V:

19 Parochus requiſitus ad ſuum Parochianum defunctum aſſociandū ad Eccleſiam Regularium, in qua ſepulturam elegit; ſi venire recuſet, aut venire non valeat, ſiue nolit, eſſe non debet difficilis ad licentiam præſtandam; aliàs Regulares vti debent iure ſuo, iuxta dicta; ac multò magis, ſi veniam deneget.

20 *Ità declarauit Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: in vna Brixienſi, die 18. Iunij, 1591. & in vna Nicotorienſi, die 5. Iunij, 1615. & aliæ recitandæ.*

Doctorum Allegationes.

21 *Tradunt hanc noſtram aſſertionem Vgolinus, de poteſt: Epiſco: cap. 17. num. 1. Lauorius, cap. 3. num. 208. tit. 2. vbi ſuprà, Aldanus, in compend: Canonic: reſolut: dub. 2. nu. 23. Mancinus, dub. 1. facie. 489. in ſua praxi viſit: Infirm: & alij dicendi.*

CON-

CONTROVERSIA XV.

AN Regulares valeant omnia Sacramenta ministrare, tàm in Ecclesia, quàm in suis Monasterijs, omnibus Christi fidelibus infirmis, & his, ex hac vita decedentibus, absq; sepulturæ electione, sepelire in suis Ecclesijs, Parochis inconsultis, pleno iure, licitè, ac liberè queant.

EXPLICATIONES.

1 Huius Controuersiæ origo, radix, causa potissima, & vnicum motiuum efficax mihi fuit, hos duos tractatus de sepulturis componere, ob Domini Caroli, de Ricasolis Florentini patritij, obitum sequutum, in Patrum Societatis Iesu Collegio, mense Septembris, 1646. qui ægrotus, ex quodam suo Castello venit ad horum Patrum Collegium Senarum; post non multos dies, ex hoc mundi ærgastulo ad aliam migrauit vitam, absq; sepulturę electione, priùs omnibus receptis Sacramentis ab ipsis Patribus. Tandem in eorum Ecclesia honorificè tumulatus fuit. Cuius causa, ortę statim fuere Controuersiæ magnæ, inter Parochum, & ipsos Patres, quorum Collegium est ædificatum, in huius Curati parochia: Et interrogatus de huiusmodi Controuersia, quid sentirē, pronunciaui statim paucis verbis, quæ nunc prolixè traditurus sum; & quæ tùnc consului, actum fuit, vt legenti manifestum erit.

2 Quæ, fanè Controuersia est admodum plausibilis, famosa, ac scitu digna, nostra hac tempestate, ob multos casus sequutos; tùm Senis, tùm Florentiæ, tùm alibi, vt audiui; & ob multorū nescientiam huius materiæ de sepulturis, effectus sunt mali sequuti: quarè in posterùm, nè in similibus casibus, alij malij effectus sequantur, placuit copiosè, tùm hanc materā de sepulturis, tùm hanc Controuersiam diffusè, & amplè pertractare, & de illa copiosè ratiocinari, vt sic, quid in praxi sit operandum, consuletur, ad lites, & controuersias componendas, & resoluendas.

CONCLVSIO I.

3 Regulares indubitanter, pleno iure, *licitè*, ac *liberè* omnibus Christi fidelibus, de quocumq; venientibus, quomodolibèt, tàm ad Ecclesias, quàm ad cætera sua loca exempta proficiscentes; parochis, & locorum ordinarijs penitùs inconsultis, sacramentum Eucharistiæ, etiam in die Paschatis administrare valent, pro satisfaciendo, etiam, præcepto annuæ communionis.

1 Pro-

1 Probatur, *ex Indulto Nicolai V. qui Religiosis Beatę Marię de Gualdalupe, anno, D. 1468. die 28. Septembris, sui Papatus, anno 4. concessit, vt licitè, ac liberè liceat omnibus Christi fidelibus, de illorum manu, ac in eorum Ecclesia, sacratissima communione, die Paschę refici, absq; Episcopi, aut Parochi venia.* 4

2 *Ex Concessione Pauli III. facta eidem Monasterio, B. Mariæ de Guardalupe, quòd postea fuit cæteris Regularibus extensum, per priuilegiorum communicationem à Pio IIII. & à Pio V. cuius concessionis tenor est talis* 5

Antonius Cardinalis, &c. Pęnitentiarius Pauli III. Maior. 13. Kalendas Februarij. 1540. de eiusdem Pontificis speciali mandato, viua vocis oraculo super hoc ei facto authoritate Pontificis, indulsit, & concessit, quòd omnes Fratres presbyteri, prædicti Monasterij, B. Mariæ de Gualdalupe, tàm intrà, quàm extra illud, in Cappellis, oratorijs, Grancijs, & alijs locis eiusdem Monasterij, non contradicente Priore, aut eius Vicario, in absentia, aut Sede vacante; possint administrare sacramentum Eucharistiæ, etiam in die Paschatis subditis eiusdem Monasterij, vel ab eo dependentibus, & alijs, illò consentientibus, vtriusq; sexus; Diœcesanorum locorum Curatorum, aut Rectorum, ad hoc licentia minimè requisita, & sic præcepto Ecclesiæ satisfaciant; non obstantibus in contrarium quibuscumq; &c.

Quæ indulta habentur in compendio priuilegior: authenticè huius ordinis D. Hieronymi, §. 2. & 6. in Hyspania, & in Bullario Emanuelis Rodriquez, Sorbi, Cassarubij, & cæterorum Compilatorum priuilegiorum Regularium. 6

Quale sanè oraculum Cardinalis Antonij Pænitentiarij Maioris Pauli III. minimè sublatum fuit à Papa Gregorio. XV. sua Bulla incipiente, Romanus Pontifex, *edita die. 2. Iulij. 1622. tom. 4. Bullarij registrata, fol. mihi. 132: vbi. §. 2. hæc ad rem habentur.* 7

Firmis, tamen, & in suo robore permanentibus omnibus indultis, & alijs concessionibus prædictis, viua vocis oraculo. S. R. E. Cardinalibus, ad ipsorum, vel aliorum quorumcumq; fauorem, propria. S. R. E. Cardinalium manu firmatis, prò ipsis, vel alijs factis, & de quibus ijdem. S. R. E. Cardinales testimonium inscriptis præbuerunt. hæc ibi. Bulla autem Vrbani VIII. Exordiens, Commissi Nobis. edita, die 5. Maij, 1629. tom. 4. Bullarij registrata, fol. mihi. 429. cum non tractet de his oraculis, sed de quibusdam clausulis interdictis in patentibus, ac literis, prò iter facientibus ad Indias, à Regularibus; proindè, nihil ad nos. Immo. Vrbanus. VIII. anno D. 1624. die 19. Aprilis, omnia viua vocis 8

ora-

oracula Regularibus concessa reualidauit, & confirmauit Regligiosis Societatis Iesu; idq; confirmauit absolutè, absq; vlla clausula exclusiua caterar: Religionum. de hoc scripto suo testimonium perhibuerunt quidam Pater Prouincialis, & alius Pater grauis eiusdem Societatis, quorum testimonia, manu propria subscripta ego vidi. vnde non potest esse dubium, quòd cateri communicantes in priuilegijs cum Patribus eiusdem Societatis Iesu, gaudeant priuilegijs sibi concessis per viua vocis oraculum. Ità scribit Portellus, p. 3. cas: 52. respons: moral. per extensum.

9 Hinc clarissimè apparet omnibus, non nullorum curam animarum habentium, qui oretenùs, & inscriptis, sententiam dicere, ac pronunciare ausi sunt; oracula omnia à diuersis Summis Pontificibus sublata esse, cum non viderint eorumdem Bullas, sed de auditu à vulgo loqui, quòd proindè prudentissimè dixit Celsus Iurisconsultus, *in l. in ciuilibus, ff. de legibus: Inciuile esset, iudicare de lege, nisi ea tota perspecta.* & hinc ad rem dixit D. Paulus 1. ad Thimoth: cap. 1. vers: 7. Volentes esse legis Doctores, non intelligentes neq; quæ loquuntur neq; de quibus affirmant. Cæterùm Lectorem mittimus ad videndum cætera de oraculis, ad preludium 3. & 4. in huius operis apparatu, vbi diffusè disseruimus de huiusmodi oraculis.

10 3 Probatur conclusio, *ex priuilegio Iulij Papæ II. ordinis Minimorum concesso, sua Bulla incipiente, Dum ad sacrum Ordinem Minimorum, &c. vbi §. 37. hac habentur. Et quòd Fratres ipsi Minimi, in eorum Ecclesijs constructis, & construendis, curialibus, mercatoribus, Peregrinis, ac transeuntibus, & alijs quibus vis personis, Eucaristia sacramentum, quoties opus fuerit, ministrare, ac ministrari facere, &c.*

11 In quibus verbis, sunt rimanda illa verba, nimirum, *Quoties opus fuerit.* quæ ab eodem Summo Pontifice, post initium suæ Bullæ, sic ipse rectè declarat dicens: *Quoties deuotio ingrueret, & necessitas postularet, etiam absq; quacuq; Superiorū licentia ministrandi, &c.*

12 Nomine verò Ecclesiarum, non dumtaxat Ecclesiæ ipsæ intelliguntur, sed Claustra quoq; vt optimè notat *Abbas, & Glossa edocet, verb. Monasterij, & habetur cap. Abbati, §. hac nostra, disp: 14. & cap. Alma mater, de sent: excommunic: in 6. & ibi glosa, verb. vt diximus, Monasterij, & tale indultum stat authenticè registratum tom. priuilegio: ord: Predicator: fol. mihi. 218.*

13 4 Ex concessione facta *à Pio V. Sanctissimo Patribus Teatinis, registrata in compend: suorum priuilegior: verb. cōmunicare, §. 3. vbi hac ad rem dicuntur.*

Item

Item Mercenarijs, famulis, operarijs, & seruis nostræ Cõgregat: quos tunc reperiri contigerit, etiam in mortis articulo, & quoties de illo dubitari contigerit, etiam Diœcesanorum locorum, & Sacerdotum Curatorum quorumcumq; etiam, in quorum Ciuitatibus, & Diœcesibus, ac Ecclesiarum Parochialium, respectiuè, Ecclesiæ, & loca ipsius Congregationis, tunc, & pro tempore fuerint, aut aliorum quorumcumq; licentia, petẽdi spatium, propter repentinam necessitatem, Sacramenta Eucharistiæ, etiam, pro viatico, & extremæ vnctionis, ministrare, etiam alijs quibuscumq; in casu necessitatis supra dicto, etiam nulla ad hoc, per Nos prædicta nec Nobis concessa licentia.

5 *Ex Bulla eiusdem Sanctiss. Pij V. incipiente* ad Immarcescibilem. *Et est in ordine.* 31. *registrata in Bullario, tom.* 2. *fol. mihi.* 28. *edita idibus Februarij.* 1567. *vbi §.* 17. *cum maiori ampliatione hæc habentur ad rem nostram in fauorem dictorum Patrum Theatinorum.* 14

Et tàm Præpositi, quàm cæteri omnes Clerici, Romæ, Venetijs, Neapoli, ac aliàs, vbicumq; eorum degentes, Congregationis huiusmodi, nunc, & pro tempore existentis, qui tamen presbyteri fuerint, Eucharistiæ, etiam pro viatico, ac etiam constitutus in articulo mortis, ac extremæ vnctionis, cæteris Clericis, ac Fratribus, Congregationis huiusmodi; ac etiam mercenarijs, famulis, operarijs, & seruis eorumdem, Congreg: ac quibusuis hospitibus, etiam Sæcularibus, & extraneis, quos in locis, vel habitationibus, Congregatio: huiusmodi, tunc reperiri contigerit, etiam, Diœcesanorum locorum, et Sacerdotum Curatorum quorumcumq; etiam in quorum Ciuitatibus, & Diœcesibus, ac Ecclesiarum Parochis, respectiuè, Ecclesiæ, & loca ipsorum Congregationis, nunc, & pro tempore fuerint, aut aliorum quorumcumq; licentia minimè petita, nec obtenta, & in casu, quo non daretur spatium petendi talem licentiam, propter repentinam necessitatem, etiam quibuscumq; alijs personis, quæ in huiusmodi necessitate intrà Ecclesias, Collegia, Domos, & habitationes Congregationis Prædictorum reperiri contigerit, ac extrà illa, alijs quibuscumq; infirmis, etiam in mortis articulo constitutis, vbiq; in casu necessitatis supra dictæ, etiam nullo ad hoc, per eos petita, nec eis concessa licentia, cuiusuis Sacerdotis Curati, pænitentię Sacramenta Ecclesiastica ministrare possint. hęc Pius Sanctissimus V. in sua dicta Bulla.

6 *Ex concessione Eugenij IIII. facta Benedictinis, & registrata authenticè, tomo priuilegior: Fratrum Prędicator: fol. mihi.* 251. *quę exorditur, & si quaslibet personas. vbi hęc habentur.* 15

Prętereà, cum sępè contingat ob deuotionem, quam ad Monachos pręfatę Congregationis non nullę personę habent singularem, ad huiusmodi

oracula Regularibus concessa reualidauit, & confirmauit Religiosis Societatis Iesu; idq́ confirmauit absolutè, absq́ vlla clausula exclusiua caeterar: Religionum. de hoc scripto suo testimonium perhibuerunt quidam Pater Prouincialis, & alius Pater grauis eiusdem Societatis, quorum testimonia, manu propria subscripta ego vidi. vnde non potest esse dubium, quòd caeteri communicantes in priuilegijs cum Patribus eiusdem Societatis Iesu, gaudeant priuilegijs sibi concessis per viua vocis oraculum. Ità scribit Portellus, p. 3. cas: 52. respons: moral. per extensum.

9 Hinc clarissimè apparet omnibus, non nullorum curam animarum habentium, qui oretenùs, & inscriptis, sententiam dicere, ac pronunciare ausi sunt; oracula omnia à diuersis Summis Pontificibus sublata esse, cum non viderint eorumdem Bullas, sed de auditu à vulgo loqui, quòd proindè prudentissimè dixit Celsus Iurisconsultus, *in l. in ciuilibus, ff. de legibus: Inciuile esset, iudicare de lege, nisi ea tota perspecta*. & hinc ad rem dixit D. Paulus 1. ad Thimoth: cap. 1. vers. 7. Volentes esse legis Doctores, non intelligentes neq; quae loquuntur neq; de quibus affirmant. Caeterùm Lectorem mittimus ad videndum caetera de oraculis, ad praeludium 3. & 4. in huius operis apparatu, vbi diffusè disseruimus de huiusmodi oraculis.

10 3 Probatur conclusio, *ex priuilegio Iulij Papae II. ordinis Minimorum concesso, sua Bulla incipiente, Dum ad sacrum Ordinem Minimorum, &c. vbi* §. 37. *hac habentur. Et quòd Fratres ipsi Minimi, in eorum Ecclesijs constructis, & construendis, curialibus, mercatoribus, Peregrinis, ac transeuntibus, & alijs quibus vis personis, Eucaristiae sacramentum, quoties opus fuerit, ministrare, ac ministrari facere, &c.*

11 In quibus verbis, sunt rimanda illa verba, nimirum, *Quoties opus fuerit*. quae ab eodem Summo Pontifice, post initium suae Bullae, sic ipse rectè declarat dicens: *Quoties deuotio ingrueret, & necessitas postularet, etiam absq́ quacũq́ Superiorũ licentia ministrandi, &c.*

12 Nomine verò Ecclesiarum, non dumtaxat Ecclesiae ipsae intelliguntur, sed Claustra quoq; vt optimè notat *Abbas, & Glossa edocet, verb. Monasterij, & habetur cap. Abbati, §. hac nostra, disp: 14. & cap. Alma mater, de sent: excommunic: in 6. & ibi glossa, verb. vt diximus, Monasterij, & tale indultum stat authenticè registratum tom. priuilegio: ord: Predicator: fol. mihi.* 218.

13 4 Ex concessione facta *à Pio V. Sanctissimo Patribus Teatinis, registrata in compend: suorum priuilegior: verb. cõmunicare, §. 3. vbi haec ad rem dicuntur.*

Item

Item Mercenarijs, famulis, operarijs, & seruis nostræ Cōgregat: quos tunc reperiri contigerit, etiam in mortis articulo, & quoties de illo dubitari contigerit, etiam Diæcesanorum locorum, & Sacerdotum Curatorum quorumcumq; etiam, in quorum Ciuitatibus, & Diæcesibus, ac Ecclesiarum Parochialium, respectiuè, Ecclesiæ, & loca ipsius Congregationis, tunc, & pro tempore fuerint, aut aliorum quorumcumq; licentia, petēdi spatium, proptèr repentinam necessitatem, Sacramenta Eucharistiæ, etiam, pro viatico, & extremæ vnctionis, ministrare, etiam alijs quibuscumq; in casu necessitatis supra dicto, etiam nulla ad hoc, per Nos prædicta nèc Nobis concessa licentia.

5 *Ex Bulla eiusdem Sanctiss. Pij V. incipiente* ad Immarcescibilem. 4
Et est in ordine. 31. *registrata in Bullario, tom.* 2. *fol. mihi.* 28. *edita idibus Februarij.* 1567. *vbi §.* 17. *cum maiori ampliatione hæc habentur ad rem nostram in fauorem dictorum Patrum Theatinorum.*

Et tàm Præpositi, quàm cæteri omnes Clerici, Romæ, Venetijs, Neapoli, ac aliàs, vbicumq; eorum degentes, Congregationis huiusmodi, nunc, & pro tempore existentis; qui tamen presbyteri fuerint, Eucharistiæ, etiam pro viatico, ac etiam constitutus in articulo mortis, ac extremæ vnctionis, cæteris Clericis, ac Fratribus, Congregationis huiusmodi; ac etiam mercenarijs, famulis, operarijs, & seruis eorumdem, Congreg: ac quibusuis hospitibus, etiam Secularibus, & extraneis, quos in locis, vel habitationibus, Congregatio: huiusmodi, tunc reperiri contigerit, etiam, Diæcesanorum locorum, et Sacerdotum Curatorum quorumcumq; etiam in quorum Ciuitatibus, & Diæcesibus, ac Ecclesiarum Parochis, respectiuè, Ecclesiæ, & loca ipsorum Congregationis, nunc, & pro tempore fuerint, aut aliorum quorumcumq; licentia minimè petita, nèc obtenta, & in casu, quo non daretur spatium petendi talem licentiam, propter repentinam necessitatem, etiam quibuscumq; alijs personis, quæ in huiusmodi necessitate intrà Ecclesias, Collegia, Domos, & habitationes Congregationis Prædictorum reperiri contigerit, ac extrà illa, alijs quibuscumq; infirmis, etiam in mortis articulo constitutis, vbiq; in casu necessitatis supra dictæ, etiam nullo ad hoc, per eos petita, nèc eis concessa licentia, cuiusuis Sacerdotis Curati, pænitentię Sacramenta Ecclesiastica ministrare possint. hęc Pius Sanctissimus V. in sua dicta Bulla.

6 *Ex concessione Eugenij IIII. facta Benedictinis, & registrata* 15
authenticè, tomo priuilegior: Fratrum Prędicator: fol. mihi. 251. *quę exorditur, & si quaslibet personas. vbi hęc habentur.*

Prętereà, cum sępè contingat ob deuotionem, quam ad Monachos pręfatę Congregationis non nullę personę habent singularem, ad huiusmodi

Monachos pro earum salute animarum recurrerit; Nos volentes, earum deuotioni satisfacere, quòd liceat dictæ Congregat: Prælatis, siuè Monachis deputatis à suis Superioribus ad audiendas huiusmodi personarum confessiones accedere, illasq; audire, ac personæ ipsæ eis confiteri possint, absq; alia suorum Superiorum licentia.

Nèc non eis pœnitentia, & satisfactione iniunctis, quoties oportuerit absoluere ab omnibus, & singulis peccatis, preterquàm Sedi Apostolicæ dumtaxat seruatis; Nèc non à quibuscumq; suspensionum, excommunicationum, & interdicti, sententijs, alijsq; Ecclesiasticis censuris, & pœnis, quas à iure, vel ab homine latis, satisfactione iniuncta, incurrisse quomodolibèt censebuntur. Insuper, & vota omnia permutare, ac in omnibus, & singulis casibus, etiam Ordinarijs, aut per synodales, seù Prouinciales constitutiones reseruatis, cum eis dispensare, preter censuras, pœnas, & vota, & casus, de quibus esset meritò Sedes Apostolica consulenda; eisq; ac omnibus, qui ad prefatos Monachos ob deuotionem huiusmodi recurrerint, Eucharistiæ sacramentum ministrare valeant, de specialis dono gratiæ in fauorem obseruantiæ Regularis, licentiam elargimur. hęc ibi.

16 7 Conclusio nostra, ratione probatur videlicèt, non esse à Trid: Concilio nostram Thesem reuocatam: quia priuilegia, in quorum reuocatione, certa forma necessariò requiritur, non censetur reuocata esse, ea non seruata: quoniam *Gregorius XIII.* Societati Iesu sic concessit, ac cõsequenter cęteris omnibus Regularibus in his priuilegijs communicantibus; vt scilicèt, hæc antiquata, imminuta, aut sublata per Papam numquam censeri possit, nisi dictæ Societatis Patribus, authoritate eiusdem Papæ, ea reuocatio iuridicè innotuerit; *vt rectè autumant Marcus Antonius de Amatis, decis: 17. Flauius Cherubinus in compendio Bullarum, tom. 2. constit: 1. Gregorij XIII. Scholio 2. Stephanus Bauny, in sua morali Theologia, p. 1. tract: 5. q. 19. Diana, p. 3. tract: 2. de dub. regular: resolut: 68. cum alijs nominandis.*

17 Sed quandò priuilegia vni Religioni sunt confirmata *ex certa scientia, motu proprio, ac de plenitudine potestatis*; sunt cæteris Religionibus æquè confirmata per communicationem priuilegiorum, quæ inter illas reperitur, & quia etiam priuilegiorum confirmatio, est noua gratia, & nouum priuilegium; *vt tradunt Doctores, in materia de legibus, & in specie Suarez, lib. 8. de legibus, cap. 18. num. 8. & 10. Alexand: Peregrinus, in compendio priuileg: Theatinorum, §. 4. in scholio, tit. priuilegia, §. 3. Diana, & Bauny, in di-*

in dicto loco. ergo si Regularibus non fuerit intimata, & insinuata reuocatio prædictorum priuilegiorum, in suo permanent robore. Immò, omnia Regularium priuilegia dicta, ac dicenda, *fuere confirmata a Pio V. Gregorio XIII. Sixto V. Clemente VIII. et à Paulo V. vt ostendimus preludio. 3. in apparatu Sepulchrali huius nostri operis;* quò Lectorem mittimus ad videndum.

Quapropter; si objiciatur in præsentia, quòd non omnes Regulares huiusmodi priuilegijs vtuntur: dicimus, hoc euenire posse, aut quia ea ignorent existere, aut quia nesciunt se posse illis in praxi vti, ob ipsorum nescietiam; aut si multi sciant dicta Indulta, se posse in die Paschatis eis vti, tamen credunt, hìc & nunc, cum Parochianis locorum minimè eis expedire vti in praxi, ob rixas, & controuersias, quæ fortasse oriri possunt, si id ipsi Parochi locorum scirent, communicare suos Parochianos in die Paschatis, sine illorum venia; quod de Aduenis, & Peregrinis secùs dicendum est, quòd absolutè possunt eos communicare in die Paschatis, non est penitùs dubitandum. 18

Doctorum Allegationes.

Docentes sunt hanc nostram Thesem Ioannes de la Crux, de priuileg: lib. 2, cap. 5. dub. 4. conclus: 3. Rodriquez tom. 1. qq. regular: q. 56. art. 3. Hieronym: Rodriquez, in compend: qq: regular: resolut: 127. num: 1. Tamburinus, tom. 2. de Iure Abbat: disp: 5. q. 3. nu. 6. Miranda, tom. 1. manual. prelato. q. 242. art. 2. conclus. 2. Portellus, de dub. regular: verb. administratio sacramenti, num. 6. Compendium priuilegior: Societatis Iesu, verb. eucharistia, §. 2. Suarez, tom. 4. de Religio: tract: 10. lib. 9. cap. 3. num. 7. Emanuel Sà, verb. Eucharistia, num. 10. Coninck: de sacram: q. 82. art. 3. nu. 31. Fagundez, lib. 3. precept: 3. cap. 3. nu. 18. alios citans, Sanchez, tom. 1. de matrimonio, lib. 3. disp: 7. num. 17. Sorbus, in compendio priuilegior: verb. communicare, Beia, p. 4. respons: moral. cas. 4. Peyrinus, tom. 1. priuilegior: constitu: 1. Iulij 2. num. 83. Corduba in addict: ad compen. verb. communicare, Nouarius, in lucerna Regular: verb. Eucharistia, num. 4. Diana, p. 3. tract: 2. de dub. regular: resolut: 12. & p. 6. tract: 7. resolut: 158. & p. 5. tract: 3. resolut: 12. Mancinus in addict: ad 9. pract: de Eucharist. dub. 17. Lezana, tom. 3. verb. Eucharist: quòad Regulares, num. 6. Barbosa, de offic: parochi, cap. 20. nu. 10. & 11. Cassarubius, in compend: priuilegio: verb. communicare, num. 13. Medina, lib. 1. Instruct: Confessor: cap. 11. §. 3. Henriquez, lib. 7. de Eucharist: nu. 1. Basseus, in summ: morali, verb communio sacra, §. an 19

autem Regularis, Crusers, lect: 6. fol. mihi, 536. Bartholomeus à Sanctofausto, lib. 2. Eucharistia, q. 280. Stephanus Bauny, p. 1. tract: 5. q. 19. suę Theolog: moral. vbi mordicus conclusion: nostram docet, ac tuetur, Alexander Peregrinus de priuilegijs, verb. communicare, num. 6. Lezana, item, tom. 1. cap. 21. num. 8. & cæteri, de communi sententia.

CONCLVSIO II.

20 Regulares pleno Iure, *licitè*, ac *liberè*, in die Paschatis Resurrectionis, ac in mortis articulo valent sacramenta omnia ministrare, & communicare suos famulos, seruitores, agrorum cultores, & pastores gregum, Aduenas, Peregrinos, & cæteros omnes ad suas Ecclesias confluentes, pro præcepto satisfaciendo annuæ confessionis, & communionis.

21 *In primis constat assertio ex Trid: Concil. cap. 11. sess: 24. ex Indultis, Clementis IIII. & Sixti IIII. pro Benedictinis, & Martini V. vt in monum: ordin: concessione. 315. ex Bulla 1. Innocentij 6. pro Eremitanis, D. Augustini, Sixi IIII. prò Carmelitis, ex Bulla 41. Leonis. X. & Innocentij. VIII. prò pradicat: ex Bulla Pauli III. prò Societate Iesu; & habetur in compendio priuilegior: Minorum, verbo familiares, §. 10. & adest declaratio Sacra Congregat: data in lucem, tempore Gregorij XIII.*

22 Probatur præterea ratione; quia nullum fit præiudicium parochis, nec etiam Iniuria à Regularibus administrantibus Sacrã Eucharistiam, suis familiaribus, seruitoribus, famulis, famulabus, factoribus, Aduenis, hospitibus, peregrinis, & similibus: quia nullo iure cauetur, vt hi omnes in Ecclesia Cathedrali, aut parochiali in die Paschatis, pro præcepto satisfaciendo, communicent, cum possint vbilibet communicare, & confiteri.

Doctorum Allegationes.

23 *Allegantur pro hac These nostra omnes citati Doctores num. 19. & alij nominandi, de communi sententia, Cassarubius, in suo compendio priuilegiorum, verb. famliares, seù famuli, Fratrum, num. 2. Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 67. & tom. 1. q. 55. art. 21. Peyrinus, tom. 1. priuilegior: in constitut: Leonis X. num. 4. & constit. 1. Iulij II. §. 55. Suarez, tom. 4. de Religione, tract: 10. lib. 9. cap. 4. num. 11. Portellus, verb. famuli, de dub. regular: nu. 1. Lezana, tom 2. cap. 16. per totum, & alij dicti, & dicendi.*

CONCLVSIO III.

24 Regulares tamen in die Paschatis, prò bono pacis, ad tollenda

da ſcandala, rixas, inimicitias, odia, & omnia mala, debent conſultò, ac prudenter ſe abſtinere à communione præſtanda, Curatorum Parochianis locorum.

Sic, namq; fuit Archyepiſco: Neapolitano, Cardinali Boncompagno reſcriptum: Conquesti ſunt, coram Sanctiſſimo Domino, Rectores Eccleſiarum Parochialium iſtius Ciuitatis, de Patribus Theatinis, & Societatis Ieſu, quòd aſſerere audent, perſonas Laicas aſſumentes in eorum oratorijs, ſeù Congregationibus, Euchariſtię ſacramentum die Paſchatis, Eccleſiæ præcepto ſatisfacere. Cumq; minimè ſit permiſſum, ſed fideles ſacram communionem, tempore Paſchali à proprio Parocho, vel ab alio de ipſius Sacerdotis licentia, ſub pæna ſuſpenſionis à diuinis, & alijs ſibi benè viſis, id prohibeat præfatis Religioſis, moneatq; ipſos Laicos ſacramentum Euchariſtiæ, vt ſuprà, de manu proprij Parochi teneri ſuſcipere, vt Eccleſiæ præcepto ſatisfaciant. Ità igitur prò ſua paſtorali pietate omninò curabit Eminentia Veſtra, cui me humillimè commendo. Romæ die 20. Martij, 1638. Eminentiæ Veſtræ Reuerendiſs. Humillimus Seruus Cardinalis Veroſpius. quòd ſanè reſcriptum non officit noſtris allegatis ſuprà Indultis, vt legenti maniſeſtiſſimè apparet, nèc ea auſert, & conſequentèr manent in ſua vi, ac robore, & efficacia. 25

Præterea, dubitatum fuit, an ſtante priuilegio Regularibus conceſſo, vt omni tempore, præterquàm in die Dominicæ Reſurrectionis, poſſit ab eis Euchariſtia ſumi, eo fine, vt ſatisfaciat præcepto Eccleſiæ, de quo in cap. omnis vtriuſq; ſexus, de pænit: & remiſſione. 26

Sacra Congregat: die 23. Ianuarij. 1586. cenſuit negatiuè: quia, d. cap. omnis, ſicut vult, quòd quis proprio Parocho confiteatur; ità à proprio etiam Parocho Euchariſtia ſumatur; quià ſubdit: Niſi forte de proprij Sacerdotis Conſilio duxerit abſtinendum ab Euchariſtia; ab eodem recipi debet Euchariſtia. eius enim eſt deſtruere, cuius eſt condere. l. vlt. de legibus, Alexand: ibid: num. 13. 27

Et Sacra Concilij Congregat: die 21. Maij. 1601. etiam cenſuit non ſatisfacere præcepto Eccleſiæ eum, qui ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum ſuſcipit antè vel poſt diem Paſchatis, non de manu Parochi, ſed Regularium habentium à Sede Apoſtolica priuilegium miniſtrandi hoc ſacramentum, præterquàm in die Paſchatis: quòd tamen viſum eſt etiam in die Reſurrectionis, poſſe ipſos miniſtrare. 28

CONCLVSIO IIII.

Regulares non dumtaxat miniſtrare *licitè*, ac *liberè*, pleno iure valent Euchariſtiam omnibus venientibus ad ſua loca exépta, inconſultis Parochis; ſed etiam eiſdem receptis ad huiuſ- 29

modi

modi sua loca, charitate Dei ad hospitium, extremam vnctionem infirmantibus præstare queunt pari modo indubitantèr.

30 In primis stat certissima assertio ex Superioribus priuilegijs adductis: deindè probatur.

1 *Ex capit: 1. Religiosi, de priuilegijs, in clement. in 6. vbi antè finem habetur. Sanè, Religiosis illis, quibus est ab Apostolica Sede concessum, vt familiaribus suis, domesticis, aut pauperibus, in hospitalibus suis degentibus sacramenta possint Ecclesiastica ad ministrare; nullum ex præmissis volumus quòad hoc præiudicium generari*. hæc ibi. sed si huiusmodi Sacramenta Religiosi in suis hospitalibus vtriusq; sexus personis administrare queunt. ergo multò magis à fortiori in domibus suis, grancijs, & in alijs suis exemptis locis, inconsultis Parochis, quibus à Iure pares sunt Religiosi facti.

31 2 Ex multis priuilegijs etiam constat nostra assertio *Ex Alexandri IIII. concessione prò Carmelitis, Martini V. prò Benedictinis, Clementis IIII. pro Minoribus, Iulij II. & Leonis X. prò Minimis, & ex alijs Papis pro cæteris Regularibus.*

32 3 Nàm *in compendio priuilegiorum Societatis Iesu, verb. extrema vnctio, habetur, posse hos Religiosos, ijs, qui intrà septa Collegiorum, seù domorum infirmati fuerint, tàm Ecclesiasticam communionem, quàm extremam vnctionem Apostolica authoritatè, licitè, & liberè inconsultis Parochis, administrare.*

33 4 Regulares etiam valent vi suorum priuilegiorum hactenùs recitatorum omnia Sacramenta ministrare Aduenis, & hospitibus ad sua loca quomodòlibèt aduentantibus, quoties videlicèt opus fuerit, ideſt, necessitas expostulat, quæ non postulat, nisi semel in anno, & in mortis articulo. ergo

34 5 *Ex Indulto Nicolai Franchi, Legati de Latere in Hyspania, Sixti IIII. concesso Benedictinis, sub his verbis. Et si qui intrà septa Monasteriorum vestrorum ipsorum infirmati fuerint, extremam vnctionem dare auctoritate Apostolica, cuius legationis officio fugimur in hac parte, tenore præsentium, plenariam, & liberam concedimus facultatem Parochialis presbyteri, vel alterius cuiuscumq. Episcopi, vel Superioris licentia, vel assensus nullatenùs requisitus: sed priuilegia, & constitutiones Legatorum de latere, in omnium Doctorum sententia, perpetuò existunt, & valent, vt habetur, cap. final. de offic: Legati; vbi Glossa, verb. statuta, Zerola verb. adicta, num. 53. in sua praxi*. ergo.

35 6 *Ex Regula. 13. de regul. iuris, in 6. vbi dicitur. Cui enim licet, quòd est plus, licitum est quoq. quòd est minus*: sed Regularibus si licitum

citum est sacramentum pœnitentiæ, ac Eucharistiæ sęcularibus infirmis extrà proprias domos administrare. ergo multò magis, in suis proprijs exemptis locis, vbi locorum Ordinatij, nec Parochi vllam habent Iurisdictionem. ergo vera conclusio.

Minor constat certò; quia Regulares extrà propria loca sua exempta, in domibus sęcularium vbi sunt capellæ, possunt celebrare, & communicare, & confiteri ipsos sæculares, per priuilegia, quæ habent ad hunc finem. ergo.

7 *Concesso namq; Maiori, Minus concessum vtiq; esse videtur, cap. ex parte, el. 2. de decimis*: sed maius est sacramentum Eucharistiæ, quàm sacramentum extremę vnctionis; & etiam *dignius ad se trahit minus dignum, vt oës Doctores cõmuniter autumant cum Glossa, in cap. quòd in dubijs, de consecrat. Eccles. verb. consecratã.* ergo vera assertio. 36

8 Nàm si Regulares non possunt hoc sacramentum extremæ vnctionis hospitibus Sęcularibus infirmis manentibus, quauis occasione in suis exemptis locis, non esset de iure Animabus circà salutem necessariò prouisum: nàm cum non possent talia sacramenta pleno iure, *liberè*, ac *licitè*, administrare inconsultis Parochis, sæpè, sæpius, ac passim absq; eis morerentur, & Regulares semper negarent Parochis licentiam ingrediendi ad sua exẽpta loca, vbi nullam iurisdictionem habent, nèc vti valent, cum hæc omnia queant ipsi, & sanè, melius Parochorum sęcularium; cum etiam in his sacramentis administrandis, inseruiunt suis Religiosis; sed hoc est falsum; cum benè à Sede Apostolica sit per multa priuilegia, & à Iure communi prouisum; videlicèt Regulares omnia sacramenta in suis exemptis locis, omnibus aduenientibus ad illa quomodòlibet, Hospitibus, & Aduenis administrare. ergo. 37

9 Nàm Sacerdos quilibet siuè Regularis, siuè Sæcularis valet hoc sacramentum extremæ vnctionis ministrare ægroto morti proximo in absentia ipsius met Parochi, vel hoc eo negante: quia proprius Parochus non est rationabilitèr inuitus, & credi debere Summum Pontificem salutem tunc id velle nè æger moribundus hoc priuetur sacramento, quòd licèt non sit de salutis necessitate, est nihilosecius, valdè vtile, ac esse potest, vt ab ipso sacramento, ægroti salus æterna, id est, illius virtute, vt moribundus suorum remissionem peccatorum consequatur, quemadmodum sępissimè esse potest. ergo multò magis, Regulares in suis exẽptis locis possunt tale sacramentum Aduenis infirmis administrare, parochis inconsultis. 38

Do-

Doctorum Allegationes.

39 *Docent communitèr hanc nostram Thesem omnes Scriptores relati, num. 19. & 23. Sotus, in 4. dist. 23. q. 2. art. 1. Suarez, tom. 4. de sacram: disp: 4. sect. 2. & tom. 4. de Religio: tract. 10. lib. 9. cap. 4. nu. 52. & 17. Henriquez, in summ: cap. 13. §. 4. Granado, in 3. p. D. Thom. de sacram: Controuersia 8. tract: vnic: disp: 8. nu. 5. Diana, p. 3. tract. 2. resolut. 12. & p. 5. tract. 3. resolut. 82. Prapositus, in 3. p. D. Thom: q. vnic: de sacram: extrema vnctionis, dub. 6. num. 43. Fernandez, in medulla cas: constit. p. 3. cap. 10. §. 1. num. 8. Miranda, tom. 1. q. 46. art. 1. vers. sed porrò, & q. 49. art. 1. quibus locis, refert priuilegium Eugenij IIII. concessum Minoribus, vt ipsi valeant hoc sacramentum administrare toties, quoties fuerit opus omnibus Sacularibus quomodòlibet in Religiosis suis Conuentibus fuerint, Tambutinus, tom. 2. de iure Abbat: disp. 7. q. 3. Portellus, de dub. regular: verb. familiares, & famuli, Hieronym: Rodriquez, resolut: 64. num. 1. Rrodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 62. art. 1. & tom. 3. q. 79. art. 1. Ioannes de la Crux, de priuilegijs, lib. 2. cap. 5. dub. 4. Mancinus, pract: 8. dub. 12. & dub. 17. ad nonam pract: in addict: de extrema vnctione, Alexander Peregrinus, p. 1. in compend: priuilegior: verb. communicare, §. 5. Lezana, tom. 2. cap. 14. num. 34. & cap. 16. num. 20. & 21. & tom. 3. verb. extrema vnctio, num. 1. & tom. 1. cap. 21. num. 10. Peyrinus, tom. 1. de priuilegijs, in constitu: 1. Iulij. 2. num. 92. Barbosa, de officio parochi, cap. 21. num. 4. vbi refert, Regulares debere retinere in suis Ecclesijs oleum sanctum ad hunc effectum, vt de facto semper habent, & hoc etiam ex decreto Sacra Congregat: Episco: & Regular: die 23. Iulij. 1589. & Pius V. in sua Bulla*, etsi Mendicant: ordinis, *& in alia sua*. Ad hoc nos Deus,&c. *de nouo dicta priuilegia concessit, & confirmauit,&c. & alij nominandi.*

40 Nàm Monasteria, & loca exempta omnia Regularium æquiparantur totalitèr locis positis extrà Diæcesim; vndè, quemadmodum Parochus nullum ius, sicùt & Diæcesanus haberet in eo, qui decederet ex hac vita, extrà diæcesim suam; ità in eo, qui moritur extrà diæcesim: & quemadmodum extrà diæcesim pro Parocho se gereret ille, qui ibi curam Animarum habet; sic in locis exemptis Regularium, Parochiale munus incumbit Superiori, ad quem Animarum cura, loci illius spectat. Et proindè ministrare facit omnia dicta Sacramenta infirmis siuè Regularibus, siuè Secularibus hospitibus, & Aduenis quomo-

doli-

dolibet ad ſua loca exempta venientibus, & ibi commorantibus, & infirmantibus.

CONCLVSIO V.

In præſentia, nomine *Familiaris*, de quo in Regularium 41
priuilegijs fit mentio, & in ſuperioribus eſt dictum; non dumtaxàt, veniunt famuli, & cæteri, qui in Religioſorum obſequium ſunt; at etiam, omnes Parentes eorumdem, Germani, Cognati, Affines, Conſanguinei, Benefactores, Amici, Religionis Deuoti, qui debitorum cauſa, ad loca exempta concurrunt, Milites, in ſtatione manentes, ideſt, *Aqquarterati*, omnes deuotionis cauſa, & recreationis venientes ad loca religioſa quomodòlibèt, & ibi commorentur; & hi omnes ſub dictione ſunt Superiorum locorum, maximè quòad Sacramenta eis miniſtranda, & ipſi, ius habent, ea petendi, quoties opus habent, & volunt pro ipſorum animæ ſalute recipere.

Nàm huiuſmodi dictio *Familiaris*, cum circà materiam fa- 42
uorabilem verſemur, ac nemini præiudicialem, nèc odioſa eſt proindè, in præſentiarũ eſt extendenda ad omnes perſonas, quę, quauis occaſione, & cauſa, & quomodòlibèt ſe ad loca omnia exempta Religioſa transferunt, & conſequenter libertatem habent licitè ſacramenta omnia petere, & recipere quoties volunt, & opus habent pro ſua animæ ſalute.

CONCLVSIO VI.

Qui domicilium habet in Ciuitate, ſeu Terra, vel Caſtro, & 43
quandoq; recreationis cauſa, Vllam petit, & ibi accidit, vt infirmetur, atq; medendi cauſa ad viciniorem Ciuitatem ſe transferre facit, ac conſultò ad domum Religioſam vadit, vbi deuotionem habet, & ab ipſis Religioſis humaniſſimè receptus; morbo verò ingraueſcente, reperitur in neceſſitate recipiendi omnia ſacramenta; quibus ab ipſis ſumptis, moritur ſine ſepulturæ electione; hi Religioſi, ſicut benè egerunt, in adminiſtrandis Sacramentis illi, Parocho inconſulto, ſic pari modo optimè faciunt, eum eodem inconſulto, ſepelire in ſua Eccleſia.

1 Probatur; quia quilibet Catholicus, ſui compos, liber, ad ſe- 44
pulturam ſibi eligendã, eſt, vbi vult; *ex cap. licet, de ſepultur: in 6. cap. cum liberum, & cap. 1. de ſepultur: & Gratian: autumat, cap. facultas 15. q. 2. vbi ità ſcribit. Vbi quiſq; tumulandus ſit, in voluntate eius conſiſtit.* ſed talis ægrotus ex rure voluntariè ſe transferens ad domum Religioſam, & in neceſſitate conſtitutus ibi omnia reci-

piendi Sacramenta, ius habuit ab eis petendi, & ipsi ius ei præbendi illa habent, & decedens sinè expræssa sepulturæ electione, de iure est tumulandus in ipsorum Religiosorum Ecclesia, quia ab eis omnia sacramenta recepit. ergo.

45 2 Nàm mox quis ingreditur loca exempta Religiosorum, statim est sub dictione Superioris loci; & præsertim quòad sacramenta recipienda, & ad sepulturam eligendam vbi sumpsit sacramenta ab eis. ergo.

Doctorum Allegationes.

46 *Prò his duabus Thesibus, allegantur omnes citati Doctores in superioribus, & in fra allegandi, & Bullæ Papales, authenticè emanatę atq; authenticatæ ab Auditore Cameræ Apostolicæ.*

CONCLVSIO VII.

47 Regulares de iure communi, *pleno iure, liberè, ac licitè* valent in suis Ecclesijs sepelire omnes personas, quæ quomodòlibèt ad loca sua exempta se aduentarunt, & mortuæ sunt ibi, receptis prius sacramentis, & absq; sepulturæ electione, inconsultis ipsis locorum Parochis, sane non est in dubium reuocandum.

48 1 Probatur *ex iure communi cap. super Cathedram, de sepulturis, in 6. ex cap. inter cunctas, de priuilegijs, in 6. ex cap. dudum, de sepultur: in 6. & cap. 1. extrà de sepulturis. vbi dicitur: Patres Prædicatores, ac Minores liberam habeant sepulturam.* ergo vera conclusio.

49 2 *Ex Bulla authenticata, & registrata, in tom. priuilegior: ord: Patrum Prædicator: fol. mihi 111. in fauorem condita, eiusdem ordinis, à Nicolao V. sub his verbis.*

NIcolaus Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Iustis, & honestis, supplicum votis, libentèr annuimus, eoq; fauoribus prosequimur opportunis. Exhibitas, siquidem Nobis, prò parte Dilectorum filiorum, Bartholomei Magistri, & Iacobi Procuratoris, Generalium ordinis Prædicatorum: petitio continebat, quòd olim, Magistro, Prioribus, & Fratribus dicti ordinis, pro tempore existentibus, à varijs Romanis Pontificibus, prędecessoribus nostris, indultum, & concessum extitit; quòd ipsi omnibus, & singulis personis, quæ in eorum obsequijs morarentur, possent sacramenta Ecclesiastica ministrare, & illas, cum decesserint, in eorum cæmeteris sepelire, prout in literis, indè confectis, quarum tenores presentibus haberi volumus, prò expresis, pleni us continetur.

50 *Cum autèm sicut eadem petitio subiungebat, persepe in diuersis domibus, siuè Conuentibus dicti ordinis contingat non nullos Christi fideles*

ob de-

ob deuotionis causam, infrà septa domorum huiusmodi, & clausuram cohabitare, quibus dari debent huiusmodi sacramenta. Nos, nostrorum prædecessorum, in hac parte vestigijs inhærentes, Ipsorum Magistri, & Procuratoris supplicationibus inclinati, Magistro, Prioribus, & Fratribus præfatis vbilibèt constitutis, omnibus, & singulis personis infrà septa, & clausuram prædictam, pro tempore commorantibus, quoties opus fuerit sacramenta Ecclesiastica, liberè, *&* licitè, *sicut illis, qui in eorum seruitijs insistunt, ministrandi, & eas, post earum decessum, in eorum cæmeterijs sepeliendi, Diœcesani loci, aut alterius cuiuscumque licentia, super hoc minimè requisita,* plenam, *&* liberam *concedimus, tenore præsentium, authoritate Apostolica, facultatem. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus præfati, & aliorum quorumuis ordinum, cæterisque in contrarium non obstantibus quibuscumque. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ.* 1448. *pridie Kalendas Augusti, Pontificatus nostri, anno II.*

3 *Ex Bulla Innocentij VIII. registrata vbi suprà authenticè, fol. mihi.* 186. *sub his verbis.* 15

Dilectis Filijs, Vicario Generali, & Fratribus Congregat: Lombardiæ ord: Prædicatorum.

Innocentius Papa VIII. Dilecti filij, salutem, & Apostolicam Benedictionem. Exponi Nobis fecistis, quòd in literis, & priuilegijs per Sedem Apostolicam Ordini vestro concessis, intèr alia, expræsse continetur, quòd Fratres ordinis vestri omnibus, & singulis personis eorum obsequijs insistentibus, cuncta Ecclesiastica sacramenta ministrare, & illis decedentibus, earumdem personarum Cadauera, in eorum Cæmeterijs sepelire possint, proùt in eisdem literis, & priuilegijs plenius asseritis constare.

Cùm verò habeatis, quàm plurimos Vobis obsequentes, ad quod huiusmodi indultum extendi desideratis, vestris, in hac parte, Nobis porrectis supplicationibus inclinati, literas, & priuilegia huiusmodi, ad quaslibet personas, etiam Sorores seù Moniales dicti ordinis, sub cura, & directione vestræ Congregat: degentes, aut aliàs, ipsis Sororibus, aut Monialibus, seù Fratribus dictæ Congregat: communiter, vel singularibus personis obsequia impendentes, etiamsi, eorum agros colant, aùt greges pascant, vel ad longum, aùt modicum tempus conducti, aùt aliàs Fratrum dictæ Congregationis seruitijs occupati sint, dummodò operas diurnas, non exerceant, tenore præsentium extendimus, ac vobis, & vestræ Congregationis Fratribus, vt eisdem Monialibus, Sororibus, & alijs personis præfatis, extremæ vnctionis, confessionis, & Eucharistiæ sacramenta etiam in Paschate Resurrectionis, D. N. Iesu Christi ministrare liberè, *&* licitè 52

valeatis, Apostolica Authoritate concedimus, ac Vos à censuris, & pœnis si quas huiusmodi Sacramenta ipsis personis ministrando, aut eorum Cadauera in vestris Cœmeterijs sepeliendo incurrisetis, eadem authoritate absoluimus, & absolutos fore censemus.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Congregat: & ordinis Prædicatorum iuramento, vel aliter roboratis statutis, consuetudinibus cæterisq; in contrarium facientibus quibuscumq. Datum Romæ apud S. Petrum, sub anulo piscatoris, die 23. Octobris. 1487. Pontificatus nostri anno IIII.

DICTIO LIBERAM ILLVSTRATVR.

53 Quià in dictis Iuribus, & Bullis recitatis fit mentio huius dictionis, *liberam*, & *liberè*; placet, eius significationem, prò instituto nostro, immedium afferre sicùt pari modo, de dictione *licitè*. Nàm Canonistæ, dicta Iura expendentes, huiusmodi dictionem, *liberam*, *Ioan: Franciscus de Pauinis astruit importare quamdam absolutam prærogatiuam, ac dominium per actum, cui adijcitur, cap. cum nobis de elect: in 6. in fine:* & fauet multum etiam, *consilium Oldradi, quod incipit: Grauamina, quæ Fratribus ordinis Mendicant: inferuntur, &c.* itaq; Patres Dominicani, ac Franciscani valent sua sponte, absq; licentia Parochorum, & Diœcesanorum in suis Ecclesijs mortuos sepelire, *iuxtà textum, cap. 2. de locato, & cap. statuimus, de Regular: & cap. cum plures, & ibi glossa, verbo, liberè, de officio delegati in 6. & cap. 1. de censibus, in 6.* importat itaq; potestatem, ac dominium independenter, cadauera in suis Ecclesijs tumulandi.

DICTIO LICITE EXPENDITVR.

54 Huiusmodi enim ditio *licitè*, vt benè *Menochius de arbitr: Iudic: lib. 1. q. 7. num. 32. cum alijs explicat*; importat pari modo, liberam, ac absolutam potestatem, & dominium, ac facultatem tribuit, quam potestatem *Nicolaus V. in sua relata Bulla præstat Patribus Prædicatoribus sepeliendi omnes, qui decedunt ex hac vita, in locis suis exemptis, absq; sepulturę electione:* quemadmodum etiam, idem concedit dictus *Papa Innocentius VIII. eidem ordini Prędicatorum, ac cęteris per communicationem priuilegiorum.*

55. 4 Probatur conclusio ratione hac adequata, & formali, à Iuribus dictis desumpta. Nàm de iure, certissimum est, canonico, quis humari debet, vbi sacramenta recipit, sine sepulturę electione moriens, *vt Glossa cum cęteris edocet in cap. d. dudum, de sepultur: in 6.* sed sęculares quomodolibèt ad loca exempta

Regu-

Regularium accedentes, & ibi omnia Sacramenta ab ipsis recipientes in eorum necessitate, & morientes absq; sepulturæ electione. ergo debent in suis Ecclesijs sepeliri; *nam dignus est operarius mercede sua cap. 1. extrà de sepultur: & cap. Ecclesiasticis. 12. q. 2. cap. charitatem, 13. q. 1. §. 1. & 16. q. 6.* sunt sanè Regulares facti pares Parochis à dictis Iuribus, & Bullis relatis.

Doctorum Allegationes.

Tenent nostram Thesem Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 67. art. 2. Hieronym: Rodriquez, resolut: 128. in compend. qq. regular: Portellus, de dub. regular: verb. sepultura, num. 2. Peyrinus, tom. 1. priuileg: Minimor: constitu: 1. Iulij. II. §. 37. num. 92. Bonacina, de sacram: disp: 4. q. 7. punc: 2. num. 10. Barbosa, cap. 20. num. 12. ante finem, de offic: parochi, Lezana, tom. 2. cap. 16. num. 22. Layman, lib. 3. sect: 5. tract: 1. cap. 12. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 109. Lauorius, tit. 2. cap. 11. num. 145. tom. 1. variar: lucubrat: vbi autumat, pluriès hoc esse decisum à Sacra Concilij Congreg:, Mancinus, dub: 1. fol. mihi. 487. in praxi visit: infirm: ad finem; cum alijs, in superioribus allegatis, & allegandis. 56

CONCLVSIO VIII.

Religiosi ab alijs recepti ad hospitium Regularibus in suis exemptis locis, *quomodòlibèt*, & remoti etiam à suis proprijs Monasterijs, si cõtingat, eos infirmari, ac posteà mori, receptis omnibus sacramentis ab ipsis Religiosis, & absq; sepulturæ electione; sunt in Ecclesijs eorumdem Religiosorum sepeliendi, vel Cœmeterio. 57

Cuius est ratio adequata; quia, eo ipso, quis, siuè Regularis, siuè Sęcularis ad hospitium est receptus, in domo, aut loco exẽpto Regulari, est sub illius loci Prælati dictione factus subditus, & omnia sacramenta petere valet in necessitate constitutus, & ipse Prælatus dare tenetur, & sine sepulturæ electione decedens, consequenter sepeliri debet in illorum Ecclesia. & prò hac assertione militant cæteræ rationes in superioribus dictæ. 58

CONCLVSIO IX.

Regulares ad hospitium recipientes tàm Religiosos, quàm Sæculares Aduenas, *quomodòlibèt ibi commorantes, & manentes*, infirmos euasos, *licitè*, ac *liberè*, *pleno iure* confiteri eos possunt ipsi Religiosi, licèt minimè sint ab Ordinarijs locorum approbati. 59

In primis, conclusio constat certissimè, *ex Clementina, cap. Religiosi, de pœnis, in 6. cuius verba retulimus suprà nu. 30. sub conclusione 4.* 60

& ibi

& ibi videantur; quale decretum ſanè ablatum minimè fuit *à Trid: Concilio ſeſſ: 23. cap. 15.* cum nulla ibi mentio fiat expræſſa, & ſpecialis in indiuiduo, vt neceſſariò requiritur, de illo, vt Conciliare eſt, *Viennenſis Concilij* memoria agatur, ſicut Nos prolixè, & ad ſaturitatem probamus *tom. 2. diſp: 2. contro: 3. de priuilegijs in ſeptem ſacramenta Eccleſ: Regularibus conceſſis.*

61 2 Nàm ſi Regulares, abſq; Diæceſanorum approbatione licitè, ac valide confiteri queunt ſuos familiares, ac domeſticos, & famulos. ergo multò magis Religioſos hoſpites, qui ſunt omninò ab Epiſcopis exempti, vt pari modo ſeruitores, famuli, & familiares, vi multorum priuilegiorum conceſſorum Regularibus à diuerſis Summis Pontificibus. ergo vera concluſio. nàm tales Religioſi hoſpites facti ſunt ſubditi Prælato loci Regulari dum ipſi ſub ſua dictione manent.

62 3 Præfati Summi Pontifices dicti, *liberam*, & *licitam*, poteſtatem ordini Prædicatorum præbent adminiſtrandi omnia ſacramenta omnibus perſonis aduentantibus ad ſua loca exempta, & ſepultura non electa ab ijs decedentibus, poſſe in ſuis Eccleſijs ſepelire, inconſultis parochis, & ſinè Diæceſanorum licentia. ergo vera concluſio; quia tales perſonas omnes Aduenas facit Papa Nicola V. pares, & æquales in hoc familiaribus, & ſeruitoribus Regularium. ergo vera concluſio.

63 4 Quando namq; *Concilium Trid: ſeſſ: 23. cap. 15. & Vrbanus. VIII. in ſua Bulla*, nouiſſimè emanata, exigunt, Regulares neceſſariò habere debere approbationem prò audiendis Sęcularium confeſſionibus ab Epiſcopis locorum, eſt ſermo de ſęcularibus vtriuſq; ſexus ſub locorum Ordinarijs exiſtentibus; minimè verò de Religioſis, & Sęcularibus ad hoſpitium receptis à Religioſis, ſub dictione Prælati loci manentibus, dum ibi commorantur, & hoc efficitur; nè detur confuſio harum Iuriſdictionum, inter Epiſcopos, & Prælatos locales Regulares. ergo vera aſſertio.

Doctorum Allegationes.

64 *Tradunt hanc noſtram aſſertionem communitèr omnes relati Scriptores ſuprà, Ioan: de la Crux, lib. 2. de priuilegijs, cap. 6. dub. 1. concluſ: 1. Suarez, tom. 4. de Religio: lib. 9. cap. 4. tract. 3. num. 17. Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 67. art. 1. Portellus, de dub. regular: verb. famuli. num. 1. Peyrinus, tom. 1. de priuileg: conſtit. 1. Iuli. 2. §. 15. num. 12. & §. 37. num. 93. Lezana, tom. 2. cap. 16. nu. 16.*

Bar-

Barbosa, in collectan: Doctorum, ad Trid: Concilium, sess: 23. cap. 15. num. 11. allegans Armendarium, Bonacinam, Fernandez, Homobonum, & alios, & de potest: Episco: allegat: 25. num. 165. & cap. 20. nu. 12. de officio parochi, §. aduertant prim:, Diana, p. 3. tract: 2. resolut: 12. Alphonsus de Leone, tom. 2. recollet: 10. nu. 50. Mancinus, in addict: ad 4. pract: dub: 22. & ceteri omnes nominandi.

CONCLVSIO X.

Tàm Religiosi, quàm Sęculares omnes ad hospitium recepti in domibus Regularium, vbi acceperunt ab eis omnia sacramenta, & mortui sunt absq; sepulturæ electione, & tumulati in ipsorum Ecclesijs, eisdem Indulgentijs gaudent, quibus ipsimet Religiosi fruuntur. 65

Ità Innocentius. VI. sua Bulla prima concessit Aeremitanis D. Augustini, Sixtus IIII. Bulla. 37. Carmelitis, Leo X. sua Bulla. 41. Fratribus Minimis, Clemens IIII. Minoribus, Alexander VI. Patribus Prędicatoribus, & Gregorius. IX. anteà, Martinus V. Benedictinis. 66

CASVS NARRATIO.

Quia in Ciuitate Viterbiensi, anno 1615. contigit, vt quidam Frater Ioannes ordinis Sancti Spiritus de Vrbe, decesserit ex hac vita absq; sepulturę electione, qui pro negotijs sui Monasterij, id est Hospitalis Sancti Spiritus, cum alijs duobus Fratribus ibi morabatur. vndè fuit dubitatum, vbi tumulandus esset, an scilicèt in Ecclesia Sanctissimę Trinitatis, Patrum eremitarum, in qua anteà tres alij sepulti fuere, seù in Ecclesia Sancti Saluatoris, quę est annexa, & dependet ab Ecclesia Sancti Spiritus de Vrbe, quę eo tempore erat Commenda Fratris Bernardini Frumenti, eiusdem ordinis Sancti Spiritus; aut in Parochia, in qua mortuus est. at quià partes inter se amicabiliter concordarunt; talis difficultas irresoluta remansit: prò qua nihilosecius sit in ordine. 67

CONCLVSIO XI.

Religiosus præfatus, vti de iure sepulturam sibi eligere non valebat, sic pari mòdo, de iure tenebatur in Ecclesia Sancti Saluatoris, vt annexa, & omninò dependens ab Ecclesia Sancti Spiritus de Vrbe, & illi incorporata, sicut etiam debebantur tumulari in eadem Ecclesia, illi tres alij, qui in Ecclesia Sanctissimę Trinitatis anteà humati fuere, sed sanè malè, & contra Ius commune. 68

Pars prima assertionis est manifestissima ex suprà dictis, *ex cap. Religiosi, de sepultur: in 6.* quia Religiosus dùm manet in aliqua domo suæ Religionis, loco aliàs exempto, & quæ est in corpo- 69

corporata, & membrum eſt Eccleſiæ Maioris ſuæ Religionis, nequit ſibi ſepulturam eligere; cum non ſit remotè, ſed propè locum, vbi eſt humandus: ergo non poteſt ſepulturã ſibi eligere.

70 2 Pars probatur, quia adeſt Eccleſia vt membrum, ac dependens à Maiori Eccleſiæ, in qua de iure eſt ſepeliendus, & non alibi; & tres illi fratres ignoranter, & male contra Ius commune, tumulati fuere in Eccleſia Patrum Æremitarum, D. Auguſtini.

CONCLVSIO XII.

71 Omnes Sæculares vtriuſq; ſexus, in locis exemptis Regularium, ſeu proprijs domibus antè illorum mortem, volentes cum habitu Religioſo ſepeliri, *licitè*, ac *liberè* omninò valẽt, ipſis quoq; Parochis contradicentibus, & in Eccleſijs Religioſorum tumulari, & Indulgentias multas ob id lucrantur, à Romanis Summis Pontificibus eis conceſſas.

72 Pars prima conſtat ex verbis *Bullę aureę Sixti IIII. regiſtratę in tom. priuilegior: Patrum Prędicator: authenticè. fol. mihi, 165. ità concedentis.*

Cum autem non nulli ad ordines prędictos Prędicatorum, & Minorum ſpecialiter gerentes deuotionis affectum, eorum Cadauera, cum habitu Frãtrum Prędicatorum, & Minorum, ſeù Fratrum, vel ſororum de pęnitentia, vtriuſq; ordinis Prędicatorum, ſepeliri mandent, & perſepè antequam moriantur, habitum huiuſmodi eis poſtulant exiberi.

Decernimus, habitum huiuſmodi per Priorem domus, ordinis Prędicatorum, aut Guardianorum domus, ordinis Minorum loci, in quo tales decedere contingет vel per Superiorem Pręlatum ipſorum ordinum, domorum, ſeù Prioratus, & Guardiani, vel cui, illi duxerint committendum dumtaxat, & non per alium quauis auctoritate, vel Pręlatione fungentem, exiberi debere: Qui prędictum habitum recipientibus, declarare teneantur apud eorum ordinum Eccleſias debere ſepeliri in eorum habitu, quorum habitum ſuſcipiant, & illorum ſic indutorum, Cadauera diſcooperta, nullo pallio, vel tegumento ſuper poſita, cum habitu huiuſmodi ad ſepulturam deferri poſſe; Ordinariorum etiam, ſub cenſuris prohibitione locorum, qualibet in contrarium edita non obſtante; quos quoad hoc modificamus.

73 *Item, ex verbis Leonis. X. conſtitutionis incipientis* Sacro approbante Concilio *authenticè regiſtata, tom. priuilegior: Patr: Prędicat: fol. mihi, 177.*

Volentes quoq; ſepeliri in habitu eorumdem Fratrum, in clauſtro non degen-

degentes, sed in proprijs domibus habitantes, in eorum vltima volun-tate, sepulturam sibi liberè eligere possint.

Adest praterea declaratio Sacra Congreg: Episco: & Regular: sub his verbis. Pradicta Cadauera recto tramite sunt ad Ecclesias Regularium deferenda cum Parocho; quo requisito expressè venire recusauerit, licere tunc ijsdem Regularibus, etiam ipso inuito, portare ad suas Ecclesias. Roma. 11. die Decembris. 1615. Antonius Maria, Cardinalis Gallus. V. Theatinus Secret: † loco sigilli. 74

Eadem interrogata Sacra Congregat: à Patribus Minoribus, an in eorum Ecclesijs sepelienda sint Cadauera illorum, qui dicti ordinis habitu induti, ex hac vita migrarunt? Respondit: Id fieri debere, si tamen à Guardiano domus loci, in quo tales decedere contigerit, aut ab alio Superiore, vel altero cui id Superior committendum duxerit, habitum receperint, ac pradicti, Guardianus, vel alius Superior, habitum huiusmodi suscipientes, premonuerint, eorum cadauera, propter habitus concessionem, ac receptionem penès ipsos Fratres, quorum habitum gestant, esse sepelienda. 75

Secunda pars etiam constat, quò ad indulgentias hæ personæ lucrantur ob habitus delationem, sic namq; concedunt *Nicolaus III. & Clemens IIII. in suis Bullis*, morientibus cum habitu Minorum, & cum eo eligentibus sepeliri, Remissionem tertiæ partis omnium peccatorum; quòd idem concesserunt *Vrbanus V. & Iulius II.* qui sua Bulla exordiente, *dùm ad sacrum ordinem. authenticè registrata fol. mihi. 225. tom. priuilegior: Patrum Pradicator:* vbi sic habetur. 76

Quodq; de catero, famuli domorum, ordinis Minimorum huiusmodi nècnon cateri, eiusdem ordinis habitum portantes, & in articulo mortis, in dictis domibus, sepulturam eligentes, omnibus, & singulis priuilegijs, ordini Minimorum huiusmodi quomodòlibèt concessis gaudere liberè, & licitè, valeant indulsimus.

Et dictus habitus Religiosus si priusquam moriatur, indui moribundus nequeat, saltem ponatur super lectum, vt sic gaudere valeat his Indulgentijs.

Doctorum Allegationes.

Docent nostram Thesem Peyrinus, tom. 1. priuilegior: constitut: 26. Leonis X. & in Sixto IIII. Barbosa, de iure Ecclesiast: lib. 2. cap. 10. num. 73. Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 76. art. 8. & 9. & in suo Bullario, verb. Sixtus. IIII. Caßarubius, in compend. priuilegior: verb. habitus, Confectius, verb. Sixtus. IIII. in suo Bullario, & in summa- 77

rio priuilegior: Mendicant: tit. sepultura, ad finem, Lauorius, tom. 1. lucubrat: tit. 2. cap. 11. num 202. Bordonus, resolut: 35. nu. 68. & 69. in suis consil. regular. Lezana, tom. 3. verb. habitus regularis, nu. 5. 7. & 8 & tom. 4. verb. sepultura quò ad Regulares, num. 17. & cæteri omnes de communi sententia. Et Leo. X. ac Adrianus VI. concesserunt singulis Christi fidelibus, in regnis Castellæ, Leonis, & Granatæ existentibus, qui deuotionis feruore induti habitu Sacratissimæ Trinitatis, & cum illo decesserint, & in Ecclesijs huius ordinis sepeliri ordinauerint, omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissionem, Patribus prædicti ordinis concessas, consequuntur; quæ gratia communicatur etiam cæteris Regularibus.

CONCLVSIO XIII.

78 Regularium omnium famuli, seruitores, Commensales, & familiares, ab eisdem in suis exemptis locis, recipere *licitè*, *liberè*, ac *pleno iure* valent sacramenta omnia, & decedentes, absq; sepulturæ electione, in suis Ecclesijs sepeliri debent, inconsultis Parochis, & ob id lucrantur etiam gratias, & Indulgentias, quibus ipsi Religiosi fruuntur, & etiam in die Paschatis cõmunicari.

79 Item certissimè constat conclusio ex supradictis; attamen, prò coronide huius Controuersiæ placet afferre de re ista *Indultum Leonis. X. factum in fauorem Fratrum Minorum, & exorditur, his, quæ, &c. Editum. 1513. & refert Peyrinus Collector priuilegiorum huius ordinis, tom. 1. in Leone. X. sub his verbis.*

80 *Vt Patres ordinis Minorum, huiusmodi dictarum domorum famulorum, prò tempore in habitu seculari eis deseruientium, quoties opus fuerit etiam Paschatis tempore, & in mortis articulo, in eorum domibus, & Ecclesijs huiusmodi confessiones audire, ipsisq; & eorum cuilibet Eucharistiæ, extremæ vnctionis sacramenta ministrare; ac illis, & cuilibet eorum, in humationis, & sepulturæ beneficia, cuius vis licentia, super hoc minimè requisita; impendere,* licitè, *ac* liberè, *valeant. Ità quòd, singulæ personę huiusmodi, & proùt dicti fratres priuilegijs, & Indultis huiusmodi, in eorum mortis articulo frui, & gaudere, ac si eis expressè concessa fuissent, authoritate præsentium extendimus, & ampliamus.*

81 Cuius priuilegij esse potest ratio: quia cum loca Regularia omnia sint ab Ordinarijs locorum exempta; ac immediatè Sedi Apostolicæ subiecta; necessariò sequitur, nullam Iurisdictionem Parochũ habere in his exemptis locis quò ad sacramenta ministranda, & sepulturam tradendam, exercere, & dictum priuilegium etiam indulsit eidem ordini Iulius. II. quod ad cæteros ordines

ordines quoq; omnes per communicationem extenditur.

In præsentiarum, autem, nomine *Familiaris*, sumitur strictè, 82
ideſt, prò Seruitoribus, famulis, qui ipſis Religioſis quotidie inſeruiunt, & cum eis cohabitant, & cõmenſales quaſi exiſtunt, & eorũ expenſis viuunt. vt colligitur *ex cap. final. de verb. ſignificat: in 6.* nec etiam videtur ſimpliciter neceſſarium, vt quis in præſentia, familiaris cenſeatur, quòd propter ſtipendium, vel mercedem inſeruiat; quia ſi quis gratis Monaſterio ſeruire vellet, familiaris vtiq; dicetur, vt rectè *Felinus, cap. in lit. aſtruit cum alijs.*

Doctorum Allegationes.

Sequuntur Aſſertionem communiter Doctores, ſupra allegati, dictus 83
Peyrinus, num. 86. & in Iulio II. conſtit: 1. §. 15. num. 13. & 18. Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 67. art. 2. & 3. Portellus, de dub. regular: verb. famuli, nu. 4. Suarez, tom. 4. de Religio: tract: 10. lib. 9. cap. 4. num. 14. Barboſa, de offici: Epiſco: allegat: 5. num. 2. Rota Romana, p. 2. diuerſ: deciſ: 303. nu. 4. Lezana, tom. 2. cap. 16. nu. 11. Caſſarubius in compend: priuilegior: Mendicant: verb. familiares nu. 8. Confectius, fol. mihi, 46. à prin: in Sixto IIII. ſui Bullar: & alij nominandi. Idem Indultum conceſſit Patribus Prædicat: Sixtus IIII. Clemens IIII. Nicolaus V. & Innocentius VIII. nuper relati perextenſum.

CONTROVERSIA XVI.

AN Monialium Confeſſores, tamquam ipſarum Parochi, valeant omnes ſuos Sęculares ſeruitores vtriuſq; ſexus, ſumptibus monialium viuentes, in Paſchate prò ſatisfaciendo præcepto annuę confeſſionis, & communionis confiteri, & communicare queant, & cęteros alios aduenas ad ipſarum Eccleſiam confluentes, & decedentes abſq; ſepulturæ electione, tumulare in ipſarum Eccleſia, ipſis Parochis inconſultis, & cætera ſacramenta his perſonis omnibus adminiſtrare poſſint?

CONCLVSIO I.

Moniales, non dumtaxat ſuorum ordinum priuilegijs gaudent, 1
verumetiam aliorum ordinum, communicant in priuilegijs, quatenus earum ſtatui non obſtant.

1 Probatur pars prima aſſertionis *ex Bulla Benedicti XI. relata in* 2
tomo priuilegiorum ordin: Fratrum Prędicat: & incipit, Dilectis in Chriſto filiabus, &c. fol. 37. mihi. vbi hec ad rem habentur. Ac nihilominùs à Iurisdictione, & poteſtate Patriarcharum, Archiepyſcoporum, Dięceſanorum veſtrorum, & quorumcumq; aliorum eximimus vos, & loca,

 & Mo-

& Monasteria vestra de gratia speciali, illis insuper gaudentes priuilegijs, gratijs, indulgentijs, quę ipsi ordini Prędicatorum sunt concessa, & in posterum concedentur, &c.

3 2 *Ex Bulla Sixti IIII. desumpta ex eodem dicto tomo priuilegiorum, quę authenticata sunt omnia, & exorditur sic. Sacri Prędicatorũ, & Minorum Fratrum Ordines,&c. vbi omnia, priuilegia, & gratias, & concessiones confirmans, horum duorum ordinum, hæc habet. Et nè proptèr Monasteria Monialium, seù Sororum, sub cura, & institutis ordinis prædicti Fratrum Prædicatorum, & Minorum, & S. Claræ, seù S. Damiani, ordinum, & S. Francisci de pænitentia nuncupatorum ordinum, vtriusq; sexus personas contingat eorumdem Fratrum quietem turbari, motu, scientia, & authoritate propria, prędictis statuimus, quod huiusmodi Monasteria, & loca, eorumq; Abbatissę, & Priorissæ, Procuratores, Syndici, oblati, & vtriusq; tertij ordinis prædicti de pęnitentia nuncupatę personę prędictę, eisdem priuilegijs, immunitatibus, gratijs, fauoribus, concessionibus, facultatibus, & indultis spiritualibus, & temporalibus prędictis, Fratrum Prędicatorum, & Minorum ordinibus, ac illorùm professoribus, domibus, & locis, ac Procuratoribus, Syndacis, oblatis, & commissis, seù aliàs, quomodòlibèt per predecessores nostros, aut Nos hactenùs concessis, & imposterum concedendis, quauis authoritate, quatenùs earum sexui, & statui non contradicunt, liberè, & licitè vti possint, & debeant in omnibus, & per omnia prorsus, & sine vlla differentia, ac si eisdem Monasterijs, locis, & personis, Abbatissis, Priorissis, Syndacis, Procuratoribus, oblatis, & commissis, Sororum, & Monialium earumdem, ac personis vtriusq; sexus, de pęnitentia huiusmodi, nominatim concessę forent, & concederentur expresse,&c.*

4 3 *Ex Bulla Pij V. Sanctissimi, incipiente,* Etsi Mendicantium ordinis. *vbi dicitur, Nèc non Monialibus quibuscumq; & Sororibus tertij Ordinis Prędicatorum ordinum respectiuè, ordinibus, ac illorum Ecclesijs, domibus, & personis, etiam viuę vocis oraculo, in genere, & in specie,&c. & hoc idem Sixtus V. sua Bulla exordiente.* Etsi Mendicantium ordinum. *die 3. Octobris, 1587. edita vbi ad rem sic habetur. Monialibus, Sororibus, ac vtriusq; sexus Religiosis,&c. etiam viuę vocis oraculo,&c. & Clemens VIII. sua Bulla incipiente.* Ratio pastoralis,&c. *edita 1597. in qua cuncta priuilegia Minorum de obseruantia, & Monialium S. Claræ, & de Pęnitentia, innouat, confirmat & inualidat.*

5 4 Ratione probatur sic. Nàm in priuilegiorum concessione minimè sexus attenditur, sed status qualitas, jdest, Religionis,

qui

qui ſtatus æqualitèr in monialibus, & in viris Religioſis, vniuſcuiuſq; Religionis adeſt: & quia in fauorabilibus fœmininum ſub maſculino compræhenditur in his, quæ fœminis accomodari queunt; ſed prædicta accomodari valent. ergo vera concluſio.

5 Probatur pars 2. Nàm Religioſi per communicationis viam, de monialium priuilegijs participant ſui ordinis, atq; ex huiuſmodi participationis vigore, dicta priuilegia fiunt propria Religioſorum, perindè ac ſi ipſis per ſe primò conceſſa eſſent. 6

Ex alia autem parte moniales ipſæ, ſui ordinis omnibus priuilegijs potiuntur, quorum ſunt capaces, vt diximus, *ex Sixti IIII. Bulla, & ſic moniales vnius ordinis, putà, D. Dominici gaudebunt priuilegijs. S. Claræ, & D. Franciſci ac cæterorum ordinum*; & ſi non per immediatam communicationem, ſaltem per mediatam communicationem, quam moniales ipſæ à Religioſis ſui ordinis habent: licèt probabile ſit etiam, hoc eis competere per immediatam cōmunicationem, quatenùs huiuſmodi priuilegia conceſſa viris Religioſis alicuius ordinis, eo ipſo cenſeantur monialibus illius ordinis conceſſa.

Doctorum Allegationes.

Has Theſes communitèr docent Doctores, & præſertim Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 13. art. 22. Suarez, lib. 8. de legibus, cap. 10. num. 3. Caſtro Palaus, tract: 3. diſp. 4. punc. 12. num. 1. Tamburinus, de Iure Abbatiſſarum, q. 1. nu. 1. & q. 2. diſp. 17. Sanchez, tom. 2. ſumm: lib. 6. cap. 7. num. 116. Caſſarubius, in compendio priuilegio: verb. priuilegiorum communicatio, nu. 18. §. 2. Portellus, p. 2. reſponſ: moral. caſu 14. num. 3. & de dubijs Regular: verb. priuilegia, nu. 22. Paſqualigus, deciſ: 129. num. 4. Peyrinus, tom. 2. priuilegio: Minimor: conſtit: 8. Pij V. §. 2. num. 3. Alex: Peregrinus, in ſcholijs conſtitution: ſui inſtituti, verb. priuilegia, Pellizzarius, de monialibus, cap. 9. nu. 1. & 2. cum alijs referendis. Confectius ſol. mihi, 43. 132. 243. recitat Bullas diuerſ: Pontificum, ac omnes in Superiori Controu: allegati. 7

CONCLVSIO II.

Monialium Monaſteria gaudent priuilegio exemptionis à Iuribus Parochiæ, intrà quam ſunt ædificata, conceſſo omnibus Regularibus vtriuſq; ſexus, quibus Confeſſarius proinde deputari ſolet, qui tamquam Parochus omnia ſacramenta, & ſepulturam adminiſtret. 8

CONCLVSIO III.

Confeſſarij Regulares Monialium omnes, pleno iure, in die Paſ- 9

Paſchatis, pro annua Confeſſione, & communione, ex præcepto Eccleſiæ ſatisfaciendo, valent Monialium omnes famulos, & famulas, & omnes hortulanos, & factores omnes, quos monialiū ſumptibus, ipſæ ſuſtentant, & alunt, ac ipſis inſeruiunt, confiteri, & communicare liberè, & licitè valent; abſq; vlla hæſitatione, & tenentur; & non alij Parochi.

10 Iàm conſtat concluſio ex Superioribus recitatis, propter cōmunicationem priuilegiorum, in quibus moniales, & loca earum exempta communicant, & gaudent ſicut cæteri omnes Regulares viri, *& ex Concil. Trid. ſeſſ. 24. cap. 11. ex Bullis authenticis, Innocentij IIII. Bulla 4. ordini Prędicator: cōceſſa; Clementis IIII. & Sixti IIII. prò Benedictinis, vt in monumentis ordinum, conceſſ: 315. habetur; Innocentij VI. Bulla prima, ęremitanis, D. Auguſt: facta, Sixti IIII. Bulla 37. Carmelitis indulta, vt Leonis. X. Bulla 41. Minoribus conceſſa, & ex Superioribus Controuerſijs.*

11 Etiam clariſſimè conſtat per ea dicta de Regularibus in Controuerſia propria de hac re ſuprà cum allegatis Bullis, & indultis. Nàm Monaſteria monialium ſunt omninò, ac totalitèr à Cura Parochorum Sæcularium exempta, ſicut etiam illarum famuli, famulæ, factores, hortulani, & ſimiles, qui viuunt, & aluntur ipſarum ſumptibus. ergo hi non poſſunt, nèc debent vllo pacto à Parochis Sęcularibus Sacramentari, ſed ab ipſis monialium Confeſſoribus de iure.

CONCLVSIO IIII.

12 Confeſſores Monialium, D. Dominici, & Sanctę Verdianæ, & cæteri Confeſſores Regulares Monialium de Florentia, & totius Orbis Terrarum, vbi Monaſteria Monialium exempta à Locorum Ordinarijs exiſtunt: tenentur de iure confiteri omnes perſonas vtriuſq; ſexus ſubditas, & alimentatas ab ipſis monialibus, ac dare omnia Sacramenta Eccleſiæ in die Paſchatis, & cæteris diebus, quandò caſus mortis occurrit, & ſine electione ſepulturę decedentes, tumulare in Eccleſia exteriori Monialium, inconſultis ipſis Parochis Sæcularibus, *licitè*, ac *libere*, *& pleno iure*, abſq; vlla de hac re hæſitatione, valent.

13 Conſultò, hanc poſuimus aſſertionem, quia audiuimus abuſum, & corruptelam intollerabilem Florentiæ exiſtere, cum ſcandalo, & præiudicio grandi Regularium vtriuſq; ſexus, non nullos Parochos temerè, ac ignorantèr confiteri velle, ac communicare pro præcepto ſatisfaciendo annuæ confeſſioni, &

com-

communioni, hortulanos, famulos, & famulas, & cæteras personas alimentatas, & subditas ipsis Monialibus, absq; prorsùs omni iure legitimo; & hoc siuè factum sit ex malitia, siuè ex ignorantia, aut abusu, & mala consuetudine contrà Ius debitum Regularium vtriusq; sexus, non est vllo pacto amplius tollerandum, & in tanta cæcitate, ac ignorantia persistere; quia, vnusquisq; ius suum habere, ac possidere debet, & nemo in messem alienam debet de iure intrare, nèc potest vllo pacto de iure communi. ergo vera conclusio.

2 Probatur, quià Nulla potest consuetudo introduci contrà ius tertij, & in illius præiudicium, sed Parochi, in quorum Parochijs Monasteria Regularia vtriusq; sexus sunt ędificata sunt exēpta ab ipsis Parochis, & ipsarum personę seruientes, & subditæ sunt eis, non valent de iure sacramenta administrare, nèc sepulturam tradere eis morientes sine ipsius electione. ergo. 14

Doctorum Allegationes.

Prò omnibus his assertionibus allegantur omnes citati Doctores, nu. 7. & insuper Naldus, Bordonus, Baldellus, in his materijs de Regularibus vtriusq. sexus, cum alijs citandis, de communi sententia, Tamburinus, dispu: 32. q. 4. de iure Abbatissar: & alij omnes dicti in Superiori Controuersia. 15

CONCLVSIO V.

In Monialium Monasterijs Puellæ Sęculares, ęducationis causa manentes, tempore Interdicti, siuè generalis, siuè specialis, Missam, & cætera diuina officia audire valent, sacramenta omnia recipere, & tradere eas sepulturæ absq; pompa, si aliàs, ipsæ excommunicatæ non fuerint, & nominatim interdictæ; & cætera omnia obseruentur, quæ ad hoc *in cap. Alma mater præscribuntur*; & hæc omnia fiant ianuis clausis, excommunicatis, & interdictis eiectis extrà Ecclesiam, & non pulsatis Campanis. 16

Conclusio habetur *in Ordinum priuilegijs, verb. interdictum, 3. in annotationibus, §. 5. Tertiarij, vbi sic dicitur à Sorbo in compendio priuilegiorum Mendicantium.* 17

Tertiarij, Beatæ, famuli, familiares, domestici, aliæq. in monialium Monasterijs degentes, possunt tempore Interdicti, siuè generalis, siuè particularis Missam, cæteraq. diuina officia audire, Ecclesiasticæ sepulturæ in nostris Ecclesijs sine pompa tradi, ibiq. omnia sacramenta recipere: dummodò tamen, nemo ex suprà dictis, sit excommunicatus, vel interdictus, ac cæteris obseruatis limitibus cap. Alma mater.

Vbi

18 Vbi ad rem nostram, sunt obseruanda verba illa. *Aliéq; in monialium Monasterijs degentes.* sub quibus, puellæ intelliguntur, quę ibi causa ædŭcationis manent.

CONCLVSIO VI.

19 Nomine autem familiarium, domesticorum, in pręsentiarum famulorum, famularum, & similium, omnes illi intelliguntur, qui inseruiunt monialibus, & ab eis sustentantur, & aluntur, tàm intrà, quàm extrà Monasteria, tàm ad tempus, quàm perpetuò; gaudent dicto priuilegio.

CONCLVSIO VII.

20 Medici, Chirugi, Fabri, Baiuli, & cæteri omnes Artifices, & extranei Monialium Parentes, Affines, Cognati, Cōsanguinei, Amici, Aduenæ, Milites Stationarij, vulgò dicti, *Aqqarterati*; siuè intrà, siuè extrà clausuram, & in Ecclesia exteriori, ac locis monialium exemptis, occurrat ex improuiso mortis periculum, ac incidant, debent de iure omnia sacramenta recipere à monialium Confessario, tamquam ipsarum, & horum Parocho hìc, & nunc, in his locis exemptis, & sine sepulturæ electione decedentes, aut suorum Maiorum carentes, sunt sepeliendi in earum Ecclesia exteriori, Parochis Sęcularibus omninò inconsultis.

21 1 Probatur assertio; Nàm, dùm pręfatę personæ in locis exēptis monialium reperiuntur, locorum Ordinarij, & Parochi, nullam actionem Iurisdictionis, in sacramentis ministrandis, & sepultura tradenda habent de Iure, sed hæc omnia spectant de Iure ad Confessarium ipsarum, tamquam Parochum proprium monialium, & hìc, & nunc harum personarum sacramentis, & sepultura indigentium. ergo vera conclusio.

22 2 Nàm, ad quid aduocare Parochum Sęcularem carentem omni Iurisdictione in monialium locis exemptis, si proprium habent ipsæ moniales Parochum, ad quem de iure attinet sacramentare præfatas personas factas ipsis subditas in locis exemptis, quò ad sacramenta eis tradenda, in tali necessitate, & sepulturæ tradere, dum ipsa sacramenta receperunt, si non sibi sepulturam elegerunt? & prouisum sit in similibus necessitatibus omnium ad salutem ipsarum personarum spectantium, & Parochus sit in promptu? ergo vera conclusio.

23 3 Parochi namq; Sæculares nequeunt monialium Clausurā ingredi absq; suorum Superiorum licentia, & ipsę moniales possunt licitè, & liberè non aperire portam, & negare aditum, vt dictis

dictis personis administrent sacramenta, cum illarum Confessarius agere valeat licitè, ac liberè, & de iure ad eum spectet tamquam monialium Parochus, hæc omnia agere. ergo vera conclusio.

4 Multa reperiuntur Monasteria monialium, quę curam animarum Sæcularium habent, & ipsarum est Parochus Confessarius monialium, & sub se hebent Hospitalia, vbi recipiunt personas pauperes vtriusq; sexus, & Confessarius, aut Capellanus Regularis monialium, sine approbatione locorum Ordinarij, valent sacramenta administrare de iure communi, *vt in cap. de pęnis, cap. Religiosi, §. fanè in 6. habetur expressè.* ergo vera assertio. 24

Doctorum Allegationes.

Tradunt has supradictas omnes Theses nostras, recitati Doctores, Bordonus, tom. 1. consiliorum Regular: resolut: 20. nu. 18. §. viaticum, Baldellus consultus à Pellizzario, cap. 10. de monial. num. 232. §. addo hic obiter, & cap. 1. num. 192 & cap. 9. num. 34. Naldus, Baldellus, & alij ab eo consulti; sed ipse Pellizzarius toto cælo errauit, & valdè hallucinatus est, asserens ad Parochum spectare dictis personis sacramenta præstare, fortasse ob ignorantiam allegatorum priuilegiorum in Superiori Controuersia, quę sunt communia Regularibus vtriusq; sexus, & vt ipse fatetur communicant cum priuilegijs Regularium virorum. 25

CONCVLSIO VIII.

Confessarius monialium administrans omnia sacramenta dictis personis, & sepulturam tradens, sunt ei omnia emolumenta danda, quæ Parochis Sæcularibus præbentur de Iure; idest, quarta funeralium, & cæteræ obuentiones funerales, quæ *de iure per cap. 1. cap. relatum, cap. de his, de sepulturis,* dantur cæteris Parochis Sæcularibus. 26

Cuius ratio est adequata; quia monialium Confessarius non minus onus sustinet in sacramentorum administratione, quę monialibus præstat, ac dictis personis correptis à periculoso morbo; sed Parochis Sęcularibus quarta funeralium debetur. ergo & prędicto Confessori; cum eadem militet ratio in vtrisq;. ergo vera conclusio. 27

CONCLVSIO IX.

Monialis, si ex speciali gratia Papali, sibi sepulturam extrà Monasterium eligat, eius Confessarius debet corpus eius associare vsq; ad sepulturam, & illud humare, & officium peragere super illud; si aliàs, extra loca regularia sui ordinis sepelíretur, aut 28

in locis alijs, vbi ius funerandi habent, tùnc ad horum locorum personas spectabit agere officia, & sepulturam dare illi.

29 Nàm in huiusmodi casu, monialium Confessarius, ius haud amittit, corpus associandi, vsq; ad sepulturam, & si sepeliatur in loco, vbi non adest ius funerandi penes illum Ecclesiasticum, ad Confessarium spectabit funus peragere quoad omnia; aliàs, non: sed ad instar se debet habere cæterorum Parochorum, qui funus associant, & in Ecclesijs Regularibus nihil agunt, sed ad ipsos Regulares pertinet cætera funeralia peragere; nam Confessarius est proprius Parochus huius monialis defunctæ, & proindè ad eum spectat Parochialia munia super eam peragere.

CONCLVSIO X.

30 Mulier, siuè educationis causa, siuè Vidua, siuè Maritata ex Indulto Apostolico, fuerint clausuram ingressæ monialium, ibi animo degendi ad tempus, siuè perpetuò, ad Confessarium monialium pertinet, illis sacramenta omnia præbere, & sepulturam dare, decedentes sinè illius electione, & si suorum maiorum habeant, ibi sunt sepeliendæ, si commodè illùc transferri possunt, & ad eum spectat funeralia peragere, vt suprà dictum est, eo modo, si scilièt sepeliantur in Ecclesijs, vbi ius funerandi non adest.

Doctorum Allegationes.

31 *Auctores omnes allegatos habent hę dictę omnes Theses nostrę, & alios citandos de communi sententia, & non replico breuitatis gratia.*

CONTROVERSIA XVII.

AN Monialium Confessarius, tamquam ipsarum Parochus, ad exequias peragendas defunctæ Sororis, clausuram ingredi valeat? vbi plura curiosa scitu digna, ad rem resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 In Monialium sepultura, nullum Ius Parocho competit, sed dumtaxàt Confessario illarum, *vt Sacra Episcopo. & Regular. die 7. Ianuarij. 1603. declarauit.*

CONCLVSIO II.

Confessarius Monialium, tamquam ipsarum Parochus, clausuram ingredi valet ad exequias peragendas monialis defunctæ, si consuetudo, & Superioris licentia adest.

2 1 Probatur, nàm consuetudo, in tali casu vim habet legis, ac proindè omninò est obseruanda vniuscuiusq; Ordinis, Regionis, & Diæcesis, & licentia Superioris facit etiam licitum ingressum

ad clau-

ad clausuram; *cum Trid: Concil. dicat, sess: 25. cap. 5. de Regular: & monial. dare, autem tantum Episcopus, vel superior licentia debet in casibus necessarijs. Et in cap. periculoso, de statu Monacho: dicitur. Nisi rationabilis, & manifesta causa existat*. Sed quia adest necessarius casus,& manifesta causa, exequias peragere Sororis defunctæ. ergo vera conclusio.

2 Nàm, in aliquibus locis consuetudo est inducta, & sanè locorum Ordinarijs scientibus, & consentientibus, vt scilicet, ob casus huiusmodi, Confessarius clausuram ingrediatur. ergo vera conclusio. 3

3 Similitèr Confessarius etiam clausuram ingreditur licitè quandò Sororis Cadauer à cubiculo, in quo erat, ad locum sepulturæ defertur, siuè in Ecclesia interiori, siuè exteriori. ergo conclusio vera. 4

4 Pari modo ingreditur clausuram Confessarius quandò officium defunctorum recitatur, priusquam Cadauer tumuletur; & certè, vnà cum Sororibus ipsis in Choro assistens recitationi huius officij, Confessarius vt Parochus earum est. quæ, quidem omnia satis rationabilia sunt, quamuis non simpliciter necessaria; quippè, quæ sunt magnæ consolationis ipsis superstibus Monialibus, videntibus hæc suffragia facere Confessarum pro ipsis monialibus defunctis, vt communitèr in Fidelium cæteris exequijs fieri solent; nèc adest vrgens ratio, ea Sororibus denegandi, & ideo à Prælatis monialium permitti valent. ergo. 5

CONCLVSIO III.

Confessarius præfatus in prædictis casibus clausuram ingrediens, circa Socium assumendum, consuetudinem vniuscuiusq; Religionis, Diæcesis, ac Religionis seruare tenetur; quæ sanè, non est vna, nec eadem, sed varia. 6

Nàm in Gallis, vt multi autumant Sciptores, Monialium Confessarius exequias celebraturus, cum non nullis Sacerdotibus, clausuram ingreditur. 7

In Portugallia, in Capitulo quodam Prouinciali Fratrum Minorum, quidam Generalis decreuit, hac occasione posse sex Fratres ingredi, comprehendendo Confessarium, Capellanum, & alios. In alijs verò locis, dumtaxàt Confessarius intrat ad exequias peragendas.

Doctorum Allegationes.

Tenent has nostas assertiones Sanchez, tom. 2. summ: lib. 6. cap. 16. num. 44. Portellus, de dub. regular: verb. clausura monial. num. 11. 8

Tamburinus, de iure Abbatissarum, disp: 24. q. 5. Ioan: de la Crux, lib. 1. de priuileg: cap. 1. dub. 2. Pellizzarius, cap. 10. num. 231. de monial: Lezana, tom. 1. cap. 21. nu. 40. cum alijs dictis, ac dicendis.

CONCLVSIO IIII.

9 In monialium exequijs, quandò illarum Cadauera sunt sepulturæ tradenda, ingredi debent, qui solum sunt necessarij cum vestibus sacris induti, & non aliter: & nullatenus permittatur, Sęcularia Cadauera, vt sepeliantur intrà clausuram; vt decretatum est *Romæ. 1583. in Capitulo Generali à Patribus Ordinis Prędicatorum.*

CONCLVSIO V.

10 In monialium. S. Claræ exequijs indultum fuit, tàm Fratribus Minoribus, quàm ipsis monialibus, sex Fratres sacris vestibus induti, clausuram vt ingredi valeant; ex concessione Pauli III. ad Cadauer Sororis sepeliendum.

CONCLVSIO VI.

11 Monialium Vicario, ac Confessario, *Vrbanus. IIII. concessit,* vt clausuram ingredi possent, ad cōmendandam animam Sororis exhalantem; & porrò, rationabilitèr, & prudenter tale fecit indultum; cum diabolus fortius eo tempore moribundam, suis tentationibus væhementissimè insurgat.

CONCLVSIO VII.

12 Confessarius in præfatis necessarijs casibus, habens specialem licentiam in scriptis, ad præscriptum *Trid: Concil. cap. 5. sess: 25.* licèt in ea nulla fiat de Socio mentio, secum sumendo; attamen, semper implicitè subintelligitur, vt assumat, si aliàs, casus non sit ità vrgens, vt moram illum sumendi non patiatur, ac præsertim si Confessarius Regularis existat, semper eum secum ducere debet, vt cautum est *cap. 13. de ingressu monialium clausuram Confessorum in ordine Patrum Prædicatorum.*

13 1. Probatur; Nàm, decens est, vt Confessarius testem habeat suarum actionum, dum infrà clausuram adest, & ex illius præsentia, tanto maiori circumspectione procedere debet, & pręsertim si Regularis sit Confessarius, quem nūmquam decet absq; socio incedere. ergo vera assertio.

14 2. Gregorius, namq; 13. hoc non obscurè indicauit, sua Bulla exordiente, *Dubijs*, de Prælatis, in casibus necessarijs ingredientibus clausuram monialium, iubens, vt comitati ingrediantur. ergo multò magis, & à fortiori, Confessores cum socijs.

3 Indecens enim est,& ab Ecclesiastico more valdè alienum, Fœminam inseruire Sacerdoti sacramenta administranti omnia infirmæ Sorori, & funeralia super illius corpus peragenti, & hoc ob ipsarum monialium etiam decentiam. ergo. 15

4 Nàm talis est communis vsus, ac consuetudo bona, à Sacra Congregatione approbata, quæ decreuit, Confessarium, ex antiqua consuetudine, absq; socio ingredi non posse monialium clausuram ad audiendam ibi confessionem infirmæ alicuius, & socius esse debet ætatis excedentis, quinquaginta, & exemplaris vitæ, & maximè si sit Regularis. ergo. 16

5 Probatur, quod non requiritur specialis licentia Socij, cum id constet *ex cap. licèt, de priuileg: in 6.* vbi deciditur quod alicui concesso ingressu ad audienda diuina, tempore interdicti, cæteri quoq; concessum comitum ingressum decentium; nè aliàs inutile priuilegium reddatur, vt ibi *Glossa notat verb. non debet:* quæ ratio, in casu nostro proportionabilitèr procedit. ergo. 17

6 In omnibus sanè Confessarijs, nostra procedit assertio; sed multò magis in Confessoribus Regularibus, qui continuò in sacramentis administrandis, ac infuneralibus peragendis, semper secum Socium conducere debēt, & numquam ab inuicem separari, vt mandatur, in allegato *cap. 13. constit: monial. ordin: Patrum Prædicatorum, & in constitu: Cassinensibus p. 2. cap. 5. & p. 2. cap. 7. in Regula. S. Claræ.* ergo. 18

Doctorum Allegationes.

Communitèr docent has nostras dictas Theses Doctores; Ioannes de la Crux vbi suprà, not: 3. vbi hæc habet. Licere presbytero cum socio clausuram intrare, pro omnibus sacramentis administrandis Infirmis, ac sepeliendis defunctis sororibus, ex priuilegio Innocentij VIII. per suam Bullam. 12. Minoribus concessam. ille Magister Festus, in suo summario constitu: Ord: Prædicator: de monialibus, cap. 13. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 47. art. 4. Miranda, q. 2. de monialibus, art. 17. Sanchez, d. l. num. 46. Tamburinus, disp: 24. q. 3. de iure Abbatißarum, Barbosa, de potest: Episco: p. 3. allegat: 102. num. 50. Basseus, in summ: verb. clausura, num. 8. Campanil, in rubric. 12. cap. 16. num. 27. Gauantus, verb. clausura monial. num. 41. manual. Episc: Bonacina, de clausura, q. 4. punc. 4. Diana, p. 3. tract. 2. de dub: regul: resolut: 52. Pellizzarius, cap. 12. nu. 277. & 232. de monialibus, et alij allegandi. 19

CONCLVSIO VIII.

Moniales sepeliri queunt in Ecclesia exteriori, si aliàs, con- 20

sue-

ſuetudo vigeat; ſed quia talis vſus communitèr non reperitur vbiq́; ideò abſolutè dicendum eſt, Regulariter eſſe tumulandas in Eccleſia Interiori, ideſt, intrà clauſuram; & in hoc ſtandum eſt, iuxtà vniuſcuiuſq́; Monaſterij conſuetudinem.

Doctorum Allegationes.

21 *Aſtruit hanc Theſem noſtram Tamburinus, diſp. 24. q. 2. num. 5. vbi num. 1. refert eſſe conſuetudinem apud moniales Vallis Vmbroſæ, ſui ordinis, ſepeliri illas in Eccleſia exteriori, & refert etiam quamdam declarationem Sacræ Congregatio: die 21. Septembris, 1594. Pellizzarius, cap. 7. num. 11. de monialibus, & cum alijs dicendis; & in hoc ſtandum eſt conſuetudini vnius cuiuſq́ Monaſterij.*

CONCLVSIO IX.

22 Moniales, quæ proprietariæ vixerunt, & tales ſunt repertæ, & ſic ex hac vita deceſſerunt; ſunt priuandæ Sacra Euchariſtia, & ſepultura Eccleſiaſtica, *ex cap. cum Moniali, & cap. cum ad Monaſterium, de ſtatu Monachorum.*

CONCLVSIO X.

23 Moniales ſunt exemptæ ab ſolutione quartæ funeralis, iuxtà præſcripta à *Trid: Concil. ſeſſ: 25. cap. 17. & ex declaratione facta ad hunc locum Concilij, à Pio V. ſub Bulla, etſi mendicantium ordinis: vbi ſic dicit. Non autem de miſſis, vel alijs, Fratribus ipſis, ſeù monialibus relictis, &c.*

Doctorum Allegationes.

24 *Tradunt hanc noſtram aſſertionem Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. per totum, Portellus, de dub. regular: verb. canonica portio, num. 8. Pellizzarius, cap. 9. num. 17. de monialibus, cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO XI.

25 Moniales in Eccleſia interiori corpora Laicorum, etiam Mulierum nobilium, nequeunt tumulare in propria ſepultura, quamuis hoc mandauerint in ſuis teſtamentis ac legatis ſe ſepelire velle in monialium ſepultura, vt Sacra Congregatio die 1. Martij. 1585. decretauit.

26 Cui aſſertioni noſtræ multum fauet *Gregorij XIII. declaratio, vbi ait. Corpora volentium in monialium Monaſterio ſepeliri, in Eccleſia exteriori, & non interiori debet ſepeliri.* Et ſic decretauit, abſq́; licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ, neminem poſſe ſepeliri in monialium ſepultura.

Doctorum Allegationes.

27 *Amplectuntur aſſertionem hanc noſtram Tamburinus, diſp: 34. q. 1.*

nu. 2.

num. 2. de iure Abbatissarum, Portellus, num. 14. verb. sepultura de dub. regular: Pellizzarius, cap. 7. num. 10. de monialium, cum alijs allegatis, & allegandis.

CONCLVSIO XII.

Si contingat, Secularem aliquem defunctum, ex peculiari licentià Papali asportari intrà monialium clausuram, ad sepeliendum, quod hodie vix sanè, euenire queit, attenta declaratione Sacræ Congregationis, & ordinatione relata, *cap. 13. ord: Prædicat:* Confessarius debebit associare Cadauer vsq; ad sepulturam, cuius portitores ingredi non debent, si moniales subiectæ fuerint Regularibus, sed à Religiosis est deferendum; si verò locorum Ordinarijs fuerint subiectæ, ipsi portitores ingredi poterunt, in tali necessitatis casu, & Confessori quarta funeralis, & cæteræ obuentiones funeris obueniunt tamquam parocho, iuxtà dicta. 28

Doctorum Allegationes.

Defendunt nostram hanc conclusionem Rodriquez vbi suprà, nu. 14. Tamburinus, disp. 34. q. 1. num. 2. & q. 5. nu. 4 & 5. Pellizzarius, cap. 10. nu. 23. & cap. 7. nu. 10. & 11. de monial. Basseus, nu. 8. verb. clausura monial. Villalobos, tom. 2. summ. tract. 35. difficult: 47. & alij. 29

CONCLVSIO XIII.

Confessarius monialium cum Socio valet ingredi clausuram quoties opus fuerit ad assistendum infirmæ in extremis laboranti, & si nocte vel die, dormiendi causa, labore lassus, potest parumper somnum capere in cubiculo Monasterij, cum licentia Prælati, cum adhibitis cautelis debitis; vel, & melius, in domo Factoris dormire poterit, si eius domus contingua est Monasterio si cogeretur longo tempore morari. 30

Nàm Confessarij assistentia cum Socio in tali casu non solum est vtilis, sed etiam valdè necessaria in tali statu moniali moribundæ, & inter necessarios casus, iste numerari debet, in quibus Iura talem ingressum concedunt, & Confessarij munus est, assistere moniali agonizanti, & in omnibus auxiliari; quia eo tempore occurrere potest aliqua animi perturbatio, aut scrupulus, ad quæ omnia remouenda, opus est Confessarij assistentia. 31

Doctorum Allegationes.

Tenent conclusionem hanc nostram Sanchez, lib. 7. de matrimo: disp: 34. nu. 48. Peyrinus, tom. 2. priuileg: constitu: 6. Pij V. num. 3. alios allegans, Tamburinus, disp. 24. q. 2. num. 6. de iure Abbatissarum, allegans, 32

legans Victorellum, Pellizzarius, cap. 10. num. 227. cum alijs.

CONCLVSIO XIIII.

33 Generales, Priores Prouinciales, eorum Vicarij, & Commissarij, Priores locales, ac cæteri Superiores monialium, his subiectarum, ingredi valent de Iure clausuram monialium; & Confessarij earum in præfatis necessarijs casibus, & alijs similibus occurrentibus.

34 Item est præstanda venia clausuram ingrediendi monialium, Gubernatoribus, Prouisoribus, Medicis, Pistoribus, Famulis, Famulabus, & similibus, à dictis Superioribus, & Conuersis professis quę eleęmosynas quærunt, &c. *iuxtà Bullã Pij V. Sanctissimi, &c.*

CONTROVERSIA XVIII.

AN Regulares Conuersi, Laici, Tertiarij, Oblati, Donati, seù Commissi, sepulturam sibi eligere valeant, *liberè*, ac *licitè?*

CONCLVSIO I.

1 Regulares Conuersi, seù Laici vocantur illi, qui se, & sua Religioni obtulerunt, habitu mutato, professione solemni, trium votorum solemnium emissa; idest, obedientiæ, paupertatis, & castitatis perpetuæ; qui extrà Chorum, & obsequijs humilioribus Monasteriorum, addicti existunt; qui sub aliqua regula, & Religione approbata à Sede Apostolica viuunt.

Doctorum Allegationes.

2 *Ità asserunt Abbas, in cap. non est, de Regularibus, Rodriquez, tom. 3. qq. Regular: q. 21. art. 1. Sanchez, tom. 2. summ: lib. 6. cap. 7. nu. 9. cum alijs communitèr Doctoribus allegandis.*

CONCLVSIO II.

3 Conuersi præfati, de quibus est etiam sermo *in cap. vt lex continentiæ. 27. q. 1. & in cap. non dubium, de sent: excommu:* si professi sunt, debent sepeliri in Ecclesijs sui ordinis: etsi infrà annum suæ probationis, ac Nouitiatus, ratione habitus Religiosi etiam in Ecclesia sunt humandi, si decedant, & vmquam extrà Ecclesiam suam, humandi sunt, *iuxtà cap. final. Religiosi, de sepult: in 6.*

Doctorum Allegationes.

4 *Amplectuntur omnes Doctores citati Controuersia 15. & super d. cap. final. Religiosi, de sepultur: in 6. Asinius, l. familiaria, ff. de Religio: & sumpt: funer: num. 36. Lauorius, cap. 11. num. 105. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: & cæteri omnes allegati in d. Controuersia 15.*

CON-

CONCLVSIO III.

Conuerſi antè profeſſionem, ſi moriantur, ſepulturam ſibi valent eligere, & poſt profeſſionem, cum licentia ſui Prælati localis, vel ſi remoti à ſuis Conuentibus decedant; & quò ad ſacramenta recipienda, & ſepulturam eis tradendam, idem eſt aſſerendum, ſicut de Clericis Regularibus eſt reſolutum, inconſultis Parochis ſunt ſepeliendi; ſi etiam moriantur in alienis Monaſterijs aliorum Regularium non electa ſepultura, ſunt humandi in ſuis Eccleſijs, & vbi Sacramenta receperunt: ſi in Itinere, abſq; ſepultura electa decedant, per Ciuitates, & loca tranſeuntes, in domibus Sęcularium manentes ſunt in Eccleſia Parochiali tumulandi. 5

CONCLVSIO IIII.

Oblati, Donati, & Commiſſi, dum ſunt intra ſepta Monaſterij. & ſub obedientia Superiorum viuunt, eiſdem gaudent priuilegijs, quibus fruuntur cæteri Religioſi, quòad ſacramenta recipienda ab ipſis Regularibus, & ſepulturá tradendá in ſuis Eccleſijs. 6

CONCLVSIO V.

Oblati, ſeù Donati, ac Commiſſi ſepulturam ſibi eligere queunt decedentes intrà clauſuram; ſi verò, non eam elegerunt, ſunt in Eccleſijs Monaſterij tumulandi, quibus inſeruiunt, inconſultis Parochis, & eis Religioſi Monaſterij ſacramenta miniſtrare debent, ſicut eſt à nobis dictum de famulis, & familiaribus, ac cæteris Religioſis, & Sęcularibus ad hoſpitium receptis ab ipſis Regularibus in ſuis exemptis locis. 7

Cuius eſt ratio adequata; quia tales perſonæ habent *velle*, & *nolle*, & queunt matrimonium contrahere, dum profeſſionem trium votorum ſolemnium non miſerunt; & diſcedere valent quoties eis libuerit, & à Religioſis dimitti, cum ſint ſemi fratres, & tales dicantur, qui licèt ſe, & ſua Monaſterio dicauerint: tamen habitu non mutato ſaltem ſimplicitèr. 8

CONCLVSIO VI.

Tertiarij in Religione viuentes, ac tria vota ſubſtantialia Religionis emitentes, ſub Pręlatorum Regularium obedientia viuentes, nequeunt ſibi ſepulturam eligere, niſi de licentia ſuorum Prælatorum, & niſi remoti deceſſerint à ſuis Conuentibus, ſicut de cęteris Religioſis diximus. 9

Nàm hi Tertiarij carent proprio *velle*, ac *nolle*, & ſubduntur *cap. final. Religioſi de ſepultur: in 6.* 10

CONCLVSIO VII.

11 Tertiarij illi verò, qui neq; tria vota essentialia Religionis emittunt nec in communitate, & collegialiter viuunt, sed regulam specialem, D. Dominici, aut D. Francisci seruant in proprijs domibus, quorum viuendi modus dici potest ordo, minimè verò Religio, quæ tria vota substantialia denotat; & ordo in præsentia, quemdam modum viuendi significat, ordinatum sub certis cæremonijs, & regula, & à Summis Romanis Pontificibus approbatus: nihilosecius debent sepeliri in Ecclesijs Regulariũ, quorum habitum portant, *iuxtà Sixti IIII. priuilegium, recitatum, saluo tamen iure Parochorum, quò ad quartam soluendam illi* de iure communi.

12 *Pars prima Thesis nostræ constat; quia Innocentius VII. approbauit pro Tertiarijs, D. Dominici modum, ac regulam viuendi; Nicolaus IIII. pro Tertiarijs D. Francisci. Eugenius IIII. & Martinus V. prò Tertiarijs Eremitanorum, D. Augustini. Idem Martinus V. prò Tertiarijs ordinis Seruorum Sixtus IIII. prò Tertiarijs Carmelitis; Iulius II. prò Tertiarijs Ordinis Minimorum.*

13 2 Pars probatur; quia cum sint huiusmodi Tertiarij tamquã Ordinum Membra, & Religiosorum per habitus susceptionem, & fortassè, per professionem emissam trium votorum simpliciũ, in Ecclesijs suorum ordinum Capellam cum Altare erectam, vbi ad diuina officia, & Regulæ instituta audienda, conueniant, & Superiores habeant, ac sepulturam virorum, & Mulierum propriam, ac distinctam retineant. ergo vera assertio.

Nàm si illi, qui in morte petunt habitum, & Sixtus IIII. vult, prius se declare velle in Ecclesia Regulari sepeliri, quamuis alibi elegissent sepulturam, vt supra diximus. ergo multò magis dicti Tertiarij in proprijs sepulturis suarum Ecclesiarum Ordinum, erunt sepeliendi.

CONCLVSIO VIII.

14 Electio Sepulturæ, licèt ex habitus susceptione, satis per Tertiarios dictos, electa dignoscatur, & censeatur, atq; ex priuilegiorum dispositione sit manifestum; attamen, ad omnem litis, & scadali materiam tollendam; Regulares Superiores omninò curent, vt qui habitum Tertij ordinis suscipere volunt, aut per rogitum publici Notarij, aut coram duobus Testibus, vel tribus, se in Ecclesijs sepulturam eligere, cuius ordinis habitum recipiunt, in eis post mortem sepeliri velle declarent.

Nàm

Nàm in præſenti caſu, idem eſt agendum, ſicut in illis perſonis, quæ ob deuotionis affectum, quem ad habitum alicuius Sancti ordinis fundatoris gerunt in extremis conſtituti, eius Ordinis habitu indui petunt, & cum eo ſepeliri ordinant, ſeruandum eſſe; vt per eadem priuilegia decernitur, & ipſis Religioſis, in eiuſdem traditione habitus, declarationem talem fieri mandatur *in Sixti IIII. priuilegio*, cuius verba, *num.* 72. *Controuerſ:* 15. *retulimus*, *ſub concluſione* 12. 15

Nec prædictis obſtat, *Leonis X. conſtitutio edita in Concilio Lateranenſi*, *quò ad Tertiarios præfatos in proprijs domibus viuentes*; quoniam ei deindè ab eodem *Leone X. per ſuam aliam Bullam in indiuiduo derogatum fuit*, *& poſteà generalitèr derogarunt Paulus. IV. Gregorius XIII. Sixtus V. & alij Romani Sūmi Pontifices in ſuis Bullis priuilegiorum*, *confirmatorijs eiuſdem Concilij decretis*, *& alijs in corpore iuris inſertis*, *cum clauſulis efficaciſſimis derogarunt*. 16

CONCLVSIO IX.

Tertiarij præfati Regularium Ordinum ſepulturam, in ſuis Eccleſijs habentes in communi, ibi ſunt ſepeliendi de iure priuilegiorum, licèt alibi ſepulturam eligant, ſiuè ex hac vita decedant, abſq; illius electione. 17

Cuius ratio eſt formalis; quia habitum Religioſorum deferūt, & eſt in praxi manutenenda, & omninò obſeruanda *Bulla recitata Sixti IIII.* cuius verba retulimus, vt nuper diximus, *num.* 72. *Contro:* 15. *ſub concluſ:* 12. ad quem locum Lectorem mittimus, ad videndum. Et etiam, quia ſic declarauit *Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: die* 20. *Decembris*, 1618. *de re iſta interrogata*; *Antonius Cardinalis Saulus*, *V. Theatinus*, *Secretar:* † *loco ſigilli.* 18

CONCLVSIO X.

Tertiarios Collegialitèr viuentes, aut cum clauſtralibus habitantes, valent Regulares in ſuis Eccleſijs, incōſultis Parochis ſepelire; ſecus verò ſi careant qualitatibus dictis, eſt aſſerendum, & in tali diſpoſitione eſt Parochus adhibendus in funeris aſſociatione. 19

Ità Sacra Epiſco: & Regular: Congregat: decreuit, *Romæ die* 11. *Decembris*. 1615. *Antonius Maria Gallus Cardinalis*. *V. Theatinus Secretar:* † *loco ſigilli*. 20

Doctorum Allegationes.

Præfatas omnes Theſes noſtras edocent Confectius, in ſummario priuilegior: Mendicant: tit: 20. *cap.* 12. *et* 13. *de ſepultur: Lauorius, tom.* 1. *variar: lucubrat: tit.* 2. *cap.* 11. *num.* 102. *&* 103. *Barboſa*, *in Col-* 21

lectan: Bullar: verb. Tertiarij. & verb. Regulares quoad sepulturam 8. Gauantus in suo manu: Episco: verb. Tertiarij, nu. 11. Cassarubius, in compend: priuilegior: Mendicant: verb. Tertiarij, Sosa, in tract: de professio: Tertiarorum, fol. mihi, 202. Peyrinus, in constit: 4. Sixti IIII. num. 37. & 38. Lezana, tom. 2. cap. 14. Cochier, tract: de iurisdict: Ordinariorum, in exemptos, tom. 1. p. 1. q. 17. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 72. art. 2. Corillus, lib. 3. de Tertiarijs, cap. 5. Portellus, de dub. regul: verb. Tertiarij, nu. 4. Ioannes Silueira, tract: de Tertiarijs. Carmelitis, & alij nominandi.

CONTROVERSIA XIX.

AN Sorores Tertiariæ, Ordinum Regularium, sibi sepulturam eligere valeant? vbi plura scitu digna, & curiosa resoluuntur ad rem, de Monialibus in genere.

CONCLVSIO I.

1 Moniales Regulares humari debent in suis Monasterijs intrà clausuram; & in suis sepulturis nullatenùs Sæcularium Cadauera, etiam nobilium Mulierum, quæ in suis testamentis legatum relinquentes id mandauerint.

2 *Sic decisum fuit à Sacra Trid: Concilij Congregatione, super cap. 5. sess: 25. de Regular: & à Sacra Episco: & Regul: Congreg: die 1. Martij, Romæ. 1585. quæ sic Cardinali de Florentia rescripsit, qui posteà fuit Papa Leo vndecimus, & eadem similitèr rescripsit, die 6. Iunij. 1585. Archyepiscopo Ragusino.*

CONCLVSIO II.

3 In Monialium Ecclesia exteriori tumulari possunt, si aliàs, alibi sepulturam non eligant, ac de iure tenentur, illarum famuli, factores, seruigiales, & hortulani, atq; omnes sumptibus earum alimentati, & cæteri omnes, qui sibi sepulturam in suis Ecclesijs elegerunt.

4 *Eadem Sacra Episco: & Regular: Congregat: declarauit, die 21. Septembris, 1599. ad petitionẽ Patris Generalis Carmelitę illius temporis.*

CONCLVSIO III.

5 Moniales extrà sua Monasteria existentes occasione Infirmitatis, putà, in balneis, aut alibi, iustis de causis, remotæ admodum à suis Monasterijs, ex hac vita decedentes, *licitè*, ac *liberè*, sibi sepulturam eligere valent.

6 Nàm gaudent etiam ipsæ eisdem priuilegijs, quibus fruuntur cæteri Regulares, ac *cap. final. Religiosi, de sepultur: in 6.* subijciun-

ciuntur; cum nequeant ad propria Monasteria se transferri.

CONCLVSIO IIII.

Moniales si in itinere vbi adsunt Monasteria sui ordinis, ac decedant absq; sepulturæ electione, seù cum eiusdem electione; sunt in Ecclesia illius Monasterij sui Instituti sepeliendæ. si verò non reperiantur, ac moriantur in domibus suorum Parentum, Amicorum, seu Benefactorum, sepelientur in sepultura suorum Maiorum, si ibi habeant; sin autem ea careant, in sepultura Parochiali, à cuius Parocho sacramenta receperunt si sepulturam non elegerint ante mortem. 7

Quarè si dictæ Moniales subijciantur Regularibus Prælatis, omnia sunt circa Sacramenta, & sepulturam peragenda à Religiosis suorum ordinum si ad sint, vbi decedunt, inconsultis Parochis; à quibus tamen in ipsorum Religiosorum absentia, & carentia, hæc munia fient; & sepulturæ expensæ sumptibus suorum Monasteriorum fient; aliàs, ex Dei amore, & charitate, vt de Religiosis pauperibus est dictum, nihil in communi possidentibus, fiet funerale. 8

CONCLVSIO V.

Tertiariæ Sorores, Regularium Ordinum, à Regularibus sepeliri possunt, ac omninò de iure debent *licitè*, ac *liberè, pleno iure,* in suis Ecclesijs inconsultis penitus ipsis Parochis, quoties videlicèt, virginalem, aut cœlibem, seu castam vidualem, expresso voto, ac sub habitu Religioso vitam ducant, cuius sunt ordinis. & sub hoc voto non includitur votum obedientiæ, atq; paupertatis, licèt in Consanguineorum, aut Affinium, siuè proprijs domibus, seu seorsum habitent: & gaudent proindè priuilegijs omnibus, & gratijs, quò ad sacramenta administranda illis, & sepulturam tradendam; quibus aliæ Moniales professæ intrà clausuram degunt, fruuntur. 9

Conclusio est certissima, *ex pluribus decisionibus factis à Sacra Congregatione, putà Concilij Trid:* 1608. *alia autem sub his verbis facta, quandò interrogata fuit; Respondit. Cùm inter Fratres Reformatos Ordinis Minorum obseruantiæ D. Francisci, nècnon prò tempore, existentem Archypresbyterum, seù Parochum loci Fiani, Nepisinæ Diæcesis in sepeliendis eiusdem ordinis Tertiarijs, diuersæ vt plurimum orirentur Controuersiæ; supplicatum fuit nomine Patris Custodis eorūdem Fratrum, Prouinciæ Romanæ ab hac Sacra Congregatione Cardinalium, negotijs Regularium Præpositorum, infrà scriptam resolui petitionem.* 10

An

11 *An scilicèt, Tertiarum sui ordinis Cadauera in Ecclesijs pariter suæ Religionis sint sepelienda; sic Respondit: Tertiarias Mulieres, virginalem, vel cælibem, aut castam vidualem sub expresso voto, & Tertiarum habitu vitam ducant; posse, & debere, etiam inuito, ac minime requisito Parocho, in supradictis Fratrum Ecclesijs sepeliri: secùs verò si supradictis qualitatibus careant. Romæ die 11. Decembris. 1615. Antonius Maria Cardinalis Gallus, V. Theatinus Secretarius. † loco sigilli.*

Et eadem Congreg: die 20. Decembris, 1618. reuoluto anno, idem resoluit. Antonius Cardinalis Saulus: V. Theatinus, Secretar: † loco sigilli.

CONCLVSIO VI.

12 Tertiariæ, quæ prædictis qualitatibus carent, si elegerint, vel non elegerint sepulturam, sunt nihilosecius sepeliendæ in sepultura aliarum Tertiariarum, quæ in Ecclesijs suorum ordinum reperitur; aliàs, aùt insepultura suorum maiorum, si habeant; vel vbi eam elegerint, sed non ea electa, in Ecclesia Parochiali cum Parochi interuentu, & sine sui præiudicio.

Eadem Sacra Congregat: relata, sic declarauit.

CONCLVSIO VII.

13 Tertiariæ præfatæ virginalem, cœlibem, aut castam vidualem vitam ducentes, voto simplici dumtaxat emanato; ab Ordinarijs locorum minimè sunt interrogandæ, an coactæ, vel seductæ sint; sicut de Monialibus in Clausura degentibus, fit.

CONCLVSIO VIII.

14 Tertiariæ dictæ ad habitum non admittantur nisi spectatæ vitæ fuerint, & annorum saltem quadraginta, quæ de proprio habeant, vt sufficienter viuere queant, & non cum alijs viris, quàm cum Consanguineis, vel Affinibus, in primo tantum gradu sibi coniunctis cohabitent, & à Diæcesano prius licentia impetrata, qui non alitèr eam concedat, quàm si ei de prædictis qualitatibus, diligenti præuio examine constiterit. In habitu verò deferendo, omninò abstineant à velo suprà caput, quod *Superiutum* vocant, à pectorali, vulgò, *sottogola*, & à patientia.

15 *Has duas Theses, dictæ Congregationes Cardinalium declararunt, non debere Diæcesanum explorare Tertiariarum voluntates, si degunt simul cum suis parentibus, & ibi votum Cælibatus emittunt.*

Doctorum Allegationes.

16 *Prò his omnibus assertionibus nostris allegantur Doctores omnes, num. 21. Superioris Controuersiæ allegati, & alij allegati Controuersia 15. & allegandi.*

DI-

DISPVTATIO QVINTA.

De Sepulturæ Electione à quibus personis Sęcularibus legitimè, ac Canonicè fieri possit, vel non possit disputatur.

CONTROVERSIA I.

QVæ namq; personę licitè, ac validè sepulturam sibi eligere valeant? vbi alia curiosa, scitu digna ad rem, resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Persona quælibet fidelis Catholica sui iuris existens, *licitè*, ac 1
validè, pleno iure, sepulturam Ecclesiasticam sibi eligere valet in Ecclesia siuè Sæculari, siuè Regulari, & in propinquis, & vicinis partibus, quàm in remotis; & etiam, extrà Ecclesiam, putà, in Capitulo, Claustro, Sacristia, Cœmeterio, & in locis minùs Religiosis.

Clarè constat conclusio, ex cap. 1. cap. cum liberum, cap. cum quis, 2
§. si quis de sepultur: in 6. ex cap. contrà, 13. q. 2. et ex alijs iuribus citandis.

CONCLVSIO II.

Sepulturæ electio, in alia Ecclesia, præter Parochialem à Pa- 3
rocho minimè gentium impediri valet, dummodo sua quarta funeralis habeatur ab eo, si aliàs, illi de iure debetur iuxtà in Superioribus tradita.

Ità Sacra Rituum Congreg: in vna Capuana, die 31. Martij. 1629. decretauit, & declarauit.

CONCLVSIO III.

Sepulturæ tradi queunt in Ecclesia non Parochiali sibi defun- 4
cti priusquam è vita decederent elegerunt licèt, sinè Parochi præsentia, vel si requisitus, intéresse, recuset, vel licentiam petitam, deneget: licèt hæc omnia non requirantur, nisi vrbanitatis gratia, & reuerentiæ, erga Parochum.

Eadem Sacra Rituum Congregatio in vna Capuana, die 22. Decembris. 1269. declarauit.

Doctorum Allegationes.

Has Theses nostras amplectuntur Glossa, in cap. 1. de sepultur: verb. 5
alienam, & cap: cum liberum, eod: tit: Ioan: Andrea, in cap: cum animarum, de sepultur: in 6. cap. 2. 13. q. l. 1. Cod. de Sacro Sanct: Eccles: cap. certificari, vbi Hostiens: de sepultur: Canonista communiter in dictis iuribus, Innocent: in cap. de vxore, de sepulturi in 6. Syluest: verb. sepultura, num. 6. Angelus, Tabiena, Rosella, Armilla, & cæteri summista, verb. sepultura, Lauorius, tom. 1. variar: lucubrationum, tit. 2.

cap.

cap. 11. num. 1. Zechius, de Republ. Ecclesiast: cap. 28. num. 17. de Parocho, Belletus, p. 1. disquisit: cleric: §. 13. de cleric: debit. num. 13. Pasqualigus, decis: 381. num. 1. Venerus, in exam: Episco: lib. 3. cap. 12. num. 2. Barbosa de officio Parochi, cap. 26. num. 19. Natta, consil. 432. Riccius, resolut: 563. in 2. edit. & cæteri omnes de communi sententia.

CONCLVSIO IV.

6 Sepulturam alienam quis valet eligere inuito Parocho, etiam non suus Parochianus, in illa Ecclesia, licèt sit diuersæ Diæcesis, & dummodò commodè transferri, ac sepeliri possit, sanè eligere de iure valet.

Doctorum Allegationes.

7 *Asserunt hanc nostram Thesem communitèr Doctores in cap. 1. de sepultur: Lauorius, nu. 35. vbi suprà, Barbosa, de offic: Parochi, cap. 26. num. 20. cum cæteris nominatis, ac nominandis.*

CONCLVSIO V.

8 In Sepultura aliena, illius Patrono contradicente, Nemo sepeliri potest, licèt Parochus, cum D. Episcopi venia, & in casu necessitatis aliquandò hoc permittere posset, & id *quòd in cap. 1. de sepultur: dicitur*; quòd possit aliena sepultura eligi, est sanè intelligendum, de alterius sepultura Ecclesiæ, quàm suę Parochię, vt nuper diximus.

Doctorum Allegationes.

9 *Ità autumant Thesem hanc nostram Abbas, cap. penult: de sepultur: num. 5. Romanus, singul. 692. Lauorius, num. 38. vbi suprà, cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO VI.

10 Sepulturę electione facta decedentes ex hac vita; si deindè ob aliquod impedimentum non potuerint ibi sepeliri, Diæcesanus, seu eius Vicarius arbitrari debet in tali casu, in qua videlicèt, Ecclesia sunt sepeliendi, habito respectu ad coniecturas, & deuotionem decedentium mortuorum.

Doctorum Allegationes.

11 *Ità praxis Archyepisco: Neapolitana, cap. 26. num. 5. Lauorius, num. 41. d. l. cum alijs allegatis Doctoribus, & allegandis.*

CONCLVSIO VII.

12 Sepulturam sibi eligere valet Filius Familias, dum pubes sit, & sui sit iuris, *ut Iura uolunt, cap. vnaqueq; §. exemplo, 17. q. 2. cap. 1. de sepult: cap. licet, eod: tit. in 6. & eadem est ratio, ac de Vxore.*

Nàm

Nàm, Sepulturę electio cum sit quid spirituale, ad eum spectat statum, in quo filius familias, ius habet proprium. 13

Doctorum Allegationes.

Tuentur assertionem nostram, Imola, in cap. ea parte, num. 6. de restitu: spoliat: Molina, tom. 1. de iust. & iure, tract: 2. disp: 254. Layman, lib. 3. tract: 5. cap. 12. q. 3. num. 5. Bellettus, p. 1. disquisit: Cleric: §. 3. de Clerc: debit: num. 12. Pasqualigus, decis: 381. num. 4. Lauorius, num. 109. vbi suprà, & communiter Canonistæ, in citata iura, & alij nominandi. 14

CONCLVSIO VIII.

Seruus, similitèr, si pubes, ac sui sit iuris, sepulturam sibi *liberè*, ac *licitè*, eligere valet, quia dominus in spiritualibus haud potestatem in seruum habet; & ipse seruus, pleno iure talem habet potestatem. 15

Doctorum Allegationes.

Est hæc nostra Thesis Ioan: Andreæ, in cap. de vxore, de sepult: in 6. Hostiens: in cap. 1. de coniug: Seru: Syluestr: verb. sepultura, num. 6. suffragatur Petrus de Vbald: de cano: portio, cap. 11. sequitur Lauor: num. 146. cap. 11. tit. 2. Portello libet, de dub. regul: verb. sepultura, num. 6. Pasqualigus decis: 381. num. 7. docet, cum alijs referendis. 16

CONCLVSIO IX.

Seruus Pubes si moriatur absq; sepulturæ electione, cum Dominus prò eo eligere nequeat, sepelietur in Parochia, vbi eius Dominus domicilium habet, vel si habet propriam suorum maiorum, ibi sepelietur. Si verò seruus est Impubes, potest Dominus pro eo sepulturam eligere: quia Dominus comparatur ad seruum, sicut Pater ad Filium, & pręcipuè in ordine ad spiritualia, & curam ipsius gerere debet, & ius quod esse deberet in seruo, est in Domino. 17

Doctorum Allegationes.

Asserunt assertionem nostram Innocentius, in cap. de Vxore, de sepultur: in 6. Syluest: verb. sepultura, num. 7. Petrus de Vbaldis, de cano: port: Episco: cap. 11. Medices, de sepultur: q. 8. Ioan: Andr: in cap. de Vxore, de sepult: in 6. Lauor: vbi suprà, num. 146. Bellettus, p. 1. disquisit: Cleric: §. 3. de cleric: debit: nu. 17. Barbosa, in cap. 1. de sepultur: in 6. Pasqualigus, decis: 397. nu. 1. & 2. Asinius, in l. familiaria sepultur: de Religio: et sumpt: funer: nu. 52. Gauantus, nu. 8. verb. sepult: & alij. 18

CONCLVSIO X.

Sepulturam, qui eligere legitimè non potest, est in suorum 19

Ff Maio-

Maiorum sepultura humandus, vt sunt præsertim impubes, sic Maioribus suis volentibus, non obstante Romano Rituali.

20 *Conclusio tota constat ex cap. 1. de sepultur: et quia etiam sic declarauit Sacra Episco: & Regular: Congregat: in vna Ausculana, die 21. Octobris, 1616.*

Doctorum Allegationes.

21 *Ità aiunt conclusionem nostram, Barbosa, de officio Parochi, cap. 26. num. 38. Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 107. Gauantus, nu. 7. verb. sepultura, in suo manuali Episco: cum alijs citandis.*

CONCLVSIO XI.

22 Sepulturam, qui sibi antè suum obitum minimè elegit, & propria caret suorum Maiorum, de iure communi est in Ecclesia Parochiali humandus. at si constiterit, illam habere, in ea est tumulandus, *ex cap. 1. & cap. is, qui, de sepultur:* nàm censentur omnes de familia, ius suorum Maiorum, acquisiuisse.

CONCLVSIO XII

23 Filius, si decedat antè suum patrem, absq; sepulturæ electione, ac eius Pater sibi sepulturam elegit, aut construxit; in ea est sepeliendus.

24 Nàm, eo ipso, quòd est prò familia destinata sepultura si nulla fiat specialis sepulturæ electio, remanet ei addictus quicumq; de familia reperitur: quia de familia omnes censentur domicilium ibi acquisiuisse.

CONCLVSIO XIII.

25 Filius adopctiuus si viuente Patre, moriatur adopctante, in illius sepultura est sepeliendus; siuè adopctans sit viuus, siuè mortuus, cum adopctatus in iura filij naturalis succedat; consequenter etiam in sepultura Patris naturalis.

CONCLVSIO XIV.

26 Adopctatus si illius Adopctans careat sepultura, & ipse siuè, viuat, siuè mortuus sit, est sepeliendus, prout adopctatus non esset, in sepultura suorum Maiorum si adest, et si eam non elegit, in Ecclesia Parochiali, & durante adopctione Pater potest prò Filio impuberi adopctiuo sepulturam eligere. constat assertio, *ex cap. vnic: de cognat: legali, & l. ff. de adopctatione.*

Doctorum Allegationes.

27 *Tenent has Theses nostras Ioan: Andr: in nouellis, de consuetudine, Syluest: verb. sepultura, num. 6. Pasqualigus, decis: 403. num. 1. & 3. Asinius, in l. familiaria sepulchra, num. 8. ff. de religio: & sumpt: funer:*

funer: Petrus de vbaldis; de cano: portio: Episco: cap. 9. num. 14. Lauor: num. 124. cap. 11. tit. 2. & alij.

CONCLVSIO XV.

Filius renuncians hæreditati paternæ, tamen est sepeliendus in paterna sepultura si adest, & si non adest, vbi eam sibi elegit, aut ea non electa in Ecclesia Parochiali. 28

Nàm quamuis filius renunciet hęreditati paternę, non proindè renunciat coniunctioni sanguinis, & amoris, ratione cuius, vnio in eadē sepultura debetur. *cap. ebron 13. q. 2. et l. vel quòd, eodem. ff.* 29

CONCLVSIO XVI.

Filius quamuis exhæredatus, vel præteritus fuerit, adhùc tamen, sepeliri debet, cum patre humanitatis gratia. *L. vel quod eodem. ff. & l. si quis fuit hæres, eod: tit:* secùs, verò est asserendum, si ex iusto odio Testator id vetauerit *vt eadem lex habet, vel quòd,* quia Testator pôt de sepulturę iure disponere, quod propriū est. 30

CONCLVSIO XVII.

Pater si crimine lesæ Maiestatis dānatus sit; tùnc in tali euentu, filius exhæredatus omninò à Fischo, à iure sepulturæ etiam excluditur; *ut habet lex. 1. § interdum etiā, ff. de suis, et legitimus, &c.* 31

Doctorum Allegationes.

Subscribunt his omnibus assertionibus nostris, Ioan: Asinius, num. 9. vbi suprà, Glossa, in l. si quis fuerit; ff. de religio: & sumpt: funer: Pasqualigus, decis: 403. num. 4 & seqq. Lauorius, num. 112. cap. 11. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat. & alij. 32

CONTROVERSIA II.

AN Vxor Marito, aut Patre contradicentibus, sepulturam sibi eligere valeat *licitè* ac *liberè*, vbi alia scitu digna ad rem resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Vxor de iure communi, *pleno iure* valet *licitè*, ac *liberè*, sepulturam eligere viuente etiam Marito, & nolente, atq; Patre viuente, & contradicente. 1

Patet manifestissimè *Ex cap. de vxore, cap. is, qui, §. Mulier, de Sepult: in 6.* talis enim electio, ad eum potius statum pertinet, in quo Mulier soluitur à lege viri. 2

Doctorum Allegationes.

Doctores sunt huius nostræ Thesis, Abbas antiquus, Innocent: Zabarella, Butrius, Ioan. Andr: Imola, Anania, Hostiens: Henric: An- 3

char: Glossa, cum ceteris Canonistis, in cap. de uxore, & in cap. is, qui §. Mulier, de sepultur: in 6. Barbosa, ad hac loca Ximen: Toletanus, in concordantijs vtriusq; iuris, cum legibus Castellæ, p. 1. & 2. Viuianus, in suo rationali, lib. 3. iuris ponitificij, fol. mihi, 240. Alagona, in compend: iuris cano: fol. mihi 457. Antonin: Augustinus, in collectan: decretal. lib. 3. tit. 24. cap. 7. Spinus, in speculo testam: glossa. 2. nu. 41. Zecchius, de Republica Ecclesiast: cap. 28. de parocho, nu. 17. Belletus, disquisit: Cleric: p. 1. tit: de Cleric: debit: §. 56. Lauorius, cap. 11. num. 130. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Pasqualigus, decis: 381. num. 3. cum alijs dicendis.

CONCLVSIO II.

4 Vxor si moriatur ante Maritum, sepultura non electa, & cum pace, & amore Mariti, qui sepulturam habens, in tali sepultura est humanda, §. *Soror* 13. *q.* 2. si verò eius Maritus sepulturam non habet, nec etiam suorum Maiorum, est sepelienda de iure, in Ecclesia Parochiali: sin autem eius Maritus sit absens, & careat sepultura propria, & adest illa suorum Maiorum, & Mariti voluntas declarari nequit, erit sepelienda in sepultura suorum Maiorum, ipsius vxoris, & illa si ipsa careat, in sepultura Maiorum Mariti, in tali casu: si verò plures Maritos habuerit, vltimũ sequetur quò ad sepulturam, si cum pace vnione, & amore vixerint inter se, aliàs non, in Parochia, si careat suorum Maiorum.

5 Nàm per copulam carnalem sunt effecti vna caro, & *quos Deus coniunxit homo non separet:* ac proindè etiam in morte esse debet cũ Marito vxoris coniunctio; & quia vxor sequitur domicilium Mariti, ac dignitatem, *cap. is, qui §. Mulier, de sepult: in 6.* & quia, vtiq; attenditur causa proximior, & immediata.

CONCVLSIO III.

6 Vxor vidua manens extra Parochiam mortui Mariti, si non elegit sepulturam, est sepelienda in sui Mariti sequltura, si eam habet, cum quo est pacificè, & cum amore, & vnione habitata, & vixit; si aliud de patriæ consuetudine, ac loci, non sit in contrarium, immemorabili iure canonico præscripta; si verò non habeat, in Ecclesia est Parochiali humanda.

CONCLVSIO IV.

7 Vxor si decedat absq; sepulturæ electione, & copula carnalis non sit cum Marito sequuta, nec ad domum suam est profecta, si careat ipsa suorum Maiorum sepultura, erit sepelienda, in Ecclesia Parochiali.

Do-

Doctorum Allegationes.

Has nostras Theses omnes autumant Molfesius, tom. 2. summ: tract: 13. cap. 8. num. 22. alios plures allegans, Bellettus, disquisit: cleric: p. 1. tit: de cleric: debit: §. 3. num. 11. & 16. Syluest: verb. sepultura, q. 7. §. 5. Gauantus, verb. sepultura, num. 14. in manuali Episco: Turrecremata, in cap. facultas, art. 3. num. 10. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 108. Nouarius, de elect: fori, q. 3. sect: 3. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. nu. 13. 132. & 137. Victorellus, in addict: ad Possevinum, cap. 14. append: 2. Mancinus, fol. mihi 495. dub. 22. in sua praxi visit: infirm: Barbosa, de offic: curati, cap. 26. num. 29. Riccius, p. 4. in sua praxi Ecclesiast: resolut: 293. num. 11. Petrus, de Vbald: cap. 11. nu. 20. de cano: port: Crauetta, consil. 11. nu. 6. et alij. 8

Adest decisio Sacræ Congregationis Rituum, in vna Senogaliensi, die 15. Ianuarij, 1633. 9

CONCLVSIO V.

Maritus post suam vxorem moriens, quę sibi, e. g. sepulturam elegit, licèt in pace, ac vnione vixerint inter se; Attamen, non tenetur sequi suæ vxoris sepulturam, sed est humandus in sua electa, vel suorum Maiorum, & his non habentibus, in Ecclesia Parochiali, aut vbi est de consuetudine. 10

CONCLVSIO VI.

Regula est vniuersalis, nimirum, Parochianos sepeliri debere, haud in Parochia, sed vbi sunt maiores eorum humati, sunt tumulandi, si careant propria sepultura, & eam non elegerunt, in Ecclesia tunc Parochiali sunt sepeliendi. 11

Cuius est ratio, quia sepulturæ vnio, ex charitate, & multa dilectione procedit, quæ inter viuos fuerat; sed Parochiani dum habent propriam sepulturam Maiorum suorum, inter quos, in vita fuit vnio, & charitas maxima propter Patris, & Aui consanguinitatem, ergo vera conclusio. 12

Doctorum Allegationes.

Docent has Theses nostras Superiores Scriptores, & insuper Glossa, in cap. 1. de sepultur: & cap. is, qui, eod: tit. in 6. Arcidiaco: et Ioan: Andr: in cap. animar: de sepultur: in 6. Syluest: verb. sepultura, num. 8. cum alijs nominandis. 13

CONTROVERSIA III.

AN Vxor, licèt sit Mariti domum ducta, & nihilosesius copula non est sequuta, vel è contrà, & etiam si vidua existat:

char: Glossa, cum cæteris Canonistis, in cap. de vxore, & in cap. is, qui §. Mulier, de sepultur: in 6. Barbosa, ad hæc loca Ximen: Toletanus, in concordantijs vtriusq; iuris, cum legibus Castellæ, p. 1. & 2. Viuianus, in suo rationali, lib. 3. iuris ponitificij, fol. mihi 240. Alagona, in compend: iuris cano: fol. mihi 457. Antonin: Augustinus, in collectan: decretal. lib. 3. tit. 24. cap. 7. Spinus, in speculo testam: glossa. 2. nu. 41. Zecchius, de Republica Ecclesiast: cap. 28. de parocho, nu. 17. Belletus, disquisit: Cleric: p. 1. tit: de Cleric: debit: §. 56. Lauorius, cap. 11. num. 130. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Pasqualigus, decis. 381. num. 3. cum alijs dicendis.

CONCLVSIO II.

4 Vxor si moriatur ante Maritum, sepultura non electa, & cum pace, & amore Mariti, qui sepulturam habens, in tali sepultura est humanda, §. *Soror* 13. *q.* 2. si verò eius Maritus sepulturam non habet, nec etiam suorum Maiorum, est sepelienda de iure, in Ecclesia Parochiali: sin autem eius Maritus sit absens, & careat sepultura propria, & adest illa suorum Maiorum, & Mariti voluntas declarari nequit, erit sepelienda in sepultura suorum Maiorum, ipsius vxoris, & illa si ipsa careat, in sepultura Maiorum Mariti, in tali casu: si verò plures Maritos habuerit, vltimũ sequetur quò ad sepulturam, si cum pace vnione, & amore vixerint inter se, aliàs non, in Parochia, si careat suorum Maiorum.

5 Nàm per copulam carnalem sunt effecti vna caro, & *quos Deus coniunxit homo non separet:* ac proindè etiam in morte esse debet cũ Marito vxoris coniunctio; & quia vxor sequitur domicilium Mariti, ac dignitatem, *cap. is, qui §. Mulier, de sepult: in 6.* & quia, vtriq; attenditur causa proximior, & immediata.

CONCVLSIO III.

6 Vxor vidua manens extra Parochiam mortui Mariti, si non elegit sepulturam, est sepelienda in sui Mariti sequltura, si eam habet, cum quo est pacificè, & cum amore, & vnione habitata, & vixit; si aliud de patriæ consuetudine, ac loci, non sit in contrarium, immemorabili iure canonico præscripta; si verò non habeat, in Ecclesia est Parochiali humanda.

CONCLVSIO IV.

7 Vxor si decedat absq; sepulturæ electione, & copula carnalis non sit cum Marito sequuta, nec ad domum suam est profecta, si careat ipsa suorum Maiorum sepultura, erit sepelienda, in Ecclesia Parochiali.

Do-

Doctorum Allegationes.

Has nostras Theses omnes autumant Molfesius, tom. 2. summ: tract: 13. cap. 8. num. 22. alios plures allegans, Bellettus, disquisit: cleric: p. 1. tit: de cleric: debit: §. 3. num. 11. & 16. Syluest: verb. sepultura, q. 7. §i. 5. Gauantus, verb. sepultura, num. 14. in manuali Episco: Turrecremata, in cap. facultas, art. 3. num. 10. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 108. Nouarius, de elect: fori, q. 3. sect: 3. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. nu. 13. 132. & 137. Victorellus, in addict: ad Possevinum, cap. 14. append: 2. Mancinus, fol. mihi 495. dub. 22. in sua praxi visit: infirm: Barbosa, de offic: curati, cap. 26. num. 29. Riccius, p. 4. in sua praxi Ecclesis: resolut: 293. num. 11. Petrus, de Vbald: cap. 11. nu. 20. de cano: port: Cranetta, consil. 11. nu. 6. et alij. 8

Adest decisio Sacræ Congregationis Rituum, in vna Senogaliensi, die 13. Ianuarij, 1633. 9

CONCLVSIO V.

Maritus post suam vxorem moriens, quę sibi, e. g. sepulturam elegit, licèt in pace, ac vnione vixerint inter se; Attamen, non tenetur sequi suæ vxoris sepulturam, sed est humandus in sua electa, vel suorum Maiorum, & his non habentibus, in Ecclesia Parochiali, aut vbi est de consuetudine. 10

CONCLVSIO VI.

Regula est vniuersalis, nimirum, Parochianos sepeliri debere, haud in Parochia, sed vbi sunt maiores eorum humati, sunt tumulandi, si careant propria sepultura, & eam non elegerunt, in Ecclesia tunc Parochiali sunt sepeliendi. 11

Cuius est ratio, quia sepulturæ vnio, ex charitate, & multa dilectione procedit, quæ inter viuos fuerat; sed Parochiani dum habent propriam sepulturam Maiorum suorum, inter quos, in vita fuit vnio, & charitas maxima propter Patris, & Aui consanguinitatem, ergo vera conclusio. 12

Doctorum Allegationes.

Docent has Theses nostras Superiores Scriptores, & insuper Glossa, in cap. 1. de sepultur: & cap. is, qui, eod: tit. in 6. Arcidiaco: et Ioan: Andr: in cap. animar: de sepultur: in 6. Syluest: verb. sepultura, num. 8, cum alijs nominandis. 13

CONTROVERSIA III.

AN Vxor, licèt sit Mariti domum ducta, & nihilosesius copula non est sequuta, vel è contrà, & etiam si vidua exi-

stat:

ſtat: eſt ne in ſui Mariti ſepultura ſepelienda, ſi illam non elegerit, ac deceſſerit? vbi alia reſoluuntur, ſcitu digna.

CONCLVSIO I.

1 Vxor abſq; ſepulturæ electione mortua, quamuis ad Mariti domum ducta ſit, ac carnalis copula ſequuta haud ſit, & è contrà; & etiam, ſi vidua exiſtat, in Mariti ſepultura eſt humanda.

2 Cuius ratio eſt adequata; quia Vxor omnia retinet priuilegia, quæ viuente Marito habebat, & hoc vtiq; ſi reuerſa foret ad Patris domum, eiuſq; domicilium ſequitur, & dicitur coniugium prioris Mariti, ſi aliàs, in pace vixerint, inter ſe, & amore bono coniugali.

Doctorum Allegationes.

3 *Ità aſtruit Gloſſa in cap. is, qui, §. Mulier, de ſepult: in 6. Crauettus, conſil: 11. num. 6. volum. 1. vbi refert, ex Valerio Maximo, lib. 4. M: Plautium, cum vxore ſepultum fuiſſe ab Amicis, quorum ſepultura adhùc, ea ætate Tarenti inſpiciebatur, Iulius Lauorius, num. 133. cap. 11. tit. tom. 1. variar: lucubrat, cum alijs.*

CONCLVSIO II.

4 Vxor eſt ſepelienda vbi eſt ſuus Maritus, licèt, ſepultus eſſet in ſupultura peregrinorum, ſeu vagabundorum; dummodo corpus commodè ad talem ſepulturam deferri poſſit, & ipſa non ſibi ſepulturam elegerit.

CONCLVSIO III.

5 Vxor, licèt accuſata de Adulterio ſit, ſi pendente lite moriatur, adhuc in Mariti ſepultura ſepelietur, ſi eam non eligerit, & dato, quod illa defuncta, ſententia feratur contrà ipſam, non per hoc eſt exhumanda, quia à principio fuit legitimè ſepulta, quo caſu, non retrotrahitur, etiamſi Matrimonium nullum eſſet declaratum, ſicut etiam, non retrotraheretur, in præiudicium etiam ſuſceptæ prolis; *cap. inibitio de clandeſt: de ſponſal.*

CONCLVSIO IV.

6 Vxor, ſi adulterium commeſerit, vnde ſequuta ſit thori ſeparatio; in tali caſu, priuabitur Mariti ſepultura, & ſepelietur in ſepultura ſuorum Maiorum Patris: ſi non aderit, nec elegerit, in Eccleſia Parochiali. Et ſi cum Marito reconciliabitur, recuperabit ſepulturam. quia Maritus poteſt ſibi vxorem reconciliare, nedum ante ſententiam, *cap. quemadmodum, de iure iurando;* ſed etiam poſt latam ſententiam, *cap. de illa, de diuortio.*

CON-

CONCLVSIO V.

Matrimonium, quandò equidem contractum est, sed copula carnalis haud est sequuta, nèc ad domum Mariti est ducta, & sic non sunt effecti vna caro, in tali euentu, Mulier decedens non sepelietur in Mariti sepultura. 7

Cuius est ratio formalis; quia non sequitur viri forum; ergo multò magis, in sponsa de futuro, *cap. de vxore, de sepultu: in 6.* 8

CONCLVSIO VI.

Sententia quandò fuit lata super thori separatione, in causa Adulterij, & Maritus non fuerit reconciliatus, propter quod eam è domo eiecit; in tali euentu, est indigna Mariti sepultura effecta, & desinit esse illius domicilium. *cap. item.* 13. *q.* 2. 9

CONCLVSIO VII.

Maritus si fuerit sepultus de facto, & non de iure, vel vt excommunicatus, seu hæreticus, vxor eius haud sepelietur in Mariti sepultura, sed in sepultura suorum Maiorum Patris, si habeat eam, aut in Parochia, si ea careat. 10

CONCLVSIO VIII.

Concubina minimè sepelietur in Amasij sui sepultura, sed si pænitens decedat in ea, quam sibi elegerit, vel ea non electa, in Parochia; si verò Impenitens moriatur, ad campum ibit. 11

CONCLVSIO IX.

Maritus si elegerit sepulturam antè eius obitum, fieri debet ipsa, & antequam Vxor eius moriatur, si non habet suorum parentum Maiorum; aliàs, hoc esset in Parochi fraudem, quòd nemini patrocinari debet; *cap. is, qui, de sent: excommu: in 6.* si non elegerit illam, in Parochia est tumulandus, tàm vir, quam vxor, non electa sepultura. de hac re videatur *controuersia sequens nu.* 38. 12

Doctorum Allegationes.

Has omnes Theses sequuntur omnes citati Doctores num. 3. *Petrus de Vbaldis, tract: de cano: portio: cap.* 11. *nu.* 20. *&* 26. *cum seqq. Ioannes Asinius, in l. familiaria, ff. de Religio: & sumpt: fune: Medices, q.* 7. *de sepultur: num.* 20: *Lauorius, num.* 134. *vbi suprà cum seqq. & alij.* 13

CONTROVERSIA IIII.

AN Vxor proditoriè à Marito iniustè occisa, de Iure sepeliri debeat in sepultura Mariti proditoris occisoris; aùt in sepultura Maiorum sui Patris, adhùc viuentis, qui vult in tali sepultura, humanda sit, cum ipsa non poterit eam sibi eligere.

EX-

EXPLICATIONES.

1 Prçsentis Controuersiæ Materia, procùl dubio plausibilis sanè est: quià videlicèt noua existit, ac nullus ex Scriptoribus inuenitur hactenus, vt super eam scripserit; quòd proindè occisæ vxoris Pater Florentię, vbi casus contigit hoc anno 1647. Mense Iunij, vt audiui, Neminem Aduocatum scribere voluisse inuenit, cum casus sit singularis, super quem instanter petitus fui ad scribendum; & quid hac in re sentirē, meam pronunciarem sententiam. Nàm statim hac de causa lis, & Controuersia Magna orta fuit inter Parentes Vxoricidæ Proditoris, ac Patrē mortuæ vxoris proditoriè: Pater enim contendebat, vt in sua sepultura apud Sanctum Marcum sepeliretur, proditoris vxoricidæ verò, Custodes volebant eam sepelire in sepultura Mariti apud S. Mariam Nouellam: Lite sic stante interim resolutum fuit, vt apud Ecclesiam omnium Sanctorum, Fratrum Minorum de obseruantia in depositum corpus daretur, vt factum fuit, quousq; lis finiretur, ac sententia pronunciaretur. Modò quid iuris sit resoluendum, per non nullas fundamentales Theses præmissas, quid sententiam, dicam; quarum sit.

CONCLVSIO I.

2 Maritus in primis, in suam vxorem non habet potestatem eam puniendi, nec etiam vxorem Maritus habet in potestate, sicut pater filium. *L. si vxor, Cod: cond: in fer:*

CONCLVSIO II.

3 Maritus grauiter, & absq; causa vxorem suam verberans punitur proindè à iure, vt scilicèt ei soluatur tertia pars donationis, propter nuptias. *Authentica, vt liceat Marito, & Auo, §. si quis autem propriam. & Cod: de repud: quia authentica, sed nouo in iure.*

CONCLVSIO III.

4 Maritus valet suam vxorem leui verberatione punire, sed cum magna causa. *L. præceptor. ff. de lege Aquilia, & cap. ad audientiam, de homicidio.*

Doctorum Allegationes.

5 *Docent has nostras Theses Panormit: in cap. cum contingat de foro competenti, Hostiens: & Gofredus, in cap. quemadmodum, de iure iurando, Syluest: verb. vxor, num. 3. §. quæritur, & Doctores communitèr, in d. cap. quemadmodum, de iure iurando, cum alijs allegandis.*

CONCLVSIO IV.

6 Maritus, suam occidens vxorem, omnis dotis lucro priuatur, siuè

siuè in totum, siuè in partem, sibi ex pacto prouenientе, propter vxoris suæ necem. *L. si ab hostibus*, §. *si vir: ff. soluto matrimonio.* vbi hæc habentur verba.

Si vir vxorem suam occiderit, dotis actionem hæredibus vxoris dandam esse, Proculus ait: & rectè; non enim, æquum est, virum ob facinus suum, dotem sperare lucri facere. hæc ibi. 7

Doctorum Allegationes.

Est communissima conclusio inter cunctos Doctores, quam tradunt Glossa ad dicta iuris verba, vers: si vir, à prin: & vers: lucri facere, Bartol. ibid: num. 1. vers: vlt: nota, Alberic: in summ: & in vers: vel sic, post. 3. num. Bald. ante num. 1. d. l. & vers: ad lucrum autem, Odofredus, col. 1. in princ: Angelus, nu. 2. d. l. Paulus de Castro, in summario; Romanus, num. 3. & 19. Raphael Cumar: col. 1. in prin: Imola, num. 1. & seqq. in 2. p. nota 3. Arretinus, in §. fuerat, num. 26. Institu: de actionibus, Boerius, decis: 24. nu. 12. Marsilius, in l. nihil interest, nu. 2. ff. ad l. Cornel. de sicarijs, & consil. 93. nu. 1. & seqq. Follerius, in sua pract: criminal. verb. suffocauit vxorem, num 60. Rolandus, de dotis lucro, q. 61. multos allegat scriptores, Menochius, de arbitr: qq. in addictionibus, ad casum. 256. nu. 109. & consil. 102. num. 3. & consil. 537. nu. 19. Phanuccius de dotis lucro, Glossa 14. num. 4. vers: num dicendum, & cæteri omnes, de communi sententia. 8

CONCLVSIO V.

Maritus suam occidens vxorem, dotis lucro priuatur ipsi prouenientе non dumtaxàt, ex pacto; verum etiam, ex lege, statuto, vel consuetudine, per dictam legem, *si vir, &c.* 9

Doctorum Allegationes.

Astruunt hanc nostram Thesem Bartol. in. d. l. si ab hostibus, §. si vir, num. 5. in vlt: notab. ff. solut: matrimo: & ibi Angelus, num. 1. vers: & ideò si statutum, Paulus de Castro, num. 4. in fine, Cumanus, col. 1. vers: & sic nota, ad statutum, Arretinus, post. 2. num. vers: in glossa, super verb. dic ex pacto, Campegius, in tract: de pactis, p. 1. q. 2. nu 1. & cæteri omnes. 10

CONCLVSIO VI.

Maritus suam occidens vxorem, etiam in adulterio depræhensam, nec dotem ipsam, nèc dotis lucrum proindè lucratur; licèt vtrumq; lucratus fuisset, si ipsam de adulterio accusasset. *L. consensu, Cod: de repud: & d. l. §. si vir, vers: lucri facere.* 11

Doctorum Allegationes.

Subscribunt huic nostræ assertioni Glossa in d. l. si ab hostibus §. si vir, 12

Gg vers:

verſ: lucri facere, vel dic. ff. ſolut: matrimo: & ibi Bartol: num. 4. verſ: quaro, quid ſi maritus, Angelus num. 3. Arret: num. 3. Romanus, 20. Angelus de maleſic. verb. che hai adulterato la mia donna, num. 1. Couarruias, in epitom: p. 2. cap. 7. §. nu. 7. Carerius, in ſua pract. criminali, tract: 3. de homicidio, & aſſaſſina: §. 9. num. 26. Laurent: Ternin: in pract: cautela. 6. nu. 27. Gomez, ad l. Tauri. 80. nu. 63. & cæteri omnes de communi ſententia.

CONCLVSIO VII.

13 Maritus ſuam occidens vxorem, ſtante etiam ſtatuto, quòd vxore depræhenſa in adulterio, à Marito occidi valeat; *propter nimirum dolorem*; non proindè dotem, aut dotis lucrum lucratur.

14 Cuius eſt ratio adequata; quia dicens ſibi ius, propria authoritate, pręmium legale haud conſequitur. *L. interdum, §. qui furem. ff. de furt:*

Doctorum Allegationes.

15 *Amplectuntur hanc noſtram concluſionem Bald: in d. l. ſi ab hoſtibus §. ſi vir, verſ: in contrarium facit, ff. ſolut: matrimo: Paulus de Caſtro, num. 5. Romanus, num. 21. Imola, num. 6. in d. l. ſi ab hoſtibus, Aretinus, num. 3. Iaſon, num. 11, Gomez, teſtatur eſſe communem inter Doctores, Arias ad. l. 80. Tauri, nu. 1. quem refert ac ſequitur Clarius, de homicidio, num. 17. verſ: priuatur etiam; & omnes alij.*

CONCLVSIO VIII.

16 Fidelis Catholicus quilibet vtriuſq; ſexus ſui iuris exiſtens, abſq; ſepulturæ electione, decedens de iure canonico ſepeliri debet omninò in ſepultura ſuorum Maiorum, exemplo Sanctorum Patriarcharum.

17 Probatur *ex cap. vnaquæq; §. item Ioſeph. 13. q. 2. cap. 1. extrà de ſepultur: & cap. is, qui, de ſepultur: in 6.* & Ratione ſuadetur; quoniam, optabile eſt vnicuiq; in maiorum ſuorum ſepultura tumulari: & in præſentia, dictio huiuſmodi, *Maiorum* ſumitur neceſſariò, prò Patre, & Auo. *13. q. 2. ebron, iuncto cap. 1. de ſepultur: & l. Maiorum. ff. de verb. ſignificat: & ſic etiam declarauit Sacra Epiſco: & Regula: Congreg: in vna Auſculana, die 28. Octobris. 1616.*

Doctorum Allegationes.

18 *Tenent Doctores communitèr hanc Theſem noſtram in allegatis iuribus, Gratianus, in cap. vnaquæq; §. item Ioſeph. q. 2. 13. Gloſſa, in cap. 1. de ſepultur: in 6. Syluest: verb. ſepultura, num. 8. Archidiaco: & Ioan: Andr: in cap. animar: de ſepultur: in 6. Crauetus, conſil. 10. num. 6.*

Gual-

Gualdens: de arte testandi, tit. 9. cautela 4. num. 2. Purpuratus, consil. 413. num. 1. Rota, decis: 492. num. 1. & decis: 787. num. 2. p. 1. diuers: Zecchius, de Republi: Ecclesiast: cap. 28. num. 13. vers: fallit, si quis fuerat, lib. 1 cap. 25. num. 12. Franchus, in cap. is, qui, §. Mulier, de sepultur: in 6. Petrus de Vbaldis, de portio: cano: num. 26. Lezana, tom. 3. verb. sepultura quò ad Regulares, num. 9. Vgolinus, de potest: Episco: cap. 17. nu. 3. Barbosa, de offic. Parochi, cap. 26. nu. 31. & de iure Ecclesiast: lib. 2. cap. 10. num. 31. & in collectan: Bullar: verb. sepultura, Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. Villalobos, tom. 2. summ: tract: 31. difficult: 2. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 108. Portellus in respons: moral. cas: 68. Spinus, in speculo testam: glossa. 2. num. 38. Garceus de expensis, cap. 8. nu. 4. Tuschus, tom. 7. lit. s. conclus. 194. & cæteri omnes.

His paucis præmissis pręambularibus Assertionibus, ad maiorem facilitatem responsionis huic nostræ nouellæ Controuersiæ; nunc dicam conclusionem responsiuam, quid Iuris in praxi sit prò vtroq; foro obseruandum, & agendum. 19

CONCLVSIO IX.

Vxor præfata à suo Marito proditoriè occisa, quæ sepulturam sibi eligere non potuit, de iure Canonico est omninò humanda in sepultura suorum Maiorum, ac iuxtà sui Patris viuentis voluntatē, minimè verò gentium, in sepultura sui Mariti, seu suorum Maiorum, quamuis consuetudine immemorabili loci non obstante seu, vt melius dicam abusu, & corruptela quacumq; loci existente. 20

Iàm certissima manet conclusio hæc nostra, ex prædictis omnibus vt indè *dixit Vincentius in addict: ad Glossam, in cap. is, qui, §. Mulier, de sepultur: in 6. Vxorem potius sepulturam Parentum, quàm viri sequi debere.* ergo multò magis dùm fuit proditoriè à Marito occisa, & illius Pater superstes vuult omninò, vt sepeliatur in eius sepultura, dum ipsa nequiuit eam sibi eligere. 21

2 Probatur *ex verbis cap. 1. de sepultur: vbi Leo Papa III. sic habet ad rem nostram: Nos instituto Maiorum Patrum, considerantes; statuimus vnumquemq; in Maiorum suorum sepulchris iacere, vt Patriarcharum exitus docet.* ergo vera assertio. 22

3 *Ex cap. Sacris, de sepultur: vbi Innocentius III. Papa, inquit. Quibus non communicauimus viuis, non communicemus defunctis:* sed Maritus noluit cum sua sponsa viua communicare; quià intrà annum eam proditoriè iniustè occidit, & absq; iusta causa, vt 23

communitèr dicitur. ergo nèc in morte est secum communicanda, idest, non est sepelienda in Mariti sepultura, sed sui Patris viuentis.

24 4 Nàm à Papa Melchiade quæsitum fuit; si quis sepulturam nouam posset propria temeritate eligere, & antiquam parentum suorum deserere? Respondit. *placuit per omnia, magno consilio, vt nullus proprij arbitrij temeritate, aliam Ecclesiam, nisi cui vsus antiquorum parentum, canonica institutione subiacere perhibetur, sepulturæ causa adire procuret*. Ille. sed quæ temeritas est, sepelire velle Vxorem proditoriè à Marito occisam, dum illius pater vult eam in sepultura sua humare, vt de iure canonico debet? ergo vera conclusio.

25 5 *Nàm Sacra Episco: et Regular: Congreg: declarauit die 9. Nouēbris. 1640. quod qui habet sepulturam suæ familiæ etiam in Ecclesijs Regularibus in illis sepeliendum esse, quandò absq; sepulturæ electione decedit, & non in Ecclesia Parochiali. Et 1641. die 3. Maij, declarauit eadem Sacra Congreg: quòd Cadauera illorum, qui sunt sui iuris, & non sibi elegerunt sepulturam, sepeliri debeant in sepultura suorum Maiorum etiam si in Ecclesijs Regularium sine præiudicio tamen iuris Parochialis, & monito primùm Parocho defuncti; si tamen non obstet consuetudo contraria legitimè præscripta, quòd non obstat in casu nostro*. ergo.

26 6 Ecclesiam namq; in qua de iure quis sepeliri debet, & de qua mentio fit, *cap. 1. de sepultur:* illam esse, apud quam sunt sepulchra suorum Maiorum, *cap. ebron, cap. placuit*; *13. q. 2. cap. fraternitatem, de sepultur: cap. is, qui, eod: tit. in 6*. ergo.

27 7 Mulieres etiam iura Ecclesiasticæ sepulturæ retinent, quandò in aliam transeunt familiam, siuè proximiores, siuè remotiores sint. *L. liberorum. ff. de verb. significat:* quia sepulchrorum iura, quę quis suæ familiæ constituit, spectant ad Filias, Nepotes, Pronepotes, & deinceps ad omnes natos, tàm Masculos, quàm Fœminas, licèt si essent mancipti, siuè hæredes fuerint, siuè non; *vt bene Couorrùuias cum alijs edocet, in cap. Raynutius*. ergo vera assertio.

28 8 Vnio si quidem, Ecclesiasticę sepulturæ, procedit ex quadam mutua dilectione, quę fuit in vita inter Coniuges, dubiū non est; sed inter hos Coniuges ex parte mariti sanè dilectio nō fuit mutua, cum praditoriè intrà annum, vt dicitur, eam occiderit. ergò est sepelienda in sepultura patris sui, cum quo vnio amoris filialis semper fuit, est tumulanda, in quam.

29 9 Nàm si quis moriatur, siuè vir, siuè Mulier, patre viuente, est

eſt ſepeliendus in Aui ſui ſepultura, & ſic vicinioris Aſcendentis; ſed dicta occiſa vxor, patrem viuentem reliquit, qui tota voluntate vult, ſuam occiſam filiam tumulare in maiorum ſuorum ſepultura. ergo eſt in illa ſepelienda.

10 Vti enim ſi velimus in tali caſu, Epicheia, ſi potuiſſet ante obitum ſuum ſibi eligere ſepulturam, certè noluiſſet in mariti 30
ſepultura humari, talis ſic occiſa, ſed ſepeliri in ſuorum maiorum, ac ſui patris ſepultura, quia vnicuiq; optabile eſt, in ſuorum maiorum ſepultura ſepeliri. ergo vera aſſertio.

11 Si ex læthali vulnere accepto, Vxor huiuſmodi ſuperuixiſſet 31
dubio procul, ſeparatio ſequuta eſſet inter eos, etiam quò ad habitationem, & domum, perpetuò. ergo multò magis quò ad ſepulturam Mariti.

12 Quemadmodum namq; ſe habet domicilium in viuentibus, 32
ſic ſe habet ius ſepeliendi in defunctis. 13. *q.* 2. *cap. vbicumq; ad finem*; ſed in domicilijs viuentium ſic eſt, vt filius, ſeu filia, originale, ac immediatum domicilium Patris ſequatur, & aliorum Superiorum, aliàs, opus eſſet, Nos agrum quærere Damaſcenum, vbi Adamus formatus fuit. *ff. ad manucip: l. aſſumptio, §. filij, & ibi not:* ergo vera concluſio.

13 Quantò enim cauſa eſt proximior, tantò magis influit, & ſuper cauſatum poteſt, & præſertim ſecundùm Iuriſtas, qui pro- 33
ximam cuiq; rei, potiſſimè cauſam attendunt, *ff. de except: rei iudic: l. cum de hoc, & de condict: ob turpem cauſam l. penult: & not: ff. rerum ama: l. ſi Mulier, cum de viri vita deſperaſſet.* ſed manifeſtum eſt, Patrem, & Auum proximiores eſſe Vxori occiſæ, quam ſit Maritus occiſor, qui ſecum ſeparationem, & diſiunctionem fecit, propter proditorium homicidium, etiam quò ad ſepulturam. ergo vera aſſertio.

14 Cauſa namq; proditorij homicidij, eſt facta totalis ſeparatio 34
quò ad omnia, mariti cum vxore ſua occiſa proditoriè etiam poſt mortem quò ad ſepulturã, & totalis vnio amoris extitit inter Patrem, & ipſam filiam occiſam, & ſicut in vita ſe dilexerunt ità, in morte multò magis amoris vnio remanſit. *ff. de edil. edict: l. pleriq; & funer: inſtruc: & inſtrum: legi: l. quæſitum, §. vxores.* ergo vera concluſio.

15 In omni enim variatione proximus, & morti magis cõiunctus 35
ſtatus inſpicitur, ſed ſepultura maiorum Patris cum ſit magis proxima vxori occiſæ, quàm ſepultura Maiorum Mariti, cum

quo

quo sequuta est separatio, propter vxoricidium. ergo est de iure humanda in sepultura Patris sui, & non Mariti; *Cod: ne de stat: defunct: l. si Pater, ff. de aliment: & cibor: legat: l. mela, circa prin: & ff. de suis, & legit: haredibus. l. Titius, & duabus legibus sequentibus, & ff. vnde cog: l. 1. §. si quis proximior.* ergo vera conclusio.

36 16 Nàm si propter Mariti Seuitiam vxor ab illo separari valet propria auctoritate absq; Iudicis sententia, & ab eo aufugere, *ut communiter edocent Doctores, Barbosa, repetit: rubric: ff. solut: matrimo: p. 2. num. 23. vers: succedit igitur, vbi testatur de communi sententia; Sanchez, lib. 10. de diuortio, disp: 18. nu. 3. et 4. multos allegans.* ergo multò magis propter vxoricidium fiet separatio quò ad sepulturã, si in vita, Maritus eam fecit separationem, illam occidens. ergo stando in iuribus allegatis est de rigore iuris sepelienda in sepultura Patris sui.

37 17 Quamuis Florentiæ consuetudo adsit immemorabilis, vt vxor, non electa sepultura ante mortem, sit in sepultura Mariti tumulanda; attamen in tali casu, non est omninò seruanda; quia si propter adulterium fit Coniugum separatio quò ad habitationem. ergo multò magis separatio fiet quò ad sepulturam: quia tale facinus proditorium vxoricidium, omnem præscriptam consuetudinem aufert, & super corpus mortuum vxoris, Maritus vxoricida proditoriè, omne ius etiam in morte eius amisit, & totalis est inter eos facta separatio in vita, & in morte.

38 18 Nàm licèt Coniuges in sancta pace vsq; ad mortem inclusiuè vixerint, & Maritus sepultura careat propria, & tantum habeat sepulturam suorum Maiorum, & eius vxor moriens absq; sepulturæ electione, & suus Maritus pro ea sepulturam elegit post illius obitum; minimè debet sepeliri in sepultura à Marito electa post illius obitum, nec in sepultura Maiorum Mariti; quià præsumitur hoc factum esse in fraudem Parochi; quòd nemini id patrocinatur, *Ex cap. is, qui, de sent: excommunicat: & ibi Geminianus, cum alijs Canonistis, de communi sententia, Spinus, in speculo testam: Glossa. 2. num. 30. Ioan: Garceus, de expens: cap. 8. num. 4. Tuschus, tom. 7. lit. s. conclus: 194. Zechius, de Republica Ecclesiastica, cap. 28. de Parocho, num. 1. & alij.* Sed est talis Vxor humanda, aut in sepultura Maiorum sui Patris, si adest, si non in Parochia. ergo multò magis in casu nostro, vxor occisa à Marito proditoriè, de iure est sepelienda in sui Patris Maiorum sepultura, & non in sepultura Mariti, qui proditorie per homicidium, separationem fecit. Ex qui-

Ex quibus omnibus recitatis, manifestè apparet, Nos rectè scripsisse, & consuluisse Patrem, huius occisæ vxoris D. Laurentium, de Leonibus, suam talem filiam esse de iure sepeliendam in sepultura suorum Maiorum Pátris sui, vbi ipse omninò voluit, esse tumulandam, & talem sententiam etiam, de iure habuisse ab Illustriss. & Reuerendissimo D. Archyepiscopo Thebensi, Nuntio Apostolico, Anibale Bentiuolo Florentię, vt ipse D. Laurentius retulit mihi Florentiæ die 26. Aprilis. 1648. & maximas gratias mihi reddidit. 39

Doctorum Allegationes.

Docent hanc nostram præfatam Thesim omnes allegati Scriptores, num. 8. *&* 10: *D. Antonin.* 3. *p. tit.* 10. *cap.* 1. §. 1. *Armilla, verb. sepultura, num.* 14. *Rosella, num.* 15. *ibid. Syluest: num.* 8. *Spinus, in speculo testam: glossa.* 2. *de elect: sepultura, nu.* 39. *Gratianus, tom.* 1. *discept: forens: cap.* 94. *num.* 35. *Sperellus, decis:* 88. *nu.* 1. 3. 8. *et* 18. *Doctores, in cap. is, qui, cap. licèt, de sepultur: in* 6. *in cap.* 1. *extrà de sepultur: Petrus, de Vbald: tract: de cano: portio, cap.* 9. *num.* 1. *&* 8. *Guttierez, de iuramento confirmator: cap.* 14. *num.* 1. *Tuschus, tract: de visit: lib.* 2. *cap.* 2. *nu.* 9. *Abbas, in cap. de vxore, num.* 6. *Geminian: in cap. is, qui, §. Mulier, de sepultur: in* 6. *num.* 4. *Gualdensis, de arte testandi, tit.* 9. *cap.* 3. *num.* 2. *Rota, in veneta Mansionariæ,* 5 *Iunij.* 1600. *coram Corduba, Zecchius, de Republic. Ecclesiast: cap.* 28. *de Parocho, num.* 17. *vers: fallit ad finem, Belletus, disquisit: cleric: tit. de cleric: debit:* §. 3. *nu.* 15. *Rota, coram Cardinali Seraphino, decis:* 1135. *num.* 3. *Marescottus, lib.* 2. *variar: resolut: cap.* 95. *num.* 11. *& cæteri omnes allegandi.* 40

CONCLVSIO X.

Prefatus Vxoricida proditor, in pęnam tanti immanis sceleris, est meritò priuatus Immunitate Ecclesiastiaca, ac nullo pacto de iure, ea gaudet. 41

Nàm, in præsentiarum, homicidium proditorium est hominis cædes, nihil tale suspicantis. vt proindè, minimè gentium, Ecclesiastica immunitate gaudeat in quouis loco, *ex constitut: verbis Gregorij IVX. constat. Aut quis proditoriè proximum suum occiderit.* 42

Doctorum Allegationes.

Defensores sunt huius Thesis nostræ Archidiaco: Falinus, Arretin: Guido Papa, Alciat: Cassan: Monticellus, Gigas, Gomez, Iulius Clarus quos refert, & sequitur Farinaccius, in sua pract: Criminali, de immunitate, q. 28. *num.* 24. *Rebuffus, tom.* 2. *ad leges Galliæ, sub hoc titulo,* 43

tulo, q. 5. art. 1. Azueda, l. 3. nu. 6. tit. 2. lib. 1. noua recopilat, Soarez, tom. 1. de pace, p. 5. §. 3. num. 113. & lib. 3. de sacrorum immunit: cap. 16. num. 58. Modernus, de iurisdict: p. 2. cap. 52. num. 4. Caballus, de omni genere homicidij, num. 388. & seqq. Villegas, de legum extentione, cap. vlt: num. 53. & 54. Borellus, tract: 3. de homicidio, num. 76. Curi: Philippus, p. 3. §. 12. num. 30. de immunit: Eccles: Tuschus, verb. Ecclesia, col. 11. nu. 5. Magister Raphael de la Torre Dominicanus, ad. 2. 2. D. Thom: tom. 2. q. 99. art. 3. disp: 3. gradu. 8. except: 3. vers: numquam, Alexand: Peregrin: de immunit: Ecclesiast: cap. 7. nu. 5. et 20 Ambrosius, de immunit: Ecclesiast: cap. 16. nu. 143. Bonacina, tract: de legibus, disp: 3. q. 7. §. 4. num. 14. Graffius, p. 2. decis: aurear: cap. 19. de homicidio, Genuensis, in sua praxi. cap. 94. Fagundez, tract. 1. lib. 4. de Eccles: pracept: cap. 4. nu. 46. Portellus, de dub: regular: verb. Eccles: in munitas, num. 15. Suarez, tom. 1. de Religio: tract: 2. lib. 8. cap. 11. Gambaruta, lib. 5. cap. 4. & 31. de immunitat: Ecclesiast: Villadiega, in polit: cap. 3. num. 108. Megala, p. 3. lib. 4. cap. 2. q. 1. nu. 18. Bodilla, tom. 1. in polit: lib. 2. cap. 14. nu. 38. Riccius, decis: 168. p. 1. & p. 5. collectare, 1792. Franchus, decis: 313. & alij communiter tractantes de immunit: ecclesiast:

CONCLVSIO XI.

44 Homidicium proditorium, in pręsentia, iuxtà Gregorij IVX. constitutionem est intelligendum vbi nullus rancor, nèc inimicitia, seu odium præcedebat, putà, in casu nostro, inter Maritum homicidam proditorem, & illius Vxorem ab eo occisam.

45 Nàm dictio, *Proditoriè*, in d. constitutione apposita est sanè, strictè accipienda, & interpraetanda, quia immunitas Ecclesiastica est fauorabilis propter Sacrorum reuerentiam locorum, & exceptio est omninò odiosa: vndè secundum talem constitutionem, qui suum inimicum per insidias occidit, non est dicendus proditor, vt non possit immunitate gaudere nàm *Proditoriè*, homicidium committi, dicitur, quandò quis nulla pręcedente inimicitia, alium interficit, vt in casu nostro contigit; sit aliud exemplum: e. g. Franciscus veniens cum Ioanne, tamqnam socius itineris, nulla interueniente rixa, Ioannem percusit, aut interficit; vel dicatur: Franciscus sedens cum Ioanne in mensa, seu fingens esse Ioannis amicum, & à tergò percusit, aut occidit: vt adamussim casus fuit inter pręfatos Coniuges, sub simulata beneuolentia à Marito erga suam vxorem, quam proditoriè occidit: vndè Franciscum, & Maritum huiusmodi, dicitur occidisse

Ioan-

Ioannem, & vxorem *Proditoriè*, vt proindè gaudere non possit immunitate Ecclesiastica.

Doctorum Allegationes.

Quam doctrinam tradit Bartolus, in l. respiciendum, §. delinquunt, num. 1. ff. de pœnis, & omnes sequuntur Doctores, teste Iulio Claro, lib. 5. sententiarum, §. homicidium, num. 10. cum suis addictio: Igne: in l. si certus, §. si vnus ex Dominis, num. 14. ff. ad Sylla: & cæteri communiter, relati nuper, & recitandi. 46

CONCLVSIO XII.

Parochus Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Nouellæ tenetur præfatam vxorem occisam, in sua Parochia, vbi ipsi Coniuges habitabant, associare vsq; ad Ecclesiam Sancti Marci, vbi manet sepultura Maiorum sui Patris, qui vult, prò vt de iure, ibi sepeliatur; quæ Ecclesiæ sunt Patrum Ordinis Prędicatorum, D. Dominici ambæ, & secundum in superioribus tradita, est humanda. 47

CONTROVERSIA V.

AN Filij puberes, seu Minores, vtriusq; sexus, in Patrum potestate manentes, post quintum decimum annum completum, valeant sibi sepulturam eligere, absq; Parentum suorum concensu? vbi alia scitu digna curiosa resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Minores filij, seu puberes vtriusq; sexus, post annum quintumdecimum, legitimè, absq; suorum Parentum consensu, queunt sibi sepulturam eligere: Immò, etiam si impuberes sint, ac illorum malitia ætatem suppleat, valent sepulturam eligere. 1

Cuius est ratio adequata, quia in spiritualibus, patria potestas non attenditur, *cap. si annum, de iudic: in 6. et cap. licet, de sepultur: in 6.* ergo vera conclusio. 2

Doctorum Allegationes.

Auctores sunt huius nostræ Thesis, D. Antoninus, p. 3. tit. 10. Lapus allegat: 59. Bartol. in l. qui in potestate, vers: in vno casu, et in l. si filius familiæ, post num. 3. ff. de testam: glossa, 8. vers: item sepulturam, nu. 3. Ancharanus, & Geminianus, in d. cap. licet de sepult: in 6. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. is, num. 109. & 110. cum alijs. 3

CONCLVSIO II.

Si filius impubes sepulturam elegerit, & pubes factus, eamdē iam electam ratificaret, adhùc sepulturæ electio valet, *cap. 1. de regul: iuris in 6.* 4

5 Nàm in ſpiritualibus, vt diximus, haùd patria poteſtas attenditur *cap. ſi annum, de iudic: in 6.* teſtari verò nequit etiam patre conſentiente; *per teſt: in l. qui in poteſtate, de teſtam:*

Doctorum Allegationes.

6 *Ità aiunt concluſionem, Geminianus, & Ancharan: in cap. licet, de ſepultur: in 6. Federicus de Senis, conſil.* 298. *verſ: quoniam veritas, ad finem, Soccinus, in regula* 113. *verſ: filius familias, quia in ſpiritualibus, Lauorius, num.* 110. *vbi ſuprà, cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO III.

7 Filius pubes ſi decedat non electa ſepultura, eſt ſepeliendus in ſepultura ſui Patris, & Aui, ſi ſimul ibi iacent, ſi verò non ſint ſimul illi ſepulti, apud ante natos ſuos, ſi ſimul iſti iaceant: at ſi iſti omnes fuerint ſepulti ſeparatim, in diuerſis locis, ſepelietur in patris ſepultura ſi commodè transferri poterit, aliàs, in Parochia tumulabitur.

8 Eſt ſumpta concluſio *ex cap. is, qui, de ſepultur: in 6. vbi ſic dicitur. Si non electa ſepultura decedat ibidem, non in Eccleſia dictæ Villæ, ſed in ſua Parochia, vel in ea potius, in qua Maiorum ſuorum ab antiquo ſepultura extitit, ſepeliri debet.* nam dictio *potius* ſtat *correptiuè*, vt multi Doctores ſtatim citandi autumant.

Doctorum Allegationes.

9 *Affirmant hanc noſtram Theſem Bartol. & Capolla, cap.* 8. *deſeruit: vrban: prædiorum, Anchar: in d. cap. licet, notabile* 5. *verſ: ſicut maior, Franchus, ibid: nu.* 3. *verſ: ſed quid, & Gemini: de ſepultur: Medices, q.* 7. *num.* 22. *de ſepultur: Archid: in cap. is, qui, & Ioan: Andrea, ac Gloſſa, de ſepultur: in* 6. *idem Ioan: Andreæ in nouella, Abbas, in cap. nos inſtituta, num.* 5. *de ſepultur: & cap.* 1. *notabil:* 1. *ſepultur: Oldrar: conſil:* 25. *Ioan: Aſinius, in l. familiaria, nu.* 7. *ff. de Religio: & ſumpt: funeral: Lauorius, nu.* 111. *&* 113. *vbi ſuprà, Turrecremata, in cap. facultates,* 13. *q.* 2. *Villalobos, tom:* 2. *ſumm: tract:* 31. *difficult:* 2. *nu.* 4. *alios allegans, Diana, p.* 5. *tract:* 3. *reſolut:* 108. *Barboſa, cap: in geneſi* 47. *de elect: in fine, vbi dicitur: condaſq; in ſepulchro maiorum meorum.*

CONCLVSIO IV.

10 Filius pubes naturalis, minimè verò Spurius, viuente Patre, non electa ſepultura, ſepeliri valet in ſui Patris ſepultura, dum eſt viuens, minimè autem ſi iam mortuus ſit; tùnc enim eſt in Parochia ſepeliendus, niſi aliàs ſepulturam ſibi elegit: & hoc eſt verum, ſi ad Patris viuentis contemplationem legitimetur per Principem, & non poſt Patris obitum, ſi eius legitimationem

non

non petijt, sepelietur in Matris sepultura, dummodo non sit illustris mater eius. *L. si qua illustrius, Cod: ad orfici: not: l. 1. ad municipi:*

CONCLVSIO V.

Filius pubes licèt exheredatus sit, non electa sepultura, est sepeliẽdus nihilominus in paterno sepulchro *L. si quis heres, ff. de religio: & sumpt: funer:* ac pari modo, si paternam hæreditatem repudiasset, & sepultura est hæreditaria. secùs est verò asserendum, si Pater esset de crimine lesę maiestatis damnatus; quia in tali euentu, iura sepulturarum minimè ad filios transeunt. *L. 1. §. inter dum, ff. de suis & legit: l. si quis heres, ff. de religio: & sumpt: funerum.* 11

Doctorum Allegationes.

Tradunt has duas Theses Doctores, num: 9. allegati, Medices, vbi suprà, Lauor: num: 112. cum alijs dicendis. 12

CONCLVSIO VI.

Filius pubes moriens absq; electa sepultura, si eius Pater sepultus est in vna Ecclesia, & cæteri alij sui Maiores in alia Ecclesia sunt humati, ipse sepelietur, vbi eius Auus est sepultus, cum cæteris suis Maioribus. 13

Si verò, in nulla sepultura sint plures Maiores tumulati, vt putà, hic est Pater, ibi Auus, & alibi, alij de suis Maioribus antquis; in tali euentu est humandus, in suis Patris sepultura, nisi aliàs, remotè esset sepultus: nam tunc in Parochia esset sepeliendus; quia nulla adest sepultura suorum Maiorum. 14

Doctorum Allegationes.

Glossa, in cap. is, qui, de sepultur: in 6. verb. ab antiquo, docet primam partem assertionis, sed vt rectius alij autumant, est in Paterna sepultura tumulandus: ita Ioan: Andr: in nouella, Abbas, in cap. nos instituta, num: 5. de sepultur: Lauorius, vbi suprà, num: 113. Diana, cum alijs dictis, num: 9. & dicendi. 15

Quis modò dicet: apud Ecclesiam Dominicanam est sepultus Pater, & Auus; cæteri verò Maiores sunt sepulti, in Ecclesia Parochiali; euenit vt quis sine electa sepultura decedat; quæritur nunc, vbi est humandus? prò decisione sit. 16

CONCLVSIO VII.

Dicimus hunc talem filium esse sepeliendum puberem, in sui Patris sepultura, & non aliorum Maiorum suorum; cum decesserit sine electa sepultura. 17

1 Probatur; quia sicut se habet domicilium in viuentibus, sic se habet ius sepeliendi in defunctis, 13. q. 2. *cap. vbicumq;* sed in domici- 18

Hh 2

micilijs viuentium, sic est quòd filius sequitur domicilium immediatum Patris, & aliorum suorum Maiorum, aliàs oporteret Nos agrum querere Damascenum, vbi Adamus est creatus à Deo, *vt ff. ad municip: l. assumptio*, §. *filij*. ergo vera assertio.

19 2 Nàm, licèt, *ex cap: nos instituta, de sepultur: & ex l. Iuris consultus*, §. *parentes, ff. de gradibus, & l. quicumq;* §. *parentes, ff. de in ius vocan: Maiorum appellatione, veniant, Maiores vltrà tritauum: tamen, Maiorum significatio etiam in Patre, & Auo verificatur, ex l. cohortalis, Cod: de cohort: & princip: ex prima pil: lib.* 12. ergo.

20 3 Nàm, aliàs, sequeretur, quòd si in aliqua Ecclesia tumulati essent Pater, & Auus, Proauus, & Abauus, & in alia cęteri Maiores, suprà vltra *Tritauum*, iste sepeliri deberet in Ecclesia Maiorum, vltrà *Tritauum*, quòd rationi rectè dissonat; quòd etiam constat, *ex cap: fraternitatem, de sepulturis*. ergo.

Doctorum Allegationes.

21 *Tuentur hanc nostram Thesem Oldradus, consil.* 25. *de sepulturis, Lauorius, tom:* 1. *tit:* 2. *cap:* 11. *num.* 114. *Rodriquez, in addict: ad* 4. *p. summæ, cap:* 13. *num.* 12. *Hieronym. Rodriquez, in compend: qq. regul: resolut:* 128. *num.* 28. *Barbosa, de offic: parochi, cap:* 26. *nu:* 32. *Villalobos, p.* 2. *summ: tract:* 31. *difficult:* 3. *nu.* 4. *Zecchius, de republica Ecclesiast: cap.* 28. *de parocho, nu:* 17. *& alij nu.* 9. *allegati, et allegandi.*

CONCLVSIO VIII.

22 Filius, si Patrem, ac Matrem habet, & ambo sepulturam retinent, & decedens sinè electa sepultura, sepelietur in Patris, & Matris minimè sepultura; *cap: final. de filijs presbyter: cap: licet, de coniug: lepro: l. parum, ff. de rei vend:* nisi consuetudo, vel priuilegiū, deberet conditionem Matris sequi, *L.* 1. *ff. ad Municipial.*

CONCLVSIO IX.

23 Filius, quamuis sepulturam haberet, & eius Pater ea careret; tamen Pater sequitur sepulturam filij, nisi esset illius hæres, & sepultura hæreditaria fuerit.

Doctorum Allegationes.

24 *Tenent has duas nostras Theses omnes Doctores hactenùs allegati in Superioribus, & referendi, de communi sententia.*

CONTROVERSIA VI.

AN Ius detur sepulturam eligendi, vel suorum Maiorum, vel apud Ecclesiam Parochialem; cum quis moritur, non electa sepultura, quam diligere valebat?

CON-

CONCLVSIO I.

Sepulturam, qui sibi deligere poterat, & mortuus est absq; eius electione sepelire debet in sepultura suorum Maiorum, vel in Parochiali Ecclesia, *cap.* 1. *de sepultur: et cap. is, qui, eod: tit. in 6.* 1

Doctorum Allegationes.

Sustinent hanc nostram assertionem Glossa, in cap. 1. *de sepultur: vers: informatione casus, Ioan: Andrea, in cap. Religiosi, de sepultur: in* 6. *Bursatius, consil.* 226. *num.* 119. *Pasqualigus, decis:* 401. *num.* 1. *& cæteri omnes de communi sententia.* 2

CONCLVSIO II.

Quis quoties decesserit ex hac vita, minimè electa sepultura, est de iure sepeliendus in sepultura suorum Maiorum, si adest, aliàs, in Parochiali Ecclesia, *cap. ebron, cap. placuit,* 13. *q.* 2. *cap. Paternitatem, cap. is, qui, de sepultur: in* 6. 3

Doctorum Allegationes.

Docent communitèr Canonistæ in recitatis iuribus, & summistæ, verb. sepultura, Syluest: d. verb. num. 8. *Spinus, in speculo testam: glossa,* 2. *num.* 38. *Ioan: Garceus, de expens: cap.* 8. *num:* 4. *Tuschus, tom:* 7. *lit: f. conclus:* 194. *Vgolinus, de potest: Epis: cap.* 17. *num:* 3. *Barbosa, de offic: parochi, cap.* 25. *num:* 31. *Zecchius, de Republic: Ecclesiast: cap.* 28. *num:* 17. *de parocho, vers: fallit, Rodriquez, vterq; & Villalobos, in citatis nuper locis, & alij nominandi, Medices, q.* 6. *p.* 2. *de sepultur: Marius Anton: lib.* 1. *variar: resol: resolut:* 112. *cap.* 19. *Bursatius, Barbosa, Bellettus, in locis citatis Superioris Controuersiæ.* 4

DVBIVM CVRIOSVM

In præsentiarum oritur; si illi, ad quos funeris cura attinet, eligere queant, seù Maiorum sepulturam, seù Parochialem Ecclesiam? sit prò Resolutione. 5

CONCLVSIO III.

Dicimus, quòd quamuis, liberum sit, alterutram eligere; tamen, dum sepultura Maiorum adest, eius, qui potuit sepulturam sibi eligere, & non elegit; est ab illis, ad quos funeris cura spectat, sepeliri facere, in suorum Maiorum sepultura Patris, Aui, &c. & sic optio electionis non datur, nisi in defectu sepulturæ suorum Maiorum. 6

Constat conclusio, tùm ex prędictis; *tùm ex l. Maiorum, ff. de verb. significat; cap. is, qui, & cap. licèt, de sepultu: in* 6. vbi decernitur, Impuberem esse sepeliendum apud Maiores suos, vel apud Ecclesiam Parochialem, quandò non ad est consuetudo, Patrem 7

non

non posse illi sepulturam eligere. Et vbi alternatiua ponitur in iure, ibi datur optio electionis, *per regulam, in alternatiuis, de regul: iuris, in 6.* vndè *Glossa, in dicto cap. licèt, verb. vel in Parochiali;* sentire videtur, electionem dari in ordine ad impuberem saltem, & in consuetudinem refundit.

8 Nihilosecius, conclusio nostra est certa, vt non sit liberum, sepulturam alterutram eligere, sed esse in sepultura suorum Maiorum sepeliendum; *quià Textus d. cap. licèt de sepultur:* priùs ponit sepulturam Maiorum, & posteà Parochialem Ecclesiam; sed est seruandus in casu nostro, ordo scripturæ, *cap. si Rector, dist:* 43. ergo vera conclusio.

9 2 Probatur *cap. 1. de sepultur:* vbi Papa duo decernit; primum videlicèt, quòd vnusquisq; sepeliri debet in sepultura suorum Maiorum. 2. vt possit sibi sepulturam eligere; vndè si non eligit, ius secundum manet, determinata sepultura in loco Maiorum, & Ecclesia Parochialis tantum in defectum sepulturæ succedit Maiorum. ergo non datur optio electionis sepulturę, in tali casu, sed est sepeliendus omninò in suorum Maiorum sepultura.

10 3 Nàm Ecclesia, in qua est suorum Maiorum sepultura, stante. *d. cap. licet, de sepultur:* ius ad sepulturam acquirit quotiès quis eam alibi non elegit, ac proindè priuari nequit per nouam electionē Parochialis Ecclesiæ, tali iure. ergo.

CONTROVERSIA VII.

QVæ namq; *Maiorum* sepultura dicatur, in qua sepeliendus quilibèt est, si sepulturam non sibi elegit?

CONCLVSIO I.

1 Illa namq; *Maiorum* sepultura dicitur, in qua plures ex Ascendentibus humati fuere. *cap. 1. cap. Paternitatem, cap. cum quis, & cap. is, qui, de sepultur: in 6.*

Doctorum Allegationes.

2 *Aßerunt hanc nostram assertionem Glossa in d. cap. is, qui, de sepultur: in 6. Ioan: Andr: in cap. animarum, de sepultur: in 6. Panormit: in cap. nos, de sepultur: Oldradus, consil. 25. Syluest: verb. sepultura, q. 8. nu: 8. Rodriquez, tom. 3. qq. regul: q. 58. art: 8. & in addict: ad sum: tom. 4. cap. 130. nu: 12. Hieronym: Rodriquez, resolut: 128. nu: 28. Villalobos, p. 2. summ: tract: 31. difficult: 3. num: 4. Barbosa, cap. 26. num: 52. de offic: Parochi, & in cap. is, qui, num: 6. de sepult: in 6. & de appellat: verb: vtriusq; iuris, appellat: 174. num. 4. alios allegās,*

Zec-

Zecchius, de Republic: Ecclesiast: cap. 28. de Parocho, num: 17. Spinus, in speculo testam: glossa, 2. num. 38. Ioan: Garceus, de expens: cap. 8. num. 4. Tuschus, tom. 7. lit. f. conclus: 144. Vgolinus, de potest: Episco: cap. 17. num. 3. Lauorius, cap. 11. num. 113. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Pasqualigus, decis: 402. num. 1. Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 168. & cæteri omnes nominandi.

CONCLVSIO II.

Illa etiam *Maiorum* sepultura dicitur, in qua tantum Pater est sepultus, & non alij. 3

Cuius est adequata ratio; quia sepultura inter mortuos domicilio comparatur, sed Filius domicilium Patris sequitur. *L. assūptio, ff. ad municipial:* ergo vera conclusio. 4

Præterea suadetur; quia sepulturæ vnitas fundatur in dilectionis vnitate, ac ideò quilibet sepeliri debet cum suis Maioribus; quia est illis in dilectionis coniunctus, *cap. ebron vna queq; 13. q. 2.* sed vnusquisq; est magis Patri coniunctus, quàm cęteris Maioribus. ergo vera conclusio. 5

3 Quà propter, multò magis est nostra assertio vera, quandò Pater est sepultus in ea sepultura, quam ipse sibi elegit, & suis descendentibus: eo quia, tùnc illa sepultura euadit communis omnibus de familia, quæ ius acquirit ad ipsam: ac ideò attendi debet Patris sepulturam, quandò ibi per sui ipsius sepulturam ius ponit familię, vt in praxi seruatur. 6

Doctorum Allegationes;

Subscribunt huic conclusioni nostræ, Petrus de Vbald: de cano: port: Episco: cap. 9. nu: 7. Capolla, consil: 82. Ioan: Asinius, in l. familiaria sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: num: 6. Pasqualigus, vbi suprà, num: 6. Rodriquez, tom. 4. summ: Hieronym: Rodriquez, Oldrad: Barbosa, Lauor: in dictis locis, cum cæteris ibi recitatis, ac recitandis. 7

CONCLVSIO III.

Pater si ex accidenti, & non ex intentione stabiliendi sepulturam suæ familię, in aliquo sepelietur loco, & in tali euentu, Filius sepeliri debet in sepultura Maiorum suorum patris, & non vbi est pater sepultus. 8

Cuius est ratio adequata; quia patris sepultura est aduentitia, nèc transit ad illius familiam, itaut dici possit sepultura illius propria, aut Maiorum; quia *Maiorum* sepultura est sepultura appropriata familiæ; & pater est sepultus, in tali casu, vt Aduena. 9

CON-

CONCLVSIO IV.

10 *Maiorum* dicitur sepultura, in plurali, quatenùs ad familiam comparatur, vt est in statu perfecto: sicut enim familia ab vno incipit, & perficitur in descendentibus, in quibus, acquirit numerum, & propagationem, & nomen; ità sepultura *Maiorum*, in vno incipit, & in descendentibus completur; ac ideò, vt *Maiorum* sit sepultura, sat est, vt talis sit inchoatiuè, & ex intentione sit sepultura plurium; vndè sufficit, Patrem priùs in ea sepultum esse.

CONCLVSIO V.

11 *Maiorum* nomine, in iure ciuili veniunt *Maiores* vltrà Tritauũ, *vt in l. Iurisconsultus, §. parentes, ff. de gradibus; & l. quiq; §. parentes, ff. de in ius vocando:*

12 Nàm *Maiores* ius Ciuile accipit, vt specificè, prò his antecessoribus, qui non habent proprium vocabulum: ius verò Canonicum, in dictis textibus, accipit, vt genericè, prò omnibus antecessoribus in eadem linea, seu arbore. Et prò his omnibus Thesibus allegantur citati, & citandi Doctores.

CONTROVERSIA VIII.

AN Viatores, Aduenæ, Peregrini, Scholares, Seruitores, Ciuitatum, & locorum Officiales, ac domos conductas habentes, & similes decedentes absq; sepultura electa, vbi sepeliendi sint; & si in Parochia dignoscenda, domicilium nè, an pręsens habitatio consideranda sit? vbi alia scitu digna resoluuntur.

EXPLICATIONES.

1 Post casum occursum, atq; sequutum apud Ecclesiam Patrum Societatis Iesu Senarum, in superioribus, *Contro: 15. disp: 4. enarratum*; contigit hic alter casus, qui tandem me mouit, ad hos tractatus duos de sepulturis conficiendos absolutos, in lucem dare in omnium cõmodum, & vtilitatem Christianæ Reipublicę. Die namq; quarta Nouembris 1646. lis maxima, & Controuer: nacta fuit inter Parochos, Sancti Mauritij, & D. Ioannis Baptistę, Senarum; causa, & occasione, cuiusdam Aduenæ Senis mortui; qui per aliquot menses in Senensi maiori Senodochio ęgrotauit, & conualescens factus, mẽdicare cępit per Ciuitatem Senensem, ac Senex erat, vt proindè, illius quidam misertus, in domum suam, Dei amore recepit, in Parochia S. Mauritij manens; & post non nullos dies, huic Seni accidens mortale euenit, proptèr quòd vocatus

catus

catus fuit Capellanus S. Mauritij ad eum cõfitendum, ac morbo ingrauescente, omnia ei præstitit sacramenta, quibus receptis ex hac vita decessit; & hæc omnia didicit Parochus, S. Ioan: Bapt: qui in actu sepeliendi in Ecclesia S. Mauritij, litem suscitauit; dicens, ad eum spectare, vt Aduenam, in sua Ecclesia S. Ioan: Bapt: sepelire; Capellanus S. Mauritij contendebat, ad illum pertinere: inter hos altercantes, fui petitus, vt consulerem, quid esset resoluendum circam hanc Controuersiam; consultum feci, & relatum D. Reuerendiss: Vicario de Ballatis, qui vidit, & resoluit iuxtà illud, & sepultus fuit, vt de iure, in Parochia S. Mauritij.

CONCLVSIO I.

Viatores, Aduenæ, & Peregrini, per Ciuitates, & loca transeuntes, nèc hospitium habentes in Parochia, per quam transeunt & ibi decedunt, sunt sepeliendi in ea Parochia, in qua transeuntes, moriuntur, si aliàs ad Maiorum suorum sepulturam cõmodè transferri non possint. 2

Constat assertio *ex cap: Ecclesia, 13. q. 1. & cap: vlt: 17. q. 1.* licèt Curatus, mortuo ex improuiso, non dederit Sacramenta, vel quia nõ fuit repertus, & multò magis si à Parocho sacramenta omnia sumpsisset, & hoc de iure communi. 3

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc Thesim nostram Archidiaco: in cap. 1. de sepultur: & ibi Butrius num: 9. Abbas, num: 4. Syluest: num: 8. verb: sepultura, Iodac: num: 5. §. 2. Seraphinus, decis: 1135. Marescottus, lib: 2. variar: resolut: cap: 95. num: 10. Gratianus, disceptat: 95. num: 73. Vitalinus, in clement: 1. nu: 19. de priuilegijs, Armilla, verb: sepultura, nu: 12. Federicus de Senis, cõsil: 253. Gigas, cõsil: 97. num: 5. Bærius, decis: 170. Sperellus, decis: 87. nu: 12. Lauorius, tom: 1. variar: resolut: tit: 2. cap: 11. num: 144. Praxis Neapolitana, cap: 77. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 113. cum alijs nominandis: 4

CONCLVSIO II.

Viatores, Peregrini, Aduenæ transeuntes per Ciuitates, & Loca, non commorantes, sed solùm proficiscentes, in parochorum deficientia, in quorum cura, repentino casu moriuntur sine electa sepultura, sunt sepeliendi in Ecclesia Cathedrali; quià Parochus, in cuius cura, transeunt decesserunt, noluit in sua Ecclesia tumulare. 5

Ità ad hoc prouidit Sapientissimè Sacra Episco: & Regular: Congreg: declarando prò Episco: Fulginatensi, die 5. Iulij, 1592. cuius hæc verba 6

funt. Viatores, qui moriuntur, dum transeunt per Ciuitates, sine sepultura electione sepeliri debent in Cathedrali Ecclesia. quod sanè factum est ità in ipsorum Viatorum subsidium, in casu, quo, sepultura Parochiæ carerent, per quàm transeuntes, vitam finiunt quomodòlibèt, sunt proindè in Matrice Ecclesia tumulandi, nè vt Catholici illegitimè Ecclesiastica sepultura careant, *iuxtà text: iuris, cap. Ecclesia, 13. q. 1. et cap. final. 17. q. 1. et cap. vbicūq; 13. q. 2.*

Doctorum Allegationes.

7 *Defendunt hanc nostram conclusionem Archidiaco: cap. 1. de sepultur in 6. Genuensis, in sua d. praxi Neapolit: cap. 77. Tuschus, tom. 1. cōclus. 189. lit: f. Zabarella, consil. 90. num. 1. Lauorius, vbi suprà, Barbosa, cap. 26. nu: 31. de offic: Parochi, Gauantus, in suo manuali Episco: verb: sepultura, & alij dicendi.*

C O N C L V S I O III.

8 De iure, ad Parochiam cognoscendam, minimè domicilium respicitur, nèc ad illud respectus habetur, sed tantum attenditur præsens status, vbi quis actualitèr, & præsentialitèr manet, siuè prò aliquo tempore notabili, animum habeat habitandi, quamuis, ibi non constituendi domicilium, siuè absolutè ibi manendi, & constituendi domicilium, dicitur Parochiam habere prò Sacramentis sumendis.

9 Quòd enim verò, dicimus, prò Aduenis, Scholaribus, Seruitoribus, Nutricibus, Famulabus, in conducentibus domos ad annum, licèt, illum non compleuerint, morte præuenti; prò Lectoribus vniuersitatum studiorum, prò Iudicibus Rotę, & prò similibus Aduenis, Militibus, & Ducibus Militum, &c. asserimus quoq;

10 1 Probatur, ex verbis *cap. in nostra, de sepultur: vbi sic dicitur. soluta quarta Parochiali Ecclesia, de cuius Parochia corpora mortuorū assumūtur.* vbi manifestè apparet, quòd habitatio respicitur, in dignoscenda Parochia, vbi hic, & nùnc quis reperitur mortuus, & Sacramenta accepit, & manebat, & non domicilium.

11 2 *Ex cap. final. de Parochijs, cap: omnis vtriusq; sexus, de panit: & remiss: cap. Ecclesia. 1. q. 1. extrà de sepultur: et cap. 1. de sepultur: in 6.* Nâm, ius sepulturę, vt plurimum, à Sacramentorum administratione pendet, *vt ex cap. is, qui, de sepultur:* vbi communitèr Canonistę, hanc tradunt nostram conclusionem, quàm à communione diuinorum officiorum.

12 3 Nâm, de iure communi, sunt defuncti humandi, sine sepul-

tura

tura electa, in Ecclesia Parochiali, suorum Maiorum, videlicet, eam non habentes, vbi reperiuntur hìc, & nùnc, & Sacramenta recipiunt. *Ex cap. 1. extrà de sepultur: & cap. Ecclesia, & cap. Ecclesiasticis, 12. q. 2.* ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

13 *Sequuntur assertionem in dictis Iuribus omnes Canonistæ, Abbas, in repetit: cap. extripandæ, vers: qui vero, num. 11. depræhend: Archidiaco: in cap. is, qui num. 1. de sepultu: in 6. Turrecremata, in cap. facultates, 13. q. 2. Federicus de Senis, consil. 254. Ceuallus, in specul: commu: contrà commu: q. 458. num: 36. Salzedo, in addict: ad Diaz, in sua pract: criminal. cap. 37. nu: 14. & affert declarationem Sacræ Congreg: factam secundum nostram conclus: Gratian: discept: 75. nu: 58. & cap. 298. num: 15. Menochius, consil: 398. lib. 4. vbi num: 7. 17. 22. 42. & 44. multos allegat Doctores, Syluest: verb: sepultura, num: 8. vers: Laicus, & verb: domicilium, & verb: Parochia, Molina, de iust: & iure, disp: 214. col: 4. vers: illi, qui, Sanchez, tom: 1. de matrimo: disp: 23. num. 12. vers: & confirmatur, alios multos citans scriptores, & tom: 1. summæ, lib. 1. cap: 37. num: 24. Guttierez, de matrimo: cap: 63. num. 19. Molfesius, tom: 2. summ: tract: 13. cap: 8. num: 30. Seraphin: decis: 1035. Lauorius, cap: 11. num: 114. & 150. & cap: 17. nu: 46. tit: 2. tom: 1. variar: lucubrat: Petrus de Vbaldis, p. 2. cap: 7. nu: 23. de cano: portio: Episco: Bellettus, in disquisit: clerico: p. 1. tract: de cleric: debitore, §. 3. num: 21. Innocẽtius, in cap: omnis vtriusq; sex: de pænit: & remiss: ibid: Ioann: Andreę, num: 3. Butrius, num: 38. ibid: Cardinalis, nu: 6. Anchar: num: 9. Sperellus, decis: 87. nu: 2. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 113. Barbosa, cap: 19. nu: 10. de parocho, Layman, lib: 5. tract: 6. num: 5. cap: 10. & alij omnes recitandis.*

CONCLVSIO IIII.

14 Quandò quis bona fide, & absq; omni fraude, & malitia, habitationem susceperit, ac nequit inde commodè reuertere ad Sacramenta summenda, in loco Parochiæ, vbi domicilium habet, efficitur illius loci Parochianus, & quò ad Sacramenta suscipienda, & quò ad sepulturam. quòd secùs est dicendum, si fraudulenter, in præiudicium proprij Parochi, vel alterius, habitationem ad tempus mutauerit.

15 Nā fraus, & dolus nemini patrocinari debet, *iuxtà regul: iuris, in 6.*

Doctorum Allegationes.

16 *Ità tenent Nauar: consil: 1. de paroch: Layman, in floribus, decis: 1. Barbosa, num: 11. vbi cum alijs citatis, & citandis.*

CONCLVSIO V.

17 Recipiens quis Sacramenta Ecclesiæ in aliqua Parochia, eo ipso, in dubio, videtur virtualitèr, ac interpretatiuè, ibi sepulturam eligisse, dubio procùl; remoto tamen, omni dolo ac fraude, vt modò diximus; ac proindè, tuta conscientia, præfatos Aduenas, & alias prædictas personas, ad tradendam sepulturam spectare ad eum Parochum, qui eis Sacramenta administrauit, & ibi decesserunt ex hac vita.

Doctorum Allegationes.

18 *Prò hac nostra These allegantur omnes relati Doctores num. 13. Abbas, in cap. 1. de sepultur: num. 4. Butrius, num. 9. Franchus, & Geminian: ibid: de sepultur: in 6. Lapus, cap. vlt: de sepultur: Syluest: verb: sepultura, num. 8. Rota coram Seraphino, decis: 1135. num. 3. Gratianus, discept: 95. nu. 74. tom. 1. Marescottus, lib. 2. variar: resolut: cap. 95. num. 11. Petrus de Vbald: de port: cano: Episco: cap. 6. nu. 18. Sperellus, num. 7. vbi suprà, & alij referendi.*

CONCLVSIO VI.

19 Domicilium qui habet in Ciuitate, seu Castro, & aliquandò rus ad habitandum se transfert, recreationis gratia, vel vt ruralia exerceat; & ibi moritur sine electa sepultura; de iure sepeliri debet, aut in sua Maiorum sepultura, aut in Parochia Ciuitatis, seu Castri, si commodè ferri Cadauer potest, *ex cap: is, qui, de sepultur: in 6. & ex alijs supra allegatis iuribus.*

Doctorum Allegationes.

20 *Tradunt assertionem hanc nostram, omnes Doctores in d. cap. is, qui, de sepultur: in 6. Abbas, cap. in nostra, de sepultur: num. 10. Menochius, de præsumpt: lib. 6. præsumpt: 88. num. 3. & consil. 398. nu. 37. lib. 4. Mascardus, de probat: conclus: 1150. num. 1. & 2. Rota decis: 643. nu. 2. & decis: 656. p. 1. diuers: Panormit: in d. cap. in nostra, nu. 10. de sepultur: Turrecremata, vbi suprà, Angelus, verb: sepultura, nu. 8. Lauorius, cap. 11. num. 147. tit. 3. Barbosa, cap. 19. num. 13. de Offic: Parochi, Nauar: in cap. placuit, num. 77. de pænit: dist: 6. Henriquez, lib. 6. sum: cap. 7. §. 2. Suarez, tom. 4. in 3. p. D. Thom. disp: 25. de pænit: sect: 2. Coninchus, de sacram: disp: 8. dub. 3. conclus: 4. Sanchez, lib. 3. sum: disp: 24. nu. 5. Fernandez, p. 3. cap. 6. §. 9. nu. 6. Laymã, cap. 10. nu. 6. vers: dubitatur, vbi suprà, cum alijs dictis, ac dicendis.*

CONCLVSIO VII.

21 Qui habet domicilium diuisum, idest, partim in Ciuitate, vel Castro habitat in hyeme, & partim, ruri in æstate in autumno com-

cōmorantur, in tali casu si moriatur non electa sepultura, & suorum Maiorum careat sepultura, est sepeliendus vbi decedit in ea Parochia, à cuius Parocho Sacramenta accepit, siuè reperiatur in Ciuitate, aut Castro, siuè sit ruri.

Doctorum Allegationes.

Tenent Thesem hanc nostram Paludanus, in 4. dist. 17. q. 3. art. 2. conclus. vlt. Syluest. verb. sepult. num. 8. & verb. Confess. num. 10. Sanchez, tom. 1. lib. 3. de matrimo. disp. 23. num. 12. & disp. 24. Menochius, consil. 398. num. 21. & 33. multos alios allegans, Petrus de Vbald. vbi suprà, nu. 12. cap. 7. Tyraquellus, §. 9. glossa, 2. nu. 26. Sperellus, num. 10. vbi suprà, & alij dicendi, & nominati supra. 22

CONCLVSIO VIII.

Infans, ad aliam Parochiam à Matre, seu Tutore translatus; 23 quia in Parochia dignoscenda, minimè domicilium attenditur, sed tantum hìc, & nunc habitatio, vbi manet, ad considerabile tempus; Ideo huius Infantis Parochus, suorum Maiorum sepultura carentis, ac morientis, in Parochia est sepeliendus, in qua est mortuus, & adest præsentialiter.

Doctorum Allegationes.

Sequitur hanc nostram conclus. Ancharan. in d. cap. is, qui, de sepultur. in 6. Federicus de Senis, cōsil. 253. et 254. Sperellus, nu. 11. vbi suprà, Bonacina, de Cōtract. disp. 3. q. 21, Franc. 3. nu. 6. dub. 15. fol. mihi, 445. Mancinus, dub. 24. de sepultur. & alij nominandi. 24

CONCLVSIO IX.

Aduenæ, & hospites, in Ciuitate, aut Castro, hospitium habentes, si interim moriantur, absq; electa sepultura, & suorum Maiorum non sit, vbi decesserunt, sunt sepeliendi in Parochia, in qua degunt, à cuius Parocho Sacramenta acceperunt. 25

Doctorum Allegationes.

Aiunt ità Arcidiaco. in cap. 1. num. 3. de sepultur. in 6. Butrius, ibid. num. 9. Abbas, num. 4. cap. 1. extra de sepult. Syluest. num. 8. verb. sepultura, Vitalinus, in Clement. 1. de priuilegijs, Gigas, consil. 97. nu. 3. Boerius, decis. 175. Armilla, verb. sepultura, nu. 2. Federicus de Senis, cōsil. 253. Marescottus, lib. 2. uariar. resolut. cap. 95. nu. 9. Gratianus, discept. 95. 75. & alij communiter. 26

CONCLVSIO X.

Qui in duarum Parochiarum confinibus habitat, proprius Parochus censetur eius, in qua domus aditum, & portam habet ingrediendi, & egrediendi. 27

27 Cuius

28 Cuius est ratio formalis; quia exaditu de domo iudicatur. *L. cui ædes ff. de legat: 3. & constat: ex cap: significauit, de Parochis, 3. decretal:*

Doctorum Allegationes.

29 *Docent Thesem hanc nostram Bartol. l. 6. num. 6. in fini ff. de damno infecto, & in l. prædij, §. qui domum, ff. de legat: 3. Baldus, consil. 60. num. 5. volum. 1. Riccius, decis: 333. in pr. edict: & in 2. decis: 510. Barbosa, p. 1. de potest: Episco: allegat: 32. nu. 71. vers: 70. in fertur, Geminian: in cap. cum quis, nu. 4. de sepultur: & alij nominandi. vnde Senis casus euenit inter Parochum. S. Mauritij, & S. Martini; quia Parochianus. Sancti Martini accepit de domo. S. Mauritij duo cubicula, cuius causa fuit contro: orta magna; quia Parochus. S. Mauritij prætendebat habitantem in illis duobus cubiculis esse suæ Parochiæ, quod re vera, de iure fuit decisum esse. S. Martini, à cuius Parocho recepit omnia sacramenta, & in Parochia. S. Martini fuit humatus, quia aditũ seù portam habebat in Parochia ipsa. S. Martini.*

CONCLVSIO XI.

30 Regulares, ac Clerici Viatores per Ciuitates, & loca transeuntes, vbi non sunt Monasteria sui ordinis, nèc commodè, ad propria loca regularia transferri possunt, & sine electa sepultura decedant, sunt sepeliendi de iure, in Ecclesia Cathedrali, *ex cap: is, qui, de sepult: in 6. & ex relata suprà declaratio: Sacræ Cõgregat: Episco: & Regular:*

Doctorum Allegationes.

31 *Sustinent hanc assertionem nostram Butrius, in cap. 1. de sepult: in 6. Syluest: verb. sepultura, num. 8. Boerius, decis: 175. num. 5. & 7. Spercellus, nu. 15. decis: 87. Lauorius, nu. 141. & 150. vbi suprà, Item, Butrius, in cap. in nostra, nu. 15. de sepultur: cũ alijs citatis, & citandis.*

CONTROVERSIA IX.

AN Imperatori, Regibus, Principibus, ac cæteris vtriusq; sexus hominibus sepultura Ecclesiastica assignanda de iure sit & si absq; ea electa decedant, vbi enim sepeliendi sint? quarè multa curiosa, sanè, scitu digna resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Imperator, Reges, ac cæteri Catholici Principes sepeliendi sunt, in sepultura suorum Maiorum, *ex cap: 1. & cap: cum quis, de sepult: in 6.* vel vbi ipsi sibi eam elegerint; vel si eam non elegerint, aut non habeant suorum Maiorum sepulturam, sunt de iure in Ecclesia Cathedrali sepeliendi: quia locorum Ordinarij sunt horum

horum virorum magnatum, speciali modo Parochi eminenter.

Doctorum Allegationes. 2

Docent Doctores in Superiori Controuer: allegati multi; & in proprijs terminis Hostiensis, in summ: de penit: nu. 4. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 108. cum alijs nominandis.

CONCLVSIO II.

Eremitę, qui non profitentur aliquam Religionem, sed simpliciter ad solitaria loca se conferunt; si non eligant sepulturam ante obitum suum, sepeliendi sunt in Parochia, intrà cuius fines sunt sua loca situata, vbi resident. Si verò professi sunt certam Regulam sibi à Diœcesano datam, tùnc sepelientur in viciniori Monasterio, cuius ordinem sunt professi ac Regulam; *cap. final. Religiosi, de sepultur. in 6.* 3

Idemuè asserendum est, si quis professus assumit vitam eremiticā de sui Superioris licētia: quia tùnc professus remanet, ac in sua sepelietur Religione, si commodè transferri valeat, vel vbi sibi sepulturam elegerit & si absq; illa decedat, sepelietur, in Parochia vbi manet. 4

CONCLVSIO III.

Fraticelli, qui certum habitum assumunt, ac eleęmosinantur, & quandoq; soli manent, & aliquandò in Congregatione, nullam tamen Regulam profitentes, si absq; sepultura decedant, sunt humandi in Parochia. 5

CONCLVSIO IIII.

Mulieres, quæ incarceratæ vocantur, & se faciunt recludi in certa domo, & per quandam fenestram, eleęmosinam à Transeuntibus recipiunt, si non sibi sepulturam eligant, sunt sepeliendæ in Parochia intrà quam domus illa manet, quasi ibi domicilium sibi habere velint, & quia ibi reperiuntur, & Sacramenta recipiunt ab ipso Parocho. *Ex cap. cum quis, de sepultu:* 6

CONCLVSIO V.

Doctor Vniuersitatis Studij, & Scholares, atq; cæteri alij moram trahentes in studio, seu in alio loco, ibi sepelientur, vbi moriuntur absq; electa sepultura, & animo venerunt moram trahendi. nam ibi dicitur eius Ecclesia Parochialis, in qua recipit Sacramenta. si verò non veniunt animo moram trahendi, sepelientur, in Cathedrali; si verò, eis Ecclesia Parochialis administrauerit Sacramenta in Parochia sepelientur. 7

Docto-

prò illis, in Parochialibus Ecclesijs, aut illarum Cæmeterijs, quatenùs commodè fieri potest speciales, & separatos loculos, & sepulturas habeant, seù fieri curent, in quibus non sepeliantur nisi qui baptizati fuerint Infantes, vel pueri, qui ante annos discretionis obierunt. hæc ibi.

21 Vndè veteres huiusmodi Infantium sepulchra appellabant, *Subgrundia*, si non dum quadraginta dies compleuerint; cum nèc Busta dici possent; quia ossa, quæ comburebantur, non essent tantæ magnitudinis Cadaueris, quà locus tumesceret.

CONCLVSIO XV.

22 Descendentes sepulturam Ascendentium sequuntur, sed non viceuersa, nèc transuersales sequuntur sepulturam transuersaliũ suorum, nisi hæredes sint, & sit sepultura hæreditaria, & tales obierint sine electa sepultura.

CONCLVSIO XVI.

23 Infantes expositi, qui est incertum, quis sit eorum Pater, & Mater, ideò in sepultura hospitaliũ sepeliuntur; *cap. 1. de Infant: & langui: exposit: L. 1. Cod: de infant: exposit:* si verò sit quæsitus filius, in sepultura Matris sepelietur, cum Patrem habeat incertum. *L. 1. ff. ad municipial.*

CONCLVSIO XVII.

24 Adoptiuus, seu Arrogatus, si moriatur, Patre viuente adoptante, in eius sepultura est tumulandus; cum decedat eo tempore adoptio durabat: secùs est dicendum si post Patris mortem, moriatur, & tùnc sepelietur in sepultura Patris naturalis, *cap. vnico, de cognat: legali.* Durante adoptione, namq; Pater valet sepulturam eligere filio Impuberi adoptiuo. *L. 1. ff. de adopt:*

CONCLVSIO XVIII.

25 Adultus Curatorem habens, potest absq; illius auctoritate sepulturam eligere, quia valet etiam testamentum condere. *L. aurelio. ff. de libert: legat:*

Doctorum Allegationes.

26 *Tradunt has præfatas nostras conclusiones Barbosa, in collectan: DD. ad cap. 1. num. 2. de sepultur:, Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 107. Lauor: num. 44. 121. & seqq. cap. 11, tit. 2. vbi suprà, Petrus de Vbald: de cano: portio: cap. 11. num. 14. Geminianus, in cap. licet, de sepultur: in 6. & alij nominandi, & relati à dicto Barbosa.*

CONCLVSIO XIX.

27 Clerici valent pleno iure sepulturam sibi eligere, si vsum rationis habeant, & decimum quartum annum completum, licitè, & li-

& liberè, ficuti cæteri Laici fepulturam eligunt.

Cuius ratio est adequata; quia Clerici esse non debent inferioris condictionis, quàm Laici; fed hi vfum rationis, & quatuordecim annos complectos habentes fepulturam fibi eligere valent. ergo, & Clerici, vt probatur *ex extrauaganti, detestanda, §. prefati, & §. fed vt defunctorum, de fepultur: & ex cap. bona rei. 129. 2. & cap. vnaque 13. q. & cap. Apostolicæ, de donat.* 28

C O N C L V S I O XX.

Clerici decedentes abfq; fepultura electa, & in nullo loco funt addicti, funt tumulandi in propria Parochia; & fi fuorum Maiorum habent fepulturam, in ea erunt fepeliendi. *Ex cap. fraternitatem, cap. ex parte, cap. is qui, de fepultur: in 6.* 29

Verùm Romanum Rituale, tit. de exequijs, præcipit, vt Clericorum, ac Sacerdotum, *fepultura, cuiufcumq; ordinis, vbi fieri pôt, à Laicorũ fepulturis feparata exiſtãt, ac in decentiori loco ædificata maneãt.* 30

Doctorum Allegationes.

Docentur huiufmodi duæ nostræ Thefes communiter à Canonistis in dictis iuribus, à Gloßa, in cap. vbicumq; 13. q. 2. à Geminiano, confil. 11 nu. 4. 5. et 8. à Bellett: p. 1. difquifit: cleric: §. 3. de cleric: debit: nu. 12. à Pafqualigo decif: 381. num: 5. à S. Antonino, p. 3. fumm: tit. 10. cap: 5. §. 1. à Lauorio, tom. 1. var: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 9. & ab alijs allegandis, & fuprà recitatis. 31

CONTROVERSIA X.

AN Confratres Societatum Sęcularium fint in fuis Ecclefijs Confraternitatum, ac focietatum tumulandi? vbi alia fcitu digna ad rem refoluuntur.

C O N C L V S I O I.

Pręfati Confratres decedentes ex hac vita, & fepultura fuorum Maiorum carentes, & illa minimè electa, tenentur in Ecclefia Parochiali fepeliri, non obftante quocumq; ftatuto harum Confraternitatum, in quibus decernatur effe horum Confratrum corpora humanda, in fepultura conftructa ad hunc effectum, à Societate; nifi aliàs ipfa ftatuta confirmata fuerint, motu proprio, & ex certa fcientia, à Sede Apoftolica, cum derogatione Iurium Parochialium Ecclefiarum; in tali cafu, ibi fepeliri poterunt. 1

Nàm, præfata ftatuta Confratrum vim non habent derogandi iura Ecclefiarum Parochialium, & ius commune, quod vult, vt fepeliantur in Maiorum fuorum fepultura, aut in Ecclefia 2

Doctorum Allegationes.

8 *Has Theses nostras amplectuntur Medices, q. 7. num. 18. & 19. de sepultur: Lauorius, num. 104. & seqq. vbi supra, Syluest: verb: sepultura, num. 8. vers. si verò, item Lauorius, cap. 11. num. 9. & 148. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO VI.

9 Qui morbo contagioso laborant, vt epidymiæ, & huiusmodi decesserunt, sunt humandi in loco non periculoso, vt viuis nocere nō possint; verũ carere sepultura haud debent Ecclesiastica.

CONCLVSIO VII.

10 Qui casu moritur in Mari, vel in Terra, sepeliri debent in sepultura Ecclesiastica; Milites verò, decedentes in singulari certaminè, ea carent omninò, *Ex cap. ex parte de sepulturis.*

CONCLVSIO VIII.

11 Fratres germani secundum carnem sęculares morientes non electa sepultura, si suorum Maiorum, vel Fratrum, eam habeant, ibi sunt tumulandi, aliàs, in Parochia, à cuius Parocho Sacramenta receperunt.

Doctorum Allegationes.

12 *Tenent has Theses nostras Abbas, in cap. sacris, nu. 6. extra de sepult: Armilla, verb. sepultura, num. 26. Syluest: ibid: num. 17. Tabiena, num. 24. Medices, q. 7. num. 36. de sepultur: Florianus Dulphus de sepultur: cap. 4. num. 21. Lauor: num. 149. 150. & 151. vbi supra, Pisanella verb. sepultura, §. quid fiet, D. Gregorius, lib. 2. dialogi, cap. 34. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO IX.

13 Frater Germanus Minor secundum carnem, prò Minori Fratre sepulturam nequit eligere. *Et cap. licèt, de sepultur:* loquitur de linea Ascendentium: Nec Filius pro Patre furioso, nèc Tutor prò pupillo, nèc Testator prò extraneo, quem hęredem vniuersalem instituit: sicut si hæredem impuberem instituat, non valet ei sepulturam eligere cum nullam potestatem habeat in eius personam, licèt eum onere grauare queat fidei commissi, *not. l. 1. ff. ad Trebell:*

CONCLVSIO X.

14 Relegati, ac Confinati ad tempus sunt sepeliendi in eo loco, & Ciuitate, in qua debuissent sepeliri, ac si non essent relegati. *L. filij, §. relegatus, ad municipial. l. exilium, l. relegatorum, §. final. ff. de interd: & releg:* Si verò, perpetuò sunt relegati, sepeliri debent

bent eo loci, in quo relegati manent: & illorum Corpora absq; Principis iussu, nequeunt transferri. *L. final. ff. de cadauer: damnat:* à quo potest impetrari, & haud denegari, sanè debet, vt scribit *Cæsar August: lib.* 10. *de vita sua; in l.* 1. *ff. de cadauer: punit:*

Doctorum Allegationes.

Tradunt has duas Theses Ioan: Asinius, lege familiaria sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: num. 51. *Lauorius, nu.* 141. 152. *& seqq.* 15
tit. 2. *cap.* 11. *vbi supra, Bartol. Abbas, & Felinus, in cap. à nobis, de sent: excommunic: Dilectus, de arte testandi, tit.* 9. *de sepultur: cautela,* 2. *Ioan: Andrea, cap.* 2. *de fur: Zabarella, in Clement:* 1. *de pænit: & remiss. & alij nominandi, Florianus Dulphus cap.* 5. *num.* 5. *de sepulturis.*

CONCLVSIO XI.

Damnati ad mortem, post sententiam, & transitum indicatum, 16
nequeunt sibi sepulturam eligere. *L. eius. ff. de testam:* nèc aliquid pro anima sua relinquere valent, sed benè Sacramenta recipere queunt si adsit aliquod priuilegium vt Viterbij, in societate Ioan: Bapt: si autem, lite pendente seu appellatione, aut suspensa; in tali casu valent sepulturam eligere.

CONCLVSIO XII.

Damnati huiusmodi ad mortem, de consuetudine sepeliuntur 17
in singulari sepultura ad hunc effectum constructa; & de iure, quidem sepeliri non debent, nisi ex Principis permissione, & ad aliorum terrorem in patibulo tenentur.

Doctorum Allegationes.

Tenent has duas nostras Theses, Syluest: verb. sepultura, q. 6. *Angelus,* 18
ibid: num. 2. *Butrius, in cap. ex parte, num.* 12. *de sepultur: Lauor: nu.* 142. *&* 143. *vbi suprà, Florianus Dulphus, cap.* 5. *num.* 1 *de sepultur: is, cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO XIII.

Sepulturam eligendi non habens facultatem, debet humari in 19
sepultura suorum Maiorũ si habet: aliàs, in Parochia, vbi reperitur. *vt declarauit Sacra Congreg:* 21. *Decembris,* 1616.

CONCLVSIO XIV.

Paruuli sunt separatim, si fieri potest, sepeliendi, & non in 20
communibus sepulturis, vt vult Rituale Romanum à Paulo V. conditum, §. *de exequijs paruulorum.*

In primis admonendi sunt Parochi, vt iuxtà vetustam, ac laudabilem consuetudinem Ecclesiarum, paruulorum corpuscula non sepeliantur in communibus, & promiscuis Cæmeterijs, & Ecclesiarum sepulturis; sed

Doctorum Allegationes.

8 *Has Theses nostras amplectuntur Medices, q. 7. num. 18. & 19. de sepultur: Lauorius, num. 104. & seqq. vbi supra, Syluest: verb: sepultura, num. 8. vers. si verò, item Lauorius, cap. 11. num. 9. & 148. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO VI.

9 Qui morbo contagioso laborant, vt epidymiæ, & huiusmodi decesserunt; sunt humandi in loco non periculoso, vt viuis nocere nõ possint; verũ carere sepultura haud debent Ecclesiastica.

CONCLVSIO VII.

10 Qui casu moritur in Mari, vel in Terra, sepeliri debent in sepultura Ecclesiastica; Milites verò, decedentes in singulari certaminè, ea carent omninò, *Ex cap. ex parte de sepulturis.*

CONCLVSIO VIII.

11 Fratres germani secundum carnem sęculares morientes non electa sepultura, si suorum Maiorum, vel Fratrum, eam habeant, ibi sunt tumulandi, aliàs, in Parochia, à cuius Parocho Sacramenta receperunt.

Doctorum Allegationes.

12 *Tenent has Theses nostras Abbas, in cap. sacris, nu. 6. extra de sepult: Armilla, verb. sepultura, num. 26. Syluest: ibid: num. 17. Tabiena, num. 24. Medices, q. 7. num. 36. de sepultur: Florianus Dulphus de sepultur: cap. 4. num. 21. Lauor: num. 149. 150. & 151. vbi supra, Pisanella verb. sepultura, §. quid fiet, D. Gregorius, lib. 2. dialogi, cap. 34. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO IX.

13 Frater Germanus Minor secundum carnem, prò Minori Fratre sepulturam nequit eligere. *Et cap. licèt, de sepultur:* loquitur de linea Ascendentium: Nec Filius pro Patre furioso, nèc Tutor prò pupillo, nèc Testator prò extraneo, quem hęredem vniuersalem instituit: sicut si hæredem impuberem instituat, non valet ei sepulturam eligere cum nullam potestatem habeat in eius personam, licèt eum onere grauare queat fidei commissi, *not: l. 1. ff. ad Trebell:*

CONCLVSIO X.

14 Relegati, ac Confinati ad tempus sunt sepeliendi in eo loco, & Ciuitate, in qua debuissent sepeliri, ac si non essent relegati. *L. filij, §. relegatus, ad municipial. l. exilium, l. relegatorum, §. final. ff. de interd: & releg:* Si verò, perpetuò sunt relegati, sepeliri debent

bent eo loci, in quo relegati manent: & illorum Corpora absq; Principis iussu, nequeunt transferri. *L. final. ff. de cadauer: damnat:* à quo potest impetrari, & haud denegari, sanè debet, vt scribit *Cæsar August: lib.* 10. *de vita sua*; *in l.* 1. *ff. de cadauer: punit:*

Doctorum Allegationes.

Tradunt has duas Theses Ioan: Asinius, lege familiaria sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: num. 51. *Lauorius, nu.* 141. 152. *& seqq. tit.* 2. *cap.* 11. *vbi supra, Bartol. Abbas, & Felinus, in cap. à nobis, de sent: excommunic: Dilectus, de arte testandi, tit.* 9. *de sepultur: cautela,* 2. *Ioan: Andrea; cap.* 2. *de fur: Zabarella, in Clement:* 1. *de pænit: & remiss. & alij nominandi, Florianus Dulphus cap.* 5. *num.* 5. *de sepulturis.* 15

CONCLVSIO XI.

Damnati ad mortem, post sententiam, & transitum indicatum, nequeunt sibi sepulturam eligere. *L. eius. ff. de testam:* nèc aliquid pro anima sua relinquere valent, sed benè Sacramenta recipere queunt si adsit aliquod priuilegium vt Viterbij, in societate Ioan: Bapt: si autem, lite pendente seu appellatione, aut suspensa; in tali casu valent sepulturam eligere. 16

CONCLVSIO XII.

Damnati huiusmodi ad mortem, de consuetudine sepeliuntur in singulari sepultura ad hunc effectum constructa; & de iure, quidem sepeliri non debent, nisi ex Principis permissione, & ad aliorum terrorem in patibulo tenentur. 17

Doctorum Allegationes.

Tenent has duas nostras Theses, Syluest: verb. sepultura, q. 6. *Angelus, ibid: num.* 2. *Butrius, in cap. ex parte, num.* 12. *de sepultur: Lauor: nu.* 142. *&* 143. *vbi suprà, Florianus Dulphus, cap.* 5. *num.* 1 *de sepultur: is, cum alijs dicendis.* 18

CONCLVSIO XIII.

Sepulturam eligendi non habens facultatem, debet humari in sepultura suorum Maiorũ si habet: aliàs, in Parochia, vbi reperitur. *vt declarauit Sacra Congreg:* 21. *Decembris,* 1616. 19

CONCLVSIO XIV.

Paruuli sunt separatim, si fieri potest, sepeliendi, & non in communibus sepulturis, vt vult Rituale Romanum à Paulo V. conditum, §. *de exequijs paruulorum.* 20

In primis admonendi sunt Parochi, vt iuxtà vetustam, ac laudabilem consuetudinem Ecclesiarum, paruulorum corpuscula non sepeliantur in communibus, & promiscuis Cæmeterijs, & Ecclesiarum sepulturis; sed

Doctorum Allegationes.

8 *Has Theses nostras amplectuntur Medices, q. 7. num. 18. & 19. de sepultur: Lauorius, num. 104. & seqq. vbi supra, Syluest: verb: sepultura, num: 8. vers: si verò, item Lauorius, cap. 11. num. 9. & 148. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO VI.

9 Qui morbo contagioso laborant, vt epidymiæ, & huiusmodi decesserunt; sunt humandi in loco non periculoso, vt viuis nocere nō possint; verū carere sepultura haud debent Ecclesiastica.

CONCLVSIO VII.

10 Qui casu moritur in Mari, vel in Terra, sepeliri debent in sepultura Ecclesiastica; Milites verò, decedentes in singulari certaminè, ea carent omninò, *Ex cap. ex parte de sepulturis.*

CONCLVSIO VIII.

11 Fratres germani secundum carnem seculares morientes non electa sepultura, si suorum Maiorum, vel Fratrum, eam habeant, ibi sunt tumulandi, aliàs, in Parochia, à cuius Parocho Sacramenta receperunt.

Doctorum Allegationes.

12 *Tenent has Theses nostras Abbas, in cap. sacris, nu. 6. extra de sepult: Armilla, verb. sepultura, num. 26. Syluest: ibid: num. 17. Tabiena, num. 24. Medices, q. 7. num. 36. de sepultur: Florianus Dulphus de sepultur: cap. 4. num. 21. Lauor: num. 149. 150. & 151. vbi supra, Pisanella verb. sepultura, §. quid fiet, D. Gregorius, lib. 2. dialogi, cap. 34. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO IX.

13 Frater Germanus Minor secundum carnem, prò Minori Fratre sepulturam nequit eligere. *Et cap. licèt, de sepultur:* loquitur de linea Ascendentium: Nec Filius pro Patre furioso, nèc Tutor prò pupillo, nèc Testator prò extraneo, quem hęredem vniuersalem instituit: sicut si hæredem impuberem instituat, non valet ei sepulturam eligere cum nullam potestatem habeat in eius personam, licèt eum onere grauare queat fidei commissi, *not. L. 1. ff. ad Trebell.*

CONCLVSIO X.

14 Relegati, ac Confinati ad tempus sunt sepeliendi in eo loco, & Ciuitate, in qua debuissent sepeliri, ac si non essent relegati. *L. filij, §. relegatus, ad municipial. l. exilium; l. relegatorum, §. final. ff. de interd: & releg:* Si verò, perpetuò sunt relegati, sepeliri debent

bent

bent eo loci, in quo relegati manent: & illorum Corpora absq; Principis iussu, nequeunt transferri. *L. final. ff. de cadauer: damnat:* à quo potest impetrari, & haud denegari, sanè debet, vt scribit *Cæsar August: lib.* 10. *de vita sua*; *in l.* 1. *ff. de cadauer: punit:*

Doctorum Allegationes.

Tradunt has duas Theses Ioan: Asinius, lege familiaria sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: num. 51. *Lauorius, nu.* 141. 152. *& seqq. tit.* 2. *cap.* 11. *vbi supra, Bartol. Abbas, & Felinus, in cap. à nobis, de sent: excommunic: Dilectus, de arte testandi, tit.* 9. *de sepultur: cautela,* 2. *Ioan: Andrea, cap.* 2. *de fur: Zabarella, in Clement:* 1. *de pænit: & remiss. & alij nominandi, Florianus Dulphus cap.* 5. *num.* 5. *de sepulturis.* 15

CONCLVSIO XI.

Damnati ad mortem, post sententiam, & transitum indicatum, nequeunt sibi sepulturam eligere. *L. eius. ff. de testam:* nèc aliquid pro anima sua relinquere valent, sed benè Sacramenta recipere queunt si adsit aliquod priuilegium vt Viterbij, in societate Ioan: Bapt: si autem, lite pendente seu appellatione, aut suspensa; in tali casu valent sepulturam eligere. 16

CONCLVSIO XII.

Damnati huiusmodi ad mortem, de consuetudine sepeliuntur in singulari sepultura ad hunc effectum constructa; & de iure quidem sepeliri non debent, nisi ex Principis permissione, & ad aliorum terrorem in patibulo tenentur. 17

Doctorum Allegationes.

Tenent has duas nostras Theses, Syluest: verb. sepultura, q. 6. *Angelus, ibid: num.* 2. *Butrius, in cap. ex parte, num.* 12. *de sepultur: Lauor: nu.* 142. *&* 143. *vbi suprà, Florianus Dulphus, cap.* 5. *num.* 1 *de sepultur: is, cum alijs dicendis.* 18

CONCLVSIO XIII.

Sepulturam eligendi non habens facultatem, debet humari in sepultura suorum Maiorũ si habet: aliàs, in Parochia, vbi reperitur. *vt declarauit Sacra Congreg:* 21. *Decembris,* 1616. 19

CONCLVSIO XIV.

Paruuli sunt separatim, si fieri potest, sepeliendi, & non in communibus sepulturis, vt vult Rituale Romanum à Paulo V. conditum, §. *de exequijs paruulorum.* 20

In primis admonendi sunt Parochi, vt iuxtà vetustam, ac laudabilem consuetudinem Ecclesiarum, paruulorum corpuscula non sepeliantur in communibus, & promiscuis Cæmeterijs, & Ecclesiarum sepulturis; sed

Kk pro

Doctorum Allegationes.

8 *Has Theses nostras amplectuntur Medices, q. 7. num. 18. & 19. de sepultur: Lauorius, num. 104. & seqq. vbi supra, Syluest: verb: sepultura, num. 8. vers. si verò, item Lauorius, cap. 11. num. 9. & 148. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO VI.

9 Qui morbo contagioso laborant, vt epidymiæ, & huiusmodi decesserunt; sunt humandi in loco non periculoso, vt viuis nocere nō possint; verū carere sepultura haud debent Ecclesiastica.

CONCLVSIO VII.

10 Qui casu moritur in Mari, vel in Terra, sepeliri debent in sepultura Ecclesiastica; Milites verò, decedentes in singulari certaminè, ea carent omninò, *Ex cap. ex parte de sepulturis.*

CONCLVSIO VIII.

11 Fratres germani secundum carnem sęculares morientes non electa sepultura, si suorum Maiorum, vel Fratrum, eam habeant, ibi sunt tumulandi, aliàs, in Parochia, à cuius Parocho Sacramenta receperunt.

Doctorum Allegationes.

12 *Tenent has Theses nostras Abbas, in cap. sacris, nu. 6. extra de sepult: Armilla, verb. sepultura, num. 26. Syluest: ibid: num. 17. Tabiena, num. 24. Medices, q. 7. num. 36. de sepultur: Florianus Dulphus de sepultur: cap. 4. num. 21. Lauor: num. 149. 150. & 151. vbi supra, Pisanella verb. sepultura, §. quid fiet, D. Gregorius, lib. 2. dialogi, cap. 34. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO IX.

13 Frater Germanus Minor secundum carnem, prò Minori Fratre sepulturam nequit eligere. *Et cap. licèt, de sepultur:* loquitur de linea Ascendentium: Nec Filius pro Patre furioso, nèc Tutor prò pupillo, nèc Testator prò extraneo, quem hęredem vniuersalem instituit: sicut si hæredem impuberem instituat, non valet ei sepulturam eligere cum nullam potestatem habeat in eius personam, licèt eum onere grauare queat fidei commissi, *not: L. 1. ff. ad Trebell:*

CONCLVSIO X.

14 Relegati, ac Confinati ad tempus sunt sepeliendi in eo loco, & Ciuitate, in qua debuissent sepeliri, ac si non essent relegati. *L. filij, §. relegatus, ad municipial. l. exilium, l. relegatorum, §. final. ff. de interd: & releg:* Si verò, perpetuò sunt relegati, sepeliri de-

bent

bent eo loci, in quo relegati manent: & illorum Corpora absq; Principis iussu, nequeunt transferri. *L. final. ff. de cadauer: damnat:* à quo potest impetrari, & haud denegari, sanè debet, vt scribit *Cesar August: lib.* 10. *de vita sua*; *in l.* 1. *ff. de cadauer: punit:*

Doctorum Allegationes.

15 *Tradunt has duas Theses Ioan: Asinius, lege familiaria sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: num.* 51. *Lauorius, nu.* 141. 152. *& seqq. tit.* 2. *cap.* 11. *vbi supra; Bartol. Abbas, & Felinus, in cap. à nobis, de sent: excommunic: Dilectus, de arte testandi, tit.* 9. *de sepultur: cautela,* 2. *Ioan: Andrea, cap.* 2. *de fur: Zabarella, in Clement:* 1. *de pœnit: & remiss. & alij nominandi, Florianus Dulphus cap.* 5. *num.* 5. *de sepulturis.*

CONCLVSIO XI.

16 Damnati ad mortem, post sententiam, & transitum indicatum, nequeunt sibi sepulturam eligere. *L. eius. ff. de testam:* nèc aliquid pro anima sua relinquere valent, sed benè Sacramenta recipere queunt si adsit aliquod priuilegium vt Viterbij, in societate Ioan: Bapt: si autem, lite pendente seu appellatione, aut suspensa; in tali casu valent sepulturam eligere.

CONCLVSIO XII.

17 Damnati huiusmodi ad mortem, de consuetudine sepeliuntur in singulari sepultura ad hunc effectum constructa; & de iure, quidem sepeliri non debent, nisi ex Principis permissione, & ad aliorum terrorem in patibulo tenentur.

Doctorum Allegationes.

18 *Tenent has duas nostras Theses, Syluest: verb. sepultura, q.* 6. *Angelus, ibid: num.* 2. *Butrius, in cap. ex parte, num.* 12. *de sepultur: Lauor: nu.* 142. *&* 143. *vbi suprà, Florianus Dulphus, cap.* 5. *num.* 1 *de sepultur: is, cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO XIII.

19 Sepulturam eligendi non habens facultatem, debet humari in sepultura suorum Maiorũ si habet: aliàs, in Parochia, vbi reperitur. *vt declarauit Sacra Congreg:* 21. *Decembris,* 1616.

CONCLVSIO XIV.

20 Paruuli sunt separatim, si fieri potest, sepeliendi, & non in communibus sepulturis, vt vult Rituale Romanum à Paulo V. conditum, §. *de exequijs paruulorum.*

In primis admonendi sunt Parochi, vt iuxtà vetustam, ac laudabilem consuetudinem Ecclesiarum, paruulorum corpuscula non sepeliantur in communibus, & promiscuis Cœmeterijs, & Ecclesiarum sepulturis; sed

prò illis, in Parochialibus Ecclesijs, aut illarum Cæmeterijs, qualenùs commodè fieri potest speciales, & separatos loculos, & sepulturas habeant, seù fieri curent, in quibus non sepeliantur nisi qui baptizati fuerint Infantes, vel pueri, qui ante annos discretionis obierunt. hæc ibi.

21 Vndè veteres huiusmodi Infantium sepulchra appellabant, *Subgrundia*, si non dum quadraginta dies compleuerint; cum nèc Busta dici possent; quia ossa, quæ comburebantur, non essent tàntæ magnitudinis Cadaueris, quà locus tumesceret.

CONCLVSIO XV.

22 Descendentes sepulturam Ascendentium sequuntur, sed non viceuersa, nèc transuersales sequuntur sepulturam transuersaliũ suorum, nisi hæredes sint, & sit sepultura hæreditaria, & tales obierint sine electa sepultura.

CONCLVSIO XVI.

23 Infantes expositi, qui est incertum, quis sit eorum Pater, & Mater, ideò in sepultura hospitaliũ sepeliuntur; *cap. 1. de Infanti: & langui: exposit: L. 1. Cod: de infant: exposit:* si verò sit quęsitus filius, in sepultura Matris sepelietur, cum Patrem habeat incertum. *L. 1. ff. ad municipial.*

CONCLVSIO XVII.

24 Adoptiuus, seu Arrogatus, si moriatur, Patre viuente adoptante, in eius sepultura est tumulandus, cum decedat eo tempore adoptio durabat: secùs est dicendum si post Patris mortem, moriatur, & tùnc sepelietur in sepultura Patris naturalis, *cap. vnico, de cognat: legali.* Durante adoptione, namq; Pater valet sepulturam eligere filio Impuberi adoptiuo. *L. 1. ff. de adopt.*

CONCLVSIO XVIII.

25 Adultus Curatorem habens, potest absq; illius auctoritate sepulturam eligere, quia valet etiam testamentum condere. *L. aurelio. ff. de libert: legat:*

Doctorum Allegationes.

26 *Tradunt has præfatas nostras conclusiones Barbosa, in collectan: DD. ad cap. 1. num. 2. de sepultur:, Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 107. Lauor: num. 44. 121. & seqq. cap. 11, tit. 2. vbi suprà, Petrus de Vbald: de cano: portio: cap. 11, num. 14. Geminianus, in cap. licet, de sepultur: in 6. & alij nominandi, & relati à dicto Barbosa.*

CONCLVSIO XIX.

27 Clerici valent pleno iure sepulturam sibi eligere, si vsum rationis habeant, & decimum quartum annum completum, licitè, & li-

& liberè, ficuti cæteri Laici fepulturam eligunt.

Cuius ratio est adequata; quia Clerici effe non debent inferioris condictionis, quàm Laici; fed hi vfum rationis, & quatuordecim annos complectos habentes fepulturam fibi eligere valent. ergo, & Clerici, vt probatur *ex extrauaganti, detestanda, §. prefati, & §. fed vt defunctorum, de fepultur: & ex cap. bona rei. 129. 2. & cap. vnaque 13. q. & cap. Apoftolicas de donat.* 28

C O N C L V S I O XX.

Clerici decedentes abfq; fepultura electa, & in nullo loco funt addicti, funt tumulandi in propria Parochia; & fi fuorum Maiorum habent fepulturam, in ea erunt fepeliendi. *Ex cap. fraternitatem, cap. ex parte, cap. is qui, de fepultur: in 6.* 29

Verùm Romanum Rituale, tit. de exequijs, præcipit, vt Clericorum, ac Sacerdotum; *fepultura, cuiufcumq; ordinis, vbi fieri pôt, à Laicorū fepulturis feparata exiftāt, ac in decentiori loco ædificata maneāt.* 30

Doctorum Allegationes.

Docentur huiufmodi duæ noftræ Thefes communiter à Canoniftis in dictis iuribus, à Gloßa, in cap. vbicumq; 13. q. 2. à Geminiano, confil. 1. nu. 4. 5. et 8. à Bellett: p. 1. difquifit: cleric: §. 3. de cleric: debit: nu. 12. à Pafqualigo decif: 381. num: 5. à S. Antonino, p. 3. fumm: tit. 10. cap. 5. §. 1. à Lauorio, tom. 1. var: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 9. & ab alijs allegandis, & fuprà recitatis. 31

CONTROVERSIA X.

AN Confratres Societatum Secularium fint in fuis Ecclefijs Confraternitatum, ac focietatum tumulandi? vbi alia fcitu digna ad rem refoluuntur.

C O N C L V S I O I.

Præfati Confratres decedentes ex hac vita, & fepultura fuorum Maiorum carentes, & illa minimè electa, tenentur in Ecclefia Parochiali fepeliri, non obftante quocumq; ftatuto harum Confraternitatum, in quibus decernatur effe horum Confratrum corpora humanda, in fepultura conftructa ad hunc effectum, à Societate; nifi aliàs ipfa ftatuta confirmata fuerint, motu proprio, & ex certa fcientia, à Sede Apoftolica, cum derogatione Iurium Parochialium Ecclefiarum; in tali cafu, ibi fepeliri poterunt. 1

Nàm, præfata ftatuta Confratrum vim non habent derogandi iura Ecclefiarum Parochialium, & ius commune, quod vult, vt fepeliantur in Maiorum fuorum fepultura, aut in Ecclefia 2

Parochiali, dicta corpora, non electa sepultura, & Principis
2 priuilegia numquam intelliguntur in alterius præiudicium, si expressè nō derogat. *L. 2. §. si quis, à Principe, ff. ne quid in loco publico,* ergo vera conclusio.

CONCLVSIO II.

3 Confratres vt sepeliri valeant in eorum Ecclesia, si per priuilegium est concessum illis, cum sepulturæ electione ibi dumtaxat facta; non proindè, sine sepultura electa, debent sepeliri in Ecclesia Confraternitatis; sed sunt tumulandi, vel vbi sepulturam habent, vel suorum Maiorum, vel in Ecclesia Parochiali.

CONCLVSIO III.

4 Confratres si nullam habuerint sepulturam in communi, aut si eam habuerint, & eam non elegerint; sunt sepeliendi in sua Parochia, à cuius Parocho Sacramenta receperunt. quià priuilegium satis operatur, vt Confratres possint in ipsorum Ecclesia sepeliri, si eam sibi eligant; vbi aliàs, nequirent, sinè indulto sepeliri, & priuilegia non sunt multiplicanda in præiudicium Ecclesiarum Curatarum.

CONCLVSIO IV.

5 Confratres sepelientes in Oratorio, aut Capella, seu in Ecclesia Confraternitatis, quià, in his locis sibi sepulturam elegerunt; officium funerale super cadauer à Parocho de iure spectat, & nullatenùs à Capellano horum locorum.

6 Ità declarauit etiā nouissimè Sacra Episco: & Regular: Cong: referente Cardinali Ludouico Taberna Episco: Laudensi, vt in illius Synodo fol: mihi: 63. registratum est.

CONCLVSIO V.

7 Confratres nequeunt accedere ad Mortuorum funeralia, nisi specialitèr, & expressè vocati fuerint; *vt decisum fuit à Sacra Rituum Congregatione, in vna Bononiensi die 9. Decembris. 1617. & quandò petiti sunt, accedere ad cadauera associanda, nullatenùs Crucem erigere valent, vt eadem Sacra Rituum Congregatio in vna Adrianensi 22. Nouembris, 1631. declarauit.*

Doctorum Allegationes.

8 *Astruunt has omnes nostras Theses Petrus de Vbaldis, de Cano: Episcoportio, cap. 1. vers: variant, Medices, p. 1. q. 7. num. 41. Genuensis, in sua praxi Neapolitana, cap. 26. num. 5. & 6. Lauorius, cap. 11. num. 106. & seqq: vbi supra, Barbosa, in Collectanea Bullar: verb. Confraternitas, & cap. 26. nu, 61. de parocho Lezana, tom. 2. cap. 15. n. 29.*

num. 29. Mancinus, & Gauantus cum alijs suprà allegatis, & alijs referendis.

CONTROVERSIA XI.

AN Dominus Papa, Cardinales, Nuntij Apostolici, Primates, Archiepyscopi, Episcopi, ac Abbates Sæculares, sepulturam sibi non eligentes, vbi de iure sint sepeliendi?

CONCLVSIO I.

Romanus Summus Pontifex, cum cęteris inferioribus, de quibus in titulo Controuersiæ, dubio procùl, pleno iure, *licitè*, ac *liberè*, sepulturam sibi eligere queunt, ex Superioribus Iuribus recitatis. 1

CONCLVSIO II.

Papa, si decedat in loco, vbi cum sua residet Curia, in Ecclesia Cathedrali loci est sepeliendus, extrà Vrbem scilicèt, & non electa sepultura. 2

Si in aliqua Ciuitate, cum Romana curia residet, & inde ob aliquam causam recedit, ac remanente Curia, si contingat mori sine sepultura electa, est transferendum ad locum, vbi Curia residet, & in Ecclesia Cathedrali sepelietur. *ex cap. is, qui, de sepult. in 6.*

CONCLVSIO III.

Papa electus si absens sit, & in itinere decedat, sine sepultura electa, in Ecclesia Cathedrali loci illius sepelietur, vbi defunctus est: *ex cap. licèt de elect.* 3

CONCLVSIO IV.

Papa electus, & papatui renuncians, ac moriatur in Vrbe, absq; sepulturę electione est Romę tumulandus apud Ecclesiã Lateranensẽ. Sin autẽ, postquã Papatui renunciauerit, atq; vitam eremiticam ducat, vel per Mundũ vagetur, decedente absq; sepultura electione, est humandus in Ecclesia, in cuius Territorio obijt. 4

Doctorum Allegationes.

Asserunt has Theses nostras multi ex recitatis Doctoribus suprà, Petrus de Vbaldis, de cano portio: Episco: cap. 9. nu. 28. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. nu. 41. & 46. Florianus Dulphus, cap. 4. num. 18. de sepultur: cum alijs nominandis. 5

CONCLVSIO V.

Cardinalis Decedens Romę sine electa sepultura, aut sepeliendus est in Ecclesia S. Ioan: Bapt: Lateranensi, tamquã Cathedrali, *per cap. is, qui, de sepult: in 6. & cap. fundamenta, §. decet, de elect: in 6.* 6

aut,

aut, vt hodie est de consuetudine, & praxi, in illis Ecclesijs, quarum titulis à Papa sunt decorati, honorati, & intitulati.

CONCLVSIO VI.

7 Cardinalis, extrà Romanam Curiam, ob aeris temperiem moriatur sine sepultura electa, in Ecclesia præfata Lateranensi, tamquam Cathedrali, per dictum *cap. is, qui, de sepulturi. in 6.* vel vt hodie, de praxi, & consuetudine in sua Ecclesia titulari debet sepeliri.

CNOCLSIVO VII.

8 Cardinalis, si in loco decedat, vbi Curia manebat, absq; electa sepultura, extrà videlicèt Vrbem, sepeliendus est, in Ecclesia Cathedrali illius loci, si remotè admodum distet ab Vrbe, vt difficiliter ad suam Ecclesiam transferri possit, cuius titulum habet.

CONCLVSIO VIII.

9 Cardinalis, si galero fuerit priuatus, seu abdicauerit se à Cardinalatu, & sine sepultura electa obiens, & suorum Maiorum nõ adest, vel non commodè ad eam transferri valet, est in Ecclesia Parochiali humandus, à cuius Parocho recepit Sacramenta.

CONCLVSIO IX.

10 Cardinalis statim quòd est ad Cardinalatum promotus, decedat ex hac vita, deindè absq; sepultura, priusquam ad Vrbis Curiam veniat, est in sepultura suorum Maiorum, si ad est, sepeliendus, vel in Ecclesia Cathedrali: Si verò, est Regularis, & adhuc in suo Monasterio maneat, in sua Patrum, & Religiosorũ est sepultura humandus, à quibus etiam Sacramenta recepit.

CONCLVSIO X.

11 Cardinalis Legatus de Latere si in itinere moriatur, priusquam ad suam Legationem, ac Prouinciam ingrediatur absq; electa sepultura, est in Ecclesia Cathedrali tumulandus, vbi decessit: sicut pari modo, si moriatur in Prouincia suæ Legationis, sine electa sepultura, est similitèr in ipsa matrice humandus.

CONCLVSIO XI.

12 Cardinalis existens Legatus de Latere duarum Prouinciarum, & absq; electa sepultura decedens, est sepeliendus in Ecclesia Cathedrali Ciuitatis, vbi reperitur.

Et si ad Curiam Romanam reuocetur, & in itinere, decedat, sine electa sepultura; & eius officium Legationis adhuc duret, quousq; Romam perueniat. *L. final. ff. de officio proconsulis:* in tali euen-

li euentu, est tumulandus in Cathedrali illius loci vbi decessit.

Doctorum Allegationes.

Allegantur prò his omnibus Thesibus, de Cardinalibus, Auctores nu. 5. recitati, & alij recitandi, de communi sententia. 13

CONCLVSIO XII.

Domini Nuntij Sedis Apostolicę decedentes in locis suę Nuntiaturæ, absq; sepultura electa, aut etiam in itinere, dum Nuntij manent, sunt sepeliendi in Ecclesia Cathedrali, suæ Nuntiaturæ. *cap. accedens, de præscript: & cap. præsertim, de officio ordin: in 6.* 14

CONCLVSIO XIII.

Patriarchæ, Primates, Archiepyscopi, & Episcopi, in suis proprijs Ecclesijs decedentes, ibi sunt sepeliendi: Si verò extrà suas diæceses moriantur, non electa sepultura, nec suorum Maiorum adest; aut in Cathedrali Ecclesię sunt humandi, aut quòd conuenientius est, vt transportentur ad suas proprias Ecclesias Cathedrales, *ex cap. is, qui, de sepultur: in 6.* 15

Nàm D. Episcopus de Sermartellis, Patritius Florentinus, ac Clusinus Antistes, in Ciuitate Regia, olim Tusciæ Sedis Porsenę Regis, in sua patria mortuus, deportatus fuit ad suã Cathedralem Ecclesiam Clusinam sepeliendum, cuius Ciuitatis ego sum Patritius antiquus. Et 1647. mense Septembris, Senis obijt D. Episcopus Grossetensis de Turraminis, & fuit sepultus in sepultura suorum Maiorum in Ecclesia, D. Augustini. Et suus antecessor Episcopus eiusdem Ciuitatis, & de Tantuccis tumulatus fuit, item, Senis in sepultura suorum Maiorum, in Ecclesia S. Martini. quòd sanè de congruo, & secundum Iura canonica, in suis Ecclesijs tumulaudi erant, sed propter remotionem magnam, ad expensas, euitandas, in sepulturis suorum Maiorum fuere humati. 16

CNNCLVSIO IVX.

Præfati Prælati, si ex dispensatione Papali, habeant duos Episcopatus, & decedant, sine electa sepultura, sunt sepeliendi in Ecclesia Cathedrali, cui est iuncta alia Ecclesia Cathedralis: quia ipsa consideratur tamquam principalis, *cap. 1. nè Sede vacante;* Si verò Ecclesię sunt æquè principaliter vnitæ; in tali casu, est distinguendum: vel decessit extra diœcesim, vel intrà; vel in neutro prò cuius resolutione, sit in ordine. 17

CONCLVSIO XV.

Prædicti Prælati, duos habentes Episcopatus ex dispensatione, ac extrà eos sine electa sepultura, ac remotè distent ab eis, morientes, 18

rientes, sepeliendi sunt, aut in suorum Maiorum sepultura, aut in Ecclesia Cathedrali, si ad est, vbi decedunt, aut in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali.

19 Si verò, intrà diæcesim, in sua Cathedrali, in cuius viciniori loco resident; vel si in Ecclesia resident illorum duorum Episcopatuum, ibi erunt multo magis tumulandi, quòd est conformius, *cap. & temporis qualitas*. 16. q. 1.

CONCLVSIO XVI.

20 Prædicti Antistites si intrà Diœcesim decedant, coniecturæ intrant, quarum optima est, si in altera Parochiarum moriantur, itaut videatur ibi elegisse, ex quo aliud non expresserunt; *cap. cum quis, de sepultur: in* 6. Si verò in neutra decedant; Episcopus gratificabit vtram earum Ecclesiarum velit, cum sit Regulator Diæcesis. *cap. omnes Basilicæ*. 17. q. 6.

21 Similitèr, videndum est, in qua Ecclesia, istorum duorum Episcopatuum, solent plures Episcopi sepeliri, & è cōtrà, & apud quam præsul defunctus, maiorem habuit affectionem, & moriens non facta electione, censetur in ea Ecclesia Cathedrali, vbi moritur, seu in qua residebat, sepulturam elegisse.

22 Funeralium expensæ sunt ab Ecclesia soluendæ, vbi est humatus, & exequiæ sunt celebratæ, & quarta funeralium inter ipsas duas Ecclesias æqualiter sunt diuidendæ pro rata.

CONCLVSIO XVII.

23 Episcopus Coadiutor si moriatur absq; sepultura electa, in Ecclesia Cathedrali est humandus. quia si onera Ecclesiæ sustinuit, debet habere, & ex eius etiam commoda. Et si Episcopus est sepeliendus in Cathedrali Ecclesia obiens extrà suā diæcesim, non electa sepultura. ergo multo magis Coadiutor Episcopus dictus debet in Cathedrali humari.

CONCLVSIO XVIII.

24 Dicti Præsules etiam extrà suas ditiones, ac Diæceses sibi valent sepulturam deligere, si aliàs, volunt: at in tali casu Ecclesia Cathedralis ad illorum expensas quò ad funeralia non tenetur: prout de iure tenetur quandò intrà Diæcesim sibi eligant sepulturam.

CONCLVSIO XIX.

25 Domini Abbates Seculares decedentes absq; sepultura electa, & residentes in suis Abbatialibus Ecclesijs, in eis sunt tumulandi: si verò satis remotè ab his suis Ecclesijs moriantur, non electa sepul-

ſepultura, aut ſepelientur in ſepultura ſuorum Maiorum, ſi cōmodè illiuc trāſferri poſsūt, aut in Parochia, vbi ſacramēta receperūt.

Doctorum Allegationes.

Docent noſtras prædictas Theſes omnes communiter Canoniſtæ in dd. iuribus; Gloſſa, in d. cap. & temporis qualitas, 16. q. 1. ne Sede vacāte, & in cap. vbicumq. 13. p. 2. & cap. Apoſtolicæ, de donat: Archidiaco: in d. cap. & temporis qualitas, 16. q. Zabarella, conſil. 90. num. 5. Lauorius, nu. 55. & 56. cap. 11. tit. 2. variar: lucubrat: & nu. 60. & 91. ibid: Innocentius, in cap. 1. de ſepultur: cap. vbicumq. 13. q. 1. & cap. 1. 16. q. 1. Petrus de Vbald: p. 2. cap. 9. Rubeus, in ſuis Epiſco: aphorſ: verb. ſepultura, num. 1. Rodanus, de rebus Eccleſ. non alienand. rubric. 32. cap. 9. & cap. benè 18. q. 2. Aſinius, in l. familiaria ſupulchra, ff. de Religio: & ſumpt: num. 34. Medices, q. 7. de ſepult: Cynus, l. 1. Cod: de ſacro ſancta Eccleſia, & alij dicendi, & relati. 26

CONTROVERSIA XII.

QVibus namq expenſis ſint Papa, Cardinales, Legati de Latere, Nuncij Apoſtolici, Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, Epiſcopi, eorumdem Coadiutores, & cæteri Eccleſiaſtici Prçlati Officiales, ſepeliendi, quandò ex hac vita decedunt?

CONCLVSIO I.

Romanus Summus Pontifex ſepelitur ſumptibus, & expenſis Cameræ Apoſtolicæ. *Ex clementina, Nè Romani, de elect: & ex extrauaganti Pij IIII. in elegendis. vbi. §. verſ: & vt ſuperfluis.* 1

Quarè non nullæ expenſæ excipiuntur funeris mortui Papæ, prò quo taxata fuit ſumma decem millium ducatorum; pānis lugubribus, & regalibus, tā Camerarij, & Clericorū, aliorumuè Cameralium, quàm aliorum quorumcumq; Miniſtrorum, & officialium, & omnibus alijs omninò computatis; quæ ſumma, ac etiā minor, ſi Collegio videbitur; ſed nullo modo maior; per tres antiquiores Cardinales, vnū, de quolibet ordine, & Camerarium proportionabilitèr, pro rata diſtributionis, aliàs, ſolitæ fieri, inter prædictos omnes, & ſingulos diuidi debet. 2

CONCLVSIO II.

Cardinalis Legatus eſt ſepeliendus redditibus ſui officij, & bonorum ſuorū, ſi habeat, aliàs, expenſis Prælatorū ſuæ Prouinciæ. 3

CONCLVSIO III.

Cardinalis minimè Legatus eſt humādus ex bonis ſuç Eccleſię. *cap. quarelam, de maiorit: & obed:* 4

CONCLVSIO IIII.

5 Nuncius Apostolicus est tumulandus Cleri expensis, vbi reperitur. *Ex cap. cum secundum, de prabend.*

CONCLVSIO V.

6 Visitator Apostolicus est sepeliendus expensis Prouinciȩ, vbi cõstituitur; *Ex cap. accedentes, de præscript. & cap. dilectus, de rescript.*

CONCLVSIO VI.

7 Collector Apostolicus est humandus de salario illi deputato, *Ex cap. 1. de sepultur:*

Doctorum Allegationes.

8 *Affirmant has omnes nostras Theses, Petrus de Vbaldis, p. 2. cap. 13. de cano: portione Episco: Rubeus, verb. sepultura, in suis Episco: aphoris: Lauorius, cap. 16. num. 30. & seqq. tit. 2. & cap. 3. num. 22. vbi suprà, cum alijs dicendis, & allegatis in superioribus.*

CONCLVSIO VII.

9 Patriarchæ, Primates, & Archiepiscopi cum pallio sunt sepeliendi, & Episcopi sunt humandi hi omnes, expensis suarum Ecclesiarum; & si mensa non sufficeret, expensis capituli. Et in ipsorum vita elargiri valent centesimam partem suæ Ecclesiæ, vel de bonis illius, prò magnificanda sua sepultura, absq; capituli consensu; non tamen id valent legare post ipsorum mortem.

CONCLVSIO VIII.

10 Expensȩ alicuius Prælati fieri possunt de spolijs, e. g. sepulchrũ marmoreum, vestes lugubres, prò consanguineis, & famulis, si vsus adest, & funeris expensæ, Ecclesiastici ad hæredem, & non ad successorem spectant.

Doctorum Allegationes.

11 *Tenent has nostras assertiones Innocent: in cap. Apostolica, de donant; cap. bonæ 12. q. 2. l. quod si nulla. ff. de religio: et sumpt: funer. Guilelmus, de simo: mentali, p. 1. cap. 16. nu. 9. Rubeus, vbi suprà, Capucius, decis: 84. Decius, consil. 213. Lauor: cap. 18. num. 31. tit. 2. cum alijs nominandis.*

CONTROVERSIA XIII.

Ecclesiastici inferiores, namq; vt Præpositi, Priores Ecclesiarum Collegiatarum, Canonici, Rectores, Parochi, Vicarij perpetui, Capellani, Clerici, vbi sunt sepeliendi, & quibus expensis, & si licitè sepulturam eligere valeant?

CON-

CONCLVSIO I.

Prȩfati omnes Ecclesiastici, de quibus in titulo Controuersiæ numerati, licitè, ac pleno iure valent sibi eligere sepulturam de iure vbicumq; volunt; iuxtà relata Iura in superioribus, non est dubitandum omninò. 1

CONCLVSIO II.

Præpositi, ac Priores Ecclesiarum Collegiatarum morientes absq; sepultura electa, sunt sepeliendi in suis Ecclesijs, vbi resident. *Ex cap. cum quis, de sepultur: in 6*. Et expensis, suarum Ecclesiarum, ex redditibus; *ex cap. Episcopis, de prabend: cap. 1. 12. q. 4. Clerus, 21. q. 2.* 2

Si quis tali dignitati renunciauerit, non amplius sepelietur in Ecclesia, *ex cap. admonet, & cap. quòd indubijs, de renunciat*; sed in suorum Maiorum sepultura, vel in Parochia, si eam non elegerit, vbi Sacramenta recepit, suis tamen, sumptibus. 3

CONCLVSIO III.

Rectores Ecclesiarum, sine electa sepultura, decedentes, in suis Ecclesijs Rectoriæ sunt sepeliendi, in quibus resident, ac tenentur, expensis tamen suarum Ecclesiarum; & valent bona sua Patrimonialia suis seruare hȩredibus. 4

CONCLVSIO IIII.

Prælati Ecclesiastici morientes in suorum Consanguineorum domibus; qui si expensas fecerint, in eorum funeralibus, illos animo repetendi, valent eas repetere, sed debent se protestare illas facere animo repetēdi, & sic à Successoribus beneficij eos queūt exposcere: excipitur, si soluenda erat, quia tunc, vel de fructibus Ecclesiæ, vel de Patrimonialibus expensis, est humandus. 5

Conclusio desumitur, *ex cap. Episcopis, de prabendis, ex cap. 1. 12. q. 4. cap. cleros. 21. q. 2. & ex alijs iuribus allegatis.* 6

CONCLVSIO V.

Rectorsi dispensatus fuerit ad duas Ecclesias Parochiales, seu vnum Canonicatum Maioris Ecclesiæ, & vnam curatam, sepelietur, moriens, in illa Ecclesia, in qua residet, iuxta *Trid: Concil. cap. 1. sess. 23. de Reformat:* 7

Si, verò habuerit Parochialem annexam Canonicatui, & prȩbēdȩ Ecclesiæ Cathedralis, sepelietur in ipsa Ecclesia Cathedrali. quia præbenda principalis reputatur, & Parochialis accessoria; atq; eiusdem præbendæ expensis illius funera fient.

CONCLVSIO VI.

8 Vicarius perpetuus, sepeliendus est in ea Ecclesia, cui est Vicarius perpetuus. quia idem iudicatur, ac de Rectore principali. *Ex clementina, vnica, de officio Vicarij*. Et cum expensis eiusdem Ecclesię; cuius est Vicarius, *cap. extirpandæ, de prebend: de appellat. §. quòd verò:* Quod idem est astruendum de Vicario temporali, *Ex cap. peruenit: de appellat:*

CONCLVSIO VII.

9 Parochus, siuè Curatus, moriens sine electa sepultura, est in sua Parochiali Ecclesia humandus, expensis verò eiusdem Ecclesiæ, quibus non sufficientibus, sui Parochiani suppeditabunt.

CONCLVSIO VIII.

10 Capellani decedentes sine sepulturæ electione, sepelientur ex fructibus suarum Capellaniarũ in ipsis Ecclesijs, in quibus perpetuas Capellanias habẽt. Cappellani verò amouibiles, quibus certum præstatur salarium, vt in diuinis inseruiant, non sepelientur in eisdem Ecclesijs quibus seruiunt; sed in propria Parochia, si decedant absq; electa sepultura, aut in sepultura suorum Maiorum, si eam habeant, ex proprijs expensis; *Ex cap. acquisistis, in fine de testam:*

CONCLVSIO IX.

11 Commendatarij decedentes sine sepultura electa, aut sepelientur in sua Ecclesia commendata, & eiusdem expensis, aut in sepultura suorum Maiorũ si habeant, vel in Parochia, vbi mortui sunt, & Sacramenta sumpserunt.

CONCLVSIO X.

12 Coadiutor beneficij decedens sine sepultura electa sepelietur in ipsa Ecclesia cui inseruit, & expensis, de redditibus beneficij, cui præest, tumulabitur.

CONCLVSIO XI.

13 Canonicus decedens sinè sepultura electa, & habens præbendam, ac Canonicatum, est sepeliendus in Canonicorum sepultura, siuè Cathedrali, siuè Collegiata, separatim constructa ab alijs, & expensis fructuum præbendæ, quandò sua fecit, aliàs ex bonis paternis, seu hæreditatis, quæ si non existunt; eo casu, ex fructibus præbendæ etiam non dum sumptis. *cap. si Canonici, de Officio ordin: in 6.*

14 Quæ sanè conclusio est vera etiam si Canonicatus habeat annexam Parochiam; licèt, vtiq; sit simplicitèr Canonicus, qui

per

perpetuum habet beneficium in Cathedrali, & domum verò in diuersis Parochijs habeat; est nihilosecius tumulandus, in Ecclesia Cathedrali.

Sin autem Canonicus sit Aeques. S. Stephani e.g. debēt mortuum à loco vbi iacet Canonici sui attollere primū; & post multos passus,recipere Aequites debent sui ordinis, & antequàm perueniant ad locum, vbi est humandus, ipsi Canonici reassumere debent, & vsq; ad Ecclesiam ferre, & funeralia prosequi si extrà Ecclesias regulares tumulatur; aliàs, ad ipsos Regulares spectat, tantum funus peragere, iuxtà tradita in superioribus ad saturitatē. Nàm ordo Sacerdotalis cum canonicatu præcedere debet ipsis Laicis Aequitibus, de iure non est dubitandum. 15

Doctorum Allegationes.

Sequuntur has nostras præfatas Theses Doctores Canonistæ in allegatis Iuribus, Rituale Romanum, §. de exequijs, Gauantus, in suo manu: Episco: verb. sepultura, Calderinus à Lapo allegatus,& sequutus,allegat: 62. num. 4. Innocent: in cap. 1. de sepult: Zabarella, consil. 90. nu. 1. Petrus de Vbaldis, de cano: portio: p. 2. cap. 9. num. 36. tom. 15. inter tract: Vgolinus, p. 1. cap. 17. num. 8. Medices, p. 1. de sepultur: q. 7. num. 8. Hostiens, lib. 3. summ: tit. de parocho, nu. 3. Guttierez, lib. 1. cap. 27. num. 24. de qq. cano: Lauor: cap. 1. tit. 2. num. 62. tom. 1. Diana p. 5. tract: 3. resolut: 3. Archidiaco: in cap. statutum, §. cum verò, de rescript: in 6. Ancharan: consil. 369. Tuschus, tom. 6. lit. p. conclus. 99. nu. 5. Barbosa, de officio: parochi, cap. 26. nu. 36. et alij nominandi. 16

DISPVTATIO SEXTA.

Quæ personæ authoritatem habeant prò alijs Ecclesiasticam sepulturam eligere? vbi alia, sanè scitu digna, & curiosa valdè differuntur.

CONTROVERSIA I.

AN Pater prò Filio impuberi *licitè*, ac *validè*, sepulturam eligere valeat?

CONCLVSIO I.

Licèt Pater, Minores Filios, qui nequeunt, antequam ad annos pubertatis perueniant, eligere sepulturam possit; si tamen cōsuetudo Terræ id habeat, quò voluerit sepeliri: hoc tamen non potest, vbi consuetudo huiusmodi non habetur; sed sunt cum suis maioribus, vel in parochiali Ecclesia tumulandi. 1

2 Hac

2 *Hæc sunt verba, D. Bonifacij. VIII: cap. 4. de sepultur: in 6. vbi Glossa, not: 1. rectè aduertit, consuetudinem quandoq́ alteri potestatem præstare prò altero sepulturam eligere.*

CONCLVSIO II.

3 In legistarum sententia, de iure ciuili est, Patrem posse prò Filio impuberi sepulturam eligere, ratione patriæ potestatis; cũ ipse pater facere pro filio impuberi testamentum valeat. *init: de pupillar: institutio:* §. *liberis*, & vtiq; facere substitutionem in bonis maternis. *L. 1. ff. de vulg: & pupill.* & hoc ratione patriæ potestatis. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

4 *Astruunt hanc Thesem nostram Glossa, in cap. de vxore, vers: vtrum autem de sepultur: in 6. verb. definitum, Hostiensis: in summ: tit: de sepultur: nu. 5. Molina, disp: 214. de iust: & iure, vers: Patrem eligere, Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 1. & alij.*

CONCLVSIO III.

5 Pater, de iure Canonico secundum recitata verba nequit pro Filio impuberi sepulturam eligere, nisi tantum de consuetudinis ratione: minimè verò, ratione patriæ potestatis.

6 1. Probatur, nàm Ius Canonicum determinat prò vnoquoq; sepulturam; vt nimirum debeat quisq; sepeliri, aut in sepultura suorum Maiorum, aut in Ecclesia Parochiali: & insuper vnicuiq; concedit, qui capax est electionis, possit sibi sepulturam eligere. ergo non remanet aliqua potestas eligendi prętér à Iure canonico concessam; quæ cum personalis sit, & ijs tantum competat, qui capaces sunt talis electionis, non substituitur ratione incapacitatis alius. ergo Pater de Iure Canonico non valet pro Filio impuberi sepulturam eligere, quando Filius est incapax. ergo tantum hoc agere valet ratione consuetudinis loci.

7 2 Nàm patria potestas est potestas ciuilis, *Ex cap. final. de iudic: in 6.* & tantum ad ciuilia se extendit non autem ad spiritualia, quale est ius sepulturã eligendi, *cap. suam de simonia.* & in præsenti non valet arguere à potestate testamenta condendi, ad sepulturam eligendi, nèc ab alijs temporalibus ad spiritualia, & præsertim quandò iura canonica aliter decernunt, vt in casu nostro.

Doctorum Allegationes.

8 *Docent conclusionem hanc nostram omnes Canonistæ ad d. cap. 4. de sepultur: in 6. & in cap. cum olim, de consuetudine, Syluest: verb. sepultura, num. 7. alios citans, Innocent: in cap. de vxore, de sepultur: in 6.*

Rota,

Rota, in vna augustana sepulturæ, 20 Nouembris, 1608. coram Ludouisio, qui fuit Papa Gregorius XV. Nauarra, consil. 2. de sepultur: Federicus de Senis, cōsil. 31. Archid: in d. cap. licet de sepultur: in 6. nu. 1. Gemin: num. 2. Ioan: Andr: Anchar: Butrius, ibid: cum alijs, Petrus de Vbald: p. 2. de cano: portio: cap. 11. nu. 6. Bellettus, p. 1. disquisit: Clerico: §. 13. de elero debitore, nu. 17. Medices, q. 8. p. 1. de sepultur. Sperellus decis: 89. num. 3. Villalobos, p. 2. summ: tract: 31. difficult: 2. num. 1. Bonacina, disp. 3. de contract: q. 21. punct: 3. num. 8. Genuens: in sua praxi, cap. 61. nu. 4. Pasqualigus, decis: 389: nu. 3. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit: 2. cap. 11. nu. 118. Barbosa, cap. 26. de paroch: offic. num. 28. & in collectan: dd. ad cap. 1. num. 6. de sepultur: alios citans, Gratian: discep: 94. nu. 39. Tiraquellus, de priuileg: piæ causæ, priuilegio, 9. vers: contrarium tamen, Zerola in sua praxi, p. 1. verb. sepultura, §. 1. & alij.

CONCLVSIO IV.

Pater *licitè*, ac *validè* potest Filio Impuberi sepulturam eligere dum est viuus, non autem postquam mortuus est. *Ex cap. licèt, de sepultur: in 6.* 9

10 *Adsunt de huius nostræ assertionis veritate, duæ declarationes Sacræ Congregat: vna Episco: & regul: facta Romæ. 27. Octobris, 1587. sic Vicario Generali fulginatensi scribentis, & alia eiusdem, 20 Ianuarij, 1640. facta sub his verbis, Licerè parentibus in quacumq; Ecclesia sepulturam eligere, etiam, in Ecclesijs Regularium pro eorum filijs Minoribus, qui ad annos pubertatis nondum peruenerunt; nec à Parochis locorum impediri posse, aut debere; præsertim verò, si in dictis Regularium Ecclesijs sepeliri consueuerint, vel in eis habeant suorum Maiorum sepulturam. Frater Antonius Cardinalis. S. Honofrij. L.A. Episco: Theb: Secret: † sigilli.*

11 *Et eadem Sacra Congregat: 22. Februarij, 1641. ordinauit, vt Episcopus Placentinus restitui faceret à quodam Curato suæ diæcesis, Fratribus Minoribus cadauer cuiusdam puellæ, cui Pater suus sepulturam elegerat in eorum Ecclesia, cum omnibus funeralibus.*

12 *Et anno D. 1616. 21. Octobris, in vna Ausculana, eadem Sacra Congregat: cum filia Antonij scarpellini, in minori ætate obiret; Præpositus S. Martini, sub noui ritualis prætextu, in cuius Ecclesia sepeliri prætendebat, non obstante, quod illius Maiorum sepultura, in Ecclesia Fratrum Conuentualium. S. Francisci existeret. vnde dicta Sacra Congregatio ordinauit, dictæ filiæ cadauer restitueretur Ecclesiæ dictorum Fratrum.*

Docto-

Doctorum Allegationes.

13 *Autumant hanc nostram Thesem, Peyrinus, in addict: priuilegior: in fine, decretum. S. Congregat: 17. tom. 3. Lezana, tom. 4. verb. sepultura quoad Regulares, num 4. Barbosa, num. 28. cap. 26. de offic: parochi, Lauor: cap. 11. num. 118. vbi supra, Oldradus, consil. 21. Cæsar, de Grassis, decis: 1. & de sepultur: cap. vnaquæq; 13. q. Ancharan: in cap. is, qui, de sepultur: in 6. Crauet: consil. 10. Alciatus, in l. appellat: parentum, §. de verb. significat: & alij.*

CONCLVSIO V.

14 Pater si suo Filio impuberi sepulturam elegerit, consuetudine permittente, & decedat filius, factus pubes, non sepelietur in d. electa sepultura, nisi ipse filius posteà ratam talem electionem sepulturæ habeat *de qua re in seq: Controu: latius.*

CONCLVSIO VI.

15 Patre absente, Mater elegit sepulturam filio Impuberi, si ex consuetudine pater illam eligebat, filiusuè impubes moriens, parentibus suis orbatus, est tumulandus, in suorum maiorum sepultura, si habeat primùm; si careat, in Ecclesia parochiali.

Doctorum Allegationes.

16 *Subscribunt his Thesibus nostris Nauar: consil. 1. de sepultur: lib. 3. Petrus de Vbald: de cano: portio: cap. 11. p. 1. Lauor: vbi suprà, Glossa, in d. cap. licèt de sepult: in 6. et cap. de uxore, et ibi Abbas, cum alijs dicedis.*

CONTROVERSIA II.

AN Pater si Filio impuberi eligat sepulturam debeat adhùc viuens, & factus pubes, & posteà decedat, in ea sepeliri?

CONCLVSIO I.

1 Pater, si Filio impuberi sepulturam eligat, & ipse filius est factus iam pubes, si talem sepulturæ electionem ratam non habeat, decedens, non est in ea sepeliendus; secùs est dicendum, si illam ratam habuerit.

2 Probatur; quia sepulturæ electio est actus vltimæ voluntatis, & valet quatenùs per ipsam rata habeatur: sed vltima filij voluntas quandò pubes decedit, sicut voluntas non est impuberis, seu puberis, sic de se sepulturam eligere debet.

3 Nèc in præsenti consuetudo, qua Pater eligere potest sepulturam filio impuberi, se ad tempus ipsius filij puberis extendit. ergo nèc electio facta à Patre, cùm sit facta prò tempore, in quo filius eligere non poterat sepulturam, valet, quia cessat, quandò si-

dò filius eligere poteſt. ergo vera aſſertio.

CONCLVSIO II.

Filius pubes factus, ſi ratam habeat ſepulturam à Patre ſuo electam dum impubes manebat, in tali caſu, cenſetur eam de nouo eligere, & conſequentèr ceſſat patris ſui electio iam facta dum filius impubes erat. Nàm pubertate adueniente, cum ex natura ſua ceſſet, nequit ratificari: quia, quod non eſt, ratificari nõ põt. 4

Doctorum Allegationes.

Suſtinent has duas aſſertiones, Nauar: lib. 3. de ſepultur: conſil. 1. Petrus de Vbald: de cano: port: cap. 11. num. 6. Bellettus, p. 1. diſquiſit: clerico: §. de cleriſ: debito: num. 18. Aſinius, in l. familiaria ſepultura, ff. de religio: & ſumpt: funer: num. 45. Sperellus, deciſ: 89. Gauantus, num. 7. verb. ſepultura, in manu: Epiſco: Lauor: num. 118. cap. 11. tit. 2. vbi ſuprà. 5

CONCLVSIO III.

Pater, ſi eligat ſepulturam ſibi, & ſuæ familiæ, in aliqua Eccleſia, omiſſa illa, in qua, aliàs, de iure erat ſepeliendus, huiuſmodi electio non valet quòad filium impuberem, vt in ea ſepultura electa ſit tumulandus; ſi aliàs, conſuetudo non ſit eo loci, vt pater eligere ſepulturam filio impuberi poſſit. 6

CONCLVSIO IV.

Parentibus licèt, conceſſum ſit filijs impubelibus ſepulturam eligere; attamen Auis minimè eſt permiſſum prò Nepotibus ſepulturam eligere; quia cum ſimus in materia odioſa, Auus non venit in appellatione patris. 7

Et has duas Theſes edocent omnes citati Doctores, num. 5. & alij allegandi, vt de comm: ſententia. 8

CONTROVERSIA III.

AN Pater prò Filio impuberi, iàm mortuo, adhùc ſepulturam eligere queat?

CONCLVSIO I.

Admodum eſt probabile, minimè gentium Patrem pro filio impuberi iam defuncto ſepulturam eligere poſſe; *iuxta dicta, in quarta aſſertione, num. 7. ſuperioris Controuer:* 1

Probatur hac adequata ratione: quia ſepulturæ electio eſt, *vt diximus ſuprà*, actus vltimæ voluntatis; ſed quandò quis ſepulturam elegit, huiuſmodi electio refertur ad tempus in quo is, pro quo eligitur ſepultura, poteſt vltimam voluntatem habere; 2

Mm &fa-

& facere posset talem sepulturæ electionem, si aliud non obstet: vnde refertur ad tempus vitæ; minimè verò ad tempus post mortem. ergo vera assertio; Nàm illa electio fit nomine alterius, ad supplendam illius impotentiam; at post eius mortem, non adest amplius filius, cuius nomine fuit facta dicta sepulturę electio. ergo. *& constat ex declaratioribus S. Congreg: supra allegatis.*

Doctorum Allegationes.

3 *Placet hæc nostra conclusio Sperello, decis: 89. num. 5. fauet Lauor: tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2 cap. 11. nu. 118. Oldradus, consil. 21. num. 2. amplectitur, Crauettus, consil. 19. sustinet, Cæsar de grassis, decis: 1. & 2. de sepultur: ad cap. vnaquaq; 15. q. 2. defendit, Anchar: in cap. is, qui, de sepultur: in 6. tuetur, Alciatus, in l. appellat: parentum ff. de verb. significat: & alij docent.*

CONCLVSIO II.

4 Longe est probabilius, asserere, Patrem *liberè*, ac *validè*, prò filio impuberi, siue viuus sit, siuè mortuus maneat, sepulturam eligere, ex vi Iuris communis, *cap. licèt, de sepulturis in 6.*

5 1 Probatur; Nàm, *d. cap. licèt, de sepultur: in 6.* dat Patri per consuetudinem loci facultatem pro filio impuberi sepulturam eligere absolutè, non distinguendo de filio impuberi viuo, vel mortuo; sed loquitur vniuersalitèr. ergo & vniuersalitèr accipi debet, & intelligi promiscuè, idest, de viuo, ac mortuo: *argum: ex l. de pretio, ff. de public: in rer. art.* ergo vera conclusio.

6 2 *Nàm lex, vbi non distinguit, nèc nos distinguere debemus, cap. solitè, de maiorit: & obedi: & l. non distinguemus, ff. de descript: arbitr: l. preces. ff. de offic: præs: l. 2. §. conuenire. ff. de iudic: sed d. cap. licèt, de sepultur: in 6. non distinguit de filio impuberi viuo, vel mortuo: ergo nèc distinguere nos debemus.* ergo vera conclusio.

7 3 Nàm si rectè, *d. cap. licèt, de sepultur:* rimetur, magis, namq; facultatem præstat Patri, pro Filio impuberi mortuo, quàm viuo sepulturam elegendi, cum ibi sic dicatur. *Licèt, Pater Minores filios possit, quò voluerit sepelire.* ergo si potest sepelire, quò voluerit, talis potestas respicit filios, qui sunt in statu sepeliendi, sed quandò mortui sunt, in tali reperiuntur statu. ergo vera conclusio; & ad hunc sensum declarationes Sacræ Congreg: suprà recitatæ omnes factæ fuere ad dictum *cap. licèt, &c.* quæ videantur *nu.* 10. *superioris Controuersiæ.*

8 4 Nàm consuetudo Patri præbens potestatem eligendi filio impuberi sepulturam ideò est rationabilis, & illi ius assistit; quia

ad ip-

ad ipſum Patrem ſpectat, curam habere de filijs, tàm in ordine ad temporalia, quàm ad ſpiritualia. ergo etiam ad eum pertinet curam habere de ſepultura eligenda quandò eſt mortuus.

5 Pater, namq; idcircò nomine filij impuberis ſepulturam eligit; 9
quia filij voluntas in ſui Patris eſſe cenſetur, tamquam in dirigente actiones filij; ſed cum poſt mortem filij impuberis, voluntas Patris maneat; ergo manere cenſetur in ipſa Patris voluntate virtualiter filij impuberis voluntas in ordine ad diſpoſitionem illorum, quę poſt mortem ſunt fienda. ergo concluſio vera.

6 Pater, ſi quidem, haud ſepulturam eligit filio impuberi ſuo, 10
nomine ipſius filij, ſed ſanè ſuo proprio nomine tamquam illi, ad quem ſpectat curã de filio impubere habere, & conſequentèr, etiã de ſui corporis tumulatione agenda, poſtquam mortuus eſt: quià tota filij impuberis voluntas eſt iam in ipſum Patrem tranſlata conſuetudinis ſui, cuius ſimilitèr virtute cenſetur facultas durare ad tumulationis tempus incluſiuè. ergo vera aſſertio: nàm quãdò actus conceditur etiam tempus conceditur deliberandi vſq; dum eſt actus exercendus, & ſuum habeat complementum.

7 Talis, etenim facultas ſepulturam eligendi filio impuberi à Pa- 11
tre, eſt ius tale à conſuetudine ſumptũ, & id circò filius impubes, Patri ſuo non præſtat, hâc poteſtatẽ cum non habeat. ergo talis facultas in Patre non debet expirare in filij impuberis obitu, ſed perſeuerare incluſiuè, vſq; ad ſepulturam, illam vt eligere queat.

Doctorum Allegationes.

Docent hanc noſtram Theſem Nauar: lib. 3. de ſepultur: conſil. 1. nu. 4. 12
ampletitur Paſqualigus, deciſ: 391. nu. 2. defendũt Villalobos, Rodriquez, cum cæteris ſuprà recitatis, ac nominandi.

CONCLVSIO III.

Filij impuberes, ſuis orbati parentibus, ſunt humandi in ſe- 13
pultura ſuorum Maiorum, ſi illa adeſt; ſi verò non reperitur, in ſepultura Aui, & ſi iſta non ſit, in ſepultura aliorum Aſcendentium; minimè gentium verò in ſepultura Maiorum ex parte matris; cum nomine *Maiorum*, tantum Aſcendentes ex parte Patris veniant. *L. maiorem, ff. de verb. ſignificat:* niſi fortaſsè, nulli eſſent Agnati ex materna linea, ex qua mater originem duxit.

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc noſtram Theſem Doctores in cap. ebron, cap. placuit, 14
13. q. 2. cap. fraternitatem, de ſepultur: cap. is, qui, eod: tit. in 6. Spinus, in ſpeculo teſtam: gloſſa. 2. nu. 38. Ioan: Garceus de expenſ: cap. 8. nu. 4.

Tuschus, tom. 7. lit. f. conclus. 194. Vgolinus, de offic. Episco. p. 1. cap. 17. num. 3. Barbosa, de parocho, cap. 26. num. 31. & 32. Zecchius, de Republica Ecclesiast. cap. 28. num. 17. Villalobos, tom. 2. summ. tract. 31. difficult. 3. num. 4. Hieronym. Rodriquez, in compend. qq. regular. resolut. 128. nu. 28. Rodriquez, tom. 4. summ. in addict. cap. 130. num. 12. Bonacina, de contract. disput. 3. q. 21. punc. 3. nu. 6. Mancinus, dub. 18. fol. mihi 493. de sepultur. & alij communiter.

CONCLVSIO IV.

15 Filij impuberes, suorum Maiorum Ascendentium sepultura carentes, descendentes suis parentibus orbatis, in Ecclesia Parochiali sunt sepeliendi, *Ex cap. ex parte, cap. in nostra, de sepulturis.* & ex alijs dicendis iuribus.

Doctorum Allegationes.

16 *Tenent omnes recitati Doctores, & insuper Medices, p. 2. q. 6. nu. 1. de sepultur. Mari. Antoni. lib. 1. variar. resolut. 112. cas. 59. vers. 4. Glossa, in cap. 1. de sepultur. in 6. vers. nota, Bursat. consil. 226. num. 119. volum. 3. Bellettus, §. 3. nu. 19. in suis disquisit. cleric. Barbosa, num. 33. vbi suprà, Mancinus, dub. 19. d. l. cum alijs, de communi sententia, citandis.*

CONTROVERSIA IIII.

AN Patris potestas eligere sepulturam pro Filio impubere, tempus habeat praescriptum, ac determinatum?

CONCLVSIO I.

1 Patris potestas eligendi sepulturã filio impuberi, eò vsq; durat, quò filius suo iure vti poterit illam deligendi, ac ad annum peruenerit quartum decimũ completum, *per cap. d. licèt, de sepul. in 6.*

CONCLVSIO II.

2 Patris potestas sepulturam eligendi, spirat de iure canonico, pro filio impubere, quandò pubes est euasus, idest, compleuerit inclusiuè annum quartum decimum, *ex l. in decorum, Cod. quandò tut. vel Curat. esse desinant.*

3 Nàm talis terminus est assignatus à Iure; quia tùnc censetur in tali aetate esse plenum iudicium saltem, quoàd sepulturae electionem; & cum ius canonicum praefigat terminum aetatis pubertatis, videlicèt, annum quartum decimum completum, iuxtà praescriptum tempus à legé ciuili, id circò, in tali aetate standum est, quoàd Patris potestatem sepulturam prò suo filio impubere eligendi.

Docto-

Doctorum Allegationes.

Defensores huius nostræ assertionis sunt Glossa, in cap. 1. de testam: verb. impuberes, Zerola, verb. sepultura, §. 1. in sua praxi, Tiraquellus, de priuileg: piæ causæ priuileg: 9. vers: contrarium tamen, Lauorius, nu. 117. cap. 11. tit. 2. tom. 1. Genuensis, in sua praxi, cap. 61. num. 4. Diana, p. 1. tract: 3. resolut: 106. Bonacina, de contract: disp: 3. q. 2. pun. 3. num. 8. Bellettus, p. 1. disquisit: tit. de cleric: debit: §. 3. nu. 17. Villalobos, tom. 2. summ: tract: 31. difficult: 2. nu. 2. et alij nominandi. 4

CONCLVSIO III.

In Fœminis pubertas in duodecimo anno incipit *in d. l. in decorum, &c.* decernitur, & ipsę tùnc valent sepulturam sibi eligere, ac in Patre desinit. 5

Nàm dictum *cap. licèt, de sepultur: in 6.* pubertatem desumit sine vlla differentia, vniuersaliter; ac idcircò est desumenda cum ea vniuersalitate, tam in viris, quàm in fœminis secundum quam ius ciuile ipsum accipit. 6

Doctorum Allegationes.

Prò hac nostra These allegantur omnes recitati Auctores, num. 4. & alij allegandi. 7

CONCLVSIO IV.

Malitia hominis vtriusq; sexus si annos dictos suppleat malitiā vtriusq; sibi sepulturam eligere valent, absolutè loquendò. Nàm quandò viri malitia, & fœminæ ætem supplet, censenda pubertas anticipare tempus, ratione malitiæ supplentis; sic, & pari modo etiam est censenda anticipare illa potestas, quæ conuenit ratione pubertatis; & consequenter potestas vtiq; sepulturam eligendi, quæ, *per dictum capitulum licèt, de sepultur: in 6.* cum pubertate incipit. 8

Doctorum Allegationes.

Astruunt hanc nostram assertionem, Bartol. in l. qui potestate, verb. in vno casu, & in l. si filius familias, post. 2. num. ff. de testam: Ancharan: in d. cap. licèt, de sepultur: in 6. & ibi Geminianus, Lapus, allegat: 59. num. 2. Lauor: num. 109. & 11. tit. 2. cap. 11. var. lucubrat: tom. 1. Sperellus, decis: 89. num. 2. Pasqualigus, decis: 392. num. 4. cum alijs dicendis, de communi sententia. 9

CONTROVERSIA V.

AN Mater prò Filio Impuberi, sepulturam eligere valeat?

CON-

CONCLVSIO I.

1 Minimè sanè gentium, improbabile est, asserere Matrem filio impuberi sepulturam eligere haud posse.

2 Cuius ratio est adequata; quià *per d. cap. licèt, de sepultur. in 6.* Patri conuenit sepulturam filio impuberi eligere, ratione consuetudinis loci: sed talis consuetudo, cum sit contrà ius commune canonicum, quod disponit, vnumquemq; sepeliri debere in suorum Maiorum sepultura, aut in Parochia, *ex cap. 1. de sepultur:* ad matrem extendi non debet; præsertim, cum agatur de præiudicio tertij, id est Ecclesiæ, in qua de iure filius sepeliri deberet. *L. si vero, §. de viro, ff. soluto matrimonio.* ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

3 *Ità sentiunt hanc Thesem nostram Petrus de Vbaldis, de Cano. portio: Episco: cap: 11. num. 4. Medices, q. 8. p. 1. de sepultur: Asinius, in l. familiaria sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: num. 50. Bursat: consil. 226. num. 118. volum: 3. Bellettus, p. 1. disquisit: cleric: §. 3. de cleric: debitore, num. 18. Genuens: in sua praxi, cap. 16. num: 4. Riccius, resolut: 666. & alij nominandi.*

CONCLVSIO II.

4 Probabilius, ac in praxi obseruandum est, vt de communi sententia, posse matrem licitè, ac validè, prò filio impuberi legitimo, ac spurio, sepulturam eligere; si aliàs, consuetudo loci adsit, atq; sit in illius potestate. *cap. clericus, de sepulturis, in 6.*

5 Probatur tali adequata ratione: quoniam in corpore iuris duo decernuntur; primum; quòd moriens non electa sepultura sepeliatur, vel in suorum Maiorum sepultura, vel in Ecclesia Parochiali, *ex cap. 1. de sepultur.* alterum est; quòd quilibet potest sibi sepulturam eligere, vt habetur *in hoc cap. & in cap. de vxore, de sepultur: in 6.* sed filij impuberes, qui sepulturã eligere nequeãt, vt manuteneatur, vt videlicèt, eligatur à patre, vt suprà diximus, *ex vi cap. licèt, de sepultur: in 6. & cap. de vxore, §. vtrum autem, de sepultur:* at huic iuri in deficientia Patris, Mater ipsa succedit, vt de consuetudine. ergo vera assertio.

Doctorum Allegationes.

6 *Defendunt communitèr Doctores in d. cap. licèt, de sepultur. in 6. hanc nostram Thesem, Innocent: & Geminian: ibi, num. 4. Franchus, num. 3. Syluest: verb. sepultur: q. 7. Armilla, num. 6. Sà, num. 11. in aphoris: verb. filio impuberi, Molina, de iust: & iure, verb. pater*

eligere,

eligere, disp: 214. Layman, lib. 3. tract: 5. cap. 9. num. 5. Lauor: cap. 11. num. 119. & 128. tit. 2. Sperellus, decis: 189. num. 6. Pasqualigus, decis: 393. num. 3. cum alijs nominandis.

CONCLVSIO III.

In Matre namq; consuetudo illa valet etiam, qua ipse Pater licitè, & validè, prò filio impuberi sepulturam eligere valet, in absentia, in quam, ipsius Patris. 7

1 Probatur; nàm in matre militat quoq; ius consuetudinis tamquã in ea, cui filiorum impuberum cura incumbit; sed talis consuetudo extenditur ex rationis identitate; quia eadem est ratio de Patre, & matre, respectu consuetudinis eligendi sepulturam filio impuberi, quæ ad matrem etiam extenditur. ergo. 8

2 Nàm consuetudo à iure exorbitans, ex identitate rationis extenditur; sed ratione cõsuetudinis in eo fundata, quòd ad Patrem spectet cura de filijs, etiam hæc eadem cura ratione identitatis spectat ad matrem, in Patris absentia. ergo. 9

CONCLVSIO IV.

Matrem curam gerere filiorum impuberum est consuetudo vniuersalis, & in hoc est Mariti conscia, quę in tali cura adiuuet, vt constat in his, quæ ad educationem spectant, & sic Mater eligens sepulturam filio impuberi, valida erit huiusmodi electio, tamquam actus specialis maternæ curæ respectu filiorum. 10

Nàm Mater ius habet ad huiusmodi curam, & consequenter ad actus, qui sunt partes illius curæ nàm parentes curam gerere debent etiam filiorum corporum, & vt Mariti conscia in filiorum cura esse etiam debet conscia iuris sepulturæ electionis. 11

Doctorum Allegationes.

Tradunt has Theses nostras Tiraquellus, de reuocat: donat: verb. libertis, num. 44. Rolanus, consil. 82. num. 49. lib. 1. Menochius, de adipiscendis remed: num. 34. remed: 4. Villagut, de extensio: legis, verb. de extens: l. exorbitant: Farinaccius, in fragmen: verb. extensio, nu. 123. Sperellus, num. 9. Pasqualigus, num. 7. in d. l. Osacchus, 120. nu. 9. & 12. & alij dicendi. 21

CONTROVERSIA VI.

AN Consanguinei, & Affines pro suis consanguineis, & affinibus sepulturam eligere valeant filijs impuberibus?

CONCLVSIO I.

De iure comuni Canonico absolutè loquendo dicimus; Affines, 1

nes, & Consanguineos, putà, Affines, Auos, & Fratres, ac similes collaterales, non posse pro suis affinibus, & consanguineis impuberibus, sepulturam licitè, ac liberè deligere.

2 Cuius ratio est bona; quia cum simus in materia odiosa, Auus, & Frater non veniunt appellationis Patris. ergo de iure comune hi cősanguinei,&c. quia nomine filiorum non veniunt Nepotes.

Doctorum Allegationes.

3 *Docent hanc Thesem Siluest: verb. sepultura, num 7. Asinius, in l. familiaria sepulchra. ff. de religione, & sumpt: funer: num: 49. Bursatius, §. consil. 126. num. 118. volum. 3. Bellettus, p. 1. disquisit: cleric: §. 3. de cleric. debit. num. 18. Riccius, p. 1. resolut: 567. num. 1. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 108. vers: notandum est, Barbosa, in collect: doctorum, ac cap. 1. de sepultur: Lauor: cap. 11. num. 127. tit. 2. vbi suprà, & alij dicendi.*

CONCLVSIO II.

4 Probabilius longe est, ac in praxi obseruandum, consanguineos, & Affines licitè, ac liberè sepulturam posse deligere filijs impuberibus in deficientia suorum parentum, quibus succedunt in ipsorum cura; secus verò dicimus de alijs.

5 1 Probatur pars prima; nàm talis successio in cura ipsorum filiorum impuberum, in carentia suorum parentum, dat illis affinibus ius ad illa exercenda, quæ ad talium filiorum curam spectant, sed ius ad hos affines transfert illam facultatem quam de consuetudine loci parentes in suos filios habebant. ergo in eorũ loco succedunt in cura, & ipsis affinibus conuenit agere cum ipsis filijs impuberibus, quæ conueniebant suis parentibus, etiam quò ad sepulturam illis eligendam.

6 2 Pars probatur: Nàm cæteris, qui non succedunt, in cura ipsa horum filiorum impuberum, non competit talis facultas dum non habent illorum curam, nèc parentibus in hoc succedunt. ergo vera talis pars assertionis.

Doctorum Allegationes.

7 *Tradunt hanc nostram assertionem Glossa, in d. cap. licèt, de sepultur: in 6. verb. vel cum parochiali, & ibi Franchus, num. 3. Gratianus, tom. 1. discept: 94. nu. 8. Pasqualigus, decis: 394. Barbosa, vbi suprà, autumans, limitando, quando loci, ad sit consuetudo: & alij nominandi.*

CONCLVSIO III.

8 Impubes Filius Adultus factus absq; Curatoris authoritate valet licitè, & pleno iure sibi sepulturam deligere, ac testamentum

tum vtiq; condere: *L. Aurelio*, §. *grauis*, *ff. de lib. leg.*

Doctorum Allegationes.

Asserunt hanc nostram Thesem communitèr Doctores, in d. l. Aurelio, ff. de libertate legatorum, Geminianus, in d. cap. licèt, de sepultur: in 6. Lauorius, in d. cap. 11. nu. 117. tit. 2. tom. 1. uariar: lucubrat: tom. 1. cum alijs nominandis. 9

CONTROVERSIA VII.

AN Tutor licitè, ac validè, prò filio impuberi pupillo sepulturam de iure eligere valeat?

CONCLVSIO I.

De iure communi absolutè loquendo, nequit Tutor licitè, ac validè, sepulturam eligere pro pupillo impubere; cum in materia odiosa simus, vt est præsens hęc nostra, & nomine *Patris*, *Tutor* minimè gentium veniat. 1

Doctorum Allegationes.

Tenent Bellettus, p. 1. disquisit: cleric: §. 3. de cleric: debito: hanc assertionem, num. 18. Bursatius, consil. 226. nu. 118. volum. 3. Barbosa, ad cap. 1. de sepultur: num. 6. in collectan: DD. asserens, nisi aliter consuetudo disponat, Petrus de Vbaldis, de cano portio: cap. 11. num. 5. Sperellus, decis. 89. nu. 32. Asinius, in l. familiaria sepulchra, nu. 51. ff. de religio: & sumpt: funer: Diana, p. 5. resolut: 108. tract: 3. vers: notandum est, Riccius, p. 1. sua praxis, resol. 167. 2

CONCLVSIO II.

Verùm est asserendum, & in praxi obseruandum omninò esse, licitè, ac validè Tutorem posse pupillo impuberi sepulturam eligere, eo viuente; nèc opus esse, ad id specialem consuetudinem adesse, quæ tale ius Tutori præstet, dum Pater valeat sepulturã eligere prò filio impubere, vt diximus suprà. 3

Probatur, quia Tutor est loco Patris, & in eius succedit in ordine ad pupilli curam; & consequenter Patris officium ad Tutorem transit. ergo ad Tutorem ius eligendi sepulturam transit; quià loco Patris subrogatur, & Patris locum tenere debet. nàm hoc ius sepulturam eligendi filio impuberi est priuilegium quoddam à consuetudine concessum Patri, & est secundum exigentiam paternæ curæ, in quibus omnibus Tutor succedit, ac per omnia. 4

Doctorum Allegationes.

Defensores sunt huius nostræ Thesis Paludanus, in 4. dist. 4. q. 4. 5

art: 3. Speculus, de sponsal: §. 1. vers: articuli tamen; Socinus, consil. 61. p. 1. Azzorius, tom. 1. lib. 8. cap. 25. q. 9. Suarez, tom. 3. in 3. p. D. Thom. disp. 25. sect. 3. vers: 2. infertur, Pasqualigus, decis: 345. num. 2. & fauent. l. ante penult: Cod: de prax: sac. script. lib. 12. & ibi Bartol. in fine, & l. decernimus, Cod: de aquaduct: lib. 11. & l. comperimus, Cod: de praxi. sac. script: lib. 12. & ibi Bartol. & l. maior, §. penult: de procurat: vbi Bartolus inquit; & Tutor fruitur ijsdem priuilegijs, & iuribus, quæ spectant ad subrogationis finem, iuxta has leges relatas. & cæteri alij allegandi.

CONCLVSIO III.

6 Tutor quoq; vi, ac virtute Tutelæ, licitè, ac validè sepulturam deligere queit pupillo impuberi etiam post illius obitum.

7 Probatur, quia tutela finita; quamuis impediat negotia gerenda, minimè autem impedit, quò ad inchoata ne perficiantur, vt rectè *Bartol. in l. ita autem, §. final. ff. de administrat: tutoris. Bald. in l. tutori, verb. oppon: Cod: de negl. gest: & in l. c. Cod: vt causa post, &c. & Ioan: de pra: in l. 1. ff. de procurat:* quarè tutela finita, Tutor litem deserere non debet, sed prosequi, *l. 1. init: Cod: de administrat: tutelæ; & ibi communitèr Doctores docent*; sed electio sepulturæ ad negocia iàm incæpta spectat, nempè ad personalem curam, quam Tutor de pupillo impubere habere debet inclusiuè vsq; ad illius obitum.

Doctorum Allegationes.

8 *Allegantur prò hac nostra assertione omnes citati Doctores, num. 5. nuper, cum alijs referendis de communi sententia.*

CONTROVERSIA VIII.

AN Amicus alteri Amico, licitè, ac validè sepulturam eligere queat?

CONCLVSIO I.

1 Minimè gentium improbabile omninò est, asserere Amicum posse licitè, ac validè alteri Amico sepulturam eligere.

2 Probatur; quia Amicus est Alter ego: tùm etiam, quoniam, Amicitia præponderat sanguinis coniunctioni, *ex l. final. Cod: de castr: pecul. lib. 12.* Et quia solebant Amici antiquitus in vno, & eodem sepulchro, illorum cadauera condere, & in rogum cremandi defuncti olim se obijciebant. vt scribunt *Plinius, lib. 7. cap. 36. hystor: Tacitus, lib. 5. hystor. de funer: Othonis Imperat: &*

lib. 14.

lib. 14. *annal. de morte Agrippæ, & Dio: lib.* 11. *cum alijs.*

Doctorum Allegationes.

Amplexores huius assertionis sunt Glossa, in cap. licèt, de sepultur: in 6. *vers: vel in Parochiali, & Franchus, num.* 3. *Gratianus, tom.* 1. *discept:* 94. *num.* 80. *& eadem. Glossa, in cap. ego N. de iure iurando. cum alijs.* 3

C O N C L V S I O II.

Amicus prò altero amico, de iure communi loquendo nequit absolutè licitè, & validè sepulturam deligere. 4

1 Probatur, quià Amicus, qui alteri amicus sepulturam eligit, vel ad annos pubertatis venit, & tali casu, cum proprium ius habeat personale eligendi sepulturam, in omnium sententia non valet eam deligere; quoniam tale ius in ipsum amicum non transit, cum iura personalia non communicent, licèt sint communicabilia nisi, ex speciali transactione; vndè ipsi viuo nequit sepulturam eligere, nisi ex speciali mandato, quòd etiam locum habet in illo, qui non est Amicus. 5

2 Vel amicus est impubes; & in tali casu amicitia locum non habet, ratione cuius possit alter amicus ei sepulturam deligere; quià talis ætas ob consilij imbecilitatem est incapax talis amicitiæ, quæ solidum habeat fundamentum, & illam vnionis voluntatis, quæ præponderet sanguinis coniunctioni, & faciat, quod Amicus sit alter ego. ergo vera conclusio. 6

3 Nàm impubes manet semper sub cura, & potestate alterius, ac id circò ad ipsum potiùs quàm ad Amicum sepulturæ electio spectat. ergo vera conclusio. 7

C O N C L V S I O III.

Amicus alteri amico mortuo de iure communi nequit etiam licitè, & validè sepulturam eligere nullatenùs. cum ius sepulturam eligendi, quod viuus habebat extinguitur; & per consequens nequit virtute iuris communis sepulturam illi deligere quod id circò, ius commune prouidit decedentibus absq; sepultura electa in suorum Maiorum sepultura, aut parochiali Ecclesia sunt tumulandi, & proindè Amicorum prouisio locum non habet. 8

C O N C L V S I O IV.

Consuetudo induci minimè potest, vt Amicus Alteri amico impuberi sepulturam deligere valeat. 9

Cuius est ratio; quia Impuberis cura secundum ius ad alios 10

attinet, vt iàm diximus, & nōn ad Amicum. Nèc Amicitia, talis esse potest, quæ rationabiliter, ius sibi vendicet tale. at consuetudo eligendi sepulturam prò amico, qui iàm ad annos pubertatis fuerit, rationabilis esset, & iàm introducta præstaret ius, si moralitèr censeretur ius ab amico accepisse in ordine ad talem electionem, sed non adest talis consuetudo. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

11 *Sunt Auctores harum nostrarum aßertionum Asinius, in l. familiaris sepulchra, ff. de Religio: & sumpt: funer: Butrius, consil. 226. num. 118. volum. 3. Riccius, p. 1. resolut: 167. & decis: 666. Bellettus, p. 1. disquisit: clericor. §. 3. de cleric: debitor. nu. 18. Barbosa, in collectan: DD. ad cap. 1. de sepultur: in 6. num. 6. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 108. Pasqualigus, decis: 396. num. 4. Farinaccius, in d. cap. licèt, de sepult: in 6. num. 3. Petrus de Vbaldis, de cano: portione, cap. 11. nu. 2. & alij communitèr.*

Axioma illud vulgatum: *Amicus est Alter ego.*

Est intelligendum, non sanè, in iurium participatione, sed tantum in voluntatis affectu. & sic Amicitia, quo ad affectum præponderat sanguinis coniunctioni; minimè genium, verò, quò ad iurium participationem Alterius Amici. & hac de causa, & ratione, Amicus in bonis non succedit Amico ab Intestato; sicut Coniunctus sanguine succedit.

CONTROVERSIA IX.

An Pater, ac Mater suis filijs naturalibus, ac spurijs valeant de iure sepulturam deligere licitè, ac validè?

CONCLVSIO.

Probabilitèr loquuntur, qui autumant, Patrem, ac Matrem de iure cōmuni nōn posse sepulturam deligere filijs naturalibus ac spurijs, licitè, ac validè.

2 In præsentia, namq; filij spurij dicuntur illi, qui ex damnato coitu nascuntur, & ex parentibus giguntur, inter quos, tempore conceptionis, vel natiuitatis filiorum, matrimonium esse non poterat. & modò probatur conclusio, quia filiorum appellatione non veniunt filij naturales, ac spurij. *L. generaliter: Cod: de instit: & substitu: & in clementina prima, de bapt: quarè cum per cap. licèt, de sepultur: in 6.* liceat Patri sepulturam eligere Filio impuberi, stante consuetudine, non debet hoc extendi ad spurios, & naturales

Docto-

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt hanc Theſem Syluest: verb. ſepultura, q. 7. Aſinius, in ac 7
miliaria, ſepulchra, ff. de religio: & ſumpt: funer: nu. 46. *Gloſſa, v.* In
liberi, in d. clement: 1. *cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO II. 8

Eſt quippè, longius probabile, ac in praxi obſeruandum, & conſulendum, licitè, ac validè, Patrem, ac Matrem ſuis filijs impuberibus ſepulturam deligere poſſe, iuris conſuetudine locorũ. Probatur, quià eadem militat ratio reſpectu etiam filiorum naturalium, ac ſpuriorum, ob quam inducta fuit conſuetudo, ius 5
Patri præſtans ſepulturam eligendi filio impuberi legitimo ac naturali, cura, videlicèt, paterna, quam genitores, Pater, & Mater habere debent de filijs, & conſequentèr cenſeri debet introducta conſuetudo vniuerſalitèr quòad omnes filios, iuxtà rationis amplitudinem qua fit conſuetudo rationabilis.

CONCLVSIO III.

Filiorum nomine non veniunt filij naturales, ac ſpurij; quod 6
certè hoc non eſt intelligendum vniuerſalitèr, ſed tantummodò quò ad commoda, & honores; cęterùm, quo ad paternam curam, & reuerentiam, quam ipſi parentibus debent, nomine filiorum veniunt, & per conſequens, etiam in ordine ad ius, quod parentes habent ſepulturam eligendi pro ipſis impuberis.

Doctorum Allegationes.

Sequuntur concluſ: hanc Gloſſa, in d. clement: 1. *verb. liberi, de* 7
baptiſ: Syluest: verb. filij, num. 29. *Lauorius, cap.* 11. *nu.* 129. *tit.* 2. *tom.* 1. *uariar: lucubrat: Paſqualigus, deciſ:* 398. *num.* 2. *cum alijs referendis.*

CONCLVSIO IIII.

Parentes, ac Genitores licitè, ac validè ſepulturam eligere 8
queunt, prò filijs adoptiuis, & arrogatis, *ex l.* 1. *de adopti:* quia ſunt ſub cura hi filij impuberes parentum, ac ſi legitimi, & naturales eſſent; & ideò ratio, quæ talem conſuetudinem introduxit, ad eos etiam eamdem conſuetudinem extendit.

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur hanc concluſionem noſtram Syluest: Aſinius, num. 4. 9
Lauor: num. 124. *Paſqualigus, num.* 4. *in d. l. vbi ſuprà, num.* 7. *cum alijs nominandis.*

CON-

attinet, vt iàm diximus, & non ad Amicum. Nec Amicitia, talis esse potest, quæ rationabiliter, ius sibi vendicet tale. at consuetudo eligendi sepulturam prò amico, qui iàm ad annos pubertatis fuerit, rationabilis esset, & iàm introducta præstaret ius, si moraliter conferetur ius ab amico accepisse in ordine ad talem electionem, sed non adest talis consuetudo. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

11 *Sunt Auctores harum nostrarum aßertionum Asinius, in l. familiaris sepulchra, ff. de Religio: & sumpt: funer: Butrius, consil. 226. num. 118. volum. 3. Riccius, p. 1. resolut: 167. & decis: 666. Bellettus, p. 1. disquisit: clericor. §. 3. de cleric: debitor. nu. 18. Barbosa, in collectan: DD. ad cap. 1. de sepultur: in 6. num. 6. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 108. Pasqualigus, decis: 396. num. 4. Farinaccius, in d. cap. licèt, de sepult: in 6: num. 3. Petrus de Vbaldis, de cano: portione, cap. 11 nu. 2. & alij communitèr.*

Axioma illud vulgatum: *Amicus est Alter ego.* *Est intelligendum, non sanè, in iurium participatione, sed tantum in voluntatis affectu. & sic Amicitia, quo ad affectum præponderat sanguinis coniunctioni; minimè genium, verò, quò ad iurium participationem Alterius Amici. & hac de causa, & ratione, Amicus in bonis non succedit Amico ab Intestato; sicut Coniunctus sanguine succedit.*

CONTROVERSIA IX.

An Pater, ac Mater suis filijs naturalibus, ac spurijs valeant de iure sepulturam deligere licitè, ac validè?

CONCLVSIO.

1 Probabilitèr loquuntur, qui autumant, Patrem, ac Matrem de iure cōmuni non posse sepulturam deligere filijs naturalibus ac spurijs, licitè, ac validè.

2 In præsentia, namq; filij spurij dicuntur illi, qui ex damnato coitu nascuntur, & ex parentibus giguntur, inter quos, tempore conceptionis, vel natiuitatis filiorum, matrimonium esse non poterat. & modò probatur conclusio, quia filiorum appellatione non veniunt filij naturales, ac spurij. *L. generaliter: Cod: de instit: & substitu: & in clementina prima, de bapt: quarè cum per cap. licèt, de sepultur: in 6.* liceat Patri sepulturam eligere Filio impuberi, stante consuetudine, non debet hoc extendi ad spurios, & naturales

Docto-

Doctorum Allegationes.

Asserunt hanc Thesim Syluest: verb. sepultura, q. 7. Asinius, in l. familiaria, sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: nu. 46. Glossa, verb. liberi, in d. clement: 1. cum alijs nominandis. 3

CONCLVSIO II.

Est quippè, longius probabile, ac in praxi obseruandum, & consulendum, licitè, ac validè, Patrem, ac Matrem suis filijs impuberibus sepulturam deligere posse, iuris consuetudine locorũ. 4

Probatur, quià eadem militat ratio respectu etiam filiorum naturalium, ac spuriorum, ob quam inducta fuit consuetudo, ius Patri prçstans sepulturam eligendi filio impuberi legitimo ac naturali, cura, videlicèt, paterna, quam genitores, Pater, & Mater habere debent de filijs, & consequentèr censeri debet introducta consuetudo vniuersalitèr quòad omnes filios, iuxtà rationis amplitudinem qua fit consuetudo rationabilis. 5

CONCLVSIO III.

Filiorum nomine non veniunt filij naturales, ac spurij; quod certè hoc non est intelligendum vniuersalitèr, sed tantummodò quò ad commoda, & honores; cçterùm, quo ad paternam curam, & reuerentiam, quam ipsi parentibus debent, nomine filiorum veniunt, & per consequens, etiam in ordine ad ius, quod parentes habent sepulturam eligendi pro ipsis impuberis. 6

Doctorum Allegationes.

Sequuntur conclus: hanc Glossa, in d. clement: 1. verb. liberi, de baptis: Syluest: verb. filij, num. 29. Lauorius, cap. 11. nu. 129. tit. 2. tom. 1. uariar: lucubrat: Pasqualigus, decis: 398. num. 2. cum alijs referendis. 7

CONCLVSIO IIII.

Parentes, ac Genitores licitè, ac validè sepulturam eligere queunt, prò filijs adoptiuis, & arrogatis, *ex l. 1. de adopti:* quia sunt sub cura hi filij impuberes parentum, ac si legitimi, & naturales essent; & ideò ratio, quæ talem consuetudinem introduxit, ad eos etiam eamdem consuetudinem extendit. 8

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur hanc conclusionem nostram Syluest: Asinius, num. 4. Lauor: num. 124. Pasqualigus, num. 4. in d. l. vbi suprà, num. 7. cum alijs nominandis. 9

CON-

attinet, vt iàm diximus, & nõn ad Amicum. Nèc Amicitia, talis esse potest, quæ rationabiliter, ius sibi vendicet tale. at consuetudo eligendi sepulturam prò amico, qui iàm ad annos pubertatis fuerit, rationabilis esset, & iàm introducta præstaret ius, si moralitèr censeretur ius ab amico accepisse in ordine ad talem electionem, sed non adest talis consuetudo. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

11 *Sunt Auctores harum nostrarum aßertionum Asinius, in l. familiaris sepulchra, ff. de Religio: & sumpt: funer: Butrius, consil. 226. num. 118. volum. 3. Riccius, p. 1. resolut: 167. & decis: 666. Bellettus, p. 1. disquisit: clericor §. 3. de cleric: debitor. nu. 18. Barbosa, in collectan: DD. ad cap. 1. de sepultur: in 6. num. 6. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 108. Pasqualigus, decis: 396. num. 4. Farinaccius, in d. cap. licèt, de sepult: in 6: num. 3. Petrus de Vbaldis, de canos portione, cap. 11. nu. 2. & alij communitèr.*

Axioma illud vulgatum: *Amicus est Alter ego.*

Est intelligendum, non sanè, in iurium participatione, sed tantum in voluntatis affectu. & sic Amicitia, quo ad affectum præponderat sanguinis coniunctioni; minimè genitum, verò, quò ad iurium participationem Alterius Amici. & hac de causa, & ratione, Amicus in bonis non succedit Amico ab Intestato; sicut Coniunctus sanguine succedit.

CONTROVERSIA IX.

AN Pater, ac Mater suis filijs naturalibus, ac spurijs valeant de iure sepulturam deligere licitè, ac validè?

CONCLVSIO.

1 Probabilitèr loquuntur, qui autumant, Patrem, ac Matrem de iure cõmuni non posse sepulturam deligere filijs naturalibus ac spurijs, licitè, ac validè.

2 In præsentia, namq; filij spurij dicuntur illi, qui ex damnato coitu nascuntur, & ex parentibus giguntur, inter quos, tempore conceptionis, vel natiuitatis filiorum, matrimonium esse non poterat. & modò probatur conclusio, quia filiorum appellatione non veniunt filij naturales, ac spurij. *L. generaliter: Cod: de instit: & substitu: & in clementina prima, de bapt: quarè cum per cap. licèt, de sepultur: in 6.* liceat Patri sepulturam eligere Filio impuberi, stante consuetudine, non debet hoc extendi ad spurios, & naturales.

Docto-

Doctorum Allegationes.

Asserunt hanc Thesem Syluest: verb. sepultura, q. 7. Asinius, in l. familiaria, sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: nu. 46. Glossa, verb. liberi, in d. clement: 1. cum alijs nominandis. 3

CONCLVSIO II.

Est quippè, longius probabile, ac in praxi obseruandum, & consulendum, licitè, ac validè, Patrem, ac Matrem suis filijs impuberibus sepulturam deligere posse, iuris consuetudine locorũ. 4

Probatur, quià eadem militat ratio respectu etiam filiorum naturalium, ac spuriorum, ob quam inducta fuit consuetudo, ius Patri prestans sepulturam eligendi filio impuberi legitimo ac naturali, cura, videlicèt, paterna, quam genitores, Pater, & Mater habere debent de filijs, & consequentèr censeri debet introducta consuetudo vniuersalitèr quoad omnes filios, iuxtà rationis amplitudinem qua fit consuetudo rationabilis. 5

CONCLVSIO III.

Filiorum nomine non veniunt filij naturales, ac spurij; quod certè hoc non est intelligendum vniuersalitèr, sed tantummodò quò ad commoda, & honores; cęterùm, quo ad paternam curam, & reuerentiam, quam ipsi parentibus debent, nomine filiorum veniunt & per consequens, etiam in ordine ad ius, quod parentes habent sepulturam eligendi pro ipsis impuberis. 6

Doctorum Allegationes.

Sequuntur conclus: hanc Glossa, in d. clement: 1. verb. liberi, de baptis: Syluest: verb. filij, num. 29. Lauorius, cap. 11. nu. 129. tit. 2. tom. 1. uariar: lucubrat: Pasqualigus, decis: 398. num. 2. cum alijs referendis. 7

CONCLVSIO IIII.

Parentes, ac Genitores licitè, ac validè sepulturam eligere queunt, prò filijs adoptiuis, & arrogatis, *ex l. 1. de adopti:* quia sunt sub cura hi filij impuberes parentum, ac si legitimi, & naturales essent; & ideò ratio, quæ talem consuetudinem introduxit, ad eos etiam eamdem consuetudinem extendit. 8

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur hanc conclusionem nostram Syluest: Asinius, num. 4. Lauor: num. 124. Pasqualigus, num. 4. in d. l. vbi suprà, num. 7. cum alijs nominandis. 9

CON-

attinet, vt iàm diximus, & non ad Amicum. Nec Amicitia, talis esse potest, quæ rationabiliter, ius sibi vendicet tale. at consuetudo eligendi sepulturam prò amico, qui iàm ad annos pubertatis fuerit, rationabilis esset, & iàm introducta præstaret ius, si moraliter censeretur ius ab amico accepisse in ordine ad talem electionem, sed non adest talis consuetudo. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

11 *Sunt Auctores harum nostrarum assertionum Asinius, in l. familiaria sepulchra, ff. de Religio: & sumpt: funer: Butrius, consil. 226. num. 118. volum. 3. Riccius, p. 1. resolut: 167. & decis: 666. Bellettus, p. 1. disquisit: clericor: §. 3. de cleric: debitor. nu. 18. Barbosa, in collectan: DD. ad cap. 1. de sepultur: in 6. num. 6. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 168. Pasqualigus, decis: 396. num. 4. Farinaccius, in d. cap. licèt, de sepult: in 6: num. 3. Petrus de Vbaldis, de canos portione, cap. 11 nu. 2. & alij communiter.*

Axioma illud vulgatum: *Amicus est Alter ego.*

Est intelligendum, non sanè, in iurium participatione, sed tantum in voluntatis affectu. & sic Amicitia, quo ad affectum præponderat sanguinis coniunctioni, minimè genium, verò, quò ad iurium participationem Alterius Amici. & hac de causa, & ratione, Amicus in bonis non succedit Amico ab Intestato, sicut Coniunctus sanguine succedit.

CONTROVERSIA IX.

AN Pater, ac Mater suis filijs naturalibus, ac spurijs valeant de iure sepulturam deligere licitè, ac validè?

CONCLVSIO.

1 Probabilitèr loquuntur, qui autumant, Patrem, ac Matrem de iure cōmuni non posse sepulturam deligere filijs naturalibus ac spurijs, licitè, ac validè.

2 In præsentia, namq; filij spurij dicuntur illi, qui ex damnato coitu nascuntur, & ex parentibus giguntur, inter quos, tempore conceptionis, vel natiuitatis filiorum, matrimonium esse non poterat. & modò probatur conclusio, quia filiorum appellatione non veniunt filij naturales, ac spurij. *L. generaliter: Cod: de instit: & substitu: & in clementina prima, de bapt: quarè cum per cap. licèt, de sepultur: in 6.* liceat Patri sepulturam eligere Filio impuberi, stante consuetudine, non debet hoc extendi ad spurios, & naturales:

Docto-

Doctorum Allegationes.

Asserunt hanc Thesem Syluest: verb. sepultura, q. 7. Asinius, in l. familiaria, sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: nu. 46. Glossa, verb. liberi, in d. clement: 1. cum alijs nominandis. 3

CONCLVSIO II.

Est quippè, longius probabile, ac in praxi obseruandum, & consulendum, licitè, ac validè, Patrem, ac Matrem suis filijs impuberibus sepulturam deligere posse, iuris consuetudine locorũ. 4
Probatur, quià eadem militat ratio respectu etiam filiorum naturalium, ac spuriorum, ob quam inducta fuit consuetudo, ius Patri prestans sepulturam eligendi filio impuberi legitimo ac naturali, cura, videlicèt, paterna, quam genitores, Pater, & Mater habere debent de filijs, & consequentèr censeri debet introducta consuetudo vniuersalitèr quoad omnes filios, iuxtà rationis amplitudinem qua fit consuetudo rationabilis. 5

CONCLVSIO III.

Filiorum nomine non veniunt filij naturales, ac spurij; quod certè hoc non est intelligendum vniuersalitèr, sed tantummodò quò ad commoda, & honores; cęterùm, quo ad paternam curam, & reuerentiam, quam ipsi parentibus debent, nomine filiorum veniunt, & per consequens, etiam in ordine ad ius, quod parentes habent sepulturam eligendi pro ipsis impuberis. 6

Doctorum Allegationes.

Sequuntur conclus: hanc Glossa, in d. clement: 1. verb. liberi, de baptis: Syluest: verb. filij, num. 29. Lauorius, cap. 11. nu. 129. tit. 2. tom. 1. uariar: lucubrat: Pasqualigus, decis: 398. num. 2. cum alijs referendis. 7

CONCLVSIO IIII.

Parentes, ac Genitores licitè, ac validè sepulturam eligere queunt, prò filijs adoptiuis, & arrogatis, *ex l. 1. de adopti:* quia sunt sub cura hi filij impuberes parentum, ac si legitimi, & naturales essent; & ideò ratio, quæ talem consuetudinem introduxit, ad eos etiam eamdem consuetudinem extendit. 8

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur hanc conclusionem nostram Syluest: Asinius, num. 4. Lauor: num. 124. Pasqualigus, num. 4. in d. l. vbi suprà, num. 7. cum alijs nominandis. 9

CON-

attinet, vt iàm diximus, & nōn ad Amicum. Nèc Amicitia, talis esse potest, quæ rationabiliter, ius sibi vendicet tale. at consuetudo eligendi sepulturam prò amico, qui iàm ad annos pubertatis fuerit, rationabilis esset, & iàm introducta præstaret ius, si moralitèr censeretur ius ab amico accepisse in ordine ad talem electionem, sed non adest talis consuetudo. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

11 *Sunt Auctores harum nostrarum assertionum Asinius, in l. familiaris sepulchra, ff. de Religio: & sumpt: funer: Butrius, consil. 226. num. 118. volum. 3. Riccius, p. 1. resolut: 167. & decis: 666. Bellettus, p. 1. disquisit: clericor: §. 3. de cleric: debitor. nu. 18. Barbosa, in collectan: DD. ad cap. 1. de sepultur: in 6. num. 6. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 108. Pasqualigus, decis: 396. num. 4. Farinaccius, in d. cap. licèt, de sepult: in 6: num. 3: Petrus de Vbaldis, de canon: portione, cap. 11 nu. 2. & alij communitèr.*

Axioma illud vulgatum: *Amicus est Alter ego.*

Est intelligendum, non sanè, in iurium participatione, sed tantum in voluntatis affectu. & sic Amicitia, quo ad affectum preponderat sanguinis coniunctioni; minimè gentium, verò, quò ad iurium participationem Alterius Amici. & hac de causa, & ratione, Amicus in bonis non succedit Amico ab Intestato; sicut Coniunctus sanguine succedit.

CONTROVERSIA IX.

AN Pater, ac Mater suis filijs naturalibus, ac spurijs valeant de iure sepulturam deligere licitè, ac validè?

CONCLVSIO.

Probabilitèr loquuntur, qui autumant, Patrem, ac Matrem de iure cōmuni nonposse sepulturam deligere filijs naturalibus ac spurijs, licitè, ac validè.

2 In præsentia, namq; filij spurij dicuntur illi, qui ex damnato coitu nascuntur, & ex parentibus giguntur, inter quos, tempore conceptionis, vel natiuitatis filiorum, matrimonium esse non poterat. & modò probatur conclusio, quia filiorum appellatione non veniunt filij naturales, ac spurij. *L. generaliter: Cod: de instit: & substitu: & in clementina prima, de bapt:* quarè cum per *cap. licèt, de sepultur: in 6.* liceat Patri sepulturam eligere Filio impuberi, stante consuetudine, non debet hoc extendi ad spurios, & naturales

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt hanc Theſem Syluest: verb. ſepultura, q. 7. Aſinius, in l. familiaria, ſepulchra, ff. de religio: & ſumpt: funer: nu. 46. Gloſſa, verb. liberi, in d. clement: 1. cum alijs nominandis. 3

C O N C L V S I O II.

Eſt quippè, longius probabile, ac in praxi obſeruandum, & conſulendum, licitè, ac validè, Patrem, ac Matrem ſuis filijs impuberibus ſepulturam deligere poſſe, iuris conſuetudine locorũ. 4

Probatur, quià eadem militat ratio reſpectu etiam filiorum naturalium, ac ſpuriorum, ob quam inducta fuit conſuetudo, ius Patri pręſtans ſepulturam eligendi filio impuberi legitimo ac naturali, cura, videlicèt, paterna, quam genitores, Pater, & Mater habere debent de filijs, & conſequentèr cenſeri debet introducta conſuetudo vniuerſalitèr quoad omnes filios, iuxtà rationis amplitudinem qua fit conſuetudo rationabilis. 5

C O N C L V S I O III.

Filiorum nomine non veniunt filij naturales, ac ſpurij; quod certè hoc non eſt intelligendum vniuerſalitèr, ſed tantummodò quò ad commoda, & honores; cęterùm, quo ad paternam curam, & reuerentiam, quam ipſi parentibus debent, nomine filiorum veniunt, & per conſequens, etiam in ordine ad ius, quod parentes habent ſepulturam eligendi pro ipſis impuberis. 6

Doctorum Allegationes.

Sequuntur concluſ: hanc Gloſſa, in d. element: 1. verb. liberi, de baptiſ: Syluest: verb. filij, num. 29. Lauorius, cap. 11. nu. 129. tit. 2. tom. 1. uariar: lucubrat: Paſqualigus, deciſ: 398. num. 2. cum alijs referendis. 7

C O N C L V S I O IIII.

Parentes, ac Genitores licitè, ac validè ſepulturam eligere queunt, prò filijs adoptiuis, & arrogatis, *ex l. 1. de adopti:* quia ſunt ſub cura hi filij impuberes parentum, ac ſi legitimi, & naturales eſſent; & ideò ratio, quæ talem conſuetudinem introduxit, ad eos etiam eamdem conſuetudinem extendit. 8

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur hanc concluſionem noſtram Syluest: Aſinius, num. 4. Lauor: num. 124. Paſqualigus, num. 4. in d. l. vbi ſuprà, num. 7. cum alijs nominandis. 9

CON-

CONTROVERSIA X.

AN Filius pubes, si decedat absq; sepultura electa, illius Pater queat licitè, ac liberè, prò eo sepulturam eligere? vbi alia scitu digna, resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Filio pubere mortuo absq; sepultura electa, Pater eius de iure communi, absolutè loquendò, nequit prò illo sepulturam eligere licitè, ac validè, nisi adsit consuetudo præscripta contrà ius commune.

2 1 Probatur, *ex cap. licèt, de sepultur: in 6.* vbi declaratur, Patrem posse sepulturam filijs impuberibus eligere, si adest consuetudo loci. ergo talis potestas Patris, ad filios puberes extendi omninò nequit. ergo vera conclusio.

3 2 *ex cap. de vxore, §. vtrum autem, de sepultur: in 6.* vbi decernitur, standum esse consuetudini in hoc, nimirum, quò ad filios impuberes; sed cum Patris potestas in sepultura eligenda per ius commune sit taxata, & ad filios impuberes coarctata, etiam consuetudine accedente, ad filios puberes extendi nequit. ergo vera assertio.

CONCLVSIO II.

4 Filius pubes potens sepulturam eligere, & decedens absq; illa electa, præsumitur velle stare iuris dispositioni, vel secundū iuris dispositionem eligere, idest, vel esse sepultum, in suorum Maiorū sepultura, si ad est; vel illa carens, in Ecclesia Parochiali *ex cap. 1. de sepultur. & ex d. cap. licèt, eod. tit. in 6.*

5 Nàm Pater ratione curæ paternæ tùnc debet filiorum omissionem supplere quandò ius supplet; sed in casu nostro ius supplet, decernendo, quod qui potest sepulturam eligere, & non eligit, sepeliri in sepultura suorum Maiorum, aut in parochiali Ecclesia debeat, iuxtà relata nunc iura. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

6 *Sustinent communitèr Doctores has Theses nostras in d. iuribus, Farinaccius, in cap. licèt, de sepultur: in 6. nu. 2. & 3. Petrus, de Vbaldis, de cano: portio: cap. 11. nu. 2. Medices, q. 8. de sepultur: Asinius in l. familiaria sepulchra, ff. de religio: & sumpt: funer: Bursatius, consil. 226. num. 118. vol: 3. Molfesius, tom. 2. summ. tract: 13. cap. 8. nu. 18. Pasqualigus, decis: 400. num. 5. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 107. & 108. & alij dicendi.*

CONCLVSIO III.

Extraneus institutus hæres, sepulturam minimè licitè, ac validè eligere valet prò Testatore, de iure communi, si ipse Institutor, seu Testator eam non elegerit. 7

Probatur; quià cum Testator ipse potuerat sepulturam eligere, & non elegit, censetur velle iuris dispositioni stare, & se ei conformare; & hæres nullum ius habet ad huiusmodi electionem, cum nèc consuetudo, nèc ius commune talem facultatem præstet illi, ergo. 8

CONCLVSIO IV.

Testator etiam nequit prò suo hærede, quem vniuersalem instituit licitè, ac validè sepulturam eligere; quamuis eum possit obligare ad illam, quia est in potestate hęredis acceptare, vel non acceptare hæreditatem sub tali conditione vt eligat sepulturā in hoc vel illo loco, & obligatio facta, omninò tenet. *L. 1. ff. ad trebell.* 9

Nàm si hæres sit pubes, valet sibi eligere sepulturam nèc alicuius indiget eligentis. si verò impubes manet, ius eligendi sepulturam transit ad illos, sub quorum cura viuit, & viuere tenetur. ergo. 10

Doctorum Allegationes.

Tuentur Theses has nostras Asinius, in d. l. num. 51. ff. de religio: & sumpt: funer: Franchus, in controuersijs, inter Episco: & Regulares, q. 6. astruens, ità Rotā Romanam decretasse, Lauorius, cap. 11. num. 152. et seqq. vbi suprà, Pasqualigus, decis: dicta, nu. 5. & 6. cū alijs. 11

CONTROVERSIA XI.

AN Sepulturæ electio per Testes, ac Testes singulares fieri, ac probari valeat? vbi alia curiosa scitu digna resoluũtur.

CONCLVSIO I.

Omnes, qui coram Testibus dum taxat, quàmuis sine scriptura, in Regularium Ecclesijs sepulturam sibi elegerint, sunt ibidē sepeliendi. *vt Sacra Congregat: Episco: & Regular: declarauit, die 22. Decēbris, 1618. Anton: Maria Gallus Cardinalis. V. Theatinus Secretar: † loco sigilli.* 1

CONCLVSIO II.

Sepulturæ electio omninò, ac indubitanter per Testes singulares probari potest. 2

Probatur; quoniam, sepulturæ electio est pars vltimæ voluntatis, 3

tatis, vt rectè *Glossa docet, in addict: verb. & sit, in cap. 1. de sepultur: in 6.* vndè solum est probanda hæc pars vltimæ voluntatis; sed ad illam probandam Testes singulares sufficiunt, quia in eo, quod principaliter probant, cum Textes euadunt, & licèt singulares sint respectu exterioris manifestationis, qua eligens, suam manifestauit voluntatem, attamen Contestes sunt in probanda voluntate exteriùs manifestata, quam vt cum Testes probant, tamquam habentē tractum successiuum, & pluriès manifestatā, ergo.

4 Nàm si e. g. vterque deponat, audiuisse a Martino, in tali loco sepulturam electam, sed in diuersis temporibus, fat est ad electionem probandam sepulturæ.

Doctorum Allegationes.

5 *Est communis hæc nostra assertio inter Doctores, quam edocent Guido Papa, decis: 544. Mascardus, de probat: conclus: 1297. Azueda, l. 6. num. 12. tit. 19. lib. 3. noue recopilat. Rolanus, consil. 81. num. 44. lib. 2. Spinus, in specul. testatu: Glossa. 2. num. 33. Guttierez, de iuram. confirmator: p. 1. cap. 4. Lauor. cap. 10. nu. 19. tit. 2. Genuens: cap. 61. n. 8. 2. edit: Riccius, p. 1. resolut: 565: Bellettus, p. 1. disquisit: cleric: §. 3. de cleric: debit: Barbosa, in cap. in omni. 4. num. 55. de Testibus, & cap. cum super, nu. 2. de sepultur: in collect: Doctor: alios multos citans, Copel: Tolosan: decis: 11. Crauettus, de antiquit: tempor: p. 4. nu. 25. Bellamer: decis: 368. Lauretius, de Franchis, in cōtro: inter Episco: et Regular: q. 64. §. probatur, verò, Pasqualigus, decis: 404. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 108. Peyrinus, tom. 3. priuilegior: Minimor: cap. 4. num. 53. Lezana, tom. 4. verb. sepultura, quò ad regulares, num. 11. & alij de communi sententia.*

CONCLVSIO III.

6 Quandò vnus Testis asserit, e.g. Martinum sepulturam elegisse in tali loco, & alius in alio loco autumat; in tali casu, standum est coniecturis, quibus moribundus, ac Testator, verisimilius moueri potuerit: si vnus, videlicèt, ex illis locis sit Parochia, vel alia Ecclesia, in qua Maiores sui sunt sepulti, vel si aliam Ecclesiam maiori frequentatione, & deuotione prosequutus sit.

Doctorum Allegationes.

7 *Multis ex Doctoribus libet hæc nostra Thesis, ex suprà recitatis, & eam amplectitur Lauorius, nu. 20. Lezana vbi suprà, Peyrinus, nu. 52. Barbosa, num. 55. in dictis locis, omnes, cum nominandis alijs.*

CONCLVSIO IV.

8 Duo saltem Testes exiguntur ad sepulturæ electionem proban-

bandam. quia agitur de Ecclesiæ præiudicio, in qua defunctus de iure sepeliendus fortasse erat, & comparatur dispositioni quò ad pias causas, quæ saltem per duos Testes probari debet, *ex cap: cum esset, de testam:*

Doctorum Allegationes.

9 *Sustinent hanc Thesim nostram Medices, q. 8. de sepultur: p. 1. Laurentius de Franchis, vbi suprà, num. 3. Genuens: num. 10. Lauorius, num. 18. Diana, & Pasqualigus, num. 3. in citatis locis, suprà, num. 5. Gauantus, verb. sepultura, num. 20. Barbosa, num. 15. Lezana, & Peyrinus, in allegatis locis, cum alijs dictis, & dicendis, de communi sententia.*

CONCLVSIO V.

Sepulturæ electio fieri debet in Ecclesijs illis, in quibus Religiosi, siuè Canonicorum, siuè Clericorum, aut Regularium Conuentus sunt instituti, & orationes, ac sacrificia prò mortuis celebrantur, *cap. fraternitatem de sepultur:* & illam Ecclesiam, tenetur eligere, quæ de iure, vel ex priuilegio sepulturas, vel cœmeterium habet. 10

CONCLVSIO VI.

Sepulturæ electio, si in Regularium Ecclesijs fiat, minimè à Parochis impediri potest, sed tantum ius quartæ debetur ei ab illis Ecclesijs, quæ de consuetudine præscripta de iure solita sunt ante quadraginta annos Concilij Triden: celebrationem pręstare, aliàs, non; iuxtà tradita in superioribus. 11

CONCLVSIO VII.

Sepulturę electio in Ecclesia exteriori Monialium fieri potest; minimè verò gentium, in Ecclesia interiori. 12

CONCLVSIO VIII.

Familię sepultura, vel hęreditaria probatur ex literarum in spectione, ipsi sepulturæ inscriptarum. 13

Doctorum Allegationes.

Autumant has Theses nostras omnes num. 5. Scriptores allegati, insuper Abbas, in d. cap. fraternitatem, Innocentius, in cap. 1. de sepultur: Natta, consil. 432. volum. 2. Lauorius, num. 21. cap. 11. vbi suprà, Guido Papa, decis: d. num. 2. Riccius, decis: 664. num. 2. speculum, tit. de probat: vers: 6. Castro, in l. si sepulchrũ, Cod: de Religio: & sumpt: funer: & alij. 14

CONTROVERSIA XII.

AN ad probandam sepulturæ electionem sufficiat Testamentum, aut Codicillus inualidus, aut scriptura, manu propria facta, seu Confessoris dictum, & attestatio?

CONCLVSIO I.

1 Ad sepulturæ electionem probandam, sat est, si Testator suam explicet voluntatem vltimam per testamentum ab eo conditum; aut per Codicillum inualidum saltem, prò foro conscientiæ, procùl dubio, etiam, de iure ciuili, tantum loquendo.

2 Iàm pars prima assertionis est manifestissima, nempè per testamentum sufficere, suam exprimere voluntatem vltimam, vbi reliquit testator se velle sepultum esse. Secunda verò, pars, idest, per codicillum inualidum, etiam sat est, saltem pro foro conscientiæ, quia sufficit quo ad conscientiæ forum, si quomodocumq; voluntas Testatoris innotescat, seu vltima morientis voluntas.

Doctorum Allegationes.

3 *Affirmant hanc nostram Thesem Menochius, consil. 167. nu. 10. lib. 2. Valerus, in differentijs vtriusq; fori, verb. testamentum, differentia prima, num. 2. Emanuel Viguerius, in introduct: vltimæ voluntatis, lib. 5. cap. 14. num. 22. Rota in nouiss. decis: 74. p. 2. Pasqualigus, decis: 401. num. 2. Lauorius, cap. 11. num. 18. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 106. Medices, p. 1. q. 8. nu. 3. de sepultur. Peyrinus, & Lezana, vbi suprà, cum alijs.*

CONCLVSIO II.

4 Codicillus præfatus, opus est, vt sepulturæ electio probetur, sit etiam in foro exteriori validus ad effectum, vt talis electio sepulturæ valida, ac rata sit.

5 Cuius est ratio, quià, cum sepulturæ electio nondumtaxàt pertineat ad conscientiæ forum, sed etiam ad forum externum; quià priuat iure suo Ecclesiam, ad quam de iure sepultura attinet; ideò necesse est, huiusmodi electionem validam esse, etiam quò ad forum externum, quò ad ius Canonicum, in ordine ad pias causas; quià sepulturæ electio est in ordine eadem, in quo sunt piæ causæ.

CONCLVSIO III.

7 Sepulturæ electionem scriptura manu propria subscripta, validè probat pro vtroq; foro, non est penitus dubitandum.

8 Pro-

Probatur, quia ad fidem faciendam prò foro externo satis est, cum de ipsa constet; & idem est, ac si defunctus publicè suam declarauerit voluntatē. nàm subscriptio se habet veluti testimonium declaratiuum propriæ mentis. *L. final. Cod: si certum petatur. & ibi Baldus*. Est namq; subscriptio quædam expressio propriæ mentis, quò ad illa, quę subscribuntur,& loco vocis substituitur, ac vim eamdem habet, quam locutio haberet; quia est naturæ subrogatum eiusdem cum eo, in cuius locum subrogatum est. *L. Imperator, §. final. ff. de legibus, & cap. Ecclesia. S. Mariæ. 1. & 2. tit. vt lite pendente. Crat. consil. 76. num. 13. Tiraquellus,, de iure primogenit: q. 4. num. 43.* 8

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc nostram Thesem omnes allegati Doctores, num. 3. & alij allegandi. 9

CONCLVSIO IIII.

Codicillus inualidus, tùnc sufficientèr notificat sepulturæ electionem, quandò constat, defunctum voluisse in eo declarare suam vltimam voluntatem; quòd per Testes probari potest, qui deponant, quòd in illa voluerit suam declarare vltimam voluntatem, licèt posteà necessarię solemnitates defuerint.

CONCLVSIO V.

Sepulturæ electio satis sufficientèr probatur Confessarij attestatione, & ad illius dictum, & testationem omninò standum est, absq; vlla hæsitatione, prò vtroq; foro. 10

Cuius est ratio adequata; quià Moribundus in Confęssarij manibus disponit de his, quę ad animam spectant,& per consequens constitutus Confessarius veluti illorum executor, quæ ad animam concernunt, quatenùs debent ad forum externum deduci. quarè quandò Moribundus communicauit suo Confessario propriam voluntatem, quò ad sepulturæ electionem, & ipse Confessarius de tali electione testatur, omninò est illi credendum; quia non se habet vt purus, ac merus Testis, sed vt executor vltimæ voluntatis, à defuncto sibi commissæ; ac id eò standum est totaliter sui ipsius dicto, ac testationi. 11

Quam doctrinam sanè à Me dictam,ac de Testibus etiam singularibus, in causa, & occasione mortis, mei maioris fratris germani, secundum carnem, Domini Horatij Samuelli, Aequitis S. Stephani, Clusini Patritij ac nobilis Senensis, qui non dum taxat, suam dixit voluntatem liberè, Patri suo Confessori, velle 12

esse tumulatum in Ecclesia. S. Francisci, in sepultura, vbi anteà fuit illius filius sepultus; sed etiam hanc suam voluntatem, Dominæ Vlimpiæ Sorori nostræ de Samuellis, & suæ Vxori, Dominæ Siluiæ de Bellarminis Politianæ, & alijs consanguineis; attamen Archipresbyter Curatus Ecclesię Cathedralis credere noluit: vndè de re ista D. Episcopus certioratus pro veritate, decretauit, vt sepeliretur, iuxtà bonam voluntatem, D Equitis, in Ecclesia. S. Francisci, vt die 2. Augusti. 1639. nì fallor, factum est, Me presęnte, &c.

Doctorum Allegationes.

13 *Sunt docentes hanc nostram Thesem, Genuensis, tit. de sepultur: in sua praxi Neapolitana, Lauorius, cap. 11. num. 18. & 20. tit. 2. Molfesius, tom. 2. summ: tract: 13. cap. 8. nu. 32. Peyrinus, & Lezana, vbi suprà, relati num. 3. superioris contro: Pasqualigus, decis: 405. & 406. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 206. Alijq; dicendi.*

CONTROVERSIA XIII.

AN sepulturæ electionem si Moribundus suæ vxori, aut filio capaci seu alteri committat, fieri ipsa debeat, ad hùc eo viuente, vel post eius obitum, ad effectum; vt rata, ac valida sit?

CONCLVSIO I.

1 Certissimum est, quod qui ius habet sepulturam eligendi, cuilibet committere potest illius electionem, & facta, valida est, & tenet. Nàm talis electio sepulturæ, fit nomine illorum, qui ius eligendi habent. ergo.

Doctorum Allegationes.

2 *Tradunt assertionem Lapus in cap. 1. de sepultur: Ancharan: consil. 214. Geminian: in cap. is, qui, §. mulier, num. 6. de sepultu: in 6. & ibi Franchus, Riccius, p. 1. suæ praxis, resolut: 564. num. 2. Pasqualigus, decis: 399. num. 1. & alij communitèr.*

CONCLVSIO II.

3 Probabile est asserere; necessarium esse, vt talis sepulturæ electio, vt valida existat, à Commissario fiat ante obitum Committentis, aliàs, est nulla.

4 1 Probatur; quià huiusmodi commissio Moribundi mandantis expirat post illius obitum: ergo vera conclusio; quæ multò magis est vera, quandò est in præiudicium Ecclesiæ Parochialis, quę ius habet sepeliendi omnes, qui non elegerunt sepulturam, aut suorum maiorum non habent. ergo.

2. Nàm

2 Nàm vltima voluntas, pròut est sepulturæ electio ab alieno arbitrio pēdere non debet. *L. illa institutio. ff. de hæred: instit: & scribentes late in rubric: ff. de legat:* sed per se ipsum eligere sepulturam debet. ergo vera conclusio. 5

Doctorum Allegationes.

Ità autumant Geminian: in d. cap. is, qui, nu. 6. de sepultur: Lapus, in cap. 1. de sepult: in 6. Ancharan: consil. 214. Genuens: cap. 61. nu. 2. sua praxis, Diana, vbi suprà, resolut: 105. Lauorius, num. 6. & d. l. cum alijs. 6

CONCLVSIO III.

Sepulturæ electio facta à Cōmissario, post obitum moribundi Committentis est valida omninò, & prò vtroq; foro obseruandū est in praxi, tuta conscientia. 7

1 Probatur, nàm licèt, mandatum spiret morte mandantis, sed in casu nostrò haud spirat, quandò effectus esse debet post Mandātis obitum; quià Mandātis intentio se extendit vsq; ad effectum inclusiuè post illius obitum; quia in tali tempore suus sortietur effectus, & non anteà. ergo. 8

2 Nàm in casu nostro, Ius Committentis extenditur vsq; ad effectum sepulturæ; quià sepultura mandatur executioni iuxtà ipsius præscriptionem; vnde potest virtuali modo, in causis permanere, quæ concurrunt ad talem effectum, & consequenter, etiam in Mandatario, qui est causa quædam, ad sepulturæ effectum communis. ergo. 9

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc nostram Thesem Guttierez, de iuram: confirmator: p. 2. cap. 4. Addictionator, ad Panorm: in cap. etsi Christus, de Iuram: Menocchius, consil. 60. num. 6. Rubeus, consil. 5. Ancharan: consil. 214. moti, ex l. vtrum, §. cum quidam, ff. de rebus dub. & ex regula Iuris, qui per alium facit, &c. l. qui per alium, ff. de regul. Iuris, Riccius, decis: 663. vbi suprà, Spinus, in specul. testam. glossa, 2. tit. de elect. sepultura, num. 40. Pasqualigus, decis: 399. num. 3. cum alijs. 10

Nàm Mandātis Moribundi voluntas est propriè, vt Vxor eius, vel filius capax, aut alia persona, cui sepulturæ electionem commisit, vt post eius obitum, sepulturam ipsi eligat, vbi libuerit; minimè verò, ipso viuente, qui certè, si voluisset eam deligere, priusquam ex hac migrasset vita, non tertię personę cōmisisset; sed cum commiserit, signum est manifestum, velle sepulturam, à Commissario esse eligendam, post ipsius obitum. 11

CON-

CONCLVSIO IV.

12 Infirmus si dicat, se velle in tali Ecclesia, esse sepultum, coram saltem duobus Testibus, & hi Testes hoc suum deponant dictum, est eis totalitèr, ac omninò credendum.

13 Nàm, vt in superioribus diximus, duo Testes sufficiunt ad comprobandam sepulturæ electionem. ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

Asserunt hanc nostram Thesem, Lauorius, nu. 18. cap. 11. vbi suprà. Genuens: cap. 61. num. 10. suæ praxis, Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 106. cum alijs contro: 11. relatis.

CONTROVERSIA XIV.

AN Locorum Ordinarij, ac Prelati locales Regulares valeant aliquem sepelire facere in alterius sepultura, illo inuito? vbi multa alia scitu digna ad rem resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Prælatus vterq; Diæcesanus, & Regularis localis valent sepelire facere aliquem, in alterius sepultura, illo inuito, si nimirum causa iusta, & legitima adsit, putà, si sepeliendus careat propria sepultura, vel quia in Ecclesia, seu Cœmeterio, non adesset sepultura communis, sed esset omnium particularium, & in casu, etiam, necessitatis, in quo sunt omnia communia.

2 Cuius ratio est adequata; quia in huiusmodi euentu, vterq; facerent eleemosinam extremæ indigenti, quæ fieri potest, de alterius bonis inuito domino: sed sepeliendus in extrema necessitate reperitur sepulturæ. ergo vera conclusio.

Nàm maior charitas, & pietas non adest, quàm quæ defunctis fit, in sepultura præstanda, *& est text: cap. aurum; 12. q. 2.*

Doctorum Allegationes.

3 *Auctores sunt huius nostræ Thesis Syluest: verb: sepultura, num. 3. Archid: in cap. præcipiendum. 13. q. 2. Romanus, singul. 602. Panormit: in cap. abolendæ, de sepultur: num. 5. Peyrinus, tom. 1. de priuileg: Minimor: fol. mihi. 198. col. 2. num. 22. & fol. 432. num. 49. Abbas, cap. penult: de sepultut: num. 5. & cap. abolendæ, num: 19. Lauorius, cap. 11. num. 3. tit. 2. vbi suprà, & cap. 9. num. 19. tom. 1. variar: lucubrat: cum alijs.*

CONCLVSIO II.

4 Qui in aliena sepultura humati sunt, etiam sine causa iusta, non id circò dishumandi sunt, nisi essent denunciati, & publici

excom-

excommunicati, interdicti nominatim, ac manifesti vsurarij, in duello mortui, hæretici manifesti, & non baptizati, & similes, qui sunt de iure sepultura priuandi.

Cuius ratio est optima, quià irrogaretur iniuria maxima, absq; sua culpa. ergo. 5

Doctorum Allegationes.

Subscribuntur huic assertioni omnes Doctores, nu. 3. citati, & insuper Zabarella, in clementi: 1. de sepultur: in 6. p. 30. num. 32. cum alijs dicendis, de communi sententia. 6

CONCLVSIO III.

Habens quis in Ecclesia Capellam cum sepultura, vbi sunt insignia, seu Arma in sui memoriam reposita, licèt, iste per sui proditionem, & scelera alia è Ciuitate, ac sua patria fuerit expulsus; tamen, nequeunt insignia huiusmodi, posita in Capella deleri; vnde Iudicis arbitrio puniri valent. *L. qui liberalitate. & lege opus nouum, ff. de oper: public:* 7

CONCLVSIO IV.

Arma, seu insignia in Ecclesia, vel Capella, aut sepultura posita à primo fundatore, nullo modo amoueri possunt, sed semper remanere debent in Fundatoris memoriã, seu Vsuarij sepulturę: quæ arma, & insignia quidem à nouo Hærede mutari nequeunt. 8

Pari modo, nouus hæres si sit alienæ familiæ à fundatore, sua potest arma ponere, seu insignia, armis antiquis remanentibus, idest, primi fundatoris; quia si vellet eam meliorare, possent ibi ponere arma, & insignia, relictis antiquis, cum scriptura tamen, in marmore, fidem faciente de primo fundatore. 9

Doctorum Allegationes.

Autumant has Theses nostras Romanus, singul. 480. *&* 637. *Lambertinus, lib. 3. q. 5. art. 4. nu. 8. & 9. de iure patronatus, Ancharan: consil.* 113. *Lauorius, cap. 18. nu. 19. cum alijs supra dictis, ac dicendis.* 10

CONCLVSIO V.

In sepulturis hęredes sanguinis tantum sunt humandi; & hi non solum sunt qui nascuntur ex filijs masculinis, sed etiam, qui nascuntur ex filiabus fœmininis; licèt non sint eiusdem familię. 11

CONCLVSIO VI.

Hæres vniuersalis, etiam extraneus tamen, in sepultura humari nequit Fundatoris, nèc arma, nèc insigna sepulturæ mutare: quià sepulturarum ius, solummodò transit ad sanguinis hæredes minimè verò, ad hæredes extraneos. 12

CON-

CONCLVSIO VII.

13 Sepultura, vel Capella alicui concessa pro se, & suis descendentibus, Conuentus, seu Monasterium eis auferre nequit. cum talis sepultura, vel Capella reputentur tamquam hospitium, *cap. ebron.* 13. *q.* 2. sed de iure est, quod in fundo, in quo quis vsum habet, non potest dominus habitare inuito vsuario *L. si hæres,* §. *fin.* *& l. seq. ff. de vsu, & habit: legat.*

Doctorum Allegationes.

14 *Docent has nostras assertiones Lambertinus, de iure patron: lib.* 1. *q.* 11. *art.* 3. *num.* 3. *Angelus, verb. sepulura, num.* 40. *idem Lambertinus, lib.* 3. *q.* 5. *art.* 44. *nu.* 13. *Peyrinus, tom.* 3. *priuilegio: fol. mihi* 433. *num.* 49. *cum suprà allegatis, & allegandis.*

CONCLVSIO VIII.

15 Extintis verò Domino, & illius descendentibus per mortem; tùnc benè potest Conuentus sepulturam concedere. nàm mortuo vsuario, vsus ille redit ad proprietarium liberè. *L. penult. Cod. de vsufructu; & l. si habiatio* §. *final. ff. de vsu, & habitat: quod idem de capellis etiam dicimus.*

Doctorum Allegationes.

16 *Ità docent hanc nostram Thesem Syluest: verb. sepultura, q.* 3. *Tabiena,* §. 20. *ibid. Angelus, nu.* 44. *Rodriquez, tom.* 3. *summ: cap.* 130. *conclus:* 14. *Peyrinus, tom.* 3. *fol. mihi* 413. *num.* 49. *Petrus de Vbald: cap.* 11. *de cano: port: Lauorius, cap.* 11. *nu.* 38. *tit.* 2. *Sanchez, lib.* 2. *consil. cap.* 3. *dub.* 14. *num.* 4. *quod idem astruit de capellis, quæ alicui intrà Ecclesiam conceduntur. & alij dicendi.*

CONCLVSIO IX.

17 Ad sepulturam construendam, vel Capellam, in Ecclesia Patronata, seu quæ fundatorem habet, minimè requiritur consensus Fundatoris; Immò eo inuito construi potest.

18 Cuius est ratio; quià Patrono nullum ex hoc præiudicium infertur, & Ecclesiæ beneficium præbetur; vndè Patronus, qui tenetur procurare Ecclesiæ beneficium, agit irrationabilitèr; quarè eius contradictio nihil obstat proindè.

Doctorum Allegationes.

19 *Suffragrantur huic nostræ assertioni Lambertinus, de Iure patronat: lib.* 1. *q.* 3. *art* 17. *nu.* 2. *Lauorius, tit.* 2. *cap.* 9. *nu.* 8. *tom.* 1. *variar. lucubrat: Peyrinus, vbi suprà, cum alijs.*

CONCLVSIO X.

20 Sepulturam propriam quis habere potest quò ad vsum, & prohibe-

hibere, nè absq; eius assensu, in illa sepeliri quis possit: & ad hoc ius sepulturæ acquirendum, quò ad alios priuatiuè, requiritur licentia ædificandi sepulturam ab initio, vnà cum ipsa ædificatione subsequuta; & non censetur tale ius acquisitum ex solo cursu decennali, ac cadauerum illatione, nèc vtiq; ex Iure patronatus, quòd quis in Ecclesia habet.

Doctorum Allegationes.

Asserunt nostram hanc conclusionem Rota, decis: 145. nu. 5. in addict: ad Gregor: XV. Lambertinus, p. 1. de iure patronat: art. vlt. vers: bene verum, & vers: si de cætero, & eadem Rota, in Burgensi sepulturæ. 9. Decemaris, 1605. coram Ortembergo; & in Calaguritana sepulturæ. 21. Maij, 1616. coram Coccino, idem Lambertinus, p. 1. q. 11. art. 13. Barbosa, num. 12. & 13. cap. 26. de offic. Parochi, eadem Rota, in vna Toletana Capellaniæ, & sepulturæ. 27. Iulij, 1616. coram Vbaldo, & alij. 21

CONCLVSIO XI.

Ecclesia quælibet de iure recipere valet ad sepulturam quem vult, quamuis Parochialis non sit; & est capax, vel ex consuetudine, seu Episcopi auctoritate, cœmeterium habendi, ac ius sepeliendi, aut à Legato de Latere hoc ius habeat. 22

Doctorum Allegationes.

Ita inquiunt dictæ Rotæ decisiones, & decis: 228. num. 7. p. 2. recent: & in vna Mediolanensi funeral. 14. Maij, 1622. coram Merlino, Hostiens: in cap. quia non nulli, nu. 7. vers: quod si aliquis, & ibi Ioan: Andreæ, num. 8. Butrius, nu. 10. ibid: Zabarella, q. 11. de Cleric. non residente, Hoied, de in competi: beneficij: p. 1. cap. 13. nu. 19. Barbosa, num. 14. vbi supra, cum alijs nominandis. 23

CONCLVSIO XII.

Sepulturam esse familiæ communem, ex literarum inspectione probatur; quæ si deficiant, ius illud *liberè* ad Ecclesiam redit, quæ deindè eumdem locum alijs denuò concedere poterit. 24

Doctorum Allegationes.

Tenent nostram hanc Thesem Mascardus, de probat: conclus: 1297. [illegible] Sebast. Neuus ad l. 2. ff. de oper: public: num. 4. Menochius, lib. 2. de præsumpt: 59. præsumpt: num. 2. Zerola, p. 1. verb. arma, Syluest: verb. sepultura, q. 3. Petrus de Vbaldis, cap. 10. num. 6 de cano: portio: Rota in d. Calaguritana sepulturæ, Barbosa, nu. 14. d. l. Lambertinus, lib. 2. de iure patronatus, q. 18. art. 9. Lauorius, cap. 18. num. 18. tit. 2. vbi supra, Gratian: tom. 2. discept: cap. 210. num. 1. 25

Pp Glossa,

Glossa, in cap. cum causam, de probat: cap. ad audientiam, de præscript: cap. olim, de censibus, cap. sanè, 29. q. 2. Decius, consil. 135. Alexander, consil. 9. num. 18. vol. 6. Falinus, in d. cap. cum causam, num. 7. & 8. de probat: Riccius, p. 2. decis: 130. Baldus, consil. 310. lib. 5. Annanias, consil. 86. nu. 2. Ripa, in cap. cum Ecclesia, sutrina, nu. 97. de caus: poss. & propriet: Rota, in vna Vercellensis benefic: 23. Iunij. 1595. coram Seraphino, decis: 1141. Asinius, in l. vel quæ pater, §. si ad huc, num. 4. ff. si cert: pet: & alij.

CONCLVSIO XIII.

26 In sepulturæ ius Fœminæ succedunt, sicut Masculi, quandò sunt, scilicèt, de Patris domo, vel sunt hæredes, sicut parimodo, Nepotes, & deinceps.

CONCLVSIO XIIII.

27 Episcopus in sua Ecclesia, Capellam cum sepultura construẽs, ius ad successores transit, minime verò, ad consanguineos, vel hæredes; nisi constiterit iuridicè de bonis patrimonialibus construisse, animo transmittendi ius ad consanguineos, vel hæredes.

Doctorum Allegationes.

28 *Has Theses nostras astruunt Roccus, de iure patronat: vers: ipse, vel is, à quo, num. 14. Couarruuia, in cap. Raynutius, §. 9. num. 11. Lauorius, cap. 9. num. 54. & 61. & 91. tit. vbi suprà, Lambertinus, p. 1. lib. 1. q. 8. art. 7. num. 1. de iure patronat: & cap. Apostolica. 12. q. 2. & alij nominandi.*

CONCLVSIO XV.

29 Sepultræ vsum qui habet, prohibere potest, nè absq; illius consensu, quis in ea sepeliatur, *cap. 1. de sepultur:* nèc potest quis extraneus, in ea sepeliri, sine Patroni consensu, nèc ipso inuito. *L. 2. §. vsus fruct: ff. de Religion: & sumpt: funer:*

Doctorum Allegationes.

30 *Tradunt hanc nostram assertionem Doctores, in cap. abolendæ, Nauar: consil. 1. lib. 3. de sepultur: Petrus de Vbald: cap. 10. de cano: portio: Concil. l. motiscon: 2. cap. 17. Lambertin: lib. 1. p. 1. de iure patro: q. 1. art: 13. num. 4. Archidiac: in cap. præcipiendum, 13. q. 2. Ancharan: consil. 116. Annania, consil. 26. Rota, in vna Calaguritana, 12. Decembris, 1603. coram Ludouisio, qui posteà fuit Gregor: XV. Papa, & in vna alia Burgensi. S. Dorothea. 13. Februarij 1537. coram eodem, & in vna Pampilonensi sepulturæ, 4. Maij. 1584. coram Seraphino, Lauorius, num. 16. cap. 9. tit. 2. vbi suprà, cum alijs.*

CON-

CONTROVERSIA XV.

AN sumptus, & expensæ in Defunctorum funeralibus sint faciendæ; & à quibus? vbi plura curiosa scitu digna resoluuntur.

CONCLVISIO I.

Quandò quis moritur, & est adeò pauper, itaut nullus eum sepelire velit, ac possit, Ecclesia in tali euentu sũptus debitos de suo facere tenetur, si casus detur, vt pauperrimus sit, Parochiani expẽsas tenẽtur peragere, nè pauperum corpora insepulta, maneant. 1

CONCLVSIO II.

Rector Ecclesiæ, seu Parochus tenetur etiam pauperum funus ducere suæ Parochiæ, quamuis nullam indè eleæmosynam speret, & illorum animas Deo commendare. 2

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur has Theses Medices, p. 2. q. 3. de sepultur: Toletus, lib. 1. summ: cap. 5. Lauorius, cap. 16. nu. 15. & 16. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrationem, cum alijs recitatis, ac recitandis. 3

CONCLVSIO III.

Pater tenetur ad expensas filij, & Dominus, serui; *L. si quis. l. Heratius. ff. de Religione, sumpt: funer.* 4

CONCLVSIO IIII.

Ad Vxoris expensas funeris, si ipsa dotem habeat, ac alia bona, & hæc omnia penes Maritum sint, ipse tenetur expensas facere omnes. si verò solum dos penes Maritum maneat, & cætera illius bona ad alios transeant, quilibet tenetur prò rata facere funeris expensas. si autem dos restituta fuerit, hæredes Vxoris tenentur ad expensas facere. *L. Celsus. & l. sequen: ff. de religione, & sumpt: funer:* . si verò, nèc bona, nèc dotem habeat, Maritus, tamen tenetur ad expensas. *L. 1. & l. si quis, de Religio: & sumpt: funer: & l. quod si nulla.* 5

Doctorum Allegationes.

Ità astruunt has duas Theses Syluest: verb. sepultura, nu. 14. Tab iena, num. 23. ibid: & verb. funus, Angelus, num. 45. verb. sepul tura, Rosella, verb. sepulturà, 1. nu. 21. Armilla, nu. 27. Lauorius, num. 29. cap. 16. & ibid: nu. 14. Pisanella, & Hostiens: apud Syluest: ubi suprà, Dilect: de arte testandi, tit. 9. & alij nominandi. 6

CONCLVSIO V.

Funerum sumptus ad hæredes attinent. *L. 1. ff. de Religione,* 7

& sumpt: funer: & semper ex hæreditate ante omnia desumuntur. *L. impensa. ff. de religio: & sumpt: funer:* & in caduca hæreditate facienda est de bonis defuncti ante solutionem cuius vis debiti, etiam dotis restitutionis; dumtamen exequiæ honestæ, ac defuncti qualitati, & gradu debito celebrentur.

CONCLVSIO VI.

8 Funeris impensa est ante omnia deducenda in primis; *L. Papinianus, §. 4. ff. de offic: testam: l. restituenda; Cod: de petent: hæredita: dicitur, enim, defuncti debitum, & hæredit: l. 1. & l. si quis sepeliendus, ff. de religio: & sumpt: funeral:* & præfertur quibuscumq; Creditoribus, & vxorum dotibus; est magis priuilegiata quàm omne debitum. *Lege impensa, ff. de religione, & sumpt: funer: l. final. §. in computatione.*

Doctorum Allegationes.

9 *Auctores sunt harum assertionum Asinius, in l. si quis sepeliendus, ff. de religio:: & sumpt. funer; Caballinus, milleloquio. 531. Glossa, in d: l. impensi: & in l. final. §. in computatione, verb. funus, Cod: de iure deliber: Rota, in vna Ciuitatis Castelli, fidei commissi, 17. Iunij, 1609. coram Ludouisio, posteà, Gregorius XV. Beltraminus, in d. l. final: §. in computatione, Gratianus, discept: 94. Fachinettus, lib. 12. cap. 49. Lauorius, num. 8. & seqq. cap. 16. & alij.*

CONCLVSIO VII.

10 Funeris sumptus arbitratur prò facultatibus, vel dignitate defuncti *L. si quis, §. sumptus, ff. de religio: & sumpt: funer:* quare potius moderari debēt, quàm vsq; vires extendi. *Albericus; l. nec amplius, ff. ad legem falcidium.*

CONCLVSIO VIII.

11 Mandanti corpus suum minimè honorificè sepeliri, prout decet, obediendum non est; talis enim voluntas non est recta, sed inepta circà funus: & id circò non est obseruanda omninò.

Doctorum Allegationes.

12 *Docent Magister Bannes Thesem hanc ad 2. 2. D. Thom: q. 32. art. 2. Valentia, ibid: disp. 3. q. 2. Lauorius, num. 18. cap. 16. tit. 2. d. l. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO IX.

13 Testatoris voluntas in funere, sæpè reijcitur. *L. at si quis, §. quid ergo, ff. de religio: & sumpt: funer:* vndè condictio Testatoris in testando opposita, vt, e. g. reliquias, hæres in mare proijciat, non est obseruanda. *L. quidam, ff. de condicti: instit:*

CON-

CONCLVSIO X.

Testator, si purpura se indutum sepeliri mandauerit, illius hęres absq; pœnę alicuius periculo poterit talem volũtatẽ reijcere; vt est textus *in l. Sermo alieno* §. *final. ff. de legatis*, pari etiam modo dicendum est, de illo, qui gemmas secum recondi mandauit. *Lege non oportet, num.* 1. *Cod: de his, quibus, vt indig:* & horum est adequata ratio, quia immoderatę, & ineptæ Testantium voluntates sunt reijciendæ. 14

CONCLVSIO XI.

Sepulturam si quis nullam in vita eligat, sed vult, ac mandat suum corpus insepultum existat; minimè obediendum est; e. g. quia vult canibus proijci, vel in flumen mergi; non est exaudiendus; *cap. nunc autem, dist:* 21. *in Glossa, & ff. de condict: instit: l. quidam. sicut Marcellinus Papa fecit, in detestationẽ Idolatriæ à se cõmissam.* 15

Doctorum Allegationes. 16

Tradunt has Theses, D. Antoninus, p. 3. *tit.* 10. *cap.* 15. *de sepultur: Syluest: eod: verb. num.* 5. *Angelus, Rosella, Armilla, Tabiena, ibid: Salicetus, in l.* 5. *num.* 2. *Cod: de his, quæ pœnę nomine, Lauorius, num.* 19. *vbi suprà, cum alijs.*

CONCLVSIO XII.

Defunctorum Corpora ad Ecclesiam sunt deferenda cum sonis, & cantibus psallentium, propter fidelium concursum, & sunt Deo preces mittendæ prò eis. *cap. quià diuina, & cap. vbicumq;* 17. *q.* 2. 17

Doctorum Allegationes. 18

Sustinent Thesem hanc nostram Iason, l. furiosum, col. 2. *Cod: qui testam: fac: poss: Alexand: in l. si cum dotẽ, §. si maritus, colun: vlt: solut: matrimo: Cassaneus, in catalogo glorię mundi, p.* 2. *considerat:* 5. *fol.* 52. *& considerat:* 75. *p.* 2. *fol. mih,* 638. *Rodiginus, lib.* 9. *antiquit: Romanor: cap.* 44. *Romanus, in lege.* 1. *cot.* 6. *ff. de verb. obligat: Gul: Benedict: in cap. Raynutius, verb: mortuo itaq; testatore, in l.* 1. *nu.* 54. *de testam: Gratianus, discept: tom.* 2. *cap.* 298. *nu.* 6. *Lauorius, nu.* 22. *vbi suprà, cum alijs.*

CONCLVSIO XIII.

In funeralibus, & exequijs defunctorum statutũ à secularibus factum nõ posse nisi certam taxatam pecuniam expendi, est omninò irritum, & inualidum, *cap. cum laicis, de rebus Ecclesiast: non alienand: & l. quod si nolit, in fine, ff. de ædil: ædific:* quale statutum, licèt non sit factũ directè sup spiritualibus, est tamẽ super annexis eisdẽ spiritualib. Docto- 19

Doctorum Allegationes.

20 *Tradunt communiter DD. in d. iuribus, Gratianus, num. 7. vbi suprà & Laurius, num. 23. Medices, q. 20. p. 2. de sepultur. Syluest. verb. sepultura, num. 15. & verb. Immunitas, 3. §. 9. vbi astruit, quòd si Canonici statuant ne quis de sua Parochia ad funus vocet Religiosos, nisi vocet totum Capitulum, est nullum, quatenus est contrà libertatem Ecclesiasticam, & sepulturæ funerum libertatem, & nos, iam, de re hac in superioribus ad satietatem dictum est.*

CONCLVSIO XIV.

21 Defunctorum exequię esse debent decentes, gradui, & qualitatibus defunctæ personæ, ac proindè Dięcesani nullatenus permittere debent, graues sumptus, & superbos, & scandalosos, ad ostentationem potius superbiæ, & innanis glorię factas exequias. *cap. anima.* 13. q. 2.

CONCLVSIO XV.

22 Defunctis Iniuriæ tribuebatur, olim etiam, apud Veteres Catholicos fideles, si absq; Clericis, Religiosis, luminibus, & psalmis, ipsi sepelirentur mortui.

Doctorum Allegationes.

23 *Theses has nostras autumant Armalarius, de diuin. offic. lib. 4. cap. 14. Concilium Coloniense. 2. cap. 31. de obligat. prò defunct. Fuschus, de visit. lib. 1. cap. 25. num. 6. Laurius, num. 25. & 26. vbi suprà. Vict. Episco. Vticensis, lib. 1. persecut. Vuandal. Durant. de ritibus Eccles. cap. 23. num. 14. lib. 1. & alij.*

24 *Catholici Christiani circà, namq; sumptus, & expensas funerum, nullatenus gentilium pompas, & luxum exequias sic celebratas, vt absq; prodigalitatis nota transire nequeant; quid in funere Ephestionis 1200. talenta impensa fuere; vt Quint. Curt. lib. 10. scribit: & alibi, multò maius auri pondus, refert Plinius lib. 12. cap. 18.*

CONTROVERSIA XVI.

AN Locorum Ordinarij *licitè* valeant Cœmeterium, aliàs, benedictum, ac prò Defunctis Catholicis sepeliendis deseruiens, ad profanos vsus humanos transferre; quamuis illis defunctis dishumatis?

EXPLICATIONES.

1 In gratia Illustrissimi, ac Reuerendissimi, D. Episcopi Fesulani, de Strozzis, qui die 7. Februarij, 1647. virtuosè, de materiebus huiusmodi ratiocinantes, postulauit à mè, si ipse facultatem habebat

bebat ex supplicationibus sibi factis, & instantia maxima à suis Diæcesanis, quoddam Cœmeterium reducendò ad vsus humanos profanos, ablatis omnibus defunctorum cineribus, id concedere posset. quid tunc consulerim, per sequentes assertiones patefaciam.

CONCLVSIO I.

In præsentiarum, loci sacri appellatione, Ecclesiam consecratam, seu benedictam significari, locum videlicèt, ab Ordinario loci deputatum, vt in eo principaliter sacrificium offeratur, sacramenta administrentur, diuina celebrentur officia, vbi omnes fideles ad adorandum conueniant, & post illorum obitum, defuncti tumulentur. 2

Nàm, præcipuus finis hic est, cùr in Ecclesia templa erigantur, & quatenùs ad fidelium sepulturam, dicimus, hunc vsum, tempore antiquissimo, in Dei Ecclesia viguisse; quod idcircò D. *Ambros. lib. 2. offic. cap. 18. dixit. Nemo potest excusare, quod templum Dei ædificatum est: Nemo potest indignari, quia humandis fidelium reliquijs spatia laxata sunt. Et Simeon Metaphrastes, referente Surio, tom. 6. in vita. S. Ioan. Euangelistæ, cum ipse proximus morti esset, se in Ecclesia deferri voluit, & viuum in monumentum ingressum, quod sibi parauerat, ibidem obijsse.* igitur loci sacri appellatione principalitèr Ecclesia, vnà cum atrio, seu vestibulo intelligitur. 3

CONCLVSIO II.

Cœmeterium metipsum eodem nomine in præsentia, desumi dicimus: quià Iura prohibent nè excommunicati in Ecclesia sepeliantur; quòd de cœmeterio etiam, proculdubio intelligūt prohibere, vt de loco sacro, & quatenus est Ecclesiæ continguum, & coniunctū, & quandoq; disiunctū, ac separatum, vt benè desumitur *ex cap. vnico, de consecrat. Ecclesiæ in 6.* vbi *Papa Bonifacius. 8.* statuit, ex Ecclesiæ violatione, etiam cœmeterium pollui si contiguum sit, secus si remotè distet ab Ecclesia. 4

CONCLVSIO III.

Omnis locus, in quo Missæ celebrantur, quamuis consecratus non sit, neq; benedictus, tamen, per locum sacrum intelligitur; quia ex Missarum celebratione, sacer, ac Religiosus efficitur, vt nefas sit, quod in eo corpus excommunicati sepeliatur. 5

CONCLVSIO IV.

Cœmeterium à Diæcesano benedictum, ac deputatum ad fidelium corpora sepelienda, minimè *licitè* ad humanos vsus profanos, 6

fanos,

fanos Diæcesanus transferre valet, licèt cineribus defunctorum ablatis omnibus.

7 Probatur; quia ex regul. Iuris, in 6. quę est talis: *Semel Deo, dicatum, non est ad vsus humanos vlterius transferendum*; sed cœmeterium est locus benedictus, ac deputatus ad humanda fidelium corpora. ergo non est conuertendus ad vsus humanos.

8 Nam Ecclesia polluta, cœmeterium ei coniunctum, est etiã, pollutum, & consequentèr, vt res benedicta numeratur inter res sacras; & id circò non est amplius ad vsus profanos humanos conuertendum.

Doctorum Allegationes.

9 *Tenent has nostras Theses Canonistæ ad dicta Iura, cum Glossa, & Dinus in commentario dictæ Iuris regulæ, vbi plura affert exempla, & alij nominandi.*

CONCLVSIO V.

10 Cœmeterium, antè benedictum, si posteà amplificatur, & Maius reddatur per alterius loci addictionem priuati, cum noua interueniente benedictione, & solemnitate Diæcesani, fit locus sacer, aliàs, minimè gentium.

11 Probatur; nam ad constituendum locum sacrum requiritur deputatio cum alijs solemnitatibus, & Diæcesani benedictione, prout in *Aucthent: de Ecclesia, tit. §. si quis de fabrica cum aucthent: de monit: §. illud. &c.*

12 Nam pars addita non est cœmeterium: quia cœmeterium est locus benedictus fidelium sepulturæ deputatus.

CONCLVSIO VI.

13 Sepultura est locus, vel sepulchrum, in loco sacro, vel cœmeterium benedictum à Diæcesano, vbi defunctorum corpora requiescunt vsq; in finem Mundi.

CONCLVSIO VII.

14 Diæcesanus multò magis non poterit Ecclesiam, in qua sepulturę existunt prò defunctis tumulandis, ad vsus homanus profanos conuertere, idest, de stabulo Ecclesiam facere, & de Ecclesia stabulum.

15 Quidam, enim Antistes fecit de Ecclesia, stabulum, & de stabulo Ecclesiam, cuius causa, obseruatum est citò mortuum fuisse, & mala multa Cathedrali Ecclesiæ contigisse, vt incendium magnum super Sacristiam, in qua Reliquiæ insignes conseruabantur, & combustæ fuere, & omnia paramenta, & Deo permittere

mittere, vt ex hoc discant Diœcesani nè sacra loca, & Ecclesias, in vsus humanos profanos conuertant, quod alijs in locis, alia similia eueniſſe audiuimus,&c.

CONCLVSIO VIII.

Dato, & non conceſſo, Diœcesanum poſſe Cœmeterium iam benedictum ad vsus humanos profanos conuertere, ac transferre; attamen, non omnia, quæ fieri poſſunt, expedit fieri, saltem, ratione scandali; cum actiones huiusmodi non sint in aliorum ædificationem, sed in scandalum, & malum exemplum. 16

Accepimus hanc aſſertionem *ex D. Pauli verbis, 1. corinth: cap. 6. sic de se loquentis. omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. Illustrans D. Thom. hunc locum, lect. 2. sic ait, ad rem nostram.* 17

Sumptus accipere ab his, quibus prædicatur, est quidem licitum; quià non est contrà iustitiam, nèc ab aliqua prohibetur lege; non tamen est expediens; vel quià impeditur pax ad proximum, vel infirmis scandalum aliquod generatur, vel aliqua maledicendi occasio præbetur: vnde Ecclesiast: cap. 37. non omnia, omnibus expediunt. Ille. ergo vera aſſertio. 18

CONCLVSIO VIII.

In præfato casu, si Cœmeterium namq; eſſet coniunctum cum Ecclesia Parochiali, putà, ad meridiem, in loco boni aeris, ac Parochus eſſet admodum remotus ab Ecclesia sua, quò ad habitationem, cum Ecclesiæ, & sui incommodo, in tali facti contingentia, fortasè Diæcesanus licentiā tali Parocho præstare poſſet, vt Cœmeterium, dishumatis corporibus, ac defunctorum cineribus sublatis, conuertatur in Parochi domum, sine Diæcesanorum scandalo, & murmuratione. 19

Cuius est ratio, quià in huiſmodi Parochi neceſſitate, fas est, Cœmeterium ad Parochi vsum prò habitatione conuertere, & reducere; & quia est Ecclesiæ contigua, & coniuncta, domus huiusmodi sic constructa immunitatis Ecclesiasticæ iure potiri debet, & non erit etiam ad vsus profanos, sed ad honestos Ecclesiasticos vsus, vt decet, nimirum, prò Parochi domo, & habitatione deseruiens... 20

CONTROVERSIA XVII.

AN locorum Ordinarij, iustis de Causis prò Ecclesiarum Parochialium bono Regimine, Ecclesijs, Oratorijs, Confraternitatibus Sacellis, & Ecclesijs, à Laicis gubernatis, licitè, ac legitimè, sepeliendi ius denegare debeant, ac ius Capellanis

fanos Diæcefanus transferre valet, licèt cineribus defunctorum ablatis omnibus.

7 Probatur; quia ex regul. Iuris, in 6. quæ est talis: *Semel Deo, dicatum, non est ad vsus humanos vlterius transferendum*; sed cœmeterium est locus benedictus, ac deputatus ad humanda fidelium corpora. ergo non est conuertendus ad vsus humanos.

8 Nam Ecclesia polluta, cœmeterium ei coniunctum, est etiã pollutum, & consequenter, vt res benedicta numeratur inter res sacras; & id circò non est amplius ad vsus profanos humanos conuertendum.

Doctorum Allegationes.

9 *Tenent has nostras Theses Canonistæ ad dicta Iura, cum Glossa, & Dinis in commentario dictæ Iuris regulæ, vbi plura affert exempla, & alij nominandi.*

CONCLVSIO V.

10 Cœmeterium, antè benedictum, si posteà amplificatur, & Maius reddatur per alterius loci addictionem priuati, cùm nouа interueniente benedictione, & solemnitate Diæcesani, fit locus sacer, aliàs, minimè gentium.

11 Probatur; nam ad constituendum locum sacrum requiritur deputatio cum alijs solemnitatibus, & Diæcesani benedictione, prout in *Aucthent: de Ecclesia, tit. §. si quis de fabrica cum aucthent: de monit: §. illud. &c.*

12 Nam pars addita non est cœmeterium: quia cœmeterium est locus benedictus fidelium sepulturæ deputatus.

CONCLVSIO VI.

13 Sepultura est locus, vel sepulchrum, in loco sacro, vel cœmeterium benedictum à Diæcesano, vbi defunctorum corpora requiescunt vsq; in finem Mundi.

CONCLVSIO VII.

14 Diæcesanus multò magis non poterit Ecclesiam, in qua sepulturę existunt prò defunctis tumulandis, ad vsus homanus profanos conuertere, idest, de stabulo Ecclesiam facere, & de Ecclesia stabulum.

15 Quidam, enim Antistes fecit de Ecclesia, stabulum, & de stabulo Ecclesiam, cuius causa, obseruatum est citò mortuum fuisse, & mala multa Cathedrali Ecclesiæ contigisse, vt incendium magnum super Sacristiam, in qua Reliquiæ insignes conseruabantur, & combustæ fuere, & omnia paramenta, & Deo permittere

mittere, vt ex hoc discant Diœcesani nè sacra loca, & Ecclesias, in vsus humanos profanos conuertant, quod alijs in locis, alia similia euenisse audiuimus,&c.

CONCLVSIO VIII.

Dato, & non concesso, Diœcesanum posse Cœmeterium iam benedictum ad vsus humanos profanos conuertere, ac transferre; attamen, non omnia, quæ fieri possunt, expedit fieri, saltem, ratione scandali; cum actiones huiusmodi non sint in aliorum ædificationem, sed in scandalum, & malum exemplum. 16

Accepimus hanc assertionem *ex D. Pauli verbis, 1. corinth: cap. 6. sic de se loquentis. omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. Illustrans D. Thom. hunc locum, lect. 2. sic ait, ad rem nostram.* 17

Sumptus accipere ab his, quibus prædicatur, est quidem licitum; quià non est contrà iustitiam, nèc ab aliqua prohibetur lege; non tamen est expediens; vel quià impeditur pax ad proximum, vel infirmis scandalum aliquod generatur, vel aliqua maledicendi occasio præbetur: vnde Ecclesiast: cap. 37. non omnia, omnibus expediunt. Ille. ergo vera assertio. 18

CONCLVSIO VIII.

In præfato casu, si Cœmeterium namq; esset coniunctum cum Ecclesia Parochiali, putà, ad meridiem, in loco boni aeris, ac Parochus esset admodum remotus ab Ecclesia sua, quò ad habitationem, cum Ecclesiæ, & sui incommodo, in tali facti contingentia, fortasse Diæcesanus licentiã tali Parocho præstare posset, vt Cœmeterium, dishumatis corporibus, ac defunctorum cineribus sublatis, conuertatur in Parochi domum, sine Diæcesanorum scandalo, & murmuratione. 19

Cuius est ratio, quià in huiusmodi Parochi necessitate, fas est, Cœmeterium ad Parochi vsum prò habitatione conuertere, & reducere; & quia est Ecclesiæ contigua, & coniuncta, domus huiusmodi sic constructa immunitatis Ecclesiasticæ iure potiri debet, & non erit etiam ad vsus profanos, sed ad honestos Ecclesiasticos vsus, vt decet, nimirum, prò Parochi domo, & habitatione deseruiens. 20

CONTROVERSIA XVII.

AN locorum Ordinarij, iustis de Causis prò Ecclesiarum Parochialium bono Regimine, Ecclesijs, Oratorijs, Confraternitatibus Sacellis, & Ecclesijs, à Laicis gubernatis, licitè, ac legitimè, sepeliendi ius denegare debeant, ac ius Capellanis

fanos Diæcesanus transferre valet, licèt cineribus defunctorum ablatis omnibus.

7 Probatur; quia ex regul. Iuris, in 6. quæ est talis: *Semel Deo, dicatum, non est ad vsus humanos vlterius transferendum*; sed cœmeterium est locus benedictus, ac deputatus ad humanda fidelium corpora. ergo non est conuertendus ad vsus humanos.

8 Nàm Ecclesia polluta, cœmeterium ei coniunctum, est etiã pollutum, & consequentèr, vt res benedicta numeratur inter res sacras; & id circò non est amplius ad vsus profanos humanos conuertendum.

Doctorum Allegationes.

9 *Tenent has nostras Theses Canonistæ ad dicta Iura, cum Glossa, & Dinus in commentario dictæ Iuris regulæ, vbi plura affert exempla, & alij nominandi.*

CONCLVSIO V.

10 Cœmeterium, antè benedictum, si posteà amplificatur, & Maius reddatur per alterius loci additionem priuati, cùm notia interueniente benedictione, & solemnitate Diæcesani, fit locus sacer, aliàs, minimè gentium.

11 Probatur; nam ad constituendum locum sacrum requiritur deputatio cum alijs solemnitatibus, & Diæcesani benedictione, prout in *Aucthent: de Ecclesia, tit. §. si quis de fabrica cum aucthent: de monit: §. illud. &c.*

12 Nam pars addita non est cœmeterium: quia cœmeterium est locus benedictus fidelium sepulturæ deputatus.

CONCLVSIO VI.

13 Sepultura est locus, vel sepulchrum, in loco sacro, vel cœmeterium benedictum à Diæcesano, vbi defunctorum corpora requiescunt vsq; in finem Mundi.

CONCLVSIO VII.

14 Diæcesanus multò magis non poterit Ecclesiam, in qua sepulturę existunt prò defunctis tumulandis, ad vsus homanus profanos conuertere, idest, de stabulo Ecclesiam facere, & de Ecclesia stabulum.

15 Quidam, enim Antistes fecit de Ecclesia, stabulum, & de stabulo Ecclesiam, cuius causa, obseruatum est citò mortuum fuisse, & mala multa Cathedrali Ecclesiæ contigisse, vt incendium magnum super Sacristiam, in qua Reliquiæ insignes conseruabantur, & combustæ fuere, & omnia paramenta, & Deo permittere

mittere, vt ex hoc discant Diœcesani nè sacra loca, & Ecclesias, in vsus humanos profanos conuertant, quod alijs in locis, alia similia euenisse audiuimus,&c.

CONCLVSIO VIII.

Dato, & non concesso, Diœcesanum posse Cœmeterium iam benedictum ad vsus humanos profanos conuertere, ac transferre; attamen, non omnia, quæ fieri possunt, expedit fieri, saltem, ratione scandali;cum actiones huiusmodi non sint in aliorum ædificationem, sed in scandalum, & malum exemplum. 16

Accepimus hanc assertionem *ex D. Pauli verbis, 1. corinth: cap. 6. sic de se loquentis. omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. Illustrans D. Thom. hunc locum, lect. 2. sic ait, ad rem nostram.* 17

Sumptus accipere ab his, quibus prædicatur, est quidem licitum; quià non est contrà iustitiam, nèc ab aliqua prohibetur lege; non tamen est expediens; vel quià impeditur pax ad proximum, vel infirmis scandalum aliquod generatur, vel aliqua maledicendi occasio præbetur: vnde Ecclesiast: cap. 37. non omnia, omnibus expediunt. Ille. ergo vera assertio. 18

CONCLVSIO VIII.

In præfato casu, si Cœmeterium namq; esset coniunctum cum Ecclesia Parochiali, putà, ad meridiem, in loco boni aeris, ac Parochus esset admodum remotus ab Ecclesia sua, quò ad habitationem, cum Ecclesiæ, & sui incommodo, in tali facti contingentia, fortaßè Diæcesanus licentiã tali Parocho præstare posset, vt Cœmeterium, dishumatis corporibus, ac defunctorum cineribus sublatis, conuertatur in Parochi domum, sine Diæcesanorum scandalo, & murmuratione. 19

Cuius est ratio, quià in huiusmodi Parochi necessitate, fas est, Cœmeterium ad Parochi vsum prò habitatione conuertere, & reducere; & quia est Ecclesiæ contigua, & coniuncta, domus huiusmodi sic constructa immunitatis Ecclesiasticæ iure potiri debet,& non erit etiam ad vsus profanos, sed ad honestos Ecclesiasticos vsus, vt decet, nimirum, prò Parochi domo, & habitatione deseruiens. 20

CONTROVERSIA XVII.

AN locorum Ordinarij, iustis de Causis prò Ecclesiarum Parochialium bono Regimine, Ecclesijs, Oratorijs, Confraternitatibus Sacellis, & Ecclesijs, à Laicis gubernatis, licitè, ac legitimè, sepeliendi ius denegare debeant, ac ius Capellanis

fanos Diæcefanus transferre valet, licèt cineribus defunctorum ablatis omnibus.

7 Probatur; quia ex regul. Iuris, in 6. quę eft talis: *Semel Deo, dicatum, non eft ad vfus humanos vlteriùs transferendum*; fed cœmeterium eft locus benedictus, ac deputatus ad humanda fidelium corpora. ergo non eft conuertendus ad vfus humanos.

8 Nam Ecclefia polluta, cœmeterium ei coniunctum, eft etiá, pollutum, & confequenter, vt res benedicta numeratur inter res facras; & id circò non eft amplius ad vfus profanos humanos conuertendum.

Doctorum Allegationes.

9 *Tenent has noftras Thefes Canoniftæ ad dicta Iura, cum Gloffa, & Dinus in commentario dictæ Iuris regulæ, vbi plura affert exempla, & alij nominandi.*

CONCLVSIO V.

10 Cœmeterium, antè benedictum, fi pofteà amplificatur, & Maius reddatur per alterius loci additionem priuati, cùm nouá interueniente benedictione, & folemnitate Diæcefani, fit locus facer, aliàs, minimè gentium.

11 Probatur; nam ad conftituendum locum facrum requiritur deputatio cum alijs folemnitatibus, & Diæcefani benedictione, prout in *Authent: de Ecclefia, tit. §. fi quis de fabrica cum authent: de monit: §. illud. &c.*

12 Nam pars addita non eft cœmeterium: quia cœmeterium eft locus benedictus fidelium fepulturæ deputatus.

CONCLVSIO VI.

13 Sepultura eft locus, vel fepulchrum, in loco facro, vel cœmeterium benedictum à Diæcefano, vbi defunctorum corpora requiefcunt vfq; in finem Mundi.

CONCLVSIO VII.

14 Diæcefanus multò magis non poterit Ecclefiam, in qua fepulturę exiftunt prò defunctis tumulandis, ad vfus homanus profanos conuertere, ideft, de ftabulo Ecclefiam facere, & de Ecclefia ftabulum.

15 Quidam, enim Antiftes fecit de Ecclefia, ftabulum, & de ftabulo Ecclefiam, cuius caufa, obferuatum eft citò mortuum fuiffe, & mala multa Cathedrali Ecclefiæ contigiffe, vt incendium magnum fuper Sacriftiam, in qua Reliquiæ infignes conferuabantur, & combuftæ fuere, & omnia paramenta, & Deo permittere

mittere, vt ex hoc discant Diœcesani nè sacra loca, & Ecclesias, in vsus humanos profanos conuertant, quod alijs in locis, alia similia eueniße audiuimus,&c.

CONCLVSIO VIII.

Dato, & non concesso, Diœcesanum posse Cœmeterium iam benedictum ad vsus humanos profanos conuertere, ac transferre; attamen, non omnia, quæ fieri possunt, expedit fieri, saltem, ratione scandali;cum actiones huiusmodi non sint in aliorum ædificationem, sed in scandalum, & malum exemplum. 16

Accepimus hanc assertionem *ex D. Pauli verbis, 1. corinth: cap. 6. sic de se loquentis. omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. Illustrans D. Thom. hunc locum, lect. 2. sic ait, ad rem nostram.* 17

Sumptus accipere ab his, quibus prædicatur, est quidem licitum; quià non est contrà iustitiam, nèc ab aliqua prohibetur lege; non tamen est expediens; vel quià impeditur pax ad proximum, vel infirmis scandalum aliquod generatur, vel aliqua maledicendi occasio præbetur: vnde Ecclesiast: cap. 37. non omnia, omnibus expediunt. Ille. ergo vera assertio. 18

CONCLVSIO VIII.

In præfato casu, si Cœmeterium namq; esset coniunctum cum Ecclesia Parochiali, putà, ad meridiem, in loco boni aeris, ac Parochus esset admodum remotus ab Ecclesia sua, quò ad habitationem, cum Ecclesiæ, & sui incommodo, in tali facti contingentia, fortaßè Diæcesanus licentiã tali Parocho præstare posset, vt Cœmeterium, dishumatis corporibus, ac defunctorum cineribus sublatis, conuertatur in Parochi domum, sine Diæcesanorum scandalo, & murmuratione. 19

Cuius est ratio, quià in huiusmodi Parochi necessitate, fas est, Cœmeterium ad Parochi vsum prò habitatione conuertere, & reducere; & quia est Ecclesiæ contigua, & coniuncta, domus huiusmodi sic constructa immunitatis Ecclesiasticæ iure potiri debet,& non erit etiam ad vsus profanos, sed ad honestos Ecclesiasticos vsus, vt decet, nimirum, prò Parochi domo, & habitatione deseruiens. 20

CONTROVERSIA XVII.

AN locorum Ordinarij, iustis de Causis prò Ecclesiarum Parochialium bono Regimine, Ecclesijs, Oratorijs, Confraternitatibus Sacellis, & Ecclesijs, à Laicis gubernatis, licitè, ac legitimè, sepeliendi ius denegare debeant, ac ius Capellanis

fanos Diæcesanus transferre valet, licèt cineribus defunctorum ablatis omnibus.

7 Probatur; quia ex regul. Iuris, in 6. quę est talis: *Semel Deo, dicatum, non est ad vsus humanos vlterius transferendum*; sed cœmeterium est locus benedictus, ac deputatus ad humanda fidelium corpora. ergo non est conuertendus ad vsus humanos.

8 Nam Ecclesia polluta, cœmeterium ei coniunctum, est etiã pollutum, & consequentèr, vt res benedicta numeratur inter res sacras; & id circò non est amplius ad vsus profanos humanos conuertendum.

Doctorum Allegationes.

9 *Tenent has nostras Theses Canonistæ ad dicta Iura, cum Glossa, & Dinus in commentario dictæ Iuris regulæ, vbi plura affert exempla, & alij nominandi.*

CONCLVSIO V.

10 Cœmeterium, antè benedictum, si posteà amplificatur, & Maius reddatur per alterius loci additionem priuati, cùm nouà interueniente benedictione, & solemnitate Diæcesani, fit locus sacer, aliàs, minimè gentium.

11 Probatur; nam ad constituendum locum sacrum requiritur deputatio cum alijs solemnitatibus, & Diæcesani benedictione, prout in *Aucthent: de Ecclesia, tit. §. si quis de fabrica cum aucthent: de monit: §. illud. &c.*

12 Nam pars addita non est cœmeterium: quia cœmeterium est locus benedictus fidelium sepulturæ deputatus.

CONCLVSIO VI.

13 Sepultura est locus, vel sepulchrum, in loco sacro, vel cœmeterium benedictum à Diæcesano, vbi defunctorum corpora requiescunt vsq; in finem Mundi.

CONCLVSIO VII.

14 Diæcesanus multò magis non poterit Ecclesiam, in qua sepulturę existunt prò defunctis tumulandis, ad vsus homanus profanos conuertere, idest, de stabulo Ecclesiam facere, & de Ecclesia stabulum.

15 Quidam, enim Antistes fecit de Ecclesia, stabulum, & de stabulo Ecclesiam, cuius causa, obseruatum est citò mortuum fuisse, & mala multa Cathedrali Ecclesiæ contigisse, vt incendium magnum super Sacristiam, in qua Reliquiæ insignes conseruabantur, & combustæ fuere, & omnia paramenta, & Deo permittere

mittere

mittere, vt ex hoc discant Diœcesani nè sacra loca, & Ecclesias, in vsus humanos profanos conuertant, quod alijs in locis, alia similia euenisse audiuimus,&c.

CONCLVSIO VIII.

Dato, & non concesso, Diœcesanum posse Cœmeterium iam benedictum ad vsus humanos profanos conuertere, ac transferre; attamen, non omnia, quæ fieri possunt, expedit fieri, saltem, ratione scandali; cum actiones huiusmodi non sint in aliorum ædificationem, sed in scandalum, & malum exemplum. 16

Accepimus hanc assertionem *ex D. Pauli verbis, 1. corinth: cap. 6. sic de se loquentis. omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. Illustrans D. Thom. hunc locum, lect. 2. sic ait, ad rem nostram.* 17

Sumptus accipere ab his, quibus prædicatur, est quidem licitum; quià non est contrà iustitiam, nèc ab aliqua prohibetur lege; non tamen est expediens; vel quià impeditur pax ad proximum, vel infirmis scandalum aliquod generatur, vel aliqua maledicendi occasio præbetur: vnde Ecclesiast: cap. 37. non omnia, omnibus expediunt. Ille. ergo vera assertio. 18

CONCLVSIO VIII.

In præfato casu, si Cœmeterium namq; esset coniunctum cum Ecclesia Parochiali, putà, ad meridiem, in loco boni aeris, ac Parochus esset admodum remotus ab Ecclesia sua, quò ad habitationem, cum Ecclesiæ, & sui incommodo, in tali facti contingentia, fortasse Diœcesanus licentiã tali Parocho præstare posset, vt Cœmeterium, dishumatis corporibus, ac defunctorum cineribus sublatis, conuertatur in Parochi domum, sine Diœcesanorum scandalo, & murmuratione. 19

Cuius est ratio, quià in huiusmodi Parochi necessitate, fas est, Cœmeterium ad Parochi vsum prò habitatione conuertere, & reducere; & quia est Ecclesiæ contigua, & coniuncta, domus huiusmodi sic constructa immunitatis Ecclesiasticæ iure potiri debet,& non erit etiam ad vsus profanos, sed ad honestos Ecclesiasticos vsus, vt decet, nimirum, prò Parochi domo, & habitatione deseruiens. 20

CONTROVERSIA XVII.

AN locorum Ordinarij, iustis de Causis prò Ecclesiarum Parochialium bono Regimine, Ecclesijs, Oratorijs, Confraternitatibus Sacellis, & Ecclesijs, à Laicis gubernatis, licitè, ac legitimè, sepeliendi ius denegare debeant, ac ius Capellanis

Qq dicta-

dictarum Ecclesiarum præstare valeant funerandi, & illud proprijs Parochis auferre? vbi alia scitu digna curiosa, ad rem resoluuntur.

CONTROVERSIA XVIII.

AN locorum Ordinarij, iustis de Causis, prò Ecclesiarum Parochialium bono Regimine, Ecclesijs, Oratorijs, Confraternitatibus à Secularibus gubernatis, licitè, ac iustè, sepeliendi ius denegare debeant, & ius funerandi Capellanis dictarum Ecclesiarum prestare valeant, & illud proprijs Parochis auferre? vbi alia curiosa scitu digna, ad rem resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Tamquam fundamentalis, omninò tenendum est, locorum Ordinarios, ac Legatos de Latere liberè, ac licitè posse, cuiuis Ecclesiæ, siuè sint oratoria, seu capellę, aut sacella, seu Confraternitates Secularium, ius sepeliendi prestare.

2 Conclusio constat *ex l. nec non, iuncta glossa, verb. non prohibeat, ff. ex quibus causis, maio: l. mutus, §. quæritur, ff. de procurator: cap. omnes, & ibi Glossa, 3. dist. cap. nuper, vers: in 2. cap. cum illorum de sent: ex communicat:* & ex alijs iuribus.

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt communiter Doctores omnes, hanc nostram Thesem, Abbas, cum cæteris, in cap. penult: de sepult: Bursat: volum: 1. consil. 110. nu. 27, Ancharan: consil. 243. num. 2. Menochius, lib. 6. præsumpt: 16. num. 2. Craiectus, consil. 209. Gonzalez, ad regul: cancellar: glossa, 6. num. 55. Cavalerius, decis. 150. num. 2. Gregorius Papa XV. decis: 383. num. 12. Vitalin. in clementina, dudum, §. huiusmodi, num. 10. de sepultur: Archidiaco: cap. 1. nu. 6. de pactis, Laurius, tit. 2. cap. 9. num. 1. 2. & 8. variar: lucubrat: Massobrius, in sua praxi, concursuum, prælud: 11. num. 9. & 11. Gratian: disceptat forens: cap. 298. num. 44. Medices, q. 6. num. 6. & 9. 10. num. 5. de sepulturi Barbosa, de offici. Curati, cap. 26. num. 9. & cæteri omnes nominandi.*

CONCLVSIO II.

4 Locorum ordinarij, tamquam Sedis Apostolicæ Delegati, singulis annis tenentur Ecclesias Oratorij, & Confraternitatum, visitare; & illarum Operarij Sæculares, ac Administratores, rationes suarum administrationum adamussim, & punctualiter reddere ipsismet Ordinarijs, & illi Administratores, adhunc effectum compelli valent ab eisdem Ordinarijs cum censuris, nolentes pacificè rationes reddere, & licet, dicti Operarij,

rarij, & Administratores reddiderint rationes Laicali potestati, non proindè liberantur ab onere reddendi rationes suarum administrationum locorum Ordinarijs.

Conclusio hæc nostra est à nobis desumpta *à Sacro Trid: Concilio, sess: 22. cap. 8: decret: de Reformat: cuius hęc sunt verba. Episcopi, etiam, tamquam Sedis Apostolicæ Delegati in casibus, à Iure concessis, omnium piarum dispositionum, tàm in vltima voluntate, quàm inter viuos, sint executores: habeant ius visitandi Hospitalia, Collegia quæcumq; ac Confraternitates Laicorum, & quas scholas, siuè quocumq; alio nomine vocant; eleemosynas Montis Pietatis, siuè Charitatis, & pia loca omnia, quomodocumq; nuncupentur, etiamsi, prædictorum locorum cura ad Laicos pertineat; atq; eadem pia loca exemptionis priuilegio munita sint, &c. non obstantibus; quacumq; consuetudine, etiam immemorabili, priuilegio, aut statuto. Satis Concilium.* 5

Et cap. 9. Idem Concilium; hec habet: Administratores, tàm Ecclesiastici, quàm Laici fabricæ cuiussuis Ecclesiæ, etiam Cathedralis, Hospitalis, Confraternitatis, eleemosynæ, Montis Pietatis, & quorumcumq; piorum locorum, singulis annis teneantur reddere rationem administrationis Ordinario; consuetudinibus, & priuilegijs quibuscumq; incontrarium sublatis. hæc concilium. 6

Verum enim verò, grandi cum iudicio, ac prudentia, Concilium hæc condidit, & præcepit strictissimè semel, ac iterum, nè Sæculares Operarij, & Administratores, vt in pluribus intrusi, minimè verò, legitimè electi, ad administrationem Ecclesiarum Oratorij, Sacelli, & Confraternitatum, bona ipsarum, & res pręciosas dissipent, ac dilapident, crapulando, ludendo, aut absrè, sine venia Ordinariorum locorum fabricando, sine necessitate, & indigentia; defraudantes vtiq; benefactorum defunctorum mentes, quò ad Missarum celebrationem, haud satisfacientes, & sæpissimè, dissipantes omnia dictorum locorum piorum, & ad se appropriantes, & sumentes, & simùl, ac semel bona paterna propria, & dictorum locorum destruuntur, & dissipantur. quarè his omnibus, pręuisis malis à Trid: Concilio ordinatum, & mandatum fuit dictis Operarijs, & Administratoribus, vt ipsi locorum Ordinarijs rationem reddant suarum administrationum singulis annis omninò ex præcepto teneantur quamuis Laicali potestati reddãt; nam debent facere hoc, & non omittere quod Trid: Concil: præcipit. 7

CONCLVSIO II.

8 Locorum Ordinarij, de iure, minimè gentium valent Parochis, aut Rectoribus animarum curam habentibus, ius funerandi auferre, & illud Capellanis Oratorij, aut Confraternitatis Sęcularium præstare, suos Parochianos sepeliendi, atq; exequias, officiaq; funeralium super cadauera peragere.

9 1 Probatur, nàm nullo iure cautum est, locorum Ordinarios posse tale ius funerandi tollere de iure ab ipsis Parochis, suos sepeliendi Parochianos, & Capellanis Oratorij, seu Confraternitatis Ecclesiarum præbere; quia hoc est in grande præiudicium tam ipsorum Parochorum, quàm ipsarum Ecclesiarum Parochialium, detrimentum, ac damnum euidentissimum, ad quarum restitutionem locorum Ordinarij in solidum tenerentur dubio procùl. ergo vera conclusio.

10 2 Locorum Ordinarij agere nequeunt contra ius. commune, nèc aliquid statuere contra ipsum, *Clementina, ne Romani, de elect. cap. Institutionis, 25. q. 2. Abbas cap. final. num. 7. & 8. de consuetudine, & ibi Roccus, sect. 3. num. 7. & 11. Roicus, de synodali Episco. p. 3. art. 1. conclus. 8. num. 36. Albericus de statut. p. 1. q. 7. Barbosa, de potest. Episco. allegat. 33. nu. 31. cum alijs de communi sententia.* sed Parochi ius funerandi à iure cōmuni habent. ergo vera assertio.

11 3 Quod enim à Iure communi dependet, Domini Episcopi nullam Iurisdictionem illud auferendi habent, nisi solus Papa; sed Parochi ius funerandi suos Parochianos à iure communi habent. ergo vera conclusio.

12 4 Ecclesia, namq; Parochialis priuilegio gaudet, vt intra suos fines, alia Ecclesia, vel Sacellum, aut Oratorium, siuè Capella, seu Confraternitas, ad hunc effectum ædificari nequeat, inuito illius Rectore, seu Parocho, *cap. quicumq. 16. q. 1.* quia esset in Parochi, & suæ Ecclesiæ præiudicium grande, cùm comprehendat quidquid est intra fines eiusdem Parochiæ, quasi totum ipsum solum per fines designatos sic certo modo in ipsius Parochię posse, vt contrà eius voluntatem, alia Ecclesia, Oratorium, Sacellum, Capella, Confraternitas ædificari nequeant, vt inter cæteros docet *Hieronym. Caracciolus, in opuscul. de Iuribus Parochial. tit. 1. cap. 1. cum alijs.* ergo vera conclusio, à fortiori multo magis suo Parocho ab Episcopo auferri minime gentium poterit ius funerandi, &c.

13 5 Nàm hac de causa Stylus Romanus curię est, in facultatibus, orato-

oratoria edificandi ad Parochialium Ecclesiarum fauorem apponere inter alia consueuit, vt videlicet, Oratorium decenter instructum, & ornatum; & ab omnibus actibus domesticis liberum existat, tum vt concessio intelligatur, absq; Ecclesiæ Parochialis præiudicio, & excipiuntur dies Natalis D. N. Resurrectionis, Pentecostes,, quibus ibidem celebrari non liceat, sed Ecclesia Parochialis vt frequentetur, & quod alij prætet quam seruitio personæ, cuius intuitu oratorium conceditur, necessarij ibidem Missam audientes, ab obligatione missam audiendi in parochiali Ecclesia per hoc non liberentur, vt astruunt *Piasecius in sua Episco: praxi, cap. 3. tit. de visit: Ecclesi: Parochial: num. 2. Caracciolus, cap. 2. tit. 21. in d. suo opuscu: cum cæteris nominandis.* ergo.

CONCLVSIO IIII.

Stante igitur, non posse Parochos de iure ab Ordinarijs locorum priuari iure funerandi suos Parochianos, iuxta tradita suprà; licitè proinde queunt ipsi Parochi, apud suos locorum Ordinarios, impedire Operarios, & Administratores dictarum Ecclesiarum, nè ius sepeliendi præstet dictis Ecclesijs à Sæcularibus gubernatis, ob magnum præiudicium sequuturum ipsis Ecclesijs Parochialibus, & parochis ipsis. 14

1 Probatur, nàm indies orirerentur scandala, rixæ, inimicitiæ, simultates, odia intestina. & semper malæ animi passiones nascerentur inter Parochos, & dictos Operarios, Administratores; sed locorum Ordinarij tenentur omnia dicta mala è medio tollere, & omnia scandala, & omninò pacem inter eos ponere, & conseruare inter eos. ergo vera conclusio. 15

2 Nàm ansa daretur, & occasio, si ius sepeliendi dictis Ecclesijs concederetur, vt paulatim Ecclesia Parochialis desolata, ac destituta suis Parochianis remaneret, & eorum emolumentis, maximè circà Missarum celebrationem, & officia, & alia huiusmodi. ergo vera assertio. 16

3 Quamuis homo quilibet sibi sepulturam eligere queat in loco, non dumtaxat sacro, sed etiam, minus sacro, in ætate debita constitutus; nihilominus tamen, locorum Ordinarij non sic de facili spoliare debent Ecclesias Parochiales suo iure, cum tanto damno, & detrimento. ergo vera conclusio. nàm in Ecclesia Parochiali nocte, dieq; semper cum lumine accenso ob existentiam Sanctissimi Sacramenti, fiunt multæ expensæ, & adest societas, vt plurimum, & fere in omnibus, Sanctissimi Rosarij, & propter 17

alias

alias causas non potest; nec debet spoliari Ecclesia Parochialis, vbi adest continuò Sanctissimum Sacramentum, & de nouo alia Ecclesia ditari, & vt vulgò dicimus, *non si deue scoprire vn'altare per coprirne vn'altro inferiore.* nàm Ecclesia vbi manet Sanctissimum Sacramentum, & cætera alia, est alijs Ecclesijs maior in deuotione, & honore. ergo.

CONCLVSIO V.

18 Locorum Ordinarij debent, ac tenentur iustis de causis, ius sepeliendi denegare totaliter dictis Ecclesijs, præfatis Operarijs, & Administratoribus instrusis, aut quomolibet existentibus, subhorum gubernatione manentibus, non solum respectu grandis præiudicij Ecclesiæ Parochiali, quod euidentissimè fit; sed etiam ob alias rationes, & iustas causas inspectas, & bene visas inposterum, ab ipsorum Ordinariorum recto iudicio, & prudentia.

19 1 Probatur; Nàm indecens est valdè, Ecclesijs præfatis, quarum administratio, & gubernatio est penes Seculares Operarios, tale ius sepeliendi concedatur ab Ordinarijs locorum, cum ipsi Operarij, suis Dominis Episcopis obedire nolint, & præceptis Trid: Concilij rationem reddere suarum administrationum singulis annis: quid bene facere his, qui te pastorem contemnunt? qui inobedientes sunt, ac proterui, & contumaces? qui suum non verentur Prælatum, ac Pastorem? ergo iustis de causis debent, ac tenentur eis tale ius negare.

20 2 Nam, sæpissime huiusmodi Operarij, & Administratores dictarum Ecclesiarum instanter petunt ab Ordinarijs locorum hoc ius sepeliendi, ad malam æmulationem, & inuidiam cæterarum Ecclesiarum Parochialium vicinarum, vt destruant, ac spolient, & desolatæ remaneant, & totus Populus ad ipsas Ecclesias nouas concurrat toto anni tempore, questus, & lucri causa; & sic elati, & superbi euasi in Parochos inuæhunt, ipsos spernunt, & contrà omne ius, vilipendunt, floccifaciunt, ac conculcant. ergo.

CONCLVSIO VI.

21 Ordinarij locorum si quandò, quauis de causa coacti essent, vt ita dicam, concedendi dictis Ecclesijs ius sepeliendi, tenentur hoc concedere, absq; Parochorum præiudicio, idest, vt in dictis Oratorijs, Capellis, & Confraternitatibus, funeralia peragant Parochi, minimè verò Cappellani horum locorum nullatenus hoc agere valent.

In pri-

In primis constat conclusio ex dictis, deinde probatur; nàm 22
licèt Parochiani licitè in dictis locis sibi valeant sepulturam eligere, postquam ius ab Ordinario habent sepeliendi; tamen, ad Parochum defuncti spectat funus peragere, & non ad Capellanũ; *vt ex cap. is, qui de sepult: in 6.* disponitur, & habetur; & quarta funeralis ei debetur,& nõ Capellanis, de iure, *ex cap. 1. cap. relatum, cap. de his, de sepultur.* & hoc ab Sacramentorum administrationẽ factam defuncto à Parocho. ergo.

2 Omnes enim Parochiani, sine sepulturæ electione decedentes, 23
& suorum Maiorum ea carentes, tenentur in Parochiali Ecclesia sepeliri, *ex cap. is, qui, de sepultur: in 6. & in clementinâ. dudum, §. huiusmodi, de sepultur: & docent omnes Doctores, Abbas, in rubrica de parochis, nu. 2. & in cap. abolendæ, num. 6. de sepultur: Vgolin: de offic: parochi, Medices, q. 7. nu. 31. & q. 10. nu. 4. de sepultur: Vitalinus, in d. clement: dudũ, de sepultur: §. huiusmodi, nu. 10. et 11. et alij.* ergo.

3 Nàm, eo ipso quod Ecclesia est facta Parochialis ius habet se- 24
peliendi, ac funerandi à iure communi, & in dictis Ecclesijs semper ius habet funerandi ipse Parochus, & non ipsarum Capellani, vt iura relata volũt,& doctores dicti autumãt. ergo vera cõclusio.

CONCLVSIO VII.

Ecclesia quælibet, vltrà Parochialem, valet recipere ad sepul- 25
turam quem vult, si hoc habeat, vel ab Episcopo, vel à Legato de Latere, vt ab initio diximus, seu à consuetudine, vel ex priuilegio Papę, ius sepeliendi retineat, cœmeterium,&c.

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc nostram assertionem Hostiens: in cap. quia nonnulli, nu. 26
7. vers: quod si aliquis, de sepultur: & ibi Ioan: Andreæ, nu. 8. Butrius, nu. 10. Zabarella, q. 11. de cleric: non resident: Noidd: de incõpet: benefic: p. 1. cap. 13. nu. 19. Rota, in Toletana Capellaniæ, & sepultur: 27. Iulij, 1616. corã Vbaldo, decis: 228. nu. 7. p. 2. recent: et in Mediolanẽsi. 4. funeral. 14. Maij, 1622. corã Merlino, Caualerius, decis: 5. nu. 3. Barbosa, de offic: parochi, cap. 26. nu. 9. et 14. cũ alijs de cõmuni sentẽtia.

CONCLVSIO VIII.

Romanus Sũmus Pontifex ius hoc funerandi,& sepeliendi dũ- 27
taxat Religiosis præstat, & hoc ad titulum paupertatis concedit, in suis Ecclesijs, si quis ibi sepulturam sibi eligit; & nullus alius, illo inferior potest hoc ius funerandi auferre, vel concedere; de plenitudine suę potestatis; quãuis locorũ Ordinarij valeãt erigere Ecclesiã parochialẽ,qua erecta, statim ius habet funerandi, à iure.

TRA-

TRACTATVS SECVNDVS.

DE PERSONIS CHRISTI FIDELIBVS, QVIBVS ECCLESIASTICA SEPVLTVRA PROHIBITA EXISTIT.

DISPVTATIO PRIMA.

De his hominibus, qui in Ecclesiastica Sepultura, vtiusq; sexus, de iure Canonico sepeliri nequeunt: & alia scitu digna curiosa disputantur.

CONTROVERSIA I.

AN in dubio, quis sepultura sit Ecclesiastica priuandus, ac dari possit ignorantia inuincibilis, aut in aliquo casu, homicidium super se factum, licitum sit?

CONCLVSIO I.

1 Regula sit generalis in hac materia, quòd quandò dubitatur, an Cadauer sit in Ecclesiastica sepultura tumulandum; semper in meliorem partem interpraetari debet, videlicèt, in loco sacro, esse sepeliendum; *ex cap. non æstimemus.* 23. *q.* 2.

2 Probatur conclusio ab exemplo: dubitatur namq; vtrum mortuus in peccato mortali dederit signa doloris, & pænituit; est in tali casu in sacro sepeliẽdus; quia, in dubio est pęnitenti fauendũ, *ex regula.* 168. *de regul. iuris, fauoribiliores.* Et hoc verificatur etiãsi pars contraria obstet, vt non sepeliatur in loco sacro, & appellet: in quo casu, minimè appellatio datur, nec licet, nec permitti potest: quia Cadauer dilationem non admittit ob sui facilem corruptionẽ; nec appellatio est admittenda quoties res tẽpore perit.

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt hanc nostram Thesem, D. Antoninus,* 3. *p. tit.* 10. §. 9. *cap.* 1. *in fine, Lauorius, tom.* 1. *variar: lucubrat: tit.* 2. *cap.* 12. *num.* 155. *Molfesius, tom.* 2. *summ: tract:* 13. *cap.* 8. *num.* 75. *Bonacina, de contract: disp.* 3. *q.* 21. *punc:* 152. *nu.* 6. *Mancinus, dub.* 36. *fol. mihi,* 516. *in sua praxi, visit: infirm: cum alijs nominandis.*

4 *Cui sanè, Controuersia nostræ fauet maximè, casus quidam narratus à Bernardino Scadeonio: lib.* 2. *class:* 14. *Vrbis Patauij, de quadam Agresti puella, nomine Isabella Bauignana, de qua sic factum, & casum narrat.*

Et si

Et si magnam laudis iacturam nobiles mulieres Patauinæ ex eo fecisse 5
*videantur, quòd hìc modò puella obscurissimi nominis Pudicitiæ splendore
præ cæteris luceat; ego tamen ex eo patriam nostram præclari facinioris,
laude fraudandam non censui; quià potius, de tàm generosi, ac pudici animi
constantia, vel seù ignotæ puellæ, ac priscum decus patauinæ pudicitiæ, quicquid olim de hac ipsa, in alio nostro opere de castitate, iam dixi, hic rursum referendum putaui.*

Nam quo tempore Maximilianus Augustus, totam fermè Venetiam, 6
*et præsertim agrum patauinum ex Cursionibus deuastabat; cum turmatim,
Agrestes omnes, humili loco nata, sed nobilissimo animo, & honesta forma
prædita, vbi Vrbem ingressa est, à propinquis suis, vt fit, ignara viæ
à recto itinere; ex nimia trepiditatione deflexit: & dum ita ignara locorum
errabũda lacrymas, omnia cõlustrans in manus, virorũ fortè incidit militũ
Venetorum, qui præsidio Vrbis stabat; à quibus tracta est in proxima contubernia; vt ibi interim in ludibrio haberetur eius pudicitia. Sed nescio,
quo colore, & fato prosilijt misella domo, & recta ad portam, qua paulò
antè ingressa fuerat, festina procurrit, putans se tutiorem fore inter hostes,
& in agris, atq; vbiq; locorũ quã intrà mœnia, & inter præsidia Ciuitatis.*

Insequuntur incasti illi, ac impij prædones. Fugit exterrita puella more 7
*trepidæ, & imbellis damæ, quæ à canibus rapta, fugam rapit, in nemora,
& saltus, & ibi euadere amplius non sperat; de prærupta saxi crepidine,
se se præcipitat, mallens subito casu conteri, quàm comprahensa ludibrio
esse rabidis mollosis. haùd secus, infœlix virgo, vbi effugium nullum, reliquum videt, de porto coruo, vbi fortè aderat, in adiacentem fluuium
se se præcipti saltu demittit, pudicitiam suam Deo seruandam committens.
at dum propositi tenax ab illis adiuuari recusat, & exterrita, enatare
nescit, nec curat absorpta, mox à flumine suffocatur; quæ paulò post inuenta in proxima ripa, sine funebri officio, haud digna meo iudicio quidem,
quæ sic sepeliretur. sed certum est, quòd sicut nihil prodest impijs celebris sepultura; ità nihil obest iustis, vilis ac nulla. hæc ille.*

De tali Agresta puella sic cecinit Nouentanus Patauinus huiusmodi 8
Epitaphium.

Euganas iter præstans virtute puellas
Hoc iaceo indignè condita Virgo loco.
Nàm cum me peteret lasciuum Miles ad vsum,
Munera posse mori fuere mihi.
Disce, age, sit, quanti, Virgo seruare pudorem,
Pro quò nil timori perdere aquis.

9 Supposita ergo dicta hystoria, dubitatur modò si præfata Virgo ab homicidij peccato excusari possit; & si iustè, & rectè sepultura Ecclesiastica priuanda erat? prò cuius resolutione sit in ordine.

CONCLVSIO II.

10 In primis est supponendum, minimè licerè se ipsum occidere, etiam ad fornicationem euitandam, vt rectè docet *D. Thom.* 2. 2. *q.* 64. *art.* 5. quòd id circò Sancta Lucia, ad impissimum Tyrannum dicentem se ad lupanar ducturum, vt ibi à Iuuenibus stupraretur; ei sic respondit. *Non inquinatur corpus, nisi consensu mentis, ac voluntatis: violentia tua, mihi duplicabitur ad coronam.*

11 *Hinc, D. August: lib. 1. de Ciuit: Dei, cap. 18. dixit. Cùr homo, qui mali nihil fecit, sibi malè faciat?* Et Ratio est; quià pudicitia virtus est animi, comitem habens fortitudinem; & cum talis sit animi virtus, in animi consensu consistit. quarè si in impudicitia non consentitur, non amittitur pudicitia; & comitem habeat fortitudinem, potius debet quis ex fortitudine mala quælibet tollerare, quàm se ipsum ad mala euitanda interficere. quæ quippè doctrina Theologia est verissima, ac certissima, non est dubitandum omninò de eius veritate absolutè loquendo.

CONCLVSIO III.

12 In casu autem nostro, & alijs similibus, & de præfata Puella Agresta, dicimus, in tali suo casu, esse omninò illam excusandam, saltem ex inuincibili ignorantia, ob quam se in flumen prçcipitè dedisse, atq; ità se ignoranter inuincibilitèr interfecisse.

13 1 Probatur, quia se occidere ob pudicitiæ, & virginitatis custodiam non est ità euidens, malum esse, quin inculpabilitèr ignorari possit, ac licitum æstimari, hìc, & nunc in facti contingentia, abq; D. Thomæ doctrinæ læsione, & cæterorum Sanctorum Patrum; *ex quibus, D. Hieronymus in primum cap. Ionæ ad finem; his verbis fauet admodum nostræ assertioni dicens. Vndè in persecutionibus, non licet propria perire manu, absq; eo, quòd vbi castitas periclitaretur: ille.* Sed prçfata puella agresta laborauit in tali casu, ad conseruandam suam virginitatem, ignorantia inuincibili, atq; æstimauit in mente sua, omninò se posse in flumen præcipitem dare absq; peccato homicidij proprij, ad suam conseruandam virginitatem. ergo vera conclusio. nàm, vt diximus suprà, in dubio, est prò defuncta persona semper inclinandum, ad tradendam sepulturam Ecclesiasticam, & maximè, in tali casu.

14 2 Nàm in tali dicto casu, ob pudicitiam, & virginitatem conseruan-

seruandam, debebatur omninò, saltem, minori apparatu, nimirum, vno cum Sacerdote, vel altero sepeliri ad aliorum exemplum, & vt cognosceretur, hanc dictam puellam non esse priuandam sepultura Ecclesiastica ex præsumpta ignorantia inuincibili, qua laborasse satis est putandum probabilissimè.

3 Suadetur; Nàm in huiusmodi casibus occurrentibus, est locus coniecturis vtendum, ac dubio procul æstimandum est, obijsse absq; mortali peccato, ob inculpatam ignorantiam. de qua re, *Controuersia* 5. infra, erit denuo sermo, ob aliam occasionem huius materiæ, & magis manifesta fiet. 15

Doctorum Allegationes.

Sequuntur hanc nostram Thesem cum suis annexis D. Hieronymus. d. l. Petrus Nauarra, lib. 2. cap. 3. num 17. & 14. de restitut: Ioan: Vuigers, de iust: & iure, tract: 2. cap. 2. dub. 14. num. 92. Fagundez, tom. 1. lib. 5. decalogi, cap. 11. num. 3. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 12. num. 28. Vgolinus, cap. 17. num. 4. de officio, & potestat: Episco: Barbosa, de offitio parochi, cap. 26. num. 49. & tom. 2. Iuris: Ecclesiast: lib. 2. cap. 10. nu. 49. Lessius, lib. 2. de iust: & iure, cap. 9. dub. 6. nu. 33. Trullench, tom. 2. decalogi, lib. 5. cap. 3. dub. 1. nu. 4. Diana p. 6. tract: 7. resolut: 47. Marius Socin: cōsil. 51. volum. 2. Genuens: cap. 61. num. 20. in sua praxi, cum alijs nominandis. 16

CONCLVSIO III.

Morientes ex improuisa morte, tumulari valent absq; Diæcesani venia; nisi aliquid aliàs releuans obstet hìc, & nunc, in Ecclesiastica sepultura. 17

Ità Sacra Episco: & Regular: Congreg: per literas scriptas Vicario Hyduntino, declarauit: 10. Iunij 1588. dummodò non sint aliqua censura innodati, vel decesserint in publico ac notorio peccato mortali, vt eadem Sacra Congreg: antea declarauerat, die 16. Iunij. 1586. 18

Doctorum Allegationes.

Ità etiam tradunt hanc conclusionem nostram Lancellottus, in institutio: canon: §. quim etiam, de sepultur: Lauorius, cap. 12. nu. 36. tit. 2. vbi suprà, Barbosa, vbi suprà, cum alijs, in superioribus allegatis, & allegandis. 19

CONTROVERSIA II.

AN lethalitèr vulneratus, seu aliàs Moribundus quilibet, cuius vis status, qualitatis, & condictionis, vtriusq; sexus sit, teneatur rancorem, odium, & pœnam omnem temporalem,

ac iniuriarum actionem offendenti inimico remittere, aliàs, absolui nequeat, & proinde sepultura careat?

CONCLVSIO I.

1 Absolutè, ac simplicitèr dicimus fundamentaliter, quòd cum lex sit iustà, non est de se malum velle vt sic, iustitiam seruari, simpliciter loquendo.

CONCLVSIO II.

2 Odium namq; ac Rancorem cordis, & vindictæ appetitum, ex tali odio causatum, homo vtriusq; sexus tenetur offensus deponere sub lethali peccato, alioquin semper maneret in mortali culpa; & idcircò obiens sic in peccato mortali, caret Ecclesiastica sepultura.

CONCLVSIO III.

3 Offensus licitè petere valet ab offendente pænam pecuniariã sibi debitam secundum legem; sicut ab Amico vult sibi solui debitum.

CONCLVSIO IV.

4 Nimis est difficilè, ac vix vsu veniet, moralitèr loquendo, quòd quis nolit pœnam corporalem, putà, manus abscisionis, seu capitis, cõdonare, & quòd odio, ac vindictæ appetitu careat.

CONCLVSIO V.

5 Casus si staret, familiàm aliquam offensam in honore, cuius causa, infamem manere, nisi inimicus puniatur secundum leges; tùnc merè passiuè, & absq; odio, & vindictæ appetitu omninò, permittat, & concurrat offensus; alioquin, in culpa mortali existeret, & sic impœnitens decedens, sepultura Ecclesiastica caret.

CONCLVSIO VI.

6 Quandò verò nullum, aut dannum leue sequeretur ex tali donatione, dubio procùl, minimè est credendum, hominem talem offensum, esse in bono statu, nisi in quantum in se est, talem pœnam corporalem condonet.

CONCLVSIO VII.

7 Inimico offendenti, veniam petenti ob amorem Dei, tenetur omninò offensus ex præcepto diuino, sub lethali culpa pacem præstare secundũ Patriæ morẽ, & vsum, & modo, quo potest, ac debet, & omnem pœnam, ob Dei amorem remittere, & satisfactionem ei condonare; aliàs, talis Moribundus quisquis ille sit, absolui nequit, & consequenter, post obitum suum, est de iure priuatus Ecclesiastica sepultura.

1 Pro-

1 *Probatur, D: Thom. verbis, 2. 2. q. 83. art. 8. in corpore, sic scribentis. Diligere inimicos in genere est in præcepto; in speciali autem, non est in præcepto, nisi secundum præparationem animi, vt videlicèt homo esset paratus, etiam specialitèr inimicum diligere, & eum iuuare perfectionis est. Ille. & hæc eadem verba scribit. 2. 2. q. 25. art. 8. & 9. vbi etiam expressis verbis hanc nostram Thesem docet.* 8

2 *Eiusdem uerbis. in 3. dist. 30. q. 1. art. 2. ad 5. ita exarantis. Negare homini signa familiaritatis, quandò necessitas expeteret, esset vindicta, vel etiam quandò veniam peteret, vel quandò se ille, qui hostis habetur, ad familiaritatem se ingereret, si habeatur præsumptio, non simulatè, vel irrisoriè faciat. quia tunc diligit, & inter Amicus deputandus est. sed quòd aliquis vltrò se ad familiaritatem inimico ingerat, hoc perfectionis est. Ille. ergo.* 9

3 *D. Caietani in commentar: ad. d. art. 2. 2. q. 83. art. 8. vbi hęc ad rem habet; Cùm communitèr homines malam habeant voluntatem contrà inimicos suos, si huic præsumptioni communi, adiungatur in speciali, quòd inimico petenti veniam non annuit, probabilis, aut violenta opinio sit, quòd malam habet voluntatem contrà inimicum, ac per hoc, & petenti veniam datur occasio recidiuę inimicitię, ex quo locum venię non inuenit, & alij scandalum; vndè ipsa petitio venię tempus determinat, quo charitas debeat necessariò exire in actum manifestationis cordis sui ergà inimicum; & sic tempus petitionis venię, est tempus necessitatis. Ille; qui, sanè, clarius, & egregius, asserere nostram Thesem minimè poterat.* 10

4 Auctoritate Sacræ Scripturæ, à qua nostra conclusio, suum habet supræmum fundamentum. Nàm Christus Dominus, qui nobis in hoc suum reliquit exemplum, & præceptum, *dixit Lucę cap. 17. si reuersus fuerit ad te dicens,* (suus s. inimicus) *pœnitet me, dimitte illi.* Nàm dum veniam petit inimicus ipso facto cõstituitur in necessitatis articulo, in quo ex diuino mandato offensus tenetur eum adiuuare, illi parcendo, ac iniuriam omnem dimittendo, & earumdem remissionem, ac satisfationem, ac pœnam omnem, & pacem in scriptis præstare, si necesse sit hic, & nunc. 11

Doctorum Allegationes.

Item docent nostram Thesem, D: Thom: diuinę mentis interpres, & D. Caiet: in d. locis, et alibi, D: Hieroymus ad. d. locum Lucę, cum Sãctis alijs patribus, & expositoribus. & nos diffusè in tractatu elaborato olim, de pace prestanda inimico veniam petenti; Syluest: verb. Charitas, nu. 4. Tabiena, ibi. num. 12. & seqq. allegans Petrum de Tarantasia, in 3. sentent: Sotus, lib. 4. de iust. & iure, q. 6. art. 3. pagin: 1. ante finem, 12

Ban-

Bannes, ad 2. 2. D: Thom: q. 25. art. 9. dub. 3. 4. & 5. Aragonus, ibid: Sayrus, in claui regia, lib. 11. cap. 8. nu. 11. Emanuel Sà, verb. iniuria, num. 1. Lessius, lib. 2. de iust: & iure, cap. 27. dub. 4. nu. 24. & seqq. Villalobos, tom. 2. summ: tract: 3. difficult: 6. num. 11. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 103. Iacobus Mancinus in sua practica, visitandi infirmos, practica. 7. dub. 5. num. 7. asserit de hac re, ista. Quapropter non benè agunt aliqui Confessores, pœnitentes scrupulis afficientes, dum dicunt illos non posse saluari, nisi etiam coram Iudice actiones iniuriarum remittant, cum hoc liquidò falsum sit, vt patet. sed notandum, quod quando læsus causam lædenti dedit, e. g. si læsus fuit primus, & iniustus agressor, & ille ad se defendendum percutit; vel quia læsus est inuentus cum vxore, vel consanguinea Ledentis, & similia tunc læsum remissionem coram Iudice in conscientia facere debere assero, & ratio est; quia lædens iustè se defendit, & non sibi damni causa imputari debet, sed Agressori danti operam rei illicitè iuxtà illud; qui causam damni dat, damnum dedisse videtur. ille: cum aliis multis allegandis.

CONCLVSIO VIII.

13 Si casus occurrat, quis in platea mortalitèr sit vulneratus, non solum Parochus proprius, qui non adesset præsens, sed Sacerdos quilibet Sæcularis, vel Regularis potest licitè, ac validè eum cōfiteri, & absoluere ab omnibus peccatis, & censuris, si signa doloris dederit suorum peccatorū; sed debet eum statim exhortari, vt suo inimico omne odium, & rancorem remittat; & simul omnem pœnam temporalem, & remissionem iniuriarum, & satisfactionem præbeat suo offendenti; aliàs, si nolit hæc omnia in tali casu condonare, & remittere, stat impœnitens, & incapax proindè absolutionis sacramentalis, & consequenter est sepultura Ecclesiastica priuandus. quia sic impœnitens decessit.

14 Constat veritas huius assertionis ex hactenùs recitatis; & quamuis inimicus Læsor non possit ad offensum in tali casu personalitèr adire, ne in manus iustitiæ incidat; attamen, loco sui, Confessarius præfatus veniam petit pro offensore, & pacem postulat; & præcatur vulneratum mortaliter, vt ipse suo inimico pacem condonet, ac remittat ei omnem vindictam, & pœnam temporalem, & remissionem iniuriarum, & satisfactionem præstet, vt ipse offensus sic saluetur, & capax reddatur absolutionis sacramentalis, & sepultura Ecclesiastica dignus efficiatur: aliàs, indignus vtroq; redderetur.

CON-

CONCLVSIO IX.

Si præfatus vulneratus læthaliter, Confessarius eum audire nequeat, quia eum medentur, sat erit, si Confessario dicat se toto corde parcere suo offensori, & omnem pœnam remittere illi temporalem, omnem actionem iniuriarum condonare illi, & de omnibus suis peccatis veniam petere absolutionem à Confessario, sic faciens potest absolui interim, & postquam medicamenta recepit, si super viuat, potest Confessori sua cætera peccata confiteri, & ab illis absolui, & à censuris omnibus pari modo. 15

CONCLVSIO X.

Præfatus vulneratus læthaliter si nequiuerit præfata Confessori oretenùs, nèc per signa significare, quia non potest, & omnes sensus amisit, aut statim mortuus est; si à parentibus eius, aùt propinquis, & hæredibus fuerint prædicta ab offensore petita, & veniam petierit, & remissionem sui delicti propter amorem Dei; hi omnes tenentur sub præcepto condonare omnem actionem & satisfationem iniuriæ, & pacem in scriptis præstare; aliàs; absolui nequeunt, & sic impœnitentes decentes ex hac vita, sepultura carent. 16

Est manifesta ex dictis, & eisdem probatur rationibus, & auctoritatibus.

CONCLVSIO XI.

Si præfatus vulneratus læthalitèr sensibus omninò destitutus, qui neq; petijt Confessionem, nèc vllum signum contritionis suorum peccatorum dedit, nèc suo inimico condonauit pœnam temporalem, & remissionem iniuriarum, nèc illi ex corde pepercit, & rancorem, & odium in eum non dimisit, & abstulit; non post absolui, & Ecclesiastica sepultura caret, & nullum testimonium aliorum adest Confessorem postulasse. 17

Cuius ratio est adequata, quia absolutio Sacramentalis à peccatis *ex Trid. Concil. sess. 14. cap. 9. est actus iudicialis*; at vbi iudicium tale non exercetur, accusatio est nulla. ergo vera conclusio. nàm, attritio, vel contritio interior non est confessio, sed tantum signa externa est confessio peccati in genere, super quo dari potest absolutio sacramentalis. ergo. 18

Probatur etiam conclusio auctoritate *Concilij Aurisicani primi, cap. 12.* vbi sic habetur. *subitò obmutescens, baptizari, aut pœnitentiam accipere potest, si voluntatis præterita testimonium aliorum verbis habet, aut præsentis in sua nutu.* vide benigne Lector 19

quo-

quomodò Concilium requirat materiam ſenſibilem; quàm etiam poſtulat *Concilium Cartaginenſe. 3. ca. 34. & 4. & 26. cum decretali Leonis Primi ad Theodorum Foriolenſem, quæ eſt epiſt: 91.* vnde apparet, ſemper in Eccleſia cautum fuiſſe, nè moribundus abſoluatur, qui aliqua ſigna non dediſſet per quæ aliqua confeſſio, & accuſatio haberi cenſeatur.

Doctorum Allegationes.

20 *Defenſores ſunt huius aſſertionis Henriquez, lib. 3. de pœnit: cap. 10. num. 9. vbi ſic ait. ſi Infirmus amiſſo rationis iudicio, nullum præbet, nec paulò antea dederat peccati, & pœnitentiæ ſignum, nullo modo eſt abſoluendus à peccatis; in quo quidem rudiores Sacerdotes errant. ille. & poſt eum Petrus Faij, de pœnit: in addict: ad 3. p. D: Thom: q. 9. art. 2. diſp. 2. ſic ſcribit; Neutiquam abſolui poteſt, qui ſubitò in ſupremum vitæ incidit diſcrimen, neq; coram Sacerdote exprimere peccatum vllum poteſt, aut ſignis aliquibus dolorem peccatorum, & volitionem confitendi patefacere, licèt contrarium indiſcretè, & ignoranter ſatis ac ſine vllo prorſus, vel apparente fundamento à varijs Sacerdotibus practicetur. ille. Malderus mordicus tuetur, tract: de ſigillo confeſſio: cap. is, Alphonſus de Leone, tract: de offic: Confeſſor: tom. 1. recol. 6. num. 131. Nald: in ſumm: verb. confeſſio, nu. 32. Layman, lib. 5. tract: 6. cap. 12. nu. 4. Reginald. tom. 1. lib. 8. cap. 3. nu. 25. Turrianus, de pœnit: q. 9. art. 2. diſp: 30. dub. 1. ad 3. Bellochius, de caſ: reſer: p. 1. q. 2. num. 116. Pitigianus, in 4. tom. 2. diſt: 17. q. vnic: art: 8. concluſ: 3. Tribarne in 4. tom. 2. diſt: 18. q. vnic: diſp. 16. ſeſ: 5. Vaſquez, tom. 4. in 3. p. D. Thom. q. 91. art. 2. dub. 1. Diana, p. 3. tract: 3. reſol. 8. et p. 5. tract: 2. reſolut: 56. Sancius, in ſelectis, diſp. 44. num. 35. Cæleſtinus in ſuo compendio Theologiæ moral. tract: 1. cap. 25. per totum, Peyrinus, in formulario prælatorum, lit. A. cap. 6. num. 7. & alij.*

CONTROVERSIA III.

AN Infirmus quilibet, cuiuſuis ſtatus, conditionis, ac qualitatis exiſtat, ſtatim, ante mortem teneatur famam, & pecuniam pro vtroq; foro reſtituere, quòd vtrũq; abſtulit aliàs, abſolui nequeat, & ſepultura Eccleſiaſtica careat?

CONCLVSIO I.

1 Quilibet Infirmus, cuius vis ſtatus, qualitatis, ac condictionis exiſtat, tenetur ſtatim, antequam, ex hac vita decedat, pecuniam, aut rem alienam, quam inuito domino abſtulit, reſtituere, alioquin, dum valet, & nolit, abſolui nequit, & ſepultura Eccleſiaſtica eſt priuandus.

1 Pro-

1 Probatur assertio tali adequata ratione; nàm infirmo præfato commodè valente restituere, non sufficit, vt absolui queat, vt suis hæredibus committat huiusmodi restitutionem faciendam esse. ergo per se ipsum hoc potens adimplere restitutionem, & illam facere ante mortem tenetur, & non per alios. 2

2 Nàm iste infirmus nolens ante mortem talem facere restitutionem, & potens, habet voluntatem condictionalem, videlicèt si moriatur restitutionem facere; aliàs, restituere nolit. ergo est in dispositus ad restituendum. ergo est incapax absolutionis sacramentalis, & Ecclesiasticæ sepulturæ. 3

3 Nàm quotidiana experientia nos docet, cum in dies videamus, hæreditatem alijs obuenisse, quàm ijs quibus relicta fuit à Testatore, & sic lites moueri, itaut restitutio fieri nequeat, ab hæredibus: & dato quòd dicti hæredes obtineant hæreditatem, etiam non curant dictas restitutiones facere. ergo vera conclusio. Nàm passim videtur, Patres in mortis articulo filijs relinquere, vt restitutiones faciant sibi de mandatas, ab eorum Antecessoribus, & hi Nepotibus; & sic datur processus in infinitū, vt ità dicam, restitutionem faciendi. ergo vera conclusio. nam peccatum remitti non potest nisi restituatur ablatum, fama, scilicèt, aut res aliena ablata, & ità impenitens moritur, &c. 4

CONCLVSIO II.

Infirmus quilibet, cuius vis status, qualitatis, ac condictionis existat, statim ante mortem, ex præcepto tenetur famam, & honorem priusquam decedat ex hac vita restituere, aliàs, absolui nequit, nèc sepeliri potest in Ecclesia, vel alio loco sacro, ad hoc deputato. 5

Cuius est ratio adequata; quia, in omnium Doctorum sententia, famæ, ac honoris restitutio est mox facienda, & procrastinari nequit. ergo quis sine iusta causa eam differre vult, est in statu peccati mortalis, nec absolui potest, & priuatus venit sepultura Ecclesiastica, quia nolit præcepto restitutionis famæ, satisfacere famam, & honorem statim ac habet commoditatem restituendi, & impœnitens moritur. ergo vera conclusio. 6

2 Nàm præfatus infirmus, qui post mortem vult famam à Confessario nomine suo restituendam, signum est manifestum, non esse bene dispositum ad recipiendam sacramentalem absolutionem; quià non vult satisfacere præcepto restitutionis famæ, & honoris, quem proximo suo abstulit, restituendo statim, ac cómo- 7

ditatem habet; & multò magis citò tenetur is, qui Religioso eam abstulit, qui non tantùm est sibi bonus, sed & suæ Religioni, & est multa damna causa huius passus,&c. ergo vera conclusio, & ad omnia ista damna resarcienda tenetur etiam in integrum proposse.

Doctorum Allegationes.

8 *Præfatæ assertiones sunt apud omnes Doctores communissimæ, quas ex Recentioribus tenent Villalobos, in summ: tom. 2. tract: 3. difficult: 27. nu. 3. Alphonsus de Leone, de officio, & potest. Confessoris, recollect: 26. num. 103. citans pro his assertionibus Guttierez, Azzorium, Reginaldum, & Sayrum, Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 104. cum alijs referendis.*

CONTROVERSIA IIII.

AN de iure Canonico dentur Catholici Christiani vtriusq; sexus, quibus sepultura Ecclesiastica interdicta sit?

CONCLVSIO I.

1 Fideliũ defunctorũ Cadauera,vt in Ecclesiastica sepultura queāt humari,quatuor exiguũtur. 1. vt locus sit ad hoc deputatus cũ certa solẽnitate. 2. vt à Diœcesano sit locus pro sepultura benedictus. *cap. nemo. de consecrat: dist: 1. & cap. abolendæ de sepultur: 3.* vt nõ sit quis à iure sepultura prohibitus. 4. quòd Ecclesia nõ sit interdicta.

CONCLVSIO II.

2 Qui se ipsos ex industria, ex desperatione, vel iracundia occidunt; secùs, ex insania, ex vi furoris morbi, & huiusmodi; nã tales carent sepultura si non dederint Signa pœnitentię ante mortem, *cap. quibus, 13. q. 2. cap. placuit, 23. q. 5. cap. ex parte, de sepultur: Rituale Romanum, tit. de exequijs, §. quibus.*

CONCLVSIO III.

3 Præfati, si post vulnus sibi illatum reuiuixerint, ac signa contritionis ostenderint, & hoc Ecclesiæ constet, non sunt priuandi sepultura in tali casu; *ex cap. à nobis, de sentent: excommu: in 6, & ex cap. placuit. 23. q. 5.*

Doctorum Allegationes.

4 *Tenent has nostras Theses Glossa, in d. cap. ex parte, de sepultur: Nauar: consil. 2. de sepultur: Bellethus, lib. de diui: offic: cap. 159. Romanus, consil. 263. Possevinus cap. 14. de Curato, Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: cap. 12. nu. 28. & 37. Menochius, de arbitr: cas: 387. nu. 3. Farinaccius, in sua praxi criminal. p. 1. q. 20. num. 133. & p. 5. q. 128. num. 16. Bellettus, disquisit: cleric: §. 3. nu. 33. Hieronym: Cad-*

ratus,

ratus, de Iuribus parochial. tit. 7. cap. 8. Barbosa, tom. 1. collectan: DD. lib. 3. decretal. cap. ex parte, num. 4. tit. 28. de sepultur: & cap. 26. num. 49. de offic: parochi, Hostiens: in allegat: Iuribus, & ibid: Turrecremata, Azzorius, lib. 9. p. 1. cap. 31. p. 5. Guttierez, lib. 2. qq. cano: cap. 3. num. 2. Vgolinus, de offic: Episco: cap. 17. p. 1. nu. 4. Guilelm. Benedict: in repetit: cap. Raynucius verf: mortuo. 1. nu. 42. de testam: per glossam, in l. 2. ff. arbor: fruct. Cæsar: & antè ius canonicum, eadem erat pœnam ex Platonis sententia, lib. 9. de ll. Iacobus de Beluis, pract: Iudic: num. 115. & alij nominandi. & Diæcesani in similibus casibus vti debent signis, & coniecturis, & inditijs.

C O N C L V S I O IV.

Qui notoriè constat, in peccato mortali decesserit, absq; signis contrictionis, & doloris suorum peccatorum, sepultura caret, *ex cap. non existimemus. 13. q. 2. ex cap. qui recedunt. 26. q. 5. cap. placuit, 23. q. 5. cap. prò obeuntibus: 13. q. 2.* 5

Doctorum Allegationes.

Docent communitèr Doctores, in dictis Iuribus, Glossa, in d. cap. ex parte, de sepultur. Diana, p. 5. tract. 3. resolut: 99. Vgolinus, num. 4. vbi suprà, Petrus Gregorius, Syntag. Iur: lib. 2. cap. 13. num. 10. Couarruuias, in cap. Alma Mater, p. 1. §. 6. num. 4. Guttierez, vbi suprà, lib. 2. cap. 3. num. 2. Barbosa, num. 5. d. l. & nu. 28. cap. 26. de parocho, Abbas, in d. cap. ex parte de sepultur: Nauar: consil. 15. nu. 13. & consil. 6. de sepultur: Lauorius, d. l. nu. 26. & sunt iura, cap. 2. causa. 19. q. 2. & cap. cum grauia, 13. q. 2. vbi de mortuis in peccato mortali notorio agitur, & alij nominandi. 6

C O N C L V S I O V.

Pueri ex vtero Materno extracti, & sine baptismo mortui, carent sepultura: si verò fœtus in vtero, vnà cum Matre fuerit mortuus, & nullatenus extractus fuerit, tamquam pars ventris, & viscerum Matris, est vnà cum sua Matre humandus. 7

Quòd est scilicèt intelligendum, quandò est certum, quòd mortuus est: quià si est incertum, vel dubitatur, vt viuat, scindi debet Mater, & puer est baptizandus, si viuus manet. Verùm, Mater si viuat scindi nullatenus nèc potest, nèc debet, sine mortali peccato, ob proximum, & imminens periculũ illius mortis. 8

Doctorum Allegationes.

Ità autumant conclusionem cum suis annexis, D. Antonin: 3. p. tit. 10. cap. 5. §. 9. Syluest: verb. sepultura, nu. 10. Hostiens: citans, Sperellus, decis: 88. nu. 19. Lauorius, nu. 41. & 42. cap. 12. tit. 2. vbi suprà, 9

 Glossa,

Glossa, in cap. Ecclesiam, de consecrat: dist: 1. verb. celebrare, & Doctores, in cap. si cum, de consecrat: dist: 4. & alij.

CONCLVSIO VI.

10 Diæcesani sepultura carent, qui in suis Visitationibus, occasione procurationis aliquid acceperint, contrà formam, *cap. exigit, de censibus, in 6.* si infrà, in tali textu, statutum, duplum non restituerint; & si celebrauerint fiunt irregulares, ac impœnitentes decedentes, sepultura Ecclesiastica priuantur.

CONCLVSIO VII.

11 Publici, Deum, ac Sanctos, & præsertim, B. M. V. blasphemantes, & impęnitentes morientes, seu pænitentiam iniunctam non facientes, priuantur sepultura, *ex cap. 2. de maledic.*

CONCLVSIO VIII.

12 Decimas Ecclesiæ minimè restituentes, sepultura Eccesiastica carent. *ex cap. prohibemus, de decimis,* nimirùm, antè illorum mortē.

Doctorum Allegationes.

13 *Tradunt has tres Theses Glossa, in d. cap. exigit, verb. interdictum, de censibus, in 6. Lauorius, cap. 12. num. 39. & 43. tit. 2. vbi suprà, Petrus, de Vbaldis, de cano: pori: cap. 14. nu. 3. Barbosa, de offic: parochi, cap. 26. num. 50. & cap. 28. nu. 16. Spinus, in speculo testam: glossa, 2. num. 20. Rebuffus, de decim: q. vlt: num. 16. Moneta, de decimis, cap. 8. num. 24. Andreas Hispanus, in regul. decimarum, Posseuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. Vgolinus, de offic: Episc: cap. 17. p. 1. nu. 4. vers: 6. Bonacina, disput: 3. q. 21. punc: 2. nu. 4. vers: 2. de contract: Mancinus, dub. 34. fol. mihi. 103. vers: 11. de sepultur: & alij.*

CONCLVSIO IX.

14 Patricida impœnitens decedens, priuatur sepultura, & meritò sanè. ob tanti sceris immanitatem.

CONCLVSIO X.

15 Fures, ac Latrones interfecti in actu furti, idest, dum furebantur, ac prædabantur, nullatenus in loco sacro humari debent, *ex cap. quibus, is, q. 2. cap. placuit. 21. q. 2.* nàm hos mori minimè contritos, præsumitur, & ideò carent sepultura; quia qui in crimine moriuntur, impœnitentes mori præsumitur.

CONCLVSIO XI.

16 Raptores manifesti, & Ecclesiarum Violatores, licèt pœniteant, & sint confessi, tamen sepultura priuantur. *ex cap. super ea, de Raptoribus;* & hoc ad aliorum terrorem. Secus verò est dicendum, si occulti sint, & confessi, ac restitutione sequuta per se,

aut

aut per alios facta, at sunt in Cœmeterio tumulandi absq; clero. *ex cap. 2. de Raptoribus.*

Doctorum Allegationes.

Tenent has tres Theses Aristo: in l. quod si nulla, nu. 10. ff. de Religio: & sumpt: funer: Menochius, de arbit: Iudic: lib. 2. centur: 4. cas: 387. Lauorius, num. 15. & 50. 49. cap. 12. tit. 2. vbi suprà, Petrus de Vbaldis, cap. 14. de cano: portio: nu. 3. D. Antonin: 3. p. tit. 10. cap. 5. §. 9. Barbosa, cap. 26. num. 44. de parocho, Glossa, in d. cap. 2. de Raptoribus, Naldus, in summ: verb. sepultura, nu. 7. Lezzana, tom. 4. verb. sepultura quò ad Regulares, num. 25. Abbas, in d. cap. fures, de furtis, & cæteri nominandi. 17

CONCLVSIO XII.

Omnis homo non baptizatus caret sepultura, siuè adultus sit, 18 siue puer, vt Infideles, Pagani, Iudæi, Turcæ, & omnes infidelium, Sectæ personarum; & si in Ecclesia sepelirentur, polluta remaneret, *ex cap. Ecclesiam, de consecrat: dist: 1. ex cap. final. eod: tit.* vbi dicitur, *violari Ecclesiam per dictorum sepulturam.*

CONCLVSIO XIII.

Pueri, de quibus dubitatur, an sint baptizati, vel non sint 19 baptizati, & in secundina inuoluti, morientes in loco sacro sepeliri debent, sicut etiam Cathecumeni, qui iam prò fidelibus habentur, & dicti pueri fuerunt baptizati in forma, aut materia.

Doctorum Allegationes.

Docent has nostras Theses Syluest: verb. excõmunic: §. 9. num. 66. Rituale Romanum, verb. exequiæ, Homobonus, de bonis, volum. 2. p. 7. respõs: 67. casuũ, Bonacina, disp: de contract: q. 11. punc: 2. Diana, p. 4. tract: 3. resolut: 69. & p. 5. tract: 3. resolut: 112. Lezzana, tom. 4. verb. sepultura, quòad Regulares, num. 23. Maiolus, de irregularit: cap. 13. num. 18. Nauarrus, in summ: cap. 25. num. 152. Barbosa, in collect: DD. in cap. excommunicatus, 13. num. 39. & alij. 20

CONCLVSIO XIIII.

Præfati omnes, & alij infrà dicendi, sepultura priuati à Iure, 21 si in Ecclesia, vel Cœmeterio sepeliantur, sunt exhumandi mox, si casu aliquo ibi tumulati fuerint, quorum corpora, & ossa dignosci valeant, aliàs, non; & mortaliter peccarunt, qui eos sepelierunt, & ipso facto excommunicati sunt euasi. *cap. sacris, extrà de sepultur:* & Ecclesia, seu Cœmeterium est reconciliandum. *cap. extrà, de consecrat: Ecclesiarũ, & Altarium, & cap. consuluisti.*

Doctorum Allegationes.

22 *Autumant aßertionem nostram, Syluest: verb. sepultura, q. 12. Sayrus, de censur: lib. 3. cap. 35. num. 8. & 9. Gauantus, verb. sepultura, num. 24. in suo manu: Episco: Rubeus, in suis aphoris: verb. sepultura, num. 4. Lauorius, num. 70. cap. 12. vbi supra, cum alijs dicendis.*

CONTROVERSIA V.

AN sint sepultura Ecclesiastica priuandi, qui se præcipitem dederunt, sanè, non eo fine, vt se interficerent, vel qui se proiecerunt per fenestras, aut in flumine, seu puteo est repertus, seu laqueo suspensus mortuus repertus, aut in similibus casibus.

CONCLVSIO I.

1 Fœmina si in aquam se præcipitet, vel in flumen, minimè eo fine, vt se interficiat, sed quia malum ipsi impendens, & alitèr euitare nequit, aut per fenestrã se proijcit vt fugiat volentes eam violare, vel nè in manus inimicorum incidat, si ob huiusmodi factum, moriatur, non est sepultura priuanda.

2 Idem est asserendum, si Mulier de cymba in flumen cadat, est in Ecclesia tumulanda, quamuis fugiendo, cecidisset in flumen; quia non præsumitur se voluntarie ad occidendum se deiecisse. *ex cap. ex parte, de sepulturis.*

3 Cuius est ratio adequata; quia *per argum: cap. nerui, dist: 12. & 27. q. 5.* de occidendis, minime gentium præsumitur voluntarie ad se occidendum deiecisse, sed putauit hoc facere licitè potuisse ad suam Deo virginitatem conseruandam, & cum ignorantia inuincibili hoc fecisse, sine dubio, est credendum.

Doctorum Allegationes.

4 *Defensores sunt huius nostræ assertionis, cum suis annexis, Marian: Socinus, consil. 51. volum. 2. Genuensis, cap. 61. num. 21. Barbosa, de parocho, cap. 26. nu. 50. Hostiensis, in d. cap. nerui dist: 12. & 23. q. 6. de occidendis, Nauarr: consil. 7. de sepultur: Lauorius, num. 34. cap. 12. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Vgolinus, de officio Episco: cap. 17. nu. 4. p. 1. cum alijs, ex quibus apparet veritas prima Contro: dicta.*

CONCLVSIO II.

5 Qui est in puteo repertus mortuus, vel suspensus, non idcircò sepultura caret, quòd sanè secùs est dicendum si data opera, ex industria, se occiderit, est priuandus tunc, in tali casu sepultura. *ex cap. placuit. 23. q. 5.*

Nàm

Nàm quandò non constat, vt quis se interfecerit, in puteum præcipitando, vel se lequeo suspenderit, sepultura non est priuandus, & in tali casu,& similibus, est semper benè presumendũ in fauorem defuncti, cum sepulturę priuatio sit pœna grauis fidelibus imposita ob mala voluntariè perpetrata. 6

Quarè esse potest casus, vt ab alio sit proiectus in puteum, vel loqueo suspensus. Nemo enim præsumitur delinquere, nisi probetur. *L. meritò, ff. prò Socio.* & ex alijs dicendis iuribus, vt proindè, si quis in suo cubiculo fuerit inuentus flexis genibus cum laqueo sit occisus; quòd minimè presumi debet, *ex cap. 2. de regul. Iuris, in 6.* Nàm per insidias, aut, per vim suspendi, vel proijci, seu ex furore, aut mentis alienatione hoc esse potuerit. 7

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc nostram Thesem Marianus Socinus, volum. 2. consil. 51. Genuensis, cap. 61. num. 20. in sua praxi, Nauarr: consil. 7. de sepulturis, Barbosa, vbi suprà, Lauorius, num. 31. d. loco, Couuarruias, lib. 2. variar: resolut: cap. 1. num. 11. Vgolinus, citato loco, cum alijs nominandis. 8

CONCLVSIO III.

Quis verò inuentus in suo cubiculo clausis ianuis, & cum illo nullus morabatur, & est suspensus inuentus, ac vehemens præsumptio adest, ob nimium dolorẽ, antè talem casum,& similem, in tali euentu est coniecturis operandum, quę si nõ fuerint bonę, non est in sacro sepeliendus. 9

Doctorum Allegationes.

Sic asserunt Genuensis, cap. 36. num. 20. in sua praxi, Lauorius, num. 32. vbi suprà, cum cæteris nuper allegatis. & casus est occursus de hac re, anno 1623. in ducatu, Ducis Vallis Mutiæ, vbi Vxor quædam fuit reperta, laqueo suspensa, & ex publica fama dicebatur Mortem sibi cõsciuisse; cuius bona sua præsumebantur, & illius hæredem esse dicti Ducis, vndè, si talis Vxor haud ob conscientiam patrati criminis, sed ob amentiam, vel desperationem, ac vitæ tædium, mortem sibi consciuerat; & idcircò Confiscatio non erat à Duce fienda. ex l. eorum demum, Cod: de bonis eorum, qui sibi morte consciuère. Menochius, de arbitr: lib. 1. cas: 284. Decius, consil. 438. Rolandus, consil. 20. volum. 2. l. pactũ 72. Cod: de accusat: & in script: l. in fraudem. 45. §. bona, ff. de Iure fisci: quarè, si non apparet, ac conscientia patrati criminis, vel insania fuerit mors sequuta, Fischus suam intentionem probare debet, idest, vt delictum commisserit, & illius metu se ipsam interfecerit; quæ probatio esse de- 10

bet

bet plena, & adequata, vt probat Petrus Gaballus resolut: criminal: cas: 37. num. 24. ad quem Lectorem mittimus, videndum.

11 *Vndè est in præsenti sciendū ex paludano in 4. dist: 20. q. 1. quòd qui se ipsos occiderūt, pro his priuatim, licet orare; quia potuit esse, vt in extremo vitę spiritu, cōtrictionem peccati commissi habuerit, & ex vero corde ingemuerit.*

CONCLVSIO IIII.

12 Quotiès repertum non est à iustitia, seu ab alio, in laqueum fuisse demersum, vel suspensum, & in puteum proiectum, sed à semet ipso occisum fuisse, minimè ex vi furoris, & insaniæ, seu ex mentis alienatione, dubio procùl, est priuandus iste talis sepultura, *ex cap. placuit. 23. q. 5.*

Doctorum Allegationes.

13 *Tenent hanc nostram conclusionem Romanus, consil. 264. Couarruuias, lib. 2. variar: resolut: cap. 1. num. 11. Nauar: consil. 7. de sepultur: Sayrus, in florib. de sepultur: decis: 6. Bellettus, disquisit: cleric: p. 1. tit. de cleric: debit: §. 3. Hiero: Carat: de iuribus parochi, tit. 7. cap. 8. Galganetus, de iure publico, tit. 109. nu. 34. Posseuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. vers: occidens Se, Azzorius, p. 1. lib. 9. cap. 31. q. 5. Farinaccius, in sua praxi criminal. p. 1. q. 30. nu. 133. & p. 5. num. 16. q. 128. Vgolinus, de officio Episco: p. 1. cap. 17. num. 4. Barbosa, de parocho, cap. 26. num. 49. Lauorius, nu. 31. et 32. tit. 2. vbi suprà, Villalobos, tom. 2. summ: tract: 31. difficult: 3. num. 4. citans, Rodriquez, Marchantius, in resolut: pastoral: tract: 5. cap. 3. q. 4. cas: 3. Genuensis, in sua praxi, cap. 61. num. 16. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 110. & alij nominandi.*

14 *Hinc Senis, die 27. Nouembris, 1637. quidam parochus. S. Saluatoris, & Canonici Collegiatæ Ecclesiæ. S. Mariæ de Prouenzano dictus,* Del Buono, *ex furore se per fenestram in viam proiecit, & statim mortuus est, tempore nocturno; & multi multa dixere, de tali morte mala, & vndè orta fuit, &c. & paulò ante, alius quidam Nobilis Senensis, de Sauinis, eandem mortem fecit, &c. ob eandem causam, &c.*

CONTROVERSIA VI.

AN Regularis vtriusq; sexus, ex improuiso mortuus, & in Cella cum marsupio est repertus denariorum, sit in Ecclesiastica sepultura humandus? vbi plura curiosa alia scitu digna ad rem, resoluuntur.

CON-

CONCLVSIO I.

Absolutè, ac simplicitèr loquendo, asserimus, Regularem 1
vtriusq; sexus, ex improuiso obitum, ac in cella repertum sic cum
denariorum marsupio, minimè de iure, esse Ecclesiastica sepul-
tura priuandum.

1 Probatur hac adequata ratione: Nàm nulla iura, Altaris of- 2
ficio priuant Regularem, cum peculio viuentem, nisi quandò,
prius à suo Superiore monitus, illud nihilosecius dimittere no-
luit. ergo sic mortuus inuentus, non est sepultura Ecclesiastica
priuandus.

2 Regularis namq; vtriusq; sexus se purgari potest, dicendo, il- 3
lam pecuniam esse sui Consanguinei, vel Amici, seu sui depositi,
seu crediti, aut alteri deferret loco eleęmosinę, aut Restitutionis;
seu licentiam habuisse à suis Superioribus, &c. ergo.

3 *Ex cap. super quodam, de statu Monachorũ, extra, & ex cap. quibus,* 4
13. q. 2. idest, quoties Regularis vtriusq; sexus à suo Prælato ad-
monitus, & incorreptus obierit; tùnc est priuandus sepultura; sed
si non fuit admonitus, & sic absq; sui Superioris admonitione est
mortuus, non est sepulturà priuandus. ergo.

4 Nàm, *in d. iuris cap. super quodam, extrà de statu Monachor: &* 5
cap. quibus. tantum loquitur de Religioso vtriusq; sexus commo-
nito, correpto à suo Superiore, quòd est intelligendum, quandò,
scilicèt, certò constat de Religiosi vtriusq; sexus proprietate; mi-
nimè verò quandò habere potuit aliquam probabilem excusatio-
nem, quod videlicèt, pecunia sua non fuisset, aùt veniam, illam
tenendi haberet, seu quandò est notorius, publicus, ac manifestus
proprietarius, & nullatenùs occultus.

CONCLVSIO II.

1 Regularis vtriusq; sexus, quoties, à suo Prælato admonitus, 6
& correptus moriens cum denariorum marsupio, ac manifestus
proprietarius notorius, & publicus repertus sit, ac signa nulla
pœnitentiæ dederit, & sic impœnitens decedat, est omninò sepul-
tura Ecclesiastica priuandus, & Sacra Eucharistia.

Constat assertionis veritas: *ex d. cap. super quodam, & cap. cum* 7
ad Monasterium, de statu Monachor: vbi dicitur. *Monachus habens
propria, separatur à Monasterio, & viuus, & mortuus, & ibi cum
Fratribus sepeliri nequit, sed in sterquilinio cum suis proprijs rebus humari
debet. Et ex cap. prò obeuntibus, q. 2. cap. final. 13. q. 2. & cap. 1. de
torneamentis, & cap. super eo, de Raptoribus, cap. is, cui, §. talis, de sen-*

tentia excommunicat: in 6. cap. cum ad Monasterium, de statu Monachorum, cap. cum monachi, eod: titulo. Et ideò extat de re hac exemplum D. Gregorij Papæ, de Iusto Monacho, quem inquit, proprietarium repertum, licèt deindè pænituerit; tamen voluit, ad aliorum terrorem perpetuum, vt in stirquilinio humatus esset.

Doctorum Allegationes.

8 *Docent has duas Theses nostras communitèr Canonistæ in dictis Iuribus, de statu Monachor: Syluest: verb. sepultura, q. 9. vers: 5. Tabiena, Rosella, Angelus, summa Confessor: ibid: Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 56. art. 5. Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. regular: resolut: 128. nu. 20. Portellus, de dub. regular: verb. sepultura, num. 11. Villalobos, tom. 2. summ: tract: 31. diffic: 3. num. 6. Mancinus, dub. 34. vers: 9. fol. mihi, 502. de sepultur: Diana, p. 4. tract: 4. resolut: 22. Lauorius, cap. 12. nu. 27. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: & in tract: de Iubileo, p. 2. cap. 30. nu. 129. fol: mihi, 397. Lezana, tom. 4. verb: sepultura quò ad regulares, num. 26. Barbosa, de parocho, cap. 26. nu. 47. Vgolinus, de offic: Episco: cap. 17. nu. 4. vers: 4. Galganetus, de iure public: lib. 3. tit. 109. num. 38. Possevinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. et alij.*

CONCLVSIO III.

9 Regularis vtriusq; sexus, quandò in morte sua repertus fuerit manifestus, notorius, ac publicus proprietarius debet in sterquilinio humari, saltem cum parte illius pecuniæ, qua cum discessit miserabilitèr cum ea, & cum illa maledictione: *pecunia tua, tecum sit in perditionem*. Et si iàm humatus fuisset, extrahendus est, de loco sacro, si absq; graui scandalo fieri queat.

Doctorum Allegationes.

10 *Asserunt hanc nostram assertionem Ioan: Andr: in cap. cum ad Monasterium, de sta: Monacho: num. 4. Hostiens: num: 7. ibid: Ancharan: num. 10. Abbas, num. 15. Sanchez lib: 7. summ: cap. 20. num. 11. Layman, lib: 4. tract: de sta: Religios cap. 7. num. 22. Thesaurus, p. 23 de pæn: Ecclesiast: cap. 11. Cardinalis, verb. in §. prohibemus, num. 22 & Graffius, p. 2. lib. 3. decis: aurear: cap. 19. num. 5. volunt vt cum tota pecunia sua, cum qua est repertus sepeliendus sit, quòd est iuxta iuris apicem, & rigorem; tamen est in tali casu, equitas, & Epicheia, hic, & nunc vtenda, & ceteri nominandi asseruunt nostram Thesim.*

CONCLVSIO IIII.

11 Regularis vtriusq; sexus conuinctus, seu notoriè deprahensus proprietarius, idest, per sententiam declaratoriam criminis talis, vt de illo constet, per facti euidentiam, vel, per probationem,

nem, aut confessionem iudicialem, sequuta sententia declaratoria; seu condemnatoria; *ex vi iuris Trid: Concilij, sess: 25. cap. 2. de Reformat: Regular: est per biennium voce actiua, & passiua, eo ipso priuatus.*

Quæ sanè pœna minimè gentium incurritur, nisi proprietas sit culpæ grauis, idest, quæ peccatum mortale constituat; cum in materia leui minimè procedat. Et proprietarius minimè sanè ille dicitur, qui aliquid alienat absq; sui venia Prælati, sed dumtaxat, qui aliquid possidet vt proprium, sine sui Superioris licentia competente. 12

Doctorum Allegationes.

Sequuntur hanc assertionem cum suis annexis, Glossa in cap. pæna, §. final: verb: deprahensi de heredit: Sanchez, tom. 2. suum: lib. 7. cap. 20. num. 11. & 13. & num 14. & 3. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 29. art. 10. Nauar: consil. 3. num. 13. & seqq: de sta: Monachor: Layman, & Thesaur: vbi supra, cũ alijs dicendis, de cõmuni sententia. 13

CONCLVSIO V.

Regularis vtriusq; sexus licèt Cartusianus, vel Minorita sit, inuentus in cella mortuus, cum duodecim denarijs, non obstante horum ordinum statuto; sepultura priuandus minimè est. 14

1 Probatur, Nàm præsumi potest, tales denarios nõ esse proprios; vel quòd ex obliuione, aut negligentia alterius ibi remanserint. Et quià id intelligi debet, quandò constaret per legis contemptũ, vel animo maiora appropriandi, id fecisse. ergo. 15

2 Nàm, tàm in Religioso Carthusiano, quàm in Religioso Minorita, & in alijs, posse multas circunstantias satis certè probabiles, ad hos licitè, & validè excusandos; vt videlicèt, crederetur pecuniam non esse suam, sed Alium Sæcularem in cella reliquisse, ex obliuione, vt nuper dicebamus: vel casu dato; quòd tàm Capuccinus, ac Minorita de Obseruantia, & Reformatus sit cum pecunia sua mortuus in cella repertus, ac Carthusianus, & quilibet alius Religiosus vtriusq; sexus: quoniam huiusmodi peccatũ occultum erat omninò, & si dùm viui tales Religiosi erant, cum huiusmodi illorum pecunia, publicè puniri non poterant, neq; infamari. ergo multò magis infamari, ac puniri non poterunt post illorum mortem; decessi, inquam, cum illa pecunia totalitèr occulta, cum publica priuatione diffamari, & priuari sepultura Ecclesiastica; & præcipuè etiam; quia nequeunt hi, se purgare, & defendere ab hac infamia, & pœna. ergo vera assertio. 16

Doctorum Allegationes.

17 *Defensores huius nostræ Thesis sunt Auctores allegati suprà, num. 8. Portellus, num. 11. Hieronym: Rodriquez, num. 2. Navar: Barbosa, cum alijs citatis, ibid: quamuis Rodriquez, loco allegato, dicat, Regularem vtriusq; sexus, sub regula D. Francisci professum, non solum, quouis modo, pecuniam tenere non posse, verum etiam nec illam tangere, ex vi ipsius regulæ, si non adsit speciale indultum, ac singularis dispensatio Sedis Apostolicæ; attamen, si horum Regularium vtriusq; sexus, est proprietas occulta totaliter, & nullatenus publica, vt diximus, non sunt præcipitanter, sepultura Ecclesiastica priuandi; sed tenentur Superiores in similibus casibus, coniecturis bonis, & pietate vti, &c.*

C O N C L V S I O VI.

18 Regularis vtriusq; sexus, minimè gentium, est proprietarius dicendus, si absq; sui Superioris venia, amicum aliquem sibi postulat, vt pecuniam apud tertiam personam deponat, eo solum animo, vt nolit illius pecuniæ dominium, possessionem, aut administrationẽ, seu vsum, absq; sui Prælati licẽtia habere; sed tantũmodò intendit illam habere cõmoditatem, vt habita venia à suo Prælato, ex illo deposito, quòd necessarium fuerit accipiat.

19 Cuius ratio adequata est pro vtroq; foro: quia in tali casu, Regularis iste vtriusq; sexus sit, nullum actum dominij exercet, ac possidet, ergo vera conclusio. Nàm licèt deponens transferre intendat illius pecuniæ dominium in talem Regularem; tamen verum est, non esse contrà paupertatis votum, & ipsum Regularẽ minimè proprietarium existere; quia quandiù persona Regularis non acceptat illius dominium, semper remanet penes deponentem, & valet prò suo libito de illa pecunia sicut prius disponere, & dominium retinere.

Doctorum Allegationes.

20 *Tenent hanc assertionem cum suis annexis, D. Bonauentura, in commentario Regulæ. D. Francisci, cap. 4. Corduba, ibid: q. 8. & 9. Bartholom: à S. Fausto, in suo Thesauro Religios: lib. 8. q. 111. cum alijs nominandis, & suprà nominatis.*

C O N C L V S I O VII.

21 Regularis vtriusq; sexus, dictam pecuniam, in depositum, apud se si retineat, eo prorsus modo, quo erat, apud tertiam personam, non est proprietarius dicendus.

22 Cuius est ratio adequata, & formalis, pro vtroq; foro: quia non alitèr eam pecuniam retinet apud se, quàm si apud externum

depo-

depositarium staret: & minimè repugnat, Regularem talem esse rei alienæ depositarium, cum paupertatis voto, vt statim dicemus, ergo vera conclusio.

Dicet quis; nàm huiusmodi commoditas est quid pecuniæ æstimabile: ergo qui sine Superioris venia eam admittit, est proprietarius. 23

Respondetur, quòd si talis commoditas admittatur, cum aquirendo aliquam potestatem, & dominium, in illam pecuniam, concedo quòd tunc sit pretio æstimabile; nego autem quandò talis commoditas pretio; aliàs, æstimabile remanet semper apud dominum pecuniæ; nàm apud Religiosum, nèc est vsus, nèc administratio, nèc dominium: ergo stat vera nostra conclusio cum sua responsione.

CONCLVSIO VIII.

Regularis vtriusq; sexus, si absq; Prælati venia Depositario præciperet, vt in hos, vel illos vsus, pecuniam expendat: in tali euentu, esset dicendus proprietarius: quià in tali casu, dominij actum exercet, & possessionem, & dominium se habere demonstrat super pecuniam depositatam. 24

CONCLVSIO IX.

Regularis vtriusq; sexus non agit contrà paupertatis votum, si absq; sui Prælati licentia in depositum pecuniam alicuius Sæcularis consanguinei, vel Amici teneret, secundum probabilem, ac communem Doctorum sententiam, prò vtroq; foro. 25

1 Probatur: Nàm Regularis vtriusq; sexus, ab alio suo Amico, seu Affine dumtaxat, summam certam pecuniæ desumens in custodiam, seu depositum, vt illam restituat ad domini voluntatem, & quandò placuerit, & voluerit, minimè gentium est per se, & directè contrà paupertatis votum; quià non habet dominium prorsus huius pecuniæ, illam disponendi, ac spendendi. ergo vera conclusio. 26

2 Nàm Regularis vtriusq; sexus, pecuniam in depositũ recipiens, tota eius proprietas est ac dominium apud Dominum totalitèr, & facultas disponendi, & non apud Religiosum, seu Religiosam. ergo non repugnat paupertatis voto, de cuius quidditate, vt Regularis vtriusq; sexus nequeat sine sui Prælati venia, illam disponere ad suam voluntatem, & beneplacitum. ergo vera. 27

Doctorum Allegationes.

Defendunt has nostras dictas Theses, Scriptores nu. 8. & suprà citati, Suarez, 28

Suarez, tom. 4. de Religione, lib. 8. cap. 11. num. 45. Sanchez, tom. 2. summ: lib. 7. cap. 19. num. 50, Faustus, in suo allegato Thesauro, lib. 8. q. 125. Diana, p. 1. tract: de paupertate Religiosa, resolut: 45. & p. 4. tract: 4. resolut: 23. & alij nominandi.

Quo casu opinio Magistri Nazzarij, à Recentioribus recitatis, non est sequuta vt nimis rigorosa, opusculo, de statu, & obligat: Religiosi, dub. 8. conclus: 20.

CONCLVSIO X.

29 Regularis vtriusq; sexus, D. Francisci, vt Minores de obseruantia, Reformati, Capuccini Eremitæ, ac Moniales de prima Regula. S. Francisci, pecuniam habentes, & apud se retinentes, ex vi suæ regulæ Seraphicæ, hòc firmitèr, & inuiolabilitèr prohibentis, proprietarij sunt vocandi, & existunt tales.

30 Probatur conclusio, ex ipsis Regulæ verbis, *D. Francisci, cap. 4. sic præcipientis. præcipio firmitèr Fratribus omnibus vniuersis, vt nullo modo denarios, vel pecuniam recipiant, per se, vel per interpositam personam, &c.* vbi est dictio notanda, *firmitèr*, quòd idem importat, *ac inuiolabilitèr*, itá vt, totus ordo nequit in hoc dispensare.

Doctrina pulchra traditur

31 In præsentiarum; quòd in extrema necessitate, quandò alio modo, corporalis vita conseruari non posset, nisi accipiendo, ac pecuniam contractando, in tali casu etiam tenentur per se, vel per alium recipere, ac contractare pecuniam, quantum requiritur ad prouidendum tali necessitati. quòd quidem, de vsu politico, & de contractatione, qua, pecunia tenetur, vel sumitur, tamquam prætium rerum; quarè, tamquam rem, aliàs naturalem etiam contractare queunt pecuniam, vt per modum deuotionis, & medicinæ, Immò etiam Syndaco ipsorum deferre; qui debet illam secundùm regulam distrahere propter Fratum necessitates: nisi aliàs, ob huiusmodi cōtractationem, probabilitèr scandalum, seu alicuius periculum immineret.

CONCLVSIO XI.

32 Regularis vtriusq; sexus D. Francisci de obseruantia Reformatus, & Capuccinus, ac Monialis sumens in depositum magnam quantitatem pecuniæ, & repentina morte decedit, absq; testimonio aliquo relicto scripturæ; absolutè est verè, ac propriè iudicādus proprietarius, & priuandus sepultura Ecclesiastica.

33 Conclusio satis constat ex hactenus dictis, & eosdem authores habet in superioribus recitatos, & in proprijs terminis, *Emanuelem*

Rodi-

Rodriquez citatum, Faustum, Magistrum Nazzarium, cum cæteris allegatis in d. l. & nominandis.

CONCLVSIO XII.

Regularis vtriusq; sexus, qui regulam D. Francisci non profitetur, magnam sumens quantitatem pecuniæ in alterius depositum, & correptus repentina morte, nullo scripturæ testimonio relicto, non est absolutè loquendo iudicandus proprietarius, nèc sepultura Ecclesiastica priuandus. 34

Constat assertio ex dictis in prima, & secunda assertione, & omnes Scriptores habet relatos, & referendos. 35

CONCLVSIO XIII.

Regularis vtriusq; sexus pecuniam sumens aliorum in depositum Sæcularium, contra sui Superioris obedientiam, & contrà suę Religionis decentiam agens, mortalitèr peccat, & est puniendus, iuxtà sui Instituti decreta, & ad Prælati arbitriū, si aliàs, pœna non est taxata in sua Religione. 36

CONCLVSIO XIIII.

Regularis vtriusq; sexus aliquid occultans suo Prælato, nè sibi auferatur, crèdens rem, non occùltatam, forè sibi auferendam: in tali casu, esset proprietarius: Secùs est dicendum, si probabilitèr hoc non credat, seu celat, nè confusionem patiatur, illam vidente Superiore: vel abscondit, nè à Prælato repræhendatur, quòd ex sola licentia tacita retinet; vel credens, non esse Superiorem, quò ad rem acceptam, inuitum, sed solum quò ad modum, acceperit: seu abscondit nè peccatum proprietatis, quòd accipiendo, Superiore inconsulto, commisit, nè detegatur, propositum habens, rem illam dimittendi, vel statim veniam obtinendi, ad habendam, suo non manifestato peccato. in his, & similibus casibus, nòn peccat, nisi tantum venialitèr; si aliàs, sit semper paratus suo Prælato, tradere quotiès intelligeret, illum non ei concessurum. 37

Quæ sanè, assertio est valdè adnotanda, & memoriæ retinenda, pro spirituali consolatione Regularium vtriusq; sexus, qui vt plurimùm, ignorantèr, & inconsideratè magis, quàm animo deprauato, aut cupiditate, aliquas desumunt eleęmosynas; & illas expendunt liberalius quàm par est, quod non displiceret suis Prælatis, licèt, id sciant, aut retinent non mala voluntate, & malo fine, quò ad dominium, & proprietatem, sed potius, vt facilius, & commodius, cum licentia sui Superioris expendere, & illis vti 38

valeant,

valeant,&c.nõ peccant lethalitèr.vnde ſemper Regularis vtriuſq; ſexus habere debet in his voluntatem conformem ſui Prælati, & cum prompto animo ſemper reſignare, & ſpendere omnia cum bona licentia ſui Prælati.

Doctorum Allegationes.

39 *Docent hanc noſtram Theſem Petrus Nauarr: lib. 2. de reſtitut: cap. 1. num. 171. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 29. art. 5. Medina, in ſuis quodlib. 8. quodlib. Fauſtus, q. 126. num. 3. vbi ſuprà, cum alijs recitatis, & dicendis.*

CONCLVSIO XV.

40 Regulrais vtriuſq; ſexus, qui manè eſt confeſſus, ac toto tempore lætus fuit, & ſequenti mane eſt mortuus repertus in cella, clauſo oſtio cum laqueo ad collum appenſo quaſi genuflexus nõ pendens, in Eccleſia ſepeliri poteſt.

41 Nàm eſt præſumendum benè de recentèr confeſſo, & abſoluto, & maxime quandò certò non conſtat an ſibi ipſe mortem intulerit.

Doctorum Allegationes.

42 *Sic Nauar: reſpondit, conſultus in facti contingentia, lib. 3. conſil. tit. de ſepultur:conſil. 2. Portellus, tom. 2. de dub. regular: verb. ſepultura, nu. 1. cum alijs ſuprà relatis, ac referendis.*

CONTROVERSIA VII.

AN Sepultura ſint priuandi Infans in mortis articulo baptizatus, in Vmbilico, aut per capillos; Clericorum percuſſores; Clerici Concubinarij, qui ſemel in anno non ſunt confeſſi, nèc communicati in Paſchate, & de his ſimilibus, plura curioſa reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Infans in mortis periculo, ſeu articulo manens, & fuit in Vmbiculo, vel per capillos baptizatus; cum alibi adhiberi non poſſet baptiſmus, in his, & ſimilibus caſibus, cum baptizatus cenſeatur, non eſt proindè ſepultura priuandus.

CONCLVSIO II.

2 Decedentes ſine annuali confeſſione, & communione publicè, & abſq; ſignis doloris, & pœnitentiæ, & abſq; parochi conſilio non prorogarunt hæc recipere ſacramenta, ſunt ſepultura priuandi per *cap. omnis vtriuſq; ſexus, de pœnit: & remiſſ.*

3 Conſtat aſſertio ex verbis *Rituali Romani, §. de exequijs, vbi hac haben-*

habentur ij, de quibus publicè constat, quòd semel in anno non susceperint Sacramenta Confessionis, & communionis in Paschate, & absq; vllo signo contritionis obierint, Ecclesiastica carere debent sepultura. ibi satis. quòd est tamen, certè intelligendum haud quandò hoc est in sua parochia occultum.

Signa contritionis esse possunt, si in mortis articulo, si se emendassent, confitendo, & communicando, seu hæc Sacramenta petendo, ac cætera signa pœnitentę dederint, nisi aliàs, aliqua rationabili causa, se abstinuerint cum parochi venia, à recipiendis his Sacramentis in Paschate. 4

Ad probandum verò, quòd dederint, contritionis signa, sufficit vnum testimonium, *ex cap. qui recedunt 26. q. 6.* quòd est intelligendum, quandò peccatum non est occultum, sed manifestum, & publicum in parochia; quoniam si dubium esset, aut occultum, est contrarium asserendum; quia tunc est sepeliendus in Ecclesia; Non enim est manifestandum peccatum alterius, quòd est occultum. 5

In præsentia enim, locum non habet in illo, qui debito tempore confessus est, ac posteà causali morte ex improuiso præuentus, sine confessione mortuus est, quam tamen per annum non contempsit; nèc similitèr, in eo, qui certè intrà annum non est confessus; tamen hoc est occultum, vel dubium. 6

Doctorum Allegationes.

Auctores sunt harum nostrarum assertionum cum suis annexis, Iacobus Marchantius, in suis qq. pastoral. tract: 2. de baptismo, cap. 1. q. 1. cas. 2. & tract: 5. cap. 3. q. 4. cas: 3. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 15. & 190. D. Antonin: p. 3. tit. 10. cap. 5. §. 9. Syluest: verb. sepultura, nu. 10. vers: 2. Abbas, in cap. sacris, de sepultur: Lauorius, cap. 12. nu. 21. & 24. & 25. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Nauarr: consil. 6. de sepultu: Vgolinus, de offic: Episco: p. 1. cap. 17. nu. 4. vers: 3. Barbosa, de parocho, cap. 26. nu. 46. Genuensis, cap. 61. nu. 2. Villalobos, tom. 2. summ: tract: 31. difficult: 2. num. 4. Layman, lib. 4. tract: 10. cap. 22. num. 11. & alij. 7

CONCLVSIO III.

Publici, ac notorij omnes Clericorum percussores etiam nulla facta denunciatione, seu declaratione, quòd iniustè vtiq; excommunicati fuerint: *ex extrauaganti ad euitanda scandala, Martini V. de sepultur: & cap. sanè 24. q. 2. cap. in nostra, de sepultur: sepultura priuantur, decedentes cum tali excommunicatione.* 8

Doctorum Allegationes.

9 *Affirmant hanc nostram conclusionem Nauarr: in manuali, cap.* 27. *num.* 35. *& consil.* 25. *de sent: excomu: Mart: Italus, de Immunit: Ecclesiast: lib.* 1. *cap.* 45. §. 4. *num.* 3. *Lauorius, num.* 3. *cap.* 12. *tit.* 2. *vbi suprà, & alij nominandi.*

CONCLVSIO IV.

10 Clericus, vel Sacerdos, qui in Ecclesiam excommunicatum admisit, moriens absq; pęnitētia, Ecclesiastica sepultura priuatur; *ex clementina* 1. *de sepultur: in* 6. *cap. eos.*

CONCLVSIO V.

11 Clerici Concubinarij notorij, ac manifesti, impœnitentes morientes, priuantur sepultura, *cap. quæ si non, & cap. quibus,* 13. *q.* 2. *& cap. placuit.* 23. *q.* 5. *in fine.*

CONCLVSIO VI.

12 Meretrices, quæ se publicè exponunt lupanari, quàmuis signa præstiterint doloris, si moriantur, adhùc sunt priuatæ sepultura, in odium criminis notorij, & manifesti: *ex cap. recedunt.* 26. *q.* 6. Quod si parocho constet, Meretrices in animum suum induxisse, se velle ad Deum conuerti, licèt, in lupanari mansisse, si castè vixisse, in tali casu valent, morte præuentæ, in sepultura Ecclesiastica sepeliri, & ad hoc probandum sufficit vnius Testis dictum *ex d. cap. qui recedunt.* 26. *q.* 6.

13 Si Meretrix, in Paschate confessa esset sua peccata, & sacrā communionem sumpsisset, & occisa posteà fuisset in domo sui Amici, non est priuanda sepultura; cum non constet in peccato mortali mortuam esse. nàm potius credi verisimilius debet, illam deduxisse ad vindictam sumendam de iniuria aliqua, quàm ad meretricandum; & fas est opinari signa contrictionis dedisse illam, *Iesus* nomen pronunciando, & alia exteriora signa pænitentiæ ostendisse, dum interficeretur nisi in contrarium constet, impenitentem decessisse.

Doctorum Allegationes.

14 *Tradunt hanc assertionem nostram, cum suis annexis, Nauarr: consil.* 4. *lib.* 3. *de sepult. Medices, p.* 1. *p.* 11. *num.* 31. *Lauorius, num.* 18. *cap.* 12. *tit.* 2. *vbi suprà, Turrecremata docet quintam Thesem, in cap. præter.* 6. *conclus:* 6. *dist:* 32. *Nauar: in summ: cap.* 25. *nu.* 8. *Comitolus, lib.* 1. *q.* 58. *respons: moral. Barbosa, de parocho, cap.* 26. *nu.* 13. *vers:* 140. *Marchantius, tract:* 5. *de moribūdis, cap.* 2. *q.* 4. *fol. mihi.* 636. *Diana, p.* 5. *tract:* 3. *resolut:* 99. *post medium, & alij nominandi.*

Vnus,

Vnus autem sufficit Testis fide dignus, qui testetur Meretrices, & Concubinarios decedentes, signa doloris dedisse, vt sepultura non careant Ecclesiastica.

CONCLVSIO VII.

Sepultura Ecclesiastica est priuandus omninò, qui in actu venereo, morbo correptus, loquelâ amisit, & posteà moritur absq; signis doloris, & pœnitentiæ. 15

Adulter, & Adultera pari modo, infragranti crimine interfecti, absq; signis contrictionis, & nullus fide dignus hoc testatur, ostendisse.

Concubinarius, & Concubina, si mortui inuenti fuerint simul in peccato mortali venereo, nullus fide dignus attestans, eos actus pœnitentię fecisse, sepultura priuantur.

Horum omnium est ratio adequata: quia Ecclesię non constat, tales manifestos peccatores ostendisse signa doloris, & actus pœnitentiæ fecisse, per personam fide dignam. 16

Doctorum Allegationes.

Tenent assertionem hanc nostram cum suis annexis, Nauarr: lib. 1. consil. 6. de sepultur: Portellus, de dub. regular: verb. sepultura, num. 1. Layman, lib. 4. tract: 10. cap. 12. num. 11. Villalobos, tom. 2. summ: tract: 31. difficult: 3. num. 10. Naldus, in summ: verb. sepultur: nu. 6. & 7. Syluest: verb. sepultur: q. 9. vers: 70. Marchantius, tract: de moribund: cap. 3. q. 4. fol. mihi, 639. Diana, p. 5. tract: 3. resolut: 99. Lezana, tom. 4. verb. sepultura, quoàd Regulares, num. 24 & cæteri de communi sententia, Bermon: de publ. concubin: verb. notorium, nu. 17. Decianus, tract: criminal. lib. 6. cap. 21. 17

CONCLVSIO VIII.

Peccatores occulti, si hæretici, aut excommunicati non sint, priuandi non sunt sepultura Ecclesiastica: quia cui viuo non cõmunicauimus, nèc mortuo communicare debemus; *cap. ex parte, extra de sepultur:* nisi post mortem appareat, quarè ei in vita communicandum non erat, idest, si pòst mortem de hæresi conuincantur. 249. 2. *cap. sane.* 18

Quę, equidem Regula, *cui non communicauimus viuo, nèc mortuo communicare debemus, cap. sacris de sepultur: cap.* 1. 249. 2. est vera, nisi post mortem appareat quare viuo communicandum esset. *cap. à nobis, de sent. excommunic.* 19

Doctorum Allegationes.

Sequuntur communitèr Doctores in allegatis iuribus, Hostiens: in summ: 20

Vu 2 de se-

de sepultur: num. 4. Lauorins, num. 47. cap. 12. tit. 2. vbi suprà, cum reliquis citatis, ac citandis.

CONCLVSIO IX.

21 Suspensi furca, vel alio modo mortui ob sua scelera, si impenitentes decesserint, carent sepultura; si verò hi suspensi, vel aliàs, iussu Iudicis necati, si ante mortem sacramenta susceperint, vel saltem fuerint confessi, humandi sunt in sepultura Ecclesiastica, cum solemnitate missæ, & aliorum, *ex cap. quæsitum 13. q. 2.* quia Rei criminis non prohibentur sepeliri. *L. obnoxios, Cod: de Religio: & sumpt. funer: l 1. ff. de cadaueribus punitorum.*

Doctorum Allegationes.

22 *Tuentur hanc nostram Thesem cum suis annexis, Menochius, de arbitr: Iudic: lib. 2. centur: 4. cas: 387. Lauorius, num. 51. cap. 22. tit. 2. vbi suprà, cum cæteris allegatis, & allegandis.*

CONCLVSIO X.

23 Præfati suspensi mortui contriti, minimè gentium in patibulo teneri debent, sed petentibus tradi sepulturam, ac Iudices denegantes, mortalitèr peccant.

Doctorum Allegationes.

24 *Tradit hanc Thesem Baldus, in cap. 1. §. iniuria, de pace, iuramento, firmanda; vbi postquam casus enumerauit, in quibus pœna furcæ imponitur, & text: adducit in l. capitalium, §. famosus, ff. de pœnis, inquit, quòd non debent in patibulo remanere vltra eundem diem, ex Deuterono: cap. 21. in fine, & ex Iosuè, cap. 8. & dum ius diuinum adest, consuetudo nulla in contrarium valet, nec excusat, cap. final. de consuetudine; & Romana Ecclesia, quæ est cæterarum Ecclesiarum Mater, hoc ad vnguem obseruat.*

25 Horum autem Corpora, absq; Principis venia, minimè sunt accipienda, de cuius iussu, suspensa reperiuntur. nàm quandoq; vt cæteris exemplum, & terrorem præstent, solent in patibulo relinqui; & Princeps facilis esse debet, ad talem præstandam licentiam, *L. 1. & 2. ff. ad cadauer: punit.* sic namq; petitum fuit Corpus Iesu D. N. à Pilato, & posteà de Cruce depositum, & sepulturæ traditum. *Ioan: cap. 24. Ità Hostiens: in summ: de sepultur: §. 4. l. 2. de cadauer: punit: Glossa, in d. cap. quæsitum, Iulius Clarius, lib. 5. §. final. q. 100. sua praxis criminal. Gomez, cap. 14. de delict: Farinaccius, in sua praxi criminal. & alij dicendi.*

CONCLVSIO XI.

26 Suspensi cadauer, cum Principis licentia, licitè dari potest Medi-

Medicis pro Anotomia; *ex l. Reipublic: ff. de iniur: & ipsius, etiam, suspensi.*

Doctorum Allegationes.

Autumant assertionem hanc nostram Sylvest: verb. sepultura, num. 9. Ludouic: in l. 1. ff. solut: matrimo: Anton. Gomez, tract: de delict: cap. 14. Menochius, lib. 2. de arbitr: Iudic: centur: 3. cas: 285. Ripa, tract: de peste, num. 143. Bertachinus, verb. cadauer: Clarius, q. 100. & suus commentator, praxis criminal. Lauorius, cap. 7. num. 30. tit. 2. vbi suprà, Bartolus. in l. final. ff. de cadauer: punit: noluit hanc quaestionem resoluere, Anania, in cap. fures, extrà de furtis, num. 3. ait, quòd dubitari videt, an Medici in foro conscientiae retinere valeant aliquid de pinguedine hominis dati ad anotomiam, vt alijs mederi possint. 27

CONCLVSIO XII.

Parochus quamuis prohibere valeat, nè punitorum Cadauera alibi, quàm in sua parochia sepeliantur, habens suam rationem fundatam in iure vt sic licèt, omnes Christi fideles in sua parochia sepeliantur, in ea decedentes; Attamen, quià in Ciuitatibus, ac locis, in quibus sepeliuntur, adsunt Ecclesiae particulares adhunc effectum constructae; idcircò apparet, vt de consuetudine praescripta, & praxi, amplius parochos minimè posse talia cadauera impedire, nè in destinatis Ecclesijs tumulentur. 28

CONCLVSIO XIII.

Interfectorum, aut aliàs, violenta morte Necatorum Corpora non sunt ad Ecclesiam portanda, nisi prius vulneribus inspectis à Seculari curia, vel Ecclesiastica, seu aliàs per vim illatae mortis indicamenta probasse, ac nisi fortasse ob prolixam ministrorum morositatem, ac tarditatem facti contingentia suaserit. 29

CONCLVSIO XIIII.

Cadauere humato, eius inspectiones minimè fieri debent, nisi de curiae Episcopalis venia; *ex cap. cum Ecclesia, de Immunit: Ecclesiast: cap. decet, S. cessent, in 6.* ac Dioecesanus concedere potest licentiam Iudici Laico, corpus exhumandi occisi ab Ecclesia, eo fine capiendi informationem delicti in genere, absq; Irregularitatis metus incursione. 30

Nàm cum huiusmodi actus sit remotissimus, ac suaptenatura non directus ad mortem, vel mutilationem; quià ad Irregularitatem incurrendam, quae inducitur ex defectu perfectae lenitatis, requiritur, vt actus, qui fit, sit causa proxima directa ad mortem, vel mutilationem, non causa remota, vt communentèr edocent 31

Docto-

Doctores in materia de Irregularitate, & sicut Iudex Secularis tenetur Episcopi Iurisdictionem adiuuare, & suum brachium ei præstare, *cap. 1. de offici: ordinar:* pari modo, Diœcesanus tenetur brachium suum prestare Iudici Seculari, aliàs, potest de re ista ad Metrapolitanum appellare, & ad Nuntium.

Doctorum Allegationes.

32 *Tenent assertionem cum suis annexis, Nauar: in summ: cap. 27. nu. 211. Maiolus, de Irregularit: Sotus, de iust: & Iure, q. 1. art. 9. lib. 7. Genuensis, cap. 42. nu. 100. Lauorius, cap. 7. nu. 31. tit. 2. vbi suprà, cum alijs, in tract: de Irregularitate.*

CONCLVSIO XV.

33 *Qui in vita nequeunt in Ciuitate morari, post mortem ad sepulturam reduci non valent, ex l. si quis in Insula. ff. de cadauer: punit: quem textum, Bartol:* autumat, esse singularem, ac proindè valde est adnotandum in hac materia.

CONCLVSIO XVI.

34 Vsurarij publici, ac notorij, & manifesti, carent sepultura, nisi alienum restituantur, seu idoneam dederint cautionem, de restituendo. *cap. quia, de vsurijs, cap. quamquam, eod: tit. de vsur: in 6. ex clement: 1. de sepultur: cap. qua, in omnibus, de sepultur: in 6. & cap. 1. & 2. de sepultur: in 6.*

35 Dicitur, autem, manifestus vsurarius, qui conuincitur ex suis scripturis, vel ad hoc tenet publicam mensam paratam.

Doctorum Allegationes.

36 *Communiter amplectuntur Doctores in citatis Iuribus nostram Thesem cum suis annexis, Glossa, in d. cap. quamquam, de vsur: in 6. verb. manifesti, Nauarr: consil. 4. & 5. de sepultur: & cap. final. de sepultur: Lauor: num. 10. cap. 12. tit. 2. vbi suprà, vers: 4. Couarruu: lib. 3. variar: resolut: cap. 3. num. 9. vers: 12. Galganetus, de iure publico, lib. 3. tit. 109. num. 37. Possevinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. Sayrus, in claui regia, lib. 10. cap. 5. tract: 10. num: vlt: Vgolinus, de offici: Episco: cap. 17. num. 4. vers: 5. p. 1. Barbosa, de parocho, num. 42. cap. 26. cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO XVII.

37 Vsurarij si dum decesserunt, signa dederint pœnitentiæ, valēt in sacro sepeliri, sed prius hæredes, ad quos bona peruenerunt, debent censuris compelli, vt prò illis satisfaciant. Et licèt vsurarij mandauerint, restitui vsuras, in vltima voluntate; tamen adhùc carere debent sepultura, donec plenariè fuerit satisfactum; etsi hære-

hæredes parati fuerint restituere, vel pro restitutione voluerint dare cautionem, etiam adhùc non sunt in sacro humandi, nisi ipsi Vsurarij restitui mādauerint, per dictum *cap. quamquam de vsuris, in 6.* nàm in peccato decesserunt; quòd est quippè, intelligendum, nisi aliàs de mortui contritione appareat, *ex cap. qui recedant, 26. q. 6. cap. à nobis, 1. de sententia excomu:* & docent hanc conclusionem nostram omnes relati suprà, *num. 36. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO XVIII.

Vsurarios manifestos publicè excommunicatos, & nominatim interdictos in Ecclesijs Regularium humatos de facto quocumq; modo, Diœcesanum minimè gentium posse dishumare facere, & procùl proijci, quia proindè est, ac si non esset in sua diœcesi: sed benè valet Episcopus remedium præstare, vt scilicèt impediat sepulturam, antequam corpus ad locum exemptum ducatur; quia cum in suo delinquatur territorio, obuiare valet, & ipsos in loco priuato sepelire facere. 38

Doctorum Allegationes.

Docent assertionem Panormitanus, in capit: sacris, de sepulturis in 6. Syluest: verb. sepultura, num. 16. & Rodriquez, in qq. enucleatis, resolut: 128. num. 24. & Barbosa, cap. 26. num. 42. de parocho, fundati, in clement: 1. de sepultur: autumant, Diœcesanum posse dishumare facere, & procul proijci, quòd non est improbabile. 39

CONCLVSIO XIX.

Defunctorum corpora exenterata, ac diuisa, & immanitèr discerpta, vt ossa à carnibus separata, in sacro sepeliri nequeunt; *vt Bonifat: VIII. per suam extrauagantem incipientem, detestanda, de sepultur: in 6.* & qui sic talia corpora exenterarunt, ipso Iure manent excommunicati, & sic decedentes impœnitentes, & excommunicati, carent sepultura. 40

Nec mirum esse debet, si defunctus absq; sua culpa, pœna sepulturæ priuetur, cum sic sit immaniter exenteratus; quia hoc fit ex sequela delicti præcedentis; sicut etiam honor fit ei, ex signis, quæ in eo apparuerunt, viuente: *cap. à nobis, de sentent: excommunic:* 41

CONCLVSIO XX.

Corpora illorum, qui sepultura priuantur Ecclesiastica, sunt ità longè ab Ecclesia sepelienda, vt Clericorum canentium voces, indè minimè audiri valeant. 42

Docto-

Doctorum Allegationes.

43 *Itâ astruit hanc nostram assertionem Abbas, in sacris num. 3. de sepulturis, Lauorius, nu. 66. cap. 12. tit. cum alijs recitatis, ac recitandis.*

CONTROVERSIA VIII.

AN in Torneamentis, ac Duello decedentes, sepultura careant Ecclesiastica? vbi multa curiosa scitu digna ad rem resoluuntur ália.

CONCLVSIO I.

1 Morientes omnes in torneamentis carent sepultura, licèt pœnitentiæ signa dederint, sicut etiam, congredientibus ad certandum cum Tauris, & alijs Ferijs in spectaculis, est sepultura interdicta. *Ex cap. 1. & 2. de torneamentis, & ex constitutione Pij V. incipiente, de salute; & est 48. in ordine, prima die Nouembris, in lucem data. 1567. & sess: 24. cap. 19. de Reformat: Trid: Concil. atq; ex Rituali Romano, Pauli V. tit. de exequijs.*

Doctorum Allegationes.

2 *Docent assertionem hanc nostram Hostiens: cap. 1. extrâ de torneam: vbi asserit, quòd etiam si, vbi vulnus lathale accepit, & posteà superuixerit, ac pœniteat, & receperit omnia sacramenta, tamen perpetuò carebit sepultura, in aliorum exemplum, ac terrorem; Turrecremata, in cap. nullus. 13. q. 2. num. 9. & seqq. Rosella, verb. sepultura, num. 4. Pisanella, nu. 11. ibid: Syluest: nu. 9. vers: 2. Lauorius, cap. 12. nu. 16. tit. 2. Nicolaus de plut: tract: de censur: q. 4. cap. 13. tom. 3. fol. mihi, 4111. Nauarr: lib. 5. consil. 5. de torneam: Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 68. art. 2. vers: 10. Vgolinus, de offici: Episco: cap. 17. nu. 4. p. 1. Posseuinus, de Curato, cap. 14. num. 4. vers: caret, Barbosa, de parocho, cap. 26. num. 45. Gauantus, verb. sepultura, num. 23. Gratianus, tom. 3. cap. 410. nu. 1. in suis forens: disceptat: & cæteri omnes.*

CONCLVSIO II.

3 Decedentes in duello, & signis contritionis, & confessione sacramentali facta, & datis, adhuc carent sepultura, in detestationem duelli. *ex Trid: Concil. cap. 19. sess. 25. de Reformat: verb. careat*, nisi speciali modo Papa dispenset.

4 1 *Probatur authoritate. S. Congregat: quæ sic declarauit, & obseruat Sacra pœnitentiaria, quæ in facultatibus absoluendi in casibus duelli, de incursis, seu commissis, vsq; ad diem receptionis literarum, declarat absolutionem non suffragari, quò minus Ecclesiastica sepultura careant, si ex duello decedant.*

2 ex

2 *Ex verbis Rituali Romani Pauli V. tit. de exequijs, vbi ità dicitur* 5
Negatur Ecclesiastica sepultura morientibus in duello, etiam si ante obitum dederint signa pœnitentiæ. ergo.

3. *Ex d. cap. de Torneam: vbi hæc habentur: si quis eorum, ibi mortuus* 6
fuerit, quamuis ei poscenti pœnitentiam, non negetur, Ecclesiastica tamen sepultura careat: sed duellorum vsus detestabilior est Torneamentorum vsu; quià in hoc est solum vires ostentãdi in torneamentis, & in duello occidendi ad inuicem homines. ergo.

4 *Ex Bulla die. 2. Septembris emanata, 1592. Clementis VIII.* qui
vult vt perpetuò careant sepultura, *iuxtà decretum dictum Trid: Con-* 7
cil. sic in ea Bulla ait. Perpetuò priuatos esse volumus sepultura Ecclesiastica, vel careat, vbi in omnium sententia Doctorum, illa verba, *priuatos esse volumus, &c.* importat pœnam latæ sententiæ, *vt Tiraquellus, in l. si vnquam, verb. reuertatur, nu. 16. Barbosa, de clausulis, & dictio: verb. careat, Alexand: Peregrinus, q. 7. nu. 4. de duello.*

Et ampliatur conclusio, etiam si fuerint prouocati, & qui con- 8
silium, & auxilium dederint duellandi, tam in iure, quàm in facto, aut alia quacumq; ratione ad id quemquam suaserint; nèc non Spectatores excommunicantur, ac perpetuæ maledictionis vinculo tenentur, ac perpetuò sepultura carent.

Doctorum Allegationes.

Tradunt communitèr Doctores nostram hanc Thesem, & omnes relati 9
nu. 2. & insuper Homobonus, de bonis, tom. 2. p. 7. respons: cas: consci: citans alios, Sanchez, in suis disp: selectis, disp: 63. num. 9. Barbosa, tom. 2. collectan Doctor: tit. 13. fol. mihi, 500. & 501. Galetus, in Margarita casuum consci: verb. sepultura, Martinus Carillo, p. 2. cap. 4. num. 55. Reginaldus, lib. 22. nu. 76. vers: accedit, in sua praxi, Vgolinus, vbi suprà, Gratianus, cap. 120. in suis disceptat: Diana, p. 4. tract: 4. resolut: 192. Thesaurus, cap. 3. de duello, p. 2. suæ praxis, Alexander Peregrinus, de duello, q. 7. num. 4. Lezana, verb. duellum, nu. 14. tom. 3. cum alijs.

CONCLVSIO III.

Duellum formatum cõmittentes, vel prouocantes, seu coope- 10
rates quicumq;, incidunt in Bullam Pij IIII. quæ incipit, *Illa constitutio, quæ à prædecessoribus, &c. & est. 21. & Gregorij XIII. incipit: ad tollendum. 78. & Clementis VIII. incipit: Illius vices.* vbi quamuis de duello formato loquatur, attamen per alias Bullas anteriores, est extensa cum suis pœnis ad duellum minus solemne, seu diffidationem.

Xx Docto-

Doctorum Allegationes.

11 *Suffragantur huic Thesi Sanchez, lib. 2. summ: cap. 79. num. 27. Cherubinus, ad Bullam dictam Pij IIII. Scholiastes Diaz, in sua praxi, cap. 104. nu. 32. Barbosa, in cap. 1. de Clericis pugnantibus in duello, num. 3. Thesaurus, p. 2. suæ praxis, Ecclesiast: cap. 2. num. 1. & alij allegandi.*

CONCLVSIO IIII.

12 Qui in ipso Duelli conflictu vulneratus, & idcircò, post vnā horam, vel in ipso die, aut altero die moriatur, & accepto sacramento confessionis, & signis datis pœnitentiæ, adhùc non potest in sacro sepeliri, sed omninò caret sepultura Ecclesiastica, si nō adest Sedis Apostolicę licentia, sepeliendi in sacro, speciali.

13 Colligitur expresè *ex cap. 19. Trid: Concil: sess: 25. verbis: etsi in ipso conflictu*, quæ verba *sic declarauit Sacra Congreg:* nàm aliàs, frustrà esset imposita talis pœna; & ità tenet in praxi sacta pœnitentiaria, & expresè habetur *in Bulla Clementis VIII.* & Ratio est formalis; quià in eodem conflictu dicitur mori, qui ex vulnere recepto in duello, posteà moritur: sicut dicitur, Ecclesia sanguine polluta, si quis in Ecclesia est vulneratus, licèt in Ecclesia sanguinē non effudit, sed extrà illam. ergo vera assertio.

14 2 Probatur, quia in casu duelli non est necesse, vt mortuus sit in ipso duello, vel extrà illud post paucos dies ex vulnere tamen sumpto mortali, in ipso duello, vt ad euitandum illum, vt excōmunicatum, & careat sepultura perpetuò sit nominatim declaratus; *iuxtà Martini V. extrauagantem;* quia est eadē ratio totalis, in tali casu, ac de pcussore clerici notoriè. ergo vera cōclusio.

Doctorum Allegationes.

15 *Defensores huius nostrę Thesis sunt Homobonus, de bonis, Peregrinus, num. 9. Thesaur: num. 11. in dictis locis, suprà, Duuallius, ad 2. 2. D: Thom: tract: de charitate. q. 17. art. 1. Bonacina, de censur: extrà Bullam Cænę, disp: 2. q. 3. pun: 48. nu. 22. & praxis pænitentiariæ Romanæ, & est ad mentem Trid. Concil. & dictarum Bullarum.*

16 *Non reticeam tamen, contrarium asserere Sanchez, in selectis suis disp: disp. 36. nu. 9. Hurtadum de Mendoza, in 2. 2. D: Thom: disp: 170. sect: p. §. 21. & 22. num. 128. Diana, p. 2. tract: 16. resolut: 54. & p. 4. tract: 4. resolut: 192. & p. 5. tract: 3. resolut: 99. ad finem, & resolut: 141. & horum ratio est; quia pænæ sunt restringendæ, & non ampliandæ, quæ ratio sanè in præsentiarum non militat; quia legislatores relati sic sanxerunt, & voluere ad exemplum, & Terrorem aliorum,*

& se-

& sequitur etiam Portellus, p. 3. respons: moral. cas: 10. num. 2. vnde standum est iuxtà Romanam praxim, Sacræ pœnitentiariæ, vt diximus.

CONCLVSIO V.

Cum defunctis his duellistis, siue in ipso duello, siue extrà illud, ex vulnere tali accepto in ipso duello, vt sepelliantur in Ecclesiastica sepultura solum Sedes Apostolica valet dispensare, & nullatenùs Diœcesanus. 17

Quia Clemens VIII. in sua Bulla, ponit hanc dictionem, *perpetuò careat sepultura Ecclesiastica:* quæ denotat, solùmodo Papam posse in hoc dispensare. & tenent Authores citati *num. 15. cum alijs dicendis.* 18

CONCLVSIO VI.

Regula est vniuersalis, quòd omnes in torneamentis decedentes singulari certaminè, & agone Taurorum, & aliarum ferarum; & in duelli conflictu, seu exuulnere in illo accepto, ac posteà, de eo moriatur extrà ipsum duellum, & qui fuerint nominatim excommunicati, ac Raptores, violatores manifesti Ecclesiarum, quàmuis signa præstiterint pœnitentiæ; attamen perpetuò carent sepultura Ecclesiastica. 19

Sunt pœnæ, namq; à Iure impositæ; quia sic morientes cum excommunicatione, & non fuerint declarati absoluti, iuxtà formã *cap. à nobis. 2. de sentent: excommunic:* nequeunt in sacro sepeliri. Et clarè habetur in tali textu, quòd etiam si excommunicatus pœnitentiæ signa præmiserit in mortis articulo; tamen, si morte præuentus, absolutionis beneficium obtinere nequiuerit, licèt sit apud Deum fortasse absolutus, minimè verò apud Ecclesiam, prò absoluto habetur. quarè, datur casus, in quo conceditur sacramentum absq; sepultura; & hoc euenit, vt magis consuletur viuis, quàm mortuis, & alij terreantur, & ab his abstineant, cum viderint illos in campis sepeliri. 20

Conclusio hęc nostra intelligenda est de illis, qui veniunt causa se in torneamentis exercendi, non autem de Astantibus, curiositatis gràtia, quòd procedit in illis, in quibus hominum mortes, & animarum pericula sepe proueniunt. 21

Secùs etiam est asserendum, in currentibus ad *brauium*, quo casu, raro hominum mors interuenit.

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc nostram assertionem, cum suis annexis, Glossa, in cap. 1. de torneamentis, Antonuccius, in Catechesi Neapolitana, fol. mihi, 26: 22

Abbas, in cap. 1. de sepultur: Nauar: consil. 1. de torneam: Sanchez, disp. 36. in select: dub. 7. Posseuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. & 5. Mancinus, dub. 31. fol. mihi. 104. de sepult: Lauorius, nu. 16. 17. & 18. cap. 12. tit. 2. vbi suprà, Rosella, verb. sepultura, 4. num. Pisanella, nu. 11. Syluest: num. 9. Hostiens: cap. 1. de torneam: & alij.

CONCLVSIO VII.

23 Est admodum probabile, vt pro Duellista mortuo tàm in duello tàm extrà illud, ex vulnere accepto in duello, licèt perpetuò careat sepultura, Missa celebrari possit.

24 Cuius est ratio, quià dum est confessus sua peccata, aut signa pœnitentię dederit, benè suspicari de illo potest, idest, mortuum non esse in claro peccato mortali. ergo.

Doctorum Allegationes.

25 *Amplectuntur hanc Thesem Paludanus, in 4. dist. 20. q. 1. Nauar: in summ: cas. 2. num. 36. & cap. 19. de orat: conclus: 6. vbi sic ait. excommunicato non denunciato, Mißa applicari potest si signa contrictionis ostenderit, aut si mortuus est in ijs, ob quæ credo esse extrà peccatum mortale mortuum. Henriquez, lib. 9. cap. 15. nu. 3. Reginaldus, tom. 2. lib. 32. tract: 1. sect: 2. nu. 26. Portellus p. 3. respons: moral. cas: 10. num. 2. Diana, p. 4. tract: 4. resolut: 129. & alij recitandi.*

CONCLVSIO VIII.

26 In hac materia de sepultura tradenda Catholico, & de illo dubitatur, an sit sepeliendus in sacro, seu signa doloris dederit, vel fuerit in claro peccato mortuus, seu si fuerit Catholicus, vel Infidelis, seu excommunicatus denunciatus, & huiusmodi; semper est in meliorem partem interprætandum; nisi aliàs adsit in contrarium aliqua probabilitas denegandi sepulturam: *cap. satis, extrà de sepultur: & cap. non astimemus. 23. q. 2. & cap. Ecclesiam, dist: 1. de consecrat:*

27 Nàm quibus peccata non sunt dimissa, à sacris locis, post mortem adiuuari nequeunt; quia, *quos peccata grauiora deprimunt si se sacris locis sepeliri faciant, vt de sua præsumptione indicentur; cum sacra loca eos non liberent, sed etiam de sua culpa temeritatis accusent inquit D. Gregorius Papa. tom. 1. lib. 4. cap. 13.*

28 Conclusio autem sic probatur; Nàm in dubijs est Reo fauendum, *per regul: 68. de regul: Iuris, in 6. fauoribiliores.* & hoc etiamsi pars contraria intenta, vt sepeliatur, appellet; cum in tali casu appellationi locus dari non liceat, nec debeat; quia Cadauer dilationē non admittit, ob sui facilem corruptionē, nec est appellatio admittenda, quoties res tempore perit. Docto-

Doctorum Allegationes.

Ità autumant nostram Thesem D: Antoninus, 3. p. tit. 10. cap. 5. §. 9. Molfesius, tom. 2. summ: tract: 13. cap. 8. num. 31. Bonacina, de contract: disp: 3. q. 21. punc: 2. num. 6. Mancinus, fol. mihi, 516. de sepultur: Laurorius, cap. 11. tit. 2. num. 155. & cap. 12. nu. 21. & alij nominandi. Et D: Gregori: cap. 54. de his, qui impænitentes sunt mortui, & in Ecclesia tumulati, sunt per dæmones expulsi, sic inquit. Quid igitur Sacra loca sepultis prosint, quandò hi, qui indigni sunt ab eisdem Sacris locis diuinitus proijciuntur? 29

CONTROVERSIA IX.

AN excommunicati, Hæretici, illorum Receptatores, Defensores, Fautores, ac eis credentes, careant sepultura? vbi alia curiosa scitu digna resoluuntur ad rem.

CONCLVSIO I.

Hæretici, eorum Receptatores, defensores, Fautores, eis credentes, & qui post mortem apparent de hæresi, sepultura carent, *ex Bulla Nicolai III. incipit. Nouerint, 1279. emanata.* 1

Constat etiam assertio ex Rituali Romano, tit. de exequijs, §. quibus. vbi sic habetur. Negatur igitur Ecclesiastica sepultura Paganis, Iudæis, & omnibus Infidelibus; Hæreticis, & eorum fautoribus, Apostatis à Christiana fide, Schismaticis, & publicis excommunicatis, maiori excommunicatione, Interdictis nominatis, & ijs, qui sunt in loco interdicto, eo durante. ibi. 2

Et constat vtrumq; ex cap. sanè. 24. q. 2. extrà de hæreticis, & cap. quicumq; de hæretic: in 6. vbi varię pœnę ponuntur contra dantes eis sepulturam Ecclesiasticã: & ipsa Ecclesia manet polluta, quousq; illorum corpora non expellantur ab Ecclesia, & reconcilietur; *cap. Ecclesiam, de consecrat: dist. 1.* 3

CONCLVSIO II.

Excommunicati omnes generalitèr, & excommunicati tollerati, si publicè innotuerit fuisse excommunicatos etiam excommunicatione minori, notoriè si fuerint excommunicati. 24. *q. 2. cap. sanè, & extrà de priuilegijs Episco: in 6.* etiam iniustè excommunicati notoriè tamen omnes sepultura priuantur Ecclesiastica. 4

CONCLVSIO III.

Excommunicati publicè, ac nominatim, in excommunicatione decedentes, & illi, qui in excommunicatione minori impœnitentes moriuntur, carent sepultura: *ex cap. 1. clement: 1. de sepult.* 5

cap.

cap. ſacris, eod: tit. cap. is, qui, de ſent: excommunic: in 6. cap. ſanè. 24 q. 2.

Doctorum Allegationes.

6 *Docent has noſtras Theſes, Gloſſa, in cap. literas, de reſt: ſpoliat: D. Antonin: 3. p. tit. 10. cap. 5. §. 8. Nauarr: conſil. 23. de pœnit: & in manu: cap. 25. nu. 152. Barboſa, in collecta. DD. in cap. ſacris, nu. 3. in cap. excommunicamus, 13. num. 39. de hæret: & in cap. à nobis, 2. de ſent: excomu: & in cap. ad hæc. 5. de priuileg: & de parocho, cap. 26. num. 4. Lauorius, tit. 2. cap. 12. num. 2. 4. & 9. Maiolus, de Irregularit: cap. 13. nu. 18. Syluest: verb. excomu: q. §. 66. Caiet: verb. excomunicatio, cap. 46. Galganetus, lib. 3. tit. 109. num. 35. Henriquez, lib. 13. ſumm: cap. 11. §. 3. & cap. 43. §. 3. Zueda, lib. 6. num. 8. & ſeqq. tit. 18. lib. 4. Poſſeuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. Vgolinus, de cenſur: cap. 9. §. 5. & 6. & p. 1. de offic: Epiſco: cap. 17. num. 4. verſ: 4. Auila, p. 2. de cenſu: diſp: 9. dub. 1. & 6. Theophil. Raynaldus, de monitorijs, p. 2. cap. 3. nu. 7. Blondus, de cenſur: diſp: 4. art. 14. aſſert: 3. Mancinus, dub. 34. fol. mihi. 499. Ioan: de Friburgo, in ſum: confeſſ: lib. 1. tit. 16. de ſepultur: q. 3. item, Syluest: verb. ſepultura, nu. 9. verſ: 1. & 10. Hoſtienſ: in ſumm: cap. de ſepultur: & cap. ſanè. 24. q. 2. Gloſſa, in l. etſi contigerit, Lancellottus, de ſepultur: verb. excommunicatorum, Innocentius, in cap. ſacris, Gloſa, in clement. 1. verb. excommunicatus, & cæteri omnes nominandi, in tract: de cenſuris.*

7 Eccleſia non intendit aliquem fauorem præſtare excommunicato, etiam tollerato, publicè noto, quando indulſit, nè viteretur; nèc poteſt negari quin ſit bonum quoddam, nèc exiguum mortuorum, vt in loco ſacro condantur.

CONCLVSIO IIII.

8 Præfati excommunicati, & homines violentèr interfecti, ſi ante mortem doloris ſigna ſuorum peccatorum dederint, ſunt in Eccleſia, vel Cœmiterio ſepeliendi, ſi perſonæ fide dignæ teſtatę fuerint de viſu.

9 *Ità Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: declarauit in occiſione cuiuſdã Ioannis Bapt: Maſtrilli, qui dum excommunicatus manebat, ac occiſus eſſet; idcircò fuit extrà ſacrum humatus: eius conſanguinei ſupplicarunt Sacram Congregation: quatenus ſtante, quòd dictus Maſtrillus, in mortis articulo, pœnitentiæ ſigna dederit, eius Cadauer in ſacro humari ordinauit, & cum eadem Sacra Congregatio ſuper pœnitentiæ ſignis huiuſmodi per Epiſcop: informari voluiſſet; idem Epiſcopus retulit prædictum Maſtrillum, in mortis articulo pronunciaſſe, dicendo;* Madonna Santiſſima

aiuta-

aiutatem. *qua stante relatione Sacra eadem Congregatio, prædictum Cadauer Ecclesiasticæ sepulturæ tradi mandauit. in vna Nolæ sub die 19. Iulij. 1629. Congregatione.*

Eadem Sacra Congregatio similitèr declarauit die 16. Nouembris, 1635. super quemdam Presbyterum excõmunicatum, qui ante mortem, doloris, ac pœnitentiæ signa præbuit: ac proindè ordinauit, vt eius cadauer ab excommunicatione absolueretur, & in Ecclesia tumularetur, quæ certè duæ declarationes sunt conformes Iuri cap. à nobis, de sent: excommunic: & si constat, iniustè fuisse excommunicatum, post mortem absolui posse ab excommunicatione; & in sacro sepeliri. 10

Doctorum Allegationes.

Tuentur hanc nostram Thesĕ Abbas, & Fœlinus, in d. cap. à nobis, 2. de sentent: excõmu: Ioan. à Lignano, tract: de censu: §. 26. q. 45. nu. 21. Lauorius, num. 6. cap. 12. tit. 2. Barbosa, de parocho, cap. 26. nu. 40. cum alijs nominandis. 11

Excommunicatus enim cupiens in sacro sepeliri, videat in mortis articulo omninò, vt Ecclesię reconcilietur, iuxtà cap. sacris, de sepultur: & si copiam Sacerdotis non habeat, ad Deum corde rediens, signa veræ contritionis ostendat, & sic sepultura Ecclesiastica non carebit, dum vero corde pœniteat, & Testes de talibus signis doloris adsint. 12

CONCLVSIO V.

De Iure solum Sacerdos licitè, ac validè, in mortis articulo excommunicatum denunciatum absoluere potest, nulli est dubium: Attamen, deficiente illo, non est totalitèr improbabile, etiam in mortis articulo Laicum illum absoluere posse; eo fine, hic, & nunc, nè sepultura careat, ac Missæ prò illius anima celebrentur, & oretur pro eo. 13

1 Probatur assertio sic; Nàm in mortis articulo, vir baptizatus, etiam Laicus, licèt sit hæreticus, & præcisus, valet ab excommunicatione absoluere, vt multi Auctores statim citandi, autumant; quia vir baptizatus est capax iurisdictionis necessariæ prò absoluendo ab excomunicatione, in mortis articulo. ergo. 14

2 In omnium sententia, Clericus primæ Tonsuræ valet in mortis articulo absoluere excommunicatum. ergo idem est dicendum de viro tantum baptizato; quia stando in iure diuino, vterq; est capax talis Iurisdictionis. ergo vera conclusio. 15

3 Nàm piè est credendum, Ecclesiam huiusmodi Iurisdictionem, in eo casu necessitatis, Laico concedere, sicut in simili casu necessitatis concedit Sacerdotibus iurisdictionem absoluendi ab 16

omni-

omnibus peccatis; quia sunt capaces illius absolutionis. ergo pari modo est dicendũ, Laicum esse capacem absoluendi à censuris.

17 4 Nàm Laicus in huiusmodi necessitate moribundum absoluens ab excommunicatione nequit illi nocere, sed valdè prodesse potest mortuo, vt videlicèt in sacro sepeliatur, & in tali necessitate spirituali nè deseratur moribundus excommunicatus, absq; Laici incõmodo, deficiente Sacerdote, & ipse Laicus est capax, cui Papa volens demandare, potest iurisdictionem conferre, in omnium sententia DD. ergo in tali necessitate, credendum est ei demandare, nè moribundus excommunicatus post mortem, tantis bonis Ecclesiasticis priuetur. ergo vera assertio.

18 5 Maximus namq; est effectus Laici absolutionis in moribundum excommunicatum; quia videlicèt heredes, pro eo non tenebuntur Papam adire, nèc excommunicationem prò absolutione petenda, & poterunt sic à Laico absolutum in sacro sepeliri, & prò illo Missas dicere. vndè non est proindè pius parochus damnandus, sequens talem probabilem sententiam; maximè, vbi de facili non adiri potest ad Iudicem excommunicantẽ, vt ab illo absolutio impetretur, priusquam defuncti corpus sepulturæ tradatur.

19 Et in præsentia est aduertendum, vt quotiès absolutio non est à Sacerdote facta à censuris, obtineatur posteà noua absolutio à Reseruatore eius si commodè fieri potest; quia si Laici absolutio bona, & valida non existeret, suffragia facta pro mortuo excommunicato non prodessent; & ideò hæredes post mortem impetrare valent ab illo, ad quem de iure spectat absoluere ab illis censuris, quibus innodatus erat mortuus.

Doctorum Allegationes.

20 *Tuentur hanc nostram Thesim Syluest: verb. Absolutio. 8. & 9. Angelus, absolutio. 1. Armilla, ibid: Glossa in cap. à nobis, de sent: excommunic: Cagnolus, in l. Heratius, ff. de regul. iuris, Asinius, in l. scriptus heres, §. sed tunc num. 93. ff. de religio: & sumpt: funer: Dilectus, de arte testandi, tit. 9. de sepultur: §. quo remedio, excommunicatus non careat Ecclesias: sepultura, Lauorius, num. 6. cap. 12. tit. 2. Ledesma, tom. 1. summ: de excõmunicat: cap. 8. dub. 4. conclus: 2. alter Ledesma, p. 4. q. 26. art. 1. Ioan: de la Crux, dub. 4. cõclus: 2. in suo direct: cõsci: Sancius, in selectis, disp: 4. num. 2. Ioan: Valerus, de different: vtriusq; fori, verb. absolutio, differentia. 13. nu. 2. Auila, de censur: p. 2. cap. 7. disp: 1. dub. 3. Ragucius, in lucerna parochor: q. 124. de Absolut: Layman,*

man, lib. 1. tract. 5. p. 2. cap. 6. num. 2. alios citans, Philippus de la Crux, tract. 1. §. 1. de confessor: Marchinus, in suo tract: de bello diuino, p. 3. cap. 12. num. & seqq: vbi asserit, omnes teneri, hanc assertionem sequi, Trullench, in Bullam Cruciatæ, lib. 1. §. de 7. cap. 2. dub. 5. nu. 7. Sanchez, tom. 1. summ: lib. 2. cap. 13. nu. 13. Diana, p. 3. tract: 4. resolut: 133. & in addict: resolut: 12. & p. 5. tract: 3. resolut: 77. & tract: 9. resolut. 7. & cæteri, de communi sententia.

CONCLVSIO VI.

Excommunicatus constitutus in mortis articulo, quàmuis signa doloris, ac pœnitentiæ dederit, si ab excommunicatione minimè absolutus fuerit, nequit in sacro sepeliri; ac proindè à legitimo Superiore, si tempus adest, petenda est absolutio, quàmuis per Diœcesanum ad sepulturam Ecclesiasticam admitti valeat, aliàs, in foro pœnitentiæ absolutus maneat. 21

Doctorum Allegationes.

Ità asserunt hanc Thesem nostram Syluest: verb. sepultura, num. 9. Nauarr: consil. 5. num. 1. & 3. de sepultur: Sayrus, lib. 2. de censur: cap. 3. num. 13. Vgolinus, de censur: tabula. 2. cap. 9. Bonacina, de censur: disp: 2. q. 2. punc: 3. §. 3. num. 7. tom. 1. Rubeus, nu. 12. verb. sepultura, Gauantus, num. 16. ibid: in suo manu: Episco: vbi affert decisionem. S. Congreg: Episco: & Regular: factam die 17. Maij. 1583. Villalobos, tom. 1. summ: tract: 16. difficult: 20. num. 20. Moscosus, in summ: tract: 16. cap. 7. num. 5. Diana, p. 5. tract: 9. resolut: 24. 22

CONTROVERSIA X.

AN pœnæ taxatæ sint prò illis, qui præfatas personas in loco sacro sepeliunt, à Iure Canonico prohibitum, & etiam, qui fidelium corpora in Ecclesia, vel Cœmeterio tumulata, exhumant, & expoliant?

CONCLVSIO I.

Qui scientèr, Paganos, Infideles, Iudæos, Turcas, excommunicatos nominatim, ac publicè Interdictos, Apostatas à fide Schismaticos, manifestos Vsurarios, duellistas, & pugnantes in torneamentis, sepeliunt, vltrà mortale peccatum, quod perpetrant, eo ipso excommunicati euadunt, & absolui nequeunt, nisi priùs ad arbitrium Diœcesani, illis, quibus iniuria irrogata fuerit, satisfactionem exhibuerint competentèr; nullò suffragante indulto, circà prædicta exemptionis, vel quouis alio priuilegio, sub quacumq; forma concesso: in cæteris alijs casibus, tantũ peccatum mortale cõmittitunt. 1

CONCLVSIO II.

2 Hæreticos, eis credentes, fautores eorum, Receptatores, defensores scientèr sepelientes in Ecclesia, vel Cœmeterio, sunt ipso facto excommunicati; Et tot excõmunicationes incurrunt, quot sunt sepulcrorum qualitates. *Clement: 1. de sepultur: cap. quicumq. de hæret: in 6.*

3 Qui absolui nequeunt, nisi condignam satisfactionem dederint, ac proprijs manibus publicè exhumauèrint, ea foras proiecerint huiusmodi damnatorum corpora; quòd sanè est seruandũ, quotiescumq; discerni possunt; alias, non; cum non expediat, cum excommunicatorum ossibus fidelium corpora dishumẽtur. *cap. quoniam, de hæreticis, in 6. & cap. sacris de sepulturis.* Nàm sicut iustis in Patria non obest nulla sepultura, vel vllæ; ità impijs in Inferno manẽtibus, celebris, vel speciosa sepultura haud prodest; Immò grauitèr nocèt. quia in Inferno grauius puniuntur. *cap. cum grauia. 13. q. 2.*

4 Alios verò sepelientes, à Iure prohibitos in sepultura Ecclesiastica, incidunt in pœnas à sacris Iuribus inflictas, *in clement: 2. de sepultur: & mortalitèr peccant, cap. violatores. 25. q. 1.*

CONCLVSIO III.

5 Cooperantes, associantes, terram aperientes, incurrunt excommunicationem tamquam in crimine participantes; quandò videlicèt, tumulatio sequitur, excommunicatorum, & vsurariorũ.

6 *Nàm aliud est sepelire, ex clement: 1. dicta, aliud exportare, & aliud in Cœmeterio humare, ex d. clement: 1. & cap. ad hæc de pœnis, cap. 11. qui, de sent: excommu: in 6. cap. sacris, de sepultur: & aliud tradere sepulturæ, cap. quia in omnibus, de vsur: cap. 2. de hæret: & aliud ad sepulturam admittere, cap. quamquam, de sepultur: in 6. & aliud, sepulturæ Clericos interesse, cap. super eo, de raptor: aliud corpora, cum psalmis ad sepulturam comitari cap. placuit. 23. q. 5. aliud quandò præcipiunt extrà Cœmeterium subterrari, cap. cum ad Monasterium, de statu monachor: aliud, quandò permittitur cum silentio tumulari, cap. quod in te, de pœnit. & remiss: cum igitur loquatur de sepelientibus, non videtur proindè, ad alios extendi.*

Doctorum Allegationes.

7 *Sic, namq; asserunt Doctores in his citatis Iuribus, has omnes assertiones nostras, Glossa, in clement: 1. verbo sepeliri, Syluest: verb. sepultura, cum omnibus summistis, eod: verb. Nauar: in summ: cap. 27. num. 137. Caietan: verb. excommu: cap. 46. Bonacina, de censur: disp*

2. q.

2. q. 2. punc: 3. §. 3. num. 8. cum cæteris allegatis suprà, & allegandis.

CONCLVSIO IIII.

Excommunicati denuntiati si in loco sacro reperiantur tumulati, sunt exhumandi, & proijciendi in locum non sacrum, si eorum ossa discerni valeant, aliàs, non; *cap. sacris, de sepultur:* si Infideles fuerint sepulti, non solum sunt exhumandi, sed parietes sunt etiã radendi, & dealbandi. *cap. Ecclesiam, 1. de consecrat: dist: 1.* & est reconcilianda Ecclesia. 8

CONCLVSIO V.

Excommunicati euadunt illi, qui sepelire faciunt excommunicatum nominatim, & cædulatum, cuiusmodi sunt hæredes, aut consanguinei, ad quos hos spectat, Rectores, & Clerici Ecclesiæ, vbi cadauer sepelitur, & qui manibus proprijs sepeliunt. nàm huiusmodi sepelire dicuntur, quamuis manibus proprijs hoc non agant; vt probatur, *ex cap. ad hæc de priuilegijs.* licèt mandantes regularitèr non comprænhendantur in censura lata contrafacientes; tamen in præsentiarum, comprænhenduntur, quandò aliàs, esset frustatoria, vel quasi talis, vt probatur, *ex cap. si ciuitas, de sent: excommu:* 9

Doctorum Allegationes.

Tradunt conclus: hanc nostram, Suarez, tom. 5. de cens: disp: 12. sect: 4. num. 10. Coninchus, de sacramentis, disp: 4. dub. 8. num. 68. Filliuccius, tom. 1. tract: 12. cap. 5. num. 111. Mercerus, de sacram: in 3. p. D. Thom. q. 21. dub. 7. Megala, p. 3. lib. 2. cap. 6. q. 1. nu. 15. Diana, p. 5. tract: 9. resolut: 98. Faber, de censur: in 4. dist: 25. q. 1. disp: 4. æstimat, tutiorem esse illam sententiam. quæ extendit hanc censuram ad comitantes, cantantes, Crucem deferentes, sepulturam fodeintes, portatores excommunicati mortui, & similes; cum alijs nominandis. 10

CONCLVSIO VI.

Hæreticos notorios non dùm denunciatos, qui in sacro sepeliunt in excõmunicationẽ haud incidunt, *ex clement: 1. de sepultur:* nèc locus sacer, excommunicati sepultura, aut hæretici non dum denùnciati, violatur. 11

Doctorum Allegationes.

Tenent assertionem Nauarr: in summ: cap. 27. nu. 137. Henriquez, lib. 3. cap. 11. §. 3. Aegidius, tom. 2. disp: 14. dub. 10. Auila, p. 2. de censur: disp: 10. dub. 6. Layman, lib. 2. tract: 1. p. 2. cap. 4. nu. 8. Diana, vbi suprà, cum alijs dicendis. Nàm eo ipso, quòd tales non sunt vitandi, sed tolerati sunt, nulla excommunicatio à fidelibus incurritur, ex eorum cõmunicatione, &c. 12

Ty 2 Qui

13 *Qui autem post mortem de hæresi conuincuntur, sunt sepultura priuati, atq; dishumandi sunt, si decerni possunt eorum ossa. Sic Nauarr: cap. 2. de pœnit: & remiss: dist: 7. Perez, ad l. 4. tit. 4. lib. 8. ordinū fol: mihi, 94. Barbosa in DD. collectan: lib. 3. decretal: tit. 28. de sepultur: cap. ex parte, num. 6. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO VII.

14 Violantes Sanctorum sepulcha, eo ipso manent excommunicati, indè reliquias alienando, non solum de locis Vrbis Romæ, sed etiam in alijs locis extrà Vrbem, Reliquias, vtiq; auferendo sine fractione, vel cum fractione. Corpora enim Sanctorum perpetuò sepulturę tradita erui non possunt, & transferri sine Papæ licentia, seu Ordinarij, aut Synodi, aut Canonicorum Capituli, excepta necessitate incendij, vel reparationis, seu Altaris mutatione. *cap. corpora, de consecrat: dist. 1.*

15 Item, incurrunt in excommunicationem, sepulturæ transferendæ causa, Cadauer exenterans, aut comminuens. Infamiam iuris, ipso facto incurrunt, & Irregulares fiunt quicumq; de sepulchro violato, fuerint damdoti. *cap. Infames. 6. q. 1.* & hodie, de iure canonico, & ciuili, si sepultura fit in loco sacro, censetur crimen publicum; quia est crimen sacrilegij; & idcircò damnatus fit infamis, & Irregularis; & pœna prædicta procedit, & dicitur Violator sepulchri, siuè illud frangat, siuè deformet, siuè in eo mortuos spoliet.

Doctorum Allegationes.

16 *Docent hanc nostram Thesim cum suis annexis, Turrecremata, cap. à Infames, 6. q. 1. Sayrus, lib. 7. cap. 11. num. 8. Vgolinus, de irregularitat: cap. 60. §. 4. num. 6. l. 1. ff. de sepulchar: violat: l. infamem ff. de publ: Iudic: & l. Iulia peculatus, per glossam, in 8. Lex Iulia, instit. de publici: Iudic: Layman, lib. 4. tract: de sacrileg: cap. 7. num. 8. lib. 4. tract: 7. de festor: obseruat: cap. 5. nu. 17. Menochius, lib. 2. de arb: cap. 389. num. 12. Thesaur: p. 2. suâ praxin, cap. 1. sepulchri violatio, Sanchez, tom. 1. summ. lib. 2. cap. 43. num. 25. Genuensis, cap. 56. nu. 1. & 2. Syluest: verb. sepultura, q. 13. & cæteri allegandi.*

CONCLVSIO VIII.

17 Spoliantes, & exhumantes fidelium corpora, non solum infamiā incurrunt, & Irregularitatem, sed ipso facto excommunicati euadunt, & de iure ciuili in pœnam mortis incurrunt; si hæc faciāt, siuè iusta cum causa siuè non, absq; Iudicis Ecclesiastici licentia, vestes, & anulum auferentes, & si exenterant, concidentes, vt ad

alium

alium locum transferant ossa, & similia, ac est Papę reseruata talis censura,

Nàm corpus defuncti fidelis in Ecclesia habetur, & sepultura, 18
vt in sua requie, vsq; ad diem Iudicij; & illa violatur, & domus, ac defuncti tabernaculum, ac ideireò pœnam, & sacrilegij pœnam habent; cum huiusmodi violatio, & vis in loco sacro fit, vt dicitur *in l. prætor ait, ff. de sepulchro violato, §. aduersus eos.*

Doctorum Allegationes.

Ità autumant nostram Thesim, Tolet. lib. 1. summ: cap. 36. §. 7. 19
Suarez, tom. 5. de censur: disp. 22. sect. 5. Thesaur. p. 2. cap. 2. vbi suprà, Lezana, tom. 4. verb. sepultura quoad Regulares, num. 21. Bassaeus, in summ: verb. sepultur: nu. 1. & cæteri suprà relati, & nominandi.

CONCLVSIO IX.

Sepelientes corpus fidelis occultè extrà Ecclesiam, ob aliquem 20
finem; de iure ciuile, adest mortis pœna; de iure canonico, sunt ipso facto excommunicati.

Cuius est ratio; quia hoc fit semper ad aliquod magnum de- 21
lictum occultandum, seu pestem occultandam, vt sepissime in tali tempore euenit, nè illius bona igne crementur.

Doctorum Allegationes.

Ità affirmant nostram hanc Thesim Iulius Clarus, lib. 5. q. 68. §. vlti: 22
num. 41. in sua praxi criminali, Menochius, lib. 2. de arbitr: cas: 264. cum alijs citatis, & citandis.

CONCLVSIO X.

Sententia si feratur nè cadauer sepulturæ tradatur, appellari 23
nō potest; quia hominis sepultura nō recipit dilationē temporis. *L. ne corpora. ff. de Religione, & sumpt: funer:* ac ideò qui sepultura priuata Ecclesiastica, nequit ius suum in alterum transferre, vt si sit, e. g. hæreticus.

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc nostram conclusionem Bellentinus, de subsidio charitatiuo, 24
q. 15. num. 5. Glossa, & Ioan: Andr: in cap: ex parte. 1. de sepultur: vbi Ancharan: num. 4. Laudrius, cap. 9. num. 75. & num. 105. tit. 2. Lambertin: lib. 1. q. 2. p. 2. art. 5. de Iurepatron: cum alijs dicendis.

CONCLVSIO XI.

Animabus, quæ pœnis purgatorij expiandæ, destinantur, 25
sanè prodest illarum corpora, si in Ecclesia tumulentur, cum illarum proximi, & Amici, & consanguinei, quotiès ad eadem sacra loca vadunt, & sepulturam respiciunt, recordantur, &

prò illis preces Deo mittunt, & idcircò sepultura dicitur monumentum, quia fidelium mentem monet.

CONTROVERSIA XI.

AN sepultura Ecclesiastica Interdicti tempore sit prohibita, & quibus personis? vbi plura scitu digna curiosa resoluuntur ad rem.

CONCLVSIO I.

1 Sepultura Ecclesiastica interdicitur Christi fidelibus, quādò nominatim Interdictum mandatur; & quandò est interdictum generale, omnes homines vtriusq; sexus comprehendit, *ex clement: 1. de sepultur.*

Doctorum Allegationes.

2 *Ità autumant hanc Thesem nostram Innocent: cap. final. de excess: Prælator: Barbosa, in collect: DD. ad. 3. cap. num.* 40. *de priuilegijs, & ad cap. quòd in te, num.* 10. *de pœnit: & cap.* 26. *de parocho, nu.* 41. *multos alios allegans, Vgolinus, de censur: tab.* 5. *cap.* 13. §. 4. *& cap.* 15: §. 4. *Zabarella, in clement:* 1. *de sepultur: Syluest: verb. Interdictū*, 6. §. 2. *& verb. sepultura, num.* 9. *vers:* 9. *& cæteri omnes.*

CONCLVSIO II.

3 Interdicti tēpore generalis in sacro aliquem interdictū sepeliēs, eo ipso remanet excōmunicatus, & est Papæ reseruata. Et si Prælatus mandet, vt in Ecclesia sepeliatur, non est ei obediendum. *cap. si Dominus.* 9. 3. *cauf:* 9. *& cap.* 2. *de maiorit: & obedi:* nisi Prælatus, aliàs, interdixerit.

CONCLVSIO III.

4 Qui est nominatim interdictus, & ab ingressu Ecclesiæ suspensus caret sepultura Ecclesiastica, *cap. is cui* 20. §. *talis, de sent: excōmun: in* 6. secùs est dicendum, si tantum à diuinis est interdictus.

CONCLVSIO IIII.

5 Interdicti tempore generalis nominatim, sepelientes in Campis non incidunt in pœnam *Clement:* 1. licèt loca essent penès Ecclesiā, dūmodo non sint benedicta, & ad vsum sepulturę deputata.

Doctorum Allegationes.

6 *Sequuntur has omnes Theses nostras dicti Doctores nuper dicti, & insuper Vitalin: in Clem:* 6. *de sepultur: nu.* 63. *Lauorius, cap.* 13. *nu.* 1. *&* 2. *tit.* 2. *Galganetus, de Iure publici: lib.* 3. *tit.* 109. *num.* 36. *cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO V.

Interdicto generali personali, persona sic interdicta, interdicto 7
personali speciali, nullus sepeliri potest, sepultura Ecclesiastica. *ex cap. si Ciuitas, de sent: excommunicati in 6.* vbi dicitur; Interdictũ personale generale ligare singulas personas.

Doctorum Allegationes.

Ita aiunt conclusionem hanc nostram Faber de censur: in 4. dist: 25. 8
q. 3. disp: 5. cap. 2. nu. 56. Turrianus, lib. 6. de censur: disp. 11. dub. 1. Praepositus, in 3. p. D. Thom: q. 4. de interdicto, dub. 4. nu. 11. Megala, p. 5. lib. 6. cap. 2. num. 6. Diana, p. 5. tract: 10. de interdicto, resolut: 67. cum alijs.

CONCLVSIO VI.

Clerici interdicti tempore nequeunt sepeliri in Ecclesia specia- 9
litèr interdicta. quia priuilegium Clericis indultum pro interdicti tempore generalis, nequit extendi, de iure, ad Ecclesiam specialiter interdictam, *iuxtà regulam l. ius singulare. ff. de leg. & ex cap. quod ante:* vbi tantum loquitur de Interdicto generali Terrae; & quàmuis concederetur in speciali omnium Ecclesiarum, eádem rationem dari, non ideò in materia, quae à communi iure exorbitat, debet consequentia admitti, seu extensio; *iuxta regulam iuris, de regul: iuris in 6.*

CONCLVSIO VII.

Clerici etiam primae Tonsurae, qui Interdictum seruarunt, non 10
priuantur sepultura, sed sepeliendi sunt cum silentio, absq; campanis. Non interdictus verò sepultus in loco interdicto, eo relaxato, ibidem remanebit.

Doctorum Allegationes.

Asserunt has Theses nostras, Glossa in Clement: 1. de sepultur. verb. 11
eiunt, Butrius, in cap. final. de excess: Praelat: Innocent: ac Ioan: Andreę, ad cap. quòd in te, de poenit: & remiss: Barbosa, tract: de claui: potest: vbi de censur: Alterius, tom. 2. de interdict: disp: 6. cap. 4. Lauorius, nu. 5. & 10. vbi supra, item Glossa, in cap. nullus, 13. q. 2. & ibi Turrecremata, Conradus Brunus de ceremonijs, lib. 2. cap. 2. vers: illud tamẽ, Petrus Gregorius, sintag: iurium, lib. 2. cap. 13. nu. 2. Nauar: in summ: cap. 27. num. 181. Couarruuias, in cap. Alma Mater, num. 7. vers: Clerici, p. 2. Vgolinus, cap. 9. de censur: tabu: 15. Henriquez, lib. 13. cap. 44. §. 4. lit: x. Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 110. art. 1. Auila, disp: 4. de censur: sect: 3. cõclus: 3. Sayrus, cap. 8. nu. 6. lib. 5. de censur: Suarez, tom. 5. de censur: disp: 35. sect: 1. nu. 4. cum alijs nominandis.

CON-

CONCLVSIO VIII.

12 Sepulturę Ecclesiasticę vsus per omne interdictum, siue locale, siue personale, prohibetur etiã infantibus vsu rationis carentibus.

Doctorum Allegationes.

13 *Subscribunt huic nostræ conclusioni Couarruuias, p. 2. in d. cap. Alma Mater, §. 1. num. 3. vers. hoc autem, Vgolinus, tab. 5. cap. 9. de censur: Henriquez, lib. cap. 44. §. 4. Auila, de censur: disp: 4. sect. 3. Suárez, tom. 5. de censur: disp: 35. sect: 1. Rodriquez vbi supra, Mirãda, tom. 2. q. 37. art. 8. conclus: 4. Sayrus, lib. 5. cap. 8. num. 41. & cap. 4. num. 22. de censur: Barbosa, in collect: DD. lib. decretal: cap. quòd in te, 11. §. licèt autem, nu. 10. Aegidius de censur: tom. 2. disp: 17. nu. 11. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO IX.

14 Interdictus si est locus ob delictum totius populi, nullus de illo popolo est in sacro sepeliendus: secùs verò, si in damni pœnã esset, licèt interdictum respiciat personas, non tamen inculpabiles cõpræhendit, quas interdictum concomitatur quoscumq; incurrerit; sic vt lepra leprosum. vnde inculpabiles sepeliri possunt extrà parochiam populi interdicti.

CONCLVSIO X.

15 Interdictus si est locus ob Ecclesiam pollutam, est priùs recõcilianda, vel alibi, est Cadauer tumulandum: & Ecclesia interdicta, etiam Cœmeterium contiguum intelligitur interdictum, sed non è contrà: quia accessorium sequitur naturam principalis, *cap. accessorium, de regul: iuris, in 6.*

CONCLVSIO XI.

16 Ecclesia, seu Cœmeterium quandò est interdictum, vel si est sepultura interdicta, electa in suorum maiorum sepultura tumulabitur; si non adest, in parochia est tumulandus; si parochia est interdicta; in Ecclesia maiori; si verò omnes sunt Ecclesię interdictæ, in Ecclesia viciniori Regularium, dum tamen iste non sit de iure sepultura priuatus, ac carere mereatur.

Doctorum Allegationes.

17 *Sustinent has Theses nostras, Petrus de Vbald; de cano: portio, cap. 12. Medices, q 7. num. 33. de sepultur: Lauorius, cap. 13. num. 15. tit. 2. tom. 1. var: lucubrat: cum cæteris supra citatis, ac citandis.*

CONCLVSIO XII.

18 Regulares oẽs, siuè in Ecclesia, siuè in Cœmeterio, interdicti tempore sepeliriqueunt sine tamen solemnitate, & campanarum

pul-

pulsatione, inter missarum solemnia, *cap. quòd in te, de pœnit: et remiss:*

Doctorum Allegationes.

Tenent communitèr omnes Doctores, Nauarr: in summ: cap. 27. nu. 176. Syluest: verb. interdictum, 5. q. 8. Sotus, in 4. dist: 22. q. 3. art. 1. Henriquez, lib. 15. cap. 44. Suarez, tom. 5. de censur: disp: 31. sect: 2. & 3. Reginaldus, lib. 32. tract. 3. nu. 37. Sayrus, lib. 3. de censur: cap. 7. num. 6. Bonacina, de censur: disp: 5. punc: 5. num. vlt: Tamburinus, tom. 2. de iure Abbat: disp: 46. q. 7. num. 2. 19

Et quòd de Interdicto dicimus, asserimus de Cessatione à diuinis quoàd sepulturam præstandam, tùm Regularibus, tùm Clericis, etiam primæ tonsuræ cum eisdem his, & supra citatis Doctoribus. 20

CONCLVSIO XIII.

Confratres, & Germani secundum carnem Fratres, ordinis Patrũ Prędicatorũ, ex speciali indulto facto tali ordini à Ioan. 22. Papa, dicto 23. sepeliri possunt, interdicti tempore, in Ecclesia, vel Cœmeterio huius ordinis, nisi aliàs, fuerint excommunicati publici, vel nominatim tales denũciati, & nõ sint interdicti causa. 21

Doctorum Allegationes.

Autumant nostram Thesem Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 58. art. 6. Cassarubius, in compend: priuilegio: Mendicant: verb. interdictum; 3. nu. 3. Lezana, tom. 2. cap. is. nu. 61. & cæteri Collectores priuilegiorũ. 22

CONCLVSIO XIIII.

Interdictus ab Ecclesiæ ingressu, si interim moriatur cum signis pœnitentiæ, absq; absolutione huius interdicti à personis fide dignis visis, in sacro sepeliri potest; quia eo ipso, quòd mortuus est cum pœnitentia, à Iure manet absolutus: nàm tale interdictum, quantum ad hunc effectum positum erat, *nisi pœnituerit:* sed impleta tali conditione, interdictum est ablatum. 23

Doctorum Allegationes.

Affirmant nostram hanc Thesem Couarruuias, sequutus, & relatus ab Auila, p. 5. disp: 4. sect: 3. dub. 1. conclus: 1. de censur: Corneio, in 3. p. D. Thomæ, tract: 5. de interdicto, disp: 2. §. 4. q. 2. Bonacina, de censur: disp: 5. punc: 3. num. 11. Diana, p. 5. tract: 10. resolut: 75. cum alijs nominandis. 24

CONTROVERSIA XII.

AN Sepulturæ Ecclesiasticæ prohibitio, Interdicti tempore locũ habeat, tempore Resurrectionis D.N. Iesu Christi,

Pentecostes, Natalis Domini, Corporis Christi, & Assumptionis. B. M. V. in quibus solemnitatibus celebrari cõceditur *à Iure cap. Alma Mater, de sent: excommunicationis.*

CONCLVSIO I.

1 *In cap. Alma Mater, vers: in festiuitatibus, de sent: excommunic:* facultas prçstatur, in his recitatis quinq; festiuitatibus magnis, Interdicti tempore, vt pulsentur campanæ, & ianuis apertis, alta voce, diuina celebrentur, & personæ interdictæ ad illa admittantur; exceptis tamen excommuninicatis nominatim.

CONCLVSIO II.

2 In præfatis quinq; solemnitatibus, secundum veriorem, probabiliorem, ac in praxi tutiorem sententiam esse dicimus, vti posse hoc Iuris priuilegio, præstandi Ecclesiasticam sepulturam defunctis decedentibus in his dictis solemnitatibus.

3 1 Probatur, quia sepultura Ecclesiastica propter duo negatur. Primò, namq; ratione diuini officij annexi Ecclesiæ. Secundò, ratione dependentiæ ad ordinem, propter Ecclesiæ consecrationem. vndè nèc in loco sacro sine diuino officio, nèc extrà locum sacrum cum officio diuino fieri potest. ergo quandò vtrũq; illorum ex priuilegio licet, consequenter sepultura licebit. Probatur consequentia, quia cui communicamus viuo, defuncto etiam communicare possumus. ergo vera assertio.

4 2 Defunctus namq; in dictis magnis solemnitatibus sepeliri publicè potest, & solemnitèr, nisi aliud non obstet, idest, si non fuerit nominatim interdictus, & causa interdicti, quòd idcircò sepultura Interdicti tempore est vetita, quia diuinum officium accedit, cum non debeat funus ad Ecclesiam deferri *cum diuino officio. 13. q. 2. quia diuina*, sed diuinum officium, in præfatis solemnitatibus solemniter celebrari permittitur. ergo parimodo solemnitèr permittitur, quòd est minus, defunctus sepeliri.

5 3 Priuilegia etenim sunt amplianda, & præsertim in casu nostro de sepulturis, cum agatur in defunctorum bonorum fidelium vtilitatem, & commodum animarum, in Ecclesia eorum corpora sepelienda, &c. & odia, in quam, restringenda, *cap. odia, de regul: iuris, in 6.* ergo vera conclusio.

Doctorum Allegationes.

6 *Defensores sunt huius nostræ Thesis Syluest: verb. interdictum, 5. q. 2. §. 4. Tabiena, ibid: §. 11. Angelus num. 65. interdictum, 6. Nauarr: in summ: cap. 27. num. 181. Sotus, in 4. dist. 22. q. 3. art. 1. post. 4.*

con-

conclus: Henriquez, lib. 13. cap. 44. nu. 5. lit. A. in commentario, Calderinus, p. 2. de interdicto, nu. 14. Couarruuias, in d. cap. Alma Mater, p. 2. §. 5. num. 6. vers: 8. Sayrus, lib. 1. de censur: cap. 8. nu. 10. Sà, verb. interdictum, nu. 8. Auila, p. 5. disp: 4. sect: 3. dub. 4. conclus: 1. de censur: Moscosus, tract: 16. cap. 8. summ: Ioan: de la Crux, in suo director: p. 2. de cessat: à diuin: dub. 1. conclus: 3. Megala, p. 3. lib. 6. cap. 2. q. 1. num. 44. Tannerus, tom. 4. disp: 6. q. 10. dub. 8. num. 160. Diana, p. 5. tract. 10. resolut: 68. Viualdus, in suo candelabro aur: correpto, & Maiolus de irregularit: Lauorius, cap. 13. nu. 12. tit. 2. cum alijs dicendis.

CONCLVSIO III.

7 Est quoq; probabile admodum, & in praxi consulendum, & obseruandum, in præfatis solemnitatibus per particulare priuilegium sepulturam Ecclesiasticam defunctis præstare, interdicti tempore.

8 Probatur; quia *ex cap. Episcoporum, de priuilegijs in 6. & ex cap. si sententia de sent: excommunic: in 6.* priuatio sepulturæ est effectus interdicti distinctus à priuatione diuinorum officiorum; nec censetur ei necessariò connexus, ac ideò, sepultura non dumtaxàt ratione diuini officij prohibetur, sed etiam ratione sui. quia ex vnius concessione, non benè infertur alteriùs concessio.

Doctorum Allegariones.

9 *Tenent conclusionem nostram, Suarez, de censur: tom. disp: 38. sect. 1. num. 13. Coninchus, de sacram: disp: 17. dub. 2. nu. 55. Præpositus, de interdicto, ad 3. p. D: Thom: dub: 3. num. 12. Hurtadus, de interdicto, difficult: 9. num. 30. Corneio, tract: 5. in 3. p. D: Thom. de interdict. disp: 3. §. 4. q. 1. Gordonus, tom. 2. lib. 7. q. 16. cap. 4. num. 44. Filliuccius, tom. 1. tract: 17. cap. 3. num. 96. Villalobos, tom. 1. summ: tract: 19. difficult: 8. num. 4. Alterius, tom. 2. de censur: disp: 6. cap. 3. Mercerus, in 3. p. D: Thom: q. 24. dub. 4. de interdict: Lauorius, num. 13. vbi suprà, Glossa, in clement: 1. verb. Ità vere, de sepult: Cardinal. & Imola, in d. cap. Alma Mater, de sent: excommu: in 6. Vgolin: cap. 9. de censur: §. 1. tabula, 5. Stephanus Costa, in cap. Alma Mater, num. 13. & ibi Couuar: vbi suprà cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO IIII.

10 Sepulturæ priuilegium, Interdicti tempore sepeliendi defunctos in dictis solemnitatibus, locum habet à primis vesperis, quousq; tria Festa Paschalia per tres dies perfectos completos, diuina officia solemnitèr celebrantur.

11 Cuius est ratio, quià omnes dies illi Paschales sub nomine Paschatum sanè intelliguntur. ergo dum illi tres dies solemnitèr celebrantur, sepeliri valent mortui. nàm diuina officia recitantur ob populi deuotionem. ergo.

Doctorum Allegationes.

12 *Sic aiunt nostram Thesim, Magister Sotus, in 4. dist: 22. q. 3. art. 1. Faber, de cens: in 4. dist: 22. q. 1. disp. 5. nu. 43. Auila, p. 5. disp. 4. sect: 2. dub. 4. Hurtadus, tract: de interdicto, difficult: 7. nu. 24. Ioan: de la Crux, p. 2. sui director: conscient: de interdic: dub. 1. conclus: 3. Ion: Praepositus, de interdic: dub: 5. nu. 34. Mercerus, q. 24. in 3. p. D: Thom: de interdic: dub. 3. Moscosus, trait: 16. cap. 8. summ: Diana, p. 5. tract: 10. resolut: 61. cum alijs dicendis, & dictis.*

13 *Et sciendum est modò, quod Solemnitas Resurrectionis, D. N. sumi saltem potest in casu nostro, à Gloria in excelsis Deo, sacri diei Sabbati; quià Ecclesia censetur tùnc inchoare tantam solemnitatem, omnium solemnitatum supremam; verùm est tamen, quòd illarum octaua non comprahenduntur pro praestanda sepultura defunctis: sed quia Martinus V. & Eugenius IIII. his solemnitatibus addidere Festum Sanctissimi Corporis Christi cum octaua inclusiue; idcircò sepultura morientibus dari poterit, in tali octaua tota, interdicti tempore.*

CONTROVERSIA XIII.

AN Moribundo liceat in Ecclesia prò sepultura honorabiliorem locum emere, absq; simoniæ labe; vt proindè absolui possit, & in Ecclesia sepeliri? vbi multa curiosa ad rem scitu digna resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Quamuis enim de iure ciuili, per mortui collationem, locus efficiatur religiosus, *L. in tantum, in fine, §. de fer: diuis:* attamen de iure canonico, locus non efficitur sacer, nisi Dioecesani auctoritate, ad fidelium sepulturam deputatus fuerit; & cum aliàs locus non sit sacer, est adhuc in hominum commercio, ac vendi potest dubio procul; *per cap. postquam, & cap. percipiendum. 23. q. 2.*

Doctorum Allegationes.

2 *Est communissima nostra haec assertio inter cunctos Doctores, quam docent Syluest: verb. sepultura; q. 1. Ioannes de la Crux, in suo director: consci: precept: 7. q. 5. dub. 9. Tabiena, Armilla, Rosella, & alij summistae, verb. sepultura, Abbas, in cap. Abolenda, de sepultur: & ibi omnes canonistae, Faelinus, in cap. quanìò, de iudic: Parisius, consil. 34. nu. 14.*

num. 14. lib. 4. Sanchez, tom. 3. de matrimo: lib. 9. disp: 15. nu. 43. & tom. 1. consil: lib. 2. cap. 3. dub: 14. nu. 1. Barbosa, in DD. collectan: cap. in Ecclesiastico, nu. 1. Thesaurus, p. 2. sua praxis, cap. de sepultura, Lezana, tom. 4. verb: sepultura, quòad Regulares, nu. 14. Bonacina, de simonia, q. 4. §. 6. num. 1. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 18. art. 3. Genuensis, cap. 53. sua praxis, Lauorius, cap. 10. num. 25. & 26. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Gratianus, in suis disceptatio: forensi tom. 1. cap. 210. nu. 25. Castro, consil: 369. aliàs, 563. lib. 3. Rota in vna Tirasorensi sepultura, coram Lancellotto, 17. Maij, 1572. & cæteri omnes nominandi.

CONCLVSIO II.

Sepulturæ locus si ratione consecrationis vendatur, seu plùs vendatur procul dubio, est simonia iure naturali, ac diuino: si verò tantum ratione Terræ, nō est sanè simonia, nèc iure naturali, nèc diuino. 3

Prima pars probatur; quia est rei spiritualis venditio, pro re temporali: ergo 2. pars probatur; Nàm vendere rem sacram, putà, calicem; ratione materiæ, simonia haud est de iure naturali, & diuino: sicut nèc sepulturam vendere, minimè certè simonia existit, de iure naturali, & diuino: quià in tali casu, par ratio currit, tàm videlicèt de calicis materia, quàm de loci terræ materia, pro sepultura, & est *D. Thomæ doctrina, & ad illius mentem, in locis infrà statim citandis.* 4

Doctorum Allegationes.

Est assertiò hæc nostra non solum D. Thomæ, vt dictum est, sed etiam omnium Doctorum allegatorum nu. 2. & insuper eam sequitur Layman, lib. 4. tract. 10. cap. vlt: §. 4. num. 36. cum alijs citandis. 5

CONCLVSIO III.

Sepulturæ locus si vendatur, quamuis de iure diuino, ac naturali minimè gentium, simonia sit; attamen, de iure canonico simonia existit quoties à Diœcesano fuerit pro Ecclesiastica sepultura deputatus: *ex cap. abolendæ, de sepultur: & cap. non satis, & cap. audiuimus, de simonia, cap. cum in Ecclesia, ibid:* 6

Doctorum Allegationes.

Asserunt hanc Thesim nostram, D. Antoninus, p. 2. tract: 1. §. 22. Sylvest; verb. simonia, q. 11. Raphael della Torra, ad 22. D. Thomæ, tom. 2. q. 100. art. 4. disp. 7. Glossa, in d. cap. abolenda, & ibi Abbas, num. 6. Romanus, consil. 213. Gulielmus Redani 3. de simonia, cap. 6. num. 15. Genuens: cap. 41. num. 18. in prima edit: Rubeus, verb. sepultu- 7

pultura, Suarez, tom. 1. de Religio: lib. 4. de simonia, cap. 14. nu. 22. Reginaldus, tom. 2. lib. 23. cap. 16. nu. 226. Filliuccius, tom. 3. tract: 45. cap. 3. nu. 26. Malderus, in 2. 2. D:Thom: tract: 9. cap. 3. dub. 9. Valboa Iurista, tom. 2. cap. 9. de Iudic: 69. alios allegans, Barbosa, in cap. abolenda, de sepultur: num. 2. DD. collectan: plures alios citans, Concilium Varense relatum à Gratiano, in cap. præcipiendum. 13. p. 2. Synodus Tiburiensis, cap. is, qui 1. q. 1. & cano: 16. cap. de simonia, Concil. Meldense cano: 63. & 72. D: Gregor: Papa, lib. 7. epist: 15. relat: in cap. quæsta. 13. q. 2. & cæteri omnes nominandi, de communi sententia.

8 Ratio autem est adequata; quia illa Terra concessa est putredini, & non conuenit de alieno luctu facere compendium; vndè qui ius habet sepeliendi, illud sine simonia vendere nequit; *ex multis capitulis constat nostra assertio, de simonia.*

CONCLVSIO IIII.

9 Prò Sepulturæ loco, consuetudo si adsit, vt aliquid detur, & nullum existat scandalum, & sit talis consuetudo introducta cum legitima ratione, compelli Laici possunt ad eam manutenendã, & ad obseruandam, duplici iure, nempè si hoc recipiatur, non quidem, vt sepulturæ prætium, sed prò Ecclesiæ fabrica; cum sit congruum, defunctos contribuere, qui Ecclesiam inhabitant ad eius reparationem. 2. si hoc sumatur, pro ministrorum sustentatione; sicut datur eleęmosina prò celebrandis missis.

Doctorum Allegationes.

10 *Plures Doctores recitati in superioribus tradunt hanc nostram Thesim, Sanchez, & Lezana, tom. 2. in d. l. citatis, Portellus, de dub. regul: verb: sepultura, num. 10. Rodriquez, & Barbosa, vbi suprà, & de iure Ecclesiastico, lib. 2. cap. 10. num. 22. Villalobos, tom. 2. summ: tract: 31. difficult: 2. Suarez, tom. 5. de censur: disp: 22. sect: 4. nu. 25. Hieronym: Rodriquez, resolut: 128. nu. 2. in qq. enucleatis, cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO V.

11 Simoniam prædictam minimè sanè committit filius familias soluens Parocho pecuniam recusanti suum sepelire Patrem, licèt simoniam ipse Parochus committat, talem recipiens pecuniam; qua tamen sponte data, prò eleęmosyna, aut liberalitatis gratia, eam accipere valet, *ex cap. quæsta, 13. q. 2. & capt. præcipiendum, cap. dilectus, de simonia.* Et si sepultura vendatur, libera erit Ecclesiæ, licèt ipse Rector, aut Parochus eam emerit.

Docto-

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur Thesem hanc nostram, Lambertinus, lib. 3. q. 8. art. 2. de iure patronatus, Medices, q. 16. nu. 42. de sepultur: Lauorius, nu. 6. cap. 10. tit. 2. vbi suprà, cum alijs relatis, & referendis. 12

CONCLVSIO VI.

Clerici minimè obligati ad sepelienda defunctorum cadauera, laboris ratione aliquid accipere valent, non quidem, vt prætium sed vt substentationē; *cap. charitatem, 12. q. 2. & cap. cum ex officio.* 13

CONCLVSIO VII.

Sepultura quandò est prò Confratribus alicuius Ecclesię Confraternitatis Laicorum determinata, ac fit pactum, seu taxa, vt scilicèt, si extraneus sepeliri velit ibi certum quid soluat; simonia, omninò indubitanter committitur, *ex cap. audiuimus, & cap. sicut de simonia.* 14

De qua re, videatur Angelicus Doctor, D. Thomas, 2. 2. q. 68. art. 3. ad 3. & q. 100. art. 4. ad 3. 15

CONCLVSIO VIII.

Præfatus moribundus valet prò vtroq; foro licitè, ac validè, absq; simoniæ labe, locum honorabiliorem emere ac digniorem in Ecclesia, prò sepultura, & ibi sepeliri. 16

1 Probatur; quia in tali casu non est vendere sepulturam, sed locum digniorem, & honorabiliorem in Ecclesia; sed hoc non cōcernit spiritualitatem, & tamquā non necessarium ad sepulturam, permitti debet, ac licitè potest, & illius venditio, quatenùs non est simonia, poterit tuta conscientia pro vtroq; foro talem locum digniorem emere; quia talis locus dignior, & honorabilior est pretio æstimabilis. ergo vera conclusio. 17

2 Nàm illa, quæ sunt spirituali à parte ante annexa, vendi queunt, cum remota illa annexione, nihil spiritualitatis remaneat: quòd secus est in annexis, & connexis à parte pòst, quæ nullo modo, à spiritualibus separari possunt. sed in casu nostro, locum emere in Ecclesia dignorem, & honorabiliorem pro sepultura, nullam annexionem, & connexionem habet cum spiritualibus, nisi remotè satis. ergo vera conclusio. 18

3 Nàm huiusmodi locus dignior, & honorabilior non est ad sepulturam necessarius ac idcircò nòn venditur sepultura, nèc sacrum, & Ecclesia habet Cœmeteriū, vbi gratis fideles sepeliuntur. ergo vera conclusio. 19

Docto-

Doctorum Allegationes.

20 *Est communissima nostra hac Thesis inter omnes Doctores, quam docent D: Thom: 2. 2. q. art. 4. ad 3. & in 4. dist: 25. q. 3. art. 2. questiunc: 3. ad 2. Turrecremata, p. 2. in cap. dictum est, 1. q. 1. Magister Sotus, lib. 9. de iust: & iure, q. 7 ante finem, Ioan: de la Crux, p. 1. sui direct: praecept: 7. q. 4. dub. 9. conclus: 2. Syluest: verb: simonia, nu. 10. q. 12. Tabiena, num. 38. ibid: Armilla, num. 34. Arragonus, ad 2. 2. D: Thom: q. 100. art. 4. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 58. art. 2. & in summ: addit: verb: sepultura, conclu: 54. Spinus, de testam: glossa, 2. num. 4. Rota, in vna Calaguritana sepulturae, 3. Iulij, 1617. coram Manzanedo, & alia relata nu. 2. Gratianus, tom. 2. disceptat: forens: cap. 210. num. 11. & 12. Lauor: cap. 10. num. 15. tit. 2. Garzias, de benefic: tom. 1. p. 5. cap. 9. num. 117. in addict: plures allegans Doctores, Philiarchus, tom. 2. de offic: sacerdot. p. 2. lib. 6. cap. 9. Sà, verb: simonia, num. 2. Naldus, verb: sepultura, num. 8. Barbosa, tom. 2. collectan: DD. tit: 28. cap. 13. num. 2. & de parocho, cap. 26. nu. 16. Ragucius, de Ecclesiast: disciplina, q. 68. num. 3. Genuensis, cap. 32. nu. 19. Diana, p. 1. tract: 15. resolut: 17. & p. 5. tract: 3. resolut: 102. Lezana, vbi supra, num. 2. relatus, & Sanchez, num. 3. Bellettus, p. 1. disquisit: cleric: §. de cleric: debitores, nu. 27. Bonacina, de simonia, disp: 1. q. 4. punc: 6. num. 4. Mancinus, dub: 14. fol: mihi, 492. de sepulturis, Suarez, tom. 1. de Religio: lib. 4. cap. 14. num. 6. Peyrinus, tom. 2. de priuilegijs Minimor: fol: mihi, 198. col. 2. num. 21. Glossa, in d. cap. abolendae, de sepultur: verb: exigere, & ibi Panormitanus, Azzorius, p. 3. lib. 12. cap. 17. q. 2. Victoria, relect: 2. de simonia, num. 10. Gregor. l. 1. vendere, verb: tit. 13. p. 1. Dydacus à Rosario, in summ: Caietani, addict: verb: simonia, Molina, de primogenit. lib. 1. cap. 24. nu. 40. Menochius, de arbitr: cas: 279. Toletus, lib. 5. summ: cap. 89. Zechius, de republ: Ecclesiast: lib. 1. cap. 28. de parocho, nu. 19. item, Rodriquez, in summ: p. 2. cap. 58. nu. 2. Zerola, p. 1. verb: sepultura, §. 2. Cabedus, de patrim: regie Coronae, cap. 22. Petrus de Ledesma, p. 2. summ: tract: 12. conclus: 34. Humadus, ad Grego. l. 55. glossa, 1. tit. 6. p. 1. Salazar, de vsu & consuetudine, cap. 10. nu. 24. Perez, de Lara, de anniuers: & capellan: lib. 1. cap. 25. num. 17. Portellus, de dub. regular: verb: sepultura, num. 8. & p. 2. cas: 2. num. 2. respons: moral: item Gratianus, Marchie decis: 26. Reginaldus, lib. 23. num. 208. & 226. Fillincius, tom. 3. tract: 45. cap. 3. q. 11. nu. 26. Beisfel, in cap. audiuimus, de simo: q. 1. Layman, lib. 4. tract: 10. cap. vlt: §. 4. nu. 36. Villalobos, p. 2. summ: tract: 37. difficult: 12. nu. 3. & 9.*

& 9. Hieronym: Rodriquez, resolut: 128. num. 2. Melchior phebo Legista Lusitanus, decis: 8. nu. 8. & 9. vbi num. 13. inquit, quod vsus sepulturæ hæreditariæ est prætio æstimabilis, ac vendi potest, prò defunctis debitis: & num. 14. autumat, quòd de sepulturæ venditione gabella haud soluitur ratione situs, seù loci dignioris: Angelus, verb: sepultura, num. 4. & verb: simonia, §. 3. nu. 14. item, Syluest: verb: sepultura, q. 2. circà medium, Tuschus, lib. 1. de visitat: cap. 25. num. 10. Magister Raphael della Torre, ad 2. 2. D: Thomę, tom. 2. q. 100. disp: 7. art: 4. Praxis Episco: verb: sepultura, §. 2. p. 1. cum cæteris alijs: et tantò magis est certissima nostra assertio quandò sit ob Ecclesiæ necessitatem, ac vtilitatem.

Nàm sepulturam vendi posse in honoratiori loco positam, tenet Rota decis: 561. num. 1. apud Farinaccium, p. 2. in posthum: hac ibi scribit. Quò verò ad iustitiam, licèt sepultura vendi non possit absq; labe simoniæ, cum sit res sacra, cap. abolendæ, de sepultur: cap. non satis, de simonia: tamen pro sepultura licitum est prætium percipere ratione ritus, vel dignioris loci in Ecclesia; cum hoc non videatur concernere spiritualitatem, sed potius quandam præminentiam, quę potest prætio ęstimari: nàm pro sepultura debita, & necessaria Christianis in loco sacro, adsunt loci particulares, vt sunt Cœmeteria, pro quibus pecunia peti non potest, nec talis sepultura vendi, d. cap. abolendæ; si tamen aliquis ibi nolit sepeliri, sed eligat aliquem locum honorabiliorem in Ecclesia, propter illum locum præminentem, ille honor est, qui prætio æstimatur, & sic vendi potest, & hoc iam non dicitur vendi sepultura quę gratis præstatur defunctis per eorum parochos in Cœmeterijs, &c.

CONCLVSIO IX.

Prò Cœmeterij, & loci communis sepulturæ aliquid recipere 21
vbi maioris honoris, & dignioris consideratio minimè cadit, est omninò illicitum. *Ex decisione facta à Sacra Romana Rota, in relata suprà Calaguritana, & alia, etiam Calaguritana de Arcizio. 12. Decembris, 1603. coram Ludouisio, qui posteà fuit Papa Gregorius XV.*

CONCLVSIO X.

Ad sepulturam destinati Vases marmorei, Vrnæ, Lapideæ, 22
ac ligneæ, licitè, absq; simonia labe vendi possunt; sicut est etiam licitum aliquid soluere prò sepultura, quandò in Ecclesia esset tumba destinata prò sepultura ad defunctos humandos; similitèr est licitum aliquid prò capellis recipere, & huiusmodi.

Doctorum Allegationes.

Ità autumant has nostras Theses Abbas, in cap. abolēdæ, de sepult: Sylua, 23

tract: de benefic: p. 4. q. 6. art: 1. & sic practicari astruit Glossa, in d. cap. abolendę de sepult: Lauorius, cap. 10. num. 13. cum seqq. & alij citati, & citandi.

CONCLVSIO XI.

24 Sepulturæ antequam Corpus tradatur minimè gentium exigere aliquid licitum est in casibus, in quibus licitè exigi potest; nisi aliàs, consuetum sit, dari, & peti ante sepulturam; *cap. ad Apostolicam de simonia*; quandò probabilitèr autem timétur futuræ molestiæ, & contentiones, ad eas tollendas, possunt consueta dari et peti ante sepulturæ administrationem.

25 Nèc dicere valet in contrarium modò, consuetudinem non esse aliquid recipiendi pro sepultura laudabilem, nec admittendam, *per Bald: consil. 20. & Rodanum, de simonia mentali, p. 3. cap. 4. nu. 9. tom. 15. p. 1. fol. mihi*, 77. quasi sit inducta auaritiæ, & cupiditatis causa.

26 Respondetur; quòd nùnc haud versamur circà consuetudinem prouenientem ex coacta solutione; sed circà consuetudinem introductam ex pia, & laudabili fidelium deuotione, quæ est omninò seruanda, ob defunctorum vtilitatem, quò ad suffragia; quæ proindè est seruanda, & populus ad illius obseruantiam cogi valet, si non iure actionis, saltem *ex Iudicis officio. ca. ex parte de cens: §. prò consuetudinibus, Authent: de sanct: Episco: Glossa, in cap. cum Ecclesia, de simonia, & cap. ad Apostolicam, eod: tit: Castro, consil. 363. lib. 1. Riccius, decis: 665. cum alijs.*

CONCLVSIO XII.

27 Prò iure perpetuo sepulturæ licitum est etiam prætium sumere prò obligatione, videlicèt, & in tali loco nullus, præter emptorem, & illius successores, sepeliantur.

28 1 Probatur conclusio; quia huiusmodi obligatio est quid temporale, & per accidens adiungitur spirituali. ergo vera conclusio.

29 2 Nàm si fundus vendatur, in quo sepultura est, non dicitur, venditũ ius sepulturę; quia non transeunt sepulturæ titulo particulari, sed tamen, vniuersali, vt hæreditario transferuntur; sicut cum vniuersitate bonorum. *L. si mercedem §. si eum, ff. de empt. act:* & ideò, cum ex iure hæreditario in vniuersitate succedatur; meritò ad hęredes trãsit ius funerandi. *L. vel qua ff. de religio: et sumpt. funer: vbi Ioan: Asinius.*

Doctorum Allegationes.

30 *Ità autumant hanc nostram Thesim Ioan: de la Crux, num. 18. vbi suprà*

suprà, Sanchez, & Lezana, in allegatis, nu. 2. Suarez, tom. 1. de Religione lib. 1. de simonia, cap. 14. & nu. 18. Barbosa, cap. 26. nu. 18. de parocho, cum alijs dicendis.

CONCLVSIO XIII.

Locus non dum consecratus, nèc Cœmeteriatus, seu à Diœcesano receptus licèt aliàs, sepulturæ fuerit destinatus; vēdi potest, ac emi prò sepultura construenda. *cap. aurum.* 12. *q.* 2. sic etiam extra Ecclesiam fabricatæ sepulturæ vendi possunt; nisi fidelium Cadauera ibi fuerint tumulata, & ab Episcopo aliàs fuerint ad hoc deputatæ. 31

Doctorum Allegationes.

Ità aiunt hanc nostram assertionem Glossa in cap. abolendæ de sepult: & ibi Abbas, Genuensis, cap. 40. nu. 25. in sua praxi, Gratianus, tom. 1. discepta: forens: cap. 210. nu. 6. Castro, cnosil. 563. lib. 3. Rota relata, num. 2. suprà, Lauorius, num. 25. & seqq. vbi suprà, & alij. 32

CONCLVSIO XIIII.

Quandò est locus à Diœcesano benedictus, vel huic vsui applicatus, Episcopi authoritate, & Cœmeteriatus, tùnc solum sepultura dicitur esse quid spirituale, vel saltem, spiritualitati annexū, & in tali casu vendi non potest absq; simoniæ labe, *cap. sicut antiquitus, cap. quisquam,* 17. *q.* 4. *cap. audiuimus & cap. Apostolicam, de simonia,* non obstante quacumq; consuetudine in contrarium. 33

Cuius est ratio adequata; quià, ea, quæ sunt spiritualitati annexa vendi non possunt, *cap. de iure, de iure patronatus*, ergo vera conclusio. 34

Doctorum Allegationes.

Docent conclusionem hanc nostram D. Thom: d. q. 100. art. 4. ad 3. 2. 2. summ:, Glossa, d. cap. abolendæ, de sepultur. & in cap. super, de transactio: §. nullus, institut: de. rer: diuis: Lauorius, cap. 10. num. 27 tit. 2. vbi suprà cum alijs. 35

CONCLVSIO XV.

Sepulturæ dominium, ac proprietatem Sæculares nullatenus habere valent, sed tantum ius habent quò ad simplicem, pro se, & suis successoribus, vsum: Itàut, nullus valeat alijs concedere eis inuitis in ea sepeliri, licèt illis mortuis, & eorum familia valeat alijs concedere illius sæpulturæ vsum; quod idem dicimus, de Scamnis, & sedilibus, quæ Laici sibi vendicant in Ecclesia, quò ad loci proprietatem, & dominium vbi sunt, sed non ad quò dominium loci, & proprietatem. 36

37 Probatur pars prima, quia loca Religiosa esse nequeunt in aliquibus Sęcularis dominio, & proprietate. *L. quæ de tota ff. de rei venditione, & l. 3. q. 4. art. 9.*

38 Secunda pars verò probatur; quià mortuis habentibus vsum illius sepulturæ Ecclesiasticæ, proprietarium vsus redit autem ad ipsam met Ecclesiam.

Doctorum Allegationes.

39 *Est communis nostra Thesis inter omnes Doctores, quam tradunt Lambertinus, Sanchez, Lezana, cum alijs, in citatis locis suprà, Nauarr: consil. 1. num. 1. lib. 3. de sepultur: Abbas, num. 1. in. d. cap. abolendæ de sepultur: & ibi Hostiens: Rubeus, num. 4. verb. sepultura, Suarez, d. l. Lauor: num. 29. vbi suprà, & alij omnes, & est text: cap. fraternitatem, de sepultur: cùm sint Sæculares incapaces huiusmodi rerum spiritualium, Barbosa, cap. 26. num. 11. de paracho.*

40 *Terra namq; sic Cœmeteriata dicitur in nullius dominio, cap. ratio nulla, de præbend: l. sacra loca, l. in tantum, §. sacrum, de rer: diuis: l. 2. Cod: de religio: & sumpt: funer: cum si quidem sepulturæ res sint Religiosæ non sunt proindè in hominum commercio. L. locum, Cod. de Religio: & sumpt: funer: & ideò nèc legari valent. L. apud Iulianum, §. constat etiã ff. de legitimatio:*

CONCLVSIO XVI.

41 Sepulturam quis propriam habens suis sumptibus emptam, vel pro se, aut suis successoribus ædificatam, non est simonia si vendatur quòad proprietatem, iuxtà fundi laborem, & respectu habito ad solas expensas factas in illa ædificanda.

42 Cuius est ratio; quià ibi non venditur benedictio, nèc propter ius sepulturæ, sed tantum illud materiale fundum ad quod alia sequuntur, quia loca similia iure hæreditario à parentibus transferri solent ad filios ratione temporalitatis, quæ in eis manet.

Doctorum Allegationes.

43 *Allegantur pro hac assertione nostra omnes nominati Doctores, Suarez, Lauorius, Barbosa, Lezana, Sanchez, Lambertinus, cum cęteris dictis, in superioribus, ac dicendis, de communi sententia.*

CONCLVSIO XVII.

44 Si in aliqua Ecclesia, plura manerent Cœmeteria, ac parochus idcircò plùs vellet sepeliendo in vno loco, quàm in alio Cœmeterij, indubitanter simoniam committeret, seu si taxaret pro quanta pecunia, quis in tali Cœmeterij loco, vel loco ipsius, quatenùs in priuatam vtilitatem videlicèt id faceret, simoniam com-

committeret, ſecùs ſi parochus hoc in vtilitatem Eccleſiæ faceret, & ſuorum miniſtrorum ſubſtentationem. *cap. audiuimus, & cap. ſicut, de ſimonia.*

CONCLVSIO XVIII.

Ius ponendi, vel habendi in tali loco Eccleſiæ ſedilia, ſeu ſcamna, vel alia ſimilia, ad ſedendum, vendi nequit, nec de re dominium directum transferri poteſt, itaùt emptor dominus fiat. 45

Cuius eſt ratio adæquata; quoniam locus eſt ſacer, & alienari nequit, *L. inter ſtipulantem, §. ſacram, ff. de verb. obligat: & inquit Abbas*, nèc Diœceſani, nèc Regulares Superiores locales alienare poſſunt. *cap. abolenda, de ſepulturis, num.* 1. 46

CONCLVSIO XIX.

Facultas eſt gratis præſtanda tùm à Diœceſano, tùm à Regulari Prælato locali, tùm etiam ab ipſo Parocho ponendi in tali loco Eccleſiæ ſedilia, vel ſcamna, aut ſimilia, ad ſedendum, itàut nullum ius, aliàs, eis transferatur, hoc petentibus, & ad ipſorum Prælatorum arbitrium adimi poſſit: cum nequeat in Eccleſia locus, tempore aliquo præſcribi. 47

CONCLVSIO XX.

Teſtator ſi velit, quòd Defuncti corpus alicuius, exteræ familiæ in ſuam ſepulturam inferri poſſit, debet non ei legare ſepulturam, ſed ius familię relinquat, mortuos inferendi. *L. monumenta.* ſi autem locus eſſet purus ipſe, & non dum factus Religioſus, per cadaueris illationem, legari poſſet etiam monumentum, *L. ſi monumenta.* 48

Doctorum Allegationes.

Tradunt has omnes noſtras Theſes ſuperiores allegati Scriptores communiter, Abbas, num. 1. *cap. abolenda, de ſepultur: Nauarr: conſil.* 1. *lib.* 3. *de ſepultur: Alexander, in l. monumenta, Cod: quando res pigno: obligari poſſunt, Firmanus, tract: de Epiſco: lib.* 4. *p.* 4. *q.* 23. *Lambertinus, lib.* 1. *de Iure patronat: p.* 2. *q.* 6. *Dilectus, de arte teſtandi, tit.* 9. *de ſepultur: cautìon* 1. *Lauorius, cap.* 10. *num.* 32. *&* 33. *tit.* 2. *d. l. cum aliȷs referendis.* 49

CONCLVSIO XXI.

Prò ſepultura conſuetum dari, vel donari Sacerdoti, vel Eccleſiæ, poſtulari valet, ac Laici idcircò compelli valent ad ſeruandas laudabiles conſuetudines, circà eleęmoſinas præſtandas funeralibus, pro defunctorum vtilitate. *cap. non ſatis, de ſimonia.* 50

CON-

CONCVLSIO XXII.

51 Clerici non possunt ex consuetudine plus recipere prò sepultura exterorum, quàm Ciuium; cum huiusmodi consuetudo sit contrà charitatem; *cap. 1. de empt: & vendit.* vbi curare debēt presbyteri nè cariùs vēdatur transeuntibus, quàm Ciuibus, quod namq; auaritię, & simoniæ, saperet.

Doctorum Allegationes.

52 *Prò his nostris assertionibus, allegantur multi citati suprà Doctores, & docet Butrius, in cap. abolendæ, de sepultur: Felinus, in cap. ad audientiam, de rescriptis, Genuensis, q. 638. fol. mihi, 468. & Diœcesani omninò curent auferre à suis Clericis, & Parochis prauas consuetudines plenas auaritiæ, & simoniæ, vt etiam animaduertunt Erasmus à Cochier, de Iurisdict: ordinar: in exemptos, p. 4. q. 11. Abbas, in d. cap. abolendæ, num. 3. & cap. exfrequentibus, num. 4. de iustit. Angelus, verb. Archyepiscopus, num. 1. cum Lauorio, num. 34. & seqq. suprà, & alijs.*

DISPVTATIO SECVNDA

DE MORTVORVM EXEQVIIS, atq; Suffragijs agendis die tertio, septimo, nono, trigesimo, quadragesimo, & Anniuuersario.

CONTROVERSIA I.

An in Defunctorum funeralibus, in laudem eorumdem, Orationes funerales fieri queant?

CONCLVSIO I.

1 Antiquorum fuit vsus, mos, & consuetudo, vbi ad forum funus peruenerat, mortuus, vel stans, vel cubans, quòd rarius legitur, in *Rostris*, idest, in templo collocabatur, cuncti ex ordine Sellis Elephantinis sedebant, deindè, de illius laudibus defuncti, plerumq; ibi aliquandò iuxtà sepulchrum, vel coniunctissimus putà, Patre, prò Filio, Filius pro Patre, Maritus pro Vxore, vel Maior natu, seu vir doctissimus ex ijs, qui præsentes erant, luculentissimam orationem in *Rostris*, habebant, defuncti virtutes recensendo, quas in vita præclarè gesserat, quòdq; quisq; consecutus sit, ac gesserit, prædicant: & sic, de ipsius defuncti laudibus loquebatur; vt Amici, & totus populus ad lacrymarum copiam incitari solerent.

Docto-

Doctorum Allegationes.

Scribunt ità Appianus Alexandrinus, lib. 1. hyst: Dionysius Alicarnass: lib. 9. hyst: Quintus Curtius, lib. 3. cap. 7. hyst: Tacitus, lib. 3. annalium, vbi, hæc habet ad rem; deflebabantur Defuncti in foro, laudabantur prò Rostris. & cæteri hystorici communiter, conclusionem autumant. 2

Oratio huiusmodi funeralis non dumtaxat in hominum, at etiam in Mulierum funere habebatur. Cuius est ratio; quoniam, Mulieribus permissum fuit, quòd in obsidione Capitolij, dum de auro inueniendo consilia agitaret Senatus, Mulieres inter se, se, sua spontè consulentes, omnia oramenta aurea, quibus circà corpus vtebantur, in oblationem contribuendi; sic auro pondere octo talentorum, quæ monetæ nostræ sunt. 4568. & ornamentis suis operam, & auxilum Senatui dederunt; itaùt, à Gallis liberi extiterunt. *vt refert Plutarchus in Camillo.* 3

CONCLVSIO III.

Huiusmodi laudandi genus, Greci *Epitaphium* vocant, quandò, vel vnum, vel etiam plures compræhendit, *Monodiam*, quandò verò vnum tantum; *Epicedium*, quòd plerumq; fit ex carmine. 4

Doctorum Allegationes.

Tradit conclusionem Volateranus, in Philol: cap. vlt: lib. 31. de cura sepultur: & laud: defunct: & Cicero, 2. de legibus inquit, in orationibus funeralibus mentiri nefas esse. 5

CONCLVSIO IIII.

Consuetudo talis defunctos laudandi, est antiquissima, & exordium habuit apud Grecos, & inter illos, primus fuit *Cecrops Rex Atheniensium*, qui ritum hunc, in parentum honorem, ac consanguineorũ introduxit; ac cępit iàm indè à *Pericle*, qui teste *Tucidide*, priùs defunctos in bello pelopornesiaco, prò concione laudauit. 6

Cum in illorum dumtaxat honorem Athenienses transtulerint, qui bello occidissent, vel secundum alios, à *Solone*, sed apud Romanos, *Valerius Publicola* primus collegã suum *Iunium Brutum* mortuum pro *Rostris*, accurata oratione laudauit. 7

Quæ adeò grata indè Romanis, ac iucunda fuit consuetudo huiusmodi, vt qui strenuè pugnando obijsset, ab optimatibus laudaretur, & in clarorum virorum funeribus institutum est, vt solemnis esset laudatio: qui honor posterioribus tẽporibus etiam Illustribus Iuuenibus concessus fuit, & super omnibus claris viris Romani volebant huiusmodi orationes recitandæ essent; at Athenienses, dumtaxat super bello, mortuis; 8

Docto-

Doctorum Allegationes.

9 *Sic, namq; astruunt Alicarnasseus, lib. 5. suarum hyst: Asininus, in l. si quis sepulchrum, 12. S. sumpt: funeris, ff. de Religione, & sumpt: funer: num. 78. cum cæteris dictis, ac dicendis.*

CONCLVSIO V.

10 Qui Ritus, in Defunctorum exequijs, orationem recitandi funebrem, hanc vsq; nostram ætatē, in Dei Ecclesia videtur seruari, & adhuc perseuerat.

Doctorum Allegationes.

11 *Asserunt conclusionem Nicephor: lib. 2. cap. 15. Theodoretus, lib. 4. & 9. cap. 13. et lib. 2. cap. 14. hystor: tripart: Cedrenus Episco: lib. 1. cap. 12. & lib. 2. cap. 11. Concilium Mediolanense 1. de funere, Polibius, lib. 7. D: Grego: Nissenus, orat: in funere Mileti, D. Ambros: de morte, Eusebius Cæsariens: in funere Constantini, D: Gregor: Nazianzenus, in funere, D: Basilij, & alij communiter.*

CONCLVSIO VI.

12 Quæ siquidem Oratio, post Missam antè fieri solitam absolutionem, habetur *in Cæremoniali lib. 1. cap. 21. & cap. 11. lib. 2.* apud verò Romanos etiam in æde, vt *Suetonius, de Octauiano Augusto, in Templo, vt de Hebreis Iosepus scribit in antiquit: Hæbreorum, & in Epulo, ex Cicerone, lib. 2. de legibus, orationem habitā fuisse, legitur.*

CONCLVSIO VII.

13 Ex lege duodecim tabularum, de Defuncti laudibus dicere minimè licebat, nisi in publicis sepulturis; nèc ab alio, nisi, qui publicè ad eamdem constitutus esset, faciendam.

CONTROVERSIA II.

QVos namq; Ritus, ac Cœremonias, Ecclesia Romana Apo-lica, in orthodoxorum fidelium Christi Domini funeribus, adhibeat? vbi plura curiosa scitu digna, resoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Parochus siuè Regularis, siuè Sęcularis Sacerdos existat, Cotta, ac stola nigra indutus, Clerico Crucem pręferentè, & alio aquam benedictam, vbi peruenerit ad locum, in quo Defunctus iacet, alta voce incipiat Antiphonam, *Exultabunt. & psalmum Miserere mei Deus*, intonant ij, ad quos attinet in processione.

CONCLVSIO II.

2 Crux vna tantum in processionibus in Defunctorum funeralibus semper esse debet, ac præcedere illius videlicèt, Ecclesiæ in

siæ in quâ defunctus tumulari debet; iuxtà in superioribus dicta.

Doctorum Allegationes.

Sic Sanciuit per suam Bullam exordientem, inter cunctas, de priuileg: in 6. Benedictus XI. Sixtus IIII. sua Bulla, Regiminis vniuersalis Ecclesiæ, relata in Codice priuilegio: Ord: Patrum Prædicat: authenticè, fol. 148. Leo X. sua Bulla, Sacro approbante concilio, sess: 15. Lateranens: relata in d. Codice priuilegiorum, fol. 176. Abbas, in cap. cum liberum, num. 4. de sepultur: cum cæteris allegandis Doctoribus ad hunc locum. 3

CONCLVSIO III.

Crux in funeralibus processionibus, quatuor virtutes significat, nempè, profunditatem, idest, fidem, in imo cordis, longitudinem, scilicèt, perseuerantiam; altitudinem, idest, spem, in Cœlis, nobis repositam, latitudinem, videlicet, charitatem. de quibus, inquit, *D: August: Apostolum dixisse, intelligit, vt possitis comprehendere, cum omnibus Sanctis, quæ sit longitudo, latitudo, sublimitas, & profunditas.* 4

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc Thesem nostram Rubertus Abbas, de diuin: offic: lib. 6. cap. 9. Vitalinus, in Clement: cap. Abusionibus, de pœnit: & remiss: Rationale diuin: offic: lib. 2. cap. 45. D: Chrysost: serm: de Cruce, Amal. Diacon: de offic: Ecclesiæ, lib. 1. cap. 14. & alij communiter. 5

CONCLVSIO IIII.

Clerici Ecclesiastici, & Regulares iuxtà vnius cuiusq; Patriæ, Regionis, & Diœcesis consuetudinem in funere associando psalmos, per viam canunt, & in Ecclesia vbi cadauer sepelitur, mortuorum officium dicitur, aut aliæ Deo preces effunduntur. 6

Doctorum Allegationes.

Astruunt assertionem D: Hieronym: in Epitaphio Paulæ, & in vita eiusdem Paulæ viduæ, & Fabiolæ, in vita. S. Pauli primi Heremitæ, & ad Eustachium, de obitu Paulæ, S. Clemens, lib. 6. constitu: Apostolicar: cap. 10. & 29. & lib. 8. cap. 48. D: Gregor: Nissenus epist: ad Olympian: D: Gregor: Nazianzen: orat: 2. & 10. in Iulian: & in laudē Cesaris, D: Chrysost: homil. 20. ad populum Antiochenum, & homil. 4. in cap. 2. ad Hebreos, & homil. 6. de pœnit: & homil. 92. in Matth: Gregorius Turonensis, lib. 4. hyst: Francorum, cap. 1. & lib. de vita Patrum, Sulpitius, in vita S. Martini, D: Cyprianus, serm: de morte, D: August: lib. 9. confessio: cap. 12. Iustinianus, nouella 59. D: Basilius, orat: in Iulianum, de funere Constanti: Imperat: vbi dicit: Inter efferen- 7

dum luminaria, & cerei accensi deferebatur, & psalmi modulis lugubribus, & luctu permixti canebantur: Eusebius Cesariens: de funebri pompa Constanti: Imperator: lib. 4. D. Hieronym: similiter, epist: ad Oceanum, de funere Fabię Romanę, item, D. Chrysost: homil: 61. in cap. 2. ad Hebreos, vbi inquit: honorem mortuo non esse fletum, nec eiulatum, sed hymnos, & psalmos, & vitam optimam, idem Gregorius Turonensis, tom. 2. annal. Ecclesiast: anno 337. & alij.

CONCLVSIO V.

8 Psalmi, & hymni cantantur in Defunctorum exequijs, vt Deo gratię agantur, vt illum, qui è vita decessit, iam à laboribus liberauerit, quòd metu mortis exemptum apud se habeat; in marcescibili ornaturus corona.

9 *Nàm, vt astruit D: Chrysostomus, hymni, & psalmodię sunt lętantium, homil. 3. ad Hebreos, & homil. 4. in cap. 2. ad Hebreos, sic habet. Cum enim fideles à deflendis mortuis dehortantur; quid sibi volunt lampades istę festiuę? non ne sicut Atheletas eos perducimus? quid etiam, hymni? non nè vt Deum glorificemus, & gratias agamus, quod iam coronauit discedentem? quid psalmi, illo tempore? Reuertere Anima mea, in requiem tuam; quia Dominus beneficit tibi, & non timebo mala, quoniam tu mecum es. Ille.*

CONCLVSIO VI.

10 Sanctimoniales, dùm Defuncti corpus efferebatur, psallere cõsueuerunt in primitiua Ecclesia, & antiquitùs, & de sonis, & cantibus psallentium in funeralibus habetur *in cap. qui diuina, cap. vbicumq́ 13. q. 2.*

Doctorum Allegationes.

11 *Ità scribunt Victorinus Episco: Vticensis, lib. 1. Synesius Ptolemoidę Episco: epist: 18. ad Episcopos, Iustinianus, nouella 56. de debit: Imper: in exequijs defunctorum, cum alijs dicendis.*

CONCLSIO VII.

12 Præces verò quæ decantari solent, sunt in Romano breuiario appositæ, & ab Ecclesia approbatæ, & Presbyteri Clerici, ac Religiosi, feretro, vbi Cadauer iacet, diuinas præces decantare, & dicere solent, coronam facientes, & circunstantes.

Doctorum Allegationes.

13 *Tradunt assertionem Albinus, lib. 1. de diui: offic: cap. penult. Rodulphus, de can: Iung: de obseruat: canonum, proposit: 21. D: Athanas: de varijs. qq. 54. Petrus Damianus, Epist: 5. cap. 6. Rituale Roman: tit. de exequijs, Rationale diuinor: officior: lib. 7. cap. 35. & alij.*

Quare

Quarè in Romano Rituali, tit. de exequijs hæc ad notantur. Constituto tempore quo Corpus ad Ecclesiam deferendum est, conuocetur Clerus, &c. biniq; procedant, prælata Cruce, deuoteq; psalmos decantantes, vt infrà, Parocho præcedente feretro cum luminibus: inde sequuntur alij, funus comitantes, & prò Defuncto ritè Deum deprecantes sub silentio. Parochus de domo procedens, statim graui voce intonet antiphonam. Exultabunt Domino, *& Cantores inchoant psalmum Miserere mei, &c. Clero alternatim prosequente, ac si longitudo iteneris postulabit, dicentur psalmi Graduales, &c. & deposito feretro in medio Ecclesiæ, cereis accensis circa corpus, statim, nisi quid impediat, dicatur officium mortuorum, cum tribus nocturnis. quòd si ea fuerit temporis angustia, vel alia vrgens necessitas, vt vsum nocturnum, cum laudibus, dici non possit, aliæ praeces prædictæ, vt suffragia numquam ommittantur.* 14

Enimuerò, quò ad officium videtur originem habuisse, in ueteri testamento; quando Ioseph, & illius Fratres, Iacob, patrem ipsorum sepelierunt. Genesi cap. 50. vbi dicitur celebrantes exequias planctu magno, atq; vehementi: vt autumant D. Ambros: 12. q. 2. D: Hieronym: lib. 1. epist: 21. ad Paulam, de obitu Blesillæ, vel ab Apostolis est institutum, vt vult Durandus, rationali diuinor: officior: lib. 1. cap. 33. num. 3. Origenem auxisse, & magna ex parte ordinatum tale officium, autumat Isidorus, lib. de Ecclesiastic: officio, & proindè commendat ipsum, D: August: dicens: ipsum fuisse secundum, in Ecclesiasticis officijs, post Apostolos, 15

CONCLVSIO VIII.

Officij defunctorum ordo, recitandi formam, quæ modò reperitur, fuit redactus ab Episcopo Amalario Treuerensi, peritissimo circà huiusmodi officium. 16

Qui, namq; Romam missus à Ludouico Imperatore, Gregorij Papæ magni tempore, vt antiqua perquireret Antiphonaria, & vnum conficeretur, quo omnes eodem ordine prò defunctis orarent, vt ipsemet testatur *lib. de ordine Antiphonar: cap. 29. de ordine. sepulturæ, his verbis.* 17

Post hoc veniens Romam, anno ab Incarnatione Domini. 831. *in dictione nona, sub Imperio Domini, & pijssimi Imperatoris Ludouici, & Apostolatu gloriosissimi Apostolici Gregorij; Interrogaui de ordine Responsoriorum, &c. Inueni in Romano, & Methensi antiphonarijs ordinem, scriptum, quomodò fungi officiò conueniat, circà funus hominum, & circà sepulturam eorum, ex vtrisq; collegi ea, quæ mihi recta videbantur, & rationabili cursui congruere, atq; ea redacta in vnum corpus posui sub vno textu in fine Antiphonarij nostri, & eodem libro, eos post officium* 18

Bbb 2 San-

Sanctorum inserui officium prò moruis. Multi transeunt de præsenti seculo, qui non illicò Sanctis coniunguntur, prò quibus solito more officium agitur. qui nunc minor est in regno illo, maior est isto Sancto, qui in præsenti seculo est. Ille satis.

Ab alijs deindè Summis Pontificibus est auctum hoc officium, & reformatum reperitur à Paulo V. nouissimè in suo relato Rituali Romano.

CONCLVSIO IX.

19 Defunctorum Officium, ex Rubrica Breuiarij Romani per annum prima die cuius libèt mensis nō impedita festo aliquo, vel officio nouem lectionum: Aduentu, verò, & Quadragesima, qualibet secunda feria cuiuslibet hebdomadæ, præterquam in hebdomada maiori, ac per totum tempus Paschale, vsq; ad octauam Pentecostes celebrari solet, pro defunctis.

20 In ordine autem Patrum Prædicatorum, penès Breuiarium huius instituti, officium huiusmodi mortuorum, toto anno, semel in septimana in choro à Patribus omnibus persoluitur, exceptis octauis Resurrectionis Domini, & Pentecostes.

21 Quare verò tempore Paschali minimè mortuorum officium recitatur, ea est de causa, quia eo tempore, mysterij Passionis, & Resurrectionis Domini contemplationi vacemus, & quia etiā est tempus letitiæ, & gaudij ob Resurrectionem Domini: verum non proindè .S. Mater Ecclesia Animarum fidelium obliuiscitur; nā in fine cuiuslibet horę diei, de illis memoriā retinet, dicendo, *Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.* & in precibus funeralibus dicit vtiq; *Oremus pro fidelibus defunctis, &c.* & in Litanijs quoq; dicitur. *Vt omnibus fidelibus defunctis requiem æternam dones.*

22 Nèc proindè Animæ in purgatorio existentes, defrandantur, quia cum sint nobis charitate coniunctæ participes fiunt reliquorum bonorum operum, inter quæ connumerari potest memoria Passionis, & Resurrectionis Domini.

Doctorum Allegationes.

23 *Docent assertionem Michael Timotheus, de officio diuino, tract. 3. q. 88. Durandus, in suo rationali diuino: officiorum, lib. cap. 73. num. 7. cum alijs.*

CONCLVSIO X.

24 Defunctorum officium feria secunda præcipuè celebratur, & non in alijs diebus; quia die dominica, Animæ, quæ in purgatorio reperiuntur, refugium sentiunt, & mox feria secunda ad

pœnas

pœnas reuertuntur, ideò vt eis subueniatur, dicitur officium, vel missa tali die.

Doctorum Allegationes.

Tradunt sic Durandus in rationali diuin: officior: lib. 4. cap. 1. nu. 29. Michael Thimotheus, tract: 9. diuinor: officior: q. 19. cū alijs nominandis. 25

Vel etiam dici potest, vt Angelorum suffragijs, qui secunda feria creati fuere, vtiq; coadiuuentur. Et tandem, quia Deus prima die lucem creauit ac diuisit eam à tenebris. Genes: cap. 1. Alijs etiam diebus assignantur nocturni, vt Animę defunctorum, singulis diebus auxilium particulare habeant. Officium defunctorum celebrari potest etiam die festo quandò corpus est super Terram, aliàs, transferretur in sequentem diem. 26

C O N C L V S I O XI.

Defunctorum officium, quòd alio nomine, *Agenda* dicitur, ab ago, agis: nàm agere, inter cętera significat celebrare. quandoq; dicuntur *Exequię, ab exequor, exequeris:* quia *exequi*, idem est, *ac extrà alia sequi*; ideò dicuntur *exequię*; quoniam celebrantur, dum mortui extrà viuos ad sepeliendum feruntur. 27

C O N C L V S I O XII.

In defunctorum officio celebrando, ritus diuersus ab alijs officijs seruatur non dicitur, nèc *Domine labia mea aperies, &c.* nèc *Deus in adiutorium meum intende, &c.* nèc *Gloria Patris, &c.* nèc *Benedicamus Domino, &c.* ad significandam tristitiam, & luctum. 28

Doctorum Allegationes.

Asserunt Durandus in suo rationali diuino: officiò: lib. 4. cap. 1. nu. 7. & 17. & lib. 7. cap. 35. nu. 35. Strabo, lib. de rebus Ecclesiæ, cap. 25. Belethus, in explanat: diuinor: officiòr: cap. 96. & 175. vbi sic inquit. Officium mortuorum imitari triduanam Christi sepulturam, & omnium illius vestigia sequi; sicut ergo tribus illis diebus, ità & in hoc officio defunctorum omnia cantica letitiæ subticemus; & cum mortuorum exequias celebramus, ad plangendum venimus, & lachrymandum, & non ad solemnizandum. Idem tradit Michael Timotheus, tract: 9. q. 18; de diuino officio, & alij. 29

CONTROVERSIA III.

QVi namq; Ritus in Missis defunctorum dicendis seruandus sit? vbi alia multa curiosa scitu digna, resoluuntur in proposito.

C O N C L V S I O I.

In Missis defunctorum, psalmus omittitur *Iudica me Deus, &c.* 1

quia

quià defunctorum Animæ, iàm iudicatæ sunt, & proindè sequitur immediatè *Adiutorium nostrum, &c.* nàm, auxilio nostro egent: Introitus missæ incipit; *Requiem, &c.* quia cum in igne reperiantur purgatorij, ac Dei visione expertes, æterna requies, & lux perpetua illis rogatur.

Doctorum Allegationes.

2 *Ità namq; in Rubricis generalibus Mißalis Romani habetur, de ijs, quæ omittuntur in Missa pro defunctis, Durantes, de ritibus Ecclesiæ, lib. 2. cap. 43. num. 13. cum cæteris referendis.*

CONCLVSIO II.

3 In Introitu officij defunctorum, crucis signum manu fit, ad denotandũ, quòd per crucis veritatẽ, ad vitam mortui exicitãtur.

4 *Vndè D: Chrysost: homil. de Cruce, & Latrone, ait ad rem nostram. Crux resurrectio mortuorum. in cruce est salus, vita, & resurrectio nostra, per eam saluati, & liberati sumus: est lignum vitæ, & remedium mortis.*

CONCLVSIO III.

5 In Defunctorum Missa, non dicitur *Gloria in excelsis Deo, & Alleluia:* quià hæc suauitatem, & lætitiam mentibus nostris inculcant; & ad imitationem agitur officiorum, quæ in morte Domini aguntur.

Doctorum Allegationes.

6 *Scribunt sic D: Isidorus, de Ecclesiastico officio, cap. 18. lib. 1. Rabanus Maurus, de clericor: institutione, lib. 2. cap. 44. Beleths, cap. 94. vbi suprà, Origenes tom. 1. sic enim scribit in præsentia, ad rem nostram. Sacrificium pro peccato est, non oleum letitię, siue thus suauitatis imponitur. Mors est vindicta primi peccati, ideo sine Gloria, & Alleluia, quasi sine oleo, & Thure. Ille. Durandus, de diuin: offic: cap. 4. Amal. cap. 179. & alij.*

CONCLVSIO IIII.

7 In Mortuorum missa, quando dicitur *Agnus Dei*, non recitantur verba, *Miserere nobis:* quia Deus depræcatur pro Animabus in purgatorio existentibus, vt requies illis ab eo donetur: Nèc etiàm datur *Osculum pacis*, ad denotandum animas non agere paci temporali; quia non sunt in perturbationibus huius Sęculi: vel quoniam, sunt in pace, sed in pœnis: vel tandem, quia nescimus an defuncti illi, pro quibus celebratur, salui sint, vel damnati, cum quibus Ecclesia non communicat.

Sic placet Durando, cum alijs, vbi suprà, cap: 55. num. 31. nostra hæc assertio. CON-

CONCVLSIO V.

In Defunctorum Missa, bis dicitur *Agnus Dei*, cum *Dona eis requiem*, & tertia vice, additur, *Sempiternam*; ad denotandum Saluatoris exequias; vel quia triplicem pro defunctis à Deo postulamus Requiem, vt videlicèt, eis pœna tollatur, in qua est illis labor, & non requies, vt Animæ gloria æterna conferatur; quia tùnc veracitèr, requiescet in bono desiderato, idest, in ipso Deo, & vt illis corporis gloria præstetur. 8

Nàm, prima Requies, cum non sit requies sempiterna; quia pœna sublata, adhùc gloriam desiderant; neq; secunda requies; quia, ante resurrectionem corporum inest Animabus naturalis appetitus corpus reassumendi, quo appetitu aliquandò retardantur, nè totalitèr in Deum ferantur; sed tertia requies est vera requies sempiterna: quia anima præsentialitèr Deū videt, reassumpto corpore, & æternalitèr, & perfectissimè requiescit, ideò tertia vice dicere congruit, *Sempiternam*. 9

CONCLVSIO VI.

In Defunctorum Missa non præstatur *Benedictio*: quia in morte cessant omnes solemnitates; & quia non solum datur ad peccata venialia tollenda, sed vtiq; ad populum excitandum, vt in Dei auxilio confidat; quod mortui facere nequeunt. 10

CONCLVSIO VII.

Missa Defunctorum terminatur cum, *Requiescant in pace*, vt finis principio respondeat, in quo eis æterna requies postulatur; & quiâ illud officium singularitèr defunctis applicatur, ideò à principio, medio, & fine, *Requiescāt in pace* æterna, ac iucundissima optatur, & chorus respondet, *Amen*; idest, fiat quod petitur. 11

Doctorum Allegationes.

Tenent has Theses Michael Timotheus, p. 2. cap. 19. & p. 6. cap. 36. fol. 226. D: Andreas Piscara, Castaldus, Clericus Regular: in sua praxi, Cæremoniarum, lib. 2. sect: 6. cap. 5. edita nouissimè, cum alijs referendis scriptoribus. 12

CONCLVSIO VIII.

Thus, quod Defunctis, & sepulturis eorum præbetur, illis prodest; & sicùt Thus in sacrificijs, sic in funeralibus adhibetur ac ideò est improbandum, & maximè reprehendendum illud prouerbium, malè introductum à vulgo, absq; iudicio, videlicèt; *Serue come l'Incenso à morti.* quasi nihil deseruiat, quod falsissimum est, & hæreticorum, ac malorum chatolicorum est exioma. 13

Pro-

14 Probatur conclusio sic; quia cum sit cæremonia ab Ecclesia approbata, & introducta, obseruanda est, & secùs quis asserens, remanet excommunicatus. Et quod verum sit audiantur *Trid: Concilij verba, sess. 23. cap. 5.* vbi hæc habentur.

15 *Pia Mater Ecclesia Ritus quosdam, vt videlicèt, quedam sub missa voce, alia verò elatione in Missa pronunciarentur, instituit; cæremonias item adhibuit, vt mysticas benedictiones, lumina, thimyamata, vestes, aliaq; id generis, multa ex Apostolica disciplina, & traditione. hęc ibi, & canone 7. de sacrificio Missæ, ead: sess: dicitur. Si quis dixerit, cæremonias, vestes, & externa signa; quibus in Missarum celebratione, Ecclesia Catholica vtitur, irritabula impietatis esse, magis quàm officia pietatis, Anathema sit.* Satis Concilium. Nàm omnes cœremonię, & cætera ab Ecclesia instituta, multa in se mysteria continent, ac varia significata habent, vt angelicè edocet. *D: Thomas. 3. p. q. 73. art. 5.*

CONCLVSIO IX.

16 Defuncti, & illorum sepulturæ thurrificantur, vt ex illius persona Deum adoremus, ac petimus nostras præces, quas pro illo fundimus, sicut incensum in Dei conspectu deferri: tùm ad fœtorem remouendum, tùm vt defunctus creatori suo acceptabile, bonorum operum, in odorem intelligatur; tùm ad ostendendum, quòd defunctis prosit auxilium orationis: quæ per incensum denotatur; tùm, demùm; quià thurrificatio est efficax ad dæmones fugandos.

Doctorum Allegationes.

17 *Docent Innocent: 3. lib. 2. Myst: missæ, cap. 17. Durantes, lib. 1. cap. 19. num. 9. Durandus, lib. 4. in suo rationali diui. offic: cap. 10. num. 5. & lib. 7. cap. 35. num. 38. Belethus, in explanat: diuin: offic: cap. 161. Rubrica Missalis Romani, & in Rituali Romano, de exequijs, & officio Mortuorum, & de sepeliendis paruulis, vtiq; habetur.*

CONCLVSIO X.

18 In Missa pro Viuis thurrificantur omnes, ad denotandum, quòd orationes illorum ad cælestia deriguntur. In missa verò solemni defunctorum minimè incensatur Altare ad Introitum, sed tantum ad oblata, prout ipsa oblata, & tunc non alij, sed Sacerdos solus celebrans, qui Christum repræsentat, thurrificatur, & etiam circà defuncti Corpus: alij autem non censantur, ad denotandum mortuos, nihil post hàc valere suis orationibus promoueri; quòd ideò dixit *Dauid, psal. 112. Non mortui laudabunt te Domine.* Docto-

Doctorum Allegationes.

18 *De Incensi virtute plura petantur apud Hieronymum Mengum, suo libro, flagellum Dæmonum, & in alio, fustis Dęmonum, & apud alios.*

CONCLVSIO XI.

19 Defuncti asperguntur aqua benedicta, & illorum sepulturæ ex Rituali Romano, de exequijs, nè Dæmones fidelium orationes impediant, & defunctis illudant, ac vexentur.

20 *Nàm, Aqua benedicta in spelunca ponitur, id est, in sepultura, nè Dęmones, qui multum eam timent, ad Corpus accedant. solent, namq; deseuire in corpora mortuorum, vt quòd nequiuerunt in vita, saltem post mortem agant. sic habetur in Rationali diuinor: officior: lib. 7. cap. 35. num. 38.*

21 Pręterea, Aqua benedicta Defuncti asperguntur, vt desiderium nostrum exprimamus, quo Animas defunctorum, cœlesti rore aspergi optemus; vndè ardor ille purgatorij ignis mitigetur, & omninò extinguatur.

Doctorum Allegationes.

22 *De aqua benedicta, & suis effectibus bonis ratiocinantur. D: Thomas, quodlib: 3. art: 21. D. Ephiphanius, tom. 2. contrà hæreses, hæresi. 30. vbi miraculum aquæ benedictæ explicat, B. Theodoretus, lib. 6. hystor: tripartitæ, cap. 33. Concilium 4. Toletanum, sub Honorio 1. canone. 8. Strabo, de rebus Ecclesiast: cap. 29. & 30. D. Vincentius Ferrerius, p. 3. serm: 9. de Sanctis, Vuadens: tom. 3. de sacram: tract: de aqua benedicta, tit. 44. cap. 68. Syluest: verb: aqua benedicta, Benzonius, de Iubileo, cap. 15. Baronius, tom. 2. anno 132. pag. 52. Durantes, de ritibus Ecclesię, lib. 1. cap. 21. nu. 2. Azzorius, lib. 9. cap. 15. Barbosa, in collect: DD. ad cap. aqua, num. 3. de consecrat: Ecclesiæ, alios allegans.*

CONCLVSIO XII.

23 Aquę benedictę Inuétor, & primus Institutor fuit .S. Matthęus Apostolus, deindè Papa Alexander V. vt habetur *cap. aqua, de consecrat: Eccles: dist: 3.*

Doctorum Allegationes.

24 *Ità scribit Marsilius Columna Bononiensis, Archyepisco: Salernitanus, tract: de aqua benedicta, Belethus, in explanat: diuin: offic: cap. 161. vbi sic inquit. Alexander Papa V. à B. Petro constituit, vt sale, & aqua benediceretur ad conspergendum populum, & habitacula eorum, quòd & nos in omni Dominica iuxtà canones sequimur mirologium Ecclesiasticæ obseruantiæ, de aquæ aspersione, cap. 41. & 46. Rabanus Maurus, in institutio: clericor: lib. 2. cap. 55. hæc habet. Nullum est aliud elementum,*

in hoc mundo purget vniuersa, quàm aqua, quandoq; viuificet cuncta; ideòq; cum baptizamur in Christo, per ipsum renascimur, vt purificemur, quòd in tempore Passionis, vnà cum sanguine de Latere Christi profusit, ad ostendendum vtiq; omnis sanctificationis, & munditiæ validum se indè habere sacramentum.

Quòd autèm, Sal sanctificatum aqua immiscetur ex diuina authoritate processit, quia illud per Eliseum in fontem mitti iussit vt sanaretur sterilitas aquarum Ierichò. ergò natura salis, natura aquæ vicina, & coniunctissima est; eiusdem elementi ambo sunt, & idem officium, & sanctificationem habent. nàm aqua à sordibus mundat, sal putredinem fugat, aqua nitorem præbet, sal sinceritatem adhibet, aqua potum sapientię significat, & sal gustum sapientiæ indicat. satis Rabanus.

25 *Idem Papa Alexander V. in cap. aquam, de consecrat: dist: 3. hæc dicit: Aquam sale aspersam populis benedicimus, vt ea cuncti aspersi sanctificentur, & purificentur. quòd, & omnibus Sacerdotibus faciendum esse, mandamus. nàm si cinis vitulæ aspersus, populum sanctificabat, atq; mūdabat, multò magis aqua sale aspersa per Eliseum sterilitas aquæ sanata est, quandò magis diuinis precibus sacratus sal sterilitatem rerum aufert humanarum, & coinquinatos sanctificat, & purgat, & cætera bona multiplicat, insidias diaboli auertit, & à phantasmatum versutijs, homines defendit? ille.*

26 Quæ omnia in aquæ benedictione, in Romano missali, ac Rituali, apposita apparent, & effectus, & aquæ potentiæ describuntur: de alijs etiam effectibus petantur *ab Ezechièle cap. 36. exodo, cap. 12. 20. 22. 23. et Humer. cap. 19.* igitur cadauera asperguntur, & illorum sepulturæ, non vt defunctorum peccata remittantur, sed vt omnis vmbra pellatur, & immundorum spirituum præsentia.

CONCLVSIO XIII.

27 Cæremoniæ huiusmodi efficiuntur Thuris, & aquæ super defunctorum corpora, ad vnionem ostendendam, quam ipsi mortui nobiscum habuere, dum in hoc sæculo fuere.

28 *Vnde narrat Dionysius Halicarnasseus, lib. 7. antiquit: Romanorum, olim viuos mortuos deosæculari in signum vnitatis, & pacis, quam cum ipsis viuentibus habuerunt, & huiusmodi cæremoniæ prosunt, & similia mortuis, ac viuis, in quantū Deo Optimo Maximo per talia, reuerentia exhibetur.*

CONCLVSIO XIIII.

29 Cantu olim defunctos præferebant ad sepulturam, eo nempe fine,

fine, vt Deus benedictus laudaretur, quòd ab ærunnis, & laboribus huius vitæ defunctum liberauit, & in Cœlo quiescat, ad cuius finem est homo creatus.

Hinc Arist: in vltimo suæ vitę a discipulis rogatus est vt aliquã eis sententiam relinqueret, humiliatus Respondit. In hunc mundum intraui anxius, vixi conturbatus, egredior inscius, & ignarus. quæ dixit, vt miseriam huius vitæ demonstraret, quę veluti arbor cum adinstar sit, cuius radices, duo mures, vnus albus, qui dies est, alter niger, qui est nox, semper corrodunt. 30

Et ossibus Magni Alexandri, in vase aureo positis, non nulli Phylosophi dicebant. *Heri iste faciebant de auro thesaurũ, hodie aurũ facit thesaurũ de se ipso. heri illũ sequebãtur oẽs uiuentes, hodie ipse sequitur oẽs morientes. heri iste, quos volebat, poterat à morte liberare; hodie mortis vincula ipse nõ potuit euitare. heri iste præmebat Terrã, hodie ipse præmitur à Terra. heri habebat multos Amicos, et Inimicos, hodie sibi sunt oẽs ęquales.* 31

Vita namq; nostra est vapor ad modicum parens, Iob. cap. 4. & D. August: dicere solebat: Tempus vitę presentis nil aliud esse, quàm cursum ad mortem. Et D. Hieronym: exclamabat, dicens: Vita mũdi non vita, sed mors, fœlix, qui tuas cognoscit fallacias; Fœlicissimus, qui de te bene priuatus est: melior est negotiatio eius auro purissimo: inuenit enim locum firmũ, & stabilem, stabilisq; manens, dat cuncta moueri. Ille. 32

CONTROVERSIA IIII.

IN Defunctorum obitu, qua de causa, Campanæ pulsantur? vbi plura scitu digna afferuntur, & resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Campanæ, quæ loco aeris, & ollæ pertusæ, hodie pulsantur mox, ac quis ex hac vita decessit, terreni sunt comites, vt ante nec testantur mortuum, veneno, vel ferro perijsse, & animum à dolore alleuiari denotant; sed vt populus ad pias, prò defuncto, prẹces fundendas moueatur.

Doctorum Allegationes.

Tradunt sic Beda lib, 4. cap. 23. hystor: Luc: lib. 8. Theocritus Scholiastes, annot: cap. 12. cum alijs suprà relatis, & dicendis. 2

CONCLVSIO II.

Ad Defunctorum funeralia populum conuocare tintinnabulis, vel campanis olim vsus, & mos fuit; sicùt tubis milites inexercitu conuocantur; sic Ecclesiæ ministri campanis conuocantur ad Deum laudandum, cõtrà diaboli insidias, & vt populus Deum 3

quòd in hoc mundo purget vniuersa, quàm aqua, quandoq; viuificet cuncta; ideòq; cum baptizamur in Christo, per ipsum renascimur, vt purificemur, quòd in tempore Passionis, vnà cum sanguine de Latere Christi profusit, ad ostendendum vtiq; omnis sanctificationis, & munditiæ validum se indè habere sacramentum.

Quòd autèm, Sal sanctificatum aqua immisceatur ex diuina authoritate processit, quia illud per Eliseum in fontem mitti iussit vt sanaretur sterilitas aquarum Ierichò. ergò natura salis, natura aquæ vicina, & coniunctissima est; eiusdem elementi ambo sunt, & idem officium, & sanctificationem habent. nàm aqua à sordibus mundat, sal putredinem fugat, aqua nitorem præbet, sal sinceritatem adhibet, aqua potum sapientię significat, & sal gustum sapientiæ indicat. satis Rabanus.

25 *Idem Papa Alexander V. in cap. aquam, de consecrat: dist: 3. hæc dicit: Aquam sale aspersam populis benedicimus, vt ea cuncti aspersi sanctificentur, & purificentur. quòd, & omnibus Sacerdotibus faciendum esse, mandamus. nàm si cinis vitulæ aspersus, populum sanctificabat, atq; mūdabat, multò magis aqua sale aspersa per Eliseum sterilitas aquæ sanata est, quandò magis diuinis precibus sacratus sal sterilitatem rerum aufert humanarum, & coinquinatos sanctificat, & purgat, & cætera bona multiplicat, insidias diaboli auertit, & à phantasmatum versutijs, homines defendit? ille.*

26 Quæ omnia in aquæ benedictione, in Romano missali, ac Rituali, apposita apparent, & effectus, & aquæ potentiæ describuntur: de alijs etiam effectibus petantur *ab Ezechièle cap. 36. exodo, cap. 12. 20. 22. 23. et Humer. cap. 19.* igitur cadauera asperguntur, & illorum sepulturæ, non vt defunctorum peccata remittantur, sed vt omnis vmbra pellatur, & immundorum spirituum præsentia.

CONCLVSIO XIII.

27 Cæremoniæ huiusmodi efficiuntur Thuris, & aquæ super defunctorum corpora, ad vnionem ostendendam, quam ipsi mortui nobiscum habuere, dum in hoc sæculo fuere.

28 *Vnde narrat Dionysius Halicarnaseus, lib. 7. antiquit: Romanorum, olim viuos mortuos deosculari in signum vnitatis, & pacis, quam cum ipsis viuentibus habuerunt, & huiusmodi cæremoniæ prosunt, & similia mortuis, ac viuis, in quantū Deo Optimo Maximo per talia, reuerentia exhibetur.*

CONCLVSIO XIIII.

29 Cantu olim defunctos præferebant ad sepulturam, eo nempe fine,

fine, vt Deus benedictus laudaretur, quòd ab ærunnis, & laboribus huius vitæ defunctum liberauit, & in Cœlo quiescat, ad cuius finem est homo creatus.

Hinc Arist: in vltimo suæ vitę a discipulis rogatus est vt aliquã eis sententiam relinqueret, humiliatus Respondit. In hunc mundum intraui anxius, vixi conturbatus, egredior inscius, & ignarus. quæ dixit, vt miseriam huius vitæ demonstraret, quę veluti arbor cum adinstar sit, cuius radices, duo mures, vnus albus, qui dies est, alter niger, qui est nox, semper corrodunt. 30

Et ossibus Magni Alexandri, in vase aureo positis, non nulli Phylosophi dicebant. *Heri iste faciebant de auro thesaurũ, hodie aurũ facit thesaurũ de se ipso. heri illũ sequebãtur oẽs uiuentes, hodie ipse sequitur oẽs morientes. heri iste, quos volebat, poterat à morte liberare, hodie mortis vincula ipse nõ potuit euitare. heri iste præmebat Terrã, hodie ipse præmitur à Terra. heri habebat multos Amicos, et Inimicos, hodie sibi sunt oẽs ęquales.* 31

Vita namq; nostra est vapor ad modicum parens, Iob. cap. 4. & D. August: dicere solebat: Tempus vitę presentis nil aliud esse, quàm cursum ad mortem. Et D. Hieronym: exclamabat, dicens: Vita mũdi non vita, sed mors, fœlix, qui tuas cognoscit fallacias; Fœlicissimus, qui de te bene priuatus est: melior est negotiatio eius auro purissimo: inuenit enim locum firmũ, & stabilem, stabilisq; manens, dat cuncta moueri. Ille. 32

CONTROVERSIA IIII.

IN Defunctorum obitu, qua de causa, Campanæ pulsantur? vbi plura scitu digna afferuntur, & resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Campanæ, quæ loco aeris, & ollæ pertusæ, hodie pulsantur mox, ac quis ex hac vita decessit, terreni sunt comites, vt ante nec testantur mortuum, veneno, vel ferro perijsse, & animum à dolore alleuiari denotant; sed vt populus ad pias, prò defuncto, pręces fundendas moueatur.

Doctorum Allegationes.

Tradunt sic Beda lib. 4. cap. 23. hystor: Luc: lib. 8. Theocritus Scholiastes, annot: cap. 12. cum alijs suprà relatis, & dicendis. 2

CONCLVSIO II.

Ad Defunctorum funeralia populum conuocare tintinnabulis, vel campanis olim vsus, & mos fuit; sicùt tubis milites inexercitu conuocantur; sic Ecclesiæ ministri campanis conuocantur ad Deum laudandum, cõtrà diaboli insidias, & vt populus Deum 3

deprecetur pro defuncto, & ad auertendum spectra, & dęmonum ludribria fugare.

4 Hinc Deus praecepit *Numer: cap. 10. fac tibi duas tubas argenteas ductiles, quibus conuocare possis multitudinem, quandò mouenda sũt castra. & Isaias cap. 18. & in cap. quod in te, de pœnit: & remiss: stat assertio.*

Doctorum Allegationes.

5 *Sustinent Thesem hanc nostram Albund: lib. 2. ad finem, Rationale diuinor: offici: lib. 3. cap. 31. nu. 5. & lib. 1. cap. 4. nu. 13. & lib. 7. cap. 31. num. 36. D. Chrysost: lib. 15. cap. 9. de Sacerdotio, Bellethus, cap. 161. vbi supra, Amalarius, lib. 3. de Ecclesiastico officio, cap. 1. Angelus Rocca, Tagastensis, in suo tract: de campanis, Durantes, lib. 1. cap. 22. num. 3. de officio, & alij.*

CONCLVSIO III.

6 Campanae prima vice pulsari solent, quandò infirmus est in agonia, & Deo est spiritus redditurus, ad hoc vt audientes prò illo Deum orent iuxtà *Rituale Romanũ, sub Paulo V. reformatum, in ordine, animam commendandi in expiratione, vbi sequentia habentur verba.*

7 *Cum verò tempus expirandi institerit, tunc vbi viget pia consuetudo pulsetur campana parochialis Ecclesię, aliquibus ictibus, ad significandũ fidelibus, in vrbe, vel loco, aut in suburbo existẽtibus, instãtem mortem expirantis ęgroti, vt prò eo Deum orare possint. hęc ibi, quòd Guillelmus Durãdus in suo rationali diuino officior: lib. 1. cap. 4. nu. 19. explicat.*

CONCLVSIO IIII.

8 Secunda vices verò cum spiritum Deo reddidit, & in eodem Rituali Romano dicitur, sic Interim detur campanę signum transitus defuncti, pro loci consuetudine, vt audientes, prò eius anima Deum praecentur.

CONCLVSIO V.

9 Tertia est, quandò ad sepulturã comitatur, vt ibid: sic habetur. Constituto tempore, quo corpus ad Ecclesiam deferendum est, conuocetur Clerus, & alij, qui funeri interesse debent, & in Parochialem, vel aliam Ecclesiam iuxta loci consuetudinem, ordine conueniant; ac datis certis Campanę signis, eo modo, & ritu, quo in loco fieri solent; & hoc vt excitentur Parentes, & Amici ad interessendum exequijs, & diuinis officijs, & ad adorandum Deum prò anima Defunctorum, qui continuò clamant, misereremini mei, misereremini mei saltem vos amici mei. Iob. cap. 19.

CON-

CONCLVSIO VI.

Varia eſt enim locorum conſuetudo campanas pulſandi in hominum morte: nàm Senis, e. g. bis campanæ prò fœminis pulſantur; ter pro viuis; & hoc ad ſignificandum fœminam eſſe naturæ imperfectionis: Vir autem eſt perfectionis naturæ, & ter prò eo pulſaltur; nàm numerus ternarius eſt perfectus, & perfectionē indicat, & eſſe idcircò virum perfectiorem Mulieris, & quia vir creatus fuit numero ternario. 10

Adamus enim, ex terra, Mulier ex Adamo, & ex vtroq; homo; & ſic trina numeratio apparet, & viri perfectionem, & cōſequentèr veram eſſe aſſertionem. 11

Doctorum Allegationes.

Ità aſtruit aſſertionem noſtram Rationale diui: offici: lib. 1. cap. 4. num. 13. Bellethus cap. 161. vbi ſuprà cum alijs nominandis. 12

CONCLVSIO VII.

In Religioſorum, & Sæcularium Sacerdotum, & Clericorum, morte, toties Campanæ, in aliquibus locis, & Dœceſibus pulſantur, quot ordines recepit ſacroſ: & mox, quòd expirauit quis illorum, *Aue Maria* pulſatur, vt à fidelibus, pro eorum anima dicatur, aut *De profundis, &c.* 13

CONCLVSIO VIII.

In puerorum morte, Campanæ non pulſantur ad populum conuocandū, vt oretur prò eis, quia talium eſt Regnum Cœlorū; quòd ſi pulſaltur, non lugubri, ſed feſtiuo ſono pulſari debet, & letitiæ, vt dicitur *in Rituali Romano, de ordine ſepeliendi paruulos.* 14

CONCLVSIO IX.

Campanæ in triduo Dominicæ Paſſionis non pulſantur; quià Cāpanę denotant Apoſtolos, iuxtà vaticinium Dauidis, *pſal.* 18. *In omnem terram exiuit ſonus eorum.* in ſilentio ſteterunt, nèc prædicarunt. quia, *Relicto eo, omnes fugerunt. S. Math: cap.* 26. & in horto dormitauerunt. 15

CONCLVSIO X.

Paſſionis D. N. Ieſu Chriſti tempore, loco campanarum pulſatur Inſtrumentū quoddam ligneum, vulgò dictum in Tuſcia, *Tabella*, qua populus ad diuina officia conuocatur, & ad non nulla miſteria denotanda. 16

Vndè Campanæ ideò non pulſantur, ad denotandum quòd non debebat cōuocari populus vt Deus oretur pro ſuo filio, quia non eget orationibus noſtris, & mori voluit vt nobis vitam daret. 17

Docto-

Doctorum Allegationes.

18 *Sic autumant assertionem nostram Amalarius lib. 4. cap. 21. de offic: Ecclesiast: Durãdus, in suo rationali diuinor: officio: cũ alijs nominãdis.*

CONCLVSIO XI.

19 Consanguinei, seu Hæredes defuncti, hodie in die funeris vocare solent, & inuitare Religiosos, ac Sacerdotes, & egenos pauperes.

Doctorum Allegationes.

20 *Ità scribunt Origenes in cap. 3. Iob. D. Ambros: in orat: funebri, de morte Satyri, D. Hieron: epist: ad Pamachi: de eius morte, D. Chrysost: homil: 32. in Math: & homil. 61. in Ioan: & homil. 27. in 1. Corinth: cap. 11. & homil. 4. ad Phylipp: & homil. 84. in Ioan: D. August: serm: 34. & epist: 64. ad Aurelium Epis: Cartaginens: & cap. 110. in Encherid. & lib. 21. cap. 24. tom. 5. de Ciuit: Dei, D. Isidorus, lib. 1. cap. 18. de offic: Ecclesiast: & alij dicendi.*

CONCLVSIO XII.

21 In funeris associatione accenduntur Intorstitia, seu funalia, & candelæ distribuuntur, ac cerei, ad significandum, defunctos deduci tamquam Athletas quosdam de victo seculo, ad supremum illum designatorem pergunt, coronas, & præmia accepturi, strenuè gestarum pugnarum.

Doctorum Allegationes.

22 *Ità namq; habetur in Romano Rituali de ordine exequiarum, Parochus, &c. ad domum Defuncti vnà cum alijs procedat, distribuuntur cerei, & accenduntur Intorstitia. lumina enim in funere accensa super aurea candelabra, narrat Eusebius lib. 4. de vita Constantini Imperator: cap. 66. D. Gregor: Nazianzen: orat: 10. in laudẽ Cesarij, D. Chrysost: homil. 4. in cap. 2. ad Hebreos, vbi hæc habet.*

Quid sibi volunt lampades istę festiuæ, nonne sicut Atheletas eos perducimus? cùm fideles à deflendis mortuis, de hortantur. Gregorius Turonensis, lib. 8. cap. 10. Theodoretus, lib. 5. hystor: Ecclesiast: cap. 26. & accenduntur ad significandum etiam Christum Dominum nostrum, qui fuit lux Mundi, iuxtà illud Ioan: cap. 8. Ego sum lux Mundi. & cap. 1. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem, & ad denotandum vtiq; Sanctissimam Trinitatem, quæ lux vocatur, vt Ecclesia canit. O lux beata Trinitas.

CONCLVSIO XIII.

23 In Christi funere lumina extinguntur in Matutino, ad denotandum, Apostolos in passione reliquisse. *Relicto eo, omnes fugerunt.*

hinc

hinc Gregorius .S. Papa Magnus in suis moralibus dixit: *Cum ad Crucis horam ventum est, eius Discipulos grauis, ex Iudęorum persecutione, timor inuasit; fugerunt singuli.*

CONTROVERSIA V.

AN Ecclesia antiquitùs pro mortuis, die tertio, septimo, nono, depositionis defuncti; officium facere, & missas celebrare solebat?

CONCLVSIO I.

Ecclesia diebus huiusmodi consueuit, particulare officium per agere, ac missas celebrare; *ex cap. quia alij, 13. q. 2. cap. nullus, presbyterorum, dist: 44. cap. nullus, de consecrat: dist: 1.* 1

Doctorum Allegationes.

De his diebus, tertio, septimo, & nono, in quibus olim officia mortualia fiebant, autumant, D. Clemens, constitutio: apostolicis, lib. 6. cap. 48. D. Damascenus, orat: defunctorum, Tertullianus, de corona militis, cap. 3. vbi ità scribit. Oblationes pro defunctis, pro natalitijs, annua die facimus: & lib. de monogamia, cap. 10. & lib. de exortatio: ad castitatem. S. Ambros: de obitu Theodori, Amalarius, lib. 3. de Ecclesiast: officio, cap. 44. vbi de tertio, septimo, & trigesimo die memorat; D. Cyprianus, lib. 1. epist. 9. ad clericos Furnitanorum, Eusebius, lib. 4. de vita Constantini, August: lib. 9. confessio: cap. 11. de .S. Monica matre sua, & cap. 12. & epist: 63. ad Aurelium Episco: Carthaginens: D. Chrysost: homil. 61. in cap. 17. Ioannis, & homil. 37. in epist: ad Philippens: Rituale Romanum, de officio defunct: rubrica, de officio agendo in exequijs. 2

CONCLVSIO II.

Defunctorum officium, ac missæ die tertio, introductæ sunt celebrandæ prò mortuis, ad imitationem sepulturæ Christi, & in memoriam Resurrectionis dominicæ, quæ tertia facta fuit die. 3

Doctorum Allegationes.

Tradunt assertionem Albinus, de diuino officio, cap. vlt: Tertullianus, de monogamia, & de exortatione ad Castitat: D. Ambros: de obitu Theodori Imperator; D. Ephrem Syrus, in suo testamento, de quo meminit .S. Clemens in suis apostolicis constitution: lib. 6. cap. 48. vbi inquit: peragitur dies tertius mortuor: in psalmis, lectionibus, & orationibus propter eum, qui tertia die resurrexit. Amalarius Fortunatus, lib. 1. de Ecclesiast: officio, cap. 42. vbi sic habet: habemus scriptum in quodam Sacramentario, quòd officium mortuorum, agenda sunt circa tertiam, septimam, & trigesimam diem. & lib. 3. cap. 44. de missis pro mortuis, Durantes, 4

tes, lib. 2. de ritibus Ecclesiæ, cap. 43. nu. 5. Durandus, in suo rationali diuinor: officior: lib. 7. cap. 35. num. 5. cum alijs nominandis.

CONCLVSIO III.

5 Missæ celebrantur, ac mortuorum officia peraguntur die tertia pro ipsis mortuis, ad denotādum; quià cum in Anima hæc trià reperiantur, videlicèt, Irascibilitas, concupiscibilitas, & rationabilitas; & similiter etiam memoria, intellectus, ac voluntas, si defunctus aliquid imperfectionis cōmiserit, ei remittatur mediante auxilio Sanctissimæ Trinitatis, quæ per dictum triduum, denotatur.

CONCLVSIO IIII.

6 Die septimo pro mortuis officia, & missæ peraguntur ad manifestandam eorum requiem; cum huiusmodi numerus sit præcipuè signum quietis, proptèr Sabbati sacramentum; & ideò meritò numerum septemnarium mortuis tribui solere.

7 *Hinc, D. August: q. super exod: lib. 1. q. 172. astruit; septemnarius numerus, proptèr Sabbati sacramentum, precipuè quietis, inditium est. vndè consultò mortuis, tamquam quiescentibus exhibetur, compleuit namq; Deus die septima omne opus, quod fecerat, & requieuit die septima, ab omni opere, quod patrarat. genesi, cap. 1. et proindè mortuis, tamquam quiescentibus exhiberi solet.*

Doctorum Allegationes.

8 *Ità astruunt assertionem, D. August: dict. lo: Rabanus Maurus, de institut: clericor: lib: 7. cap. 28. Alcuinus, de offici: mortuor: cap. 42. item, D. August: lib. 7. qq. super genesim, ad finem, D. Ambros: de fide Resurrectio: Amalarius, lib. 3. de Ecclesiastico officio, cap. 44. Belethus, cap. 16. in explanat: diuini officij, item Alcuin: de diuino officio, Rationale diuinor: officior: lib. 7. cap. 35. num. 6. & alij, & fit mentio in genesi, cap. 50. vers: 10.*

CONCVLSIO V.

9 Septemnarius numerus in Sacris literis sepissimè reperitur ad significandum rerum vniuersitatem, vt *D. August: astruit, tom. 5. lib. 12. de Ciuit: Dei, cap. 31.* sequentibus verbis.

10 *Multa huiusmodi in diuinis Authoribus reperiuntur, in quibus septemnarius numerus pro cuiusq; rei vniuersitate poni solet. ille, quem immitatus venerabilis Beda in 1. cap. Iobi, ait. Nàm septem, iuxtà authoritatem scripturarum plenitudinem quamdam sacri mysterij significat.*

CONCLVSIO VI.

11 Nèc dumtaxat rerum vniuersitatem in genere; sed etiam vniuersi-

uersitatem in genere electorum, & Ecclesiæ significat, *inquit D. Hieronymus, in cap. 21. in D. Marcum; sic scribens. Septeno, namq; numero vniuersitas perfectorum significatur, & propter ipsum numerum septemnarium, quo vniuersitatis significatio sepè figuratur.*

Qui etiam numerus, ipsi Ecclesiæ tribuitur propter instàr vni- 12
uersitatis; qua de causa idem *D. Hieronym: de celebratione Paschæ astruit, D. Ioannem Apostolum ideò Apocalypsim scripsisse septem Ecclesijs.* ac proinde mirum esse non debet, si pro mortuis, die septimo, missæ, & officia mortuorum peragantur; vt peccata omnia, quæ perpetrarunt, & penitentiam non egerunt condignam, deflemus, & pro eis rogamus, seorsum, pro anima, & seorsum pro corpore.

CONCLVSIO VII.

Septenarius numerus componitur ex numero ternario, & qua- 13
ternario: per ternarium numerum denotatur Sãctissima Trinitas; per quaternarium verò creatura composita ex quatuor elementis, & animæ, & corporis vinculum continet, & per ternarium, denotatur anima habente memoriam, intellectum, ac voluntatem; per quaternarium numerum, corpus compositum ex quatuor elementis, & ex quatuor humoribus.

Est conclusio *D. Augustini super 6. psalm:* vbi sic ratiocinatur 14
Manifestum est autem, ad corpus quaternarium numerum pertinere, propter notissima elementa quatuor, quibus constat, quatuor qualitates, siccam, humidam, calidam, & frigidam: inde quatuor etiam temporibus administratur, verno, æstate, autumno, & hyeme; hæc sunt notissima; ad animam verò pertinere ternarium, patest intelligi ex eo, quod tripliciter diligere iubemur, ex toto corde, ex tota anima, & ex tota mente. ille. Ideò igitur iste numerus in se continet vinculum corporis, & Animę.

CONCLSIO VIII.

Septemnarius numerus celebratur etiam, ad manifestandum 15
huiusmodi numerum summè Deo placere, vt in se continentem, petitiones septem, quas distinctè Christus Iesus, in sua oratione, ad Patrem æternum oblata, pronunciauit.

In qua, sanè Oratione Sanctissima, Sanguis ab eo sparsus, si- 16
gillatim demonstratur; & per prima illa verba, *Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum,* demonstratur Sanguis, & mysterium Circuncisionis, vbi ei nomen *Iesus* impositum fuit.

Per illa autem verba, *Adueniat regnum tuum*; Sanguis corona- 17
tionis; cum propter regnum detur corona. Per illa verba: *Fiat voluntas tua sicut in cælo, & in terra*. Sanguis in horto emissus. *non*

Ddd *mea,*

mea, sed tua voluntas fiat. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Sanguis, qui exiuit de latere, ex quo primùm sacramenta fluxerunt, panis viuus animarum nostrarum. *Et dimitte nobis debita nostra sicut, & nos dimittimus debitoribus nostris*. Sanguis crucifixionis manuum, vbi dixit: *Pater dimitte illis, quia nesciunt quid faciunt. Et nè nos inducas in tentationem*. Sanguis flagellationis, vbi extinguntur carnis tentationes. *Sed libera nos à malo. Amen*. Sanguis pedum, qui calcarunt infernum, receptaculum totius mali.

CONCLVSIO IX.

18 Per diem nouem Romani, Greci, & Gentiles defunctos deplorabant, & prò his, qui magnæ æstimationis, sacra nouemdialia solemnitèr celebrare solebant.

19 *Ex quo Homerus Iliad: 24. finxit Priamum, hac de causa fœdus nouem dierum, ab Achille petiisse, vt exequias Hectori filio celebrare posset, dum sic cecinit.*

Sì placet, vt dignos nato impendamus honores,
Flere nouem luces, permitte domi Hectora, nostra.
Aetheraq; & miseris implere vlulatibus Vrbem.

20 Quòd fortassè Gentiles obseruabant, ex eo quòd, Nouemdiale erat etiam Climatericum, sicut septemnarium propter aliquas proprietates, quas in se talis numerus continet; præcipuè, cum sit cubus ternarij; ex quibus colligi valet, quarè omnium Summorum Pontificum Romanorum fieri soleant, per nouem continuos dies exequię, dictæ nouemdialia suffragia.

Doctorum Allegationes.

21 *Huius noni diei numerus licèt meminerint D. Damascenus, serm: de fide defunct: Iacobus Bosius, lib. inscripto, Croce trionfante, lib. 2. cap. 3. fol. 131. & seqq; cum alijs: quam tamen, consuetudinem celebrandi, D. August: in qq. in genesim, in fine, his recitat verbis. Nescio vtrum inueniatur, alicui Sanctorum in scripturis, celebratum esse luctum nouem dierum, quòd apud Latinos, Nouemdiale appellatur: vndè mihi videtur ab hac consuetudine prohibendæ, si quis Christianorum, istum in mortuis suis, numerum seruat, qui magis est in gentilium consuetudine. ille. Albinus, de diuin: offic: tit. de exequijs mortuorum, Durantes, de ritibus Ecclesiæ, lib. 2. cap. 43. num. 5. Durandus, in suo rationali, diuinorũ officio: lib. 7. cap. 35. num. 7. mentionem faciunt dicti numeri, cum alijs; & D. Augustini verba sunt sumenda quatenùs quis superstitiosè nouemdialia*

dialia prosequeretur, minimè vero, vt Ecclesia vtitur circà missas celebrandas, & officia diuina prò mortuis, soluenda, die nono.

CONTROVERSIA VI.

AN dies trigesimus, cum reliquis diebus, vsq; ad diem Anniuersarium, pro mortuis missæ celebrari, & officia mortuorum, dicere queant?

CONCLVSIO I.

Trigesimus dies celebratur, ad significandum, quòd quemadmodum, triginta diebus, mensis perficitur, qui denotat cursum vitæ nostræ præsentis, vt facilè ex lunæ cursu dignoscitur, qui triginta diebus perficitur; ità mediante missæ sacrificio, opera mortuorum, pro quibus sacrificium offertur, & deprecatur, sint plena, ac perfecta in Dei conspectu. 1

Nàm quandò studemus, vt Amicorum opera nostrorum, plena coram Deo sint, triginta diebus, prò eis sacrificamus: in hoc enim, numero perfectio contineri videtur ex sacris literis; quoniam Christus fuit baptizatus in trigesimo anno: Adamus fuit creatus triginta annorum, vt communitèr dicitur; in eadem ætate sunt corpora in die iudicij resurrectura, vt multi Doctores autumant, in mensuram ætatis plenitudinis Christi; Dauid gubernium regni in trigesimo anno habuit. 2

CONCLVSIO II.

Hinc factum est, vt per triginta dies continuos sine interpollatione, quotidie missa pro Defunctis dicatur, & vocantur *Missa D. Gregorij*; ex eo, quod ab isto Sanctissimo Papa Magno hic vsus bonus fuerit introductus; & appellantur *Missa Gregoriana*. 3

Doctorum Allegationes.

Has duas Theses tradunt ipse D. Gregorius Papa. lib. 8. in Iob; & lib. 4. dialogor: cap. 55. Albinus flaccus; de diuin: offic. in fine, Durantes, de ritibus Ecclesia, cap. 43. num. 5. Sanctus Ephrem, in suo testamento, Hildebertus Cremoniensis Episco: tract: de ordine Eremitarum, & alij. & habetur cap. 20. Numeri, vbi dicitur. Omnis autem multitudo videns occubuisse Aaron, fleuit super eo triginta diebus percunctas familias suas: & Deuteronom: cap. 34. dicitur, fleuerunt q; eum filij Israel, in campestribus moab, triginta diebus, & completi sunt dies planctus, lugentium Moysem. 4

CONCLVSIO III.

Apud Sanctam Matrem Ecclesiam consuetudo quoq; fuit, 5

penès Sanctorum Patrum sententiam; nè quis fidelis mortuus, sepulturæ tradatur, nisi prius celebraretur Sanctiss: missę sacrificium, dum fieri posset; ac pro indè in missali legitur, missa in die obitus, seu defuncti depositionis.

Doctorum Allegationes.

6 *Ita scribunt D. Bernardus in vita. S. Malachiæ, cap. 18. Possidonius, in vita. S. Augusti: cuius obitum narrans, hæc habet. pro eius commenda corporis depositione, sacrificum Deo oblatum est, & sepultum est. Paulinus in vita. S. Ambrosij, inquit: Lucescente die dominieo, cum corpus Ambrosij peractis sacramentis diuinis, de Ecclesia leuaretur, portandum ad Basilicam Ambrosianam, &c. D. August. lib. 9. confessionum, cap. 12. ait. Cum esset corpus eleuatum, imus, & redimus sine lacrymis: nàm neque in præcibus, quas tibi fudimus, cum offertur pro ea sacrificium pratij nostri; iàm iuxtà sepulchrum posito Cadauere, priusquam deponeretur sicut illic fieri solet. Eusebius, lib. 4. de vita Constantini, Theodoretus, lib. 2. cap. 14. hystor: Nicephorus, lib. 12. cap. 11. hystor: Ecclesiast: Belethus cap. 67. & 181. in explanat: diuinor: officior: Durandus in suo rationali diuino: officior: lib. 7. cap. 35. num. 17. & alij.*

7 *Et constat etiam ex Romano Rituali, tit. de exequijs, vbi dicitur. Antiquissimi instituti est, & illud quantum fieri potest retineatur, vt missa, præsente corpore defuncti, pro eo celebretur antequam sepultura tradatur, & si quis die festo sit sepeliendus, missa propria pro defunctis, pręsente corpore celebrari poterit, dùm tamen conuentualis missa, & officia diuina non impediantur, magnaque diei celebritas non obsistat, aut aliqua necessitas alitèr suadeat. hæc ibi.*

8 *Et Guillielmus Durandus nuper citatus, ità scribit de hac re. Anniuersarium celebrari non debet, nèc missa pro defunctis dici, nisi corpus pręsens fuerit: tùnc sic, quia omni tempore potest missa pro defunctis celebrari cadauere presente, nisi in parasceue; tunc enim, non debet corpus Christi immolari, sed vsque in crastinum reseruetur, & tùnc scilicet, in Sabbato, potest missa pro illo cantari, & corpus sepeliri. ille. & Syluester verb. missa, 1. num. 18. ait. Quidem non irrationabilitèr dicunt, nullam missam defunctis esse salubrem, quàm propriam diei. ille.*

CONCLVSIO IIII.

9 Si post meridiem quis erit tumulandus, non offertur sacrificium, sed eius loco orationibus Episcoporum, Clericorum, & aliorum fidelium iuuari debet, & potissimum Religiosorum Regularium.

CON-

CONCLVSIO V.

In occidentalibus Ecclesijs, dies celebris, ob defuncti memoriam, erat quadragesimus dies, post obitum. 10

Doctorum Allegationes.

Tradunt D. Ambrosius in orat. obitus Theodosij, & in orat: de fide resurrectio: D. Gregorius, lib. 2. dialogi, cap. 23. & homil. 7. et 37. Beda, lib. 4. cap. 25. & lib. 5. cap. 15. & lib. 3. cap. 2. D. Damascenus, serm: de fidel. defunct: S. Clemens lib. 6. constitu: apostolicar: cap. 48. cum alijs. 11

CONCLVSIO VI.

Quadragenarius numerus iste à nonnullis seruatur in honorem quadraginta horarum, quibus Christus in sepulchro fuit, computata hora, in qua emisit spiritum, & vltima dominicæ, in qua resurrexit; vt *Durando placet, in suo rationali diuino: offic: lib. 7. cap. 31. num. 9. cum alijs.* 12

CONCLVSIO VII.

Numerus iste quadragenarius secundùm aliquos, videtur initium habuisse à veteri testamento, dum Ioseph Patriarcha, per quadraginta dies sui patris Iacob, mortem planxit, & pia præstandó officia sepulturæ. *genesi, cap. 50. & in Moyse, qui à populo per quadraginta dies deploratus fuit.* 13

Doctorum Allegationes.

Ità volunt. S. Clemens, lib. 6. constitutio: apostolic: cap. 48. Belethus, in explanat: diuini officij, vbi loquitur de numero tali, D. Ambros: de obitu Theodosij, ad rem hæc habet. Eius ergò principis, & proximè conclamauimus obitum, & nunc quadragesimum celebramus diem assistente sacris altaribus, Honorio Principe, qui sicut S. Ioseph, patri suo Iacob, quadraginta diebus humationis officia detulit; ità, & hic Theodosio patri, iusta persoluit. ille. Durantes, de ritibus Ecclesiæ, lib. 2. cap. 43. cũ alijs. 14

CONCLVSIO VIII.

Quinquagesimo die etiam non nulli pro defunctis exequias celebrant ex eo, quòd numerus sit perfectus repræsentans annum Iubilei, idest, octauam ætatem, in qua est plena remissio. 15

De huiusmodi numero meminit scriptura, dum Abraham à Domino petijt, cum Soddomam destruere vellet: *Si quinquaginta fuerint ibi boni, numquid destrues eos?* & Dominus respondit; *non.* & sicut tempus quinquagesimæ, pænitentiæ tempus significat, & remissionis; ideò enim tempore penitentiæ, & remissionis dicitur psalmus quinquagesimus, *Miserere mei Deus, &c.* prout etiam 16

in exe-

in exequijs defunctorum; ita officium hoc fit hac quinquagesima die pro mortuis, vt medio altaris sacrificio, & orationibus sint digni peccatorum remissione, prout in anno iubilei, liberi fiebant Serui, & errores remittebantur; *Leuit: cap. 27.*

Doctorum Allegationes.

17 *Autumant assertionem cum suis annexis Durandus, in suo rationali diuin. offic: lib. 6. cap. 27. num. 3. & cap. 107. num. 9. Belethus, cap. 160. in explanat: diuinor: officio: Toletus lib. 6. summ: cap. 24. cū alijs. recitandis.*

CONCLVSIO IX.

18 Quinquagesimus dies non dumtaxat significat remissionis tēpus, sed vtiq; beatitudinis statū denotat, vt prò inde serui à seruitute, liberātur: hinc Ecclesia in offertorio missæ defunctorum, dicitur: *Domine Iesu Christe, Rex gloriæ, libera animas omnium fidelium defunctorum, de pænis Inferni, & de profundo lacu, libera eas de ore leonis, &c.*

19 Item in quinquagesimo die Agni fuit lex data, & in quinquagesimo die Paschatis datus fuit discipulis Spiritus Sanctus.

CONCLVSIO X.

20 Sexagesimo die etiam solent Alij officium pro defunctis celebrare; quo numero denotatur dolor, & mæstitia Ecclesiæ, propter absentiam eius sponsi à peccatoribus, vt tradit *Durādus in suo rationali diuino: officio: lib. 6. cap. 26. de sexagesima, & lib. 7. cap. 35. num. 12.*

CONCLVSIO XI.

21 Centesimum, alij diem celebrant, vt Animæ è sinistra, ad dexteram, è bello ad pacem, è Terra, ad Cœlum, è tenebris ad lucem, hoc est, à purgatorio ad Paradisum transeant; vt in missa defunctorum Ecclesia orat; *Nè cadant in obscurum, sed signifer Sanctus Michael repræsentet eas in lucem sanctam:* & vt de morte transeant ad vitam.

CONCLVSIO XII.

22 Missæ sacrificium, dubio procùl, valde prodesse Defunctorū Animabus, cum dicat *D. Gregorius, pœna viuorum, & mortuorum relaxabitur illis, pro quibus dicitur missa, præcipuè illorum, pro quibus oratur in speciali.*

23 Nèc solum missæ celebratio, sed quoq; *Missam audire*, inquit, *idem Gregorius, deuotè alleuiat animas fidelium defunctorum, & remittit pœnas eorum. Et ex D: Hieronymo habetur: pro qualibet Missa deuotè*

cele-

celebrata, plures animæ à purgatorio liberari possunt.

CONCLVSIO XIII.

In omnibus fere, Ecclesijs, vbi quotidie, aut frequenter diuina decantātur officia, ac Altaris sacrificium offertur, solet constitui Annus, vel ex legato decedentium, vel ex hæredum pietate, vt certus numerus missarum, & Anniuersarium prò certis defunctis celebretur, *cap. de his, de testam: cap. ex parte. 3. de verbo: significat:* 24

Hinc Tertullianus dixit de corona Militis. Oblationes pro Defunctis, pro Natalitijs, annua die facimus. & lib. de monogamia, ait: pro Anima prioris Mariti orat, & refrigerium interim postulat; & in prima Resurrectione consortium, & offert annuis diebus dormitionis eius. 25

Sic namq; Romani Summi Pontifices, immediatis prædecessoribus suis in die annuo obitus, Anniuersarium peragere in Capella Maiori, in qua Episcopus celebrat omnibus Pontificālibus ornamentis nigris paratus, absq; tamen sandalis, & chirotecis. 26

Anniuersaria autem dicuntur, quæ emortuali die, idest, ipsa die, qua, quis mortuus est, post annum recurrente, fiunt; & celebratur Anniuersarium, vt Defuncti de annuis calamitatibus, ad annos æternitatis perueniant, seu ad vitam æternam, quæ est sine fine, & quasi annus in se reuoluitur: & ipsa Sancta Mater Ecclesia pijssima seruat singulis annis memoriā agere omnium fidelium defunctorum, *iuxtà Sanctorum Patrum Sanctiones, ac Romanorum præsulum decreta.* 27

Doctorum Allegationes.

Diuus August: lib. 6. de cura pro mortuis agenda de Anniuersario sic scribit. Non sunt prætermittendæ Supplicationes pro Spiritibus mortuorum, quas faciendas pro omnibus in Christiana Societate, defunctis etiam tacitis nominibus, quorum sub generali Commemoratione suscepit Ecclesia, vt quibus in ista vita desunt parentes, aut filij, aut qualescumq; cognati, vel Amici, ab vna eis exibeatur pia Matre communi. 28

D. Gregorius Nazianz: orat: in laudem Cęsarij fratris ita legitur. Alia persoluimus, alia daturi sumus anniuersarios honores, & commemorationes offerentes, & ijdèm quidē certi, quòd Superstites reliquerunt. D. Clemens in Constitu: Apostolic: lib. 6. cap. 48. Durantes, de Ritibus Eccles: lib. 2. cap. 43. num. 6. Alcuinus, de diuino offic: de exequijs mort: cap. 67: Titelmanus, tract: de exposit Mystica: Missæ, Amalarius, lib. 3. de officio Ecclesiast: cap. 44. vbi hæc habet. Sicut Sanctorum Anniuersaria dies in eorum honorem, & memoriam Nobis reducitur super vtilitate

litate nostra; ità defunctorum ad vtilitatem illorum, & nostram deuotionem implendam, credendo eas aliquandò peruenturas ad consortium Sāctorum, & alij memorantur de Anniuersaria die pro defunctis agenda.

CONCLVSIO XIIII.

29 Sanctus Remigius in suo testamento, quod fecit pro eius Anima, Nepoti vineam, & alia legauit, & à Patribus suis, omnibus festis, ac Dominicis diebus prò commemoratione sua offerretur in Altaribus sacris oblatio.

30 *In Rubricis missalis Romani hæc habētur. Missa Anniuersarij, & in die depositionis defuncti celebrari potest: excipitur tamen, totum tempus Paschale, & quando per annum fit officium duplex, vel semiduplex, quibus temporibus non dicitur missa principalis pro defunctis, nisi in die depositionis defuncti, & in Anniuersario. hæc ibi.*

CONCLVSIO XV.

31 Defunctorum ergo Animæ in purgatorio existentes, suffragantur missæ sacrificio, quod est omnium principalissimum: deindè orationibus, eleęmosynis, ac Ieiunijs. *Ex cap. habent, cap. Anima, cap. quàm præposterum, cap. vbicumq; cap. qui diuina, q. 2. 14.*

32 *Sanctus Malachia Episco: missæ sacrificio à purgatorio liberauit animam suę sororis. S. Corradus de offidia, postquam centies dominicam orationem recitauit cum vers: Requiem ęternam, &c. aliam animam à purgatorio eripuit. alia exempla petantur à Speculo exemplorum dist: 8. exemplo 8. & 47. & dist: 9. exemplo 185.*

33 *Hinc D. August: serm: 32. de verb. Apostol: tom. 10. asserit: orationibus Ecclesiæ, & sacrificio salutari, & eleęmosynis, quæ pro eorum Spiritibus erogantur non est dubitandum, mortuos adiuuari, vt cum eis misericordiùs agatur à Domino, quàm eorum peccata meruerunt.*

34 *D. Hieronym: lib. 2. de eleęmosyna, de obitu: Satyri fratris, qui inscribitur, de fide Resur: & epist: ad Pammachium, de Coniugis morte sic inquit. cæteri Mariti super tumulos coniugum spargunt violas, Rosas, lilia, floresq; purpureas; Pammachius noster, Sanctam Fauillam, ossaq; veneranda, eleemosynæ balsamis rigat. & homil. 61. in Ioan: ait. Vis mortuum honorare? fac eleęmosynas: eleęmosyna plures habet vtilitates, scilicèt, meritoriam, satisfatoriam, & impetratoriam. Sancta ergo, & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, vt à peccatis soluantur. 2. lib. machab. cap. 12.*

CON-

CONTROVERSIA VII.

Missæ, quo namq; in loco celebrandæ sunt, relictæ à Testatore defuncto, & in testamento minime cautum est, vbi sint dicendæ?

EXPLICATIONES.

Defunctus quidam, suum ante obitum, apud Ecclesiam Regu- 1
larium sepulturam elegit, & in testamento suo iussit, quòd sanè
condidit; vt pro eius Anima perpetuò centum missæ celebraren-
tur; sed quoniam nec locum, nec Ecclesiã expressit in testamẽto,
Parochus Sæcularis aiebat ad ipsum spectare; allegans quòd vi-
ginti ab hinc annis in sua Ecclesia Parochiali dictæ fuere. at Re-
gularis Prælatus illius Monasterij asserebat esse celebrandas in
Ecclesia sua, in qua est defunctus sepultus. in præsentiarum con-
trouertitur quid de iure dicendum sit, idest, vbi de iure sint de-
facto celebrandæ, & an Parocho viginti annorum possessio ferè,
prosit, itaut, in sua Ecclesia sint dicendæ?

CONCLVSIO I.

Absolutè, ac simpliciter loquendo, dictæ missæ celebrandæ 2
sunt in Ecclesia Regularium, in qua Testator Defunctus est
sepultus.

1 Probatur conclusio, communi Iuristarum dicto, nimirum, quòd
omnis actus eo modo fieri præsumitur, quo ipsi agenti vtilior est, 3
quando scilicet Agens non suam declarauit intentionẽ: sed missę
celebratæ in ea Ecclesia, in qua est Defunctus tumulatus, cæteris
paribus, vtiliores, ac magis defuncto proficuæ existunt, quàm
celebratæ extrà sepulturæ locum. ergo vera conclusio.

Minor propositio, ex Ecclesiæ praxi satis constat, quæ in ge- 4
nerali processione in die omnium fidelium defunctorum, primã
orationem dicit pro illis, qui sepulti sunt, vt sacri Theologi autu-
mant, quãuis offeratur etiam pro omnibus fidelibus, magis tamen
eis prodest qui præsentes ipsæ missæ existunt, quàm eis, qui ab-
sentes manent: itaut, ipsi Theologi dicant, quòd tres portiones
in missa applicantur; vna, videlicèt, Sacerdoti, altera toti Eccle-
siæ, tertia circunstantibus, & missæ præsentibus. Cum ergo Sa-
cerdos *in memento missæ,* oret in communi pro Defunctis, cæte-
ris paribus; credi potest, quòd priùs, & in particulari orabit pro
præsentibus defunctis, idest, pro mortuis in ea Ecclesia sepultis;
sicut *in memento pro viuis,* specificat, dicẽs; *& omnium circunstantium,*

5 Confirmatur, quia cum post missam prò Defuncto dicatur Responsorium pro defuncto, cum aquę aspersione benedictæ, aspersio illa facta super sepulturam, magis illa profutura videtur, quàm si fiat extra sepulturam. ergo vera conclusio.

6 2 Probatur assertio, ex vsu, & praxi Ecclesiæ; nam omnes communiter fideles missas pro se iubent celebrari in Ecclesia, vel capella suæ sepulturæ. ergo vera conclusio.

7 3 Nam cum locus sepulturæ sit domicilium electum à Defuncto, sequitur vt homo in vita recipere debeat sacramenta in loco, vbi domicilium elegit: itèm in loco sui domicilij citari debet, & iudicari, vt constat ex iure, & praxi. cum ergo sepultus in aliqua Ecclesia ibi elegerit domicilium, sequitur quoq; quòd in eodem debet defunctorum suffragia recipere, quæ sunt missæ; eodem ferè modo, quo homo viuus sua omnia bona, & suppellectila congregat ad locum sui domicilij. ergo.

CONCLVSIO II.

8 Pro certo cum constet, missas celebrandas esse in ea Ecclesia, vbi est defunctus sepultus, minime gentium sanè posse eas dici in Ecclesia Parochiali, non obstante allegata possessione viginti annorum, & ibi non sit tumulatus defunctus.

9 1 Probatur, Nam Clericus residens in vniuersitate, putà, Senensi, studiorum causa, nequit certè missas Senis celebrare, quas defunctus Florentiæ sepultus, ibi celebrari reliquit, & iussit. ergo vera assertio.

10 2 Nam, cæteris paribus, plùs missa defuncto prodest in loco vbi est humatus, quàm alibi; & Papa Gregorius. XIII. Romæ petitus à quodam Archyepiscopo, vt missas dicere posset, quæ sunt iussæ dici in vna Ecclesia, in alia mandare celebrari Ecclesia eiusdem Archyepiscopatus, Papa noluit huiusmodi præstare facultatem. ergo vera conclusio.

11 3 Nam si missæ huiusmodi celebrari iussæ sunt in sepulturæ loco, vbi est sepultus defunctus, aliò transferri possent; iàm Testatoris voluntas mutaretur in re notabili graui, quòd admittendum minime est. ergo vera assertio.

12 4 Regulares contra Parochum illius Ecclesiæ, in qua est defunctus sepultus, se tueri valent, quòd viginti anni possessionis non sufficiunt ad præscriptionem inducendam, vt liquidò patet ex multis *cap. Iuris canonici, & præcipuè cap. de quarta, de præscript:* & ex alijs multis textibus, vbi dicitur. *quòd contra Ecclesiam non præ-*

scri-

scribitur nisi spatio quadraginta annorum. ergo Parochialis Ecclesia non potest præscribere contra Regularium Ecclesiam per spatiũ annorum viginti. Et D. Benedicti ordo priuilegium habet *ab Eugenio IIII.* ne possit contra hos Patres præscribi nisi *centum annorum spatio*; quo indulto etiam fruuntur cęteri Regulares per priuilegiorum communicationem, vt in Superioribus tale allegauimus priuilegium ad propositum aliud *Controu: 14. disp. 4. nu. 16. tract: 1. & registratum est in codice priuilegiorum ord: Patrum Prædicatorum fol. mihi. 251. & eius Bulla incipit, & si quaslibet personas, &c.*

Doctorum Allegationes.

Defensores harum duarum Assertionum sunt Nauarr: tom. 3. cap. 5. num. 12. de horis Canonicis, notando 5. Zerola, in sua praxi, p. 2. verb. missa, Rodriquez tom. 4. summę, in addict: verb. missa, cap. 50. conclus. 3. & tom. 3. qq. regular: q. 35. art. 3. Portellus, de dub. regular: verb. præscribere, num. 2. & p. 2. cas: 19. respons: moral: , Sanchez, lib. 6. summa, cap. 18. nu. 48. tom. 2. allegans Bartolum, Tiraquellum, Menochium, & alios, Innocentius, in cap. Fraternitatem, de sepulturis, & cæteri referendi. 13

CONTROVERSIA VIII.

AN Defuncti suffragia, quæ sibi à Viuentibus fiunt, sciant? & quàm valdè vtile sit, ac prosit missæ sacrificium pro eis oblatum? vbi alia scitu digna resoluuntur.

CONCLVSIO I.

Defuncti, qui in vita valdè *Boni* fuere, dubio procùl suffagia, quæ sibi à Viuentibus fiunt sanè sciunt: secus verò asserendum est de Defunctis valdè malis, seu mediocriter *Bonis,* nisi quatenus eis permissum est. 1

Conclusio est manifesta *ex cap. interdum. 13. q. 2. & ex cap. fatendum est, 13. q. 2.* secundò, per diuinam reualationem. 2

Tertiò, per Angeli Custodis manifestationem.

Nam vt, D. Gregorius Papa ait: Vnusquisq; bonum Angelum sibi ad custodiam deputatum, & vnum malum ad exercitium habet. Et D. Hieronym: in cap. 8. Matth: tom. 9. inquit. Magna dignitas Animarum est, vt vnusquisq; habeat ab ortu Natiuitatis suę in custodiam sui Angelum delegatum. quòd totum comprobatur ex cap. 12. Act: Apostol: de Angelo, qui Petri Vincula soluit. 3

4 Propter experientiam, quandò vident se releuari à purgatorij 4

Eee 2 pęnis,

pænis, animaduertunt se iuuari viuorum suffragijs.

5 5 Per Animarum ex purgatorio exeuntium intimationem.

Doctorum Allegationes.

6 *Astruunt hanc nostram assertionem, D. August: in cap. fatendum est, vbi plures tradit modos de re hac, Turrecremata ibid: diffusè, alios referens, Magister Sotus, tom. 2. in 4. dist: 41. q. 1. art. 4. Durandus, in suo Rationali diuin: offic: lib. 7. cap. 3. num. 24. Lauorius, cap. 15. nu. 156. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat; & in tract: de Iubileo, p. 2. cap. 30. & cæteri allegandi.*

CONCLVSIO II.

7 Tres Conditiones requiruntur, vt opus, quod pro anima fit in purgatorio existente ei prosit. 1. vt opus faciens, in gratia maneat Dei, nisi missæ sacrificium sit, quod mortuis prodest ex opere operato, minime verò ex opere operantis, quandò scilicèt est Sacerdos in mortali peccato. 2. vt opus sit satisfactorium, ac moraliter benè fiat. 3. vt voluntas concurrat ad huiusmodi opera bona, & missæ sacrificium.

CONCVLSIO III.

8 Defunctorum animæ maiorem valorem consequuntur à missa celebrata in loco vbi est defuncti corpus sepultum, quàm si alibi celebraretur: & si Testator aliquid relinquat pro missis dicendis, in eius animæ suffragium, debent celebrari in Ecclesia vbi est tumulatus, nisi aliàs, interdicta sit, vel diruta, vel aliter impedita, & in talibus, vbicumq; celebrari valent, *penès in superiori Cōtro: dicta ad satietatem.*

CONCLVSIO IIII.

9 Si quis Anniuersarium perpetuum relinquat, & non dicat in qua Ecclesia dicendum sit, indubitantèr est dicendum, vbi est corpus sepultum, *iuxtà relata superioris Controuersię.*

Doctorum Allegationes.

10 *Aatumant has duas Theses nostras Cumanus consil. 5. Tuschus, conclus: 337. lit. a, in suis pract: qq. cum alijs relatis in superiori Contro: & referendis.*

CONCLVSIO V.

11 Missæ sacrificium Animabus defunctorum valdè prodest, & si à Sacerdote deuotè fuerit celebratum absq; peccato mortali, plures animæ à purgatorio pro qualibet missa liberari valent.

12 *Conclusio patet ex verbis, D. Gregorij Papæ sic scribentis: pæna viuorum, & mortuorum relaxabitur illis pro quibus dicitur missa, precipuè illo-*

illorum, pro quibus oratur in speciali; nec solum missę celebratio, sed etiam audire missam deuotè alleuiat animas fidelium defunctorum, & remittit pœnas eorum. ille.

Et D. Hieronym: astruit, plures animas liberari à pœnis purgatorij 13
qualibet missa deuotè celebrata. Et animas, quę in purgatorio torquentur pro quibus Sacerdos solet in missa orare, nullum interim, tormentum sustinere, dum Missa celebratur.

CONCLVSIO VI.

Mortuos in purgatorio manentes, valdè pium est, cum non 14
sit contra fidem, nec bonos mores, asserere non solum pro se ipsis orare Deum, sed etiam pro viuis, ac defunctis; quàmuis longè probabiliùs sit contrarium astruere penès D. Thomæ authoritatem. 2. 2. *q.* 83. *art:* 11. *ad* 3. vbi hæc ait.

Illi, qui sunt in purgatorio, & si sint superiores nobis propter im- 15
peccabilitatem, sunt tamen inferiores quantum ad pœnas, quas patiuntur; & secundum hoc non sunt in statu orandi, sed vt magis oretur pro eis. Ille.

Pars prima constat, *ex lib.* 4. *Regum, cap.* 13. Eliseum mortuũ, 16
alium mortuum resuscitasse. Abrahamum suscepisse Lazarum mortuum in sinum eius, *Lucę, cap.* 6. Ozias, & Hiremias mortui, visi sunt orare pro Iudæorum populo. *lib.* 2. *Machabeor: cap.* 15. *& vlt:*

Doctorum Allegationes.

Docent conclusionem D. Ambros: lib. de viduis, D. Basil. homil. de 40. 17
martyr: D. Gregor: lib. 4. *dialogi, cap.* 40. *D. Petrus Damian: epist: de miraculis sui temporis, D. August: lib. de cura pro mortuis, cap.* 4. *Gabriel, in canon: Lect:* 56. *Medina, de orat: tract:, Bellarminus, Affinis in duplici gradu Genitricis meę. tom.* 3. *lib.* 2. *cap.* 15. *colum:* 1950. *lit. b. mihi, Suarez, tom.* 2. *de Religio: lib.* 1. *cap.* 11. *& tom.* 4. *in* 3. *p. D. Thom: disp:* 47. *sect:* 2. *num.* 9. *Petrus Cluniacensis, & alij recentiores dicendi.*

CONCLVSIO VII.

Missam de Requiem in dominicis, & festiuis diebus insepulto, 18
& in Ecclesia præsente Cadauere; *Sacra Rituum Congreg: decreuit die* 23. *Maij* 1603. *vbi consuetudo viget, defunctos sepeliendi simul cum Missa, celebrari posse.*

CONCLVSIO VIII.

In die Resurrectionis Dominicæ, Pentecostes, & Natiuitatis 19
Domini, si quis moriatur, eius corpus in sequentem diem seruetur,

uetur, ob reuerentiam Paschæ. *Ex Romano Rituali Pauli V. tit. de exequijs.*

CONCLVSIO IX.

20 Missæ de Requiem in festo duplici tolerari possunt quandò non est de præcepto, pro Testatorum voluntate implenda vt *declarauit Sacra eadem Congreg: die prima Septembris*, 1626. vbi est aduertendum, quòd non dicitur ad viuorum arbitrium, sed pro Testatorum voluntate implendo: vndè si festum duplex cadat in diem assignatum pro Altari priuilegiato; & illud sit festum de præcepto, nequit in illo Altari missam de Requiem dici, *vt eadem Sacra Congreg: die 24 Aprilis. 1627. decretauit.*

CONCLVSIO X.

21 Missæ Defunctorum certo die dicendæ, eo impedito, sunt transferendæ in sequentem diem; vt *eadem declarauit .S. Congreg: die 27. Septembris.* 1608. *& in vna Egitaniensi. 23. Maij.* 1603. *dub. 3.*

CONCLVSIO XI.

22 Missæ votiuæ in diebus, in quibus prohibetur fieri de festo duplici, nequeunt celebrari; nec etiam de Requiem. *vt eadem .S. Congreg: die 28. Maij, 1626. declarauit, nempe, infrà octauam Epiphaniæ, Paschatis, Pentecostes, in hebdomada maiori, feria. 4. Cinerum, & in vigilijs Natiuitatis Domini, & Pentecostes.*

CONCLVSIO XII.

23 Pro missa de Requiem dici potest missa de Sancto, vel de feria currente quandò quis maiori deuotione in his missis afficitur, & multò magis si Rubricæ obstent; quibus est obediendum: *vt autumat inter alios Gauantus; tom. 1. p. 3. tit. 12. num. 20.*

CONCLVSIO XIII.

24 Missę triginta D. Gregorij haud prohibitę sunt, vt dicta *.S. Congreg: declarauit die 28. Octobris, 1628.* sed dici debent iuxtà præscriptum eius traditum. *lib. 4. cap. 55. Dialogi. 5.*

25 Per triginta dies continuos ab vno, siue à pluribus Sacerdotibus missa recitata, quæ occurrit, vel de Requiem, penès missalis Rubricas, cum Sacrificij applicatione illi animæ, pro quà dicuntur. Si intra hos triginta dies occurrat parasceues, cum Sabbato sancto, immò feria quinta quoq; in Cœna Domini, non dicitur tamen triginta dies discontinuari; quia Ecclesia prohibet missare duobus primis prædictis diebus, & feria quinta in Cœna Domini, iubet Sacerdotum cōmunionem in vnica solemni missa.

Qui

Qui verò celebrant in feria quinta, & Sabbato Sancto conti- 26
nuare valent triginta dies, die Parasceues omisso, in quo die propriè sacrificium minime fit. sin autem dicantur vno die triginta missæ, vel pluribus diebus separatis proderunt sanè, sed non ex D. Gregorij institutione, de qua, in dict: Dialogo; & pari modo, si intrà triginta missas, eas enumeres, quas ter in die Natiuitatis Domini celebrabis: sat est enim, vt eodem die vnam missam, missarum titulo, D. Gregorij pro Defuncto facias, & alias duas, pro quibus volueris.

In præsentiarùm autem, est omninò sciendum, quòd dictæ 27
missæ à Sacerdote non dicantur superstitiosè, nec à Sæcularibus dici fiant superstitiosè: quemadmodū optimè adnotant & tradūt *Rodriquez, tom. 1. qq. regular. q. 43. art. 10. Hieronym: Rodriquez, resolut: 25. num. 8. Sanchez, tom. 1. summæ, lib. [illegible]. cap. 40. num. 40. & 41. & alij dicendi; sed secundum, D. Gregorij intentionem, ac deuotionem, &c.*

Præfatus Reuer: P̃r. F̃r. Franciscus Maria Samuellius, Prædicatorum ordinis, Clusinus Patritius, ac Nobilis Senensis componebat, professus Conuentus S. Agnetis de Monte Politiano, Deo gratias agit immensas, B.M.V. Sanctiss. Patriarchæ Dominico, & SS. omnibus. Censuræ, & Correctioni. S.R.E. Apostolicæ se, & hos duos Tractatus suos de Sepulturis libentiss: animo submittit.

F I N I S.